GHEORGHE CRĂCIUN, prozator, eseist, traducător, editor. Născut în 1950. Absolvent al Facultăţii de Filologie din Bucureşti, în prezent este conferenţiar la Facultatea de Litere *a* Universităţii „Transilvania" din Braşov şi director editorial la „Paralela 45" din Piteşti. Este autorul romanelor: *Acte originale/Copii legalizate* (1982), *Compunere cu paralele inegale* (1988; ediţia a II-a 1999) şi *Frumoasa fără corp* (1993). A publicat volumele de articole si eseuri: *Cu garda deschisă* (1997), *în căutarea referinţei* (1998), *Experimentul literar românesc postbelic* (în colaborare, 1998), *Reducerea la scară* (1999), *Aisbergul poeziei moderne* (2002), *Doi într-o carte, fără a-l mal socoti pe autorul ei. Fragmente cu Kadu Pelrcscii* şi *Mircea Nedelciu* (2003).

A semnat o *Introducere în teoria literaturii* (1997, ediţia a il-a, 2003) şi *volumul* de proze scurte, desene şi fotografii *Mecanica fluidului,* (2003). A alcătuit şi prefaţat antologiile: *Competiţia continuă. Generaţia '80 în texte teoretice* (1994; ediţia a II-a 1999) şi *Generaţia '80 în proza scurtă* (în colaborare, 1998).

în limbi străine este autorul volumelor: *Experiment in Romanian Post-War Literature* (în colaborare, 1998), *Iinages & Texts / Inmges ct textes* (în colaborare, 2000) şi *Composition aux paralleles inegales* (Ed. Maurice Nadeau, Paris, 2001, trad. în Ib. franceză de Odile Serre). Este prezent în antologiile de proză: *Desant '83* (1983), *The Phantom Church and Others Stories from România* (University of Pittsburgh Press, 1996) *Romanian Fiction of the '80s and '90s* (1999). A tradus din limba franceză *Deplasări* de Serge Fauchereau (ediţie bilingvă, 1996) şi *Modernitatea* de Alexis Nouss (în colaborare, 2000).

Premii: Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din România, 1983; Premiul pentru proză al revistei „Viaţa Românească", 1984; Premiul „Cartea anului" al Salonului Naţional de Carte de In Cluj-Napoca, 1994; Premiul Uniunii Scriitoriior din Republica Moldova, 1995, 2003: Premiul ASPRO pentru cea mai bună carte de critică a anului, 1997, 2002; Premiul „Octav Şulufiu" al revistei „Familia", 1988; Premiul revistei „Cuvântul" pentru exegeză critică, 2002. Premiul *Pierre-Franţois Caille* al Societăţii Franceze a Traducătorilor pentru cea mai bună traducere a anului 2001 pentru romanul *Composition aux paralleles inegales;* nominalizat cu aceeaşi carte la Premiul Uniunii Latine.

Gheorghe Crăciun

ROMAN

Cu o pagină introductivă de MIRCEA HORIA SIMIONESCU

HUMANITAS

BUCUREŞTI

CUPRINS

I

Deşi ceea ce este aerian în tine, ca şi văpaia de care este pătrunsă făptura ta, se îndreaptă, prin firea lucrurilor, spre înalturi, totuşi, în chip de supunere faţff de rosturile Universului, toate sînt robite pe lumea asta alcătuirii trupului.

MARCUS AURELIUS

... s-a apropiat de mine din spate (mă privise un sfert de oră fără ca eu să-i
sesizez prezenţa) şi mi-a şoptit cu vocea lui răguşită:
«Ce-ţi pasă?
Tot ce e în farfurie
Trebuie trăit.»
Am tresărit. Ba chiar m-am speriat şi mi-am privit involuntar farfuria, pe
care fusese o plăcintă sărată, nu prea plăcută la gust.

MIRCEA NEDELCIU Aventuri într-o curte interioară

Pe atunci stilul era rafinat şi enigmatic, mişcarea fină şi unduioasă, presărată cu piruete, urmărind ca trupul să se întrevadă cu graţie pe sub rochia purtată şi nu exprimîndu-l cu brutalitate. Manechinul avea chip şi expresie pentru fiecare costumaţie.

RODICA PROTASEVICI, manechin în România anilor '80
fragment dintr-un interviu, septembrie 2002

Acea extremă nedreptate si greşeală a naturii care, cu o aparenţă, o fantasmă, un vis (...) ne amăgesc sub chipul frumuseţii, care deopotrivă vine si trece, naşte şi moare, înfloreşte si se ofileşte; şi este atît de puţin

frumoasă pe din afară, pe cît înfiinţa ei cea lăuntrică şi statornic adevărată încap o corabie, o dugheană, o vamă, o piaţă întreagă cu toate murdăriile, otrăvurile şi veninurile cîte le-a putut zămisli natura noastră maşteră...

GIORDANO BRUNO Degli eroici furori

Fiindcă ei nu încetau să-L întrebe, El s-a ridicat în sus şi le-a zis: «Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dinţii cu piatra în ea».

Evanghelia după loan, 8—7

I

APERTURA

Eram, ca de obicei, în *sala de meditaţie,* într-o după-amia-ză urîtă de octombrie, cînd pedagogul-şef, nesuferitul de Kolontay, cu mersul lui de pisică oloagă, intră urmat de o elevă nouă, un fel de momîie speriată îmbrăcată într-un pardesiu de pe vremea bunicii, îmi amintesc bine asta - eu sînt o fiinţă cu „memoria hainelor", dacă se poate spune aşa ceva - era un pardesiu cenuşiu (de culoarea unui şoarece plouat, am zis imediat atunci), lălîu şi destul de uzat, cu mî-neci mult prea lungi si mult prea largi, ca o rasă de călugăriţă.

Fetele, care moţăiau cu obrajii proptiţi în palme şi coatele înfipte în tăblia de rumeguş presat a meselor - mă revolta tîmpenia asta cu „meditaţia" care trebuia să înceapă exact la 4, indiferent de buimăceala generală provocată de bătăile implacabile ale ceasului din Turn, cînd nouă ne trebuia aproape o oră să ne desprindem cu totul din aburul prea scurtului somn de după-amiază pentru care toate aveam -îmi dau seama acum - o înclinaţie deosebită -, colegele mele îşi revenira brusc, se treziră de-a binelea, reuşind să-şi intre în roluri neaşteptat de repede. S-au repezit să răsfoiască preocupate prin cărti, unele îşi ascuţeau creioanele, scriau prin caiete, altele - şi mai experte, dar si cu mai mult umor -rămăseseră deja cu ochii pironiţi pe pereţi, mişcînd grăbite din buze. învăţau poezia la romana sau cuvintele la germană si engleză, cine putea şti. Sau priveau desenele din caietele de geometrie, căutau prin tabelele de logaritmi, o febrilitate foşnitoare, aproape firească, obişnuita farsă a seriozităţii şi a studiului pe brînci, de prea multe ori jucată în

aceeaşi şi aceeaşi împrejurare, pentru a mai putea păcăli pe cineva, mai ales pe vulpoiul de Kolontay.

Arătătorul lui plictisit făcu spre noi un gest deloc convins de ameninţare, ca într-un fel de autoparodie a gravităţii sale din atîtea alte situaţii, apoi, întorcîndu-se

spre placida Brunhilde, una din supraveghetoarele noastre, ce nu catadicsise, potrivit obiceiului, să-si ridice de pe scaun masivele rotunjimi fesiere şi se holba în continuare la ultimele modele de chiloți si costume de baie din ultimul catalog *Neckermann,* îi şopti încet, dar cu o intonație oficială, importantă, fără grija că noi l-am putea auzi:

— Trebuie să vă spun, domnişoară, că tocmai m-am despărțit de tovarăşul Hermel, directorul de la liceul de sus. El personal ne-a adus-o pe fată. Intră în clasa a X-a la ei. Aşa că, te rog, fii atentă, ai grijă, fă-i înainte de toate instructajul...

Rămasă țeapănă în apropierea uşii, deşi din cînd în cînd fulgerîndu-ne scurt, în legitimă apărare, cu ochii ei mari şi verzi, nou-venita părea o țărăncuță sălbatică (şi țepoasă ca un arici, cum aveam să ne dăm seama chiar în seara aceea), îmbrăcată modest, ca dintr-o prăvălie de solduri. Purta ciorapi de bumbac *beige,* iar rochia albastră, închisă pînă la gît, *zărită* printre cele două aripi ale pardesiului, îi cobora mult peste genunchi. De-a dreptul scandalos pentru o fată de vîr-sta ei. Era înaltă, zveltă, arbora în jurul gîtului (de curvistină perversă, dar cine si-ar fi închipuit atunci ce va fi?) o eşarfă străvezie ca o spumă, avea pulpe prelungi şi glezne subțiri, prea subțiri, contrazicîndu-i flagrant presupusa origine. Părul tăiat drept pe frunte, cu breton, îi ascundea urechile, dîn-du-i un aer sobru de fată cuminte şi fîsrîcită.

Mă intriga încremenirea ei pînditoare şi i-am remarcat imediat palmele mari, dar nu late şi îngroşate de munca la cîmp şi roboteala prin gospodărie ca la colegele noastre din Cloaşterf şi Daneş, Albita şi Tengher. Palme mari, elongate, palme cu degete fine, cu degete neaşteptat de lungi şi de subțiri (degete de pianistă, ar spune bunica mea Ilaria, aducîndu-şi aminte cu nostalgie de toate frustrările şi bucuriile adolescenței ei vieneze din pensionul de domnişoare *alfrauleinei* Gerlinde Sybile Storch). M-au impresionat nu doar arunci, ci şi seara, în sala de mese, cînd le-am putut vedea mai de

aproape, palmele ei cu pielea străvezie, de o albeață ireală, lăptoasă, cu unghii mari, lucioase, roz-albăstrii ca la bolnavii de inimă, şi cu mişcări precise, imponderabile. Țin minte că atunci lise m-a întrebat: „Mari, tu ai văzut ce mîini de spectru are gagica asta?" Da, văzusem si mai văzusem şi că era încălțată cu o pereche de pantofi fără toc, nu foarte noi şi cu botul rotund, prea rotund, ce sporea aerul de cumințenie al întregii sale înfățişări. Şi cînd colo...

A trebuit să rămînă cu noi, în *sala de meditație,* pînă la sfîr-situl programului, a trebuit să-şi dea jos pardesiul si abia atunci am văzut-o cu adevărat, atunci am simțit că trebuie să-mi fie teamă de ea şi că e bine s-o privesc cu neîncredere chiar

din clipa aceea. Nu doar că i-am ghicit sub rochia albastră fundul obraznic de nimfomană şi desenul perfect al coapselor, dar i-am văzut şi talia înaltă (poate că un bărbat ar fi spus *ameţitoare),* strangulată de o curea subţire, roşie, lucioasă ca un şarpe. Iar ciorapii ei de bumbac - îmi vine şi acum să rîd! Avea picioare frumoase, de fotomodel (picioare tip *Neckermann,* cum s-a şi afirmat în acea seară în dormitorul nostru) şi o chema Leontina. Am bîrfit-o împreună cu fetele, am rîs de numele ei ciudat sau caraghios sau cu totul singular în lumea noastră de Ildi, Cami, Miha, Arme, Cori, lise, Mari, şi am ştiut că va trebui să-i găsim o porecla.

Cînd fetele s-au potolit în sfîrsit şi Cami a stins lumina, am simţit cum aerul se umple brusc de o tensiune suspectă, secretă. Toată lumea se gîndea la Oraviţan, proful de sport de la liceul de sus, pe care-l ştia tot oraşul. Nou-venita n -avea cum să-i scape.

Leontina! Leontinuşa!... Nuşa, Tinuşa, Tinoaica dracului! (cum strigă după ea Violeta supărăcioasa). Leontinica, Tina, Leonica, zbînţuita asta de Leonica! Cine-i dăduse ei numele ăsta atît de nesuferit? Aflase „de la lume", nici ea nu ştia cum, cine-i spusese, cînd, poate visase, poate-i trecuse pe la urechi o vorbă într-o doară, dar ştia că are o naşă fugită în America. Ea-i dăduse numele ăsta.

Cînd auzise cuvîntul/wgM, văzuse totul. Ca într-un film, ca prin fereastra unui diascop, degetele lîngă obraz miscînd imaginile, ah, scîrţîitul enervant al rotiţei de bachelită! chinul

11

de a umbla cu gîtul întins după lumina geamului, astfel în-cît pelicula de celuloid să devină transparentă. A văzut totul, o siluetă greoaie (naşa ei, o femeie cu fundul mare?) de leliţă, picioarele ei groase în ciorapii negri de aţă apucînd-o în grabă în sus, spre culmea dealului din spatele grădinii bunicului Tase... închipuirea ei adăuga si alte amănunte: pragul însorit al verandei, cu crăpăturile lui prin care mişunau furnicile roşii, poteca de pămînt cărămiziu, peretele surii, ulucile gardului, mănunchiurile înalte de urzici cu mirosul lor ca o *asprime întunecată* (încercase mult timp să-şi explice acest miros şi într-o bună zi a fost obligată să se oprească la formula asta), grămada caldă, uscată, învăluită în aburi, a gunoiului de grajd, vecinătatea latrinei cu duhoarea ei amară de var stins şi dejecţii umane, silueta grăbită a naşei care dispare dincolo de gard, în zmeuriş, înapoia unor tufe de alun sau cătină, păducel sau răsură.

America? Despre America învăţase apoi la şcoală şi America era o ţară pe care trebuia s-o urăşti. O ţară de bancheri bandiţi poliţişti capitalişti călăi. Aşa spunea tovarăşa învăţătoare cînd le citea din ziar, la ora de compunere. Deşi în ţara asta

naşa ei n-o ducea rău deloc. „Are de toate acolo, maşină, magazine, mîncare, pantofi cu toc înalt, bluze de nailon, trai pe vătrai!" Aşa spuneau părinții ei, mai ales mama. „Ia mai dă-o-n boală de Leontina, că nu ne duce ea dorul!" se supăra cîteodată bunicul Anastase şi Leontina cea mică nu ştia ce să creadă. Era ca şi cum două realități cu totul diferite ar fi avut acelaşi nume, ca şi cum broasca ar fi fost un animal-mecanism care putea să trăiască în acelaşi timp în uşă si în baltă. America în care dispăruse naşa ei era un loc de care puteai să te bucuri sau de care trebuia să ți se facă frică. Un nume auzit o dată cu primele cuvinte din casă si care, oricum, n-avea nevoie lîngă el de cuvîntul „geografie": „Astăzi la geografie am avut de învățat despre America..." Asta în nici un caz. *America lu' nasi-ta* (cum zicea bunica Anuța) avea un gust dulceag de agrişă, era ca o înghețată pe băț care se termină prea repede, ca un cot pe care ți-l curentezi lovindu-te ca proasta de ceva tare, de clanța uşii. îi plăcea confuzia asta din mintea ei, pentru că îi stîrnea emoția, neliniştea, o dorință nelămurită de altceva. O ceață ro-

şiatică, înecăcioasă, praful de cărămidă într-o pădurice de salcîmi, la marginea unui petic de grîu, verde, abia înspicat. .. Vîntul cu gustul lui amorțitor de bomboană de mentă, sau lumina gălbuie, tremurătoare a aparatului de proiecție seara, în întuneric, pe zidul descuamat al Căminului Cultural...

Prostii de copil mic. Ea nu-i purta pică. Ştia că n-avea s-o mai vadă vreodată. Naşa ei Leontina îi lăsase cadou numele ăsta si gata, peste cîteva luni dispăruse. Nimeni nu ştia cum, ea era foarte mică, nu împlinise încă un an. *A fugit peste graniță* (iar aceste cuvinte îi rămăseseră multă vreme în minte ca formula misterioasă a unui descîntec) si nimeni n-a mai primit nici un semn de la ea. Timpul trecea, ea creştea, avea patru-cinci ani. îşi auzea părinții discutînd pe întuneric, seara, în camera lor. Totul în şoaptă, cu teamă, invidia din glasurile lor, stînjeneala, tăcerea. Dar mai presus de toate era frica, naşa făcuse ceva rău şi ei o condamnau. De ce o condamnau, ce făcuse? Pentru copilul din ea era simplu: nu poți urî un om pe care nu l-ai cunoscut niciodată.

însă numele ăsta, Leontina, era un nume tîmpit. Nu-i plăceau nici sunetele, nici sensul lui. Nu-i plăceau nici literele, cînd trebuia să le scrie. Putea să fie un nume de vacă, de cio-cănitoare şchioapă ținută în colivie, un nume de bivoliță murdară de noroi sau de femeie bătrînă cu şorț şi fuste crețe. N-ar fi fost nimic să ți se spună Leontina cînd tu erai o băbuță care merge la sapă sau stă acasă iarna şi împleteşte fulare, mănuşi.

Dar nu era un nume de fetiță, nici un nume de fată în uniformă de şcoală. Nu era un nume de puştoaică (unchiul Mitică, şoferul: „Ce faci, puştoaice?" şi nelipsita ciupitură de obraz - îi plăcea, pur şi simplu asta îi plăcea) sau de copilă cu codițe blonde care aleargă toată ziua pe dealuri ca un băiat, îl primise în dar ca pe un bolovan pe care trebuie să-l ții degeaba în brațe pînă îți vine rău de oboseală. Era o greutate (un rucsac? nu un rucsac!) pe care o căra zilnic în spate. Un fel de ham de cal de care nu mai poți scăpa nici aruncîndu-te în apă. Nu era mulțumită nici cu ideea asta. Nu-i plăceau caii? Ba îi plăceau şi nu-i era frică de ei,

că doar ea se urcase de multe ori pe spinarea lui Murgu şi Cezar, ținută-n brațe de bunicul Tase.

Un fel de ham de paraşută? Era mai bine aşa. Pentru că deasupra numelui ei pe care nu-l putea suporta acum se înălța numele ei de mai tîrziu, cînd va fi femeie. Leontina, numele ăsta nu i-ar fi plăcut nici atunci, simțea asta. Nu era un nume pentru o femeie foarte tînără si aşteptînd un copil, nu era un nume pentru o doamnă care să intre într-o sală de cinematograf la brațul unui bărbat elegant. Şi nici măcar un nume de cuconiță cu sfîrcuri ascuțite împungînd prin pînza capotului, de cuconiță care intră în dormitor, în lumina de miere a după-amiezii, şi-şi ridică brusc poalele rochiei, îşi desface picioarele, îndepărtează marginea de dantelă a chilotului alb şi examinează atentă, uşurată parcă, pe fața interioară a coapsei, o urmă roşie, iritată, usturătoare... Numele, o cupolă de biserică. Mistica secretă a numelui, între ea şi numele ei cîteva fire puternice de sfoară de mătase. Legată de numele tău şi plutind dedesubt, într-un fel de extaz, scăldată în şuvoaiele aerului, peste podişuri acoperite cu sfeclă şi cartofi, peste dealuri de argilă roşie, peste cocioabele învelite în tablă ruginită şi cărămidăriile țiganilor din Tabără, peste pădurea de mesteceni din filmul lui Andrzej Wajda, cum va simți ea impulsul să zboare mai tîrziu, la douăzeci şi unu de ani, într-un cinematograf bucureştean... Ar fi trebuit s-o cheme altfel. Asta ştia cu mare siguranță. Dar cum s-o cheme? N-ar fi fost mai bine să-şi strîngă numele doar în cîteva litere? Tina, aşa cum o alinta bunica vitregă, de peste deal? De ce nu Leon, Leona, aşa cum n-o mai striga nimeni? Fetița Leon, cu nume de băiat. O fetiță ca un drac de băiat. Leontinuşa, Lenuş, Leonica. „Tu, Leo-nico, de ce eşti aşa rea?" - bunica bună, cînd n-o mai putea astîmpăra din continua ei zbînțuială. *Şotroti, Elastic, Turcă, Mingea la gaură, Pietricica, De-a uliu' şi găinile, Omu' negru.* într-o zi şi-a dat seama că ea are de fapt nu un nume, ci două, însă nu aşa ca Minodora Elena, colega ei de bancă, sau ca Măria Cristina de la pod, fetița care strîngea timbre, ci două nume ca doi copii care stau într-o singură burtă. Două nume ca două aripi de baterie de lanternă puse pe limbă să simți acru si un gust de gheață ce-ți face gura pungă. Două nume

ascunse şi inverse, fiecare trăgînd în altă parte, ca doi boi tineri care nu se împacă la jug, cum ar fi spus nenea lonas, cărăuşul, vecinul bunicului Marcu. Nume cu care poţi să te îmbraci pe rînd, schimbîndu-le ca pe nişte cămăşi. Două nume ca două mănuşi, una mai aspră şi alta mai moale... Dar înainte de clipa cînd a înţeles că mîna ei dreaptă are apucături de băiat si că stingă e mai lipsită de vlagă, mai leneşă şi mai gingaşă, a fost cealaltă clipă, ziua în care cuvîn-tul *paraşută,* legat pînă atunci în mintea ei de cuvîntul *pară* (şi de ideea de rece-dulce-auriu-zemos-moale), a dezamă-git-o, a enervat-o, aproape s-o facă să plîngă de necaz, pentru că a văzut că paraşuta nu e o pară, ci cel mult o jumătate de măr sau o coajă rotundă de pepene verde. Avea oare atunci mai mult de opt ani?

Cînd s-a născut Republica Populară Română afară era iarnă si crăpau pietrele. Pe la ferestre pîndeau duşmanii mascaţi. Mosierimea îşi as-cuţea dinţii de aur si fugea peste cîmp. Moşiile întinse intrau încă o dată la apă. Burghezia era în delir. Fabricanţii se închideau în seifuri si spuneau rugăciuni, îşi mîncau unghiile.

Temperatura scădea în continuare, era un an fără ciori si ciorapi de bumbac, fără mălai si curmale, fără şosete şi cuie, fără materiale dentare si cherestea. Pe case vibrau steaguri. Bacovia valsa pe patinoarul pustiu. I.C. Parhon privea prin microscop. Mihail Sadoveanu avea o puşcă nouă. Ministrul Ana Pau-ker dansa cu tovarăşul Iura, şoferul, ultimul ei amant, pe un vals sovietic. Speculanţii ieşeau din bîr-loguri, se îmbrăcau în haine cadrilate, îşi puneau ochelarii de soare şi luau paşaportul în dinţi. Prin văi se rupea gheaţa. Prin munţi se lăsa

ceaţa. Soldaţii se îndopau cu fasole şi tremurau de emoţie. Locotenenţii studiau stratosfera. Bondocul Bod-năras stătea cu nasul înfundat în dosare. Trupele de asalt aşteptau, în palat, linişte, mobilier de lux, majordomi, gărzi de corp, hîrtii rupte. Focul ardea în vetre, prin bordeie si case de lut, şi pe chipuri se citea viitorul. Partidul Comunist era vigilent si vivace, învăţăturile înţelepte ale lui Marx, Engels şi Lenin pluteau în aerul dens. Mame năşteau copii. Copiii aveau ochii mari şi recitau în somn noi balade cu Alexandru Matrosov. Pantofarul deschidea *Capitalul* şi medita adînc. La fel, vatmanul, şoferul, tipograful, muncitorul forjor, strungarul din mahalaua Griviţa, vînzătorul de ziare si matriţerul cu şapcă. Regele îşi pierduse cumpătul. Petru Groza scotea pistoletul din haină şi-l punea în sertar. Ieşea pe uşă si urca în maşină.

Mai erau destule greutăţi. Cafeaua avea miros de sulf. Făina avea gust de praf. Casierul fugise cu banii. Ţara avea nevoie de alţi bani, cu tractoare şi lanuri, munţi si sonde. Pe un afiş rupt de vînt un bărbat ţinea în mînă un ciocan. O femeie îşi sprijinea pe sîn secera. Dintr-o roată dinţată creştea un snop de grîu. Ciocanul era greu. Spicele fre-mătau de bucurie. Pe nicovală se bătea fierul cald. Ei munceau cu elan. Ele-şi ţineau copiii la sîn şi-şi făureau traiul. Ei culegeau roadele. Ele căleau oţelul. Seara venea încet. Republica se năştea greu. Pe Dîmboviţa pluteau manifeste. Oltul se întorcea la izvoare cu fruntea sus.

Iar regele avea moşii întinse, coteţe cu păuni, tablouri în ulei, avioane şi cai, lacuri cu peste gras, castele, bărci cu motor, butoaie cu vin, fabrici şi bani de aur în care-ţi rupeai dinţii. El avea cinci degete la o mînă şi două buzunare la haină. El avea păr pe cap şi o inimă cu patru pereţi. Purta costume englezeşti, călătorea cu maşina, nu se spăla pe dinţi decît dimineaţa si seara. Nu cînta la caval, nu cosea, nu grebla, nu mînca seminţe pe şanţ. El nu lovea cu pumnul în masă. Cu pumnul în masă lovea Vîsinski. El cunoştea propoziţia Va/fa s/hf eu. Regele era o hienă şi un şacal. Petru Groza era un bărbat elegant, cu pălărie de fetru. El ţinea în mînă hîr-tia cu abdicarea si aştepta semnătura. Fuma o ţigară de foi. Zidurile înconjurau totul. Armata înconjura zidurile. Casele de chirpici tăceau chitic. Brutarii aprindeau din nou

cuptoarele şi falsificau pîinea. Alţi duşmani de peste graniţă pîndeau momentul.

Dar clasa muncitoare lua puterea şi o strîngea la piept, începea un veac nou, cu puşcării şi canale, viaducte şi arestări, cu Pătrăşcanu şi Luca, Chişinevski si Stoica, Apostol şi Răutu. Producţia stîrpea corupţia, înfăptuirea depăşea închipuirea. Răul era tăiat din rădăcină. Binele era pus în cărţi pe prima pagină. Festivalul Agnita-Botorca îşi aducea prinosul. Tribuna roşie se zguduia de aplauze. Veneau la rînd farmaciile, restaurantele, taxiurile, cabinetele medicale. Autobuzele şi tramvaiele nu mai aveau stăpîni şi zburdau fericite. Comitetul Central îşi înălţa meterezele din cel mai bun ciment. Toţi erau plini de rîvnă ca heleşteul de peşti. Fumul ieşea cuminte din furnale şi hoinărea prin păduri. La Hunedoara începea o revoluţie însufleţită. Oamenii se întreceau. Producţia creştea ca termometrul la soare. Apa zîmbea în baraje. Lucruri trebuitoare omului intrau în prăvălii. Cartele roz şi galbene fluturau în mîinile strînse. Tractoristele teşeau stofe de calitate. Secerătoarele părăseau întunericul neştiinţei. Ziarele produceau o lumină măreaţă şi bine controlată. Era bine pentru o mie de ani. Petrolul şi sarea ţîsneau la suprafaţă şi rămîneau acolo pînă la adiind bă-trîneţe. Cărbunele cînta marşuri. Oamenii sovietici întinereau din ce în ce mai repede şi formau delegaţii de prietenie veşnică. Primul plan cincinal era lansat la apă. Defilările umpleau străzile cu un roşu intens. Industria se plimba peste ogoarele

ţării ca un stăpîn cu şenile. Ţăranii se uneau pînă la urmă şi ei, bine legaţi de mîini. Partidul confecţiona bice şi artificii, macarale şi plăci

de ciment, gazete de perete şi biografii. Ţara rîdea zgribulită la soare. Era iarnă şi o stea roşie se aprindea peste Casa Scînteii.

Senzaţia de piele care arde. Mai înfricoşătoare decît durerea, vîjîitul scurt al aerului şi plesnetul curelei peste buci. Frica de bătaie mai grozavă decît bătaia! Unde dă tata creşte carnea, spunea bunica Anuţa şi încerca s-o îmbune. Mama o scăpa din mîinile lui şi ea fugea în magazia cu lemne, se ascundea acolo. Toată lumea ştia unde fuge, dar o lăsau în pace, singură, să-şi înghită suspinînd lacrimile, întunericul din magazie îi brăzda trupul scuturat de sughiţuri cu dungi de soare înfipte pieziş în ţărîna bătătorită. Avea un loc al ei de privit afară, o crăpătură mai largă printre două scînduri. îşi sprijinea braţul de peretele de lemn şi îşi lipea fruntea de braţ (ca la mijit, cînd se jucau de-a ascunselea). Plîngea în hohote neauzite şi valuri de ciudă si ură i se zbăteau în piept. Vedea totul mai bine, de parcă lacrimile i-ar fi limpezit ochii.

Despărţitura dintre scînduri (prin care putea zări găinile din curte, straturile de flori, roaba, lopata, măturoiul, un coş de nuiele plin cu buruiană pentru porci, gardul grădinii si deasupra lui cerul cu nori) o ajuta să iasă repede din acea stare - un amestec de durere ruşine ură fericire ambiţie spaimă dorinţă de fugă linişte amorţeală. Plînsul i se stingea în osul sternului. Se liniştea. Putea acum să privească cu atenţie tot ceea ce se afla în faţa ei, *toată realitatea.*

Se uita la cocoşul alb cu coada împestriţată de culori plim-bîndu-se ţanţoş printre găini, dar acum nu se mai uita la el ca la o pasăre (s-ar fi uitat la el ca la o pasăre dacă s-ar fi aflat afară, în curte; or, ea se afla în magazie) ci ca la o... Aici nu mai găsea cuvîntul. Se uita la el ca la o vietate purtînd un nume ce o făcea să simtă că e cu adevărat acea vietate.

De cîte ori lua bătaie şi o podidea năvalnic plînsul (mai mult din neputința de a riposta decît de durere), ea aştepta nerăbdătoare senzația de uşurare de la sfîrşit. O ploaie dezlănțuită de vară ce spală aerul pînă la ultima particulă de praf. Se ascundea în magazie şi parcă deschidea un fel de

17

carte cu nume si imagini încurcate. Dacă vedea ceva în fața ei, ceea ce vedea era mai mult un cuvînt decît un lucru sau o ființă. Descoperea că între cuvinte şi lucruri exista pur şi simplu o distanță pe care nimic n-o putea vindeca. Şi arunci toate cuvintele pe care le ştia începeau să-i zumzăie în minte ca un roi de albine. Cuvintele-i vibrau puzderie sub pleoape, ca nişte pete difuze, de toate culorile. Unele pete deveneau litere, altele se topeau în întuneric.

Cuvîntul COCOŞ n-ar fi trebuit să aibă creastă, nici coadă de pene, nici „picioare-răşchitoare" (ca în ghicitoarea învățată la şcoală), nici solzi si nici gheare. El era mai degrabă un COCOLOŞ de hîrtie, un ghem de linii mototolite, un ROSTOGOL mic şi uşor. Sigur că dacă se gîndea mai bine, cocoşul conținea si un Ş ca un fel de moț care-i încurca socotelile, însă cocoşul trebuia să fie rotund ca o CORCODUŞĂ, umflat precum COCOAŞA pe care o purta în spate tuşa Sa-veta, vecina lor, sau ca acel COCON al viermelui de mătase pe care îl văzuse desenat într-o carte. Cînd, mai tîrziu, în-tr-o excursie făcută cu şcoala în Maramureş, a auzit pe cineva folosind cuvîntul *cocon* pentru a vorbi despre un copil (şi era vorba despre un copil destul ele mare), n-a putut să şi-l închipuie altfel decît ca pe un bebeluş înfăşat fedeleş şi transformat într-un pachet rotund, alb şi nemişcat.

Ea simțea imediat dacă cuvintele semănau sau nu cu ceea ce ele îi arătau, îi înțelegea, de pildă, pe băieții care jucau *goagăle* arunci cînd ei spuneau că joacă GOAGĂLE. Dar unii dintre ei preferau să joace *bile,* ceea ce era acelaşi lucru, fără însă ca ei să-şi dea seama de nepotrivirea cuvînrului pe care-l foloseau. Oamenii şi copiii nu prea se sinchiseau de cuvintele care le ieşeau din gură. Cînd mama trebăluia prin bucătărie şi ea o ajuta, o auzea de multe ori spunîndu-i: „dă-mi şi mie aia" sau „pune aia la loc" sau „ia aia de-acolo". Nu ştia niciodată ce să facă, ce să-i dea, ce să ia, ce să pună, pentru că *aia* putea fi orice.

Mai tîrziu, după deschiderea fabricii de biciclete si după ce s-a construit şi cartierul de blocuri de peste rîu, a descoperit că băieții de pe strada ei au început să se joace cu nişte goagăle noi, de metal, grele şi strălucitoare. Se chemau unul pe altul afară strigîndu-şi „hai să jucăm rulmenți!", însă pe

18

ea cuvîntul RULMENȚI o făcea să se gîndească la nemți maşini cu prelată mitraliere uniforme căşti tancuri cizme şi filmele cu război proiectate din lada camionului pe zidul

Căminului Cultural. Pe cînd goagălele erau nişte lucruri rotunde care ar fi putut fi făcute din COCĂ şi care ar fi putut să se numească COCOANE. „Hai să jucăm cocoane!" suna bine, însă o încurca cuvîntul COCOANĂ aşa cum îl folosea bunica vitregă (care spunea cîteodată „apăi, Leon-tina în America s-a făcut cocoană mare" şi ea înțelegea că nu e bine). Bunica voia să spună altceva si ea nu pricepea ce, pentru că toată lumea zicea CUCOANĂ si asta i se părea normal pentru că aşa se putea gîndi liniştită la CUC şi CUCUI, două cuvinte pe care le ştia bine.

Ocolul pe care îl făcea de la un cuvînt apropiat la alt cuvînt apropiat nu era chiar atît de mare şi continua să se gîndească mai departe la COCOŞ strîngînd în urma lui o mulțime de alte cuvinte rotunde, umflate ca nişte băşici: COŞCOVIT, CORCOLIT, SORCOVĂ, COŞNIȚĂ, COCOR, CORDON, CORIDOR, ICUSAR, MOGOS, GOGOŞ, DODO, BOBOC, BOLOBOC, COC. De unde ştia toate cuvintele astea? Le descoperea deodată în cap şi se gîndea că la tuşa Saveta a văzut tavanul coşcovit, că ea era un copil corcolit de bunică (mai ales de bunica Anuța, potrivit boscorodelilor mamei), că tata şi prietenul lui, zidarul cel şchiop, lucrau cu bolobocul, cînd au făcut casa cea nouă în care se mutaseră de curînd, că Mo-gos, colegul ei, are buzunarele pline de goagăle, că tanti Dodo, educatoarea şi prietena verişoarei ei de la liceu, poartă coc. Apoi coşnița era un fel de coş iar coridorul un fel de tindă. Cuvîntul *icusar* nu prea avea ce să caute în mintea ei, dar îl ştia tot de la bunica Anuța, pentru că pe vremea cînd ea era doar o copilă mama ei purta la gît o salbă de icusari (un fel de bani de aur), mari cam cît bănuții de la gîtul cocoşului (îi explica bunica). Şi nu striga cocosul CUCURIGU, dacă bunica se ducea dimineața să arunce în curtea găinilor boabe de CUCURUZ? Iar cucuruzul te făcea să te gîndeşti la cucuiul din frunte, la cucul din pădure, la curcubeul de pe cer si la muntele Curcubăta, aproape de care se află un sat în care stă bunica lui Ghinea şi creşte capre.

19

însă să pui lîngă ştiuletele de cucuruz cuvinte fără nici un rost ca AUTOBUZ sau HARBUZ i se părea o prostie. Autobuzul era de fapt un *rimb,* iar harbuzul un pepene. Nu puteai să îmbraci oamenii mari în haine de copii, aşa cum nu puteai să torni oțet în lapte. Nu puteai să faci o roată din nisip si nici un fier de călcat din lemn. Nu puteai să spui cald pentru rece şi nici negru pentru verde si nu puteai să spui că iarba are o culoare acră sau că mirosul florilor e umed. Sau puteai?

Venise toamna si ei erau pe deal să culeagă alune, măceşe, fructe de păducel. Plecaseră poate în tăietura de pădure după ghebe, ce importanță avea? început sau sfîrşit de octombrie. Ea si un grup de copii, vecini şi prieteni. Luaseră slănină s-o frigă. Au scos din traiste pîine, ceapă şi brînză, bucățile lungi de slănină roşiatice şi cafeniu-aurii pe cele două fețe, băieții au deschis bricegele şi s-au dus să caute nuiele verzi pentru țepuşe. Apoi se aşezaseră în cerc, mîn-cau, făcuseră focul, îi

învăluia fumul iute cu miros de cetină uscată, auzeau foşnetul lemnelor aprinse prefăcîndu-se în tăciuni. Acolo, la marginea pădurii, sub un arin, poate singurul arin, pentru că pădurea era una de fag si molid, Ghi-nea a zărit colțul cenuşiu de batistă. Drept în față, la picioarele lui. A tras de el si a simțit că era doar un capăt dintr-o bucată de pînză îngropată-n pămînt, s-a ridicat în picioare şi a văzut că iarba *pe* care stătuse pînă atunci se compunea din brazde tăiate cu hîrlețul sau cu cuțitul si aşezate la loc. Si ei atunci repezindu-se să răstoarne bucățile de pămînt, să scormonească cu mîinile, cuprinşi de o inexplicabilă febră. Nu era o simplă rămăşiță de mătase murdară, trăgeau de pînza alunecoasă şi aceasta părea să nu se mai sfîrşească, pînă în clipa cînd Tăvică, băiatul potcovarului, a exclamat: „Mamă, *o paraşutai..."* Cineva îngropase în pămînt o paraşută si era prima dată în viață cînd *ea* punea mîna pe o paraşută adevărată. Au desfăşurat-o, era întreagă (si ea trecuse printr-o lungă clipă de nedumerire: cum să îngropi în pămînt o paraşută întreagă ca si cum n-ai mai avea ce face cu ea?), cu sfori subțiri, şi ele cenuşii, cu luciul stins, din mătase si ele, şi cu hamul acela ciudat plin de catarame şi capse.

20

Tras la lumină, la liziera pădurii, obiectul descoperit de ei reacționa la cea mai mică adiere de vînt, umflîndu-se şi dez-umflîndu-se ca un plămîn obosit. Li se făcuse puțin frică, simțeau nevoia să facă ceva cu ceea ce găsiseră, dar n-aveau curajul, poate că nu le venea nici o idee. Tot Ghinea a fost acela care s-a repezit primul şi şi-a pus hamul, încîntat de sforile care-l țineau de spate ca nişte hățuri, şi a pornit-o la vale în fugă. Hamul paraşutei era prea mare şi aluneca mereu de pe umerii lui înguşti. El însă țipa cît îl ținea gura „Am sărit din avion! am sărit din avion!" şi alerga în josul dealului, necheza cu vocea lui ascuțită, aruncînd din picioare ca un mînz. Totul era nespus de caraghios.

Apoi, brusc, paraşuta s-a desfăcut, umflată de vînt, şi a părut deodată aşa de mare, aşa de elastică şi de vie, că au rămas cîteva momente încremeniți, ca şi cum în fața lor ar fi apărut un obiect fantastic, din altă lume. Au început să fugă după Ghinea si să țipe la rîndul lor. Toți erau copleşiți de invidie, dorință, frustrare şi fiecare ar fi vrut acum să se vadă în postura eroului. Numai că nesuferitul de Ghinea nu mai voia să renunțe la ceea ce cîştigase atît de uşor si Tăvică a trebuit să-i pună piedică. Au căzut, s-au rostogolit amîndoi, s-au încăierat. Fetele, Tuți şi Sanda, au încercat în zadar să-i despartă.

Ea rămăsese pe muchea dealului si se uita prostită la ceea ce se întîmpla. Ascuns în carnea-i aspră, crispată, băiatul Leon, o jumătate din numele ei, s-a simțit străbătut de un fior de revoltă, însă totul n-a fost decît o pornire. Era o fetiță

neputincioasă, copleşită de grijă şi frică. S-ar fi luat şi ea la bătaie cu prostii de Ghinea şi Tăvică, dar nu ca să le ia jucăria, nu pentru a se înhăma şi ea la acel vehicul bizar, ci pentru a-l ascunde cît mai repede de orice privire. Ştia că ei nu-şi dau seama, nu înțeleg ce fac, dar simțea că *nu era voie* să te joci cu obiectul acela pe care cineva, un *om rău,* îl ascunsese-n pădure. Dar Tina cu jumătatea ei masculină numită Leon nu exista pe atunci. Poate că Leon a început să se nască în trupul ei de fetiță plăpîndă la nici două zile după întîmplare (băieții s-au bătut pînă s-au umplut de sînge, iar fetele au tîrît paraşuta la deal si au îngropat-o la loc - ea a fost cu ideea s-o îngroape şi să nu mai spună la nimeni), cînd, într-o dimineață, a

21

venit plutonierul lovită şi i-a dus pe toți la postul de miliție si i-a luat la întrebări si le-a umflat palmele cu o vînă de cauciuc. Pe cine ar fi trebuit ei să vadă atunci, în pădure, şi n-au văzut? Ce puteau ei să facă si n-au făcut? Tina se simțea nevinovată, prea mică, lipsită de putere. Dar neputința şi în-dîrjirea din carnea ei revoltată aveau atunci nevoie de sufletul unui băiat.

La 12 ani prima menstră. Greața şi durerile de burtă, mugurii sinilor umflați si atît de sensibili, că nici nu ai curajul să ți-i atingi, mintea buimacă si urechile înfundate ca după o scufundare în apă, o amorțire a vintrelor, o oboseală ce- ți coboară în genunchi. Pata zmeurie, lungă si îngustă ca o limbă de cîine, impregnată pe nervura imaculată a chiloților tăi de bumbac. Sîngele diluat si cald rămas acolo ca o femeie-si-renă, ca o mică, evanescentă femeie-peste, pata opacă, prelungă de sînge. In prima clipă, senzația că ai făcut pe tine. Spaima si uşurarea, buzele umede, umflate, năclăite. Si puful cald, mătasea caldă de deasupra, degetele speriate căs-cînd cu grijă labiile roz să poți privi - eşti în closetul din fundul curții, înrr-o zi fierbinte de primăvară cu mirosul florilor pălite de corcoduş, şi afară cîrîitul găinilor, ghearele lor scormonind pămîntul, zgomotul surd al unei pompe de apă, lovituri tiuitoare într-o nicovală, lovituri ascuțite de ciocan -şi inima îți bate în gît, respirația ți-e mai grăbită, nu ai cuvinte pentru sentimentul ăsta atît de nou, dar ştii că ceea ce ți se întîmplă acum ți se întîmplă pentru prima dată: mîndrie durere amorțeală ambiție frică nehotărîre curaj senzație de pierdere senzație de despărțire şi moarte senzație de înviere si bucurie, uşurare uşurare uşurare nelinişte şi uşurare, în cotețe şi-n magazii, în stivele de lemne din curte si-n pereții văruiți ai WC-ului - fîsîitul continuu al umezelii ce se evaporă, stai cu fesele goale lipite de scaunul latrinei, simți sub o coapsă buza rotundă, tăioasă a capacului şi prin gaura descoperită din spatele tău urcă, puturoase si grele, miasme pentru care nu există nume. De unde vine sentimentul tău de siguranță?

Şi mai departe, la 16 ani, în *sala de meditaţie* a internatului din S., în dormitorul comun, în baia de la subsol cu du-

22

şuri ruginite şi pereţi pe care înfloreşte mucegaiul, în mirosul de sosuri şi tocaturi al sălii de mese şi în pivniţa umedă cu dulapurile personale de alimente, în călcătorul atîtor conclavuri nocturne si în bîrlogul grăsanei de Hilde, singura cameră în care te poţi izola de toată lumea, în lumina verzuie a unui bec învelit într-o hîrtie subţire, pufoasă, ce căptuşise cîndva o lădiţă cu portocale, printre *dessous-uri* şi ursuleţi de pluş, pulovere şi reviste *Bravo,* borcănaşe cu creme şi bluze mototolite aruncate pe scaune, în mirosul greu de motorină ce vine de pe coridor amestecat cu parfumuri nemţeşti, agresive şi proaspete, în mirosul de pudră de talc şi de transpiraţie unsuroasă, de ştrampi abia extraşi din anvelopa lor de celofan si de cutii cu bomboane de ciocolată, acolo cu o senzaţie de arsură în interiorul capului, cînd eşti deja paralizată, beată de neputinţă şi se apropie de tine pedagoga nimfomană, buzată, botoasă, cu dinţi de cîine dingo. Vine spre tine o mînă dolofană, aurie, gelatinoasă, cu degete subţiri şi unghii ascuţite ca nişte limbute de briceag. Te atingea cu degetele ei electrice şi Hilde avea ochi galbeni de vulpe şi limbă violetă, buburoasă, te cuprindea în braţe cu mormăitul ei lesbian, cu horcăitul ei dulce de creier pe care l-a învins o dată pentru totdeauna plăcerea, nemţoaica Hilde, Brunhilde, camerista medievală a halucinaţiilor tale carnale, intendenta cu paşi furişaţi a spaimelor tale de propria-ţi sexualitate înfloritoare, pedofila, gingaşa, enorma, leneşa, angelica si blonda voastră supraveghetoare cu gesturi de pisică egipteană, monstrul cu cap de guşter şi sîni de matroană romană, ea îşi desface pe nepregătite aripile largi ale halatului şi te cuprinde hulpav în căldura lor parfumată. Prinsă între pereţii unui stomac ucigaş, legănată în mişcările lui metabolice, gata de mistuirea completă.

Aşa că lumina verde dispare şi din întunericul tuturor acelor mirosuri şi moliciuni se naşte o femeie-vampir molfăin-du-ţi umerii şi gîtul, bărbia şi delicatele inflorescenţe ale sinilor, simţi buzele ei turgescente înfiorîndu-ţi pielea coapselor, simţi gura ei ca o ventuză intolerabilă şi adormitoare, îm-băloşată de plăcere, în care se adună încet seva secretă a cărnii tale de puştoaică. Halatul larg în care te învăluia Hilde era o piele care creştea peste tine pentru a face din voi două

23

o singură fiinţă. Si-n timpul ăsta mîinile ei extrase din teaca mînecilor participînd frenetic la jupuirea ta de propria-ti epidermă, mîinile ei dezbrăcîndu-te. Senzaţia cu care ai rămas întipărită în carne că plăcerile nebunei nemţoaice aveau nevoie de acel întuneric în care victimele ei să rămînă captive ca într-un pîntec sau un marsupiu. Totul

se petrecea sub acel cort imens al halatului, plăcerea ei să-ți alunece cu nările fremătătoare peste lustrul de piatră al plexului, să-si înfunde horcăitoare obrajii în părul tău pubian, să-ți vrîsteze cu dîre de salivă genunchii si să-ți lingă epuizată, tremurînd, degetele de la picioare, călcîiele, gleznele. Senzația că o dată cu bluza şi ştrampii ți-a fost îndepărtată şi pielea şi că mîngî-ierile şi sărutările ei cad direct pe țesuturile trupului dinăuntru, senzația că tu ai devenit un ecorşeu. Buzele ei se plimbau peste carnea ta sîngerîndă, peste netezimea striată a muşchilor, peste alunecuşul cartilagiilor si totul se transforma într-o durere intensă, voluptuoasă, de care ti-a fost imposibil să te mai desparți. E o senzație pe care n-ai mai regăsit-o niciodată cu un bărbat.

Titlu

NOMEN

N-aş putea spune că i-am ghicit atunci, în camera de la etajul II pe care fetele o foloseau ca oficiu - ți se putea în-tîmpla acolo ca noaptea la două să dai peste cineva care croieşte o fustă, se epilează sau păzeşte la aragaz o cratiță de limbă cu măsline, totul era posibil -, perversitatea şi egoismul, faptul că în inocența ei de țărăncuță era o tupeistă fără pereche. Uneori în oficiu mirosea a bucătărie, altădată intrai în aerul unui salon de cosmetică, fetele erau inepuizabile, se vedea că sînt înnebunite să trăiască viața şi nu să-şi strice ca fraierele ochii pe cărți, în sensu-ăsta, între gagicile de la liceul de sus, cu secția lor de germană, şi cele de la liceul de jos, unde învățau unguroaicele, nu era nici o diferență, da' nici una!

Insă ironia soartei, viața nu iartă niciodată, ele făceau mişto, ziceau *mă duc la gineceu* (nebuna de Miha a fost prima care a folosit expresia asta), făceau fără să vrea mişto de viitorul lor, asta e clar, pentru că uite: lise are patru copii, Cami a divorțat, pe Mari a rupt-o o brută cu sula mare, i-a spart tot în ea şi-acum săraca umblă dintr-un spital în altul, să nu mai spun cum arată Ildi, zici că-i o babă, cît despre Miha... Insă trebuie să recunosc că am fost şocată s-o văd că pune pe masă o sticluță de coniac din alea cu fir roşu lipit sub etichetă. Măi, să fie!

Cine a învăța t-o nu ştiu. Cine să-i spună ei, un guguş-tiuc de cinşpe ani, că fetele o cam aveau cu chestiile interzise, ştiau gustul şi purtau prin buzunarele capoatelor (cuvînt turcesc mi se pare, care nu mi-a plăcut niciodată) bomboane de mentă, tuburi cu *Supercristal,* pasta aia de dinți cu miros tare

care tăia imediat gustul alcoolului şi-ți dădea o senzație de spital, mie mi-a făcut greață de cînd mă ştiu. Şi de fapt, cine o chemase pe ea acolo sus? Cînd am văzut-o intrînd, cea mai speriată dintre noi a fost Brunhilde. Noi am fost doar surprinse. Mîncam

un măr, să mi se oprească mărul în gît, nu alta. N-am avut replică, întîi am crezut că e o confuzie, s-a rătăcit.

A pus sticluţa pe masă, Cami tocmai terminase de călcat, încă mirosea a pătură încinsă, a pus-o chiar pe colţ şi a mai scos si trei portocale. Biliard. Acum rezolvă situaţia, tanti Bru, că orisicît eşti o persoană oficială si poţi pentru ca s-o întrebi de ce copiii nu dorm la ora asta! N-a spus o vorbă în legătură cu „cadourile" ei. Si-a repetat ca proasta numele. I-am simţit timiditatea, i-am mirosit imediat nesiguranţa perversă de ţărăncuţă. Păi se putea? „Mă numesc Leontina." Auzi? Cînd noi rîsesem deja de numele ăsta, i-l ştiam din *sala de meditaţie.* A încercat imediat să zîmbească, si-a arătat fîstîcită vîr-furile dinţilor, si-a crăcit buzele, tîmpită, comică, tîmpită de-a dreptul.

Trebuie să recunosc că zîmbetul ei te dezarma. Ceva foarte naiv, dacă nu-i înţelegeai sclipătul ochilor, ceva de fată cuminte care nu ştie nimic şi n-o minte niciodată pe mama, o puritate de fetiţă neevoluată care abia s-a desprins de jucăriile ei, nici nu ştiu cum să spun. Era simpatică, părea cu torul neajutorată, însă avea ceva... Acum, după atîţia ani, văd totul altfel. Zîmbet pe dracu! O strîmbătură perfect mascată. Ne-a păcălit, ne-a tras clapa. Nu-mi mai aduc aminte primele replici. Cami s-a crispat ca o aricioaică. Brunhilde fusese atinsă direct la pudoare, rămăsese blocată şi cu ochii holbaţi. Era cum o ştiam, noi ne obişnuisem de mult cu ea, în chiloţii ei vienezi cît o batistă, si cu halatul ei cu evazeuri enorme desfăcut pînă jos, lăsîndu-i goale mamelele mari de mămică. Ca pedagogă ea ar fi trebuit să intervină prima. Momentul ăla de tăcere penibilă în care s-ar mai fi putut face ceva. S-o fi poftit afară şi gata.

Prostia a făcut-o lise, retardata de lise, care s-a aruncat ca proasta-n tîrg: „Ce e ăsta, coniac *Vrânceni"* Şi s-a şi repezit la sticluţă cu o privire admirativă. Săsoaicele sînt proas-

26

te prin definiţie, sînt toante şi greoaie la minte ca nişte vaci *Siementhal.* De asta m-am convins încă o dată atunci. Oricum, gheaţa s-a spart, apa pornise la vale şi ne ducea cu ea. Individa îşi lipise deja de marginea mesei curul ei obraznic de fată mare. Nu mai erau scaune libere. Toate erau ocupate cu maldăre de fuste, rochii şi bluze pentru că urma să ne apucăm de călcat. Plutea în aer un miros de iarbă udată de ploaie, poate detergentul nemţesc să fi fost explicaţia. Nu mai părea deloc cald. Venirea ei ne scosese din amorţeală, ce s-o mai tot lungesc! Şi cînd, peste vreo jumătate de oră, îşi lăţise deja pe masă fesele ei cu solduri linse, nu mai era nimic de făcut. Era de-a noastră, îi citeai prin rochia subţire orice freamăt al muşchilor. De ce să fiu rea, avea rasă! Da, o rochiţă subţire de vară, cum dracu' de nu-i era frig? încheiată cu nasturi la spate de sus pînă jos. Nu purta sutien dar era ca si cum l-ar fi purtat. Era ţîţoasă însă nu la modul ăsta *lăptărie,* ca la Brunhilde, avea nişte ţîţe perfecte în care se repercuta orice vibraţie. Nu vezi de multe ori aşa ceva...Păi ce pisicii mei! sînt şi o femeie cu destulă experienţă şi

doar Cori mă cheamă!... Tot succesul ei la bărbați, toată curvăsăraia ei de mai rîr-ziu pe la împuțiții ăia de activişti, că a dat fătuca cu fofoloan-ca prin toate cabinetele de partid, asta e cauza primă. Nu auzisem pe atunci de silicoane, de injecții. Oricum, nici nu se punea problema. Artificiale cum păreau, țîțele ei erau adevărate. Brunhilde se intimidase de tot. Mie mi se părea insuportabil, am simțit pe loc că o urăsc Pe vremea aia, recunosc, vorbeam urît, foarte urît, scriam de-a dracului pe pereții bu-delor, inventam tot felul de porcării, că sug, că ling, că stau la dispoziție pentru oricine şi pe-o parte şi pe alta şi sus şi jos, tîmpenii. Eram în *gineceu* vasăzică şi m-am prefăcut imediat că povestesc mai departe ceva. Mi-am dat silința s-o bag tare pe argou, *să-i iau maul,* cum se zice. Sau ce-ar fi fost să propun tam-nesam ilustrei adunări să cîntăm *Fetele de la liceu,* creația noastră de care eram tare mîndre, măcar primele două strofe:

Fetele de la liceu,
Numai vai si aoleu:
Violate-n gineceu,
[27]
Avortează în veceu, Măi Leano!
Fata de pe Isakov *Are labiile mov Şi lindicul de oțel Vai de voi şi vai de el, Măi Tanțo!*

fiecare secvență fiind urmată de magnificul refren:

Vata, vata, vata să trăiască, Vata, vata, vata românească!

As fi speriat-o cu siguranță. Şi nu că ea n-ar fi înțeles despre ce e vorba în propoziție, dar n-ar fi priceput nimic din subtilitățile noastre, ne-ar fi crezut vulgare, idioate, nişte paraşute de doi bani. Aşa că le povesteam, inventasem repede o chestie cu un tip care m-a acostat sub Turn, într-o seară, bă-gîndu-mi direct mîna sub fustă. O spionam cu coada ochiului dar ea stătea acolo cu dondonelul lipit de masă, într-o impasibilitate perversă. (N-am ce face, o să tot folosesc cuvîntul ăsta care i se potriveşte ca o mănuşă, că nu degeaba cîteva dintre noi ajunsesem să-i spunem prin clasa a XII-a Tina Per-vertina.) Nu ştiu dacă asculta, dădea din cap distrată, îți venea să crezi că fredonează în minte o melodie şi-si bate joc de noi cu privirea aia a ei de vițelusă neînțărcată, îşi ținea palmele lipite de pătura de pe masă, simțeam în ele o excitație imperceptibilă de pisică ce-şi reține cu mare artă ghearele. Da, sigur, e destul de convențional ce spun. Nu la asta mă gîndeam atunci. Uşor de tot îşi bălăngănea un picior. Enervant de uşor, ca într-un fel de transă care mă molipsea si pe mine. Un picior care nu mai asculta de restul trupului încordat si devenea independent, un picior perfect independent, perfect şi independent ca într-un film suprarealist... Cred că asta era, n-aveam chef să povestesc. Mi se făcuse repede silă de propriul meu joc.

Pînă la urmă am băut, nici n-a trecut prea mult timp şi ne-am trezit cu paharele-n mîini. Ea, pe nepusă masă, s-a pomenit spunînd veselă „Fetelor, mie întotdeauna mi s-a făcut rău de la băutură." Acelaşi zîmbet, nu mai era nevoie să

28

mă uit la Brunhilde. Aproape că-i simţeam biocurenţii. Ar fi mîncat-o cu rochiţă cu tot, cu iepuraşii şi piticii şi ceşcuţele şi ibricele desenate pe materialul care-i ascundea fundu şi ţîţele. A accepta t-o imediat, fără nici un fel de precauţie, tremura toată, *se udase de tot,* cum spuneam noi de cîte ori îi surprindeam cedările necondiţionate. Doar Cami o privea în continuare agresiv, căuta momentul unor replici tăioase, însă cum să le plaseze? N-avea context, n-avea pretext.

— Eşti pila lu' directoru Hermel? nu s-a mai putut ea abţine pînă la urmă şi s-a repezit la sigur.

— Joc baschet, sînt baschetbalistă. Am venit prin transfer...

„Transfer pe mă-ta! - îmi venea să-i spun - faci pe grozava, şi cu curu ăsta obraznic. Poate *baschetbalizdă.* Parcă nu l-am cunoaşte noi pe javra de Oraviţan. De unde te-o fi pescuit afemeiatul ăsta?" Şi adevărul e că si lise şi Cami şi Miha şi Brunhilde erau nedumerite, însă crăcii ăia ai ei de băie-ţoi spuneau totuşi că e adevărat.

— Sînt în lotul naţional de junioare, a mai adăugat. M-au selecţionat astă-var ă...

Aha, acum era ceva mai clar, se explica şi gestul cu sticluţa de coniac. Fata era dusă la biserică, puteam pune pariu că o terminase de mult cu virginitatea. Insă mă agasa cu modestia replicilor ei. Sau era o tîmpită?

O fătucă atît de crudă şi deja la curent cu acuplările nocturne în promiscuitatea cantonamentelor? Nu-mi dădeam seama, nici n-am avut timp. Ea ne-a luat prin surprindere, mai să ne cadă paharele din mîini:

— Iar dacă mă fî şi eu ca toată lumea, mă fî cu cine-mi place!

Exact aşa a spus *mă fi,* ca si cum ar fi repetat asta de mii de ori pînă atunci printre golăniţele de Dîmboviţa.

Existau în viaţa ei de copil care merge la scoală şi gîn-duri de care i se făcea frică pe care le alunga grăbită din minte de cîte ori ajungea prea aproape de ele de pildă nu îndrăznea să se gîndească la ce fac mama şi tata noaptea în pat dar mai ales nu îndrăznea să se gîndească la ea cînd va fi femeie şi va dormi în pat cu un bărbat şi mai ales şi mai ales nu în-

drăznea să se gîndească la Dumnezeu care dacă era o fiinţă aşa cum înţelegea ea că nu poate fi decît o singură fiinţă pe lumea asta atunci ar fi trebuit să aibă o mie de capete şi nenumărate perechi de ochi nesfîrşite straturi de piele peste piele si aripi si gheare si zeci de mii de nări incredibil de multe degete şi milioane de urechi cu care să audă tot ceea ce se întîmpla în lumea lui de stăpîn care era o lume compusă din viaţa lui Iorgu Cheptan si Willi Schneider (unul dintre puţinii saşi din sat) si Anamaria Botgros si Ilinca Pripon si Costi Moţ şi Vasile Răcaru şi Tăvică Metecu şi Alina Gridean vecinii lor dar şi din viaţa naşei Leontina din America si a tuturor naşelor din România şi Argentina şi Africa şi din toate satele de care auzise sau nu auzise vreodată pentru că Dumnezeu nu putea să fie un om ca oamenii şi nici o fiinţă ca animalele din curte din coteţe din ascunzişuri tufişuri frunzişuri bîrloguri vizuini ci o existenţă (ăsta era cuvîntul) pe care nu o poţi înţelege la care te poţi gîndi ştiind bine că nu o poţi înţelege si nu te poţi gîndi decît în tăcere pentru că bunica Anuţa îţi vorbeşte despre această existenţă dumnezeiască în şoaptă şi la biserică de sărbători auzi că această existenţă există (dar se poate spune aşa ceva?) şi că trebuie să-ţi fie frică de Cel de Sus să nu păcătuiesti să nu minţi să nu furi să nu vorbeşti urît să-i iubeşti pe părinţi şi să-l ajuţi pe aproapele tău (prieteni vecini dar şi necunoscuţi) preotul citeşte dintr-o carte veche aurită frumoasă si grea îmbrăcată în piele neagră cu litere mari roşii şi negre (cum ai văzut tu odată cînd ai fost aproape de altar) si literele astea miros parcă a ceară şi a tămîie a paie uscate şi a mărăcini încinşi de soare bunica bună te împinge de la spate vrei să săruţi icoana te înalţi pe vîrfuri şi îl vezi pe Isus întins pe cruce vezi cuiele ce-i străpung palmele sîngele care curge capul plecat şi pleoapele căzute faţa lui blîndă şi iertătoare sub apăsarea coroanei de spini bunica îţi şopteşte ceva te închini si-ţi apeşi buzele pe sticla rece si senzaţia de sticlă rece ţi se răspîndeste friguroasă în trup de parcă te-ai afla în pragul unei boli bunica turuie întruna şi te împinge de la spate dar tu eşti pioniera Leontina Guran comandanta de grupă cravata roşie te aşteaptă pe spătarul scaunului în fiecare dimineaţă mama ţi-o calcă fără nici o cută habar n-are ce-nseamnă că tu eşti

30

pionieră dar îţi calcă cravata cu mare grijă si ea nu ştie nimic despre fricile tale despre frica de a intra în biserică şi despre jurămîntul tău pionieresc şi despre minciunile tale cînd vă întreabă tovarăşa instructoare şi toţi copiii mint se uită în jos dau energic din cap că ei nu iar tu nu puteai să te gîndeşti la Dumnezeu şi pentru că El nu putea face parte din gîndirea ta era dincolo de tine şi peste tine si departe de tine într-un loc care era numai al Lui si nu deasupra norilor cum îţi spunea bunica

Anuța săraca însă toți oamenii vorbeau despre El cu frică îi spuneau rugăciuni şi li se părea mai uşor să trăiască aşa bunica ta se ruga în fiecare seară se închidea într-o tăcere ca o cameră de oțel se închidea în tăcerea aceea ca o armură şi se ruga îi era frică şi credea în frica ei se ruga şi credea că cele o mie de milioane de urechi ale lui Dumnezeu o vor auzi şi că ea o să poată dormi liniştită cîinele se plimba în curte pe lanț găinile cîrîiau în coteț se auzea un mieunat de pisică ceva părea să se sfîrşească venea noaptea dar peste toate acestea exista Dumnezeu care nu dormea niciodată de aceea Leontina cea mică se temea şi de visele ei visa ceva şi se trezea îngrozită pentru că nici m somn n-avea dreptul la nici un secret şi ea nu se putea gîndi tot timpul la Dumnezeu ar fi însemnat să plîngă tot timpul să nu mai mişte mîna piciorul capul să nu mai clipească aşa că după o vreme uita şi ce bine era atunci cînd uita şi devenea un copil ca oricare altul şi cîteodată o cuprindea groaza pentru că dacă lumea era făcută de El ea nu avea dreptul să uite şi nu avea dreptul să chinuie pisica să omoare muşte să țipe să înjure să mintă să se gîndească la prostii aşa a descoperit ea că Dumnezeu era o ființă care exista mai ales noaptea pe întuneric sau atunci cînd ploua durduia şi cădeau fulgere şi geamul se albăstrea se făcea galben şi cerul se crăpa ca o bucată de gheață şi ea se retrăgea sub plapumă cu capul între umeri şi genunchii la gură ca un vierme ascuns în pămînt în întunericul lui.

— Un spion! Un nenorocit de spion american, asta ar fi trebuit să vedeți în pădure, proştilor! urlă încă o dată plutonierul lovită.

31

Vorbele lui se rostogoliră în aer cu atîta viteză, că ei nu-i mai rămase în minte decît cuvîntul *spion.* Nu-l înțelegea, ştia că-l aude pentru prima dată dar îi plăcuse să-l audă. Un cu-vînt care zbîrnîie, şuieră, spintecă aerul şi se înfige în ceva ca o carne lăptoasă. Un cuvînt cu vîrful ascuțit, gros şi umed ca un scuipat. *Spion - pion* de şah, *Ion* prostu de pe strada lor, *sifon* piscăcios, *Sofron* cizmarul, *pilon* de pod, *pinion* de bicicletă, *chimion* de făcut rachiu? Nu găsea nici o legătură. Apoi, ca printr-un fel de ceață pe care ea o vedea uneori deasupra grădinii în diminețile de primăvară, si cuvîntul *american.* A avut un fel de străfulgerare, un mic zîmbet nevăzut: mătuşa fugită, *America,* America din cartea de geografie, jocul cu *mingea la gaură* („Să dea, să dea, să dea Americaaa!", si fugi prin viermuiala de trupuri, Ghinea, Tăvică, Anca, Tuti, Violeta, Toni, Sanda şi alții, să pui mîna pe mingiuța de cîrpe şi să loveşti la întîmplare), însă tot nu înțelegea.

— Copii nemernici, ăştia sînteți voi, nişte copii nemernici! urla în continuare plutonierul. Scuipa cojile de semințe, negre si cleioase, direct pe podea, între picioare. Nişte golani dă la țară, umflați cu marmeladă si pită cu untură, şi-n rest dovleac, tărîțe, cap de dovleac, celovecilor!

Ea se uita cu frică la gura lui roşie de sub mustaţă, îi vedea şosetele prea scurte - şosetele astea de „supraelastic" sînt întotdeauna murdare şi puturoase - pielea gleznelor albă şi cu vinişoare ca nişte aţe, izmenele iesindu-i de sub pantalonii de miliţian, izmenele aproape cenuşii, cu o margine zdrenţuită deasupra unei glezne. Si picioarele lui lăbărţate sub masă, pantofi cu talpă groasă de crep.

Apoi ochii ei se ridicau - N-aţi înţeles nimic, tăntălăilor, că noi luptăm cu fiara imperialistă să salvăm avuţia poporului, ce dracu face şi profesorii ăia cu voi? Păi voi credeţi că io n-am deschis cartea lu Gicu, nepofu-mio? Să vă spun io poezia, bă? Păi ce, io am făcut şcoală ca voi, să am toate alea pa bancă? Bă, io cu bucata de mămăligă în traistă şi cu tăbliţa, bă, aşa era p-atunci - ochii ei se ridicau curioşi şi deasupra capului plutonierului lovită vedea tabloul, îl vedea pe *tovarăşul* cu zîmbetul lui. Aceeaşi fotografie o aveau şi în clasă, si pe coridoare, şi în cancelarie, si în cartea de română, aceeaşi fotografie trona şi deasupra raftului cu cuie,

32

lacăte, cleşti, ciocane, potcoave, colaci de sîrmă, pînze de bomfaier, şuruburi si piroane din încăperea magazinului mixt al satului, şi deasupra raftului cu sticle de tescovină şi secă-rică de la bufet, dar acum descoperea acolo sus mai întîi o suprafaţă cenuşie ca un nisip cu bobite aproape nevăzute din care se desprindeau o cămaşă şi o cravată dar mai ales o haină cu umeri si revere, o haină moale si groasă - aşa o simţea - numai bună să te înveleşti în căldura ei, în culoarea ei adormitoare care te apără si te încălzeşte, un gri ca de pisică făcută ghem lîngă sobă, un gri de şoarece domesticit care vine să-ţi ia bucata de brînză din mînă, ceva de nisip umed acoperit de linii trase parcă cu paiul în care-ţi laşi piciorul să se scufunde. Din cauza acestei haine gri faţa lui avea o lumină pe care ea n-o mai văzuse niciodată şi ochii lui se uitau undeva unde nimeni nu se mai putea uita. Nimeni n-ar fi putut să aibă părul lui cu fiecare fir atît de bine desenat, un păr frumos şi rar şi făcut din ceva deosebit, dintr-un metal moale şi el cenuşiu dar strălucitor si puternic. Cît despre pielea obrazului, unde era părul lui de bărbat de pe obraz? Pe obrazul lui creşteau *lumina si liniştea* şi tăcerea si un fel de aşteptare şi ceva care venea din cer, o lumină pe care n-o poţi vedea decît sus de tot, deasupra caselor, deasupra pomilor, o lumină pe care ai putea s-o vezi dacă ai fi undeva foarte sus, pe o schelă, pe o macara, pe o sondă. Ştia toate cuvintele astea, cu toate că nu văzuse niciodată în realitate o *schelă,* o *macara,* o *sondă,* le ştia din cartea de citire, dintr-o poezie şi dintr-un desen.

— Ei, dragii moşului, am rîs noi cît am rîs. Acum să-mi spuneţi voi mie unde era spionu, omu cu paraşuta, că dă jucat cu paraşuta aţi ştiut să vă jucaţi, pînă aţi rupt-o, zevzecilor, şi ăla poate că stătea în pădure şi transmitea tot. Păi, boilor, ce înţelegeţi voi? Vine americanu cu avionu şi praf ne face gospodăria agricolă, şi cum o să mai culegeţi voi arunci spice şi gîndaci de colorado şi mărăcini dă pa păşune, haa? S-a dus dracului

toată avuția poporului, murim de foame, ne căcăm pa noi. Ca să nu vă mai spun ce-o să zică tovarăşu, îl vedeți, nu? Păi ce-o să zică? Ne-am făcut dă rîs, nu? Vigilență, vigilență şi iarăşi vigilență, asta e totu. Şi-n al doilea rînd, învățați, învățați, învățați. Munca l-a făcut pa om, bă,

33

şi istoria, Mihai Viteazu şi Decebal, şi toți ăilalți, îi ştiți. No, acuma să auzim. Să-mi spună fiecare ce-a văzut, că dacă nu, uite bastonu, vai de palmele voastre!

Tuți se smiorcăia încă de la intrarea pe uşă. Ghinea şi Tă-vică se uitau aiuriți la uniforma din fața lor. Sanda zîmbea ca o proastă, nu pricepea nimic, credea poate că toată tărăşenia asta e o joacă, la fel ca joaca cu paraşuta, şi că lovită vrea doar să-i sperie. Ea, Leontina, înțelesese că nu *e* bine si că n-o să scape de bătaie. Ori aici, ori acasă, da' n-o să scape, îşi freca pe ascuns palmele strînse între picioare să fie pregătită. Odată un băiat s-a lăudat că el are un văr pe care degeaba îl bați, că el îşi freacă palmele cu sacîz si nu simte nimic. „Ce e ăla, sacîz?"„Ei, ce e ăla sacîz? E o chestie ca săpunu, adică nu ca săpunu, ca parafina. Ca să cînți la vioară dai cu sacîz, altfel vioara nu cîntă. întreabă-l pe Fulgerică țiganu", le explica odată, după trasul la palmă la ora de aritmetică, un băiat deştept care avea rude la Bucureşti. Or, ea ştia că nu scapă şi că de sacîz nici poveste. De frică tot plimba prin minte o strofă care nu-i putea folosi la nimic aici, în clădirea miliției, si nici acasă, uitîndu-se cu spaimă la cureaua din cui: *Brazii, schela de țiței / Munți înalți, iar peste ei / Soarele măreț s-arată. / Ăsta-i chipul țării, iată!* Pentru că ea n-avea ce să spună, cu toate că înțelegea că dacă n-ar fi fost atît de mo-totoală şi s-ar fi uitat mai bine pe acolo printre copaci ar fi avut ce să spună. De exemplu, că a văzut un om care nu semăna cu oamenii pe care-i ştia ea, nici cum era îmbrăcat, nici cum arăta, nici cum vorbea, dar cum naiba vorbea, că el nu putea să vorbească dacă era ascuns între tufişuri şi-i urmărea pe ei ca să transmită prin radio, adică ce fel de radio că ăsta trebuie să-l bagi în *priză,* dar poate că era acolo şi un fir de curent pe care ei nu l-au văzut, însă cum să sară spionu din avion cu firu de curent după el? Nu, era vorba de altceva, ăla avea poate pe cap o cască de motociclist, a văzut aşa ceva într-un film, şi în mînă un pistol, sau nu un pistol, două benzi de gloanțe înfăşurate în cruce peste piept şi o mitralieră din aia ca a lu Matrosov, soldatul sovietic (sau rus? că ea tot n-a înțeles care e diferența) din filmu de la Căminul Cultural, păi ăsta secera tot, se termina cu ei cît ai zice pîs dacă el era acolo, de ce n-a tras, sau să iasă în spatele lor şi

34

să strige „stai, mîinile sus!" făceau pe ei de frică! Nu, înseamnă că ăla stătea în vîrfu unui brad si se uita cu binoclul la ăia de la grajduri care cărau gunoiu sau la ăia de la cîntaru de grîu care beau țuică, si transmitea tot timpul. Dar asta nu era treaba lor să se uite prin vîrfurile copacilor, că dacă au găsit paraşuta au găsit-o, doar nu era ceva să

găseşti pe toate drumurile, era o paraşută adevărată, nu o paraşută din filme, ce vină aveau ei?

O subțire pînză de fum care se deplasează prin aer. Bunicul Marcu e o maşină de carne care fumează. Asta e senzația ta. O pînză de fum ca o lentilă plată, albastră. E dimineață şi soarele năvăleşte cu violență prin geamul cu perdeaua ridicată. Perdele de tifon, cîndva albe, îmbîcsite de fum şi de praf. Aer de încăpere în care nu s-au deschis de mult uşa, fereastra. Aer acru. Aer amestecat cu lumină în care respiră ca o maşină de carne bunicul. El este o maşină de carne care tace. Fumează şi tace. Tu stai pe scăunelul pe care într-o zi l-ai văzut sprijinindu-şi piciorul umflat, năpădit de vinişoare albastre, gros şi de om bărrîn, să-şi taie unghiile. Bunicul îşi tăia unghiile cu lama, din cînd în cînd ascuțişul lamei atingea carnea, carnea bunicului sîngera scurt, sîngele era de un roşu aprins. O senzație insuportabilă, erai paralizată de micile broboane de sînge perlat, roşu spre vînăt. Dar el era o maşină de carne bătrînă, cu păr gros crescut în urechi, cu o față ca pămîntul crăpat, ridurile lui cresc înăuntru, descoperi asta si te cuprinde un fel de mirare înspăimîntată, în cap ți se aprinde ca un fel de flacără de sudură (şi tu vei fi aşa? vei ajunge şi tu ca el?), iar țigările lui cu tutun cafeniu (tata zice *mahorcă),* grunjos ca sarea şi ca nisipul şi ca iasca făcută fărîme, sînt fumate într-o tăcere care te face să-ți strîngi capul între umeri şi palmele între genunchi, fără să te mai uiți la el, pînă cînd începi să-ți auzi respirația şi inima care bate şi pulsul direct în gît.

Cînd tace, bunicul înjură, blestemă, mîrie, plînge, striveşte cuvintele în dinți, îi înjură, îi blestemă pe comunişti, mî-rîie ca un cîine întărîtat, plînge ca un copil, striveşte cuvintele între dinți ca pe nişte cioburi de sticlă şi se uită-n pămînt. Pe masă e o cutie veche de tablă. Mucurile sînt aruncate în

35

cutie, sînt strînse acolo şi păstrate. Ai deschis-o de cîteva ori, nu te-a văzut nimeni, si te-a izbit în față un miros acru, un miros negru, un miros de baligă şi frunze uscate şi umede în care s-a infiltrat putreziciunea, un miros de pămînt dospit, de aluat şi oțet, un miros de paie strivite de copitele vacilor si de mîncare fermentată, dar un miros bărbătesc, bă-trîn, primitiv, de plugar cu mîinile murdare, un miros aspru, albastru, astringent, de pere macerate în nămolul cafeniu din butoiul din pivniță, mirosul de bocanci arşi pe dinăuntru de transpirația picioarelor şi mirosul de rom maroniu din paharul de pe tejgheaua bodegii. E mirosul pe care l-ai redescoperit în tine de cîte ori s-a întîmplat să-l urmăreşti pe bunicul Marcu cum sfărîmă mucurile între degete şi adună tutunul negru pe un ziar din care rupe o bucată de margine albă în care toarnă apoi grămăjoara aceea ca un nisip murdar pentru a-şi face o țigară groasă cit degetul lui arătător, la fel de noduroasă, plimbată printre buze şi umezită bine cu limba. După care el scoate bricheta lui de alamă galbenă făcută dintr-un glonț de pe front din Primul Război şi imediat fumul care iese gros din pieptul lui se linişteşte într-o pînză subțire de

ceață albastră care alunecă prin aer. Se mişcă atît de încet încît pare că nu se mişcă. Trece pe deasupra capului tău, pe deasupra privirii tale pierdute, nu-ti atinge părul nici gîtul nici urechile şi gura bunicului e ca o țeava de eşapament, ochii bunicului sînt doi peşti cu solzi băloşi, gura bunicului e un aparat de eliminat fum si cutia de tablă pe care sînt scrise cuvinte într-o limbă pe care tu n-o înțelegi are vopseaua cojită, romburile galbene si cafenii care acoperă rotundul ei sînt pline de zgîrieturi, de pete de murdărie, de punctele minuscule ale muştelor. Bunicul tace şi nu te priveşte. Bunicul înjură în gînd, gura lui mîrîie în gînd, dinții lui scrîşnesc în gînd. Tu îl priveşti si taci, ai zece ani. Soarele vibrează în aerul greu al încăperii şi simți cum trece timpul ca o gînganie care ți se scurge pe piele în jos cu o enormă încetineală.

Se legăna într-un fel de neştire a cărnii, aluneca mai departe spre monstruozitatea luminoasă a altei vîrste. Oglindită în toate oglinzile, fragmentată în toate sclipirile zile-

36

lor, iubindu-se cu toți porii şi cu toate dorințele, crezînd că tot ce zboară are pene şi că tot ce se mănîncă are gust, va învăța să se maturizeze respectîndu-şi profesorii şi luînd note mari, fumînd prima țigară într-un şopron părăsit de lîngă zidul şcolii, acceptînd primele atingeri erotice, tolerîndu-şi dezamăgirile şi senzația părului lung lăsat pe spate care-i gîdilă gîtul. Îşi va iubi părinții si bunicii, fetişurile ascunse prin sertare şi pozele cu actori şi actrițe vîrîte în coperta de plastic a cărților de scoală. Curioasă şi excitată, se va lăsa într-o noapte în brațele unui băiat, va fi goală şi-i va fi frică, îl va lovi peste față, va fugi pe o stradă pustie, se va maturiza privindu-şi sînii cu sfîrcurile tari, încercînd pe ascuns creme şi unguenți si desfăcînd pentru prima dată capacul unei sticluțe cu ojă, căzînd pe gînduri, dar căzînd pe gînduri cu adevărat ca un copil care creşte. Ea, cine era ea?

Numele ei e un cuvînt rupt în două, ca noaptea şi ziua, ca lumina şi umbra, iată ea e un copil curios şi neastîmpărat, apoi o fetiță, o fată, o femeie, o babă surdă şi foarte bătrînă, cu două suflete si două respirații şi două porniri: se trezeşte în întunericul lui Leon şi apoi zboară împreună cu Tina prin cortina luminoasă a zilei.

Tina simte că Leon e acea parte din corp şi din creier de care ea se teme. Se teme de miezul închis într-o mie de straturi de rumeguş celular şi de ceară ribonucleică al băiatului Leon. Pentru că *Leon-cuvîntul e* în realitate *Leon-băiatul-din-pielea-ei* pe care ea îl recunoaşte imediat după dorințe şi stări.

Limba lui Leon are o paloare rozacee de lemurian, e ca iimbul lichid al plantei carnivore cu petale de spermanțet. Lividitatea lui Leon şi limbuția lui agresivă, preumblările lui prin lungile livezi ale luminii lichefiate. Leon, copil răsfățat în transparența transcendentă a sunetului E unde zac înzecite golul abstract şi noblețea, spiritul şi răceala. Şi dincolo de acest sunet, lîngă el, în prelungirea lui, O - înălțimea şi

adîncimea, O - lumina, O - şoimul lumii sonore. E - întinderea cîmpiei, laptele verde, liniştea îngheţată, gheţarul topit. Deschidem vechea carte şi citim: *Cele două imperii care se întîlnesc si se întretaie în acest sunet sînt cel al golului si cel al sublimului.* E *aduce cu el luciul scînteietor, albul pur, oxigenul, străvezimea, lipsa de gust, oxidarea, lipsa de sens* - *o cîrjă pentru*

37

alte vocale. E piere în durere. Durerea lui e mai mult luminoasă decît întunecatei, E *seamănă cu liniile abstracte ale geometriei, e logica, e existenţa, eroarea, edictul. Şi atunci* LEON, *cuvînt papal, nume care închide în sine sîngele închegat al conciliilor şi frigul capelelor de rugăciune cu pereţi violeţi, pentru că E nu are culoare, iar O e o distanţă depărtată, paternă, e căderea din rai, e noroiul, nămolul, oul de peşte, lipitoarea si scoica, mormolocul si cocolosul de icre, e Momo cel unt, personajul din film.*

închidem vechea carte şi gîndim: Mongorongo, monopolul lui O, morcovul macerat din grădina de aur a Vaticanului, mosorul de aţă al vieţii secrete. O din LEON arată lipsa de sex a lui E. O - înălţimea şi adîncimea, sexul de femeie al fetiţei Tina, O - lumina lunară a creierului masturbat, orgasmul organic, orbecăiala *ei* orăcăind prin orbitele uriaşe ale vieţii.

Capul ei ca un vierme se izbeşte de N, de nasul năzuros al lui N, de naosul lui nordic. N e închiderea si rezonanţa înăbuşită, un întuneric de pîslă, o fosă căptuşită cu fîn şi zdrenţe moi, N e nestirea năucă, naşterea noastră în neştiinţa nenorocirilor, numele niciodată năimit al nuntirii. Cu N eşti şchiop şi gras, cenuşiu şi pufos, nemernic şi nobil. N e o piatră de moară legată de picioare, catacomba şi osuarul secret, necunoscutul negru al nefirii.

Dar cîtă bucurie de a te accepta aşa cum eşti clocoteşte în numele TINA! Ce tinereţe a sunetelor subţiri şi pure, ce timiditate energică! Pentru că I este moartea în plină lumină, pasiunea şi dăruirea, în el auzi cîntecul roşu al vieţii, bolboroseala şi foşnetul sîngelui, tremurul cărnii şi vibraţia glo-merulelor. Prin el iau chip si sens putrezirea şi perfecţiunea, forţa erotică a fluieratului pitulicei, pipăitul, pisarea piperului, pişăţelul copilului mic, pielea, pistilul, pisica sexului, piramida de păr a primei penetrări, pioletul puterii, pupila palidă, pipirigul şi pulberea picrică. I e profund, magretic, intim, irezistibil, impenitent. I este sunetul conţinuturilor vii, cu ascuţişuri şi co^ţi, I chicoteşte, chiţcăie, chirăie, e nebunia şi surpriza de dinaintea lui A:

TIIIIIIII-NAAAAAAAAAAAAAAAAA!...

A e regal, e întîietatea, originea, apa, aramaica începuturilor, ambra, ararul aer, avarul vaier, mama tuturor sune-

telor. Ea n-avea de unde să ştie că la sfîrşitul numelui ei începea Araratul arătării aramei din tablele legii, arderea de tot, aiurarea, ariditatea armonică a arvuniţilor. A e purpura pură, stacojiul ardent, arzător, A vesteşte chemarea celor mai înalte puteri, A stăpîneşte totul ca o acvilă imperială, guvernează înălţimea şi lărgimea, A e *pater,* e *mâter,* e *filia* şi *puella* şi ea, Leontina, Ina, Leo, Leontinusa, fata lui tata, mana din mama, ea, Tina calina, mezina, ea ştie că iubeşte acest sunet şi că ar trebui să-i placă violina, pianina, mandolina, morfina, adrenalina, filmele de dragoste, meciurile de box, skiul si canotajul, ciocolata cu arahide, laptele de bivoliţă, creioanele cu vîrful moale, macrameurile şi zmeura sălbatică, mîngîierile inghinale si gheaţa verde, saltul cu paraşuta si somnul pe salteaua tare, mîncarea de gutui şi caietele de dictando, plimbarea pe faleză şi privitul în gol, puii de bibilică, mazărea şi porumbul murat, stîncile şi catifeaua reiată, plicurile gălbui, ouăle crude, nucile şi migdalele amare, mirosul de cerneală neagră şi clinchetul linguriţei învîrtite în ceaşcă, cerul cu stele şi iarba arsă de toamnă, tunetul şi fulgerul, ploaia şi vara, mugurii albicioşi de magnolie şi lenevi tul în pat dimineaţa cu geamul larg deschis.

însă durerea numelui ei nu se află în această fragmentare de spaţii LEON / TINA, ci în această treaptă N-T. Ca o ruptură dintre două trupuri diferite, dintre două biologii diferite, dintre două culori ale pielii şi dintre două triburi diferite pe care le separă o junglă imensă. Cînd LEON se întîlnea cu TINA, pămîntul numelui ei se crăpa brusc ca o burtă umflată din care ies maţele.

LEONTINA un nume cu viscerele la vedere

aşa îi scrisese pe caietul ei de amintiri, la 17 ani, cu literele lui puricoase si geometrice, tîmpitul de Didi Zăgreanu - un coleg de care a fost îndrăgostită cîteva luni, pînă cînd şi-a dat seama că e un flusturatic şi un profitor -, pe o bancă în parc, chiar sub privirile ei curioase, de fată speriată că nu are destin şi va muri de tînără, în chinuri mari.

39

titlu

IMAGO

...Ne pilisem pe bune. Si nu ştiu cumdracu, tocmai impertinenta asta cu sticluţa ei de coniac ne făcuse să ne pilim. Da' nu vreau să mint, era să mint, pentru că perversa aia de Cori a dispărut la un moment dat şi s-a întors cu o sticlă de vin negru de buturugă, *motorină,* cum îi ziceam noi. Era vinu ăla al ei de la Cloasterf, gros ca uleiu. Dragă, si se pornise o hărmălaie! Io una nu mai pricepeam nimic, isterie ce mai! si încă isterie din asta muierească, aproape sindromul *nefe,* că dacă eu care-am trăit cu ele nu

mai ştiu... *Mezanfen,* vorba lu nebuna de Miha, deşi nu fuma încă nimeni, e adevărat, da' vorbeam toate deodată ca proastele, rîdeam ca nişte apucate, spuneam bancuri cu Bulă, ne hohăiam ca la circ, şi am desfăcut portocalele aduse de ea, i-am dat tare cu vinu... Pe scurt, haloimăs mare! Brunhilde jubila, Miha şi-a adus masca de drac şi-a început să facă tot felu de caragațe, am pus în funcțiune picapu şi am ascultat ca drogatele *Ă whiter slwde of pale,* melodia aia cu *Procol Harum,* pînă la epuizare. Sori-celu de Arme a tulit-o în cameră şi s-a întors cu teancu ei de reviste cu lenjerie de damă. Arme? Păi Arine era un copil tîm-pit de care nimeni nu se mai sinchisea de mult. Da' ne prefăceam că nu ne pasă şi ne urmam jocu nostru obişnuit. Joc pe dracu! în realitate nu făceam altceva decît s-o seducem. Dragă, păi fata asta ne isterizase complet! Vorbeam oribil, nu era una să nu scoată din gură cele mai groaznice vulgarități, da' ți-ai găsit... Era tare, era de-a noastră. Cînd a început să-si dea şi ea drumu la limbă, ne-am dat seama că ne are, pentru că ea spunea doar arît: „mă fî" sau „mă doare-n cî" sau „băga-mi-aş piui". Dacă voia să dea o notă la ceva, 40

atunci spunea „asta e cîh, asta e mîh" sau si mai şi „să-ți freci lîul de ciudă" *şîamîdî* (tot ea a venit si cu chestia asta „şî a mî dî", care a prins imediat). A început să ne spună şi ea povesti, mințea fireşte că ce făcea ele pe-acolo prin cantonamente, simula că nu înțelege nimic din mîngîierile mămicii Brunhilde şi rîdea de bancurile noastre ca un om mare, care ştie de mult toate chestiile... Măi să fie! Pînă şi Miha îşi retrăsese țepii, sau discuta cu lise, şi-o văd pe asta că-si ridică brusc tricoul să-i arate nu ştiu ce neg de pe.... Apăruse la, tanc şi-un pachet de țigări, obişnuitele noastre *HB,* şi Cori tocmai se pregătea să-şi aprindă una.

— Nu fetelor! Mergem sus! a sărit Brunhilde curentată de o idee cu totul nebunească. Ne luase maul. Nu ne venea să credem. Păi cum, aşa de repede? Şi fără nici o pregătire? Riscu era enorm!

— Bine, mă Hilde, da'..., a încercat cineva să formuleze o obiecție.

— Lasă că ştiu ieu ce facem. Cami, nu uita pămătuful şi punga cu făină! De vaporizator am ieu grijă...

Hilde era cu „ieu", cu „iele", cu „iei", aşa vorbea ea, de parcă n-ar fi fost săsoaică. Da' de data asta ne pleznise tare, eram toate *busbe.* După care nebuna de sasă a luat-o pe asta de după gît şi nu ştiu ce dracu i-a spus la ureche. Era clar. Ne uitam una la alta ca proastele. Şi Miha a deschis uşa şi-a început să-şi mişte fundu. Nu doar că pricepuse toată treaba, da' şi acceptase. Clar ca bună ziua! însă în pod nu se urca niciodată în grup. Se descurca care cum putea, cît mai pe nesimțite, că era musai să facem cît mai puțin zgomot. Ne-am strîns toate acolo, la locul ştiut, în intrîndul de sub acoperiş. Am astupat lucarna şi am aprins lanternele. Ne-am pus cămăşile negre si două dintre noi au început s-o dezbrace. Dragă, da' ce constituție pe copila asta! Ce cur pe ea, ce țîțe si ce

craci, scuză-mi cuvîntul! Parcă-ţi venea s-o pipăi. Da' ce s-o pipăi, că io trebuia să torn punga cu făină în găleata cu apă si să fac iute amestecu. Hilde a scos cărbunele dermatograf şi fardurile. A lucrat repede si-a fost a dracului de inspirată. Mai să n-o mai recunoşti pe gagică! Si gagica se uita la noi cu nişte ochi de trei ori mai mari, verzi ca sticla, şi-avea acum o gură şi nişte buze!... Că Hilde nu făcuse eco-

41

nomie de ruj - vorba ei, să-ţi bagi pîul pînă la rădăcină. Am muiat pămătufu si-am început s-o vopsesc. Se gîdila putoarea da' îşi musca buzele şi vibra toată ca o nuia. O vedeam cum se usucă sub ochii mei, era albă ca o păpuşa de ghips. Şi jos avea un păr aşa de fin... Da' n-am făcut economie de făină si ţi-am dat-o cu pămătufu cum scrie la carte, i-am mozolit bine creţişorii ăia ai ei de iepuţă şi i-am lăsat dosu liber, conform cu regula. După care ne-am legat la ochi si-am trecut toate prin faţa ei si-am pipăit-o de sus pînă jos. Păi crezi că Hilde s-a putut abţine să nu-i bage măcar un deget? Şi-avea săsoaica asta o putere! că a luat-o pe sus şi-a culcat-o ca pe sfintele moaşte peste stratul de pături. N-a zis nimic, tăcea şi respira si-şi expunea dondonelu ăla al ei ţuguiat ca o sculptură de porţelan... Să-ţi rupi dinţii în el, pe cuvînt! Ne-am repezit deodată, eram şapte. Taman cum bănuisem, avea o carne tare şi fragedă, da' tare dragă, nu ca piftiile lu Cori sau Miha, că ce să mai vorbesc de umflata de Hilde... Cur de sportivă, beton! O simţeam cum se zbate, o auzeam cum icneşte şi cum strînge din dinţi. Si noi, pentru că trebuia să-i dăm o lecţie si trebuia să simtă putoarea că botezu-i botez, o muşcam şi mai tare. Să-ţi mai spun că io una nu m-am lăsat pînă n-am simţit gust de sînge în gură? Nu leşinase, da' nici nu mai mişca. Ne-am oprit. Hilde se uita deja la noi furioasă. A luat vaporizatoru cu parfum şi i-a spreiat fesele. Ei, si asta n-a mai putut atunci şi-a scos un ţipăt ca de vită înjunghiată. Măcar ştiu c-o muscasem! Era de-a noastră şi era clar că Hilde ne-o băgase pe gît. Ne-a tras ea paiu prin gură? Ni l-a tras! Că pusese săsoaica ochii pe ea, *cudăfudră* nu alta! Şi d-aia-i tampona ea acum funduleţu cu vată si i-l acoperea cu un prosop si o pupa după ureche şi-i spunea nu ştiu ce... Păi dragă, lesbienele astea sînt mai ceva ca bărbaţii!

Degeaba îşi bătea capul să înţeleagă, se simţea vinovată, iar *tovarăşul* stătea acolo, pe peretele din încăperea şefului de post, si o privea pe ea. Simţea asta. Dacă ar fi avut curajul, s-ar fi putut uita în ochii lui. Dar ea se uita la propriile ei picioare, privea gaura din şosetă pe care o lărgise prosteşte cu paiul pe muşuroiul de pe deal, şi asta doar din plăcerea de a vedea cum se lărgeşte o gaură dintr-o şosetă. Tă-

42

vică fixa şi el podeaua, aruncînd priviri scurte pe sub sprîn-cene. Poate că şi la el se uita din cînd în cînd *tovarăşul* cu aceeaşi privire senină, severă, solemnă, sănătoasă, supremă. Şi ea descoperi brusc: privirea calmă, caldă, convinsă a *tovarăşului* îi

cuprindea pe toți, învăluia totul: genunchii ei zgî-riați, ciuful roşcat de păr al lui Ghinea, unghiile netăiate ale lui Tăvică, sandalele ei scîlciate, firimiturile de pîine de pe colțul biroului la care stătea plutonierul Iovită, chipiul lui decolorat, ghemotocul unsuros de hîrtie aruncat în colțul în-, căperii lîngă coşul de gunoi si cureaua cu ținte de la brîul lui Ghinea, pantalonii lui prăfuiți, puloverul lui cu pete de mîn-care, tenişii lui albaştri de pînză cu bordurile străpunse de degetul mare, cana cu apă, călimara cu cerneală, ştampila, fața de copil tîmpit a tîmpitei de Sanda, fruntea zgîriată de mărăcini *a* adormitei de Tuți, tocul pistolului de la brîul milițianului, muştele care bîzîiau pe geamurile nespălate şi puzderia de puncrulețe cafenii lăsate de muşte acolo.

— Hai bă, tu ăsta a lu Metecu, că-l ştiu pe tac-tu, ia zi tu, bă, ce-ai văzut?

Şi Tăvică s-a şi repezit:

— Io am văzut doi oameni care culegea ciuperci şi care vorbea prostii că zicea că vede el ce are ea sub fustă numa să ajungă mai încolo să treacă de copiii ăştia şi am mai văzut un cal care să tăvălea pe jos şi o femeie care s-a ciucit lîngă un pom să facă pişu şi o dîră de avion pe cer şi l-am văzut pe Ghinea cum a strîns-o pe Sanda de țîțe. Io atît am văzut. De acasă pînă pe deal, adică. Adică după aia am găsit paraşuta şi ne-am prostit. Io am fost cel mai prost că m-am jucat de-a săritu din avion. Am rupt-o, asta e.

— Si tu ăsta, i-auzi la el, bă, le ia de *țîțe?* Şi tu, a lu Con-druz, că o ştiu şi pe mă-ta săraca, nu ți-e ruşine, fă, ti s-a făcut de aia, mucoaso? *Țîte,* ai? Păi dacă nu vă scot io vouă *țîțele* din cap, să-mi ziceți mie Mitu Prosru! Ia zi, bă, cum te cheamă?

— Io-s Ghinea, nea Iovită, băiatu lu vecinu lu finu matale, Costel Fudulu, cum îi zice lumea. Spun tot, da' ce să spun?

— Cum ce să spui, mă? Cum ce să spui? Or io îmi bat gura degeaba? Unde era spionu, asta să spui!

43

— Păi pionu e de la şah, că pe mine m-a învățat nea Flo-rică la frizerie, care mi-a arătat si nebunu, tura, regele şi regina. Mie cel mai mult mi-a plăcut calu. Mi-a plăcut al dracului cum sare el, tot aşa, tot aşa...

— Copii tîmpiți! Uite ce-mi spune ăştia doi, şi băieți pa d'asupra!

Plutonierul avea o față iritată si-şi freca nervos nasul. Se lăsase deodată tăcerea. Iovită nu mai ştia ce să-i întrebe? Ea se trezi că se închide şi mai tare în acea înțelegere a faptului că cineva îi priveşte pe toți dintr-o fotografie mare si luminoasă. Fotografia se afla în sediul miliției, pe peretele din fața ei, si la şcoală pe peretele din fața ei şi la magazinul sătesc pe peretele din fața ei şi la căminul cultural pe peretele din fața ei. Ea era ea, Leontinuşa, Tăvică era Tăvică si Iovită Iovită. Leontinuşa caca tuşa, Tăvică măgărică, Ghinel purcel, Sanda buleandra, Tuți muți-puți... Cine erau ei? Nişte copii. Copiii şi milițianul, oamenii mici şi omul mare, adică - asta i-a învățat la şcoală - un popor. Eu şi tu, voi şi noi, ei, ele, *poporul.* Mie si ție, nouă şi vouă, lui şi ei - nouă ni se

aduce în dar privirea lui senină, clară, sigură, plecată departe în viitor, dincolo de munți şi nori, de mări şi țări, şi întoarsă înapoi, pe pămînt. La cine se uita *tovarăşul?* Nu la ea si nici la genunchii ei înroşiți şi nici la şoseta ei găurită şi nici la Ghinea şi la cureaua lui cu ținte şi nici la Tăvică si nici la lovită şi nici la umflata de Sanda şi nici la îngrămădită de Tuți. El se uita la ei, oamenii din camera asta, şi la ei, oamenii din alte camere şi din alte săli, din alte hale, din alte scoli şi uzine si birouri si magazii, de pe alte străzi si de pe alte stadioane si de pe alte ogoare. Un, doi, trei, patru, *an-tan-tiki-tan,* cinci, şase, şapte, o sută, *Sever-căpitan,* şi zece mii de plutonieri, o sută de mii de copii, sute de mii de soldați, milioane de muncitori, *anga-rache-banga-rache, treci la loc,* puncte şi numere, marşuri şi aplauze, cîntece şi ovații, tîrnăcoape, ciocane, baroase, nicovale şi seceri, tractoare şi buldozere, turnătorii de fontă şi galerii, puşcării şi combine, strunguri şi năvoade de pescuit, camioane şi betoniere, co-fraje, cărămizi, chintale de soia şi vagoane cu grîu, avioane şi îngrăşăminte, asfalt, petrol, porumb, piulițe şi semănători, puşti şi tunuri, țapine şi hidrocentrale, furnale si turnuri de 44

apă. Prin zloată şi furtună, prin ploaie şi noroi, în focul luptei! *Leonte şi Didina se plimbă cu maşina. / Maşina face poc, / Treci, boule, la loc!*

Tovarăşul nu se uita la ei, ci îi număra, îi gîndea, îi transforma în puncte, în cifre, în semne pe hîrtie, în umbre pe garduri, în săgeți pe panouri, în grafice şi numere, în registre şi procese-verbale. Ei nu mai aveau mațe, buze, respirație, păr, pistrui pe nas, piele şi inimă, nici pantofi în picioare şi cercei în urechi. Ei nu mai aveau umbră sau nume. *Tovarăşul* se uita de sus la ei cu privirea lui senină şi caldă şi căldura asta îi făcea pe ei să înghețe ca nişte stropi de cerneală pe o pagină de caiet, ca nişte puncte aruncate pe hîrtie în-tr-o oră de plictiseală la lecția despre Ştefan cel Mare. Ei erau nişte puncte de muşte pe un geam nespălat. Apoi tăcerea se sparse:

— Ia spune tu, mucoaso, povesteşte, Săndico!

— Io n-am văzut nici calu, nici avionu, nici pe ăia doi şi nu m-am dat cu paraşuta că nu m-a lăsat. Şi Tăvică înjură u rit, ne bate cînd vrea el şi ne fură mîncarea la şcoală. Io cred că el e şpionu!

— Cum adică „el e şpionu"?

— Păi el e cel mai rău din clasă, şi degeaba îl bate tovarăşa, că tot degeaba îl bate.

— Mă, ia mai cărați-vă voi d-aci, că parcă v-a făcut la indigo, aşa sînteți de proşti. Gata! Caramba! M-am lămurit. Vă duceți şi veniți cu părinții. Scoate ei din voi şi ce n-ați făcut. Să obosească ei în locu meu cu bătaia. Da' numele ştiți să vi-l scrieți? Na creionu, uite aici, pe foaia asta albă, estem-poral! Ia să vă dau io vouă un estemporal! zise plutonierul lovită frecîndu-şi fericit palmele că a găsit soluția.

Răceala medievală a zidurilor de la subsol se broboneşte imediat de aburul apei fierbinți. Pînza lichidă de sub tălpile goale. Frigul poros al dalelor de gresie. Biciuiala de

stropi împrăştiaţi inegal de sitele ruginite ale dusurilor. Un abur greu şi leneş în care vocile fetelor se estompează, în care trupurile lor pîlpîitoare - alb artificial de untură sintetică în lumina explodînd prin ferestrele de deasupra trotuarului - se înfăşoară în mişcări uşoare, reţinute (acea reţinere încordată

45

şi curajoasă a unor trupuri pudice încă, materie corporală deposedată brusc de veşminte între alte volume de carne şi obligată să-şi suporte prezenţa), în care mişcările lor se desfăşoară în gesturi îndrăzneţe de animale tinere mult prea obişnuite cu rigorile captivităţii, deşi într-o veşnică pîndă, într-o mereu secretă stare de aşteptare.

O stare generalizată de frig, senzaţia că ploaia fierbinte ce cade peste tine întîlneşte mai întîi o epidermă sintetică, un fel de ecran senzitiv, o interfaţă somatică, o mănuşă de protecţie care dilată mult în timp relaţia dintre atingerea fizică şi cea mental-constientă a picăturii de apă. Apoi un fel de îmblînzire, liniştea, alunecare înceată într-o dimensiune a ta mult mai familiară, mai aproape de conştiinţa exactă. Curgi împreună cu senzaţiile corpului şi îţi vine să tremuri, dar tu, Leontina Guran, n-ai voie să-ţi arăţi slăbiciunile, n-ai dreptul să-ţi strîmbi buzele într-o grimasă, să-ţi srrîngi pielea obrazului într-un rictus de frig. Nici măcar extazul fierbinţelii fluide care într-o bruscă iluminare nu-ţi mai atinge pielea capului, ci îţi cuprinde direct creierul, nu-ţi poate fi permis. Simţi si că mîinile senzuale ale domnului profesor Horaţiu se mişcă lichide prin aerul de deasupra capului tău, ceea ce te strînge şi mai tare în ambiţia de a nu tremura. Ră-mîi uşoară, rigidă sub plesnetele punctiforme ale apei, pari un corp părăsit de intenţii, un corp viu împietrit. Apoi, o secundă, privirea ţi-a alunecat spre ferestrele aburite, orbitoare ca o flacără de acetilenă, o secundă te-ai gîndit la trotuarul de piatră cubică şi la zgomotul paşilor lui întorcîndu-se de la cursul de microbiologie, la foşnetul hainelor lui „englezeşti" cum îţi place ţie să le caracterizezi, dar brusc îl *pierzi* din minte, ştii că totul e doar o nălucire, iar afară e bolboroseala vocilor, sînt ţipetele sălbatice ale copiilor, o secundă ai auzit în memorie bătăile dogite, rare, îngheţate în aerul compact, fără vibraţii, ale ceasului mare din Turn.

Fetele au glasuri subţiri, excitate, ţipete scurte de plăcere, lipăitul picioarelor, foşnetul nesfîrşit al epidermei îmbrăcate în apă, mîna ta cu săpunul frecîndu-ti pîntecul, coapsele care-i vin în întîmpinare, alunecare în jos, unghii pe granulaţia pielii, te-nconjoară trupurile lor fantasmatice, siluetele lor ca o zăpadă organică răsucindu-se sub dusurile ruginite, şopo-46

titoare, cărnurile lor tinere ca un zid de scîrboasă socialitate pe care o înfrunţi. Tu cu pudorile tale mascate de adolescentă de 17 ani, cu moliciunea şmecheră a gesturilor, cu aciditatea ta verbală şi tăişul verde al privirii strecurate pe sub breton. Ai vrea acum să întîlneşti măcar o clipă ochii lui si să-ţi cobori în grabă pleoapele ca o elevă cuminte. Să-i vezi nemişcată pe masă, peste coperta unei cărţi de anatomie, mîna cu vene

pronunțate şi unghiile tăiate exact, unghii palide de bărbat care fumează. Dar acum trebuie să joci puțin teatru, vorbeşti cu ele, rîzi. Cami a rămas o nesuferită de cînd ai cu-noscut-o, ce urîtă mai e si Cori asta, Melinda e de-a dreptul cocoşată, şi speriatele de Miruna, Emilia, Ildi, Gerlinde, sau Nicoleta Deleanu ca o crucificată cu ochii închişi şi astep-tînd efectul masturbării divine, doamne, cît eşti de rea! Ți se întîmplă ceva, poate că îl iubeşti pe domnul ăsta cu aere degajate de meditator însă asta te înrăieşte, îți ascute privirea si simțurile, te face mai rigidă şi de aceea chiar în secunda asta simți nevoia să scoți limba şi să te strîmbi nu de fiorul flagelării lichide, ci aşa cum ştiu ele că te strîmbi de obicei cînd nu-ți place ceva, în stilul tău inimitabil, apa e prea fierbinte, niciodată robinetele nu răspund la comenzi, aproape întotdeauna baia voastră e un supliciu, vă bălăciți într-o fierbințeală excitantă, excesivă, acceptată cu resemnare. Te uiți la ele prin aburul tulbure în care se amestecă mirosul de mucegai, de vată udă, de şampoane fine, sînge menstrual, piele grasă si murdară, ciment măcinat şi plete unsuroase. Fetele sînt fragile ca nişte silfide, băiețoase ca nişte efebi încă nedesăvîrşiți, bondoace sau longiline, îndesate şi bine făcute sau cu trupurile desfăşurîndu-se ca un şnur vertical de muşchi prost nutriți, grupurile s-au format deja, atingerile întîmplătoare au în ele acea electricitate catastrofică de care întotdeauna ți-a fost teamă ca de un început de perversiune, catifelare lichidă cu gust de rugină şi sare, pielea care primeşte această alunecare continuă de apă scursă pe geam.

Ai geamul acesta în minte şi în dreptul geamului e un bărbat cărunt, cu o privire distrată, meditativă şi pătrunzătoare, însă vorbind monoton şi egal, vocea lui întunecîndu-ți mintea, înfăşurîndu-te toată într-un fel de năvod în care cu cît te zbați mai mult cu atît te încurci mai tare. îl vezi în gînd,

ai închis ochii şi îl descoperi în ecranul unei ferestre vălu-rite de apă, dulcea senzație de leşin care-ți coboară din creştetul capului, prin ascunzişurile nervilor, în jos.

lat-o acum călare, o mogîldeață de om cu degetuțele înfipte în coama aspră, prăfoasă, lucioasă a lui Cezar, calul cel murg cu burta pătată de alb. Şi calul Cezar înaintează cuminte ca un om si copitele lui sparg crusta albicioasă a pă-mîntului aşa cum ai sparge o coajă de ou. Bunicul Anastase a cuprins-o de subțiori şi a săltat-o prin aer pînă pe spinarea ascuțită. lat-o acum călărind pe desălate, cu picioruşele ei pîr-lite de soare înfipte în coastele calului, cu unghiuțele ei albite de strînsoare, cu buzele subțiri apăsate una peste alta, muscate, strînse, supte de plăcere, şi iat-o pe fericita de ea, dreaptă şi mîndră şi aproape plîngînd de încordare, cu ochii umezi şi verzi, pierdută ca un limbric mare de carne pe spinarea lui Cezar care nu mai e spinarea lui *Cezar,* ci un deal ascuțit.

O văd de la distanţă, îi zăresc codiţele ţepoase, zburlite, prinse în rondele roşii de cauciuc, îi caut din privire gîtul cafeniu, coatele murdare, pulpele subţiri zgîriate, umerii fragili si *rigizi,* pentru că trebuie să vă fac să vedeţi aici, în pagina asta, un copil care călăreşte un cal cuminte, un murg cu spinarea tăioasă, cu urechile mari, înţelepte si resemnate. Leontinuşa călare şi ţeapănă, mică şi curajoasă pe greabă-nul ca o creastă de munte al bătrînului Cezar şi în spatele lor bunicul Anastase, cu capul lui rotund, alburiu, parcă tot timpul învăluit în aburi, bunicul Tase si pulovărul lui de tigaie roşcată decolorat de soare, zdrenţuit pe la mîneci, spart în coate, mîinile lui vînoase cu pielea scorojită care apasă coarnele plugului. Pojghiţa albă a pămîntului se sfărîmă şi în spatele brăzdarului strălucitor ca oglinda apare pămîn-tul negru, pămîntul gras, pămîntul afînat, pămîntul umed care se pierde în cer.

E vară si bunicul Anastase ară de zor. E nefiresc că el ară acum, aproape în mijlocul anului, înaintînd desculţ prin brazda răcoroasă în pantalonii lui de cizme strînşi pe pulpe, cu turul mare, desculţ, strivind din cînd în cînd sub tălpi larve neprihănite şi grase de fluturi si gîndaci. Are labele goale

şi albe, bolnăvicios de albe, pentru că labele lui stau tot timpul înfăşate în obiele, ascunse în cizme sau în bocanci, labele lui ca două coropişniţe orbite de soare.

E vară şi nu ştiu de ce-mi place să-l văd pe bunicul Leon-tinuşei arînd vara, într-o după-amiază molcomă, străbătută de o adiere umedă ce vine dinspre rîu. El ară pe o faţă de deal, nu departe de un pîlc de mesteceni si nu departe de că-rămidăriile ţiganilor din Tabără, din cînd în cînd umflîndu-şi obrajii neraşi, scofîlciţi, ţocăindu-şi buzele într-un îndemn , sonor pe care calul Cezar îl ştie de-o viată, de care lui nu-i mai pasă. „Hii, Cezar, mînca-te-ar boala!" îi spune el lipsit de orice convingere sau poate doar aşa ca Leontinuşa să ştie că are un bunic care mînă un cal.

Şi ea era o fetiţă micuţă şi curajoasă care se speria de vorbele bunicului. Cum poţi să fii rău cu Cezar care pare un cal cuminte ca un cîine? se întreba şi începea să se gîndească la întrebarea asta din capul ei, pentru că totul era acum atît de calm şi aerul era atît de împăcat iar bunicul spunea ce spunea doar în şoaptă si el spunea ce spunea cu o gură fără dinţi, cu buzele uscate, şi Cezar nu se sinchisea de vorbele lui. întorcea capul şi îl privea, îi vedea creştetul gol, spatele curbat, umerii strînşi de încordare, gîtul lung şi subţire. Bunicul îndemna din cînd în cînd calul şi în vorbele lui era obidă si nemulţumire si dragoste si neputinţă şi grijă şi grabă si resemnare, iar la capătul mînecilor lui zdrenţuite, se încleştau pe coarnele plugului palmele

mari. Palmele lui bătătorite aveau unghii negre şi groase, gulerul ros al cămăşii lui murdare era un guler ros de cămaşă. Mersul lui clătinat de om beat era mersul lui de bătrîn ameţit de mirosul ţarinii, de alcoolul întunecat al pămîntului cu vegetalele lui macerate.

Aşa îl vedea ea pe bunicul Anastase şi aşa îl văd eu în clipa aceasta, ca pe un om aproape beat de emanaţiile pămîntului reavăn, beat de muncă, strivit de frumuseţea acestei zile, desculţ si înaintînd liniştit pe adîncitura răscolită de plug, din cînd în cînd pîrţîindu-se fără nici o ruşine, stergîn-du-şi faţa asudată cu mîneca aspră a puloverului, apăsînd cu îndîrjire coarnele plugului, ţinîndu-şi capul drept, scui-pînd în faţă o salivă cleioasă, galbenă. Leontinuşa e prea mică să se întrebe ce va semăna bunicul acolo, ea e prea mică să

49

se întrebe de ce merge el aşa ca un om beat, e prea mică şi prea speriată şi prea se află ea pentru prima dată *pe* spinarea unui cal, sîngele îi zvîcneste în urechi, e cald si bine şi fiecare pas al lui Cezar e pentru ea o legănare şi un cutremur. Bunicul ară.

Era în prima clasă de liceu, făcea zilnic naveta cu trenul în orăşelul din apropierea satului ei (navetiştii si elevii navetişti! ce lume teribil de nouă, de care ea se îmbăta ca de un drog...) si îi plăcuse atunci cuvîntul *soma* pescuit din gura profesorului de istorie la o lecţie despre cultura vechilor greci (Pericle sau Platon, Aristotel sau Socrate). Ii rămăsese în minte ca o gaură catifelată, ca o bilă pufoasă si răcoroasă, mai ales atunci cînd o plimbi dintr-o mînă într-alta. Un ghem atît de rece, că-ţi frige pielea.

Iar pielea ei abia începea să-si înveţe experienţele, îşi privea cu admiraţie pielea, îşi iubea degetele cu buricele lor electrice, strecurate pe sub bluză să se scarpine, vîrîte pe sub chilotul subţire şi umed să-si pipăie mătasea neplăcut transpirată a pubisului după ora de educaţie *fizică,* era îndrăgostită de vîrfurile unghiilor ei lăsînd dîre pîlpîitoare de foc pe arcuirea prelungă şi crudă încă a muşchilor fesieri. Fesele, fundul, curul, şezutul sau pur şi simplu dosul, bucile. Ce cu-vînt mizerabil, *bucile. Sau fesierii,* cuvîntul profului de sport din şcoala generală, care la început o făcuse să rîdă. Anatomia o descumpănea puţin, o cotropea cu periculoase stări de fascinaţie si scîrbă. Noroc numai cu faptul că trupul se compunea şi el din cuvinte: cuvîntul *braţ,* cuvîntul *maţ=intes-tin=ţesut=mucoasă,* cuvîntul *pulpS-picior-bulan-coapsK-craci* (membrul ei inferior, nu-i aşa?) sau cuvîntul *cap /sprinceană/ buze / bărbie / maxilar / nară / tîmple,* faţa ei, nimic mai mult decît faţa ei neatinsă încă de pudra albă şi uşor astringentă a curiozităţii din adolescenţa tîrzie.

Piciorul ei cel lung (care te bagă-n draci, după opinia colectivă) peste care-şi plimbă palma deschisă, într-o pauză în îmbulzeală la coborîrea pe scările liceului din S., golanul de Vică Serachitopol, acest picior elastic atins de palma lui ca un organ genital cu cinci

degete boante se putea transforma într-un singur cuvînt. Anatomia şi *fiziologia* si organele şi sistemele şi plasa arborescentă a nervilor si secțiunile prin 50

piele si carne şi tăierea porcului iarna şi jupuirea mielului de blană sub coroana înmugurită a mărului bătrîn din grădină şi capul găinii pe care lama ascuțită a toporului îl aruncă însîngerat în noroiul de lîngă tăietorul de lemne şi moluscă vînătă şi umedă de sub rochița ta cu poalele ridicate pe genunchi şi trupul tău ciucit la umbră lîngă stiva de lemne şi pupila ta cu irisul verde urmărind siderată jetul curat si galben ce sfîşie aerul dintre pulpele tale moi de copil şi degetul tăiat în bucata de tablă ruginită si ochiul spart al pisicii şi dinții tociți ai calului si limba muşcată cînd te-ai izbit cu bărbia de colțul mesei - toate acestea erau cuvinte cu care puteai face ceva: să ajuți viața şi lucrurile să devină vizibile, să dai dreptul materiei impregnate de sînge şi materiei neînsuflețite să nu se mai afle acolo în fața ta atunci cînd vorbeşti despre părțile lor independente cărora li se spun fiinţe sau obiecte. Lumea ce poate fi atinsă şi văzută nici nu există decît dacă trece mai întîi printr-un hățiş de cuvinte. Avusese într-o zi revelația asta, era, la fel, în timpul orei de istorie (şi ea habar n-avea pe atunci că peste cîteva luni talentul ei de jucătoare de baschet îi va aduce transferul la liceul din S., cu lecții de istorie mult mai puțin atrăgătoare), extemporal, şi nu ştia nimic, neputință ruşine şi plictiseală, se uita la tablourile de pe pereți şi rodea creionul, acelaşi gest inconştient, îi plăceau creioanele cu lemnul moale, lucios, învăluit într-o pojghiță de transparențe argintii, îşi înfigea bine dinții, cu mintea dusă aiurea, în materia lor primitoare de ciocolată lemnoasă şi se gîndea la cuvintele noi, la tot felul de cuvinte noi de care erau pline manualele şi care-i bîzî-iau în minte ca nişte bondari.

Visa la *ilion* şi *ischion* ca la nişte nume exotice de cetăți greceşti pierdute în deşertul de țesuturi şi muşchi al Asiei Mici, se gîndea la metacarpienele ascunse sub piele ca nişte insecte rigide şi ascultătoare, îi plăcea cuvîntul *maleolă* care ar fi trebuit să fie o etichetă pentru un instrument muzical cu găuri şi muştiuc, însă cădea în adîncurile cuvîntului *soma* ca într-un vertij. *So-ma -* două silabe scurte şi rotunde, îmbietoare ca un pod din două bucăți aruncat peste apa de argint a sîngelui. O cotropea un fel de dureroasă nostalgie. LEON + TINA = LEONTINA stătea scris pe o pagină de la sfîrsitul caietului ei de anatomie. Secretul ei.

51

Venea vacanța de vară şi LEON se retrăgea în peşterile lui neştiute, cu pereți translucizi, se ascundea în coridoarele reci ale minții şi atunci TINA apărea din ceața ei luminoasă ca un fel de regină a bucuriilor perverse. Mîna ei caldă peste coapsa ei lină. Degetele ei de gheată peste pîntecul ei de întuneric. Si confuzia, foarte palpabilă, că, de fapt, aceasta e mina altcuiva. Fetița din ea îşi regăsea obişnuințele, instinctele, plăcerea de a se admira în oglindă si de a se pipăi admirîndu-se în oglindă, plăcerea de a se privi

admirîndu-se în oglindă în timp ce degetul ei cel adevărat atinge sînul abia mijit, se suprapune peste mugurul zmeuriu striveşte sfîrcul roşu ca un capăt de ţigară. Apoi si un fel de excitaţie a rostirii. Joaca şi cearta cu ceilalţi copii, şi ea repezindu-se ca o oaie cu bot de porc în materia vâscoasă a cuvintelor, iuţeala replicilor într-o doară, vorbe urîte ce-i vin dintr-o dată pe limbă, băieţi şi fete cu priviri aiurite, replicile ei de o ambiguitate calculată, ademenitoare, cuvinte ca nişte zmee cu trei panglici de mătase în coadă. Ea era *persoana care vorbeşte* (ca în explicaţiile de la ora de gramatică), ea, băieţoasa, ţîfnoasa, nesuferita, Tina, Tinuşa, Nusa, ciudata Nusenka. Descoperise numele Nuşenka în-tr-un film rusesc cu bărbaţi în uniformă si femei cu broboadă, îl auzise spărgînd aerul din gura mare a unui flăcău ce fugea speriat pe peretele descojit al Căminului Cultural şi ea era acolo în mulţime în faţa camionului numit *caravana cinematografică pe* care toti copiii simţeau nevoia să-l atingă să-l pipăie ca pe un lucru imposibil să-l lovească cu piciorul în pneurile prăfuite dar asta numai pînă când începea ţîrîitul fascinant al aparatului de proiecţie. Nuşenca era un nume care îi plăcuse, se agăţase de cîrligul lui, era secretul ei, un fel de scrînciob în care se putea dormi si rîde pe înfundate, noaptea sub pledul moale cu miros de lînă ţinută la soare. Si-n jurul tău, afară, pe întuneric, ieşind parcă din tencuiala căzută a zidului pe care se proiecta filmul, clănţănitul mitralierelor.

Locuitorii satului nostru păşesc vo-iosi sub îndrumarea partidului. Ei făuresc o viaţă nouă. Iau în spinare plugurile si coasele, cazanele de tui-că si lopeţile si intră în colectiv, în-cârcă în căruţe bidoane goale de lapte, greble şi furci, butoaie de ste-jar, hamuri si juguri, grape, tăvălu-52

guri si sape şi intră pe poarta larg deschisă. Intră cu toţii grămadă împreună cu caii si oile, bivolii si găinile, mieii si porcii, gîştele si caprele. Aduc cu ei pogoanele, iugărele, del-niţele, fîneţele, livezile si grădinile. Intră mîndri cu ele în colectiv si poarta rămîne deschisă. Locuitorii păşesc voioşi, încălţaţi în bocanci si opinci. Au pe capete căciuli de miel si basmale de pînză înflorată. Conducătorul încercat si credincios este Vasile Dobre, cel mai sărac si cel mai cinstit om din sat. Chezăşia îndeplinirii marilor sarcini se află în mîna lui Gheorghe Tican care îi scrie pe toţi în registru. Gheorghe Tican e ajutat de Savu Barbâ-rasă si Ion Miclâus, oameni cinstiţi şi drepţi, vecinii noştri cei iubiţi. Ei adună cu grijă în grămezi, în teancuri, în rînduri, în ciurde şi stoluri obiectele şi fiinţele aduse. Muncesc de dimineaţa pînă seara şi nu obosesc. Ei ştiu că gospodăria noastră colectivă e o victorie istorică, de tip nou.

De strîngerea legăturilor cu masele se ocupă miliţianul cu cizme de piele şi uniformă albastră, învăţătorul cu ceas *Raketa* la mîna, trimisul de la centru, care e mereu încruntat pentru că are mari răspunderi, muncitorul cu bască şi muncitorul cu şapcă, primarul si un soldat neobosit. Toţi muncesc neobosit. Unitatea de acţiune se realizează cu mari eforturi. Acest adevărat detaşament de avangardă trece cu mîndrie pe străzile satului, intră în grajduri, în poduri, în pivniţe, bate la porţi şi la uşi, strigă, vorbeşte cu oamenii, scrie şi îi pune să semneze. Pînă la victo-

ria deplină nu mai e mult. Noi copiii ştim asta şi ne mîndrim. Forţele noastre sînt călite si educate zi de zi în lupta cu cartea, cînd ne ascultă la ore sau dăm extemporal. Dacă deschidem cartea de istorie, noi aflăm care sînt interesele vitale ale poporului nostru. Dar la 23 august 1944, în această măreaţă zi, a venit întoarcerea armelor. Noi nu eram născuţi pe atunci. Părinţii noştri au luptat cu eroism si au dat lovituri zdrobitoare. După ofensiva victorioasă a eroicei noastre armate înfrăţită pe veci cu glorioşii ostaşi sovietici, a urmat aducerea la cîrma ţării a celor care au dat glas năzuinţelor de veacuri ale oamenilor de pe aceste meleaguri.

Şi satul nostru e o părticică din aceste meleaguri, şi încă una pe care s-au jertfit oasele eroilor. Pe dealurile lui au fost zdrobite, cum mi-a spus mie tatăl meu care este zidar si construieşte blocuri pentru eroica noastră clasă muncitoare, ultimele rămăşiţe ale cotropitorilor hitleristi. La noi în sat sînt mulţi oameni cinstiţi, ca Gheorghe Tican, Vasile Dobre, Savu Barbărasă şi Ion Miclăuş, despre care am spus mai înainte, dar şi alţii ca: tatăl meu, mama mea, bunicul meu, mătuşa mea şi unchiul Costel, care conduce camionul. Lumea îi ştie si îi apreciază pentru munca lor neobosită. Dar în industrie au fost create noi ramuri. S-au obţinut succese uriaşe. Lupta de clasă a învins peste tot. Si noi la scoală am învăţat multe lucruri de folos, cum ar fi: disciplina conştientă, participarea masivă, li-

53

chidarea rămînerii în urmă, traducerea în viaţă şi creşterea bunăstării. Noi putem vedea la alimentara din sat cum nevoile mereu crescînde ale celor care trăiesc de veacuri aici au acum la dispoziţie bunuri de larg consum, ca: marmeladă, conserve de peste, zahăr, pîine si ulei pentru toată lumea, pe cartele galbene şi roz, maieuri, pantaloni de tergal, brînză, feţe de masă din plastic, cuie pentru casele noi, ciocane de bătut cuie si se-cerători pentru secerat acolo unde nu poate combina. Noi auzim la difuzor si putem să citim chiar si prin ziare, dacă părinţii noştri sînt abonaţi, despre grija neobosită a partidului pentru înfăptuirea fericirii în toată ţara, pînă în cel mai ascuns colţişor. Acesta e izvorul de bază al tăriei si forţei, cum ne-a explicat nouă tovarăşa, pentru că unii copii nu voiau să aducă la scoală sticle şi borcane. Creşterea avîntului revoluţionar înseamnă si pentru noi, copiii, să purtăm cravata roşie, să nu furăm mînca-rea de la alţii în pauze si să ne ferim de microbi. Si să avem tot mai numeroşi membri în detaşamentul nostru care pleacă la cules de spice pe cîmp.

Pentru că dragostea şi devotamentul reprezintă o înaltă datorie a poporului din care facem parte. La noi în sat, Gheorghe Tican si Vasile Do-bre sînt primii care au intrat în gos-

podăria colectivă cu tot ce-au avut, adică cu mîinile goale, dar nu asta e important. Noi ştim că ei sînt însufleţiţi de hotărîrea supremă de a nu se lăsa, chiar dacă unii chiaburi şi unele cozi de topor mîrîie si-şi ascund prin diferite gropi grîul si porumbul, sau vacile şi bivoliţele prin tot felul de păduri. Degeaba, dacă ei nu înţeleg marea operă de construire, pentru că pentru ei va fi din ce în ce mai rău. Orice unealtă de muncă adusă la gospodărie e o contribuţie de preţ care va conduce la noi şi noi succese în ţara socialismului triumfător. Iar rodnicia muncii noastre se vede si pe carnetele de note şi în acţiunea de strîngere a gîndacilor de Colorado de pe cîmpul de cartofi.

Acest avînt nemaiîntîlnit al muncii din satul nostru e o realizare de netăgăduit. Dar aici mai sînt multe de făcut. Pionierii şi oamenii muncii din toată ţara, soldaţii şi ceferiştii nu precupeţesc nici un efort si se gîndesc la cele mai grandioase proiecte. De aceea, în încheierea la viaţa nouă a satului meu, noi trebuie să aducem călăuzitorilor geniali ai popoarelor lumii, lui Marx, Engels, Lenin şi Stalin, dar si lui tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, un gînd plin de recunoştinţă şi dragoste. Aceasta e compunerea mea despre satul meu cel iubit.

Elena nu mai avea linişte iar Leontina devenise parcă duşmanul ei secret, îi deschidea uşa şi o primea în casă, o urmărea cum îşi descalţă pantofii în hol si inima îi bătea din ce în ce mai tare. „Intră, domnul profesor te aşteaptă", îi spu-54

nea cu o voce care încerca să pară indiferentă şi indolenta de Leontina închidea sfidătoare uşa în urma ei. Ajunsese oare deja s-o urască? N-ar fi putut spune asta dar ea cunoştea puterea de fascinaţie pe care un bărbat inteligent, de 38 de ani, cu părul sur si mîini expresive, o poate răspîndi în jurul lui la o masă înconjurată de trei fete cuminţi. Ştia asta din proprie experienţă. La nici 17 ani, într-o excursie pe munte, se îndrăgostise fulgerător, într-o singură zi, de un medic, conducătorul grupului. A fost prima ei „dragoste".. N-a uitat-o nici azi, si azi mai simte din cînd în cînd, în pat, alături de Horaţiu, după vreun act consumat în aceeaşi stare de plictiseală reciprocă, mîinile înmănuşate ale doctorului Chindea mîngîindu-i sînii

peste pulover în întunericul refugiului de la Grind. Nu i-a putut simți niciodată mai tîr-ziu - pentru că totul s-a consumat la fel de fulgerător, chiar dacă pe căruntul de Chindea l-a mai văzut de atunci de cî-teva ori - adevărata căldură a palmelor, adevăratele lui mîn-gîieri. Cum ar fi fost ca degetele lui de schior şi chirurg încercat să-i atingă pur şi simplu pielea, sfîrcurile întărite de frig, asta nu va şti niciodată. Iată de ce uneori, noaptea, i se întîmplă să creadă că mîinile imaginare ale doctorului Chindea se apropie de ea să-i pipăie trupul.

Dar Horațiu e un băiat bun. Poate chiar spune că a avut noroc cu un asemenea soț, de o extremă delicatețe. Să fi avut o slăbiciune anume pentru medici? Dar medicii sînt nişte bărbați care nu-ți pot aparține niciodată cu adevărat. Asta o şi nelinişteşte în situația de față, cînd Horațiu dă meditații şi în fiecare miercuri şi vineri se izolează cîte două ore în biroul lui împreună cu cele trei fete, la o masă pe care stau risipite caiete de conspecte, tratate de anatomie, pixuri şi creioane, foi albe. Din biroul lui Horațiu se aud din cînd în cînd rîsete, chicoteli, voci participative. Da, el e un bărbat serios care ştie să glumească. Un excelent profesor de microbiologic, cum declară în orice ocazie Mironoiu, şeful de catedră. Insă un bărbat nu ştiu cum, de care nu poți fi sigură pînă la capăt. E mult prea evident că îi place să lucreze cu fetele, că abia aşteaptă orele astea din zilele de miercuri şi vineri, e mult prea evident că dincolo de caracterul di-

55

dactic al acestor întâlniri (care aduc bani, altfel de ce ar face-o?) mai există ceva.

E plăcerea lui Horațiu de a se şti înconjurat de trei fete simpatice, ba chiar frumoase, pe care le poate face să rîdă sau să fie serioase după plac. Pe care le poate privi, provoca, fascina, ameți, le poate răsuci, cu toată ignoranța si naivitatea lor de adolescente timide, cu trupuri împlinite de femeie, prin coridoarele şerpuitoare ale creierului său de om viu. Horațiu, domnul profesor Horațiu Mălinas, vorbeşte, explică, atrage atenția, vocea lui urcă si coboară, se încălzeşte, se rupe în exclamații, se surpă în întrebări, se opreşte meditativă, obosită, placidă, e rece, gravă, repezită, sonoră, atinsă de un voal de răguşeală, e vocea lui. Si Leontina, fata cu ochi verzi şi breton, moare după vocea asta. Elena simte asta si parcă o si vede pe fată căzînd într-un fel de transă a ascultării care-i încremeneşte mîna cu pixul la jumătatea foii de caiet. Atunci privirea lui Horațiu se trezeşte şi ea din indiferența în care o aruncase concentrarea dizertativă a propriei voci şi această privire începe să se mişte printre cărți, caiete şi manuale pînă acolo, în acel punct în care ceva se întîmplă, fără să se vadă cu adevărat ce se întîmplă. „Iar visăm, domnişoara Leontina, iar visăm!", aproape de fiecare dată aceeaşi observație care nu este un reproş pentru că e formulată cu o voce şoptită, visătoare, încercînd să înlocuiască prin felul în care accentuează unele silabe, oboseala cu voluptatea,

nemulțumirea cu îngăduința. E ca si cum Horațiu i-ar spune fetei că ceea ce pare negativ în gestul ei e la urma urmelor o negativitate de la sine înțeleasă, în firea lucrurilor si de dorit, că e mai bine adică să visăm pentru că la urma urmelor păcatele noastre nu contează, nu au prea mare importanță, sînt mărunte şi implacabile. L-a auzit de cîteva ori admonestîhd-o astfel pe Leontina, prin invocarea acestui păcat benign al visării, şi încet-încet, în deliberările ei interioare din bucătărie, în fața aragazului sau cu mixerul învîrtit în-tr-o oală cu aluat, atenția a început să i se mute de pe cuvintele lui pe vocea lui. Vocea lui spunea altceva decît cuvintele lui. Iată, îi trebuiseră atitia ani de căsnicie ca să înțeleagă acest adevăr si să se sperie.

56

De aceea, Horațiu trebuie să fie conştient de faptul că izolarea lui în birou în cele două ore de lecții nu poate fi în realitate o izolare şi că, ea, soția lui, poate oricînd să apară acolo cu o întrebare, cu o farfurie de prăjituri, cu o chemare la telefon, cu propoziția „Horicel, să-ți mai fac o cafea?", cu o chestiune urgentă de care era gata-gata să uite: „A! iar-tâ-mă, te-a căutat nu ştiu de ce Boiculescu, zicea să-l suni. Intră, vorbeşte, îşi cere scuze, se preface indiferentă, însă toată atenția ei e concentrată asupra Leontinei, pe care o observă cu coada ochiului, fulgerînd-o din cînd în cînd cu priviri aşa de scurte, că par mai degrabă nişte clipiri neobişnuite ale ochilor. Fata e însă sigură pe ea, ba chiar lasă să-i apară pe buze un zîmbet obraznic de indiferență, ca şi cum i-ar înțelege satisfăcută neliniştea neputincioasă cu care încearcă bă-i atragă atenția lui Horațiu că mai există şi un alt prezent, cei al cuplului lor. Cine e fata asta, se întreabă Elena intrigată şi unde o face să evadeze vocea lui Horațiu, o fi chiar îndrăgostită de el? Şi ştie ea ce i se întîmplă, vrea cu adevărat să dea examen la medicină sau „pregătirile" pe care le face cu Horațiu, manualele şi tratatele de medicină n-au în ochii ei nici o importanță?

Cînd soțul ei i-a spus, la începutul toamnei, că va avea în grupă şi o fată de la internat, recomandată chiar de directorul Hermel, prietenul lor, ea s-a mirat. Fetele de la țară şi medicina! Atipic, cu totul atipic. Plus că soțul ei e un profesor mofturos, care nu lucrează cu oricine, darmite cu o țărăncuță cu ochi verzi şi gesturi neşlefuite în care se citeşte o bruschețe prea energică, făcută pentru cu totul altceva.

Iar pe Horațiu Leontina nu-l priveşte, ci îl studiază, îl analizează calmă, perfidă, placidă, atentă şi rece, de la o distanță ascunsă, cu o răceală de femeie care ştie multe. Aşa i se pare Elenei, că fata asta ştie mai multe decît arată, că prospețimea chipului ei e o mască, în prezența profesorului în ea se petrece o modificare ce nu poate fi observată nici în culoarea obrajilor, nici în mişcările mîinilor, nici în strălucirea privirii, ci poate fi doar intuită, simțită, aşa ca o neaşteptată schimbare de presiune atmosferică.

Asta o nelinişte a, intuiția ei în legătură cu Leontina. Era geloasă. Descoperea cu stupoare că e geloasă şi nu era ge-

57

loasă pe Horațiu care ar fi putut să facă o mică pasiune pentru fata asta cu mîna încremenită visătoare la jumătatea foii de caiet, era geloasă pe indiferența fetei, pe nepăsarea cu care ea stătea acolo pe scaun, cu coatele sprijinite pe masă şi aştepta. O aşteptare lipsită de emoție, infinit răbdătoare, de femeie coaptă la minte, care a înțeles de mult banala repetabilitate a secretelor vieții. Exagera.

De fapt, acum îi era ciudă pe felul în care ea însăşi evoluase ca femeie, îi era ciudă că la 17 ani, în refugiul de la Grind, strînsă în brațe de doctorul Chindea, care îi frecțio-na pe sub hanorac spatele si coapsele, atingîndu-i ca din în-tîmplare sînii ascunşi sub pulover, printre fetele şi băieții din grup pregărindu-se de culcare, ea căzuse atît de brusc, fusese fulgerată atît de brutal, fără să înțeleagă nimic decît un val fierbinte de emoție şi o dorință nebună să se contopească imediat cu ființa lui Chindea, trecînd prin straturile groase de haine, intrînd în carnea lui cu torul, şi nu neapărat cu trupul pe care şi-l simțea din ce în ce mai cald, ci cu acel centru de energie în care se adunau la un loc creierul şi inima, sufletul şi bolboroseala sîngelui. Picioarele încălțate în bocancii de munte, brațele amorțite, capul, stomacul nu mai erau ale ei sau oricum reprezentau doar nişte prelungiri ale miezului ei care puteau fi regenerate oricînd printr-un simplu act de voință. La asta se gîndea în momentul acela, asta îşi amintea acum Elena, soția profesorului Horațiu Mălinas, pentru că Leontina se afla în fața ei, în cadrul uşii - şedința de pregătire urma să înceapă - şi Leontina avea vîrsta ei de atunci şi mult mai mult curaj.

Titlu

NOTA AUCTORIS

Sînt acum în bucătărie şi mă gîndesc la acest roman. Soarele joacă pe masă într-un pahar cu apă. Pielea mea se întinde nepăsătoare peste mîini, picioarele sînt învelite şi ele în pielea asta cu miros de bărbat. Bărbatul din mine tace, aşteaptă, îşi simte sexul chircit între pulpe, în papucii de casă, zece degete umede cu unghii groase. Inima bate normal, adrenalina în uşoară creştere. Astăzi nu mă simt pregătit să scriu, sensibilitatea mea prea virilă îmi subminează orice pornire. Ar trebui să încerc un exercițiu de reeducare. Tac şi aştept o luminiță, un pîl-pîit, o intermitență sclipitoare, văd în fața mea o linguriță, un borcan cu miere, un cuțit ştirb, o bucată de pune. O ecuație simplă matinală şi nevoia unei explozii neauzite care să se petreacă în carne. Aud pendula mecanică de pe perete, bat darabana pe tăblia mesei, mă scarpin în cap, schimb poziția picioarelor, clipesc, înghit, îmi mişc buzele, îmi înalț umerii, îmi cobor

pleoapele, repet în gînd ceea ce face corpul, privesc bucăţile de materie din faţa mea, pîine, metal, sticlă, miere şi lemn, percep mişcările de început de zi ale intestinelor, înghit în gol şi epiglota se mişcă în sus şi în jos, fluier încetişor, îmi palpez dinţii cu limba, îmi studiez pe dosul palmelor venele proeminente, aud de afară zgomotul unui motor ambreiat, mă aplec în faţă, îmi dau capul pe spate, simt părul cum îmi atinge ceafa, simt un gîdilat atît de uşor, că ceea ce simt pare nepotrivit pentru natura mea.

Şi deodată descopăr că ar trebui să-mi imaginez ceva care să nu ţină de firea mea şi de mirosul meu de bărbat şi de fero-nionii mei implacabili şi atunci îmi spun că ar trebui să încep chiar cu un fir de păr, cu senzaţia caldă a unui fir lung de păr

care ţi s-a lipit de obraz şi îţi intră în gură o dată cu bucata de pîine pentru că tu mănînci.

Muşc din bucata de pîine unsă cu miere, încep să mestec şi văd: în aer se înalţă un deget delicat de femeie, buricul degetului face un gest rapid de iritare şi îndepărtează spre ureche firul rebel de păr.

Iată firul de păr lungindu-se încet peste urechea mea de bărbat sau femeie. Aerul e fluid, firul roşu de păr e lung şi uşor ondulat, lung şi cu vîrful despicîndu-se de oboseală, lung şi curgîndu-ţi peste umeri împreună cu alte zeci de mii de fire de păr bărbătesc-femeiesc parfumat, mătăsos şi hipnotic, cu miros de măr crud.

Cu firul acesta de păr atins din întîmplare cu limba, extras cu greaţă printr-un colţ al buzelor, cu el ar trebui început. Ar trebui sa încep cu o femeie sveltă, roşcată, frumoasă, abia trezită din somn, care stă la masă, mănîncă, se simte bine în aerul răcoros al bucătăriei, face al doilea gest rapid de iritare -acela de a-şi curăţa şuviţa de păr în care s-a ascuns firul rebel descris mai sus de firimiturile de pîine agăţate acolo o dată cu înălţarea neatentă a mîinii - gestul ei seamănă cu mişcarea aceea nervoasă şi uşor speriată prin care vrei să îndepărtezi de faţa ta o albină, o muscă, o viespe, în întunecimea înfoiată a părului acestei femei e cald şi bine şi musca, viespea, albina s-ar fi ascuns acolo fericite, cana de lapte e acum în dreptul buzelor, auzi sorbiturile ei încete, gînditoare. Auzi şi vezi. Tu eşti acea femeie.

De la laptele cald pe care ea îl bea dimineaţa începe totul. De la abandonul visător citit pe faţa unei femei singure, dimineaţa, într-o casă din centrul oraşului, de la sorbiturile laptelui amestecate cu vuietul străzii şi de la pliurile subţiri ale buzelor atinse de lichidul liniştitor, de la senzaţia de umectare grasă şi de la fluiditatea albă a laptelui din cana albastră decorată cu pitici şi pistoale. Dar iată pielea obrazului pe care pudra ce va fi folosită imediat mai tîrziu nu va putea acoperi o sumedenie de zgrăbunţe ca un fel de nisip sîngeriu, privite cu stupoare în oglindă, în timp ce-ţi speli periuţa de dinţi şi o pui în pahar. Şi atunci conştiinţa alarmată că ai făcut o alergie şi nu ştii din ce, atunci gîndul că pielea şi creierul tău sînt produ-

sul aceluiaşi genom originar. Te gîndeştî la foetusul care are un creier şi la creierul care naşte cu răbdare pielea în care sînt învelite pe nesimţite braţele care încă nu există şi sînii care nu există şi rotunjimea hidrocefală a capului şi carnea nărilor sternul limba genunchii.

Mai departe ar trebui să se întîmple ceva ca şi cum carnea de pe obraz ar începe să se descreţească. Şi barba să devină moale, subţire ca un abur blond şi rece, apoi să se resoarbă cu totul, spînă, copilărească. Să redevii băiatul care ai fost şi din băiatul care ai fost să se nască fetiţa care n-ai fost niciodată. Unghiile să-şi piardă striaţiile lor rigide de fumător împătimit, sprîncenele să pară o linie subţire, roşcată, abia trasă cu creionul, genunchii pătrăţoşi şi păroşi să devină ovoidali şi o transparenţă de epidermă subţire şi plină de zgîrieturi să ţi se înfăşoare pe coapse, pe umeri. Penisul tău să devină o vulvă şi-n pielea albă şi roză ca o pînză de voal şi ca o suprafaţă de piatră lustruită zgîriată cu acul să pulseze amintirea urzicilor, arsura mărăcinilor de pajişte, mirosul de urină de oaie al ierbii de pe deal. Inima ar putea să-şi sporească bătăile, venele tale feminine s-ar desena peste tot, pe pulpe şi pe sîni, pe braţe şi pe dosul palmelor, ca rizomii de plantă, cu albăstrimea lor difuză, minerală. Bărbat-copil, copil-fată, fetiţă-femeie, căpşor şi umeri plăpînzi, ochi-ochişori, picioare-picioruşe, guriţă roşie, cărnoasă, umedă, palme albe şi mici, palme mici şi murdare de sucul murelor, de iodul ruginiu al nucilor verzi. O limbuţă trandafirie şi neastîmpărată ca de căţel, dinţi mărunţi ca orezul, între pulpitele grase cuta dulce a sexului. „Hai să-i mănînce tata funduleţu! Hai să-i pape mama năsucul Hai să-i pupe buna bubiţa să-i treacă!" Fetiţa plînge, fetiţa rîde, fetiţa face nazuri, fetiţa creşte, codiţele sînt blonde. Gîgîlicea-ţoncuţa-Tinuţa. Băr-bat-femeie şi femeie-bărbat. Ar trebui acum ca trupul tău bă-trîn să se topească într-un nou organism şi-n materia lui fre-mătîndă şi enorm de sensibilă, saturată de sînge, plămînii şi splina, rinichii şi ficatul, coloana vertebrală şi creierul mic să-şi regăsească paradisul pierdut. Eşti singur şi ţi-e frică, n-ai reuşit să scrii nici un rînd, eşti un bărbat matur şi caraghios. Ai intrat în bucătărie şi te-ai aşezat pe un scaun. E dimineaţă. Te gîndeşti mai departe la romanul acesta.

61

titlu

LUDUŞ ET JOCUS

Republica Populară Română este o țară în care ai învățat pentru prima dată să scrii într-o bancă înaltă de lemn cu tăblia plină de mîzgălituri. In fiecare an, la sfîrşitul şcolii, tovarăşa învățătoare vă cerea să aduceți de acasă bucăți de sticlă şi şmirghel, cîrpe şi găleți de apă cu leşie. Urmele de creion, de cerneală, de briceag, toate mîzgăliturile, cuvintele, zgîrieturile dispăreau ca prin farmec. Făceați băncile lună, vă tăiați degetele, mîini amorțite şi băşici sub piele, țipete, rîsete, chirăieli, priviri preocupate, munceați cu o seriozitate de oameni mari, deschideați larg geamurile şi praful de lemn vechi dispărea

încet ca un fum. Nu poţi să uiţi nici acum mirosul lemnului de fag rîcîit cu ascuţişul ciobului de geam spart, frecat cu fîsii de pînză abrazivă, mai aspre sau mai fine, pînă ţi se umflau palmele. Oboseai şi priveai încîntată. Nu poţi să uiţi nici strălucirea, nici albeaţa tăbliei de lemn, nici netezimea nici prospeţimea, nimic. Palmele tale umflate pe lemnul lustruit. Alte senzaţii legate de zgomote, fîşîituri, păcănituri, palme plesnite una de alta, voci, interjecţii... Banca ta, o incintă neprimitoare, ca o cuşcă si ca o turelă de tanc, în care te urcai gîfîind după alergătura din recreaţie, stăteai acolo cuminte, cocoţată la înălţime, pînă în clasa a III-a n-ai reuşit să atingi podeaua cu picioarele. Ascultai vocea dogită de tutun a învăţătoarei şi-n aer se trezea mirosul acela insuportabil de motorină noroi rumeguş cizme de cauciuc pîine cu marmeladă cerneală bocanci murdari si tenişi chinezeşti. Uneori, iarna, lîngă soba încinsă de teracotă, adormeai.

62

Nu erai încă la scoală, abia dacă aveai sase ani, si nu cu-noşteai încă în întregime alfabetul. Căutai literele pe titlurile mari din ziar. Ştiai să pui degetul pe litera A din cuvîn-tul REPUBLICA şi pe litera O din cuvîntul POPULARĂ. Ştiai să găseşti cuvîntul MOR în cuvîntul ROMÂNĂ, răs-turnînd scrisul pe dos, dar încă nu erai în stare să silabiseşti cuvintele normal, de la cap la coadă, pentru că încă nu ştiai cu adevărat să citeşti. Nu, nici nu se punea problema de a spune dintr-o singură răsuflare *acilbuper ămlupop ănâmor,* ca în clasa a IV-a, cînd erai deja pionieră şi te credeai grozavă, cu toate cuvintele tale răsturnate şi - îţi închipuiai tu - cunoscute numai de tine. Uneori puteai articula incredibil de repede propoziţii întregi, întrebai, de exemplu, *ec iam icaf?* sau *ednu et icud?* şi rîdeai fără nici un motiv. Nu ţi-era greu să foloseşti limba asta, ai fi fost în stare să vorbeşti toată viaţa numai în cuvinte răsturnate. Minodora Elena, colega ta de bancă, se simţea nemaipomenit de fericită să-ţi răspundă scurt şi conspirativ *enib* sau *as am coj.* Nu erai încă la şcoală dar tu ştiai deja să desenezi, căznindu-te la fiecare literă, propoziţia următoare:

A .. R . R P

_din_d,c_ un_

„Ştii ce am scris aici?" te grăbeai să întrebi imediat şi pe mama şi pe tata şi pe bunica şi pe bunicul şi pe Ileana şi pe Tuţi şi pe Gigela şi pe nenea Willi şi pe nenea Mihai şi pe Aneta proasta şi pe Sanda buleandra si pe Ana drigana si pe Ghinel purcel şi pe Nicu piticu şi pe Toni pişoni şi pe Tăvică măgărică şi pe toată lumea cu care te întîlneai pe stradă la bufet după ţigările vecinului Briotă la grădiniţă la alimentara la leagăne în pădure după mure în grădina lu Muşat la furat.

Şi ce furați voi acolo? căpşuni ridichi corcoduşe curmale roşcove scripți prăjiți pancove? Sau cotu si pişcotu labele şi botu ala bala portocala ia în brațe oala? Nu, voi furați mere crude, dude verzi, struguri acri, prune care vă strepezeau

63

dinții, pui de pisică, cuiburi de vrabie, nămol cu care vă făceați negri ca nişte țigani, paie de foc, lemnisoare, cioburi de sticlă, cutii de conserve pentru mîncarea păpuşilor, cartoane, hîrtii, dopuri de plută, sticluțe de medicamente, bucăți de stofă, excremente de oaie, vîrfuri de coasă, pantofi rupți care deveneau bărci sau sănii pentru păpuşile voastre de cîrpă, cuie ruginite, şuruburi, camere de bicicletă, sîr-me, capete de sfoară, tinichele rotunde care deveneau bani. Şi ce făceați voi acolo în casa si în grădina si în şura părăsită a lui Musat? Cineva lua o foaie de hîrtie şi un chibrit ars si întreba: „Cine ştie să citească?" Apoi făcea următorul desen (chiar mai urît şi mai greu de descifrat decît ceea ce se vede mai jos):

şi zicea: „Acum citeşte!" si ha răspundeai: „Păi nu ştiu să citesc" şi cineva zicea: „Atunci citeşte cum citesc eu": ŞUNCA CAT LAMPĂ PAT şi hi citeai cum citea el sau ea şi la sfîrşit toată lumea rîdea de o durea burta, se tăvălea de rîs, crăpa de rîs, hohotea pînă cînd nu mai putea, murea de rîs. AI MÎN-CAT CĂ-CA-TU! AI MÎNCAT CĂ-CA-TU! strigau în cor Andrei şi Tăvică, Ghinea şi Manea, Tuți şi Sanda, Mioara si Gigela, Ana şi Aneta. Mai ales Ana şi Aneta, pe care nu le întrecea nimeni la limba păsărească. *Bupină zipiua, tanpiti Anapi, aipi mînpicat topicapina?* adică „Bună ziua, tanti Ana, ai mîncat tocana?"

Dar ce vindeați şi cumpărați voi acolo? Mîncare, pistoale, fasole, plăpumi, cărți si caiete, cutii si oale, macaroane, măsline, morcovi, castele, tranzistoare, țări şi continente, haine de fîş, banane, lumînări, acte de la primărie, costume de cangar, pămînt, batoze, cărucioare de copii, bluze, baticuri, mitraliere şi tancuri, haine de gabardină, potcoave de oțel, rrac-

64

toare si căruțe, iugăre şi hectare, creolină pentru cai şi Verde de Paris pentru şoareci, curse de prins cloțari, porci de Bazna, cucuruz şi coviltire, foraibăre şi droturi de făcut părul, toate cuvintele pe care le ştiați de acasă şi le învățați în fiecare zi si pe care în jocurile voastre le foloseați în fiecare zi pentru a vă mîndri cu ce ştiți.

Venea cîte un copil care era gata să vîndă pînă şi alfabe-mî morse, dar asta se întîmpla după ce ştiați deja celălalt al-• Tibet, de litere. Venea cineva cu o cărticică mai mică decît o ua'mă, vă lăsa să-i pipăiți copertele negre de vinilin şi vă întreba: „Ştiți ce-i asta?" iar voi spuneați: „O cărticică." „Nu, ;• agendă", spunea cineva. Şi cineva, Aneta sau Ghinea, Tă-v;că sau Ileana, spunea: „Atunci o agenduță." „Bine, o agen-Jutâ. S-o deschidem. Treaba asta vă costă 5 bani. Ei, ce vedeți .•ici?" După care vă apucați să învățați linii şi puncte si să -.orbiți prin linii şi puncte, ciocănind în ziduri, în pereții

şurilor, în trunchiurile copacilor, în geamuri, în băncile de la >coală, în uşile de la closetul şcolii şi în tot ceea ce putea scoate sunete scurte si sunete lungi, în creioane si în pensule la ora de desen, în sticluțele de cerneală, în ghiozdane, în gri-iajui bisericii si în beşicile de porc cu care ieşeați pe stradă iarna, în capacul cazanului de fiert la porci şi în pereții de scîndură de la cotețul găinilor, în poarta de tablă a lui nenea V Vi lii şi în capacul coşciugului cînd a murit băiatul lui nenea vVilli, Nu aveați nimic sfînt. Mintea voastră se confunda cu alfabetul morse si morsele erau nişte animale care trăiau în-u-un ocean înghețat, departe de acea țară numită Grecia în care oamenii scriau numai şi numai în alfabetul grecesc. Pentru că în agenda cu coperte de vinilin care timp de cîteva luni vă schimbase cu totul viața tu ai descoperit si acel alfabet cu r, A, A, E, n, *I., ®* şi alte litere (unele semănau cu literele mari, din română, pe care le ştiai de mult). L-ai învățat repede şi ai început să desenezi cu încîntare aceste semne numai ale tale peste tot, mai ales pe garduri şi pe pereții caselor ca să le vadă lumea şi să se mire. Era secretul tău, numai al tău. Şi ce mîndră erai, ca o cadînă într-un serai...

Sloiurile de gheață picură în dreptul ferestrei, de cîteva zile încoace pe pervazul pe care tu risipeşti dimineața firi-

65

miturile de pîine apare un pițigoi verde sau galben sau cenuşiu sau roşcat sau împestrițat de toate culorile astea la un loc, a început (îți spune calendarul de sub sticla de pe noptiera pe care Agnes îşi ține ştrampii, creioanele, borcanele goale de dulceață, caietele, punga cu vată şi trusa cu ace si ață) săptămîna Rosina - Mathilde - Klemens - Hilarius -Gertud - Eduar, care se va sfîrşi si ea cu o fulguială uşoară umedă imponderabilă, pentru a face loc sfinților Josef -Irmgard - Alexandra - Lea - Toribio - Katharina, toți cobo-rînd în mijlocul oraşului, chiar în vechea cetate medievală, învăluiți în ploaie şi ceață si poate descoperindu-si fețele aspre într-o zi cu lumină anemică, filtrată prin rămurişul castanilor de lîngă Turn.

E totuşi primăvară. Luni după-masa şi fereastra deschisă. Ai febră, eşti bolnavă, trei zile de scutire medicală, eşti singură, fără colegele tale de cameră prizoniere în *sala de meditație,* dormitorul comun, şapte paturi de fier: Anne Măria Schmidt, Nicoleta Deleanu, Emilia Sabău, Isabella Teutsch, Agnes Po-pazu, Crina Minea şi tu, Leontina Guran. Ai devenit acum un fel de şobolan al singurătății, asculți linişte a lichefiată a pereților, liniştea ca o apă, lichidul verde albastru gros şi transparent al aerului în care tac scaunele, noptierele, hainele aruncate pe scaune, mîinile tale fierbinți. Ghemuită în pat, tremu-rînd sub păturile cu miros de praf şi parfumuri amestecate. Ziua se stinge şi curge în auz ca şi cum rostul ei ar fi să se înnămolească într-o pîlnie imensă întunecată, urechea ta. Glasurile copiilor jucîndu-se sub castani si bubuit de covoare bătute în curțile din jur, sonerie de bicicletă, un cîine care urlă departe, o vrabie cu pieptul alb-

cenuşiu încremenită o clipă în cadranul ferestrei. Lumea se naşte acum în capul tău, zăboveşte acolo ca un dulce conglomerat de zgomote fără nume. Ai putea face efortul să le diferențiezi, să te smulgi din căldura amețitoare a febrei şi să descoperi banalitatea acestei singurătăți, însă în felul acesta lumea din capul tău şi-ar anula orice savoare. Ceea ce ți se întîmplă acum în acest trup înfiorat de fierbințeală - iată pînă şi profilul atît de masculin al domnului profesor Horațiu Mălinas răsfoind un atlas cu planşe colorate de anatomie - e ceva potrivit pentru cuvîn-tul „voluptate", pentru cuvîntul *voluptas* pe care îl cunoşti

66

de la orele de latină, în care ai simțit de la bun început un fel de amenințare, un fel de ferocitate a plăcerii cu totul străină de puterile tale de ființă neapărată, pe care l-ai asociat imediat cu o dorință de pierdere, cu o dorință de contopire cu lumea din jur şi de renunțare la tine.

Aşa începe totul, cu renunțarea. Să scapi de rigiditatea ta băiețoasă, de fată bună la jocurile de echipă, în care s-au pus mari speranțe, să-ți uiți această permanentă înclinație de a desface firul vorbelor celor din jur în nenumărate nuanțe, de a-ți strînge repede fusta pe lîngă coapse să nu ți-o ridice vîntul prea sus, de a-ți muşca buzele pentru a nu-i spune lui Didi Zăgreanu, un nesuferit plin de fumuri şi cu vocea pițigăiată, ce crezi cu adevărat despre el. Renunțare şi întoarcere înapoi pe dealurile de sub munte, la focul la care se frige slănina, în grajdul în care aburul cald al baligilor de vacă te învăluie ca o cămaşă muiată în ulei, în bucătăria de vară plină de muşte, cu fruntea lipită de *surțul* lucios al bunicii Profira. Să te reîntorc! acolo în grădina casei voastre, unde neobrăzatul de Vaier, vărul tău, îți trage brusc chiloții în jos si priveşte ca-n somn cuta întunecată a sexului tău de fetiță fără sîni, să regăseşti înțepătura miriştii în tălpile goale, senzația cleioasă şi fierbinte a pîinii rupte-n bucăți chiar în gura cuptorului, bocancii plini de sînge ai bunicului Marcu în decembrie după tăiatul porcului, aruncați ca nişte şobolani morți lîngă treptele de la intrare, mirosul persistent de untură rîncedă impregnat în grinzile podului, praful din buzunare la sfîrşi tul verii cînd frunza cireşilor păleşte inutilă.

însă aici e aerul în care a rămas mirosul de oaie creață si făină al elevei Teutsch Isabella şi mireasma de apă stătută într-un pahar cu trei fire de busuioc pe care o răspîndeşte în jurul ei Emilia, bruneta şi masiva şi moralista Emilia Sabău, fata de popă, aici e doar parfumul de măr zemos şi acrişor, muşcat pe jumătate si uitat pe colțul noptierei de Nicoleta - mărul verde verzui cu punctişoare ca porii unei epiderme de copil, şi colega ta care a fugit în oraş într-o grețoasă sală de cinematograf, topită toată în palma lată a lui Feri strîngîndu-i febril degetele şi încercînd să-i atingă genunchii, palma lui

căutîndu-i fremătătoare pulpele, picioarele ei încapsulate în ştrampii *Triumph,* subţiri şi cenuşii ca

67

pînza de păianjen, ştrampii primiţi cadou de la Arme Măria, săsoaica din Saschiz, mărunţica şi pistruiata, limfatica Anne, cu dinţii ei de şoricel famelic şi părul ei rigid, prea lucios, de păpuşă sintetică, atît de neînsemnata şi mititica fiinţă Anne, că pentru ea dessows-urile n-au niciodată un număr potrivit.

Cu dinţii strînşi, pentru că iar îţi apare în minte profilul lui Horaţiu Mălinaş, răsărind dintre planşele de anatomie, buzele lui mişcîndu-se egal şi pleoapele aproape fără clipire, dar şi cu o dulce senzaţie de leşin care coboară din creştetul capului, prin ascunzişurile tale medulare, şi se opreşte catifelată în pliurile senzitive ale sfincterului. Reîntoarcere, recădere, catapultare într-un timp ca un fel de acvariu, copilărie dispreţuită, urîtă, satul tău de sub munte, o lume din paragina milenară a vieţii. Ai fugit, ai avut norocul să poţi fugi, eşti acum elevă în penultimul an de liceu într-un oraş adevărat, ţi-ai jurat că ai fugit pentru totdeauna şi e de ajuns acum să auzi valul ritmic de ţipete al grupului de copii de afară, cucurigul stins al unui cocoş pe vreunul din dealurile ce înconjoară cetatea, claxoane de maşini, zgomot de paşi, fîlfîitul de aripi al porumbeilor adăpostiţi pe cornişele bisericii luterane de lîngă internatul vostru cu ziduri medievale, ca totul să alunece să se prăbuşească într-un întuneric de care nu ţi-e frică.

Foşnetele oraşului se insinuează peste tot, prinse într-o senzaţie stranie de bucurie, ocupă aerul cenuşiu în care stai si în acest aer obiectele par să fi intrat pe nebăgate de seamă într-un schimb infinitezimal şi continuu de substanţă materială, pătura pare să renunţe la marginile ei zdrenţuite şi aceste margini par să se scurgă în melasa saltelei, cearceafurile albe par să fi ajuns la un transfer de atomi cu pluşul de var al pereţilor. Ai descoperit această singurătate a unei după-amieze de luni şi carnea ta împînzită de febră se simte acum puternică. Sloiurile de gheaţă din faţa ferestrei încremenesc în transparenţa lor opacă. Infirmeria internatului e plină, fetele strănută, tuşesc pe rupte, nu mai e loc, doctorul ţi-a prescris trei zile de stat în cameră, cu ceaiuri, aspirine şi cît mai multă miere şi lămîie. Aşa încît vîrfurile picioarelor tale bîjbîie acum pe duşumea în căutarea papucilor de

68

casă, treci printre paruri, scoţi reşoul din dulap, îl bagi în *priza,* iei de pe noptieră ibricul în care sclipeşte un rest de lichid auriu clătinat sub o pojghiţă strălucitoare de oxid, deschizi uşa şi ieşi pe coridor, într-o lumină de celuloid zgîriat.

Scăpase şi de frică si de minciună şi de ruşine. Iovită le-a administrat la repezeală cîte două-trei bastoane la palmă, i-a pus să-şi scrie numele pe o hîrtie şi i-a împins afară, în uliță, trînrind uşa. Nici nu-i venea să creadă că scăpase atît de uşor. S-a uitat cu atîta speranță la tabloul de pe perete si poate că asta o ajutase. Dar Ghinea *e* un prost şi Tăvică n-are creier. Tuți şi Sanda, două gîşte şi gata. Şi pîrîcioase! Nu se mai joacă cu ele. Şi nici cu băieții. Ea n-are țîțe si nici nu vrea să aibă țîțe. Ea nu vrea să aibă copii, ea n-a văzut nici un spion, ea nu vorbeşte prostii, ea s-a îmbrăcat odată cu toate rochiile maică-sii, care miroseau a transpirație şi a parfum din sticluța de maşinuță, dar maică-sa nu ştie, că era plecată, şi ea şi-a băgat odată degetul adînc în păsărică şi n-a durut-o, si î-a lăsat odată pe Lupu să-şi bage botul în chiloții ei şi s-o lingă, şi ea s-a urcat odată pe magazie să-l vadă pe vecinul Gridean ce face în closet şi l-a văzut că şi-o freacă şi s-a speriat rău de tot, şi a visat odată că e în pielea goală şi că face pipi în palma lui Ionuț care o strîngea de nu mai putea, ea a pățit şi altele, dar ea nu spune, n-are decît s-o bată, pentru că ea n-a văzut nici un spion, ea n-a văzut nimic. Ea ştie poezia aia cu „steluța" şi poezia aia cu „voios îți cîntă slavă ție" şi cîntecu ăla cu „văd Dunărea, falnicul apelor drum" şi pe ăla cu „privesc din Doftana", le ştie pe toate de la serbare, unde stă în rîndul întîi şi are ciorapi trei sferturi şi fustă şi bluză si s-a spălat pe gît, în urechi, are batistă curată, nu se bîțîie, stă dreaptă si nu se uită în sală, nu se uită decît la peretele din fund şi-n întuneric îl vede pe *tovarăşul* în tablou. Ea e cuminte si învață, ia note mari. A văzut şi ea scris pe pereți cuvinte urîte, IONICA PROASTA, GIGEL E UN BOU, PULĂ ÎN PIZDĂ, NELU NEBUNU, le-a văzut pe toate gardurile, la alimentara, la postă, la cîntarul de grîu şi la Căminul Cultural, dar a văzut la şcoală în ramă pe pînza roşie si cuvintele ÎNVĂȚAȚI, ÎNVĂȚAȚI, ÎNVĂȚAȚI! şi ea e de acord, ea învață, pentru că trebuie să facă ceva în viața

69

asta, cum i-a spus tata. Dar ce zicea nenea Iovită cu *diligenta?* Nu cu diligenta, cu *piligența,* ba nu cu *corigenta,* ei pe dracu cu corigenta, că doar ştie ce-i aia! Cu *viligența,* aşa a zis. Şi aici n-a înțeles ce trebuie ea să facă. Era ceva cu *tovarăşul?* Era ceva cu „proşti", cu „căcăcioşi", ce urît vorbeşte şi nenea Iovită ăsta! Sau ce era, ce era? Trebuia să pîrască? Să-i scrie pe hîrtie pe ăia care fac gălăgie? Ea n-are viligența că nu e pîrîcioasă, si gata! S-o bată pînă mîine, că asta e. Şi dacă-i vorba pe aşa, ea vrea în America, pentru că acolo are o mătuşă fugită şi care trăieşte bine mersi. Şi mătuşa ei nu-i „şpi-oană". Şpioană sau spioană? Mătuşă sau mătuşă? Aşa se zice, Tina, cine şă-ți spună? Aşa se zise sau nu se zise aşa? Ptiu, drace! Si-a încurcat limba. Păi cine, tocmai ea care ştie să turuie pe nerăsuflate:

Barză-varză, ce-ai în cioc? Bibilică-n poloboc, Băbătie-n păpădii, Bălărie-n pălării.

Barză bearcă, ce-ai în plisc? Papricaş din paraclis, Papanaşi de paparudă, Bobote de babă surdă, Buburuze-n mazăre, Cucuruz şi crumpene, Sare sură în siştar, Şovar si ienibahar.

Barză moartă, ce mănînci? Mănătărci şi mure dulci, Dude de la dada Diţa, Zarzăre de la Zoiţa.

Păi ea ştie aşa de multe vorbe din astea, că pe unele le ştie de la bunica Anuţa şi pe altele le-au născocit copiii, cum a făcut într-o zi Costel-purcel: *ţintarul ţiuie, tătarul turuie, so-barul suduie, aurarul ciuruie, homarul horcăne.* Violeta-supă-răcioasa a încercat şi ea să inventeze una: *eu pun lupa, tu papi*

70

pipa, eu sparg priza, tu arzi chiza, dar nu i-a mai ieşit pentru că nimeni nu ştia ce e aia o „chiză", şi atunci un copil a zis că nici nu contează ce e aia, că dacă el vrea să zică „chiză" la orice, la o bucată de hîrtie sau la o aşchie de lemn sau la iarba uscată sau chiar la *chizda* dintre picioare, el poate s-o facă pentru că nimeni n-are cum să-l oprească şi arunci ei au înţeles că dacă tu ştii ce zici nici nu mai contează ce zici şi au început jocurile:

— Eu am un curcubeu!

— Şi eu un curcumeu!

— Şi eu un curcuvoi cu penele vîlvoi!

— Şi eu un curcan curcănit cu curu cănit!

— Eu am un caraculac!

— Păi şi eu am un chirichitac!

— Şi eu o cocomîrză!

— Păi ai tu o cocomîrză, că eu am un ciupilopiscîrţ!

— Şi eu un piletancrop cu telescop, na!

— Şi ce dacă, nu-mi pasă, că eu am o maracasă şi un mu-zipian chilipitan, şi un ciociosiring!

— Te lauzi ca o tîmpită, că eu am un bibilopanisetru şi un mimicocor mistrocal, şi o motobicipicioroangă şi o bici-picioretă si un avipor şi un pantozaider şi o buburaşcă şi...

— Că tu le ai pe toate, proasta dracului! Că io parcă nu am dardelamă pe nîipe, lăpădigă cu măgălimă si pacripas în fusertaş!

— Mă, da' cretini mai sînteţi, că eu am o rapaşută în paraşută şi o arpataşă sub masă si mai am un văr în Mosalia, o soră în Torpugalia şi un unchi în Cubureşti, să mi-o beleşti!

— Bă, puţiri-muţiri, bă pispirică-pipilică, bă căcăţişu-pişu, vrei una?

Cîteodată începea bătaia, dar şi asta era o bătaie în joacă, cu pumni în nas care nu erau pumni în nas şi cu înjurături care erau rîsete, cu scuipături simulate şi lovituri de palmă oprite lîngă obraz, cu ţipete stridente şi urlete înspăimîntă-tor de comice, cu limbi

scoase şi pleoape întoarse pe dos şi cu degetul mare băgat între arătător şi inelar. Se jucau de-a orice. Aşa era pe vremea aceea. Şi Leontina deschise uşa casei si intră. Tata o aştepta cu cureaua, mama cu mîncarea pe

71

sobă, pisica dormea pe dulap şi din radioul deschis se revărsa în cameră un marş muncitoresc, viril şi hotărît.

în Republica Populară Română muncitorul ară, ţăranul strînge fînul de pe cîmp si-l bagă în furnale, pionierul vesel fotografiază recoltele bogate de borceag. Porumbul creste printre hergheliile de cai, scriitorul pleacă în Ţara Ardealului si rîde la soare, canalul Dunăre-Ma-rea Neagră a început să prindă contur si aleargă la vale sub stele. Te-sătoarea se scoală de dimineaţă si bate fierul cald, învăţătoarea se culcă tîrziu, cu sublerul si micrometrul sub pernă. Duduie tractoarele, chiuie combinele, coropisniţa zboară peste lanuri de soia, peste plantaţii de vîsc si zăvoaie mănoase. A venit toamna, forjorul iese din schimb si intră în şedinţă, activistul recită poezia si pleacă, în scoli creste elanul tovărăşesc, nimeni nu precupeţeşte efortul. Gospodina produce hîrtie de ziar, zidarul scrie ziarul, ziditorul de noi ctitorii îl citeşte, fiul lui îl face sul şi-l duce la centrele de recoltare. Bate vîntul de primăvară în bibliotecă, e o lumină de vis, lumea se scoală de dimineaţă şi se risipeşte, camioanele fornăie, minerii îşi fac datoria în abatoare. Cîn-tecul creşte din ce în ce. Potcovarul pune mîna pe seceră, zootehnistul deschide fereastra grajdului şi respiră adînc, telegrafistul apasă pedala, macaragiul îşi reazemă macaraua de zid şi intră în hală, apele ţării sînt limpezi, peşti mari cu ochi nevinovaţi de fecioară se zbenguie

72

prin diferite locuri, vacile cresc şi ele avîntat. Cîntă cucul prin pădurile patriei, ţăranul leapădă căciula, îşi suflecă mînecile, pune mîna pe creion si aduce graficul la zi, în abataje domneşte zîmbetul plin, ostaşul îmbracă salopeta de protecţie si intră în laboratorul zootehnic, frezorii-rabotori ţin în mîini bogăţii aurifere perfecte, e bine pentru o mie de ani.

în Republica Populară Română brutarul înfige cazmaua în nisip, copilul silitor a terminat schimbul trei, bate vînt de primăvară, pămîntul musteşte de entuziasm, pe canalul Dunăre-Marea Neagră au fost plantate steaguri unu cîte unu şi doi cîte doi. Tovarăşul apare la tribună şi face cu mîna, fotograful îşi trage pe mîini mănuşile de azbest si declanşează, stîlpii de înaltă tensiune stau drepţi, e bine, e sublim. Printre corcoduşi şi curmali, printre arbori de pîine si cozi ordonate la zahăr pe cartelă răzbate cîntecul. E energic, e invincibil, e pizdos. E bine în Republica Populară Română, viitorul luminos te aşteaptă, corabia porneşte, partidul nu se lasă, e cu noi. Popîndăul a ieşit la marginea lanului să se predea, caii şi bivolii cîntă, pe izlaz apar sonde şi schele, ciocane şi seceri. Au venit rîndune-lele, e primăvară, e soare cu dinţi, iazul bolboroseşte alert, noi muncim pînă la ultima picătură. Aceasta e patria mea.

Sacul cu uruială pentru porci şi sacul cu grîu pentru găini îşi aveau locul în pod, pe o ladă lungă de lemn pe care n-o văzuse niciodată deschisă. Podul casei o atrăgea nu neapărat pentru obiectele lui (puţine şi neinteresante: scînduri şi laţi, rulouri de carton asfaltat, o ladă cu cuie ruginite, burlane vechi, bucăţi de tablă, bidoane de aluminiu şi damigene de sticlă), ci prin structura lui de grinzi şi căpriori ciopliţi din bardă şi prin geometria piramidală a acoperişului sub care - apăsată de o emoţie ciudată - respiraţia ei căpăta un alt ritm. Culoarea coaptă a ţiglelor aşezate în pantă pe scheletul de laţi transforma lumina într-un aer întune-cat-roşiatic, mai greu şi mai catifelat decît cel de afară Domnea acolo o căldură uscată, vălurită continuu de adier ile cu miros de frunză de măr si de prun ce veneau din grădină, strecurate prin despărţiturile ţiglelor. Ridica temătoare capi îl şi descoperea lipite de lemnele acoperişului cuiburi cenuşii de viespi

(făcute parcă dintr-o hîrtie igienică ceva mai groasă, cum avea ea să constate mai tîrziu, cînd va vedea pentru prima dată la şcoală, în WC-ul profesorilor, un sul de hîrtie igienică - „Şi ce face cu ea?" îl întrebase ca proasta pe Tăvică, „se şterge la cur, ce să facă!" aflase şi se înroşise toată de ruşine), le şi auzea bîzîitul, ştia că tocmai din cauza lor mama n-o lasă să urce în pod.

Mai mult decît orice o atrăgea mirosul acelui loc. îi era frică de viespi, ştia că în pod sînt şi şoareci (şi de aceea cei doi saci cu grîu şi uruială fuseseră înălțați pe lada cea lungă) dar se simțea irezistibil atrasă de amestecul olfactiv în care se scufunda (miros de cărămidă, mortar, cherestea, fructe uscate, fum, cereale, ceapă şi usturoi, fiare ruginite, rumeguş de cari si păr de pisică) şi trecea peste interdicția mamei. Se cuibărise acolo, între cele două pante ale acoperişului, un miros calcinat, călduros, comestibil, acid şi uleios, îmbătător şi respingător totodată, greu ca mierea şi penetrant ca frigul toamnelor ploioase, plin de promisiuni fără nume. N-avea în el nimic marin, dar conținea şi nuanțe de sare si carne de peşte, pentru că în mintea ei mirosul podului se asocia cu trecerea vîntului prin coroanele pomilor şi printre scîn-durile rău îmbucate ale magaziei din curte şi asta o făcea să

73

audă valurile mării, foşnetul pînzelor pe catargele unei corăbii, plesnetul apei sparte de burta vasului.

Urca în pod cînd rămînea singură (mama era plecată la deal să risipească iarba abia cosită şi ea trebuia să aibă grijă de rațe, bibilici şi găini) şi de fiecare dată se oprea în fața lăzii pe care tronau cei doi saci, urmărind cît de mult scăzuse între timp volumul lor. Chiar şi numai pe jumătate plini, sacii erau atît de grei, că n-ar fi putut nici măcar să-i clintească de pe suprafața lăzii, îl întrebase într-o zi pe tata dacă în ladă se afla ceva. „Ce să fie? Prostii, cine s-a mai uitat în lada aia? Fulgii lu mă-ta de perne şi lepedeuri de cînepă de la bu-nică-ta, parcă şi nişte cărți, nu mai ştiu, cred că-s bune de aruncat..." Dar într-o zi avusese noroc: sacii - din care în fiecare dimineață mama umplea două găleți cu uruială şi boabe de grîu pentru păsări şi porci - se goliseră aproape de tot, nu fuseseră încă înlocuiți. De fapt, grîul cel nou tocmai se treiera şi de acolo, de sus, ea auzea zgomotul batozei pe arie. Aerul îşi schimbase şi el gustul, simțea pe buze uscăciunea paielor si o amăreală de pleavă. A tras sacii jos şi a deschis capacul.

A văzut imediat cărțile şi n-a stat prea mult pe gînduri. A luat la nimereală cîteva dintre ele, a coborît repede şi s-a ascuns în magazie. Le-a citit titlurile:

Viaţa la Poli de I. Simionescu

membru al Academiei Române

Doctor Melun

Boalele sexuale

Cum să ne ferim? Cum să le vindecăm?

PAPAGALUL ALMANAH 1947

Carte de agricultură pentru scoalele cu caracter agricol

Cursul primar complementar. Clasa a V-a

74

Le-a răsfoit înfrigurată, cu senzația că încalcă din nou o interdicție, s-a uitat la desenele din cartea de agricultură şi a văzut acolo vaca şi calul, plugul si grapa, oaia, găina şi curca, desene cu plante de grîu, porumb şi cartof, n-a înțeles desenele din *Papagalul* (mai tîrziu ea avea să afle că acele desene se numesc *caricaturi)* şi nici nu avea timp să le privească cu atenție, dar şi-a dat seama că în cartea aceea e mai bine să nu se uite, pentru că era o carte pentru oamenii mari. A ales *Viața la Poli* si celelalte cărți le-a ascuns sub pat, în camera în care dormea, sub covoarele de cîrpă abia țesute, păstrate acolo.

S-a întors în magazie şi a deschis cartea. Era în clasa a II-a, nu mai citea de mult silabisind, nu mai trebuia să plimbe degetul pe dedesubtul rîndurilor şi descoperea încă o dată că cea mai mare bucurie a ei era să întîlnească cuvinte scrise pe care să le înțeleagă singură, fără să întrebe pe rumeni. Urmărea rîndurile cărții şi afla care e diferența dintre Arctica si Antarctica, trezindu-se visînd în fața unor propoziții care-i aduceau înaintea ochilor ceva ce ea nu văzuse niciodată dar putea să înțeleagă. Citea: *Din albul sclipitor al zăpezii răsar petele negre ale vîrfurilor de munți sau marginea ruptă a insulelor, în toiul iernii si oceanul prinde o pojghiță destul de groasă de gheață. Cînd se rupe, ca si zăpoarele de pe Dunăre, fața apei e numai solzi subțiri de gheață ori insule plutitoare de gheață ce se mişcă în direcția curentelor marine. Din ghețari se desprind bucăți imense, care plutesc ca nişte fantastice vase, scoborînd departe pe largul oceanelor pînă unde se mistuiesc prin topire.*

Pentru că se afla în miezul unei zile de vară şi în magazie domnea o căldură înăbuşitoare, i-a plăcut de la început să întîlnească printre cuvintele pe care le avea în față cu-vîntul *gheață* care aici, în carte, însemna şi ceea ce ştia ea că înseamnă, dar si altceva, un fel de pămînt tare si alb ca sarea, mult mai întins decît locul lor de fîn, unde plecase mama cu grebla şi furca, şi decît toate locurile de fîn cu care se învecina locul lor, şi mai întins şi decît satul lor şi pădurea de lîngă satul lor, pentru că ea ştia ce e o *insulă* si ce e un *continent* (îi explicase odată nenea Mihai zidarul, prietenul şi ucenicul lui tata) şi ce e Dunărea (un fluviu, care se compune din rîuri, adică din nişte ape mai mari decît apa care trece

75

prin spatele casei lor) pe care se plimbă vapoare şi pe care umblă şi vapoare cu oameni, cum îi spusese ei Tuți care văzuse aşa ceva cînd a fost la naşa ei de la Galați şi care se plimbase cu vaporul şi făcuse baie în Dunăre şi mîncase ciorbă de peşte făcută cu apă din Dunăre şi pe care o înțepaseră țînțarii aşa de tare că în anul

următor n-a mai vrut să se mai ducă la nasă-sa, dar să ştii că există atîta gheață si că tu n-ai treabă cu ea şi că gheața asta continuă să existe fără ca tu s-o vezi vreodată, asta era ceva care o făcea să se simtă mîn-dră, de parcă ea ar fi făcut gheața aia, de care nimeni nu avea nevoie şi care exista pentru că altfel n-ar fi putut să existe hermelina, lupul Gulo, ursul polar, boul moscat, renul si vulpea albă, lemmingii (auzi ce cuvînt! şi nici n-a prea înțeles ea bine cu ce seamănă un astfel de animal), focile, morsele, balenele, rațele, pinguinii.

Se gîndea la gheață si era încîntată de faptul că se poate gîndi la atîta gheață avînd în față o carte cu animale desenate care trăiesc în lumea aia de la Poli, dar ce să caute ea acolo? nu şi-ar fi dorit aşa ceva, în magazie era cald şi bine, de pe cîmp venea pînă la ea zgomotul maşinii de treierat, auzea piuitul puilor de rață, cotcodocitul unei găini care ouase, vîntul care dobora merele viermănoase din pom. Lumea din jur îi ajungea. Era vară si era singură şi se simțea atît de puternică, încît îi venea să pupe cartea cu pagini îngălbenite pe care o ținea pe genunchi.

Avusese conştiința fulgerătoare că intenționat colega ei o aşteptase aşa, abia acoperită de un *neglije* foarte larg. în-tr-o secundă, toată energia i se topise prin tălpi şi palme în aerul cald al încăperii, ca aspirată de un vîrtej uriaş. Stare limpede de amețeală. Şi la invitația Mă tildei să ia loc, căzuse pe fotoliu simțindu-şi picioarele şi tîmplele de gheață, umede şi fără sînge. Carnea ei descoperea pornirea inversă, revolta împotriva sclaviei la care o supunea Brunhilde în cămăruța de la internat, şi ar fi vrut ca ea să fie învelită în halatul acela de culoarea lămîii, cu aripi uriaşe, şi nu Mă tilda, premianta clasei.

Colega ei să-i apară în față, îmbrăcată în bluza si sarafanul ei de uniformă impecabil călcate, şi ea, Leontina, s-o

76

cuprindă brusc, ca într-un pîntec, în lărgimea moale a materialului frorirat, lipind-o într-o singură îmbrățişare de pulpele şi sînii ei înghețați. Simțea că nimerise fără să vrea, condusă parcă de o forță inconştientă, într-un spațiu obscur, dizolvant, în care buzele ei băiețeşti - Leon veghea la pîn-dă întunecîndu-i instinctele - s-ar fi putut aprinde de dorință. A simțit asta cu aceeaşi intensitate cu care ia foc o pată de benzină.

Zăcea în fotoliul cafeniu de velur ca după un leşin. O dată cu puterea de a se mişca încăperea Mă tildei îi anulase parcă şi creierul. Nu mai gîndea, i se părea că nu mai e stăpînă pe nimic. Căzuse într-un fel de dedublare şi descoperea uluită cum fierbințeala sexului ei cu buzele umflate de dorință urcă irepresibilă spre interiorul pîclos al cutiei craniene. Avea senzația că sensibilitatea îi fusese brusc transmutată

într-o ființă rigidă ca o păpuşă cu articulații de lemn, doar sexul ce-i mai rămăsese viu, învăluit în căldura lui frustrată, germinativă, răspîndită în valuri din clitorisul aspru, insuportabil de excitat. O privea pe Matilda si turuia întruna, ca un automat. Cuvinte, propoziții care nu-i trecuseră parcă niciodată prin creier, ci veneau de undeva din eter, propoziții fără şira spinării culese direct din golurile de sens ale stării prin care trecea, mirări abulice, repezite, clasa, profesorii, internatul, colegele, teza la chimie, fauna bulevardului, curtea liceului, farduri şi sfrass-uri, mătuşi şi profa de franceză, dicționare şi liste, ciorapi de nylon şi dureri de cap.

A stat acolo cîteva zeci de minute, prinsă în pasta unor porniri precipitate, vorbind şi iar vorbind. Avea o voce monotonă, distrată şi privirea i se lipea somnambulic de albeața părților neacoperite ale femeii din fața sa. Matilda nu mai era de mult o adolescentă. Vedea asta şi-i era ciudă. Si dacă, la intrarea ei în cameră, trupul orbitor şi artificial de alb al acestei femei premature s-ar fi ridicat în picioare, dacă Matilda ar fi schițat atunci măcar gestul unui sărut de complezență pe obraz, ca între două colege de şcoală, imposibilul n-ar mai fi putut fi ocolit. Toate acestea îi apăreau în minte ca o realitate virtuală, lipsită de urmări. Pielea ei de sportivă, obişnuită pe teren cu toate atingerile, îmbrînciturile şi loviturile jocului, pielea ei netedă ca hîrtia, de atîtea ori murse-

cată de gura nesățioasei Brunhilde, această piele visa. Visa si fremăta. Visa de-adevărat. Descoperea acum ce înseamnă să simți deodată şi plăcerea şi frica. Vedea botul feroce al instinctului, colții lui ascuțiți.

De fapt, Matilda îi era nesuferită. Avea o voce spartă, stridentă si ochi de un albastru apos, fără strălucire, somnolent si placid. Nu-i plăceau nici gesturile ei de fată cuminte, perfectă în tot ceea ce face, de la dunga laterală a mînecii bluzei de uniformă la paharul de apă apucat cu degetul mic uşor distanțat de celelalte. O enerva placiditatea calculată a acestei ființe de seră. La intrarea ei în cameră nici măcar nu se ridicase s-o întîmpine, spunîndu-i doar că are o migrenă cu dureri groaznice. Zăcea moale pe patul desfăcut, ascunsă pe jumătate în galbenul citron al halatului, cu o pulpană alunecată într-o parte, lăsînd afară un genunchi nespus de mic. îi zări prin deschizătura căscată a reverelor tivite cu mătase neagră jumătățile sinilor si cuta pîntecului şi îşi dădu seama că Matilda nu avea nimic pe dedesubt, pentru că abia ieşise din baie. Descoperirea asta i-a furnicat pielea pînă departe, în vîrfurile degetelor. Matilda era si ea o fată cu. Şi între picioarele ei exista o. Era dotată şi ea cu aceeaşi despicătură monstruoasă, îmbătătoare. Doar să-i înlăture puțin aripile halatului şi ar fi văzut că.

Era atît de răvăşită, că în mintea ei se amestecau, într-o zumzăială aiurea, puzderie de vorbe golăneşti auzite la internat sau prin curtea liceului: „Căldicică la păsărică, gagico?", „ce zici de o partidă, pufuleț?", „bot de vulpe între pulpe, neică!" Şi alte tîmpenii. Băieții cu coşuri pe față, fetele cu vata în geantă, crupe pe sub fuste, țîțe zvîcnitoare, şlițuri ce stau gata să pocnească, sîsîituri, fluierături, miş-touri, propuneri, masturbația din closetul scolii, rîgîieli, vulgarități, fente, vorbe groase care-ți împînzesc zi de zi urechile, prezervative umflate în chip de balon sparte de cîte un fund mai dolofan, obsesii care-ți cutremură carnea şi mîna ta înfiptă în părul pubian, frecatul pe sub pătură noaptea în dormitor.

Pe drum, coborînd scările medievale ale străzii pe care se afla vila familiei Matildei, înviorată de aerul tare, a încercat să rememoreze starea prin care trecuse. Pielea i se elec-

78

trizase înghețată iar vîrfurile sinilor nu mai suportau atingerea bluzei. Şi senzația că gesturile ei de om care merge pe stradă par decupate dintr-un film în care ea nu ştie cine păşeşte cu aceste picioare lungi care nu-i aparțin şi sînt totuşi ale ei, picioare cu muşchi fini, şlefuiți pe terenul de baschet şi-n nesfîrşite alergări de antrenament, picioare hotărîte care ating şi lasă în urmă pietrele murdare ale pavajului, picioare lungi, elastice şi excitante, adăpostind în ascunzişul lor inghinal un fel de rană roşie si ruşinoasă, un melc lung si umflat, monstruos de sensibil, cu spinarea despicată în două, o creatură absurdă, atavică. Pietrele cenuşii ale străzii în pantă nu puteau şti nimic despre căldura si frica şi umectația de glicerina a sexului ei îmbătat de emoție. O clipă îi trecuse prin carne această dezamăgire, o clipă îi venise să jubileze ca o femeie care deține o mare taină.

Titlu

HIRUNDO

— Si va să zică aşa, tovarăşul... Zici că fetița matale, co-pilaşu ăsta drăguț, nu-i aşa, scumpo? se plimba prin pădure şi în loc să întîlnească un lup, a întîlnit o *pa-ra-su-tă. O* paraşută care... creştea într-un pom... Şi fetița dulce ce spune? creştea sau nu creştea? sau a căzut singură din cer şi s-a ascuns sub pămînt. Da, chiar aşa, s-a ascuns sub pămînt, sărăcuța dă ea, ca s-o găsească copiii şi să aibă drăgălaşii dă ei cu ce să se joace. Asta e versiunea, nu? Ce zici Codițe Blonde? Sau l-ați păcălit pe nenea milițianu? Milițian pa dracu, lovită e un prost care v-a tratat cu mănuşi, un țăranoi care n-a înțeles nimic din gravitatea problemei, da' lasă că l-am aranjat noi... Păi bine, mă tovarăsu, că te văd om serios, bă, vouă nu vă e pic de ruşine? Unde vreți voi, bă, să duceți țara asta?

Bă, voi nu v-ați săturat de Antonescu şi de fonfăitu ăla de Mihai, nu v-a supt, bă, ăştia destul sîngele, sîngele poporului, bă, că uită-te la tine cum arăți! Şi voi acum umblați cu spioni, cu paraşute, cu imperialiştii ăia de americani? Şi cu depozite de arme, mă, cu PIS-TOÂ-LE, cu MI-TRA-LI-E-RE, cu GRE-NA-DE, mă?! Şi tu mai poți, bă, să dormi? Bă, tovarăsu, nu ți-e frică dă puşcărie? Păi nu te uiți, mă, la copilu ăsta plăpînd, nu ți-e milă, mă, tovarăsu, dă el? Auzi tu, scumpitei, ce zice tăticu, zice că-l doare-n poponeață de tine!... Gurrrrra! Să taci!!! Păi cum pizda mă-tii mai ai şi curaju să deschizi gura? Bă, trădătorule, vînzătorule, chiabur nenorocit, bă, tovarăsu, bă, te-ai dat cu duşmanii dă clasă? Vă bateți joc dă partidu muncitoresc? Dă clasa muncitoare, mă? Dă proletariatu nostru, bă? Gurrra! Că acum io vorbesc! îți vine si ție vremea, şi lu mucoasa asta mică... Şterge-ți, fă,

80

nasu şi nu te mai smiorcăi atît, că dacă tăticu spune... Spui, mă, tovarăsu sau nu spui? Dacă tîlharu ăsta dă tac-tu deschide gura, atunci mai e ce mai e. Da' dacă nu spune... Buuun! Şi va să zică aşa: prietenii noştri din munți, bandiții ăia, fiarele alea criminale şi iresponsabile!... Ia spune, de cîte ori te-ai dus cu mîncare la ei, cine e omu de legătură? Păi, ăia sînt aprovizionați cu paraşutele, primesc grenade, gloanțe, stații de radio, că lor nu le place PUTEREA POPULARĂ, ei vor să saboteze munca noastră cinstită, patriei mai mult cărbune, patriei mai mult oțel, pa ei îi doare-n cur dă pîinea muncitorului şi a ostaşului, dă pîinea ta, bă, zevzecule, bă, lipitoare capitalistă, bă, coadă de topor, tu nu pricepi? Eşti chior şi surd, eşti de-a lu Tito, ha? Păi dacă nu era puterea sovietică, tu-ți dai seama, tovarăsu? Şi dacă nu începeam noi acu planu ăsta să facem uzine, poduri, gospodării agricole, scoli, spitale, uniforme pentru copii şi pentru ostaşu ăsta să-racu care zi şi noapte cu arma în mînă, cărți şi gazete de perete, hidrocentrale şi furnale şi pînă şi jucării pentru asta mică... Ce zici, miorlăito? tu nu te joci frumos cu găletuşa şi cu camionaşu şi cu lopățica şi cu păpuşica?... Păi, unde ajungeam noi, bă? în mlaştină şi în cea mai neagră mizerie? Să mîncăm rădăcini, bă? Să mîncăm coajă dă copac? Să rmncăm mălai stricat şi să facem PELAGRĂ? Păi, bă, tovarăsu, tu ştii ce e aia *pelagră? E* racila burghezo-moşierimii române, bă, e boala vechiului regim... Hai să nu mai pierdem vremea, vorbeşte, bă, că-n munca noastră fiecare minut e prețios... Păi e bine dă tine, că tu ți-ai făcut treaba şi stai cu crăcii pa pereți şi nu-ți mai pasă, da' io aicea, cu tîl-harii, cu bandiții, cu scîrbele, cu leprele, cu duşmanu dă clasă care nu doarme!... N-aş vrea să fii în locu meu, bă, Gu-rane, şi nici să... Aşa că spune, dă-i drumu... Vorbeşte, mă, odată, 'z'gura mă-ti! că dacă vorbeşti ai scăpat...

Dar cum să scapi? Ce să spui, ce minciună să inventezi? Ce-ar fi putut să facă tatăl ei, dacă el nu ştia nimic? Cu plutonierul lovită fusese uşor. Pe ei, copiii, i-a speriat, i-a pus să scrie, le-a dat cîteva bastoane la palmă, după care i-a chemat pe părinți şi i-a

amenințat cu percheziția, cu pușcăria, cu mutarea în Bărăgan, într-un loc fără apă, fără drumuri Şi fără nimic, doar cerul gol deasupra capului. O vreme a

81

jgfe,^

fost linişte. Dar oamenii vorbeau şi nu ştiau ce să facă, nu-şi mai găseau locul, se strângeau pe la porți, vocile lor se schimbaseră, erau mai temătoare şi mai şoptite.

într-o zi lucrurile s-au complicat brusc, au devenit şi mai amenințătoare, pentru că paraşuta găsită de ei a fost luată şi studiată mai întîi de o comisie (şi ăştia purtau uniforme, a văzut Tina), apoi de o altă comisie (şi ăştia nu purtau uniforme, si ea na înțeles de ce). Locul unde fusese găsită paraşuta a fost şi el măsurat, fotografiat, marcat cu stegulețe, înconjurat cu un gard de sîrmă ghimpată, studiat bucată cu bucată, mai întîi de comisia militară şi apoi de comisia civilă (şi dacă n-ar fi fost întîmplarea asta, ea ar fi învățat mult mai tîrziu cuvintele *comisie, militară şi civilii).* La şcoală tovarăşa învățătoare i-a dat o foaie de hîrtie şi i-a cerut să descrie paraşuta si nu i-a plăcut cum a descris-o şi atunci si tovarăşul director a pus-o să facă acelaşi lucru şi nici lui nu i-a plăcut. Nu era bine. Tata a trebuit şi el să spună şi să scrie tot ce-i spusese ea şi n-a fost bine. Au chemat-o cu tata la prima comisie şi n-a fost bine, au chemat-o la a doua comisie şi n-a fost bine. Nimic nu era bine. N-au mai lăsat-o să fie coman-dantă de grupă, i-au luat cravata de pionier, i-au luat cartea de citire si cînd au văzut că pe prima pagină *tovarăşul* are mustăți desenate cu creionul chimic s-au speriat. Şi tovarăşa învățătoare şi tovarăşul director şi mama şi tata, toți s-au speriat. I-au luat cartea de citire şi nu i-au mai dat alta. La fel au pățit si Ghinea si Tăvică şi Tuți şi Sanda.

Toți copiii din şcoală ştiau acum că ei sînt nişte copii răi cu care nu trebuie să vorbeşti şi că ei se ocupă cu spionii, adică fură, mint, îşi bat joc de oameni, scot limba la tabloul cu *tovarăşul,* înjură şi dau din picioare, sînt cei mai răi duşmani. Mama se uita urît la ea şi-şi frămînta întruna degetele, bunica Profira o întreba ce-a făcut şi-i spunea că dacă-i spune ei n-o să mai spună la nimeni, tata scotea cureaua şi o aştepta să vorbească, copiii de pe stradă strigau după ea:

Tina — *pam-suuu-ta! Tina* — *caca-suuu-ta! Tina* — *spi-oaaan-ca! Tina* — *ți-gaaan-ca!*

82

numai bunicul Tase o lua pe genunchi si-i spunea că el ştie că ea nu minte si că tocmai ăia care spun că minte sînt nişte mincinoşi şi nişte oameni răi şi nişte prăpădiți şi că o să se termine toate odată, şi că mătuşa Leontina din America o să se întoarcă ea într-o zi şi atunci lovită şi toate comisiile lor or să se repeadă să-i pupe picioarele şi să se roage să nu-i bage la puşcărie pentru ticăloşiile lor, numai că Tina se uita nedumerită la bunicul Tase şi nu putea să nu simtă că-i e ruşine de toată lumea şi că tata avea dreptate s-o bată, pentru că el o lua de mînă şi trebuia să se ducă cu ea la anchetă, la

tot mai multe anchete unde era înjurat, amenințat, lovit cu pumnii şi cu picioarele, pus să dea declarații, făcut de rîs, şi ea nu mai era în stare să-l mai audă cum strigă în fiecare seară la mama că nu mai poate şi că-i vine să se spîn-zure de grinda din pod. Ea nu văzuse niciodată un spînzu-rat, ea nu văzuse niciodată o funie atîrnată de o grindă, nu văzuse niciodată un om mort pe care să-l poți atinge cu mîna. Văzuse morți în coşciug, adică oameni îmbrăcați în negru înconjurînd un coşciug, văzuse femei bătrîne împărțind colivă şi colaci la cimitir, dar nu ştia ce este moartea şi de ce există oameni care vor să moară, nu înțelegea cum poate cineva să se spînzure şi să nu mai vrea să trăiască mai departe şi de ce tatăl ei a ajuns s-o amenințe pe mama cu vorbe atît de îngrozitoare. Venea noaptea şi Tina se vîra repede sub plapumă şi tremura acolo ca un pui de pisică, scîncea acolo ghemuită în căldura patului, capul i se umplea de o lumină cenuşie, friguroasă, şi în lumina aceea de sub acoperişul casei mîinile tatălui ei apucau funia, picioarele lui se mişcau, ochii Sui se înălțau în sus, trupul lui începea să plutească prin aer, striga ceva dar ea nu înțelegea ce strigă şi atunci simțea nevoia să plîngă, să plîngă înfundat şi să geamă încet, tot mai încet pîncă cînd nu mai ştia cum o cheamă.

Acum ea e în *sala de meditație* si aşa cum stă cu capul în palme, rădăcina palmelor i se încarcă de pulsația globulară a ochilor închişi. Uneori, cînd te doare capul şi mergi pe stradă, simți fiecare pas ca un zvîcnet de sînge arzîndu-ți ochii. Starea de ieri, la întoarcerea de la Matilda, se topeşte în amintirea difuză a altor trupuri şi nume, pe care le întîlneste zilnic

83

în jurul ei, în clasă. Sarina, cu buzele ei rotunde şi groase, colorate în vinețiu, cu ochelarii ei enormi cu ramă neagră, de dinapoia cărora te străpunge cu priviri civilizate, disprețuitoare, de călugăriță specializată în interpretări patristice, Sarina Kromberger cu mîinile ei grele şi roşii, frămîntîndu-şi continuu degetele, ca si cum i-ar lipsi ceva, mărgelele rozariului. Sau Nini, o uşchită cu mersul țopăit care compune poezii cu iepuraşi şi bursuci pentru copiii de grădiniță, bo-varica şi prostuța de Nini Ciontea, cu gura ei subțire si de-sangvinizată şi ochişorii iuți de şoricel. Manon şi Lala, eternul cuplu, de care toată lumea se împiedică, pe care toată lumea îl bîrfeşte, Manon cu silueta ei de bombardier, înspăi-mîntîndu-te cu greutatea unor țîțe impunătoare, frămîntate prin colțuri, în pauze, de toți băieții clasei, Manon Jigărea, fata şefului de aprozar, cu vocea ei de băcănească bonomă, bisexuată. Pe cînd Lala Voinescu e o fată micuță, autică, atinsă de un continuu extaz al masculinității, cu ochi holbați de iepuroaică si dinți gălbui, îmbătrîniți înainte de vreme. Cu Lala s-a certat nu demult. Manon o dezgustă. Nini e infantilă. Sarina o complexează prin maturitate. Matilda face pe prințesa, discută cu oroare despre orele de sport şi terenul de baschet, o sclifosită şi o perversă. Precis nu mai e fată, doar ea a văzut. Si mironosițele din jur, cu tenul lor unsuros, muieresc, cît de

fete mai sînt colegele ei care somnolează acum în sala de meditație? Leontina a deschis în față o carte. E manualul de franceză si pagina pe care o priveşte conține un desen cu o cameră de zi. *C'est le salon. Elle est lafille. Leş parents ne sont pas ă la maison. Elle reve. E* încă anesteziată de somnul după-amiezii. Capul miscîndu-se greu urmărind liniile, descoperind obiectele. Fereastra, uşa, acvariul, pianul, ghivecele cu flori. Un desen alb-negru destul de reuşit, îți faci curaj, vrei să scapi. Ai sărit în interiorul desenului. *Cest la fin de l'hiver.* Eşti răcită şi stai în casă. *Pas d'ecole. Toute seule.* Un fel de pîslă îmbibată cu apă - *la tete.* Ai nasul înfundat, strănuți, ochii se plimbă cețoşi peste lucrurile din jur. Lumină cenuşie, *la lumiere, lafenetre,* aerul gri pur şi simplu. De fapt abia te-ai trezit. *Â la maison. Lafillette dans sa chambre.* Visul se încheiase aiurea, era îmbrăcată într-un halat alb şi mult prea apretat, avea botniță de tifon la gură

84

şi pipăia ca o doctoriță, trecînd de la unul la altul, nenumărate trupuri de copii întinse pe o masă lungă de nu-i vedea capătul, încă mai purta în buricele degetelor moliciunea şi finețea pielii acelor trupuri, netezimi şi rotunjimi roze, călduțe, anonime, în rest, uitase. Şi un un miros de fenol, de tranchilizante amărui ca sîmburele de caisă şi de vată impregnată cu sînge închegat, un miros străin uitat fără noimă în creier.

Le Ut, le tapis et la jambe, piciorul întins în față într-o mişcare involuntară de balerină şi brusc, de parcă în starea ei de prostrație creierul ar fi primit o comandă brutală, sub-conştientă, cracul pantalonului de pijama tras în sus. Un genunchi rozaceu, aproape perfect şlefuit, pe care palma îl cuprinde în căldura ei cu un fel de nostalgie nedumerită. *C'est pas le livre, c'est la realite, la morosite, le spleen et la nostalgie, lafadeur de la solitude. Bah * Ai sărit înapoi în lumina cleioasă a *sălii de meditație* şi mai departe ai zburat cu aripi grele, plictisite, de albatros degenerat, în lumina de zinc a dormitorului. Asta s-a întîmplat la fel şi ieri. Starea ta de tînjire, langoarea. Creier lichefiat, minte abandonată. *C'etait hier ma-tin,* filmul continuă, flashuri. Cu un fel de iubire îndurerată, obosită de regrete, pasivă. Niciodată genunchiul ăsta - îi spunea o voce care abia putea să se audă din interiorul creierului ei de postav păros bine bătucit - nu fusese atît de al ei, atît de aproape de mila degetelor ei cu unghii rotunde, trandafirii. Şi privirea care alunecă în jos, descoperind într-un soi de extaz de om beat curgerea prelungă a gambei, frumusețea fragilă a maleolelor, laba piciorului cu reliefuri mate, de ceară, resorturile rigide ale tendoanelor strîngîn-du-se mănunchi pe podul alb de carne. Senzația că îi vine să plîngă. Plîngea în mintea ei de ieri, la începutul zilei, în secundele de după plecarea fetelor la spălător. Criza care a precedat vizita la Matilda. închise şi mai bine ochii, părăsind definitiv cartea de franceză de pe masă, şi acolo, în spațiul de dinapoia ochilor închişi, în amintirea dimineții trecute, se aplecă în față, cu coatele înfipte deasupra genunchilor şi palmele lipite peste ochi, umede. Vîrfuri

de degete rătăcite în păr. Ieri suprapus peste azi, degetele ei de ieri reînviate în degetele ei de acum.

85

Sala de meditație se estompează din nou. Salt în același gol. Sparge cu trupul ei desenat de adolescentă subţire paginile cărţii de franceză. Vede, gîndeşte, pipăie, aşteaptă, apreciază, pune un diagnostic. N-avea febră cum se aştepta, în podurile palmelor ochii închişi sub pleoape ca nişte ouşoare mici, pulsatile, cu volumul parcă brusc micşorat, şi unghiile căutînd la rădăcina părului - în tîmpenia acelei stări de abandon - fragmentele mărunte de mătreaţă. Fetele bulucite la spălător, cu periuţa de dinţi în mînă, apa de gheaţă, şi toate mirosurile femeieşti din lume. Era murdară, trecea încă o zi de murdărie în care nu putea să facă baie pentru că apa caldă era în continuare oprită. Să treacă şi masa de seară şi să caute sub patul Emiliei oala mare de tablă emailată, s-o umple cu apă şi s-o pună pe reşoul din camera de călcat să-şi spele măcar părul în ligheanul ţinut încuiat în dulapul lui Hanelore, care precis i-l va da, n-are de ce s-o refuze - însă şi gîndurile astea o oboseau, nu-i plăceau paleativele, genul ăsta de igienă parţială îi producea o şi mai acută senzaţie de murdărie, urmată de insuportabile mîn-cărimi ale pielii cît era ziua de lungă.

Apoi, încă o dată ziua de ieri, vila Matildei, o construcţie impunătoare, cu ziduri din piatră de rîu şi din lemn vopsit în roşu şi alb, distingîndu-se de departe pe dealul de la marginea oraşului. Dimineaţa spre sfîrşite, şi ea urcînd pe nişte trepte tocite de piatră, printre tufe de lemn cîinesc si Mîna-Maicii-Dcmnului, cu obrazul învăluit în răceala proaspătă a zilei de primăvară, îmbătată de mireasma corcoduşilor şi a cireşilor înfloriţi. Vîntul îi arunca din cînd în cînd în faţă petale veştede, subţiri, umede, inutile, îngălbenite pe margini ca foiţa de ţigară. Sau nu era vîntul ci doar un fel de aer mişcat de mici adieri intermitente, convulsionate si fără vlagă, ca la un scuturat de covoare. Purta pardesiul crem cu mîneci evazate, dar nu-şi abandonase încă cizmele, puloverul gros de lînă o făcea să transpire. Ajunsese sus lac de apă. Pusese degetul pe sonerie, se afla pe o mică terasă, curent rece de aer, miros de pădure şi lemn putred, lumină cenuşie, lătrat de cîini, turturele, umbre de brazi cu crengi negre. Nu-i deschisese Matilda, ci femeia din casă. O condusese printr-un hol enorm, pereţi albi şi covoare adînci,

86

j

albastre ca cerneala. Apoi trupul Matildei, halatul, sînii ei calzi după baie, somnolînd în semiîntunericul reverelor, norul de voluptate lesbiană care o cuprinsese atunci aşa cum te cuprinde spaima la întîlnirea bruscă cu o sălbăticiune.

Hai să vorbim acum si despre tancul sovietic, copii, pe care voi l-ați văzut ieri pe stradă, la defilare. V-a impresionat, nu-i aşa? Dar nu v-ați speriat... Nici n-aveați de ce să vă speriați! Pentru că tancul sovietic e o maşină care aduce pacea. Popoarele lumii iubesc pacea. Aşa!... Hai să scriem asta pe tablă. Cine scrie, Costel? Bine, Costele! Dar voi ştiți ce e pacea, copii? Poporul român e un popor paşnic, e un popor cuminte care nu iubeşte

războiul. Nici marele nostru prieten, poporul sovietic, nu iubeşte războiul. Pentru că ce e războiul, copii? Războiul e cînd nu mai ai casă şi nu mai ai ce să mănînci şi mor oameni nevinovaţi si cerul se umple de bombe şi de fum şi nu mai vezi soarele. Scrieţi pe caietele voastre aşa: NOI URÎM RĂZBOIUL! NOI VREM PACE! Asta e şi tema voastră pentru data viitoare. Să scrieţi de 100 de ori pe curat propoziţiile de mai sus. Si uite, dacă deschidem acum cartea, ce vedem noi aici? Vedem un porumbel alb. Si ce are porumbelul în cioc? Cme-mi spune? Tăvică?... - Porumbelul are în cioc un băţ! - Ei, un băţ... Caută si tu ceva mai frumos. Poate că ştie Sanda care a ridicat mîna. - Porumbelul are în cioc un pai. - Cum un pai? Voi nu vedeţi că e ceva mai mare, şi cu frunze... Tu ce zici, Tina? - Eu zic că pasărea aia are în gură o creangă... - O creangă, sigur. Dar noi ştim că pasărea aia e un porumbel, porumbelul păcii. Iar păsările n-au gură, au cioc. însă e bine ce-ai spus tu. Ai ghicit, e o ramură de măslin, simbolul păcii. Poporul nostru iubeşte acest simbol al păcii. Si tancul sovietic e un simbol al păcii, să nu uitaţi asta! Cînd, după terminarea războiului din 1944, armata sovietică eliberatoare a intrat în oraşele noastre, copiii au dat drumul porumbeilor albi. Ei au zburat spre cerul albastru. Copiii au privit cerul albastru şi s-au bucurat. Tancurile sovietice înaintau în ordine, ostaşii sovietici cîntau cu fruntea sus. Voi nu eraţi născuţi pe atunci, însă părinţii voştri îşi amintesc. Stăteau pe margine cu steguleţe şi flori în mîini. Erau liberi! Bărbaţii aveau lacrimi în ochi, femeile aveau lacrimi în ochi. Oamenii îi întîmpinau pe soldaţii sovietici cu flori, plîngeau de bucurie şi se strîngeau în braţe. Iar tancurile sovietice au trecut mai departe si s-au dus să elibereze şi ultima palmă de pămînt a ţarii. Noi trăim acum într-o ţară liberă. O să creşteţi mai mari şi-o să deveniţi pionieri. Pionierii sînt mîndria ţării. Iar Uniunea Sovietică e marele nostru prieten de la Răsărit. Lumina vine de la Răsărit, copii, cum a spus marele nostru povestitor Mihail Sa-doveanu. Să nu uitaţi asta! *înfrăţit fi-va veşnic al nostru popor I Cu*

87

poporul sovietic eliberator... Poporul nostru e mîndru. Poporul nostru e un popor paşnic. Noi nu am dus niciodată războaie de cucerire. Strămoşii noştri daci s-au luptat vitejeşte cu cotropitorii romani. Mir-cea cel Bătrîn s-a luptat cu turcii. Si Ştefan cel Mare si Vlad Ţepeş si alţii. Noi ne-am apărat ţara cu mari sacrificii. Noi sîntem un popor muncitor si iubitor de linişte. Cunoaşteţi, nu-i aşa, si alte versuri din *Imnul de Stat al Republicii: Noi uzine clădim, rodul holdei sporim I Vrem în pace cu orice popor să trăim...* Iar acum, vă rog să vă aliniaţi frumos şi să ieşiţi în ordine în recreaţie. Să nu vă bateţi, să nu ţipaţi, să nu vorbiţi urît! Să nu alergaţi pe coridoare! Mai bine vă strîngeţi cu toţii în faţa gazetei de perete si vă uitaţi la ea. Pentru data viitoare aveţi de învăţat pe de rost *Imnul de Stat al Republicii,* în ce ţară trăim noi, copii? în Republica Populară Română. Să fiţi mîndri de ea!

Cărămidă albă, gălbuie, sfărîmicioasă precum fecalele de cîine, cărămidă de lut necopt în care s-au amestecat fire de paie, coji de grăunţe, bucăţi de frunze. Cărămidă tare ca piatra, roşie si casantă, neagră, sîngerie şi băşicată ca un lingou de fontă vînătă, cărămidă care-ţi aspreşte mîinile, descărcată din camion pe fundaţia de ciment, în iarba udă, pe pămîntul curţii, seara cînd fulgeră. A început construcţia casei voastre si stivele de cărămidă nouă, abia ieşită din fabrică, se adună în curte, clădite în paralelipipede mari, cu miros de foc şi de zgură, cu sunet înfundat de materie fără miez. Tu şi Mirela, noua ta prietenă, sînteţi acolo si urmăriţi torul. Un camion cu bot rotund de cîine mops şi cauciucuri groase care lasă urme adînci în pămînt. Bărbaţi care muncesc. Dar cine să vă bage pe voi în seamă? Nici măcar unchiul Mitică şoferul, care s-a tolănit pe bancheta de vinilin a cabinei, cu o scobitoare în colţul gurii si pare cu totul pierdut în cititul unui ziar pătat de grăsime şi destul de ferfeniţit. Oare ce-o fi citind el acolo? Sau numai se preface, ca să pară că are si el o ocupaţie?

Cărămidă compactă, cărămidă dreptunghiulară, cu miros de ploaie încinsă - a început să plouă pe neaşteptate -roşie ca sîngele uscat de găină, neagră cum e coaja de pîine, bolovănoasă si aspră - ploaia sfîrîie pe acoperişurile încinse ale caselor din jur ca

uleiul în tigaie, ploaia sfîrîie şi se lasă întunericul - cărămidă trecută din mînă în mînă în furtuna de vară, pe o ploaie cu fulgere verzi, aruncată de la unul la

88

altul, clădită într-un fel de temelie, într-un fel de casă absurdă, fără uşi şi ferestre, cărămidă veche, dă Doamne să-ncete, cărămidă de lut arămiu şi de ciment albastru, cărămidă imponderabilă ca o lumină stacojie solidificată la picioarele tale, praf gros de cărămidă, înecăcios si greu, molîu şi tulbure, de care au scăpat acum cu toții, dar hainele, bluzele, cămăşile sînt deja ude leoarcă. Cărămidă-jucărie, cărămidă-bo-lovan, cărămidă bolnavă, pisată, mărunțită, spartă, aruncată în drum, pusă în zid, învelită în mortarul greoi, - oamenii muncesc în ploaie rîzînd şi glumind, voi două v-ați adăpostit sub şopronul cu scule, lîngă găinile strînse una într-alta pe o stivă de lați - cărămidă nouă, muncitorească, muchii tăioase de cărămidă, salopete, pelerine, prelate, folii de plastic, şi firul de curent electric tras printre crengile pomilor, agățat de uluci, para orbitoare a becului, fețele înroşite, murdare, cărămidă vîrtoasă de fabrică şi cărămidă sfărîmicioasă făcută de țigani, oamenii s-au oprit, le-au amorțit mîinile, li s-a subțiat pielea, cărămidă descărcată bucată cu bucată ore în şir pentru casa cea nouă, treaba s-a terminat, păhăruțe cu țuică, pîine, slănină şi ceapă, mirosul de buruieni proaspete şi de cofraje coapte de soare, mirosul greu şi acru al betonului crud, ploaia şi răceala ei de glicerina. Pe Mirela o strigă mama, lucrătorii pleacă si ei, tata pune la adăpost uneltele, betoniera si roaba, lopețile şi grebla, tîrnăcopul şi gălețile pentru mortar. Ai rămas singură sub streaşină şopronului si priveşti ploaia. La ora asta copiii dorm, spune mama, care se întoarce din grădină cu poala şortului plină de salată verde, şi te alungă în casă. Ai şapte ani şi viața nu stă pe loc. Peste un an veți locui în casa nouă.

La cea de-a doua urcare în podul internatului simțul ei olfactiv fusese cîteva secunde zăpăcit de un miros carbonic, de grinzi arse. Apoi, cînd pătura care acoperea lucarna a fost dată la o parte şi aerul plumburiu a fost înlocuit de lumina de afară, a văzut că se află în interiorul unui schelet de lemn negru ca smoala. Structura de rezistență a acoperişului de ardezie era compusă din grinzi şi rigle groase de stejar, îmbibate de catranul uscat care le proteja. Fulgerător, cu tîmplele înfrigurate de emoție, şi-a adus aminte de podul

89

casei părinteşti în care, în copilărie, avusese aceeaşi senzație că se află în pîntecul răsturnat cu susul în jos al unei corăbii ce pluteşte printre frunzişuri înspre cîmpul cu grîu pe care huruie si scoate fum motorul maşinii de treierat.

Soarele năvălind prin deschizătura acoperişului părea să răscolească acolo si alte mirosuri, prea puțin familiare nărilor ei: de flori uscate de anason şi de vase de alpaca, de vinuri roşii îngroşate în damigene şi de furnituri militare din materiale fine. Abia atunci - şi nu la prima urcare în pod, cu ocazia „botezului" -, ea a simțit că

aerul acela stătut, în care datorită căptuşelii de azbest de dedesubtul ţiglelor praful se infiltrase prea puţin, nu avea nici o legătură cu prezentul lumii lor de eleve interne şi conserva în substanţa lui mai multe timpuri suprapuse, revolute. Oraşul S. îşi înălţa pe colinele lui acoperite de viţă-de-vie cele şapte turnuri de apărare vechi de sute de ani si atrăgînd în fiecare vară o mulţime de turişti, în partea de jos a aşezării te întîmpinau volumele cenuşii de beton ale celor două cazemate germane din timpul ultimului război, ulterior transformate în depozite de legume şi puncte de colectare a fierului vechi. Leontina nu avea de unde să ştie că în clădirea internatului fusese instalat, timp de cîteva luni, la sfîrsitul conflagraţiei, comandamentul trupelor germane încartiruite în oraş şi nici că maiorul Isakov (cum se numea strada de lîngă Turnul cu Ceas) fusese ofiţerul sovietic ce ordonase înălţarea steagului roşu pe acoperişul sub care se afla ea acum. Structura superioară a clădirii se sprijinea pe zidurile groase, masive, şi răceala medievală a blocurilor de bazalt se risipea uscată în jurul tălpilor şi pulpelor ei goale. I se făcuse frig.

Dar Leontina nu era singură acolo. Cea care îndepărtase pătura din dreptul lucarnei şi luminase brusc interiorul podului fusese Cami. Trecuseră cîteva luni de la noaptea în care dinţii fetelor din confrerie îi înnebuniseră fesele de durere cu muşcăturile lor sălbatice, şi acum Cami, Camelia Argatu, una dintre elevele-problemă de la secţia germană a liceului de sus, devenise cea mai bună prietenă a ei. Favorită a masivei Brunhilde, Cami avea o dublură a cheii podului, pe care o putea folosi după plac. Se refugia acolo ca să citească (ro-

90

manele lui Alexandre Dumas, Paul Feval şi brosurele nemţeşti de picanterii sentimentale) sau să asculte muzică de fanfară, tangouri şi valsuri la un vechi patefon cu manivelă de pe cîteva discuri de ebonită, cu etichete albastre, decolorate de soare. De multe ori o cuprindea un fel de slăbiciune interioară care o făcea să rămînă culcată în hamacul de sfoară, prins între două grinzi, legănîndu-se monoton şi încercînd să perceapă cum i se impregnează în carne liniştea teutonică a acelui spaţiu secret, să audă cum se înfiripă în aer, deasupra caselor vechi din jur, dangătul clopotului de bronz din Turnul cu Ceas.

Şi parcă pentru a o ajuta să-şi smulgă picioarele înfrigurate din răcoarea care urca din bolovanii şi mortarul zidurilor, Cami a prins-o de mînă şi i- a spus:

— Vino, vreau să-ţi arăt ceva!

— Ce să-mi arăţi? s-a mirat ea.

— Secretul nostru, acum ai voie să ştii...

S-au apropiat de un colţ de la marginea acoperişului iar Cami s-a întins pe burtă aproape dispărînd în spaţiul îngust dintre ţigle şi planşeu. S-a retras de-a-ndoaselea, trăgînd din greu de minerul unui mare cufăr de piele cu colţuri ghintuite în metal. Pe faţa ei plutea un aer de încîntare. N-a stat prea mult pe gînduri şi a deschis capacul. Un steag cu zvastică, o uniformă germană de ofiţer, o pelerină neagră, cămăşi, mănuşi, centuri de piele şi un chipiu înalt, cu cozorocul lucios.

Cînd a văzut mătasea strălucitoare a steagului, Leontina a simţit un curent dureros de fierbinţeală furnicîndu-i stomacul. S-a speriat de ceea ce vedea, dar şi de faptul că descoperea încă o dată în memorie foşnetul cenuşiu si răceala sufocantă a paraşutei găsite pe deal. Lumina lucarnei o bătea drept în faţă. O vreme uitase unde se află. Apoi, la o uşoară atingere pe umăr, s-a întors si a văzut-o pe Cami cu chipiul pe cap, în uniformă de ofiţer german, cu svastica pe mînă.

Prietena ei îşi lepădase fusta de elevă şi de la buric în jos era goală-goluţă. Picioarele ei subţiri şi albe, ca de copil rahitic, se pierdeau în pantofii prăfuiţi, cu şireturile desfăcute, îmbrăcată aşa, Cami părea mai urîtă şi trupul ei emana o las-

91

civitate ce-i depăşea cu mult vîrsta. Peste emoţia amintirii cu paraşuta s-a suprapus brusc spaima si Leontina s-a tras instinctiv înapoi. O uniformă de ofiţer SS! Cami era o inconştientă. Şi toate fetele din confrerie erau nişte inconştiente. Iar ea era cu ele, ca şi ele. Cînd se gîndea la ce s-ar fi putut întîmpla... Dar acum asta nu mai avea nici o importanţă. Devenise şi ea o prizonieră a secretelor găştii. Aşa că şi-a revenit aproape zîmbind, încercînd să-şi ascundă ultimele resturi de frică:

— Sînteţi nişte nebune. Să-mi bag pîul! Nebune de legat!...

— Acum eşti şi tu la fel de nebună ca noi, a rînjit Cami, umflîndu-şi pieptul. Cum îmi stă? îmi stă bine?

— Eşti ca o paparudă...

Seara, în dormitor, aşteptînd somnul şi gîndindu-se la întîmplările zilei, Leontina şi-a dat seama că replica ei nu făcuse altceva decît să mascheze o minciună izvorîtă din aceeaşi frică. Ar fi trebuit să-i fie ruşine. Revedea în minte vestimentaţia Cameliei şi constata că de fapt vestonul acela elegant îi stătea bine şi că mutra ei cîştigase ceva din fizionomia unei femei mature. Iar gesturile stîngace şi stridente ale fetei nu încercaseră oare să sfideze ceva, frica de ceea ce era interzis, imbecilitatea activităţilor zilnice, plictiseala, mizeria vieţii de internat, piatra roasă a zidurilor? „Eşti ca o paparudă...", ce replică stupidă îi ieşise din gură! Pentru că ea spusese ce spusese la întîmplare, din jenă faţă de propria-i laşitate, însă văzuse ce înseamnă jubilaţia iraţională a jocului cu focul. Văzuse că prietena ei chiar ştia să trăiască această jubilatie naivă, nătîngă, năstruşnică, de copil obligat să se răsfeţe singur, încîntat să se dea în spectacol. Ba nu, aici greşea!

Nu era vorba de nici un spectacol. Ci mai degrabă de complicitate. Devenise fără să vrea complicele lor...

Intr-o zi tata a fost arestat. Cînd ea s-a întors de la şcoală, a găsit-o pe mama plîngînd. Avea faţa roşie si ochii umflaţi. Părul îi ieşise lăţos de sub basma şi-i acoperea un obraz. L-au arestat fără nici o împotrivire, în curtea vecinilor Briotă, unde lucra la o prelungire a casei. Timp de cîteva zile stiva de că-

rămizi nefolosite a rămas să strălucească în soare ca un semn rău. Roşul ei calcinat o atrăgea irezistibil. Intra în curtea vecinilor, îşi lipea obrazul de cărămizile fierbinţi şi plîngea. îşi apăsa pe suprafaţa lor palmele. Le mîngîia fără sens. Se gîndea la ce se întîmplase şi simţea că-şi iubeşte tatăl mai mult decît crezuse pînă atunci. El trebuia să sufere din cauza ei. Dar de ce? Nu înţelegea nici acum ce rău făcuse şi se simţea si mai vinovată, îşi plimba unghiile peste lutul ars al cărămizilor şi rămînea pierdută în mişcarea aceasta inconştientă pînă cînd o usturau buricele degetelor.

Cu timpul, mortarul din barca de zidărie s-a uscat şi a devenit o masă de nisip albicios. Zidul neterminat a fost acoperit cu saci goi de ciment si bucăţi de carton asfaltat. Tanti Lina Briotă le-a adus acasă mistria, *canceul,* firul cu plumb, bolobocul şi o găleată de tablă, lucrurile tatălui ei. Era si ea speriată. Dar în acelaşi timp şi bănuitoare. Dacă şi el?... Vecina lor începuse să le privească pe sub sprîncene. Unii săteni credeau că e vorba de o neînţelegere. Alţii făceau tot felul de presupuneri, îşi aminteau de alţi arestaţi, cădeau pe gînduri si nu se mai opreau ca altădată la bodega din mijlocul satului. Se închideau în tăcere, era mai sigur aşa.

Nimeni nu mai intra în curtea lor. Nici prietenele ei de joacă. Mişcările mamei erau mai ţepene, obrazul i se întunecase, ochii ei se deschideau mai mici şi mai umezi. Ea şi-a amintit încă o dată de paraşuta aceea, a simţit încă o dată în degete atingerea alunecoasă de mătase. Şi-a amintit cum Ghinea si Tăvică s-au luat la bătaie, cum fetele au încercat să-i despartă, încurcîndu-şi picioarele în sforile groase, ramificate şi zgîriindu-se în catarame. Au căzut şi s-au rostogolit pe deal, ea s-a trezit acoperită de un cearşaf uriaş, înotînd speriată prin valurile lui şi lovindu-se de Sanda şi Tuţi sau de capetele transpirate ale băieţilor. Se zbăteau şi se încurcau şi mai tare în pînza cenuşie, sufocantă.

Apoi în sat s-a auzit că tatăl ei a fost închis pentru activităţi ilegale. Construia case şi ziduri, grajduri şi magazii si n-avea autorizaţie de zidar. Au primit de la el o carte poştală în care le cerea ciorapi groşi de bumbac si o vestă de lînă. Vara trecuse, cartonul de pe creasta zidului neterminat se acoperise de găinaţul vrăbiilor şi al porumbeilor sălbatici,

devenise locul de pîndă al unei pisici tărcate. Cădeau frunzele în grădină, se culegeau merele şi cartofii şi tata era dus în fiecare dimineață la tăiat stuf pe unul din brațele Dunării.

Văd Dunărea, falnicul apelor drum, / Şi marea mereu foşnitoare. / Văd minării Carpați şi pădurea de brazi / Şi şesul ce pururi nu moare. La şcoală învățase acest cîntec si descoperise cuvîn-tul *pururi.* I se părea un cuvînt lipsit de orice greutate, ca o coajă de ou. Iar lor le era greu, abia se descurcau. Curtea de păsări, pămîntul cu fîn şi cu cartofi, vaca din grajd. Mirosul laptelui proaspăt muls îi făcea foame, la sfîrsirul fiecărei săp-tămîni pîndea momentul cînd mama începea să facă pîine. Ea aducea lemne, pregătea focul, îngrijea patul roşu al jarului, încîntată de văpaia care-i ardea obrajii. Apoi curtea se umplea de o mireasmă caldă, dulceagă, făinoasă şi umedă, invadîndu-i nările, umplîndu-i mintea de amintiri, emoții, nelinişti naive şi de toate mirosurile din casa bunicului Tase. Dar şi de frică, dar şi de gîndul că tatăl ei suferă fără rost si e privit ca un om de nimic. Lumea nu putea fi peste tot aşa, ca în casa lor, trebuia să mai existe şi o altă lume, mai bună şi mai frumoasă. Cu mult mai frumoasă, îşi spunea ea şi deschidea caietele de teme cu şi mai mare silință.

Aşa vor trece doi ani si tatăl ei se va întoarce acasă, slab şi adus de spate, strîngîndu-si buzele într-un rictus amar, de om tot mai tăcut. Va refuza să vorbească, să iasă în sat, să-şi caute vechii prieteni şi va începe să mănînce singur, în colțul mesei, cu capul aplecat deasupra farfuriei, într-o zi, la şcoală, în clasa a V-a, profesoara le va spune să deschidă cartea de fizică şi să citească lecția despre greutate. Şi ea va citi:

La capătul unei bucăți de gumelastic, a unui fir sau a unei spirale de oțel, atîrnăm un corp (o piatră, o cană etc.). Spirala, firul de gumelastic se întind, se lungesc.

Orice corp atîrnat de un fir produce o întindere a firului.

Ținem un corp în mînă sau ducem o sarcină în spate: simțim o apăsare. Călcăm pe zăpadă sau pe pămîntul înmuiat de ploaie, piciorul se afundă în zăpadă sau în pămînt.

Corpurile apasă pe suprafața care le susține.

94

Dăm drumul unui corp ce-l ținem în mină (piatră, dop, hîrtie): corpul cade spre pămînt. Fructele desprinse din pom, frunzele, picăturile de ploaie, fulgii de zăpadă cad la pămînt.

Orice corp liber cade la pămînt.

Corpurile întind firele de care atîrnă, apasă asupra suprafețelor pe care se sprijină şi cad la pămînt cînd sînt lăsate libere, fiindcă sînt grele. *Toate corpurile sînt grele. Greutatea este o proprietate generală a materiei.*

Şcoală, plictiseală, aşteptare, pauze, meciuri, antrenamente, Oravițan cu zbieretele lui de pe margine, planşele de anatomie, meditația, mîinile, privirile, Horațiu Mălinaş, buzele lui senzuale, banii, mici cheltuieli, rîsete după stingere, hlizeli, rînjete, țipetele de pe teren, aplauzele tribunei, cantonamente, chiloți umezi, tricouri ude leoarcă, vînătăi,

zgîrieturi, unghii rupte, creioane, caiete, dicționare, pixuri cu pastă, teze, trigoane cu brînză, cornuri şi melci cu miere, Eleonor şi Didi, ecuații algebrice, triunghiuri, note, notițe, oboseala fiecărei zile, şi ea întorcîndu-se la internat şi as-teptînd vara, aşteptînd să treacă zilele Wilhelm, Maximin, Ferdinand, Petronilla si să intre în săptămîna Markus - Ro-muaid - Silverius - Aloisius - Paulinus - Edeltrand etc. să se termine totul, să vină vacanța.

Două-trei săptămâni acasă, în sat, citind pe rupte şi culti-vînd un fel de singurătate plictisită, fără dorința de a-si revedea vechii prieteni, exasperată de boscorodelile mamei, de tăcerile tatălui. Apoi în Bucureşti, la tanti Teodora, mătuşa ei, cu lungi perioade de lene, televizor, mîncare bună, toropeală şi ieşiri la sosea.

îi plăcea tanti Teo, sora tatălui ei, cu toate țăcănelile ei de medic psihiatru pentru care inferioritatea umană nu mai avea de mult secrete, cu plecările ei intempestive de acasă, cînd o lăsa zile în şir singură în apartament, avînd însă grijă să-i umple frigiderul cu toate bunătățile din lume (iată de ce în mintea ei Bucureştiul va fi un oraş cu gust de compot de ananas si de banană, de ghiudem şi sardele portugheze, de piure de castane şi şuncă de Praga). îi plăcea această tînără pensionară, cu nonşalanța şi neglijențele ei - Tina o surprindea uneori umblînd goală prin casă, mîndră de trupul ei subțire,

bine făcut şi încă foarte elastic pentru o femeie de peste cincizeci de ani, trădată doar de pielea uscată, uşor solzoasă, ca în cazurile de dezhidratare puternică - cu lipsa oricărei pu-dibonderii în conversație si mai ales cu acea patimă a ei pentru fumat, care-i marca toate gesturile. Fuma ca o şerpoaică. Vorbea tot timpul, te întreba, te asculta, rîdea, se înnegura la față, se lumina brusc. Era o femeie anume făcută pentru a sta pe îndelete la povesti, cu o singură condiție: să se simtă bine, să aibă adică pe măsuța din *living o* ceaşcă cu cafea adevărată şi un pachet de țigări fine. Si tocmai tanti Teo, cu vorbăria şi curiozitățile ei, o făcuse să devină mai atentă față de miezurile tăcute ale sensibilității ei nărăvaşe.

Descoperea cu neplăcere că, de la an la an, ea devenise o ființă tot mai lucidă si tot mai obsedată de înțelesul a ceea ce i se întîmpla şi că astfel nu mai putea să se bucure cu adevărat de noile ei stări. Ar fi vrut, de exemplu, să poată spune ceva despre statul degeaba în casă, tolănită într-un fotoliu, inundată de soarele care intră prin fereastra deschisă, în acea stare de abandon care seamănă atît de bine cu scufundarea completă în apă cu ochii deschişi. I-ar fi trebuit un cuvînt prin care să numească senzația de plăcere si perfecțiune a propriei constituții fizice de care se izbea uneori, cînd ajungea *să se vadă,* ca de lumina sublimă a unui fulger. Dar nu avea acest cuvînt.

Ştia că un astfel de cuvînt nici nu există, era lipsit de sens să-l caute. Iar agitația Bucureştiului, confortul din apartamentul acela elegant, conştiința că dobîndise o

libertate cu care nu ştia prea bine ce să facă sporeau confuzia din mintea ei. Ar fi trebuit poate să vorbească cu tanti Teo, dar îi era teamă că doctoriţa ar fi simplificat totul, aşa cum făcea si cu propria-i viaţă, sfătuind-o să renunţe la aceste desuete porniri romantice. Or, ea descoperea că existau şi multe alte zone ale vieţii pentru care vorbirea refuzase de la bun început să inventeze cuvinte. Ce rost ar fi avut, de pildă, ca tu să ai la dispoziţie cuvinte care să te lase să vorbeşti despre felul în care îţi simţi carnea muşchii pielea viscerele atunci cînd cazi prin aer de la o înălţime foarte mare atîrnată de cupola unei paraşute, la o viteză de 180 de kilometri pe oră? Nu era asta o experienţă mult prea singulară, pe cine ar fi interesat un

96

astfel de limbaj al încercărilor extreme? Şi apoi - dacă acest limbaj ar fi existat cu adevărat - ce s-ar fi întîmplat cu toate sentimentele acelor oameni care-şi hrănesc fantasmele din ignoranţă şi din misterul şi frica propriei cărni incapabile să-şi prevadă în timp reacţiile?

Cu astfel de gînduri prosteşti îşi consuma ea unele nopţi de nesomn, cînd căldura toridă a Bucureştiului îi electriza tîmplele si o făcea să se zbată între cearşafuri năclăită toată de transpiraţie. „Iar ai avut insomnii?" o întreba tanti Teo dimineaţa, zîmbindu-i cu subînţeles si lovind-o în joacă cu palma peste fundul ei musculos de sportivă, de parcă acolo s-ar fi aflat răspunsul.

Titlu

SPLENDIDA IN VITA

Tina era nespus de mîndră că nu e o fată ca toate celelalte şi că băieţii o acceptă în cercul lor. Dorinţa de-a juca riscă în rînd cu găliganii din clasele mai mari îi tortura măruntaiele. Se uita la ei cum aruncă se apleacă lovesc se ridică îşi şterg palmele pline de praf de turul lucios al pantalonilor le vedea picioarele lungi si subţiri de cocostîrc pline de bube şi zgîrieturi părul decolorat de soare feţele încordate le auzea replicile înjurăturile le admira ştiinţa de a scuipa expert printre dinţi şi, integrată în cercul lor, calculîndu-şi şansele de cîştig, muşcîndu-si mereu buza de sus de prea multă concentrare, lovind banii cu plumbul pe care şi-l făcuse singură, pe ascuns, să n-o prindă mama sau tata, trăia o plăcere intensă, inexplicabilă.

La fel de inexplicabilă ca şi plăcerea de a da foc la hîrtii sau la fire de iarbă cu lupa, între tufele de răchită de pe malul rîului Mursa şi de a admira pălălaia iscată pe care vîntul o purta ameninţător printre crengile verzi.

Ca şi plăcerea de a băga o muscă vie, legată de picior cu un fir de aţă, în sticla cu cerneală şi de a o lăsa să umble apoi pe o foaie de hîrtie care se acoperea de

desene bizare ca nişte vălătuci de nori albaştri ca nişte dealuri înțesate de buruieni ca nişte animale păroase cu aripi.

Ca şi plăcerea de a prinde găinile prin colțurile curții şi de a le băga arătătorul în fund pentru a simți în vîrful unghiei coaja tare şi caldă a oului (ştia că unii băieți încercau să-şi bage în fundul găinilor pută, ştia că pe Tăvică l-a prins odată maică-sa făcînd aşa ceva şi l-a bătut de l-a rupt).

98

Ca şi plăcerea de a umbla singură pe lîngă linia ferată, în spatele grădinilor, prin mirosul de motorină fier încins de soare urină şi iarbă uscată cu iz amar, după boabele negre de mure ce răsăreau dintre frunzele rugilor ca nişte diamante negre, buburoase, cu luciu stins. Şi ce liberă şi uşoară te puteai simți arunci, o adevărată făptură vagabondă, o adevărată fetiță de fier!

Ca si plăcerea de a-ți freca palmele cu izmă sălbatică şi de a ți le lipi de obraji si a lăsa mirosul acela exotic de men-tol să-ți invadeze nările şi creierul, pînă la o senzație de leşin rece şi liniştitor. Sau plăcerea de a mînca dude negre, culese din țărîna drumului, de lîngă gardul dărăpănat al casei lui Costel-purcel, plăcerea de te lăsa înecată pînă la sufocare în praful maşinii de treierat şi plăcerea de a vîrî în cazanul cu smoală fierbinte de la marginea drumului, lîngă basculanta cu asfalt, strecurată printre țiganii murdari de motorină ca nişte draci, un cartof înfipt într-un băț, şi fericirea de sparge coptura neagră a învelişului brusc întărit şi de a plimba apoi prin toate cotloanele gurii miezul dulce al unui fruct fierbinte şi aromat pe care n-o să-l mai uiți niciodată.

Şi plăcerea de a mînca iarna, pe derdeluş, cînd nu voiai să pleci acasă în ruptul capului deşi mureai de foame, merele înghețate adunate de Ghinea din merii neculesi ai cimitirului (unii copii se uitau la tine cu scîrbă şi ție nu-ți păsa), plăcerea de a rupe pînzele mari de păianjen din podul casei lui Tuți, întinse apoi peste față ca nişte voaluri lipicioase de pînză subțire, plăcerea de a te arunca fără teamă, cu brațele întinse şi capul strîns între umeri, în apa neagră de la stăvi-larul lui Tecaru, stîrnind pînă şi admirația băieților mari, plăcerea de a te ascunde de toată lumea şi de a scrie cu un fir gros de pai pe pămînt LUCICA FACE PIPI PE EA sau COS-TELUŞ VIȚELUŞ sau FUT, pur si simplu *fui,* chiar dacă nu ştii ce înseamnă cuvîntul ăsta, e de ajuns că el e un cuvînt interzis pentru care poți oricînd primi un dos de palmă peste gură.

Şi plăcerea de a doborî cu mătura seara, la lumina becului din uliță, gîndacii de mai, plăcerea de a strivi cu talpa goală larvele albe din urma plugului, plăcerea de a desena mustăți pe orice chip din cărțile de şcoală şi de a-ți scrie nu-

mele pe pereți şi pe garduri. Tu şi numele tău. LEONTINA. Tu şi bucata de cretă furată de la şcoală. Tu şi bolboroseala buzelor care silabisesc. Iată cum se naşte numele tău, iată-l cum creşte puțin cîte puțin din fiecare mişcare a degetelor, ca un vierme cu inele de litere groase, ca un vierme cu inele de litere tremurate, ca un şarpe de calcar ce înaintează încet pe pervazul de lemn al ferestrei.

Fire cîrlionțate de păr îi ating un obraz, un sîn mare şi greu i se turteşte de spate, miros de parfum ieftin. Două brațe i-au încolăcit gîtul, două palme cu unghii boante, pe care se văd încă urme roşii de ojă. E Dorina, prietena ei, sclava ei -o cunoaşte după miros -, o fătucă voluminoasă şi stîngace, şleampătă şi sentimentală, cu puseuri inepuizabile de admirație pentru orice trup feminin care nu seamănă cu al ei. E „Dorina bubalina" (răutățile clasei) care a venit s-o întrebe ceva în legătură cu exercițiul la franceză, întinde degetul, îi arată pe carte ce necaz are *Maintenant lafille ne reve plus. Elle est assise sur une chaise et regarde les illustrations. Elle sent le parfum de sa collegue. Elle se rapelle que. Elle saisit comment. C'est de nouveau le meme etat sauvage d'unefemme qui decouvre son essence humaine la presence de la chair le corp chaud et le deşir de s'abîmer tout court tout court le sang coule pendant que şes mouvements exterieurs et interieurs chuchotement* şuşoteală mirare nedumerire întrebare răspuns întrebare răspuns explicație *Repete! Est-ce-que tu as compris?* îi simte căldura respirației îi simte tremurul pielii, îi simte în voce dorința de a trece la altceva gata cu exercițiul a înțeles şi gura care i se apropie şi mai tare de ureche şoapte abia auzite o voce frîntă prostită voalată brațele ei greoaie apăsîndu-i umerii spatele. Dorina nu mai poate Dorina a descoperit în miezul ei de carne un suflet flămînd ca o tenie o spaimă cutremurător de dulce si o speranță o cum să-i zică ea cum să-i zică şi-atunci cînd m-a chemat în laborator mă speriasem tu ce naiba să aibă cu mine? mi-a arătat extemporalu da nu-mi păsa ştiam că nu făcusem nimic un semn de întrebare cu roşu mare cît foaia da tu şi mi-a atins al naibii mîna cînd mi l-a dat îmi plăcea mirosu lui de tutun prima dată cînd eram atît de aproape şi parcă nici nu mai părea aşa de bătrîn parcă-l ve-

100

deam prima dată şi mă gîndeam că are un ten frumos bronzat şi că ce dacă are riduri iar el a deschis cartea şi mi-a arătat ce trebuia să scriu mă aplecasem să văd mai bine aproape că mă atingea cu tîmpla şi la un moment dat m-a tras lîngă el pur şi simplu i-am simțit palma pe fund am rămas mască tu tremuram ca piftia da' tot el m-a îndepărtat s-a fîțîit puțin printre vitrine abia se stăpînea şi mi-a zis să-l ajut să ude florile că laboranta e bolnavă nu se descurcă singur Doamne îmi bătea inima tu îmi bătea inima să-mi spargă pieptu era în pauză şi auzeam tot auzeam gălăgie pe coridoare îți dai seama că tremuram ca o proastă că ce dracu tu era profesoru meu şi îmi venea să mă pipăi să văd dacă visez iar el mi-a spus că e o sticlă în oficiu s-o umplu m-am dus

acolo şi-ntîi am vrut să-nchid uşa da' am lăsat-o aşa nu ştiu de ce si-am pus mîna pe robinet deasupra era o oglindă şi în oglinda aia vedeam tot da tu toate chestiile alea oribile borcanele şi planşele din laborator coțofana şi căprioara papagalii şi fluturii din vitrine capu de miel şi colțu de mamut porumbeii ciorile şerpii scheletu şi mulaju cu organe lua-l-ar dracu rododendronii si ficusu lămîiu şi smochinu leandru si puieții de portocal desenele fotografiile tabelele hărțile botanice şi zoologice da tu şi burta aia de femeie despicată cu pielea răsfrîntă în jur ca o stofă şi fătu dinăuntru sub placentă mi se făcuse groază mă uitam în oglindă şi-n mijloc era el înconjurat de toate împăiatele alea mă privea l-am văzut cum mă priveşte ca prostu încremenisem de frică sticla mi-a căzut din mîna ştii doar chiuveta de fontă da' nu s-a spart semn rău şi cînd a apărut lîngă mine a închis uşa brusc îi vedeam în oglindă capu şi ochelarii fruntea şi urechile roşii m-a prins tu pe la spate de țîțe şi s-a lipit de mine cu totu nu era violent mă pipăia ca un îi auzeam respirația tu şi gîfîia ca dracu dup'aia i-am simțit mustața pe gît şi buzele groase şi ude asprimea limbii a început să-mi lingă gîtu ca un cîine îmi molfăia păru muream de cald îi simțeam nasu-n ceafă şi rama ochelarilor să țip să mă întorc să-i dau un cot în burtă un şut în nu ştiam ce să fac o mîna îmi aluneca peste picior îmi ridicase fusta eram fleaşcă şi transpirasem toată simțeam palma lui peste cur şi mi-am strîns picioarele cît am putut aveam senzația că fac pe mine şi degetele lui umede nu-l mai puteam opri

101

deja-mi băgase mîna si-atunci m-am lăsat moale nu mai puteam îi simțeam degetele ca nişte sîrme cu curent electric eram ca beată că mă gîndeam şi io tîmpita dracului eşti şi urîtă şi fată mare la şaptişpe ani vai de tine da tu şi mi-a pus mîna atîta a făcut mi-a pus mîna şi-a băgat toată palma între picioarele mele si m-a strîns mi-a mîngîiat-o si mi-a tot mîngî-iat-o ca un copil bolborosea ceva şi gemea mi-o mîngîia şi plîngea pe cuvînt că plîngea îi simt şi-acum pielea udă. Să-mi bag picioarele, că dup-aia s-a sunat de intrare şi asta l-a trezit. M-a împins ca un bou şi mi-a zis „ieşi, curva dracului!" Il apucase bîțîiala, tremura tot, m-a împins si m-am lovit de chiuvetă, am si acum o vînătaie pe şold. Auzi al dracului, de parcă io eram de vină! Nu l-am mai văzut de atunci, mîine am ore cu el. Da' io cu ăsta aş face-o, pe bune!

La tanti Teo, în Bucureşti, în apartamentul ei din cartierul Horească, Tina făcea baie ca o prințesă. Uita pentru o vreme de promiscuitatea îmbăiatului de la internat, îi plăcea să zăbovească nesfîrşit în găoacea de fontă emailată a cadei, în albăstrimea iluzorie a apei, între pereții albi, încăpători ca un pîntec alveolar, îşi săpunea bine umerii, spatele şi-si lăsa mîinile să alunece peste întinderile ştiute ale muşchilor,

într-un fel de visare lucidă, liberă. O experiență care părea s-o privească doar pe jumătate.

N-ar fi putut spune dacă mintea reuşea să se rupă cu torul de plăcerea narcisistă a propriilor atingeri, de bucuria de a percepe, atingîndu-se, toate micile perfecțiuni de moment ale propriei conformații somatice. Mereu se surprindea gîn-dind înainte, dincolo de acest prezent, întrebîndu-se cum ar fi dacă, ce înseamnă să, cum este cînd, de unde vine această obscură cutremurare a contactului visător dintre palma ta şi coapsa ta. Participa, parcă fără să ştie, la un fel de activitate topometrică, măsurînd şi marcînd pe harta minții reliefuri, înălțimi, întinderi, văi, se vedea prinsă, la modul cel mai gratuit cu putință, într-un exercițiu de explorare de sine, avînd un sens posibil doar în afara cuvintelor, în creierul senzo-caloric al cărnii şi al pielii.

102

Uite, linia asta despărțitoare dintre fese, cu prelungirea ei adîncindu-se lin în podul de muşchi subțiri ai mijlocului, urmărită cu palma năpădită de furnicături, ar trebui să fie una dintre provocările esențiale. Deşi mişcarea ar putea începe si mai de departe, din căuşul pulpelor brusc depărtate si tot atît de brusc îngemănate la rădăcina sexului. Iar degetele ei să urce dinspre grosimea imposibil de cuprins în palmă a fesierului inferior spre orizontul prelung şi foarte calm al muşchilor ce îmbrăcau complicata structură a bazinului.

îşi privea partea de sus a picioarelor, îşi putea mîngîia, clătindu-le cu apa strînsă în pumni, arcurile urcătoare ale soldurilor si întotdeauna se oprea blocată la zonele de trecere de la o formă la alta, la laterala coapsei, de pildă, cu adîn-citura ei profundă, încît osul putea fi aproape pipăit, cu tot relieful lui, sub pielea linsă. Şi acesta era un loc de o mare tentație tactilă, un loc năucitor la mîngîiat, în cuprinsul căruia se petreceau metamorfoze neaşteptate, piciorul devenind şold şi mai departe şoldul împlinindu-se robust în sus, spre mijlocul subțire de viespe.

Mijlocul ei subțire de viespe, un dar din naştere pe care începea să-l priceapă. Se pomenise de nenumărate ori în pauze, prinsă în ciorchinele de trupuri adunate în fața catedrei, la împărțitul tezelor sau extemporalelor, cu cîte o mîna lacomă de băiat prinzîndu-i mijlocul şi alunecînd peste fusta ei de uniformă spre acel loc magnetic intim legat de vulgaritatea cuvîntului *crupă,* mereu prezent în aprecierile golăneşti ale colegilor ei dintr-a unşpea: „Crupe de iapă de pră-silă, bătrîne!", „crupe de trotuaristă si curviştină..."

Nu toate femeile erau croite aşa, văzuse, ştia asta. Dar mai ales rămăsese blocată de o remarcă a Isabellei, într-o zi în care nici măcar nu se aflau în sala de

baschet sau în vestiar, schimbîndu-şi tricourile şi şorturile, în acea grabă a ţî-ţelor goale înfrigurate şi a pielii aburite de transpiraţie, a picioarelor umede speriate de frig, încurcîndu-şi labele în chiloţi, ci într-o zi cu soare, în imensa curte pustie a liceului, într-o zi cînd soarele o orbea, străpungînd-o cu razele lui iuţi de dinaintea apusului. Se apropia de banca pe care se aşezaseră cîteva dintre colegele ei. Era într-o fustă subţire de vară, fără jupon. Venea spre Isabella Teutsch şi grupul de

103

fete, cu pasul ei săltat de roşcată nepăsătoare. Şi atunci Isa-bella, cu ochii măriţi de uimire şi de un fel de excitaţie fără obiect, a întrebat-o împingîndu-i degetul între pulpe: „Tu ştii cum ai picioarele aicea sus? N-am mai văzut la nici o fată aşa ceva..."

Ea a înţeles imediat importanţa soarelui pentru ceea ce descoperise Isabella, a înţeles imediat ce se întîmplase în mintea acestei săsoaice naive, rigide în bigotismul ei de fată ambiţioasă. N-a făcut altceva decît să simuleze ea însăşi mirarea, ca si cum si ea ar fi făcut aceeaşi descoperire frisonantă, fierbinte. A întrebat prosteşte: „Dar cum sînt?" „Aşa ca la o femeie făcută parcă numai pentru dragoste", venise replica. „Aşa... ciudat. Ba nu, *excitant...* Ăsta e cuvîntul!"

Şi ea se înfrigurase de plăcere, se simţise bine, ce mai! Apoi a început să se gîndească tot mai des la căuşul acela dintre coapse ca la o calitate cu care ar fi trebuit să facă ceva. Ba îi trecuse prin minte şi o imagine stupidă, pretenţioasă - „o femeie ca un potir" - pe care doar ea reuşea să şi-o reprezinte. După o vreme, după cîteva săptămîni, în veşnica sîmbătă de la internat, în aceeaşi sală ceţoasă de baie, Isabella adăugase: „Şi dacă n-ai avea şi mijlocul ăsta de furnică, cu toată gaura aia a ta - (de ce *aia* şi nu *asta? se* întrebase Leontina, mai ales că se afla în faţa prietenei sale goală si perfect vizibilă, cu sex cu tot), - n-ar fi nimic de tine, să ştii!"

În Republica Socialistă România muzica răsuna cu furie, părul băieţilor se lungea, fustele fetelor se scurtau. Părinţii construiau case, plecau în concediu, se întorceau de acolo cu casete de scoici, pulovere de import, cercei de aur, fotografii cu ursul împăiat, fluiere cu inscripţia „Olă-neşti" sau „Sovata", şosete supra-elastice si haine de fîş. Vîntul se strecura prin ferestre în casele cu perdele din fibre sintetice, mobilă nouă din rumeguş presat cu furnir de stejar si covoare persane. Din ca-

104

mioane coborau noi muncitori. Pe străzi apăreau automobile si motorete, lampioane si firme, fete cu rochii dos si băieţi în pantofi cu vîr-ful ascuţit. Magnetofoanele „Tesla" invadau magazinele, hainele deveneau mai vesele, copiii mai obraznici costumele de baie mai curajoase. Mamele îşi schimbau pieptănătura, pantofii, privirea, pe prima pagină a manualelor şcolare se imprima zîmbitor un alt chip: Ceauşescu. Bătea vîntul schimbării, un vînt grăbit şi plin de promisiuni, cu reviste

color şi albume de artă, cu magazine universale şi case de cultură, cu baruri şi şedinţe de producţie, cu mici, muştar şi bere. Bătea vîntul schimbării. Si vîntul acesta cîn-ta cuvinte noi, nume noi: muzică *rock,* tehnologie, import, hidrocentrală, *blue jeans,* „Beatles", „Havana Club", *twist,* tranzistor, Londra, Joyce, Celentano, combinat siderurgic, samba, safari, Renault, Nixon, *ness-cafe,* Jean Marais, societate mixtă, Charles de Gaule, *cicero, tifosi,* Roger Moore, industrie de vîrf, Frank Sinatra, ojă, independenţă economică, Blaga, ritm de creştere, Elvis Priesley, cooperare, Camus, chitară electrică, tratament si odihnă, sociologie, „Phoenix", Praga, clăpari, Acapulco, neamestec

în treburile interne, „Kent", ny-lon, Dubcek, Brigitte Bardot, mandatar, *hippy,* Rauschenberg, Fellini, Noica, salam de Sibiu, „Wiborowa", prefabricate, Paris, industrie alimentară, „Secolul XX", Alain Delon, *shop.* psihedelic, şlagăr, „Papastra-tos", *moog-synthesiser,* Beckett, scuter, locomotivă Diesel, deodo-rant, neon, */'Humanite,* pix cu pastă, boiler, Lolobrigida, televizor, agregat, „Rolling Stones", boxe, *blues, spray,* PepsKola, Malaga, troleibuz, Jimi Hendrix. Viaţa o luase la vale si nu se mai oprea. Curgeau împreună cu ea scaune tapiţate cu spătar, seminţe de dovleac şi floarea-soarelui, bretele elastice, aspiratoare „Electro-Argeş", nasturi de os, reşouri, roţi dinţate, mănuşi din piele de viţel, cazane cu smoală, teascuri de struguri, lan-

terne „Elba", chimire cu ţinte de aramă, colaci de funie, lustre şi ve-ioze, bibelouri din alabastru, role de hîrtie „Buşteni", avioane sanitare, bocanci cu talpă de cauciuc, cuptoare de pîine, trenuri cu sfeclă de zahăr, aragaze cu patru ochiuri, războaie de ţesut, hîrtie igienică, pui congelaţi în pungi de plastic, bidoane cu lapte, perii din păr de, porc, savarine cu frişca, pantaloni ţărăneşti de aba, îngheţată de vanilie şi fistic, ii si fote, maşini de postă vopsite în galben, cutii cu rahat „Adakaleh", căciuli de blană, pungi cu amidon, gaz lampant, pupitre si birouri, maşini de dărâcit lîna, costume gri si uniforme şcolare, maşini de cusut electrice, calupuri de halva cu cacao, baloţi cu bumbac vietnamez, garniţe de untură si roţi de şvaiţer, cizme de piele „Clujana", seminţe de mac, cuiere din fier forjat, papuci de casă cu ciucuri roşii, hamuri de cai, caiere de vată de zahăr, căruţe cu pneuri de cauciuc, damigene si borcane, sticluţe cu ulei de păr, monede de aluminiu, sticle cu coniac „Vran-cea", planşe anatomice, substanţe anticorozive, baloţi de paie, pliante cu staţiuni balneare, coşuri de răchită, rezervoare de amoniac, proteze dentare din acrylat, brichete de cocs, carne tocată, rochii de nuntă, bolovani albaştri de sare, sticle cu bulion, carcase de porc, furci şi greble, coteţe de găini, butoaie cu ţuică, rogojini din pai de orez, ca-poate de mătase, vată de sticlă, ciocane pneumatice, ouă de Cre-vedia, cărţi de şcoală, remorchere,

105

iaurt dietetic, covrigi cu susan, ma-sinuţe de sticlă cu apă de colonie, lădiţe cu marmeladă, mese de beton pentru ping-pong, coşuri de gunoi, turme de oi si capre, hîrtie decalc, etichete, caşcaval „Pente-leu", învelitori din vinilin, maşini de teren „Tatra", opinci de cauciuc, prosoape de baie turceşti, carpete de bucătărie, registre şi boniere, avioane „Aviasan", cărţi de joc ungureşti cu femei goale, pneuri antiderapante din cauciuc sintetic, penicilină şi propranolol, vată şi fese

de tifon, aparate de ras electrice din R.D.G., grafice de prezenţă, vitrine frigorifice, hidrobiciclete, faguri de miere şi stupi de albine, co-fraje, cutii cu „Vitakava", butoaie cu carbid, cărucioare, triciclete „Prichindel", turbine, coli de indigo, chitanţiere, maşini de măcinat cafea, arahide africane, pachete de curmale presate, saci cu cafea neagră şi verde, tuburi de beton, pungi cu „Vegeta", farfurii şi oale de tablă emailată, fiole de algocalmin, vaselină industrială...

O, *tu, crăpătură tragică dintre picioare, Rîvnită de cînd lumea de cei buni si cei răi, De cei tari si cei slabi...*

Aşa ar fi început ea să scrie poemul ei cosmogonic, pur-tînd un beţigaş ascuţit ca un ac pe o tăbliţă de lut arămiu, încă umed si cu miros acru de materie crudă, într-una din încăperile marelui palat din Ur sau Babilon. Dar Leontina nu va scrie niciodată acest poem (ea nu va scrie toată viaţa ei nici măcar o singură poezie), pentru că ea trăieşte acum, în anul 1966 după Cristos într-o ţară din Europa lumii moderne numită Republica Socialistă România şi ea *e* încă o faţă naivă şi nehotărîtă, speriată de viitor şi abia molipsită de tulburările buimace ale feminităţii, ea e doar o elevă de liceu ce se gîndeste visătoare la cele 27 neveste şi 1235 de concubine oficiale ale regelui Mahdus sau Komurapi sau Nabucodor si la încăperile cu pereţii acoperiţi de desene cu pomi înfloriţi şi animale blînde, în care îşi duc viaţa aceste femei cu buze de foc şi pleoape verzi sau albastre. Ea se gîndeste la veşminte podoabe mirodenii parfumuri inele brăţări unguente şi la inflorescenţele dinţate de *amapuia,* roşii şi vibratile ca limbile de tigru, din care servitoarele cu pielea neagră ştiu să

prepare cele mai îmbătătoare elixiruri ale iubirii. Ea visează cu ochii deschişi şi se gîndeste la acest poem ca la o scriere de demult pe care într-o zi sau alta o

106

va descoperi cineva (un american cu pipă şi barbă sau un francez cu chelie şi ochelari cu dioptrii enorme), săpată pe un zid de piatră abia scos din pămînt, undeva în lumea arabă, pe malul însorit al Eufratului. Şi Leontina se va afla într-o sală de clasă la teza de chimie şi nu va fi în stare să scrie nimic, pentru că ea îşi va aduce aminte cum Mihăilă, profesorul ei de istorie din clasa a IX-a, le vorbise mult despre celebrele cărţi de lut sumeriene şi asiro-babiloniene, le arătase fotografii, le desenase pe tablă cîteva cuneiforme şi le citise pasaje din fragmentele păstrate, unele dintre ele meditaţii amare despre soarta omului pe pămînt si despre deşertăciunea oricărei ambiţii.

Era toamnă şi ea nu avea decît 15 ani, îşi pierduse de cîteva luni virginitatea (în şura cu fin, la bunicii de peste deal, cu un băiat brunet din Constanţa venit în vacanţă la ţară, pe care nu l-a mai văzut niciodată), începuse să joace baschet, şi baschetul devenise singura ei obsesie, dar o impresionase adînc ceea ce auzise, mai ales că în acele fragmente era vorba despre cugetările şi simţămintele unor oameni din urmă cu aproape 5000 de ani. A înţeles că toate gîndurile ei de pînă atunci fuseseră nişte prostii de copil fără minte. I s-a făcut ruşine. Brusc, s-a simţit pierdută ca o frunză în vînt, neocrotită de nimeni şi singură pe lume, singură şi responsabilă. Dar această senzaţie de singurătate ireversibilă, fără scăpare, era dublată de descoperirea că ea e o fiinţă unică. Unică şi irepetabilă. A copleşit-o tristeţea, a plîns de bucurie. Era încă o fată naivă, dar trăia sentimentele unui adult.

Dacă totul pe lume e praf şi pulbere, atunci cît trăieşti trebuie să înveţi să te bucuri de praful acesta şi de pulberea aceasta - s-a gîndit ea.

Dar de unde să ştiu eu dacă ceea ce e făcut din praf şi din pulbere e bun sau rău? - a continuat ea să se întrebe.

De unde să ştiu eu dacă ceea ce mi se spune să fac are legătură şi cu binele meu?

Şi cine-mi garantează mie că cei care greşesc vor fi vreodată pedepsiţi? - a pus ea degetul pe o rană care-i va ră-mîne toată viaţa deschisă în carne.

Cine îmi garantează? - s-a trezit ea enervîndu-se.

Cine, ha?

107

Dumneata?

Fragmentele auzite atunci, la ora de istorie, o ajutaseră să prindă curaj. Aproape că depăşise acel soi de frică ce o făcea întotdeauna să ezite, să cîntărească, să aştepte prea mult înainte de a face cel mai mic gest. Apoi s-a pomenit aruncată în lumea străină a internatului, dar încă înainte de a ajunge acolo ea ştia că va fi un om singur care va trebui să dobîn-dească o mare stăpînire de sine.

înţelesese deodată, cuprinsă de o mare uşurare, că ea nu trebuie să stea la margine, nici ascunsă în mulţime, nici speriată, nici cu capul plecat, nici cu pieptul bombat, nici mîndră şi nici umilă, nici bleaga si nici înţepată, nici proastă şi nici deşteaptă, nici prietenoasă şi nici urîcioasă, pentru că cei mîndri şi umili şi blegi şi înţepaţi şi proşti si deştepţi şi prietenoşi şi urîcioşi nu sînt priviţi cu ochi buni.

Nu trebuia să fie nici caldă, nici călduţă, nici rece, nici dulce, nici sărată, nici amară, ci din toate acestea cîte puţin.

Temperamentul ei ambiţios era făcut pentru a sta în faţă însă adevărul acesta nu treDuia să-l ştie decît ea. Ea şi creierul ei. Ea şi Leon... Aşa că a ajuns la internatul de sub Turnul cu Ceas şi s-a împrietenit cu fetele, a intrat în gaşca lor, s-a făcut simpatizată de pedagoge, s-a lăsat sedusă de Hil-de (nu înţelege nici acum ce dracu i se întîmplă), a fost remarcată imediat de Ghiuri, Didi, Eleonor, care i-au făcut curte, a început să flirteze şi cu alţi colegi de clasă, să scrie acasă scrisori în care spunea că totul e bine, să iasă în oraş în zilele de învoire în oraş, să mănînce prăjituri la cofetărie si să danseze *twist* şi *rock and roii* la reuniuni şi petreceri, să împrumute şi ea, cu nesimţire, cum făcea toată lumea, fustele şi bluzele colegelor de dormitor şi să iasă la plimbare pe *corso* sîmbăta după-amiază la 5. Pentru că acesta era obiceiul camerei în care s-a trezit repartizată, lîngă Emilia, Arme, Crina şi toate celelalte, a început si ea să răscolească prin

108

dulapurile şi sertarele colegelor lipsă, folosindu-se de de-odorantele lor străine, mai ales de acelea cu destinaţie intimă.

Era o elevă ca oricare alta. Era o fată cuminte si curajoasă, obraznică cu unii profesori care se lăsau dominaţi cu plăcere de insolenţele ei juvenile, sfidătoare adesea cu masculul de Oraviţan, pentru că se ştia oricum cea mai bună de pe teren, îi provoca pe băieţi prin replici descumpănitoare care în mintea lor lăsau deschise toate uşile unor posibile aventuri, devenise în scurtă vreme una dintre stăpînele călcătorului, punîndu-le în umbră pe Miha şi Cami, lăsînd în grija voluptuoasei Brunhilde încurcatele căi ale viciului şi speranţei, ba începuse chiar să se lase curtată de tînăra profesoară de biologie Carmen lonescu, care ar fi dorit s-o promoveze în structurile U.T.C. ale organizaţiei pe liceu. Viaţa îi stătea înainte.

O, tu, crăpătură tragică dintre picioare, o, tu crăpătură adîncă, tu de toate ai parte si peste toate treci! Singură tu eşti în veci. în clasă era acum linişte, toată lumea scria, ultima teză din clasa a XI-a. N-avea nici o idee, rămăsese cu stiloul în aer şi amintirile o năpădeau ca un roi de furnici.

Titlu

STETIT PUELLA

Sunase cu emoție la uşă.... Venise intenționat mai repede. Ştia că Elena, soția lui, e plecată si va lipsi o vreme din oraş. Mădălina si Katalin, unguroaica, colegele ei de pregătire, nu apăruseră încă. Profesorul a primit-o în hol şi a invitat-o să-şi scoată haina de iarnă. Părea ursuz. Părea obosit sau ce avea? Au intrat în camera de lucru. Pe masă, tratate, planşe anatomice, tabele de observații, agenda lui, ochelarii.. . A vrut să se aşeze pe scaun, dar el a prins-o de umeri şi a răsucit-o violent cu fața spre gura lui. A sărutat-o grăbit, apăsîndu-i buzele cu toată forța. Ea închisese ochii pierdută, paralizată, de parcă în ceafă i s-ar fi deschis brusc o prăpastie. N-ar fi putut să-l privească şi nici măcar să-i atingă cu palma obrazul, bărbia, arcuirea arcadelor. Deşi ar fi vrut asta, cît ar fi vrut!

Ii simțea în apăsarea aceea muşchii încordați ai gîtului. Da, şi buzele lui amare... El a lăsat-o o clipă liberă, lipindu-şi degetele strînse de tîmplele ei, şi a sufocat-o din nou cu gura, cu dinții, cu limba, cu gingiile... Simțea că nu mai are aer şi încerca să-şi smulgă, amețită, capul din palmele lui. Era o luptă destul de caraghioasă, pentru că Horațiu Mălinas era un bărbat masiv, cu brațe tari, si la un moment dat capul ei a izbit uşa de sticlă a vitrinei cu ceşti de cafea şi pahare de cristal. Zgomotul teribil de sticlărie i-a paralizat pe amîndoi. A înțeles imediat că şi lui îi fusese frică. S-au privit şi au izbucnit în rîs...

Apoi s-a auzit soneria uşii de la intrare, veniseră celelalte două fete. Profesorul nu s-a dus imediat să deschidă, i-a prins din nou obrajii în palme şi a privit-o crunt (aşa a sim-

țit ea atunci), cu o intensitate care o speria. I-a spus ca la plecare, după ce se desparte de Mădălina şi Katalin, să-l aştepte la cofetăria din colțul străzii. Nu înțelegea nimic din ce-i spunea el. I se părea că visează. Colțul străzii, cofetăria, de ce?... A început ca întotdeauna pregătirea. Au urmat două ore de chin despre organele interne şi funcțiile lor. Nu mai recunoştea nimic din muzica vocii lui, îi amorțeau picioarele, îl privea halucinată, de parcă atunci l-ar fi văzut prima dată. Uitase parcă literele şi scrisul în linie dreaptă, se întreba ce caută acolo, cine erau

fetele de lîngă ea, de ce mîimle lor alergau de zor pe caiete... Da, îi era frică de ce o să urmeze, o dureau sînii (n-o mai duruseră niciodată sînii de emoție), în stomac avea un pietroi şi ochii îi fugeau mereu către vitrina cu pahare si ceşti de cafea. Rămăsese cu senzația usturătoare că în cap i s-au înfipt aşchii de sticlă. I se uscase gîtul. Şi-a cerut scuze şi s-a dus la baie.

Sigur că nu voia nimic. Nici măcar să bea apă. S-a apropiat de chiuvetă şi a vrut să se spele pe mîini. Era lipsit de sens să se spele pe mîini. A deschis totuşi robinetul şi a luat apă în pumni să-şi ude buzele. Şi le-a udat. A văzut pe suport mai multe prosoape, două albe şi unul verde... Care era al lui? Şi-a întins gura spre prosopul verde si s-a şters.

Apoi s-a privit în oglindă, dar n-avea răbdare. Şi nici curiozitate. Şi nici putere, în fața ei, pe policioara de dedesubtul oglinzii, paharul cu două periuțe de dinți, una roz şi alta albastră. Le-a ridicat şi le-a mirosit pe rînd. A luat periuța albastră si si-a atins dinții, gingiile, si-a lovit cu țepii ei buzele. Apoi a pus-o la loc. Un alt pahar cu piepteni şi perii de păr. Lîngă el, trusa lui de bărbierit, pămătuful, un tub de cremă, bețigaşe cu vată în vîrf pentru curățat urechile, o cutiuță rotundă de cremă *Nivea* pentru îngrijitul mîinilor. Şi-a plimbat pămătuful peste obraz. O gîdila, îi înfiora pielea... Asta era tot. Ordine, foarte multă ordine, pereți albi de faianță, cadă albă emailată, WC-ul alb, chiuveta albă, oglinda.

A tras apa şi a vrut să iasă. Pe perete, în stînga, lîngă uşă, atîrna un halat roz, frotirat. Şi-a cufundat fața în moliciunea lui. I-a simțit imediat parfumul. Poate că asta si voise cînd a intrat în baie, să caute ceva legat de intimitatea soției lui.

111

îşi îngropase fața în țesătura groasă a halatului şi inspira aerul ascuns acolo, secretul acelui aer. Aşa mirosea pielea Elenei... Dar cum miroseau sînii ei, cum îi miroseau subsuo-rile, tălpile, gîtul, umerii, coapsele?...

A revenit în camera de lucru. Fetele o priveau întrebătoare. El răsfoia preocupat una din cărțile de pe masă. Nici măcar nu şi-a ridicat privirea. S-a oprit din răsfoit si a spus „Bine, să continuăm..." Vorbea acum din nou. Dar pe ea n-o mai interesa vocea lui de profesor. Pentru ea timpul începuse să curgă altfel, cumva pe lîngă, fără s-o mai atingă... II lăsa să curgă, cu porii dilatați de curiozitate. Şi se înfiora toată. Buzele îi ardeau încă. O sărutase un profesor de la Universitate. .. O sărutase domnul profesor Horațiu Mălinaş. Cum mirosea pielea lui? Şi gura lui umedă, prea umedă, şi dinții lui, cum erau dinții lui?... în secunda aceea în care i-a văzut gura deschisă apropiindu-i-se de buze se aşteptase poate la altceva, la o atingere uşoară, hipnotică, amorțitoare, ca un curent de joasă intensitate. Şi cît de aprig a privit-o la

sfîrsit, rugînd-o şi amenințînd-o, ca un hoț urmărit de polițişti... *El Fugitivo,* serialul care le înnebunea pe fetele de la internat în fiecare sîmbătă seara! Da, era o asemănare... Iar el vorbea mai departe, mai tare parcă decît de obicei. La un moment dat l-a surprins jucîndu-se fără să-şi dea seama cu verigheta de pe inelar. Apoi, fără nici un motiv, pentru că oricum avea la îndemînă stiloul lui, a întins palma peste cărțile şi caietele deschise şi a luat pixul ei. îi apăsa butonul din capăt, închizîndu-l şi deschizîndu-l...

După exact două ore s-a sculat brusc de pe scaun, pretex-tînd că are o treabă urgentă. Fetele s-au grăbit cu îmbrăcatul şi, uşor nedumerite, marcate de aceeaşi grabă, s-au despărțit repede, aproape fără să-şi dea seama. Ea a intrat la cofetăria din colț si a comandat o prăjitură, cea mai scumpă... Nici n-a apucat să vîre lingurița în moțul de frişca, nici n-a apucat să-şi descheie nasturii paltonului, că a apărut el şi i-a făcut semn prin geam. A lăsat prăjitura neatinsă pe masă şi a ieşit în întuneric. Au mers pe aleile cartierului, burnița, un fel de lapoviță cu fulgi rari, ici-colo cîte un bec chior, păşeau unul lîngă altul ca doi străini. Nu-i vorbea şi ei i se părea normal să nu-i vorbească. Ce să-i spună? Bariera dintre

112

ei fusese ruptă şi trăiau în această ruptură pentru care nu exista încă un limbaj... în dreptul unui bloc a rugat-o să-l aştepte cîteva minute. S-a întors repede. I-a pus în palmă o cheie. I-a spus adresa şi i-a cerut să repete. Bolborosise totul ca în somn. Nu se putea împotrivi. Nici nu voia să se împotrivească, îi venea sa țipe de bucurie, să sară prin băltoacele de pe alee ca un copil, să urle de bucurie ca o rusoaică tînără care-si vede bărbatul întors de pe front în satul de pescari cu case strîmbe de pe peretele cojit al Căminului Cultural. Inima ei înota în alcool ca o bucată transparentă de gheață. Şi-n jurul buzelor o întindere zumzăitoare, învăpăiată de carne, corpul ei, pe care abia dacă şi-l mai recunoştea...

A doua zi era sîmbătă. A plecat de la internat, a găsit casa, a descuiat uşa. înăuntru o lumină obscură... Geamurile cu storurile trase, deşi era încă ziuă... O aştepta. A prins-o în brațe, a dezbrăcat-o, a mozolit-o toată cu buzele. A mîngî-iat-o, i-a sărutat ochii sprîncenele tîmplele. Nici nu şi-a dat seama cînd s-a trezit în brațele lui în pat. O beție fierbinte, o senzație ca de mîini înghețate frecate cu zăpadă, un şuvoi gros de apă care-ți smulge nisipul de sub picioare. De fiecare dată la fel. Nu ştia niciodată cînd se vor revedea din nou. Trecea o dată pe săptămînă şi căuta într-o crăpătură din trunchiul castanului de la intrarea în curte bilețelele lui. Nu dura niciodată prea mult, cam cît o şedință de pregătire. Totul pe întuneric, cu o veioză aprinsă discret în colțul camerei, în hol găsise o pereche de papuci de casă pe care

nu i-a folosit niciodată, îi plăcea să calce desculță peste covoare şi peste dalele reci de gresie... A continuat să se ducă la şedințele de pregătire. Cîştigase o stăpînire de sine de care nu s-ar fi crezut niciodată în stare. Vocea lui era aceeaşi. Privirea lui căpătase o indiferență neaşteptată. Perdeaua lui de camuflaj, îşi spunea ea... Rămăsese aceeaşi fată respectuoasă, bine crescută. Suna la uşă cu o mînă îndatoritoare, zîm-bea... Din cînd în cînd simțea cum i se plimbă pe față privirea de coleopteră a Elenei. Instinctiv îşi trăgea capul între umeri. Dar nu-i era deloc frică. Şi nu i-a fost frică nici mai tîrziu.

113

într-o zi de primăvară, după cîteva luni de la acel prim sărut, a simțit că se prăbuşeşte din picioare, ca împuşcată. Despăturise biletul. Apoi scrisul a început să-i joace în fața ochilor. *S-a terminat, îmi pare rău, s-a terminat...* Nici măcar numele lui la sfîrşit... Nu s-a mai dus la şedințele de pregătire. Nu mai putea să-l vadă si să-i simtă parfumul, nu mai era în stare de nimic.

Apoi emoțiile si senzațiile ei au devenit amintiri. Se scufunda în lava lor ca într-o beznă compactă, ocrotitoare. Se îngropa întreagă, pînă la carnea nărilor, în acea materie incandescentă si curgea împreună cu ea minute în şir, ca o ființă larvară, fără organe externe. Nu-i venise niciodată să plîngă şi asta o mira. Iar pe Hora țiu Mălinaş nu l-a mai văzut niciodată, îi rămăsese cheia, o păstrase. O lua cîteoda-tă în palmă şi o strîngea pierdută pînă cînd i se umezea pielea...

La începutul lui martie, în penultimul an de liceu, o vizitase pe neaşteptate taică-său. O mai căutase de cîteva ori şi înainte, de obicei în trecere prin S., căci el nu renunțase nici după întoarcerea din puşcărie la lucrările lui clandestine de zidărie. De muncă se găsea berechet, peste tot se construiau case noi. Nu mai lucra însă acasă, în sat, în văzul cunoscuților, prefera să schimbe localitățile, chiar dacă se afla tot timpul pe drumuri. Nu-l mai văzuse de mult. Aproape uitase că mai are un tată... De fapt, lucrurile erau ceva mai complicate. Era încă elevă în clasa a VII-a, cînd taică-său plecase fără nici o explicație de acasă şi se stabilise (chipurile pentru a avea grijă de gospodăria unui unchi care murise) într-un sat vecin în care toată lumea ştia că trăieşte cu o ve-rişoară a lui bogată si mai bătrînă cu zece ani. Dragoste veche, din copilărie, ea l-a dezvirginat, nici nu-i dăduseră ăstuia tuleiele... - nu uitau să adauge cunoscătorii situației.

Trecea însă din cînd în cînd şi pe acasă. Nu le uitase cu totul. Era un fel de musafir mai neobişnuit care le aducea pui congelați, salam de vară, brînză si dulciuri si le lăsa întotdeauna bani. El îi plătea Leontinei şi meditațiile la anatomie (cîte un mandat postai în fiecare lună). Era un tată corect şi rece, destul de grijuliu. Dar ea nu putea să uite bă-

tăile pe care le încasase în copilărie. Era de ajuns să-şi aducă aminte de cureaua lui de ascuțit briciul, că o şi apuca tre-murul. Aşa că l-a primit cu destulă indiferență. Era şi uşor speriată. Dacă aflase ceva... Ce să afle?... Cum ce să afle?!

A simulat un fel de bucurie, a încercat să pară veselă. Au ieşit în oraş. în aer se simțea primăvara. Au mers la cofetăria din centru şi au vorbit tot felul de nimicuri, jena era reciprocă. Nu-şi prea găseau cuvintele. Nu prea găseau subiectul...

Mama?

Era bine...

Bunicii?

La fel...

Şi el, e sănătos?

E sănătos...

Are de lucru?

Are... Uite, îi adusese nişte bani. Pentru profesorul ăla... Cum mergea treaba?

Bine, destul de bine, multă toceală, nu e uşor...

Şi la scoală?

Tot bine...

Se înțelegea cu colegele, cu *petagoagele?*

Da...'

Si vrea să dea examen la medicină la Bucureşti?

La Bucureşti, da...

Păi, era bine, că şi soră-sa, Teodora, o mai putea ajuta... Si nu era chiar singură de tot printre străini...

Da, îi plăcea tanti Teo, se înțelegea bine cu ea...

Şi Bucureştiul e un oraş frumos, nu-i aşa?

Da, frumos, poate un pic cam aglomerat...

însă e prea mult zgomot...

Da, aşa e...

Şi ea, cînd merge vara la sora lui, poate să doarmă de căldură?

Păi, n-are ce face, poate, aproape că s-a obişnuit...

Atunci e bine... Si o să stea la cămin, nu?

Sigur că la cămin...

Şi cu baschetul, avea timp, nu chiulea de la şcoală, era bine?

115

Da, era bine. Juca în continuare. Era cel mai bun om din echipă. Voiau s-o titularizeze la senioare, în echipa oraşului. Toți o apreciau...

Au continuat si cu alte banalități, în final ea i-a vorbit şi despre insistențele profesoarei de biologie, Carmen lonescu. Să accepte, să nu accepte funcția aia la U.T.C.? El ce credea?

Tatăl ei a rămas o vreme pe gînduri, apoi i-a spus: „N-ai de ales, Tina dragă, poate că asta e şansa ta, cine ştie. Că, vezi tu, lumea merge înainte cum vrea ea, nu cum vrem noi... Trebuie să te faci frate cu dracu, că altfel nu treci puntea. Păi, draci începem să devenim cu toții, unii mai roşii, alții mai negri... Acu, la modă, vezi şi tu, sînt dracii roşii..."

Cînd s-au despărțit, nu era foarte convinsă de faptul că tatăl ei avea dreptate. Dar întîlnirea cu el îi făcuse bine. îi dăduse curaj. Doamne, ce proastă fusese! îşi amintea tot mai rar de profesorul Mălinas, de vocea şi mîinile lui, începea să se linişească, să uite. Cît despre Carmen lonescu, pe care, la propunerea ei, ajunsese în intimitate s-o tutuiască, s-a ho-tărît să aplice tactica amînării. Se simțea parcă şi mai puternică. Nu prea înțelegea ce se întîmplă pe acolo, pe sus, prin conducere, dar aveau nevoie de ea, asta era clar, insistențele erau prea mari. Foarte bine! şi-a spus si a întins coarda cît a putut, în rest, nimic ieşit din obişnuit. Nu ocolea micile chefuri nocturne din călcătorul internatului, lua parte ca si înainte la ciudatele ritualuri ale confreriei şi deseori lipsea de la „meditația" de după-amiază. întîrzia tot mai des la întoarcerea din învoirile în oraş. Nu-i mai păsa. Timpul trecea şi ea mergea vijelios înainte ca o femeie care ştie ce vrea. Se simțea tare, mai tare decît oricînd, de cîteva ori se luase în gură cu Kolontay (mîncarea de la internat era tot mai proastă), chiar în fața fetelor, în sala de mese. Pe Brun-hilde o trata cu indiferență şi nu mai răspundea la „apelurile" ei disperate. Iar libertatea ei de mişcare creştea. Pleca cu echipa de baschet în deplasare şi în seara de dinaintea meciului nu se simțea în apele ei dacă nu evada măcar pentru o oră în oraş, în timp ce celelalte fete stăteau cuminți în dormitor, cu lumina stinsă.

Oravițan se obişnuise cu ea, încercase o dată ca pedeapsă să n-o lase să intre pe teren şi fusese dezastru: au luat

bătaie la scor. Ieşea pe poarta căminului unde erau cazate, însoțită fie de Viviana, fie de Bette, săsoaica din Orăştie, si se pierdeau pe străzi, mîncau înghețată cu alune la cofetărie, se uitau la afişele filmelor, cumpărau nimicuri de prin librării, se opreau în fața vitrinelor şi se hlizeau ca proastele. Pe stradă le întîmpina o lume destul de cenuşie de care nu prea se sinchiseau. Ii ocoleau pe bețivii care strigau după ele tot felul de porcărioare, navigau printre femeile obosite cu plase şi sacoşe în mîini, printre liceenii în haine de uniformă şi fetele de vîrsta lor în fuste scurte pînă

deasupra genunchilor, vedeau milițieni, maşini, țărani în haine de dimie, ofițeri şi copii agățați de mîna părinților în drum spre casă. îi plăcea să se simtă o străină rătăcită în lumea aceea necunoscută. N-ar fi găsit o mai bună pregătire psihologică pentru meciul care o aştepta a doua zi dimineața.

într-o duminică seara, la întoarcerea din deplasare, se făcuse mare bairam în călcător. Victoria trebuia sărbătorită. Au venit şi cîteva colege de echipă care locuiau în oraş. Au băut visinată şi bere, au dansat după muzica unui magnetofon care uruia ca un tractor, au spus bancuri porcoase şi s-au sărutat la jocul cu sticla răsucită în cerc, unele fete au început să lălăie cîntecele vulgare de cantonament şi să țipe cît le ținea gura „Un salut din vechea Troie: Ahoe!" „Şi-ncă-o dată că e voie: Ahoe!", pînă cînd au apărut portarul, sectoristul, profesorul de serviciu pe internat. A ieşit mare scandal. Ajunsă la urechile lui Hermel, directorul, toată afacerea a fost muşamalizată, deşi la început se vorbise despre exmatriculări. O săptămînă lucrurile au fost destul de confuze, într-o pauză a chemat-o la ea în cabinet Carmen lonescu şi a linistit-o. Profesoara de biologie dobîndise asupra ei un ascendent. După cîteva zile a acceptat. A fost numită secretară U.T.C. pe liceu.

Tina avea degete albe, agile, amorțitoare, aspre, aristocratice, arzătoare. Ea avea degete lungi de pianistă. Iar degetele ei subțiri, trandafirii, tremurătoare, vrăjite se înfipseseră moale în părul lui, începură să-i mîngîie ceafa spasmodic. Erau chiar degetele ei pe care Mircea Neamțu le sărutase punct cu punct, pe fiecare încheietură, degetele ei ce se juca-

117

seră în cîrlionții lui de pe piept, degetele ei nedumerite pe care el le condusese hipnotic, înainte să o străpungă, spre catifeaua delicată a sexului său erectat. I-a simțit într-o fracțiune de secundă crăpătura spermato-urinară şi asta a cu-rentat-o. O crăpătură fină, bărbătească, vîrf de organ extern, o senzație de arsură la gîndul că pe acolo iese urina, că pe acolo țîşneste sperma, că viața e prea simplă si prea întîm-plătoare.

Mircea Neamțu era un bărbat mare şi gras, cu pulpe moi şi tremurătoare, un fel de moluscă tînără, cu pielea albă, şi care, curios, nu-i inspira repulsia. Nu era prima dată cînd se culca cu el. Si dacă se culca cu el, o făcea pentru a se răzbuna pe profe&orul Horațiu Mălinaş. Sau pentru a se pedepsi? Care fusese totuşi greşeala ei? Termina antrenamentul, apoi obişnuitul duş sumar de după, si graba de a ajunge cît mai repede la garsoniera lui Mircea.

Intrase în clădirea poştei să dea un telefon. Se împiedicase de o treaptă a scării. Era să cadă. O prinsese în brațe un bărbat corpolent, zîmbind cu gura pînă la

urechi. „Putea să fie şi mai rău, domnişoară!... Cîstigul e oricum de partea mea... îmi daţi voie? Sînt Mircea Neamţu. Necăsătorit, deocamdată..." - aşa s-au cunoscut.

O aştepta şi el cu aceeaşi înfrigurare. O dezbrăca. Se grăbea şi asta îl făcea să pară neîndemînatic. Intra în ea cu totul, dintr-o singură mişcare de împingere, frecîndu-i dureros mucoasele vaginului. Mircea Neamţu era un copil, un nostalgic al stării intrauterine care se arunca atît de nerăbdător în miezul ei nu pentru plăcerea de a o poseda cu adevărat, ca orice mascul mîndru de performanţele lui, ci din-tr-un cu totul alt motiv, obscur şi poate tragic.

îşi apăsa penisul spre străfundurile ei pînă simţea că i-a atins peretele uterului, îi cuprindea fesele în palme şi i le strângea pînă-i simţea în cupa lor oasele dure ale bazinului, închidea ochii, avea pe buze un fel de zîmbet dureros, conştient, şi încerca să nu se mai mişte, să n-o lase nici pe ea să preia iniţiativa, asta în ciuda excitaţiei de care se vedea că e cuprins, îşi îngropa faţa în pernă, lîngă umărul ei, zăcea aşa, deasupra ei, minute în şir, fără nici o mişcare de retragere şi revenire, împingîndu-se din cînd în cînd si mai spre

adîncurile ei, ca un animal speriat care încearcă să-şi facă un culcuş cît mai bun într-un adăpost oarecare. Fiinţa lui întreagă se concentra în membrul tare, vibrînd în ea ca o vergea de lemn lustruit. Stătea aşa, scuturat de frisoane, amor-ţind-o cu greutatea lui de om gras. Din cînd în cînd îi mîn-gîia mecanic un obraz, o ureche, nasul sau fruntea. Ejacula fără nici o pregătire, în zvîcnete reci, ca un bărbat bolnav de prostată care se chinuie să urineze. Ea îl simţea tremurînd peste toracele ei şi înţelegea că în tremurul acela e mai mult frică, o frică atavică, decît plăcere.

Terminau repede, el se ridica brusc şi se ducea la baie. îl auzea spălîndu-se, suflîndu-şi nasul direct în chiuvetă, clă-tindu-si gura, tuşind, trăgînd apa la WC. Se întorcea cu o mare poftă de vorbă, îi povestea ce cărţi citise, cu cine se văzuse pe stradă, ce sporturi îi plac, ce mîncăruri, ce culori de cămaşă, pe cine a avut coleg de şcoală, cum i-a murit o ve-risoară tînără, cum i s-a născut un nepot din partea soră-sii, cum e clima în Madagascar, cîţi termeni pentru zăpadă folosesc eschimoşii, ce profesori a avut în liceu, pe unde a călătorit şi ce-a văzut, la ce folosesc anghinarea, turita mare, pufuliţa cu flori mărunte, sovîrvul, muşeţelul, nalba şi pă-ducelul, dar mai ales îi povestea de ce o iubeşte el, ce îi place la ea, ce îi place la degetele ei febrile, la pielea ei albă ca untura, la ochii ei verzi ca frunza de urzică, la urechile ei ca nişte scoici din Lumea Nouă, la buzele ei care abia învăţau să sărute, la limba ei aspră ca de pisică şi la părul ei gros, sănătos, bine hrănit de organism. Acesta era Mircea Neamţu, un bărbat cu totul atipic.

Va mai cunoaşte mulţi alţii... Timpul va trece si ea va avea parte de numeroase alte experienţe, îi plăceau bărbaţii atipici? Da, îi plăceau bărbaţii de care i se putea face milă. Iubea bărbaţii *soft?* Era mai degrabă un moft...

N-aveai nici 11 ani si deschideai manualul, deschideai cartea de fizică (o materie nouă pe care încă n-o înţelegeai prea bine), te aşezai la masă în faţa geamului pătat de ploaie, rămîneai cu privirea vrăjită de frunzişul tremurător al cireşului din curte în care fructele începeau să se înroşească. Trebuia să-ţi faci temele, nu ştiai de unde să începi, îţi răsuceai

119

o şuviţă de păr pe un deget, ce proastă ai fost! ţi-ai năclăit părul cu ulei de nucă! Sanda era de vină! dar lasă că ai tu grijă să te răzbuni... Peste două săptămîni cireşele sînt bune de mîncat, şi arunci cîţi copii n-or să se roage!... Să se roage, n-au decît, cotu şi pişcotu, labele şi botu! asta or să vadă ei...

Şi apoi curentată de un fior de responsabilitate, mutîn-du-ţi privirea pe peretele de lemn al magaziei (cîte lucruri noi n-ai descoperit tu acolo, în întuneric, plîngînd!), speriată, emoţionată, aproape gravă, cu muşchii încordaţi fără motiv, cu tălpile transpirate în sandale, nici nu te-ai spălat pe picioare după alergătura de peste zi, azi ai jucat *fotbal-tenis* cu băieţii, ce joc interesant, deseară apa o să fie şi mai rece, si ce dacă, educaţie spartană, cum zice *profu* (da, un cuvînt simpatic! ţi-a plăcut de prima dată) de istorie. Şi mama? Ar trebui să-ţi fie milă de mama care toată ziua plînge, coase şi plînge, face mîncare şi plînge, vorbeşte cu tine şi plînge, şi mama nu te bate, ai început clasa a V-a cu note proaste şi mama nu te bate, nu mai are timp si de tine, da, ai devenit o *inconştientă* (îţi place să te acuzi cu cuvîntul ăsta pe care l-ai descoperit de curînd, vorbeşti cu colegele tale şi abia aştepţi momentul să arunci replica ta preferată: *fată, tu eşti inconştientă?),* o puturoasă, o lasă-mă să te las, visezi la cai verzi pe pereţi, nici nu ştii la ce visezi de fapt, dacă te-ar întreba cineva, cine să te întrebe, cine dracu să te întrebe? dar oricum tu n-ai şti ce să spui...

Si nu vă explica tovarăşa dirigintă că totul trebuie făcut prin propriile voastre puteri şi că nimic nu vine de-a gata? Dar ce e aia *de-a gata?* Că mama îţi dă să mănînci, că îţi cumpără din cînd în cînd cîte ceva? Păi n-ai tu cele mai urîte haine din toată clasa? Nu vezi tu asta si nu suferi ca un cîine? Care cîine, că acum e vorba de tema la fizică şi ochii tăi se izbesc de parcă ai fi căzut din pod de pagina cu desene si tu citeşti, începi să înveţi lecţia despre plutire şi vasele plutitoare.

Din experienţele de la lichide si din experienţele zilnice ştim că lichidul apasă de jos în sus; de aceea lemnele si alte corpuri mai uşoare decît apa plutesc la suprafaţa ei.

120

Cînd ne vîrîm într-o apă, cu cit înaintăm mai la adînc, simţim corpul mai uşor si că ne saltă apa mai mult. Aceasta deoarece corpul nostru este împins de apă de jos în sus şi astfel îşi pierde o parte din greutatea sa.

încercăm să ridicăm un pietroi din apă; observăm că îl ridicăm mai uşor decît atunci cînd e pe uscat.

Din această experienţă se vede că un corp împlîntat în apă pierde o parte din greutatea sa.

Un corp solid afundat în apăsau într-un alt lichid este împins de jos în sus cu o forţă (putere) egală cu greutatea lichidului dat la o parte (dislocuit) de acel corp.

Acest principiu ce se aplică la toate lichidele a fost descoperit cu aproape 3000 de ani înaintea erei noastre de un învăţat grec numit Arhimede.

Pe principiul lui Arhimede se întemeiază construcţia corăbiilor si a vapoarelor. O luntre, o corabie, un vapor etc. plutesc pentru că partea cuprinsă în apă dislocuieşte un volum de apă care are o greutate mai mare decît tot vasul, adică apăsarea de sus în jos e mai mică decît cea de jos în sus.

Aceasta era lecţia, după care urmau exerciţiile, hai să deschizi caietul, hai să deşurubezi capacul călimării, şi ce peniţă proastă ai, ieri ţi-a căzut tocul de pe pupitru şi ţi s-a înfipt în podea, si la *Universal* nu sînt peniţe să dai cu tunul! dar stai puţin! cum vine asta cu *de sus în jos* şi *de jos în sus,* că tu nu înţelegi, ce e cu apăsările astea, cu dislocuirile astea, trebuie să mai citeşti o dată, deşi dacă te gîndeşte bine chiar aşa e, chiar aşa e în tot ceea ce face orice om, orice copil, păi ce, e o plăcere să fii copil? tot timpul eşti apăsat, tot timpul eşti împins, presat, ameninţat de cineva care e mai sus decît tine, de cineva mai mare, mai bătrîn, mai deştept, mai tare, şi tu eşti jos, tot timpul jos, mama îţi spune să faci aşa şi nu aşa pentru că tu eşti jos, tovarăşa dirigintă vă spune să faceţi aşa şi nu aşa pentru că voi sînteţi încă mici şi nu ştiţi, fiecare are un fel de *aşa* al lui, dar şi tu ai un *aşa* al tău, ai şi tu susul şi josul tău, la fel ca Arhimede ăla din Grecia, şi tocmai din cauza asta pluteşti, da, pluteşti, ăsta e cuvîntul, ce descoperire! nu eşti leneşă, ştii asta, nu eşti nici proastă, că n-ai răbdare să înveţi e altceva, şi n-ai nici timp,

121

oho! dar ţie-ţi place să pluteşti, să te duci înainte, să te tot duci, de parcă timpul ar fi o barcă, o *luntre,* cum scrie în cartea de fizică, un vapor cu aburi, vaporul *Titanic* (Doamne, nu vaporul *Titanic* că ăsta s-a scufundat şi au murit atîţia oameni, ce te-ai mai speriat tu atunci cînd ai văzut filmul!), ba da, vaporul *Titanic,* trebuie să ai curajul să recunoşti, pentru că aşa şi e, aşa e pentru oricine, nimeni nu e nemuritor, da, nimeni nu e... Cum adică? ce prostie! uite, la ce te gîn-deşti tu acum, şi imediat vine mama, ţi-ai făcut lecţiile? de fiecare dată asta e prima ei întrebare, imediat vine, şi tu ca o zăbăucă (cuvîntul ei preferat), ca o descreierată, pierzi timpul cu prostii, gata, deschizi caietul, moi tocul în cerneală, te gîn-desti, aproape că s-a întunecat afară, trebuie să aprinzi lumina, o s-o aprinzi, pluteşti toată ziua, poftim! asta ştii tu să faci, toată ziua pluteşti ca o coajă de nucă pe apă, şi seara...

Sfîrşitul clasei a XH-a, ultimul si cel mai greu trimestru, şi mutarea în gazdă la profesoara de chimie, doamna Or-tansa Greavu. Care o simpatiza pe faţă. îi punea note mari. îi dădea sfaturi. O mustra. O supraveghea de la distanţă ca pe o fată orfană. O îndrăgise fără nici un motiv, îi era poate milă de ea. Sau poate pentru că doamna Ortansa nu avusese copii... O copilărie ingrată, urîtă şi plină de meschinării, fără iubirea părinţilor, cine ştie...

Leontina vedea, pricepea ce se întîmplă, se lăsa copleşită de atenţia acestei femei impunătoare şi elegante, era conştientă de toate aceste implicaţii, dar o durea exact în epru-beta pe care o ţinea în mînă pentru a amesteca acizi şi baze în laboratorul de chimie, la orele practice. Nu era în stare de recunoştinţă, dar ştia să zîmbească si să răspundă frumos.

De fapt, nici nu prea înţelesese propunerea doamnei Ortansa, chiar dacă ea îi explicase că are o cameră care şi aşa stătea goală... De unde atîta simpatie si bunăvoinţă? Şi ce aranjamente obscure pluteau în aer? Faptul că ea devenise secretară U.T.C. pe liceu să fi fost oare aşa de important? Cît despre răspunderile ei, mai că îi venea să rîdă! Tocmai ea, Leontina Guran, o elevă model!... Lumea o luase razna...

Acceptase propunerea învinsă de lehamite, dar şi ca să scape de urmările chefului de la internat (directorul Hermel

şi Carmen lonescu o aveau la mînă), altfel însă, nu era deloc convinsă. Funcţia încredinţată i se părea o chestie bună pentru tipii şi tipele cu papagal, o chestie de doi bani în care, la o adică, ea îşi băga picioarele. Ştia însă că are carismă şi asta i se părea o calitate de mare ajutor. Să zîmbeşti, să te încrunţi, să arborezi o mină gînditoare sau plictisită. Să dai din gură, să mesteci rumeguşul lor expandat de vorbe mari şi goale şi să te doară-n cî. Ideal pentru băieţii şi fetele din şcoala lor. Care si ei ştiau să mimeze. Şi încă cum!.. .Şi dacă U.T.C .-ui mergea mînă-n mînă cu sportul si distracţia, de ce nu? De ce să te dai înapoi şi să-l laşi să ocupe locul pe unul mai prost ca tine?

Juca baschet în continuare, devenise o adevărată vedetă, era deja la senioare, în echipa oraşului, cea mai tînără coechipieră a muierilor de la fabrica de textile. Colegele ei alergau pe teren ca nişte *paliţoi* de plastilină, cu picioarele lor groase şi lungi, cu braţele lor de cimpanzei dresaţi, în-jurînd birjăreşte de trei ori pe secundă, punînd capace sub coş ca nişte afeturi de tun, cu brutalităţi de comisar sovietic, puţind de la o poştă a sare şi zgură amară şi pizdă nespălată. Unele erau simple muncitoare, altele dormitau prin birouri şi se culcau din cînd în cînd cu vreun

director sau delegat de la centru. Veneau cu regularitate la antrenamentele programate în timpul orelor de serviciu, fericite să scape de atmosfera cenuşie a fabricii, şi puneau suflet în pasiunea lor pentru sport. Mirosul lor de transpirație bărbătească, țî-țele ca pepenii, cu vinişoare proeminete, fețele lor pe care se scurgeau pîrîiaşe spontane de jeg sportiv, labele lor de viitoare mămici, cu unghii tăiate în carne, o înduioşau pe Leontina. Era convinsă că ea nu va ajunge vreodată o astfel de femeie.

Şi dacă se mutase în gazdă, o făcuse si pentru a scăpa de Brunhilde. Săsoaica devenise de o insistență imposibilă. Nu mai avea nici o ruşine, era beată tot timpul, îi curgeau balele de dorință. O chema în camera ei şi-i cerea să se dezbrace. Tina privea indiferentă prăjiturile cu frişca, castronul cu căpşuni, strugurii cu bob galben ca o pupilă de miel, vedea sticla *de florio,* prăjiturelele cu cacao, smochinele presate în paralelipipedul lor opac şi se dezbrăca, închidea ochii.

123

Brunhilde lua o căpşună şi i-o strivea pe obraz, i-o plimba umedă peste buze şi sîni pînă i-o lipea în adîncitura buricului. O lua în *brațe,* o ridica de la pămînt si o lăsa pe pat. îi zdrobea căpşunele pe umeri şi pe gît. I le storcea în urechi. Ii auzea limba lungă lingînd-o lacomă, lipăiturile ei adunînd zeama dulce. O spăla ca un burete de cauciuc din cap pînă-n picioare. Horcăia, fornăia de plăcere, se îneca în propria-i salivație. însă gata, *a rivederci,* i se făcuse silă de Brunhilde. Se săturase de aceeaşi si aceeaşi limbă vîrîtă peste tot, se săturase de degetele ei cleioase strîngîndu-i labiile mari ca în-tr-un cleşte. Ciugulea strugurii, musca o prăjitură si o punea la loc, îşi umplea paharul cu *florio* şi îl dădea peste cap ca pe o apă amară. Apoi camera începea să se învîrtă cu ea. Ca prin vis, pulpele ei descopereau pielea fină a unor obraji, ceafa i se cutremura de emoția acestei atingeri. Hilde i-o murseca înnebunită pînă o aducea în pragul leşinului. La sfîr-sit, o senzație cu totul stranie, de parcă i-ar fi fost extirpat un organ. Şi o arsură de piper şi scorțişoară pe limbă, un fel de vibrație întunecată de catifea. Ştia că trebuie să fugă definitiv de dezlănțuirile ei.

Mai avea şi alte motive. De pildă, *rendez-vous-urile* intermitente cu noul antrenor, Tăvi Lohon, fante notoriu al oraşului. O zăpăcise curiozitatea, îi răspundea la avansuri, dar unde să se întîlnească cu el? Si cîtă vreme să se mai întoarcă aproape noaptea la internat, dînd nas în nas cu pisica de Kolontay? Lohon era un tip îngrozitor de grăbit şi multă vreme a crezut că graba lui se mulează pe graba şi neliniştea ei. Apoi, după mutarea în gazdă, a înțeles, în ciuda strălucitoarei sale imagini de mascul feroce, antrenorul era un impostor. N-avea răbdare cu femeile, era

lipsit de sensibilitate (altfel, desigur, ştia să le vrăjească) şi dragostea fizică era pentru el pur şi simplu o formă de acuplare animală, ca la iepuri. Scurt, repede şi fără cuvinte, îşi părăsea amantele fără să stea prea mult pe gînduri (ştia asta de la noile colege de echipă). Revenea la ele uneori, după mari eforturi de recîştigare a terenului, şi se dovedea la fel de penibil. Genul papiţoi, nimic mai mult, iar faima de mare antrenor era legată si de misoginismul lui funciar.

124

în psihologia lui profundă, Lohon ura femeile şi toate încercările de a le poseda erau dovezi că el are numai structură, nu şi disponibilităţi de Don Juan. Tina încercase de cî-teva ori să se lase iubită de acest blond cîrlionţat cu faţă de Steve McQueen. Tipul o atrăgea cu adevărat. Mult mai mult decît Mircea Neamţu, pe care îl părăsise repede, sătulă de propria ei milă. N-a reuşit însă nici de data aceasta să înţeleagă ce i se întîmplă. Lohon se dezbrăca demonstrativ ca un atlet, mîndru de muşchii lui. Descoperea pe burta ei un iepure care alerga speriat peste cîmp şi care se prăbuşea din-tr-o dată, ca împuşcat, în hîrtoapele orgasmului său solitar. De obicei o întindea pe o bancă din sala duşurilor şi laţii umezi îi intrau în carne. „Hai, gata, uşcheala! Că mîine ai teză, ha, ha!" si îi ardea o palmă peste fund. Asta era tot. Se săturase. Prea devenise o gaură de ocazie în care-şi irosea sămînţa un bărbătuş musculos cu puţulică de ogar.

Aşa că s-a hotărît să termine totul. A încetat să-l mai vadă în particular, dar n-a abandonat antrenamentele. El a cău-tat-o acasă, la gazdă (de unde naiba aflase adresa?), într-o zi cînd profa de chimie lipsea, îl primise din politeţe şi Tăvi Lohon una-două să-i mîngîie fesele şi să-i bage mîna în chiloţi. L-a îmbrîncit furioasă. A început să ţipe ca o apucată. Nu s-a gîndit nici o clipă la soţul doamnei Ortansa care de obicei trebăluia în grădină, printre tufele lui de agriş şi zmeură canadiană. Aşa a şi apărut inginerul, domnul Constantin Greavu. Purta cizme de cauciuc, era îmbrăcat într-o pereche de blugi nemţeşti cu plătea şi bretele şi ţinea săpăliga în mînă. A apărut în pragul uşii ca din pămînt. Antrenorul s-a răsucit pe picioare şi şi-a luat tălpăşiţa. Apoi timp de o jumătate de oră a plîns în braţele inginerului ca un copil. El îi ştergea lacrimile cu batista, ea îşi înfipsese degetele în umerii lui, căutîndu-şi protecţia.

Domnul Greavu era un om ciudat. Toamna şi primăvara îl găseai la pădure, supraveghind lucrările de pe plantaţii, în restul timpului era acasă, deşi nu-l auzeai, nu-l vedeai. Era un bărbat abia trecut de 50 de ani, cu o faţă puternic ridată în colţurile ochilor, ceea ce-i sporea farmecul, dîndu-i un aer de aviator sau marinar.

Cutele acestea în evantai şi cele două linii simetrice care-i brăzdau obrajii de la rădăcina nasului

125

la bărbie, nu erau cutele bătrîneţii (îşi spunea ea) ci cutele experienţei. Cutele bărbăţiei pe care le mîngîia în gînd de cîte ori îşi aducea aminte de el sau îl vedea în curte tunzînd iarba, reparînd bicicleta sau balamaua ruptă a portiţei de la grădină. Inginerul avea ochi negri de antracit şi sprînce-ne stufoase. Ochii aceştia o fascinau, în ziua în care îl făcuse să plece pe Lohon, fără să spună nici un cuvînt, nu se întîmplase nimic. Şi nici în zilele următoare.

Dar apropierea dintre ei creştea. Nu era zi în care inginerul să nu-i iasă ca din întîmplare în cale. Bună dimineaţa, domnişoară! Bună ziua, domnişoară! Ce frumoasă eşti astăzi, domnişoară! Astăzi nu-mi place de tine, domnişoară, ai plîns! Şi aşa mai departe. O întreba dacă dusese coşul de gunoi la tomberon pentru că era ziua cînd veneau gunoierii, o întreba dacă nu vrea să-i facă focul la baie, dacă nu are nevoie de ceva pentru că tot iese la cumpărături în oraş. Erau zile în care ea nu mai pleca la şcoală dimineaţa, la prima oră, şi se ducea direct la stadion la antrenamentul de la 10. Atunci lenevea mai mult în pat cotropită de gînduri şi reverii. El bătea la uşă fără să o deschidă şi o întreba dacă s-a sculat. Grija ca ea să nu întîrzie, dorinţa de a-şi semnala prezenţa? Discreţie sau rafinament de cuceritor? Ajunsese să simtă o extraordinară excitaţie doar auzindu-i glasul. Se gîndea la tot soiul de prostii. Era în pijama, sub plapumă, aproape că-i venea să-i spună să intre. Şi totuşi, aştepta ca jocul acesta să ajungă de la sine la un deznodămînt.

Dar alfabetul grecesc, pe ăsta de unde l-ai mai învăţat, tanti Nusa? Ai uitat să-ţi mai legeni păpuşa? De unde ştii tu, Tina Pervertina, că la Mediterana bate altfel lumina? Cîţi ani aveai atunci cînd hoinăreai pe lunci? Cînd ai auzit tu de *kalimera kervana philostmtos melankoîia kira Kiralina ono-kephalos kyneghetikos crisis?* Ştii ce e aia *phisis?* Ai fost tu în insula Delos, acolo unde zăcea şi zicea Pithya? Ai fost tu pe Acropole, în Arcadia, în Dalmaţia, pe coasta egee? Hai spune, femeie! Ai văzut tu Olimpya, Pireul, Athena? Tăia-ţi-ai vena! Ştii ce e aia Delighiorghis, Pharsala, Artemisa Anti-qua? Tu n-ai văzut nimica. Ceva Burgas şi ceva Soci, ceva Trotuş şi Tisa, ceva vară în vacanţă într-un „Volkswagen" ra-

126

blagit şi ascultător? Nimic din toate astea, puişor. Ai fost tu *cufauveul,* cum zice Toni, să-ţi plimbi prin munţii Tatra pantalonii? Păi sigur, Toni a uitat, nu mai ştie că *apele din R.P.R. duc repede un pepene,* el a uitat de mult *şuncă cat lampă pat,* el nu mai poate să-ţi dea napi prin gardul şcolii sau al grădinii, lîngă stîlpul cu lumină chioară din colţul străzii la do-borît cu mătura gîndacii de mai, şi nu-şi mai aduce aminte

căfatafostuhiifierar Panică face fasole frecată fără foc fiindcă focul face fum. S-a cărat sasul dracului, a sters-o, îți mai trimite din cînd în cînd vreo vedere, cîte o îmbrățişare nostalgică, vreo sărutare indiferentă, şi gata. Unde eşti tu, fata? Scutură-ti munții! Răsună-ți cîmpiile, încarcă-ți bateriile, că-i mult de aşteptat, cam pînă după scăpătat. Unde eşti tu? Sloboade-ți apele! Unde eşti tu? Deschide-ți buzele! Tu eşti pe scenă, în brigadă, în montaj, faci pe artista (Tăvică, țiganul, ar zice *Iwrtista),* te dai mare, eşti cea mai tare de pe strada ta, te rupi în două de plăcere, reciți, răceşti, te trage curentul, boleşti. Aveai pe tine doar sutienul şi o bluză subțire de bo-rangic (şi doar treispe ani), n-ai vrut să-ți pui ilicul dăruit de bunica, mititica.

Trece şi asta si cînți din nou, reciti, repeți, spui în cor pînă cînd ți se face lehamite de faptul că apele din R.P.R. duc repede un pepene. Prea repede îl duc şi pepenele ăsta e pepenele visurilor tale. Tu eşti o fată cu sîni şi probleme. La ciclu ai migrene. Eşti premiantă. Republica Populară Română e o țară pe care o cunoşti de pe hartă. Ai putea şi acum s-o desenezi cu ochii închişi: Carpații meridionali în locul Carpaților occidentali si măselele tocite ale munților Her-cinici în locul fundului de mare al Podişului Transilvaniei, transilvănenii în stufărişul din Delta Dunării şi lipovenii la Bucureşti lîngă Casa Scînteii, Sibiul suprapus peste Tecuci şi Oltul pe dealurile Iaşului lîngă bojdeuca lui Creangă. Draga mea, dar ai o țară atît de frumoasă! ai putea să te joci cu ea modificîndu-i relieful, craterele, luminişurile şi păşunile alpine, bălțile si bulevardele, zăcămintele şi cuvintele, punînd ici o cîmpie de piatră calcaroasă, dincolo un munte cu păduri de floarea-soarelui, aici Delta Maramureşului şi dincolo țara Hațegului din clisura Dunării, o uzină în mijlocul lacului Razelm şi lacul Sfînta Ana lîngă zidul Voronețului,

127

iar tocmai sus de tot, la Putna, sub picioarele lui Eminescu, vulcanii noroioşi de la Buzău. Şi mai departe Parisul în centrul comunei Crihalma, colinele Romei peste ruinele Tîrgo-viştei, *stonehendge-urile* britanice în grădina lui moş Anton care-ți toarnă-n cur beton. Căci *napi îți dă prin gard,* nu-i aşa, iubita țara ta!

La revedere, tabără dragă, am cravata mea sînt pionier, clădită-n foc de bătălii, privesc din Doftana, alarmă, alarmă, alarmă la C.F.R., prin gratii de fier, auriți de-arşița verii mergem să-i vedem si noi, de dimineață lîngă lac urcă-n soare argintii, nu mai fi rea Sanda, de ce eşti rea, Tina? Doar tu ai fost o fetiță cuminte, cu fundiță, cu rochiță. Te-ai dus la grădiniță, ai fost la scoală, ai strîns prune în poală, ai aflat marea taină, şi-acum te-ascunzi sub haină? Ți-e si un pic ruşine şi ți-e milă de tine? Ai pierdut şi-ți simți carnea de lut? Dar ce contează, tu eşti o fată brează! Nu trebuie să plîngi! De ce taci? Eşti beată criță sau te prefaci? Aha, ai draci! E tîrziu, timpul a trecut şi te-a durut. Păi atunci de ce nu vrei tu să-ți aduci mai bine aminte de mămica, de Sofica grăsana, de Anica drigana, de Nelu purcelu? Vezi că eşti rea, vezi că ți-ai pierdut hazul, ți s-a ofilit

obrazul, vezi că ai căzut într-o stare fără nici o căutare? Fii fată serioasă, Tina! Te aşteaptă Ionel cu maşina, te aşteaptă drumul naţional pădurea zmeura murea cărarea plăcerea cea mare uitarea. De ce eşti copil? De ce eşti proastă? De ce n-ai flori în glastră? Nu e bine, pe afară zboară albine, nu are rost, vinul din pahar e prost, nu mai fă pe deşteaptă, pe disperata! Mai bine ia găleata, du gunoiul, ia măturoiul aspiratorul cîrpa, ia crati-ţele oalele *kukta,* ia ceaunul tigaia vasul cu coadă, aprinde aragazul, pune apă, taie ceapă, cerne mălai (atenţie să nu te tai!), fă sosul, scoate osul, acreşte ciorba şi ţine-ţi vorba. Asta e tot. Eşti o femeie cu bot. Nu mai striga „nu mai pot". Bea compot.

N-ai înţeles, e simplu, e la mintea cocoşului, e cuşma din ograda moşului. Iar apele din R.P.R.. duc repede un pepene, un viezure, o scorbure şi mai departe o buză, un bulz, o căciulă, o tundră, o sarică de oaie (te-ndoaie), o brazdă,

128

0 pildă, ba chiar şi o tindă cu rînză, zăpoare de brînză. Au venit cîrnii. Au venit polecii cumanii muscalii polovracii şi pecenegii gepizii inzii si indivizii innumerabilii goţi cloşca cu puii netoţi avarii şi alarii agatîrşii şi toroipanii costobo-cii şi boscotocii foachii şi fachirii ilirii albanezii sefarzii streptococii şi barzii, au venit si s-au dus, uite-i nu-s, aşa s-a născut ţărişoara, a fost fătat primul cnezat, voievodatul s-a dat peste cap, regatul si palatul, lovitura, hopa republica, ţuşti populara, miliţia, asta-i condiţia, bucălaie mioara, asta e ţara! Plîngi ca o oaie, e inutil. Mioriţa e un fitil. Eşti şi tu mioritică? Sau starea critică? Nu te prosti! Mai bine faci copii, în pat, pe înserat.

Păi cum poţi tu să uiţi că în Republica Populară Română găseşti cîmpii şi munţi? In Republica Populară Română Ana are mere, Dudu are dude, Dina duce doniţa, Bubu bate botniţa, Micu mişcă meliţa, Ciuciu ciumpă Ciulniţa. Nu te teme! Ai un ou. Am un om. Pune perna în pom. Dormi dusă. Dada Dana doreşte o dună. Facem noi rost. Şi dune şi menhire şi deserturi şi preerii şi savane şi seceri şi ciocane şi bice. Geografia e mare. Xenia, uite zăpada! Azor, stai uşor! Mihăiţă, de ce mă tragi de fundiţă? A apărut şi Codiţă, pisoiul, şi Ne-grilă, răţoiul, şi Tuşca-răţusca. Lasă vipuşca, e un cuvînt din-tr-o altă familie. A, dar în bucătărie miroase a vanilie. Mama a făcut cozonaci. Tata înjură în draci. I s-a stricat bicicleta.

1 s-a rupt mistria, a căzut de pe schele, are sechele. Se mai întîmplă. Alţii cad de pe stîncă sapă canale iau şuturi în cur sînt arestaţi fură înjură. Mai bine lacăt la gură. Vai, dar te strigă Gheorghiţa afară. Spune-i că ai visat un mort în cămară. A venit şi Cecilia de la Ciceu, Ghighi din Gherghi-nesti, Gae de la Găieşti. Fă o petrecere, nu mai plînge, nu mai fi proastă ca o nevastă, te-ai maturizat, poţi să te zvîr-coleşti cît vrei în pat. Vezi, aşa trece viaţa, se desfăşoară aţa. Ai un ac mare? Ai o albină? Ai o rădaşcă un rădvan un saivan? Ai dude dulci, ai durde în desagi? Uite fragi, ţie dragi. Stai oleacă! Ia tot ce poţi şi

toarnă în *puiacă.* Născută-n foc de bătălii, Republica Populară Română e o țară numai bună pentru copii. Gheața e verde. Ghetuțele sînt noi. Chiciura

129

n-are treabă cu noi. Chichi chicotește. Gheorghe are gherghef. Gherghina are gherghine. Gherghinele au gheare. Gheonoaia zboară. Ghiță guiță. Uite, halviță acadele roșcove înghețată pe băț marțipan curmale pînă-n amigdale. Nu e bine? Hai zi! *Bu-pi-nă zi-pi-ua co-pi-pii!...*

Partea a doua

Titlu

TRANSFICTIO

Sala de studiu a căminului „6 Martie" din București e singura încăpere în care lumina nu se stinge niciodată. Iarna aici e cald și fetele apar îmbrăcate sumar, uneori și-n pantaloni scurți. Vara, sala de studiu e un refugiu din calea căldurii toride. Frunzișurile grele de arțar și de ulm, aproape atin-gînd ferestrele, liniștesc epiderma si sporesc senzația de răcoare. Dacă scoți capul pe geam, cum face acum Leontina, aluneci într-o prospețime verde, foșnitoare. Te simți liberă, tînără. La internatul din S., *sala de meditație* era un soi de temniță provizorie, cu geamurile bătute în cuie. Priveați afară si ochii vi se loveau de pietrele acoperite de mușchi ale zidului medieval. Prin curtea internatului nu trecea nimeni, rar cîte doi-trei porumbei lăsați întîmplător în jos de pe Turnul cu Ceas — o si mai pronunțată senzație de pustietate. Iarna, cînd soba de teracotă începea să verse în aer valuri de fierbințeală, se găsea întotdeauna o mînă care să deschidă ușa. Și atunci o miasmă înghețată de vegetație dospită și de tencuială putredă năvălind înăuntru și amestecîndu-se cu ex-halațiile voastre hormonale, cu respirațiile voastre de adolescente prost hrănite, cu transpirația îmbibată în bluza și sarafanul uniformei școlare si cu mirosurile de măr crud sau caisă ale deodorantelor „de lux" folosite de unele colege săsoaice.

Și aici te întîmpină un aer la fel de încărcat de mirosuri, deși răcoros, în care se combină diferite nuanțe de piele prelucrată (de la pantofii, sandalele si gentile noi ale fetelor) cu izuri de creme de față, vopsea de păr, lac de unghii, picioare umezite în saboții cu talpa de cauciuc, mătase

133

proaspăt spălată, blugi uzați, rimei, fard de pleoape, biscuiți cu cacao, metal încins de soare, lînă țărănească, hîrtie, vinilin. Lumina plafonului adaugă încăperii un aer de veselie și face ca toate aceste mirosuri amestecate să pară cu mult mai discrete.

Leontina stă aplecată pe geam. îl aşteaptă pe Cornel, fratele lui Piri, colega ei de cameră, care i-a promis că-i poate face rost de nişte bani. în nările ei pătrund atomii gazelor arse în urma maşinilor care zboară pe bulevard. Frunzişurile copacilor alcătuiesc un ecran cu plinuri şi goluri prin care se mişcă pete de roşu şi alb albastru galben, haine caroserii anvelope de cauciuc sacoşe si cărucioare sandale cu tocul înalt picioare fără ciorapi brațe bronzate. Capul şi umerii ei sînii şi palmele sprijinite de pervazul metalic sînt proiectate în acest vîjîit neslăbit de sunete si culori.

Leontina aşteaptă, se lasă cotropită de mişcarea lumii de afară, e felul ei de a se apăra de nelinişte şi de a spera. S-a sculat de pe scaun, din fața tratatului de fiziologie, ca să-si mai dezmorțească picioarele şi gîtul. S-a apropiat de fereastra deschisă, trecînd pe lîngă o masă unde o fată blondă, cunoscută doar din vedere, cu plete sălbatice, remaiază un ciorap de culoare zmeurie (culoarea ciorapului a izbit-o), pe lîngă o altă masă ocupată de două studente de la filologie care conspectează de zor, cu gesturi înfrigurate, dintr-un cărțoi enorm care nu poate fi decît istoria lui Călinescu. Se află în sala de studiu şi cîteva dintre colegele ei de la I.E.F.S., li-poveanca Ludmila Panov, canoista din lotul olimpic, cu obrajii ei lătăreți pe care înfloreau negi mari cît boabele de porumb, sau Ramona Palade, colega ei din echipa de baschet care si-a ridicat pe masă picioarele de cocostîrc şi se uită în tavan, coborînd din cînd în cînd ochii pe paginile unui curs ferfenițit, tras la şapirograf, ținut deschis pe pulpele-i bine făcute. Spinarea de huidumă i s-a proptit în speteaza scaunului înclinat, sprijinit doar în două picioare. Este un echilibru extrem de fragil, Ramona ar putea în orice clipă să se răstoarne dar nu se răstoarnă. Sara Morogan muşcă rar din-tr-o napolitană şi se priveşte într-o oglinjoară ovală, sprijinită de un teanc mare de cărți, cu indiferența femeii care nu s-a putut bucura niciodată de felul cum arată.

134

Dar mai erau acolo si chinezoaicele Lu, Xian şi Pei, toate trei mititele şi cu picioarele strîmbe, toate trei în bluze de mătase albă închise pînă la gît ca nişte tunici militare, cu părul foarte negru şi drept, retezat dedesubtul urechilor de care îşi agățaseră cuminți, ca în fiecare zi, aceiaşi cercei de serie în formă de dragon. Sporovăiau în şoaptă ca nişte rîn-dunici si răsfoiau nedumerite un caiet de notițe de la semi-nariile lor de chimie, în sfîrşit, Mimoza Alexandra Sega, adică Mimi cea blondă, vorbea de multă vreme cu părinții, la o măsuță din colțul sălii flancată de două fotolii. Tatăl stătea într-o poziție lejeră, picior peste picior, mama cu geanta în poală si genunchii lipiți. Mimi îşi trăsese un scaun de la o masă alăturată, unde acum se scărpina gînditoare cu pixul în cap sudaneza Fatah, o negresă superbă cu părul ca o vîlvătaie neagră şi creață.

Tînăra avea ochi enormi si trăsături deosebit de fine. Era studentă la stomatologie, progenitura unui important şef de trib cu vederi comuniste, îşi întinsese în față planşe

cu cavităţi bucale şi coroane dentare, privea şi descifra cuvintele, subliniindu-le cu creionul: *palatul moale, arcada dentară inferioară, faţa dorsală a limbii, uvula sau lueta,frîul buzei, buza inferioară, istmul bucofaringian, corpul adipos al obrazului, arcada dmtară superioară, palatul dur, gingia, frîul buzei superioare, narina, buza superioară, vîrful nasului, kafeul palatin, foveolele palatine, arcul palatin posterior, amigdala sau tonsila palatină, arcul palatin anterior, obrazul.* Se chinuia să găsească ordinea în care ar fi trebuit să identifice componentele acestui desen care înconjura două şiruri perfecte de dinţi. Privea, verifica şi nota în caiet, mişcîndu-şi repede mîna de la dreapta la stînga.

Tatăl lui Mimi o remarcase de la început şi acum nu-si mai putea desprinde privirea de pe faţa ei de ciocolată, îi urmărea mişcările mîinii (fata scria cu stînga) şi înţelegea că ea traducea din româneşte într-o altă limbă, dar ce limbă o fi aceea? se întreba el uitîndu-se curios şi la celelalte fete prezente în sala de studiu, remarcînd imediat silueta subţire a Leontinei care acum întoarce spatele ferestrei şi priveşte în jur. Nu mai are nici un chef să răsfoiască prin tratatul de fiziologie, chiar dacă pentru luni are de pregătit o

135

lucrare de seminar. Acum o preocupă problema banilor, pînă deseară va trebui să facă rost de bani pentru biletul de tren la Constanţa, unde o aşteaptă Sorin, ultimul ei iubit, care s-a angajat sezonier la *Salvamar* şi care are acolo o cameră a lui unde se poate sta si face dragoste pe săturate. Sîmbătă şi duminică, două zile de plăcere, lene şi soare, un cadou nesperat pentru o sesiune de examene care abia a început!... Dacă neseriosul de Cornel nu vine - şi el nu va veni, simte asta -, atunci singura soluţie e să-şi amaneteze încă o dată inelul de aur cu monogramă dăruit de tanti Teo la terminarea liceului.

îşi răsuceşte gînditoare inelul de pe deget, va renunţa la el pentru a treia oară dar va găsi ea bani să-l răscumpere, totul e să ajungă la mare, Sorin i-a spus la telefon că o aşteaptă. Nu trebuie să-şi facă griji, îi plăteşte el trenul. Şi o s-o ducă la o discotecă „de groază", cu lumini stroboscopice şi ring de dans rotitor, numai pentru străini. Gata, s-a ho-tărît! N-o mai interesează ce se întîmplă în jurul ei, deşi simte privirea tatălui lui Mimi plimbîndu-i-se pe trup ca o lipitoare, îi vine să zîmbească si îi răspunde cu o uitătură scurtă, plictisită. Apoi se îndreaptă spre masă să-şi adune calaba-lîcul. Ba toanele rotunde ale neoanelor lipite de plafon îm-pînzesc sala cu o lumină artificială, de cer alb. Afară trebuie să fie foarte cald, îşi spune ea. E lîngă masa Ramonei pe care o atinge în trecere cu mîna în semn de salut. Dar uşa se deschide brusc si intră Bety, o poamă pe care o ştie tot căminul. Poartă o fustă albastră de doc care abia îi acoperă fesele si o cămaşă băieţească în carouri, înnodată pe buric. „Fetelor, cine are un foc?" întreabă ea rotind o ţigară între degete. „Hai că ies şi eu să fumez!" sare de la locul ei Ra-mona şi în clipa aceea scaunul se prăbuşeşte cu zgomot pe cimentul acoperit cu linoleum.

Toată lumea tresare. Mai ales chinezoaicele Lu, Xian şi Pei, care se strîng una în alta ca nişte pui speriaţi. Singură Fatah îşi ridică liniştită ochii de pe planşe şi, pentru că nu înţelege ce se întîmplă, zîmbeşte mirată. E un zîmbet care-i deschide larg buzele groase, îngrozitor de senzuale, şi abia acum tatăl lui Mimi poate observa că negresa are dinţi superbi, ca în fotografiile cu actriţe americane. Ceea ce i se

136

oferă e prea mult. E prima dată cînd vede o negresă atît de frumoasă. Se foieşte fără rost pe fotoliu şi pînă la urmă vîră

0 mînă în buzunarul pantalonilor. Scoate de acolo o batistă albă, bine călcată, cu care îşi tamponează aferat fruntea şi tîmplele.

Intr-adevăr, în sala de studiu e foarte cald. Ieşind, Leon-tina şi Ramona au lăsat în urma lor uşa deschisă. Un curent proaspăt de aer ce vine de pe coridor îi răceşte obrajii. Nu mai are răbdare, stă ca pe ace. Simte că îl dor ochii. Iar

1 s-a activat vechea fotofobie! Se uită în tavan şi se întreabă: „Oare de ce dracu or fi ţinînd fetele astea lumina aprinsă si-n miezul zilei?" Apoi iese şi el să fumeze.

Piri avea o faţă de vulpiţă, exagerată şi mai tare atunci cînd îşi rimela ochii. Lu-y, în schimb, era un cal blînd si blond, cu pupile bombate şi somnoroase. De ce Piri şi de ce Lu-y? Pe vulpiţa cu ochi negri şi dinţi mărunţi de rozător o chema pur şi simplu Pirina. Lu-y, în schimb, n-avea nimic comun cu numele ei adevărat, Melania. Lu-y era o poreclă, o formă de alint a acestei creaturi rubensiene cu pielea brînzoasă şi pistruiată? Tina n-o întrebase niciodată, nici Piri nu comentase. Frecventau facultăţi diferite dar pentru că toate trei erau sportive şi făceau parte din acelaşi club universitar, au ajuns să împartă aceeaşi cameră de cămin într-un bloc special. Era cel mai bun bloc al complexului şi cel mai rău famat din tot mediul studenţesc. Cine nu şi-ar fi dorit să stea acolo? Pe lîngă mulţi studenţi străini, acolo locuiau fetiţele de lux şi băieţii de bani gata care mergeau la cursuri cu maşina personală, traficanţii de ţigări şi băuturi fine şi fiicele de ştabi de prin judeţe, piţipoancele platinate şi golanii simpatici cu creier de maimuţă, ciocănarii si cîntăreţele la flaut, gagicile trăsnet, ca scoase din cutie, şi baschetbaliştii de elită, cu me-clă importată din filmele de peste Ocean. Aveau în camere televizor si frigider, fiecare cameră avea o anexă cu dus si WC, la parterul blocului se afla o sală de primire în care mai în fiecare săptămână se punea la cale cîte un chef de pomină.

Ce mai, o viaţă mişto, trai pe vătrai. „Să-ţi bagi pizda, gagico, dacă nu merită", constata aproape zilnic Piri cea mică. Era o cafegioaică incurabilă, de unde şi filtrul nemţesc care

137

trona pe măsuţa lor din oficiu şi cafeaua de calitate pe care fetele o savurau dimineaţa. „Să-ţi bagi pipilica pînă la floci. Merită, fă, s-o frec la modul ăsta, na-ţi-o

tie-dă-mi-o mie toată ziua, mai ales că la mine e chestie de instinct. Păi mie să nu-mi clipeşti din ochi cînd sînt cu spatele, că io te văd. Te văd şi te belesc, aşa sînt io făcută, reacționez ca un arc. Tac? Pac! Si nici nu ştii că ți-am răspuns. Ăsta e ping-pongul. Ți-am spart colțu de la masă şi gata! Punct pentru mine!"

Piri era o vulpiță pe arcuri, avea într-adevăr reacții uluitor de rapide şi-n general n-avea stare, îşi bea cafeaua pe îndelete, dar într-o continuă trepidație şi verbală şi musculară, îşi băga pîul în orice, şi-n lucrurile mişto şi-n lucrurile nasoale, stătea mereu picior peste picior, bîțîindu-l fără-nce-tare pe cel de deasupra. O acceptai aşa? Era o fată de aur, generoasă, mămoasă, haioasă, săritoare, cinstită, loială, sensibilă, iubitoare pînă la sacrificiu. Vorbea întruna, fuma întruna (niciodată la antrenamente sau în fața antrenorului), se mişca întruna, era tot timpul pe drumuri şi tot timpul avea în derulare cîte o mică afacere: lenjerie fină ungurească si smacuri redegiste, țigări chinezeşti sau cubaneze şi *brandy* grecesc, peruci din Italia şi bluzoane de fîş din Thailanda, aur sub formă de lănțişoare subțiri ca pînza de păianjen şi pietre semiprețioase de toate culorile, mărunte cît unghia. Mijlocea tranzacții, vindea ponturi, îți făcea rost de dolari sau de ruble, îți aranja să ajungi, dacă aveai nevoie, la cel mai bun dentist de la policlinica studențească.

Lu-y profitase de cîteva ori de relațiile ei. Era o fată frumoasă dar avea mari probleme cu dinții. Tocmai ea, o înotătoare de performanță, să aibă un organism suferind de o acută lipsă de calciu! Piri o luase imediat în grijă, îi făcuse program la dentist. Cînd a cunoscut-o pe Lu-y, Tina a fost uşor descumpănită. Avea în față o pisică enormă, extrem de lentă în mişcări dar bine clădită, cu rotunjimi perfecte (pulpele, sînii, fesele, umerii), lipsită aparent de orice atractivi-tate erotică. Trupul Lu-yei te inhiba prin masivitate. Şi nu acea masivitate rigidă, înghețată, a săsoaicelor transilvane pe care Tina le cunoscuse la internat. Nici vorbă de aşa ceva. Lu-y plimba prin aer o corpolență lascivă, luminoasă, uşoară, topită în mişcări de catifea. Blonda Lu-y era o prezență

moale şi limpede. Nimic mediteranean în gesturile ei, ci un soi de aristocrație nordică, de făptură cu plete lungi pînă la şolduri, în stare să privească ore în şir zbaterea mării pe nisipul rece al unui fiord, în esența ei, Lu-y era o visătoare incorigibilă. Lumea în care ar fi vrut ea să trăiască nu exista nicăieri. Văzuse Iugoslavia, Germania de Est, Turcia şi Egiptul. Se întorsese de acolo cu premii şi medalii, la fel de lipsită de orice motivație. Nu găsise nimic care să-i placă. Nu vedea în jurul ei decît excesele. Vulgaritatea afişată o făcea să se strîngă în sine ca un arici. Nu înjura, nu vorbea pe nimeni de rău, era oripilată de istericalele femeilor, însă pe

nebuna de Piri o iubea ca pe o soră. Ar fi sărit în foc pentru ea. Iar cursurile de la facultate n-o interesau deloc, îşi bifa corect prezenţa zilnică la bazin si prefera să zacă ore în şir în pat, ca o gheişă fără clienţi.

Intr-o zi bunica Anuţa adormise la soare. Pe faţa ei se plimbau muştele şi bunica nu simţea nimic. Pe frunte îi apăreau broboane de transpiraţie care începeau să se scurgă la vale pe obraji. Bunica nu le simţea. Tina îi privea dungile fetei şi înţelegea că bunica nu simte nici privirea ei. Ar fi putut s-o privească aşa mult timp, citindu-i fiecare zbîrci-tură de pe obraz şi de pe frunte, fiecare fir de păr negru din negul umflat de pe bărbie, într-un anume fel, bunica ei devenise un obiect care-i aparţinea, pentru că ea o vedea si se putea gîndi nestingherită la ceea ce vedea. Ea era un copil care descoperea că orice om care doarme e o fiinţă neapărată, un fel de creatură animalică şi insensibilă pe care o pot năpădi muştele. Gîndul acesta a lăsat-o o clipă cu gura căscată.

S-a oprit brusc din jocul cu păpuşile şi s-a trezit că priveşte la ceea ce se întîmpla în jurul ei ca la un film. Păpuşile ei de lină, îmbrăcate în haine din resturi textile decupate cu foarfecă, au încremenit pe scăunelele lor, în pătuţurile lor din casa de lemn cu etaj, vopsită în galben şi verde. N-au mai plîns si n-au mai cerut de mîncare, nu s-au mai smior-căit să fie legănate, pentru că ea nu le mai auzea. Ea vedea muştele care zburau prin aer şi se aşezau pe faţa bunicii Anuţa, plimbîndu-se fără nici un rost peste şanţurile de

139

piele bătrînă ale obrajilor şi gîtului. înaintau în *zigzag, se* opreau şi-şi frecau picioruşele, se înălţau în aer, reveneau. Aripioarele lor sticleau în soare. Şi numai ochii ei făceau să existe aceste sticliri. Numai ochii ei făceau să existe casa şi curtea si umbrele şi lumina. Timpanele ei prindeau din aer felul în care frunzele prunului de lîhgă zid se atingeau unele de altele şi foşneau încet, felul în care pămîntul scociorît de ghearele găinilor strînse la rădăcina prunului zbura prin aer, plutea, cădea şi făcea zgomot.

Dar şi mama şi tata şi Ghinea şi Tuţi şi Sanda şi tovarăşa învăţătoare, toţi oamenii din mintea ei existau acum pentru că ea se gîndea la aceste fiinţe. Iar *cuvîntul fiinţe* îi transforma pe toţi în nişte prezenţe depărtate şi fără putere. A luat o prună din castronul de pe treptele prispei şi a muşcat din ea. Carnea fructului era moale şi dulce, sîmburele era galben şi ascuţit. Tata cosea pe deal, mama risipea iarba, ea fusese lăsată la bunica şi acum bunica suspina în somn ca un copil. Dacă ea putea să simtă si să priceapă toate aceste adevăruri, atunci ea era o fiinţă

puternică şi ea putea să se gîndească încă o dată şi la tabloul cu *tovarăşul* de pe peretele clasei şi la fața lui zîmbitoare. *Tovarăşul* era un om puternic pentru că fața lui devenise un tablou la care trebuia să se uite toată lumea. Vedeai tabloul pe coridoarele şcolii şi în clasă deasupra catedrei şi nu puteai să nu-l priveşti. Simțeai că trebuie să te uiți la el şi să te crezi mică, proastă, murdară, vinovată, urîtă, slabă, mincinoasă, leneşă, lipsită de importanță.

Trebuie? Ce mai era şi cu cuvîntul ăsta? „Trebuie" nu însemna ceva ce se putea vedea sau simți, nu era un cuvînt care să arate că ceva există, se mişcă, aşteaptă, tace, creşte, îşi schimbă culoarea şi forma. Dar steaua roşie trebuia să strălucească pe cer. Soldații trebuiau să alerge pe cîmpuri, să iasă din gropile lor cu noroi şi să fugă cu puştile în mînă apăsînd pe trăgaci pentru că filmul văzut de ea pe peretele coşcovit al Căminului Cultural trebuia să arate că războiul e un lucru murdar. Şi că trebuie să-ți iubeşti țara. Că trebuie să tragi cu puşca dacă-ți iubeşti țara. Şi că trebuie să faci totul, adică să-ți iubeşti casa grădina mistria lopata sondele spicele munții apele şi barajele abatajele şi furnalele se-

cera şi ciocanul brazii şi holdele. Tu trebuie s-o iubeşti pe bunica pentru că şi bunica e țara ta. Trebuie să iubeşti cartea şi caietul si cravata roşie de pionier care şi ele sînt țara ta. Aşa învățau ei la şcoală.

Iar plutonierul lovită care îți dă la palme cu bastonul e si el țara ta, şi tovarăşa învățătoare care te pune la colț pentru că n-ai fost cuminte e şi ea țara ta, ca şi soldatul sovietic Matrosov care luptă cu pieptul dezgolit şi te eliberează de duşmani. Soldații fug peste dealuri ca nişte furnici harnice,, ca nişte cîrtițe orbite de lumină, în spatele lor vin tancurile si tancurile huruie pe cîmpuri ca nişte tancuri, strivesc tufele de păducel, împrăştie sub şenilele lor muşuroaiele, sperie păsările şi broaştele, şopîrlele şi bursucii, trec prin apă ca şi cum nici n-ar trece prin apă. Cuvîntul TREBUIE face parte din cuvîntul tanc, face parte din cuvîntul război, face parte din cuvîntul soldat, face parte din cuvîntul copil. Cuvîntul TREBUIE este un bici de foc pedepsitor care pluteşte deasupra capetelor tuturor. Şi aceasta era o altă descoperire neaşteptată din acea după-amiază de vară cînd bunica dormea transpirată în soarele amiezii şi filmul ei cu găini si soldați, păpuşi de lînă şi muşte continua să ruleze în curte.

Corpul ei ascundea o celulă fotoelectrică ce declanşa automat privirile bărbaților. Oriunde apărea - clic! Oriunde se oprea cîteva clipe (să treacă strada, să deschidă o uşă, să-şi caute în geantă biletul de tramvai) - clic-clac! Era de ajuns ca ea să-şi îndrepte întîmplător privirea spre unul sau altul şi zbang! Toți tresăreau, toți

întorceau capul. Biocurenții lor i se plimbau pe trup de sus pînă jos ca nişte gîngănii. Hainele deveneau de prisos. Se preschimba într-un fel de banană cu cap mîini şi picioare pe care toți ar fi vrut s-o des-cojească cît mai repede. Şi s-o înghită pe nerăsuflate, aproape fără să-i mai savureze mireasma.

în fiecare loc prin care trecea se căsca un hău vizual, o crevasă de pofte, o crăpătură adîncă din care se năpusteau spre ea roiuri de lăcuste excitate - ochi verzi şi ochi negri, căprui sau pigmentați cu sticlirea peruzelei pisate. Şi ea ar fi trebuit să se prăbuşească acolo, în cloaca acelui abis, un obiect de carne ce şi-a pierdut gravitația. Simțea asta în tram-

vaiele 13 şi 14, luate în fiecare dimineață cu asalt de studenții de la Grozăveşti şi Regie, în acea înghesuială sufocantă în care nu mai conta că peste şoldul tău apasă sexul tare al unui pletos cu tenul ca brînza, că un cot ascuțit îți sfredeleşte sî-nul, că un genunchi ți s-a înfipt între pulpe de parcă posesorul lui ar fi dorit să te dezghioace chiar acolo, în picioare, pe culoarul dintre cele două rînduri de scaune, cu o mînă atîrnată de bară.

Trăia o agresiune continuă la care nu putea să răspundă decît prin smucituri, răsuciri rapide, lovituri scurte, ca si întîmplătoare, cu coatele. Cel puțin, la asta se pricepea, îşi putea folosi dexteritățile ei *de* baschetbalistă. Aceeaşi situație în troleibuz, la orele de vîrf, printre muncitori şi funcționari, sau în mulțimea care aştepta în fața cinematografelor de pe bulevardul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Intra în puhoiul de cumpărători din magazinele *Unirea* sau *Cocorul* (unde se aducea frecvent marfă străină) şi i se întîmpla acelaşi lucru. Tot timpul trebuia să se apere. Toți bărbații ar fi vrut să se frece de ea, s-o pipăie, s-o atingă, să se lipească de trupul ei înalt, cu picioare interminabile, si să-i amuşine pielea, carnea albă şi proaspătă, alunecoasă si rece ca petala de nufăr.

Bucureştiul nu era un oraş aglomerat, dar ea trăia cu o continuă senzație de înghesuială şi buluceală. Totul o enerva, îi răscolea nervii şi mintea. Vitrinele magazinelor i se păreau cum nu se poate mai urîte, cu prea multe zorzoane. Fetele se îmbrăcau în culori țipătoare şi se machiau fără gust. Oamenii de pe stradă aveau lipit pe față un aer superficial şi vulgar. Mergeau prea repede, vorbeau prea tare şi prea repezit. Mulți tineri purtau plete şi curele cu ținte. Şi toți păreau preocupați să afişeze o alură cît mai sălbatică. Nu era de mirare că-i prigonea miliția şi că-n unele zile frizeriile nu mai prididenau cu tunsul. Vedea însă şi mulți țigani, cerşetori, balabuste cu fuste înflorate, bătrîni decrepiți, răscolind prin coşurile de gunoi, oameni îmbrăcați ca vai de ei. Şi asta în plin centru.

Iar ea simțea o nevoie irepresibilă să bată străzile cu piciorul, să-si arunce ochii prin curți şi pe ferestre, trecea pe lîngă vile înalte, cu mai multe niveluri, înconjurate de cocioa-

142

be învelite în carton asfaltat, descoperea paragina zidurilor, eleganța caselor vechi înconjurate de garduri solide din fier forjat, lumina strecurată prin funzişuri peste trotuarele prăfoase, murdare, sparte de rădăcini. Rareori se lăsa absorbită de fluxul bulevardelor largi, gălăgioase, copleşite de bîzîi-tul isteric al troleibuzelor, de vîjîitul nerăbdător al automobilelor țîşnind înainte la lumina verde a semafoarelor.

Ar fi vrut să se obişnuiască mai repede. Trăia prea încordată. Se vedea înghițită de o lume care nu te lăsa să stai prea mult pe gînduri, în care cunoştințele, relațiile, prieteniile se încropeau şi se desfăceau pe negîndite, ca în vis. Abia acum putea descoperi cît era ea de stîngace şi de rigidă. Avea încă o dată nevoie de curaj şi dezinvoltură. Trebuia să învețe de una singură această nouă libertate, cu toate impudorile şi iresponsabilitățile ei. Da, să închidă ochii şi să întindă mîna. Imposibil să nu atingă ceva...

De fapt, nici nu era prea complicat, în lumea lor de studenți totul era permis, nimic nu părea condamnabil, în jurul ei roiau nenumărați pretendenți, putea să încerce. Multe fete făceau aşa, în fiecare seară le vedeai cu alt băiat. Hotărî că e mai bine să-şi compenseze tulburările şi indispozițiile de care suferea prin acceptarea oricărei aventuri convenabile. Ce ar fi avut de pierdut? Ce-ar fi putut să i se întîmple? Aproape toate colegele ei erau înnebunite să se culce cu cît mai mulți băieți. Era şi ăsta un sport ca oricare altul, un mod de a cunoaşte mai repede viața din jur. Şi ea, să stea deoparte ca o caraghioasă?

Cînd îi plăcea un tip, îi accepta imediat toate inițiativele, făcea dragoste unde se nimerea, fără nazuri: sprijinită de vreun copac în parcul din spatele Casei Studenților, întinsă pe vreo bancă ascunsă în întuneric între rufele de forsiția din incinta fostului Hipodrom, în cel de-al doilea vagon al tramvaiului 24, care mergea toată noaptea, de multe ori fără nici un pasager, stînd în brațele partenerului, în rochia subțire de vară, după ce-şi scosese chiloții si-i băgase în geantă, pe scările care duceau la punctul termic al facultății, ziua în amiaza mare, cînd de sus, de pe coridoare, se auzeau vocile studenților ieşiți în pauză, sau noaptea, în patul ei de la cămin, dacă Lu-y şi Piri plecaseră la vreo petrecere, cînd

143

amorezul de ocazie trebuia să escaladeze grilajul balconului, pentru a se pierde apoi, după o oră-două, tot pe acolo, în întunericul dens.

N-avea ce să regrete, descoperise şi ea că în viață nu trebuie să-ți pară rău de nimic. Văzuse şi ea filmul *Love story* care isterizase tot căminul, însă toate aceste relații pasagere cu băieții îi rămîneau în memorie ca nişte lungi momente de halucinație (ceva care nu părea să aibă vreo legătură cu satisfacția sau plăcerea). Se despărțea de individul de care se lăsase agățată şi de fiecare dată abia aştepta să se spele cît mai repede, săpunindu-se şi clătindu-se de cîte două-trei ori la rînd, frecîndu-şi cu gesturi nervoase scoica elastică a sexului, ca pe un obiect hidos şi murdar ce ar fi trebuit să-i facă scîrbă, dar nu-i făcea, vîrîndu-şi furtunul de cauciuc al duşului cît mai adînc în vagin ca într-o gaură fără fund.

Bluza strînsă, elastică, îți aplatizează uşor sînii. Şi tu vezi, simți, absorbi direct cu osul sternului privirea lui siderată, lacomă, privirea lui dureroasă, strălucitoare, prudentă, plină de frică, speriată de voluptate. Nu te-ai îmbrăcat intenționat aşa. Dar privirea lui e convinsă că minți şi că de fapt hi eşti o curvă de lux, o femeie fatală, provocatoare.

Era prea cald, era prea tîrziu, riscai să pierzi examenul. Ultimul din sesiune. Ai tras pe tine bluza asta albă, nici transparentă nici netransparentă, din materialul ăsta sifonat care atunci cînd se întinde şi se lipeşte pe rotunjimile trupului promite să devină străveziu. E prea cald şi sînii tăi uşor împinşi în jos de presiunea materialului sînt acum grei, mai rotunzi şi mai mari. Eşti înainte de ciclu si ei au căpătat o opulență insuportabilă. Durerea din privirea doctorului Dar-vari se întîlneşte cu senzația de apăsare a sfîrcurilor tale erec-tate. Dacă ți-ar vedea bustul gol, privirea lui n-ar fi la fel de lacomă. Dar tu ştii că n-ai vrut să-l provoci şi nici să-l umileşti. Altfel ai fi pus pe tine o bluză cu decolteu. Si privirea lui electrizată, drogată de vis, să încremenească acolo, pe linia despărțitoare, în crevasa aceea adîncă.

El să încerce să-ți fixeze fața, ochii verzi, rimelați, şi buzele cărnoase, rujate, dar văzul lui speriat să se întoarcă mereu acolo, ca sclipirea unui tăiş de sabie. Şi nu pentru.că nu

144

ți-ar suporta ochii. Nu, cîtă vreme el e profesorul şi tu studenta. Pur şi simplu înnebunit de acel mic gol hipnotic, căscat ca o fantasmă hipnotică.

Eşti în fața lui şi nu ştii ce să faci cu mîinile, ai senzația că îți ții picioarele prea depărtate (cum vine asta?), că te doare burta şi ți s-au umezit brusc mucoasele labiale, că dacă vei mai sta multă vreme aşa, în picioare, cu ochii larg deschişi, vei începe să lăcrimezi. Şi totuşi îi faci față. Accepți privirea lui de bărbat încă nu suficient de bătrîn, accepți totul cu o milă rece, cu o bunăvoință senină şi încordată. E şi el un bărbat ca toți bărbații, unul de care ți-ai bate joc cu plăcere, pedepsindu-l,

asta neapărat în public, unul pe care l-ai primi dispreţuitoare între pulpele tale, să facă şi el ce poate acolo, să geamă şi să tremure, să-ţi muşte umerii, să-ţi acopere gîtul cu dîre de salivă. L-ai tolera cu toate mişcările lui sacadate şi cu spasmele lui, numai să-i poţi accepta mirosul, să simţi că pielea şi buzele lui încă mai poartă în ele un fior de prospeţime, un zvîcnet de dorinţă adevărată.

însă privirea lui de profesor şi doctor, de mascul şi bărbat trecut de prima tinereţe te inhibă, îi explici de ce ai nevoie de acea notă minimă, ai rămas singură în sala de examen, colegele tale, Nela şi Sandra, au plecat sau te aşteaptă curioase pe coridor, îl rogi să te ajute şi o faci cu un respect bine jucat, îi dai informaţii despre situaţia ta critică însă ochii lui alunecoşi, ochii lui albaştri de adrenalină, încearcă să simuleze dezinteresul, nepăsarea, rigiditatea, plictiseala profesională, da, plictiseala, distanţa, faptul că el e făcut din eter, nu din carne, nu din organe şi sînge, ci dintr-un fel de siliciu didactic.

Interceptezi sclipătul scurt, enorm de scurt, al ochilor lui, fotografiindu-ţi buzele şi bărbia, interceptezi privirea lui lipsită de speranţă, atingîndu-ţi pe rînd obrajii, părul, lobul trandafiriu, monstruozitatea calmă a singurei urechi pe care nu ţi-o învăluie părul. Ochii lui se agaţă o clipă, ca într-o încercare de salvare, de lacrima de sidef a cercelului, de bulbul ca un sîn de păpuşă al cercelului tău, simţi flama ochilor lui strîngînd o fracţiune de secundă între pleoape piatra rece, alburie ca o picătură de spermă.

145

Tocmai privirea lui te ţine în picioare. Nu te dezbracă. Nu te sfîşie. Nu te taie în bucăţi. Privirea lui nu te mănîn-că. Te înghite întreagă fără să te digere. Privirea lui nu mai suportă materialul subţire al bluzei aplatizîndu-ţi sînii, apă-sîndu-i în jos mai mari si mai adevăraţi decît în realitatea lor anatomică, mai greu de ghicit şi imposibil de atins. Timpul trece din ce în ce mai încet... Tu nu eşti un exponat de muzeu. Ai făcut ce-ai făcut si pînă la urmă tot tu ai învins...

Nisip de var în ochi. Mirosul de epidermă bătrînă. Ceaiul
aspru de i/mă creaţă.
Plasma de miere a corcoduşelor. Margarina încinsă. Untul topit. Focul
de
aşchii de brad.
Frecăţeii de piele cojită de soare. Palmele bătucite de
coada furcii, de coada sapei, de coada ciocanului cu care
îndrepţi cuie pe nicovală. Ventuzele de sticlă si mirosul
lor usturător de spirt aprins. Punga amăruie de parfum

a sîmburilor de piersică. Fulgi de zăpadă pe gene. Zeama
spermatică de lămîie. Tremurul puiului golaş de vrabie
ţinut în palme.
Sudoarea febrei.
Uleiul fierbinte turnat în ureche. Mănînci măcrişul caprei, mere verzi, flori de salcîm, scoici fripte pe jar, curmale
cîlţoase, marmeladă de mure, felii de nap cu sare, porumb crud şi nu te doare burta. Gustul oribil de aguridă.
Aburi de sfeclă fiartă.
Arpacaş acru, cu bobul spart. Degete mici, mobile, curentate
de pielea broaştei rîioase. Ac înfipt în ureche şi
găurile tale pentru cercei.
Arahide
tăvălite
în
sare.
Amăreală de cicoare şi apă fierbinte la baza dinţilor.
Negreală de cireşe sălbatice. Limbă arsă cu supă. Fumul
uscat de tămîie învîrtejit pe obraz. Degete amorţite,
murdare, impregnate de
146
iodul nucilor verzi. Mireasmă de măr copt scos din cuptor.
Glezna atinsă de coada şarpelui.
Gustul cleios de gogoaşă. Sideful ouălor de bibilică în
cuibarul din şură. Coate zdrelite, zdrenţe roşii de piele.
Gustul acidulat al prăjiturii cu lămîie. Gustul coclit al
paharului de argint. Spini înfipţi în obraz. Slănina rîncedă.
Izul înţepător de transpiraţie bărbătească. O bomboană
lipită de cerul gurii. Mirosul de dohot al hamurilor. Aroma.
înecăcioasă de zahăr ars. Caşcavalul topit sub năframă, la
strînsul finului. Clocotul gros de sînge al bulionului din
oala zinca ta. Fiertura de linte.
Putoarea latrinei din fundul curţii. Pămîntul reavăn sub
talpa goală. Duhoarea sufocantă a cîinelui mort din
şanţul drumului. Mireasma timpurie de vegetaţie.
Frunza fragedă a păpădiei.

Frunza neagră a nucului.

Frunza de pergament umed a stiuletelui de porumb.

Parfumul vaporos de pansele.

Miros

de

pere

pădurețe adunate

în sacul

de

cînepă.

Iz de frunze pălite de brumă. Foşnet de frunze moarte.

Te uiți pe geam, e toamnă, eşti în camera ta de la căminul

„6 Martie" şi priveşti ploaia, anesteziată de zgomotul

continuu al bulevardului. Din cînd în cînd copilăria ta

reîncepe.

Securistul era un bărbat brunet, în jur de 30 de ani, îmbrăcat impecabil, într-un costum gri-verzui cu pantaloni trapez. O abordase într-o după-amiază, spre sfîrşitul sesiunii de examene din vară, în holul facultății. Avea o față de mops

147

şi purta ochelari. Totul foarte civilizat. La început crezuse că e o glumă. Şi pentru că ea l-a privit cu neîncredere, el i-a arătat zîmbind legitimația. Un securist autentic vasăzică, mult peste ce si-ar fi putut ea imagina. A invitat-o fireşte la o cafea. I-a propus barul Turn, nu departe de Cinematecă. Era un bărbat plăcut si ea nu se speriase prea tare. Pe drum, nimicuri: vremea caniculară, seceta, examenele ei, anii de scoală.

Au găsit cu greu o masă liberă, înăuntru fum să-l tai cu cuțitul. Lume amestecată, fără treburi. El a comandat fără s-o întrebe ce vrea două cafele, un cinzano şi un coniac. Se grăbea poate. Sau se simțea stăpîn pe situație si unele nuanțe nu mai contau. N-a urmat nici un fel de pregătire a terenului şi asta a descumpănit-o. A intrat direct în subiect. Ştia totul despre ea. I-a amintit toate numele, Oravițan, Brun-hilde, Cami şi Miha, Horațiu Mălinas, Carmen lonescu şi inginerul Greavu, tanti Teo, Piri şi Lu-y. Plus alte nume de fete, mai ales de fete, pe unele abia dacă le cunoscuse... Şi tatăl ei care făcuse puşcărie politică, internatul şi ritualurile din pod cu uniforma de ofițer SS, cantonamentele cu echipa de baschet, turneul de la Krems, în Austria...

El vorbea si ea încerca să descopere de unde venea pericolul. Ei bine, nu era atît vorba de încercarea ei să fugă în Franța din urmă cu un an, cît despre relațiile ei dubioase cu femei şi bărbați. Aveau probe. Aveau declarații. Şi chiar fotografii. I-a spus-o franc: cineva avusese şansa să scape si atunci a înfundat-o pe ea. La ei asta e regula jocului: torni pe altul şi pa! eşti liber, mai ales în cazuri de valută. Ei bine, nu era de glumit! Ar fi putut avea loc o şedință mai specială, putea să zboare din facultate... Era groasă, pe bune. Şi el spusese chiar aşa: pe bune! I s-ar fi putut înscena ceva care s-o termine pe toată viața. Aşa că el îi propunea un tîrg, să semneze un angajament. Nici n-avea mare lucru de făcut. El îi dădea o listă cu nume. Ea urma să fie ceva mai atentă vizavi de acele persoane şi să pună pe hîrtie ce observa. Sigur, după o vreme, după un oarecare antrenament (ha! ha! rîsese el cu cinism), ea ar fi trebuit şi să provoace unele mărturisiri, unele dezvăluiri. Da, ar fi trebuit să învețe arta de a-i trage pe oameni de limbă fără ca ei să-şi dea seama.

148

Şi să nu-şi închipuie că acolo, la cămin, puteai să-ți faci de cap ca într-un sat fără cîini. Se ştia aproape totul, dar deocamdată ei închideau ochii, în cămin se vindeau de toate, pînă şi droguri. Prostituția era în floare. O rețea foarte bine pusă la punct, cu fete de cea mai bună condiție, pentru străini. Iar ei aveau nevoie de informații în plus. De pildă, ce face Lambros, studentul grec de la stomatologie, ce fac Bili Rubina cel bărbos şi iranianul Kusiki, sau rusoaica Aliona, studenta de la română, ce face colega ei Mimoza Sega, şi cu ce se ocupă asistentul lor de metodică, Moni Gurgu sau cum îl cheamă?

Sigur că mai erau şi alte colege de-ale ei care făceau acelaşi lucru. Unele mai vechi, altele mai noi. Unele trebuia să-şi salveze pielea (exact situația ei), altele... Doar sînt atîtea situații în viața asta în care ai nevoie de ajutor. Un examen mai greu de trecut, un bilet gratuit într-o tabără studențească, un loc mai bun la cămin... Şi apoi, să nu uităm, repartiția. .. Aici ei ar fi putut să facă multe, aveau nevoie de oameni în teritoriu, pe care sigur că da, ei îi ajutau în continuare. Să promoveze în funcții, să primească servicii mai uşoare, unii ajungeau directori, plecau în delegații în străinătate... Nimic nu rămînea nerăsplătit. Iar ea, care era în penultimul an, nu se gîndea ? Chiar îi era indiferent ce-o aşteaptă? Şi mama ei care era bolnavă? Ar trebui s-o protejeze de şocuri. Mai ales că ea, Leontina, îşi cam face de cap.... „Ne cam facem de cap, domnişoară!" spusese el zîmbind cu subînțeles.

îl asculta uluită şi simțea cum o cuprinde încetul cu încetul frica. Ştia că n-are cine s-o apere. Ar fi dorit să scape cît mai repede de privirea pătrunzătoare a bărbatului din fața ei. Parcă s-ar fi aflat în fața lui în pielea goală. Nu se mai simțise

niciodată atît de fragilă. Avea carnea ca de argilă. Era o păpuşă de lut speriată, înspăimîntată. Ar fi vrut să semneze şi n-ar fi vrut... Nu putea să încerce ceva? Dacă l-ar fi sedus, dacă... l-ar... fi... fu... tut?...

titlu

NOTA AUCTORIS

Intr-o după-amiază fierbinte de vară la *Lăptăria luiEnache* din Bucureşti a apărut Marele Romancier. El purta o cămaşă albastră, dintr-un material în acelaşi timp băţos şi moale, care te făcea să te gîndeşti la pudra Fină de pe pleoapele femeilor, la petalele de lalea sau la culoarea comestibilă a plastilinei de bună calitate. Era o cămaşă bogată, foarte largă, cu buzunare mari, prevăzute cu clape, şi mîneci ce se deschideau ca nişte aripi, pornite de deasupra umerilor, pentru a asigura astfel le-jeritatea trebuitoare unei munci susţinute.

Marele Romancier a salutat discret în stînga şi-n dreapta -cafeneaua era plină de tineri guralivi şi transpiraţi, cu părul galben şi unghiile negre, cu cercei marinăreşti în urechi şi cu brăţări brahmanice de piele la mîini şi la picioare - a urcat pe generosul podium al formaţiilor de muzică informală ale zilei care cîntau în fiecare seară aici şi s-a aşezat pe băncuţă. Era şi el transpirat, obosit de căldură, dezhidratat şi livid. Acest bărbat mare şi gras, cu ochelari de vedere impunători, acope-rindu-i jumătate din obraz, era de fapt chiar Marele Romancier care privea în jur şi încerca să înţeleagă ce se întîmplă, dacă e bine ca fundul lui respectabil să ocupe complet şi să şi depăşească puţin suprafaţa băncuţei de lemn din faţa unei mese cu tăblia lungă pe care se aflau microfonul, paharul şi o sticlă cu apă. Privea în jur de sus, de la o înălţime mult mai mare decît aceea la care se afla. Era un lup cu gîtul puternic, un leu cu coama rărită dar mîndră, un carnasier ieşit la plimbare prin jungla metropolitană, să vîneze idei, personaje, gură-cască şi filozofi, eventual femei.

150

Iar Marele Romancier se afla acolo pentru că toată lumea din cafenea ar fi trebuit să fi fost informată că participă la o întîlnire cu Marele Romancier. Evenimentul nu era unul oarecare, pentru că el urma să citească o pagină sau două pagini sau chiar trei (pînă la urmă a citit cinci) din cartea la care lucra chiar atunci şi care-i producea frecvente insomnii. Marele Romancier avea pe masa de lucru un roman politic, un roman anticomunist, un nou roman dostoievskian, o carte sinceră şi curajoasă în care personajele îşi expuneau cu brutalitate opiniile şi depanau amintiri dureroase, atît de dureroase că monologul devenea obligatoriu în tot ceea ce aveau ele de spus. Aşa că Marele Romancier a fost prezentat publicului şi rugat să citească. Cu această ocazie publicul a aflat că nu se află în faţa Marelui Cîntăreţ de Jazz, ci în faţa Marelui

Romancier. Şi lui îi făcea plăcere să se afle în fața lor, să le citească cîteva pagini din opera sa. Şi-a terminat introducerea. Părul băieților a devenit din galben şi mai galben, unghiile şi buzele fetelor au devenit din negre şi mai negre. Apoi a luat în mînă prima pagină.

La mese se aflau nu doar tineri gălăgioşi şi placizi, ci şi scriitori atenţi şi responsabili. Unii erau atenţi să nu piardă momentul aplauzelor, alții erau curioşi să înțeleagă ce metamorfoze se petrecuseră după 1990 cu Marele Romancier. Mă rătăcisem şi eu acolo, îl ascultam pe Marele Romancier şi vocea lui se desfăşura sigură şi nervoasă, ironică şi conştientă de sine, albă şi totuşi plină de inflexiuni, insinuantă, uşor dispreţuitoare, pentru sine şi pentru noi toţi, o voce de bărbat matur, versat, hîr-şit în toate, trecut prin cele mai neaşteptate experiențe, obosit de muncă dar satisfăcut să fie obosit de muncă, pentru că aceasta nu era orice fel de muncă ci munca unui mare prozator pentru care în literatură nu există democrație, ci numai geniu. El citea şi în ceea ce citea el vorbea un septuagenar rasat care trecuse prin mai multe puşcării comuniste şi care fusese distrus de comunism şi pe dinăuntru şi pe din afară. Căci lumea comunistă era o lume atroce, brutală, inumană, oribilă, demențială, o jignire la adresa ideii de om. Vocea lui declara că în comunism nu există libertate, nu există lumină, nu există căldură, nu există gîndire liberă, ziare libere, nici posibilitatea de a fugi. Vocea lui repeta că în comunism nu există decît dispreţul față

de om, fanatismul ideologic, minciuna, aroganța, prostia, securitatea, miliția şi frica, foamea şi laşitatea celor care se lasă conduşi. Era foarte interesant şi foarte adevărat şi de-a dreptul revoltător tot ceea ce spunea vocea lui. Marele Romancier transpira şi citea, citea şi transpira, cămaşa lui albastră devenea şi mai albastră, privirea lui pătrunzătoare şi mîndră devenea şi mai pătrunzătoare şi mîndră, ochelarii lui se abureau de efort, buzele lui se atingeau, cuvintele curgeau şuvoi. Cînd a terminat şi ultima filă a tăcut brusc, a ridicat capul, şi-a şters fruntea şi a tăcut încă o dată.

Nu m-am putut abține şi ani vorbit. Marele Romancier nu-şi nota nimic, reținea totul. Eu spuneam că sînt absolut convins de faptul că Marele Romancier e un mare romancier, dar că se poate întîmpla şi ca un mare romancier să nu fie întotdeauna un mare romancier. Paginile citite de el mi se păreau departe de literatură şi aproape de jurnalistică, departe de artă şi aproape de ideologie. Erau prea politice pentru a fi şi metafizice şi păreau scrise prea în grabă pentru a putea exprima cu adevărat talentul Marelui Romancier în care eu credeam sincer. Am făcut imprudența să pronunț cuvîntul *sincer* şi atunci nesinceritatea mea a părut deodată evidentă. Dacă eu spuneam cuvîntul *ideologizare,* el spunea cuvîntul *roman politic,* dacă eu spuneam cuvîntul *roman politic,* el spunea cuvîntul *Thomas Mann,* dacă eu spuneam cuvintele *abstract, mănuşă întoarsă pe*

dos, alb şi negru, jurnalism, stil, el spunea cuvintele *politic, supraurnan, Nietzsche, proza mare, personaje puternice, lume.* Apoi eu am pronunţat numele lui *Milan Kundera* dar cineva de pe băncuţele din faţă a pronunţat numele lui *Paul Goma* şi atunci eu am pus cuvîntul *NU* lîngă alte cuvinte pe care le spusesem pînă atunci şi din sală s-a auzit că o persoană obsedată de gloria ieftină (eu eram acela) venise cu tîrnăcopul să distrugă soclul unei statui de marmură fără nici o fisură. Am respins imediat cuvîntul *tîrnăcop* şi am pronunţat cuvîntul *sac de box.* Nu voiam să devin sacul de box al acelui *malentendu,* mai ales că în cafenea se lăsase tăcerea şi părul băieţilor era la fel de galben, unghiile fetelor la fel de negre ca şi la început. Am refuzat pe loc continuarea acelui dialog, am declarat că resping un astfel de dialog care nu putea fi un dialog. Mi-am golit sticla de bere şi am eliberat locul.

152

Rareori ţi se întîmpla în viaţă să ai sentimentul unei situaţii perfect absurde. Mi s-a întîmplat asta şi a trebuit să accept că şi neînţelegerea e o formă de înţelegere. Am urcat treptele spre locul numit *La motor,* pe terasa cu soare şi vînt, şi m-am pierdut printre băieţii cu cercei marinăreşti în urechi, printre fetele cu brăţări brahmanice la glezne, printre scriitori, bişniţari şi artişti. M-am aşezat la o altă masă şi am comandat o altă sticlă de bere. Sînt un romancier cu părul cărunt şi fără dinţi, cu tălpile picioarelor acoperite de mico/e şi unghiile îngroşate de tutun. Sînt un romancier care într-un autocar basarabean, noaptea pe lună, pe drumul de întoarcere de la Orhei Sa Chişinău, a scos din buzunar un pix cu vîrful umed şi a notat pentru eternitate în palma deschisă:

CU LIT E.-RA TU-RA

/n /-/4 A\ *-p i E-RD UT*

Poate că eram beat. Ştiu însă că am o dantură precară pentru că lumea comunistă în care am trăit pînă la vîrsta de 40 de ani e lumea oamenilor cu dantura precară şi boli de piele stomac pancreas inimă colon plămîni colecist ficat şi rinichi. Cu dantura mea precară, distrusă de alimente proaste şi lipsa de calciu din copilărie, eu nu pot să mănînc orice. Pot să mă-nînc imaginea publică a Marelui Romancier şi măreţia lui de leu bătrîn cu coama rară, dar nu pot să mănînc cuvintele lui de cîlţi şi rumeguş, de hîrtie gudronată si cauciuc sintetic, nu pot să înghit propoziţiile lui de lemn şi cîrpă, de cărbune coc-sifkabil şi sticlă pisată cu ciocanul ideologic. Nu pot să iau cuvintele în care trăiesc fiinţe individuale şi să mă port cu ele ca şi cum fiinţele individuale nu ar avea cap mîini şi picioare, ochi nas şi gură, sex inimă şi burtă. Nu pot să iau frazele vii şi să le pun pe nicovala ideologică, pe masa ideologică de operaţie, în patul ideologic de tortură ca pe nişte exponate din muzeul adevărului gîndit. După 1990 m-am trezit ejectat din lumea comunistă în care m-am născut într-o mare sală de aşteptare în care chipurile

cenuşii ale oamenilor ar trebui să devină luminoase şi nu devin, cuvintele murdare ar trebui să devină

153

curate şi nu devin, în care convingerile tuturor celor care aşteaptă ar trebui să devină adevărate şi nu devin.

Merg prin această sală de aşteptare şi descopăr femei rujate copii plîngăcioşi tineri cu pieptul bombat bunici fără păr oameni cu ochelari purtători de valize şi genţi-diplomat inşi în uniformă fete singure cu fuste foarte scurte bunicuţe cu decolteu funduri grase guri pofticioase priviri obosite gesturi energice cuvinte goale mîzgălituri fără sens pe pereţi case de bilete şi ghişee de recepţie tejghele de circiumă şi pupitre de comandă ofiţeri contabili *body-guarzi* ciocoi şoferi domnişoare cu sînii mari profesoare mineri administratori găinari miniştri. Plutesc şi eu pe această suprafaţă agitată care ascunde o adîncime încă nemăsurată pînă acum. Stau şi eu în afara unei uşi ca să pot intra înăuntrul unei case. Cred şi eu în aceste distincţii: ceea ce e precar e murdar, ceea ce e murdar e viu, ceea ce e viu suferă se degradează cade dispare. Dar comunismul nu e negru, comunismul e cenuşiu şi nu există o culoare cenuşie, ci doar amestecuri de alb şi negru, în fond, nici nu există alb, există doar mixturi de roşu oranj galben violet albastru indigo verde. Ceea ce se arată e monstruos. Ceea ce se ascunde aşteaptă să se arate. Lumea este ceea ce vine şi ceea ce se schimbă. Omul există pentru că e făcut din materie. Ideile nu au materie. Oamenii nu sînt idei. La asta mă gîndesc. Dar iată că Marele Romancier a ieşit şi el pe terasă, îl văd printre mese, e însoţit, gesticulează, pronunţă cuvintele *Balzac beton bomfaier Faulkner Stendhal cod civil continental eroic Rebreanu uliţă cutremurare sos de roşii rechin puşcărie Marii Nemţi Marii Ruşi stepă Kant universitate măr putred carieră sacrificiu Kier-kegaard kilometru kintal Kilimanjaro Hemingway sinucidere Tolstoi Turgheniev 1000 de cuvinte pe zi otravă oameni fluviu formol bibliotecă şi* aşa mai departe. Bate vîntul desigur şi pe terasă e gălăgie.

Titlu

DIVISURA

Aşa, întîlnind-o pe stradă, văzînd-o înaintea ta la nici zece paşi, într-o rochie de vară scurtă si largă, vaporoasă si roşie, descopereai în mersul ei nervos, în coapsele prelungi si în pulpele zvelte, arămite de soare, o simultaneitate de mişcări aproape imposibil de descris, lăsîndu-te cu respirația tăiată. Tu erai un bărbat obosit, plictisit, care se întorcea de la serviciu, si ea era o femeie cu mersul agil, de o indicibilă prospețime. Deveneai brusc atent, surescitat, grăbeai pasul. Cum să-ți scape un astfel de exemplar? Simțeai în felul cum piciorul ei punea pe asfalt talpa de sfoară a espa-drilei chinezeşti mişcările acumulate ale trupului întreg şi tocmai

această simplitate a pasului te curenta. Nu puteai spune că e ceva jucat, studiat. Nu era zvîcnetul agresiv al manechinului, nici mersul înțepat al frumoasei cu *sex-appeal,* nu era umbletul ferm şi elastic al femeii sportive şi nici mişcarea languroasă a hetairei dedicate prin obişnuință plăcerilor trupului. Coborînd din curbura cambrată a gîtului, văii ui cinetic al pasului întîlnea mai întîi umerii drepți, severi şi se lăsa apoi absorbit de mănunchiul de nervi al coloanei vertebrale. Muşchii spatelui rămîneau aproape inerți, brațele se lăsau şi ele cuprinse de fluxul mişcării si toată fre-mătarea torsului se topea în cercul subțire al mijlocului, pe linia de aur a osului sacral. Unda originară a mişcării reverbera în cupa pelviană, pentru a răbufni reduplicată spre tălpi: fesele ei se arcuiau, se legănau, se înălțau, se rotunjeau în aer, pulpele vibrau curentate la întîlnirea cu genunchii, gleznele captau toată această prăvălire de mici energii pe care o disciplinau imediat în sinteza pasului consumat.

155

Mersul ei te înfiora prin lizibilitatea lui exactă. Nu avea nimic de ascuns. Era un mers săltat şi imponderabil, cu şolduri obraznic de feminine şi glezne tari, sculpturale, aproape numai piele şi os. Din arcurile tari ale coapselor, din rotunjimile înguste ale oaselor iliace se înălța în fața ta, ca un pistil exotic dintr-o corolă, torsul ei, cu sîni tari, înaintînd prin aer aproape nemişcat. O urmăreai siderat, cu voința aproape paralizată, neputînd să-ți explici de ce trupul ei te atrăgea irezistibil şi-ți impunea totodată şi o mare distanță. Dacă erai atent şi reuşeai să-ți depăşeşti tulburarea, descopereai că Le-ontina e o femeie compusă din două jumătăți: cea de jos, vie, înnebunitor de vie şi de sexuală, şi cea de sus, încremenită, rece, ironică.

Bolgia sălii de baie te întîmpina cu mirosul ei persistent de mucegai şi săpunuri nemțeşti, refegiste, *sehrfrisch,* ca în reclamele din revistele *Burda,* cu exhalațiile ei de rufe jilave si transpirație adolescentină, ațîțătoare. Şi-l amintea acum (e vara anului 1969 şi ea se află în bucătăria casei părinteşti, stă pe un taburet descleiat şi priveşte flacăra albastră a aragazului, cu fîsîitul ei placid lingînd fundul ligheanului cu albituri) pe Kolontay, pedagogul băieților, cu nasul lui subțire ca două aripioare de rechin sudate deasupra gurii, in-trînd în sala duşurilor exact la sfîrşit, cu puțin înaintea sfîr-şitului, cînd unele fete încă îşi mai trăgeau tricourile peste busturile goale, în costumul lui cafeniu, cu cămaşa lui albă şi cravata lui spălăcită, umplîndu-şi pieptul cu acea substanță irezistibilă, imposibil de analizat, concentrată în aerul cețos de după baia lor, şi afirmînd sentențios: „Iar s-a fumat aici!"

Şi Kolontay - care venea chipurile să le grăbească cu îmbrăcatul pentru a-i putea aduce în seria a doua şi pe băieți la baia săptămînală - avea dreptate şi nu putea fi contrazis. Toată lumea ştia că imediat la intrare, în sălița cazanului, unde, lîngă godinul enorm de fontă roşie ca sîngele închegat, zidul de piatră forma o ieşitură pe care se

puteau înghesui trei-patru persoane, se fumează. Era vorba de obicei de cîte o singură ţigară lungă, subţire, cu inel strălucitor de aur în capătul de lîngă filtru, fadă şi cu un pronunţat gust de talc, ce trecea de la o fată la alta, palmată băieţeşte

156

şi repede plimbată prin cercul mîinilor nerăbdătoare, o ţigară făcută poştă în doar câteva minute, cît dura învălmăşeala dezbrăcatului-îmbrăcatului şi sporovăială sosirii-plecării.

Dar Kolontay nu venea pentru asta, să le prindă pe fumătoarele clandestine, si nici măcar pentru a se delecta cu trupurile lor (era şi inutil, pentru că fetele se grăbeau să prindă serialul din fiecare duminică de la televizor, şi apoi încercările lui de a le surprinde goliciunea ar fi fost extrem de riscante, s-ar fi aflat imediat la direcţiune) ci pentru a mirosi aerul în care se îmbăiaseră ele. Venea întotdeauna la sfîrşit, cînd halatele umede ale fetelor le acopereau deja cărnurile aburite, roşii încă, cu porii dilataţi şi căutînd flămînzi curentul rece al coridorului de scări de la intrare, pentru că el - şi Tina descoperă amuzată acest adevăr, abia acum, la aproape un an de la terminarea liceului (după eşecul de la Medicină), în casa părintească de la ţară, într-o după-amia-ză cînd s-a apucat să spele rufe şi cînd mirosul prosoapelor fierte în ligheanul de pe aragaz îi aduce brusc aminte de internat - pentru că el era un pervers plin de rafinamente, un obsedat al mirosului lor de trupuri tinere, amestecat cu aerul umed, compact şi leşios în care se topea nuanţa acrişor-as-tringentă a şampoanelor abia folosite de care colegele ei cu rude în afară nu făceau niciodată economie.

Venea şi amuşina încîntat, încruntat, ca o hienă neputincioasă, hrănindu-se cu halucinaţia olfactivă a fiinţei lor de adolescente tîrzii. Aerul încărcat de vapori calzi, care-ţi bro-bonea imediat faţa şi mîinile, păstra încă ceva din fiziologia lor gonadică, din secretele organismelor lor năucite de explozia feminităţii depline. Kolontay încerca să pară un dur, strîmba tot timpul din nas, vocea lui ascuţită se auzea ca un un ţipăt continuu, iar ciocnirile lui cu cele trei pedagoge erau întotdeauna scurte şi tensionate. Mereu avea - în rolul său de pedagog coordonator - cîte ceva de reproşat: focul mult prea puternic de la cazanul de baie, pernuţele şi sticluţele goale de plastic abandonate prin colţuri, vreun robinet uitat deschis, gălăgia exagerată a fetelor, vorbele urîte pe care şi le aruncau una alteia. Săsoaicele se gratulau cu cîte un *blode Ziege* sau *kannst mich Mal* sau *dumme Gaus,* pe cînd pentru romance „gîscă proastă" sau „pupă-mă-n cur"

157

erau apelative mult prea blînde, faţă de frecventele „să mi-o lingi", „pizdă-belită", „s-o fuţi pe mă-ta". Dar aceste înjurături de mare calibru ajungeau foarte rar la urechile lui Ko-lontay. Cînd apărea el, ca la o comandă registrul calificativelor si al trimiterilor se îndulcea în „vacă încălţată", „du-te dracului", „idioata naibii", „tîmpito" - suficient însă

pentru ca ei să le atragă atenția că vorbesc urît şi să le amenințe că va cere diriginților să le scadă nota la purtare. Le vorbea cu o voce cîntată, răstită, în timp ce ochii lui parcurgeau cu rapiditate trupuri, fizionomii, picioare goale, plete ude, contururile pline ale sinilor sub halatele flauşate. Pedagogele - Brunhilde, Mergelina şi Adriana - îl dispreţuiau pe faţă şi nu se sfiau să-l ponegrească în faţa fetelor. Comentarii de tipul „Ce mai vrea şi impotentul ăsta?" sau „Iarăşi ţipă laba-giul ăsta?" sau „M-am săturat să-l mai aud pe rahatul ăsta!" erau frecvente mai ales în reacţiile Mergelinei, cea mai nepă-sătoare si liberă la gură dintre cele trei absolvente de liceu (toate căzute la examenul de admitere la facultate) care-si petreceau zilele şi nopţile împreună cu ele, la internat.

Dar prosoapele albe din ligheanul de pe *aragaz* încep să fiarbă şi mirosul de „albăstreală de rufe" devine atît de puternic, încît ea deschide fereastra si în pielea ei se naşte mai departe senzaţia că se află încă acolo, printre fetele de la internat, în sala duşurilor sau în curtea înconjurată de ziduri, într-o dimineaţă de duminică, după ieşirea din *sala de meditaţie. E* aproape ora 12 la amiază, fetele şi-au înălţat gîtu-rile si privesc curioase ceasul din Turn. începe defilarea figurilor de lemn, iar potcovarul cu barbă albă va izbi în nicovală de douăsprezece ori. E un spectacol repetat cu precizie în fiecare zi, indiferent de ploaie, zăpadă sau vînt, pe care ele nu-l pot urmări decît duminica, în restul zilelor sînt la scoală. Dar acum s-a lăsat liniştea, sporovăială fetelor a încetat, toate privirile stau agăţate de figurile nemişcate ale ceasului. Pe ea o doare ceafa, lăcrămează, apoi ciocanul începe să cadă pe nicovală, se aude dangătul clopotului şi mîinilei ei apucă prosopul din cui, prind marginile fierbinţi ale ligheanului cu rufe şi-l poartă spre fîntîna din curte, la limpezit.

158

Pentru că părinţii ei n-au iubit-o. E dimineaţă şi ea s-a trezit cu propoziţia asta în minte. E dimineaţa devreme, afară ninge încet, ninge repede, rafale intermitente de vînt, cablurile de curent ale troleibuzelor se leagănă greoaie între stîlpi, si căldura din cameră răspîndită în valuri tremurătoare, în sus, peste sticla murdară a ferestrei, încă o dată singură în camera de la căminul „6 Martie", si clădirile cenuşii de peste drum zărite printre ramurile negre ale castanilor ca un desen. *Pentru că părinţii ei n-au iubit-o.* Visase poate ceva. S-a trezit cu propoziţia asta în minte de parcă ar fi citit-o într-o carte. Dar ce însemna *pentru că?* Ce însemna? Şi ea plimba mai departe propoziţia prin cotloanele creierului aşa cum plimbi uneori prin gură o bomboană care se topeşte încet şi care-ţi loveşte din cînd în cînd dinţii cu zgomot, ca o pietricică rotundă.

Un zgomot interior, auzit în interior, din interior. O propoziţie gîndită şi ea doar în interiorul capului, în căldura aceea cleioasă de după somn. Ca o scuză a ei interioară. Si asta o face să privească rămurişul negru ca tuşul lipit peste geamul camerei, dîrele albastre ale troleibuzelor care se scurg rar pe bulevard, cu un fel de tristeţe vinovată,

resemnată. Da, îi era mai uşor să creadă că părinții ei n-au iubit-o. Deşi i-ar fi fost la fel de uşor şi să descopere că părinții ei, zidarul Ion şi țăranca Măria, n-au avut timp s-o iubească.

Oameni care n-au timp niciodată, îşi amînă sentimentele, se prefac că nu pot mai mult, laşitatea lor de ființe copleşite de greutățile vieții, speriate, abrutizate de muncă, de amenințările viitorului, de acea dihanie perversă care le roade viscerele de oameni tineri trăindu-şi zilele cu vedenia bă-trîneții în cap. Te-am îmbrăcat, te-am încălțat şi te-am trimis la şcoală. N-ai suferit de foame. Pe cînd alții... Aşa i-ar fi spus mama. Nu i-a spus niciodată, i-a dat de înțeles... Apoi ea se ridică de pe marginea patului şi priveşte uluită dezordinea din cameră. A dormit atît de profund, că nici nu ştie cînd s-au trezit Piri si Lu-y şi au plecat la cursuri. Trei fete care împart acelaşi spațiu, şi o mizerie *mai ceva ca la țigani* (ar fi spus iarăşi mama). Timpul isteric al vieții de studentă,

159

acea întindere bezmetică de senzații în care nu există oprire. Să faci ceea ce n-ai mai făcut niciodată. O energie consumată furibund, bucuria clipelor, stărilor. Şi fericirea? La naiba! Fericirea e a celor care au răbdarea să stea pe loc. S-a apropiat de fereastră şi acum simte căldura uscată, cu miros de vopsea arsă, a caiorifierului. N-au avut timp s-o iubească. Se poate spune si aşa. Lipsa iubirii naşte singurătatea? îi plăcea să creadă asta. Se însingurase de mică, fugea de ai ei, mereu cu aceeaşi dorința să se desprindă de matcă, să ia lumea în piept. Puiul prostuț de vrabie care zboară din cuibul cald. O povestioară de la la cinci ani, cînd ea nici nu ştia să citească, învățase de mică să-şi ascundă gîndurile, faptele, ruşinea şi frica. Mai ales frica.

îi era frică de tata. Toată ființa lui emana o asprime la fel de insuportabilă ca şi asprimea mîinilor lui de zidar. Iar mama era o ființă care tăcea, o maşină de robotit, speriată de cel mai mic zgomot, de cel mai mic zvon. îşi disprețuia mama, dar numai ea ştia asta. îşi ura tatăl dar numai ea ştia asta. Şi cîteodată i se făcea milă de ei. Erau nişte oameni prea simpli, înduioşător de simpli. Ăsta era adevărul.

A început să facă sport şi a intrat în echipa de baschet a şcolii şi pentru că nu voia să semene cu mama ei. I-ar fi fost cu neputință să crească cu frica aceea ascunsă în organism ca o boală de sînge moştenită din naştere. Dar trebuia să păstreze ceva şi din asprimea tatălui ei. Şi ceva din bunătatea bunicii Anuța, ceva din inocența copilărească a bunicului Tase, ceva din fruntea mereu încruntată a bunicului Marcu. Trecea prin viață ca o gîscă nătîngă, desprinsă de cîrd, şi trebuia să-şi învingă tristețile, plînsul, căderile, nemulțumirile. Mergea înainte, trebuia să meargă înainte. Devenise o fată frumoasă pe care n-avea cine s-o iubească. Nimeni

nu încerca să afle cum ar fi trebuit s-o iubească pe ea. Era dorită de bărbaţi, era invidiată de colege şi prietene, de parcă ei i-ar fi fost mai uşor pentru că n-avea suflet. Şi aşa a şi început să meargă înainte de la o vîrstă încolo, de parcă sufletul ei nici n-ar fi existat.

160

în Republica Socialistă România viaţa mergea înainte şi ducea împreună cu ea maşini de spălat automate, semafoare rutiere, diplome de onoare, camioane cu carne pentru export, ciorapi „Adesgo", haine din blană de vulpe, pălării de soare, picapuri poloneze si aparate de fotografiat, prezervative, produse apicole, cuptoare „Siemens-Martin" si containere cu tenisi chinezeşti, saci cu lînă, sticle de cabernet bulgăresc, tractoare „Universal", papiote de aţă, biciclete, bigudiuri, bomboane de mentă, schiuri „Za-kopane", tramvaie si şine de cale ferată, fabrici de ciment si îngrăşăminte chimice, automobile „Dacia", gredere si dragline, macarale si sonde, măsline greceşti şi ţigări „Ben-son & Hadges", tancuri de petrol, şuruburi şi armături metalice, televizoare „Orion", trenuri cu votcă rusească, dormeze şi somiere, cîlţi de cînepă, carnete CEC, tuniculare si abataje, note informative, tuburi -,:u pastă de dinţi „Supercristal" si butoaie cu varză murată, lăzi cu bere „Azuga", cositoare mecanice, căruţe cu coviltir, prăjituri cu nucă de cocos, crescătorii de porci şi de găini, viaducte si schele, cărămizi prefabricate, draperii de velur, benzi magnetice „BASF", radiatoare, balanţe farmaceutice, bobine de sîr-mă „Cîmpia Turzii", foraibăre, balamale, ambulanţe, şalupe, cade de fontă, ciocolată cu rom „Dezrobirea", medalii de fruntaşi în producţie, maşini roşii de pompieri, feţe de masă din muşama, seringi si ca-solete, biciclete „Torpedo", jaluzele

de lemn, microbuze, ceasuri de mînă „Doxa", aparate de fotografiat „Zenit", căşti de protecţie, stilouri chinezeşti, maşini de scris „Olivetti", trailere, motostivuitoare, mingi de fotbal, pepite de aur, cutii cu faianţă, pantofi „Guban", saci de ciment, compresoare, filtre antipoluante, ţigări „Carpaţi", fuste negre de catifea, butelii cu gaz metan, frigidere „Fram", mănuşi de azbest, covoare de iută, taburete, fotolii, şifoniere, cizme de cauciuc, lac de unghii, lotci pescăreşti, antene de televizor, sutiene, combinezoane, termosuri de cafea, portjar-tiere, locomotive „Electroputere" Craiova, discuri cu muzică de jazz, mărgele de sticlă, bluze de trening, motopompe, salopete, benzi rulante, stîlpi de înaltă tensiune, caramele „Kandia", piatră de var, baterii „Focus", gatere, mobilă stil, truse de scris „Pionier", ligheane de aramă şi cositor, cutii cu „Perlan albastru", cabine telefonice, săpun de rufe „Cheia", picamere, aparate de radio „Bucureşti", cuie şi scoabe, grinzi de oţel si ţiglă, carton asfaltat şi fulgi de cartofi, saci cu prune uscate, maşini cu pîine, trenuri cu navetişti, alambicuri, basculante cu piatră, balastiere, motorete „Mo-bra", sticluţe cu cerneală, betoniere, autocisterne, aparate de sudură, semănători, mulgătoare electrice, role de *scotch,* trotinete, autobuze, motociclete „Jawa", făină de oase, pesticide, table de sticlă, hărţi didactice, steaguri, trompete, cantine si dormitoare pe roţi, baraje, buloane, brichete cu gaz, cami-

161

oane „Steagul Roşu", bucşe, bar-je, bărci cu motor, banderole, brasarde, brancarde, becuri si broaşte „Yale".

în Bucureşti, peste Casa Scînteii, strălucea îndrăzneaţă steluţa roşie. Venea noaptea şi se făcea ziuă. Ve-

nea iarna si se făcea primăvară. Vîn-tul bătea cu putere. Bătea vîntul bătea vîntul bătea vîntul Bătea vîntul bătea vîntul bătea vîntul Bătea vîntul bătea vîntul bătea vîntul Bătea vîntul bătea vîntul bătea vîntul şi ţara respira.

Ai rămas în picioare în faţa lui. Neliniştită şi sfidătoare. Profesorul şi doctorul Darvari te-a ghicit. Eşti o femeie pentru care totul e posibil şi nimic important. Privirea lui revine, se opreşte pe faţa ta şi de data asta îţi caută ochii. Tu tremuri toată şi începi să transpiri, aştepţi ca el să se decidă si să-ţi pună odată pe carnet nenorocita aia de notă şi blestemata aia de semnătură.

După care n-are decît! Să se arunce pe tine, să-ţi poruncească să te dezbraci (ai face-o!), dar nu aşa! Totul a devenit insuportabil, privirea lui este insuportabilă,

degetele lui sînt insuportabile si mai insuportabilă decît orice e linişte electrică în care vă scăldați. Fiecare cu fricile lui. Iar tu îți spui că penetrările sînt cu mult mai uşor de îndurat decît prezențele *face ă face,* cu replicile lor somnambulice, cu frustrările lor încordate pînă la atacul de cord, cu secrețiile lor secrete şi porii lor deschişi, dilatați, umectați, intrați în implozie. Eşti o făptură neapărată care abia acum începe să devină femeia la întîlnirea cu monstrul.

Pentru că doctorul Darvari nu te-ar strînge de gît.

Nu ți-ar băga mîna între picioare.

Nu ți-ar tăia pielea cu lama si nu te-ar arunca de la etaj.

El nici măcar nu ți-ar putea sfîşia carnea cu unghiile pentru că n-are unghii de fiară.

El nu vrea sîngele tău.

Nu vrea ghemul de nervi al plexului tău solar.

Nu vrea nimic.

N-are cuțit, n-are pistol, n-are ascunsă în pumn o sîrmă subțire de oțel.

Te priveşte şi psihicul lui e mai tare decît privirea lui.

Iată de ce e un monstru.

Ai prefera de o mie de ori ca el să fie violent şi vulgar.

162

Dar el nu.

Nu-ți pune mîna.

Nu-ți bagă piciorul între.

Nu te apucă de păr.

Nu-ți smulge bluza.

Nu-ți rupe fusta ca să.

Nu-ți retează sfîrcurile ca nişte muguri de floare aruncați să plutească în vasul extraplat cu cerneală albastră.

Profesorul şi doctorul Hristu Darvari nu vrea nimic. El te înghite bucată cu bucată, vrăjit de zumzetul electric al dorinței, înconjurat de flăcările moi ale biocurenților, încremenit în aerul galben, rece şi transparent.

Ah, zgîrîie tu vopseaua peretelui verde, scrijeleşte tu cu un cui zidul negru de fum, rîcîie şina de oțel învelită-n rugină ca să ajungi acolo, *dedesubt*.* Zgîndăreşte-ti cu unghia buba de pe genunchi, rupe-i pojghița maronie ca o coajă de pîine, să țîşnească afară sîngele roşu! Ia sîmburele de caisă şi loveşte-l cu piatra, prinde aluna în dinți şi apasă pînă o spargi, ia nuca noduroasă şi rotundă, izbeşte si fă-o bucăți! Storcoşeste căpşuna stricată pe ciment, trînteşte de perete măciulia de mac să se

crape, ia toporişca şi înfige-o-n bucata de lemn pînă la miezul ei roşu! Sparge de cerul gurii bobul de strugure, despică între dinţii din faţă sămînţa de floarea-soarelui, scoate sîmburele din cireaşă si prinde-l între degete ca pe un glonţ. Apasă, ţinteşte, loveşte! Omoară-i!...

Şi cască gura, scoate limba, răsfrînge-ţi buzele, arată-ţi dinţii negri de mure în oglinda din baie. Priveste-ţi în apele ei gingiile roz, deschide bine ochii şi sperie-te că pe obraji în jurul nasului pielea ţi s-a acoperit de pistrui. Şi mai departe, mai departe, ah, mai departe! să pîndesti cînd mama nu e acasă şi să răscoleşti hainele cearşafurile prosoapele făcute teanc în dulap, să deschizi cu o sîrmă încuietoarea de la lădiţa cu scule a tatălui tău şi să te joci cu cheia franceză de-a reparatul tancului lovit de obuzul nemţesc, să te umpli de rugină pînă la coate răscolind prin covată cu fierătănii din curtea bunicului Tase. Să-ti bagi nasul peste tot, prin cămară şi prin sertarul cu medicamente si pungi de hîrtie cu plante medicinale. Prin butoaiele coşurile vasele borcanele

163

şi sticlele podului, speriind viespile şoarecii gîndacii. S-o iei la fugă prin porumb ca o bezmetică, şi să alergi aşa spulbe-rînd cu un băţ de alun lujerii fragezi, pînă îţi iese în faţă *necunoscutul,* în lanul de porumb se poate ascunde cadavrul unui soldat cu ochii deschişi (pe care l-ai văzut într-o seară în filmul cu tancul stricat, cocoţată împreună cu Gina în lada camionului, postată, tremurînd de fericire, chiar lîngă aparatul de proiecţie), sub balotul de paie poate dormi un şarpe, în dulapul cu prosoape a fost poate pitit inelul de aur.

Curiozitate şi fascinaţie, frică şi dorinţă nebună de a privi *înăuntru,* de a găsi ceva *dedesubt,* de a atinge dedesubtul şi înăuntrul lucrurilor. Lumea poate ascunde ceva si tu nu ştii ce. O idee insuportabilă. Vrei să ajungi la miez sămînţă sîm-bure inimă. Cum ai putea să accepţi ceea ce e închis îngropat întunecat tăinuit acoperit ascuns ferecat încuiat pecetluit pitit strîns grămadă? Ceva era întotdeauna altceva. Coaja exista pentru a ascunde un miez şi miezul exista pentru a se ascunde într-o coajă. Ea, fetiţa aceea de şapte ani, coaja si miezul. Leontina - o coajă cu miez dublu, Tina si Leon.

Apoi, într-o zi, cînd ea crescuse mai mare şi cuvîntul acela urît din înjurăturile băieţilor n-o mai speria ca altădată de cîte ori îl vedea scris pe vreun gard, Leontina a descoperit că şi tăietura ascunsă între picioare era o cale prin care se putea intra în trupul ei pînă în miezul fiinţei. Ce era acolo, în acest miez, sau mai precis *cine* era acolo, ce animal preistoric, ce creatură oarbă şi nesătulă, cu bot umed de cîrtiţă şi

gîtlej de rechin? Va încerca toată viața să-şi răspundă la întrebarea asta şi nu va reuşi.

Dar în cele din urmă semnase, îi dispăruse orice tremur interior si după consumarea gestului s-a pomenit că-l fixează pe bărbatul din fața ei cu o privire tăioasă, întunecată. Ce altceva putea să i se mai întîmple? Căpitanul Paraschiv îşi pusese ochelarii de soare. Zîmbea. îşi mîhgîia plictisit un obraz. Era un bărbat atrăgător, cu zîmbet cald, suspect de prezentabil. Ținuta lui relaxată, de ins tot timpul atent la ce se întîm-plă în jur, te putea face să te gîndeşti la pistolarul justițiar din filmele western. „Sper că vom colabora bine, frumoaso,

164

şi n-o să faci figuri... Pentru început, te caut eu. Ştiu cum să dau de tine, nu-ți face griji..."

Iar ea se gîndea deja la faptul că orice adevăr poate fi formulat într-o mie de feluri. Va şti ea cum să scrie, ce să scrie, că doar nu era o tîmpită. Era convinsă că se va descurca. Şi că va reuşi să-i păcălească. Timpul trecea şi chipul ei devenise ceva mai senin. O vreme s-a uitat distrată pe geam la oamenii care treceau pe stradă. Haine cenuşii, figuri cenuşii, paşi mărunți, paşi grăbiți, o defilare spectrală de siluete *necunoscute.*

Criza s-a declanşat abia la cămin, îi amorțiseră palmele si imaginile îi jucau în fața ochilor. O ardeau măruntaiele si transpira întruna, în ciuda vremii închise de afară. A băut apă pînă cînd i s-a umflat burta ca un burduf. Nici nu s-ar fi putut atinge de altceva. O frică nouă îi împînzise carnea. Se simțea singură şi părăsită, copleşită de o vinovăție amară, străină de sufletul ei, răspîndindu-şi fluidul de silă şi ruşine pînă-n tălpile picioarelor. Tremura toată. Se aşeza pe pat, în-cercînd să se stăpînească, privea pierdută obiectele camerei, cu brațele lipite de coaste, cu palmele strînse în poala rochiei, frămîntîndu-şi fără sens degetele, dar tremurul o apuca din nou. A pornit bezmetică pe străzi, mişcată mereu înainte de inerția mersului ca o păpuşă cu baterie, şi abia la căderea serii a găsit ceva, o soluție oarecum liniştitoare.

S-a oprit într-o stație, a schimbat mai multe tramvaie si pînă la urmă a ajuns în cartierul Floreasca. N-o mai văzuse pe tanti Teo de doi-trei ani. N-avusese curajul. De fiecare dată o împiedica un acut sentiment de jenă. Poate că se temea de întrebările ei. Vremea anilor de liceu trecuse şi viața ei devenise complicată, ciudată, greu de explicat. Vechea lor complicitate n-ar mai fi fost acum posibilă. Ar fi trebuit să se ascundă la fiecare cuvînt într-un strat gros de minciuni. Şi n-ar fi fost în stare...

Doctorița îmbătrînise mult. Fața i se smochinise, ochii își pierduseră vioiciunea. Si parcă şi mersul ei cel atît de elastic, parcă si mersul nu mai era acelaşi, în ciuda trupului la fel de suplu. Aprimit-o firesc, cu brațele deschise. Vorbea, dar nu mai era le fel de expansivă. N-a mai întrebat-o ca altădată ce

165

fac ai ei, ce noutăți mai are, cum se descurcă cu băieții, cum se distrează...

Tăcerea s-a instalat repede. Erau aşezate față în față pe cele două fotolii ale camerei de zi şi se priveau. O tăcere greoaie, aseptică. Aproape că se puteau auzi bulele de aer spăr-gîndu-se în paharele cu apă minerală de pe măsuță. Apoi mătuşa ei s-a ridicat, a luat o pernă de pe canapea şi a acoperit cu ea telefonul. „Hai spune, si vedem noi ce facem. Tanti Teo ghicise totul. Tina i-a povestit pe îndelete ce şi cum, i l-a descris în amănunt pe bărbatul cu care se întîlnise la bar. Insista fără să-si dea sema de ce pe detaliile înfățişării lui. Aştepta poate ca femeiea din fața ei să-i spună că totul fusese o farsă, însă privirea mătuşii ei s-a întunecat brusc: „Nici pe tine nu te-au lăsat în pace, ticăloşii..." Avea ochii încețoşați şi-i tremurau buzele, făcîndu-i şi mai vizibile zbîr-citurile de pe obraz. Se uita fără noimă la îmbinările geometrice ale parchetului din fața fotoliului pe care stătea. Apoi a început să-i depene o poveste teribilă, povestea ei. N-a mai lăsat-o să se ducă la cămin şi a ținut-o peste noapte la ea.

Cu destul de mulți ani în urmă, în tinerețe, tanti Teo trecuse şi ea printr-o astfel de încercare dar cu mult mai brutală. Alte vremuri, extrem de urîte, violente de-a dreptul. Au luat-o de pe stradă ca pe ultima tîrfă şi au aruncat-o într-o maşină. Interogatorii, amenințări, bătăi, găleți cu apă rece, injecții. Ajunsese să aiureze. Trebuia să scape de ei, altfel şi-ar fi pierdut mințile. Nu înțelegea nici acum, după atîția ani, ce voiseră de la ea. Poate că realitatea fusese cu totul alta şi ea căzuse victima unui şantaj. Dar pe atunci fratele ei, tatăl Tinei, era arestat. Se vorbea despre comploturi, sabotaje şi trădare de țară, despre bandiții din munți şi despre parasu-tiştii americani care se ascundeau prin păduri. I se ceruse să semneze un denunț. I se spusese că fratele ei riscă puşcăria pe viață. Nu exista decît o singură salvare, să facă tîrgul. Aşa a devenit ea omul lor şi lucra în continuare pentru ei. Nu putea să-i spună prea multe, *n-avea voie.* Uite în ce hal ajunsese! Toată voința ei făcută praf. Devenise o ticăloasă. Ticăloasă, ticăloasă, ticăloasă! Şi tanti Teo izbucni în plîns, plîngea în hohote, cu fața ascunsă în palme.

166

Leontina era şocată de ce auzise si se uita la ea uluită. Tatăl ei se întorsese acasă, făcuse doar doi ani de puşcărie şi crezuse că asta fusese totul, o confuzie, o simplă confuzie, bine că scăpase doar cu atit! Tanti Teo rămăsese să ispăşească în locul lui şi el habar n-avea. Iată că ura față de tatăl ei, adunată în suflet de-a lungul anilor, era mai îndreptățită decît crezuse. O cuprinsese o senzație de uşurare, un fel de bucurie

inexplicabilă, se simţea uşoară ca în perioadele ei de mare formă sportivă si o încerca sentimentul unei puteri noi, născută din revoltă şi spaimă, o putere virilă, încăpăţînată, necruţătoare, puterea omului care e în stare în orice clipă să pună mîna pe armă, să atace si să ucidă. Tocmai această nouă stare de spirit o făcu să se scoale de pe fotoliu, să îngenuncheze în faţa mătuşii Teo, să-i îmbrăţişeze mijlocul si să plîngă împreună cu ea. A cuprins-o în braţe, şi-a lipit capul de pieptul ei şi s-a lăsat şi ea în voia lacrimilor. Aşa a fost.

Titlu

IN TABERNA QUANDO SUMUS

Prinsă şi ea în escapadele nocturne ale micii lor confrerii, scăldată de lumina unui petromax agăţat de o grindă, găsit printre obiectele uitate de zeci de ani în podul internatului, în scurtă vreme Leontina începuse să înţeleagă ce înseamnă să te joci cu focul, cînd focul acesta se confundă cu o irepresibilă nevoie de spectacol. Şi cu plăcerea de a-ţi savura impudoarea, cum a descoperit destul de surprinsă. Fetele se dezbrăcau în pielea goală şi, însoţite de muzica discretă a patefonului cu manivelă, se aruncau în luxura vestimentaţiei lor incomplete ca într-un fel de tunel de senzaţii extreme. Toate simţeau nevoia să se prostească.

Una îşi punea şmechereşte pe cap chipiul ţuguiat şi-şi vîra picioarele în pielea lustruită a cizmelor ofiţereşti. Alta îmbrăca o cămaşă brună, cu nasturii neîncheiaţi, înnodîn-du-şi-o artistic pe buric, deasupra pîntecului alb, obscen, proptit în tufişul negru şi des al pubisului. Cami prefera aproape de fiecare dată vestonul cu svastică, ridicîndu-i gulerul tivit pe dedesubt cu piele şi atîrnîndu-şi la şold tocul gol al pistolului. Miha îşi trăgea peste pulpele si fesele ei fleşcăite o pereche de izmene imaculate, prinzîndu-şi în jurul girului cravata subţire de mătase. Brunhilde îşi înfunda pal-mele-i grase în mănuşile fine din piele de viţel care îi veneau ca turnate şi se învelea în pelerina largă, fără mîneci. Ildi, unguroaica din Albeşti, îşi făcea din steag o fustă cu nod pe talie şi prin crăpătura îngustă a celor două părţi petrecute piciorul ei părea mai lung şi mai bine proporţionat.

Apoi începea dansul si perechile se schimbau între ele. Se bea lichior de ouă sau fernet de la alimentara si un fel de

băutură dulce-amăruie numită/Zone (de care Leontina auzise prima dată acolo, la internat) a cărei reţetă o cunoştea Brunhilde. Fetele găsiseră în aceeaşi valiză în care se afla uniforma şi un set de păhărele de argint cu monogramă. Le foloseau numai la aceste petreceri, organizate de obicei sîm-băta, după stingere, în acele sîmbete cînd vulpoiul de Kolon-tay părăsea internatul (nimeni nu ştia unde pleacă) şi nu se mai întorcea decît

luni dimineaţa, proaspăt ras şi arborînd o cămaşă albă, bine călcată, pentru a supraveghea activităţile matinale ale băieţilor.

Fetele dansau dîndu-şi silinţa să fie în ton cu elementele de vestimentaţie pe care le purtau. Pentru că era încălţată cu cizmele, Corina recurgea la genuflexiuni caraghioase ce încercau să sugereze mişcările de cazacioc. Anne înota de-a binelea în cămaşa ei înnodată pe buric şi se chinuia să pună în practică figuri de *twist,* bîţîindu-se ca o apucată, cu pletele în ochi şi cu degetele îndreptate obscen spre sexul gol. Miha dansa din buric ca o cadînă. Cami schiţa mişcări plutitoare de vals, cu spatele foarte drept şi gîtul întins. Ildi o transforma pe Mari cea blondă (care nemaiavînd ce să îmbrace îşi trăsese pînă sus pe pulpe o pereche de ciorapi bărbăteşti prinşi sub genunchi cu jartiere) în partenerul ei masculin, pentru a combina după inspiraţia de moment, învîrtită de braţul lui ridicat, ceardaşul hunic cu mişcările energic-de-iicate ale tangoului argentinian.

Cît despre Hilde, ea nu-şi dădea silinţa să danseze ceva anume. Se scălîmbîia în ritmul unui dans numai al ei, născut din fluturările dezordonate ale pelerinei, care ba o învăluia complet, pînă la gît, ba îi dezgolea fesele pătrăţoase, tremurătoare, şi ţîţele enorme ca două burdufuri. Nu era în stare să urmărească ritmul muzicii, îşi dădea ochii peste cap şi-şi căuta excitată posibilele victime, făcînd din pelerina ei enormă un adevărat cort al păcatului. Fetele ştiau asta. Unele refuzau mîngîierile şi sărutările ei şi Hilde le tolera, înţeleaptă şi dispreţuitoare. Altele însă se lăsau cu plăcere învăluite în mirosul de tabac şi pînză cauciucată al acelui acoperămînt cazon plin de promisiuni fără nume.

Leontina simţea parcă nevoia să lege atmosfera podului de scenele de film din copilărie în care ofiţerii nemţi erau mai

întotdeauna priviţi ca nişte depravaţi, puşi pe chefuri si destrăbălare. Putea fi una din acele femei îmbrăcate sumar, cu ochi strălucitori si gesturi lascive. S-ar fi aflat la o petrecere cu şampanie şi icre negre, înconjurată de ofiţeri eleganţi şi plini de curtoazie. Ar fi dansat cu ei şi ar fi rîs de glumele lor deocheate. Ar fi purtat o rochie roşie de mătase, cu paiete şi strasuri, foarte strînsă pe corp, cu decolteul foarte larg şi sînii liberi sub material. S-ar fi lăsat ameţită de dans, strînsă în braţe, mîngîiată pe coapse si-ar fi căzut epuizată pe un fotoliu pluşat, în timp ce frumosul maior Hindemith (ar fi putut găsi alte zeci de nume nemţeşti care-i plăceau!), toropit de băuturile fine cu care se delectase toată noaptea, i-ar fi turnat în cap o sticlă de şampanie şi i-ar fi lins, rîzînd în hohote, gîtul, bărbia si umerii goi. De fapt, în acea noapte de pomină, cînd distracţia lor ajunsese la apogeu şi perversa de Hilde a luat-o în braţe şi a culcat-o peste stratul de pături pentru a-i sorbi mirosul umed al sexului,

strîngîndu-i clitorisul între dinți, ea a simțit că leşină de plăcere şi că pielea i se topeşte ca o pojghiță de gheață sub un şuvoi de lichid acidulat. A fost noaptea în care s-a îmbătat prima dată.

Era aşezată pe un taburet micuț de bar, ghemuită deasupra unei mese prea joase, şi trebuia să scrie ce face Lu-y, cu ce bărbați se întîlneşte, cu cine corespondează, ce vorbeşte şi ce visează. Lu-y, colega ei de cameră, prietena ei! Securistul scosese din buzunarul de la piept un pix cu pastă şi-l pusese lîngă coala imaculată de hîrtie. Pixul şi coala de hîrtie erau nişte lucruri insuportabil de materiale.

Dacă le-ar fi atins, s-ar fi curentat. Rostul lor era să nege ființa ei. Rostul ei era să adeverească existența lor. Şi-a amintit arunci o pagină dintr-un roman în care un personaj, pe o bancă într-un parc, priveşte coaja crăpată şi rădăcinile noduroase ale unui copac. Le priveşte paralizat de stupoare şi cu el se întîmpla ceva, ea nu înțelesese prea bine ce şi nu ştiuse să răspundă la întrebare. Nimeni nu ştiuse să răspundă. Arunci profesoara de franceză le vorbise despre monstruozitatea lucrurilor si despre greața omului în fața materiei, în sinea ei rîsese de această explicație, ca să descopere acum, doar după cîțiva ani de la terminarea liceului, că da, această

170

greață există şi că ea e o senzație de respingere, amestecată cu frică, vinovăție, somn, silă, amărăciune, deznădejde, resemnare, ruşine, furie, ură, dezgust, neputință, mirare. Si că această senzație de respingere nu vine din stomac şi nici din creier, ci din străfundurile unei necunoscute ființe imateriale, veche de cînd lumea, îngropată clandestin în ființa ei de carne, oase si nervi.

L-a privit lung, fără să spună un cuvînt, pe bărbatul din fața ei ca într-un exercițiu de hipnotism, vrînd parcă să-l suprapună peste volumul acelui copac cu coaja crăpată şi rădăcinile noduroase. Nu găsea imaginea potrivită, nu reuşea s-o descopere printre celelalte desene şi fotografii din manualul de franceză. I-a răsărit în minte castanul din curtea casei în care se consumase aventura ei cu doctorul Horațiu Mălinaş, pe cînd era elevă de liceu. A văzut imediat crăpătura din scoarța copacului în care găsea bilețelele lui. Simțea în vîrful degetelor atingerea materiei lemnoase. Simțea mirosul tare al florilor de castan.

Apoi totul s-a pierdut în aerul cețos din jur. S-a sculat si a pornit încet spre ieşirea din bar. Gălăgia străzilor şi lumina miezului de zi au primit-o în pîntecele lor de aer şi au lăsat-o să rătăcească în voie prin mulțimea colcăitoare a oraşului. Au urmat cîteva zile de autism. Se speriase atît de tare, că începuse să aibă mişcările unul automat, într-un fel se simțea fericită, uşurată. Să se spele, să se îmbrace, să

se aşeze sau să se scoale, să meargă şi să se oprească. Si să privească totul cu ochii măriţi. Nimic altceva.

Curgerea lucrurilor si fiinţelor din jur devenea derularea zumzăitoare a unei pelicule de film în faţa căreia nu puteai închide ochii, de care nu puteai fugi pentru că lumea întreagă era un ecran. Lucrurile păreau să fi fost înlocuite de propria lor dublură tremurătoare, curgînd peste pînza murdară a minutelor, orelor. Oamenii erau carcase de carne proiectate pe imensitatea albă a ecranului, reduse la nevoia de a mînca şi a dormi. Tot ceea ce spuneau ei era inutil şi fără sens, absurd şi grotesc. Da, ei jucau nişte roluri, erau pionii tablei de şah, boabele de fasole ale ţintarului, cărţile caraghioase ale unui joc de copii numit *Păcălici* (îl jucase şi ea ca fetiţă), pie-

171

sele de domino ale unei construcţii întâmplătoare, din bucăţele roşii de lemn lăcuit, fără început si fără sfîrşit.

Oamenii şi cuvintele. Cuvintele si lucrurile. Mici luminiţe de sens din conştiinţa ei. La ce-i foloseau? Alienare, înstrăinare, examenele ei de socialism ştiinţific, pietriş de vorbe, rugină de propoziţii, zgură de sens, stadioane cu manifestanţi, slogane, dejecţii şi resturi alimentare, jeg desprins de pielea frazelor, mătreaţă, pleavă, coji şi murdărie mentală, şedinţe U.S.C.R., magistrale industriale şi complexe agricole, rumeguş cu miros de mucegai, spân cu miros de ulei ars. Totul adunat între copertele unei cărti ca într-o ghenă de bloc muncitoresc, înstrăinare şi transformare în obiect, simulacru de mînă care strînge o altă mînă, coaja unui obraz care atinge coaja altui obraz, copie vineţie la indigo, suflet care-şi pierde căldura, creier frecat cu peria de sîrmă a minciunii, spălat în şamponul progresului planificat, viitor la pachet, în transe mici, ca nişte pulpe zgîrcite de pui învelite în celofan, aruncate de-a valma în pustiul galantarului.

în jurul ei alunecau umbrele unor fiinţe prinse în pînza de păianjen a supravieţuirii. Lumea mergea oricum înainte. Oamenii îmbătrîneau. Cincinale şi planuri de dezvoltare, cu-vîntări şi mereu aceleaşi cuvinte ca nişte baloane umplute cu gaz paralizant. Deasupra halelor industriale lozinci enorme. Litere de metal rezistent, mai înalte ca oamenii de pe stradă. Propoziţii exclamative, trăiască şi înflorească, promisiunea unui nou paradis doldora de tractoare, camioane, semănători, biciclete, rulmenţi, utilaje petroliere, bunuri de larg consum şi măreţe realizări, în aerul amestecat cu gaze arse al oraşului, deasupra armatei de furnici a fiecărei dimineţi, mişcată înainte de frică si grabă, viitorul de aur al omenirii îşi suna zurgălăii de litere roşii:

Tovarăşi!

Muncind mai bine, trăim mai bine. SPOR LA LUCRU!

într-o zi ajunsese cu tramvaiul tocmai la marginea Bucu-reştiului, în plin cartier muncitoresc. Citise îndemnul acesta pe frontispiciul unei fabrici, la intrare. Ce nesimţire sfidă-

172

toare, ce perversitate stupidă! Dar cui să spui asta? N-a întocmit nici o notă informativă despre Lu-y. Se hotărîse să înfrunte orice consecinţă posibilă. Securistul cu ochelari a căuta t-o de cîteva ori şi-a încercat să stea de vorbă cu ea. Fără nici un succes. Nu reuşea să scoată nimic de la ea. Ameninţările lui erau ca nişte gloanţe de cauciuc izbite de un zid de beton.

Si capul ei ieşind din văgăuna ascunsă între picioarele mamei. Capul ei de păpuşă cu ţeasta lăcuită într-un roz ireal, mînjit de dîra blondă a părului. Palmele uscate ale moaşei, respiraţia ei de femeie în vîrstă, gesturile ei liniştite. Şi privirea obosită, luminoasă, uşurată a mamei întinse în patul din camera mare. Iar ochii ei de prunc răsar deodată de sub bandajele de nor ale pleoapelor ca doi sori lichizi, tulburi. Ochii ei, o pereche de ouă de bibilică pulsînd în pojghiţa lor subţire ca pînza de păianjen. Căldura uterină care-i învăluie încă obrajii, urechile de maimuţică năclăite de aurul lichid al placentei. Căpşorul ei, o catapultă fragilă de ceară, o măciulie ovală de os ceva mai mare decît un pumn. Şi mîinile ca nişte lăbuţe de şobolan, pielea mototolită, umedă, îmbălo-şată de lichidul amniotic al somnului din burta mamei. Pielea ei de homuncul crescut în eprubetă şi oasele ei de gelatină, zgîrciul oaselor ei ca nervurile groase ale frunzei de brustur, moi ca articulaţiile mielului şi ca scheletul puiului de nevăstuică.

Şi gura ta care ţipă.

Vocea ta sfîşiind aerul.

Auzul tău ca un burduf bine umflat peste care se prăvălesc cascadele strălucitoare ale orăcăitului tău de broscoi cu pielea caldă, scîncetele tale de animal mititel cu botul zbîr-cit, pietricelele mărunte ale cuvintelor care te înconjoară, razele nevăzute ale apei care bolboroseşte în oala de pe sobă, vorbele şi exclamaţiile, doamne ce fetiţă frumoasă, ce fetiţă frumoasă ai făcut tu, Mărie, uite ce durdulie e, o să se facă înaltă, îi vezi picioruşele? apa! aţi pregătit apa caldă? aţi pregătit prosoapele? cearşaful! unde-i cearşaful? Peste timpanul tău ca o coajă de lapte zgîrieturile unor voci, şi umbrele difuze care ţi se plimbă prin faţa ochilor, umbre de mîini,

173

umbre întunecate de degete, petalele aurii ale unghiilor, feţe cu ochi imenşi, topiţi în piele precum culorile de apă în sugativă, găurile pulsatile ale gurilor, dinţii tari ca pietricele de rîu luate în palme şi vînturate prin aer, buzele ca nişte viermi zvîrcoliţi, uniţi la capete, buzele ca două petale de iris roşu, şi apăsarea mirosurilor, năvala cotropitoare de miresme sărate şi dulci, iuţi şi uşoare, amare şi fierbinţi,

îngheţate şi moi ca albastrul de catifea al panselei, întunericul trupului tău, bezna dulce a somnului, ai adormit şi visezi, înfăşurată încă o dată în pătura de bale a placentei, adăpostită încă o dată în gaura de fericire inconştientă a uterului de care abia te-ai despărţit, în liniştea organică a raiului de carne. Aşa te-ai născut tu.

Ii pusese o notă de trecere. Profesorul Darvari a privit-o încă o dată, compătimitor de data asta, şi a semnat. Apoi venise vara, oraşul fusese învăluit în aburi si praf. Prima vară în care ea rămăsese mai departe la cămin, plictisită si fără bani, convinsă că acasă, la ţară, i-ar fi fost şi mai rău. Dimineaţa, pe coridoarele şi scările căminului se întîlnea cu tot felul de necunoscuţi în salopete murdare de var şi vopsele, abia tîrîindu-şi picioarele, atinşi cu toţii de un fel de oboseală cronică, cenuşie, definitiv întipărită pe feţe. Erau instalatorii si zugravii, începuseră lucrările de renovare şi văruit, unii purtau coifuri de hîrtie pe cap, alţii renunţaseră la cămăşi şi defilau printre pereţii crăpaţi, răzuiţi de vopsea, cu pielea lor brînzoasă si torsurile lor scheletice, aţoase, ruinate de băutură.

Lucrătorii o priveau admirativ, mirnînd cu grosolănie respectul, unii strigau în urma ei: „ce faci, gagico, nu vrei să vorbeşti şi cu noi?" iar cîte un maistru mai în vîrstă se făcea că îi pune la punct: „aşa vorbeşti tu cu o domnişoară, bă puia?" Şi coridorul se zguduia de rîsete şi chirăieli. Ei puţin îi păsa. Cobora imperturbabilă scările, muşcîndu-şi buzele rujate, pline, de culoarea cireşelor pietroase.

Ritualul ieşirii în oraş, tramvaie schimbate la întîmplare, părul umed şi gîtul transpirat, ochelarii de soare, portmo-neul aproape gol, se oprea undeva şi cerea un pahar de lapte bătut şi un corn. Apoi muzee, librării, holul de la Filologie,

cu cele două bănci murdare de marmură albă şi bustul lui Eminescu. Răcoare, aproape frig, şi mina ei de fată elegantă, îmbrăcată sumar, care aşteaptă pe cineva.

Intr-o zi rămăsese singură în acel hol imens. Portăreasa picotea în ghereta ei cu pereţi de sticlă, o muscă mare, neagră, bîzîia disperată ca un avion stricat, zăpăcită de petele de lumină ce tremurau pe plafon, vuietul vătuit al străzilor din jur îi dădea senzaţia unei lumi aiurea care mergea si în somn. Atunci intrase în hol Hristu Darvari, profesorul ei. O cămaşă de poplin cu mîneci scurte, strălucitor de albă. Picioarele goale în sandale, într-o mînă o geantă urîtă de vinilin. Pe nas o pereche de ochelari de soare de modă veche. I-a înlocuit cu ochelarii de vedere şi a studiat o vreme panoul cu notele de la examene. Părea nemulţumit, descumpănit. A căutat în buzunarul pantalonilor o fisă şi a vrut să dea un telefon, dar aparatul era stricat. S-a uitat neajutorat în jur şi atunci a văzut-o: „A, nu se poate, ce cauţi tu aici, la

Filologie?" „M-am ascuns de canicula de afară. De cîte ori ajung în centru, vin aici să mă răcoresc..." Nici un pic de emoție, de fapt pornirea unei volubilități suspecte. Darvari a zîm-bit întrebător: „Deci nu aștepți pe cineva..." Ea a negat din cap, privindu-l încurcată. „Atunci hai cu mine!" deși pe fața lui se citea o anume nehotărîre, ce să facă, unde s-o ducă? „Ia spune, ai fost vreodată la Cernica? Ai văzut mănăstirea?" a găsit el soluția salvatoare. „N-am fost decît la camping..." „Bine, atunci mergem acolo, că acolo e adevărata răcoare... Am mașina afară..." „Și nu mai sînteți supărat pe mine?..." a exagerat ea. Doctorul i-a aruncat aceeași privire umedă, ca în sala de examen, fără să spună nimic. Nici nu-i venea încă să creadă că totul fusese atît de simplu.

La Cernica, pe o terasă de pe malul lacului, chiar la marginea pădurii, au mîncat mici și au băut bere. S-au ridicat, s-au plimbat printre copaci vorbind tot felul de nimicuri și s-au întors la aceeași masă. N-au mai ajuns la mănăstire, nu mai era timp. Se făcuse seară și ea era îmbrăcată subțire. Doctorul s-a dus la mașină și s-a întors cu un șal de cașmir. Ea l-a privit mirată și curioasă. Ce căuta un șal de cașmir în mașina lui? Doctorul s-a prefăcut că nu înțelege. I-a spus că reținuse peste noapte o căsuță și că are în portbagaj o sticlă

175

de coniac grecesc. După bere, pe răcoare, un pahar de coniac fin e cel mai bun remediu. Nu i-a putut rezista.

Au intrat în căsuța de lemn și au aprins lumina. Un interior foarte îngust, aproape curat, cu așternuturi jilave. S-a așezat fiecare pe un pat, au ciocnit și au băut. Nu lăsase bine paharul pe noptiera dintre paturi, că el a și prins-o de mînă. O privea și îi mîngîia unghiile, îi strîngea degetele. Părea să nu mai fie în stare să-și desprindă palma de palma ei. Ridica sticla cu stînga, o ducea la gură și îi scotea dopul cu dinții, își turna în pahar, punea dopul la loc. Obosiseră să stea așa, în capul oaselor. Darvari si-a tras perna sub cap și s-a întins. Ea a făcut același gest. Era liniștită și se simțea bine. Mîinile lor strînse erau un fel de punte care unea cele două paturi.

— Hai spune-mi, ți-ai imaginat altceva?

— Cred că nu...

— Eu mi-am imaginat altceva, dar numai pentru o clipă, atunci cînd am ieșit din holul de la Filologie. Nu ți-e silă de mine?

— Silă?... a murmurat ea ca în somn și i-a ridicat mîna lîngă obraz, apăsîndu-și-o pe încheietura maxilarului.

Palma lui era inertă, uscată, n-a încercat nici o clipă să se deschidă, să se mişte. Apoi mîna ei a tras mîna lui în jos, pe netezimea gîrului, mîngîindu-şi cu părul de pe dosul palmei arterele proeminente. A coborît încet pe suprafaţa sternului, a înaintat şi mai departe, peste rotunjimile sinilor ei puternici de baschetbalistă şi peste placa de muşchi a plexului, lăsînd în cele din urmă palma lui să-i zacă în poală. Apoi linişte linişte linişte. Pînă la urmă au adormit îmbrăcaţi, fiecare în patul lui. S-au trezit peste noapte şi s-au acoperit cu păturile. Cînd s-a crăpat de ziuă, ea a deschis larg uşa şi i-a învăluit imediat miasma grea de iod a lacului şi cîn-tecul mierlelor. Au stat aşa, unul lîngă altul, nemişcaţi şi gîn-ditori, separaţi de intervalul dintre paturi, pînă cînd a ieşit soarele si în pilcul de copaci din apropiere s-a auzit glasul unui copil si clopotul unei vaci. O extraordinară amintire a ei de mai tîrziu despre felul cum se poate face ziuă în apropierea unui bărbat.

176

Cartofii copţi pe cîmp sub vrejii aprinşi. Gustul dulce-pă-ros al caisei. Carnea macră a prunelor. Omida care-ţi traversează braţul cutremurat de scîrbă. Portocala desfăcută felii şi epiteliul ei cu pori adinei, căptuşit cu vată. Mirosul corosiv de pipirig. Gheara de pui din oala cu ciorbă. Piramida foitajelor cu osînză pe raftul din cămară. Mirosul metalic de zgură al grămezii de cărămizi. Bucata de slănină îngheţată, secţionată în felii transparente. Răcoarea pişcăcioasă a hreanului ras, stins cu lapte. Plesnetul cozii de cal. Peştele cu gust de nămol. Mirosul de leşie al duşumelei proaspăt spălate. Dulcele aspru al magiunului de măceşe. Căldura bă-legoasă a pielii de vacă. Gustul de ars al clătitelor. Zerul de brînză grasă. Pulpele urzicate, împînzite de blînde roşii. Consistenţa cauciucată a macaroanelor. Ardeiul iute cotropindu-ţi gura cu granule incandescente. Dinţii de porc din farfuria cu piftie. Mocirla din cizma spartă. Firul de lînă retezat în dinţi. Motorina făinoasă a traverselor încinse de soare. Lingura cu untură de peste izbind buzele strînse. Fire de pînză de păianjen peste faţă. Coaja de mămăligă răzuită de pe vasul de tuci şi prăjită pe plită. Nisipul grunjos al pîinii de secară. Puroiul abcesului spart, scuipatul gros şi cald. Astringenţa agrişelor. Gheaţa apăsată pe frunte. Gustul de rană suptă al palmei sfîrtecate de cui. Dulceaţa calcaroasă a zahărului praf. Ceaiul de cozi de cireşe. Unghia ruptă din rădăcină. Vîsco-zitatea grăsimii de porc. Izul de putred şi mireasma de brad din brînză de burduf. Căderea în prăpastia de rugină a scorţişoarei. Granulaţia respingătoare a şoriciului crud. Linguriţa de zahăr cu gaz care-ţi apasă limba. Saltul în gol al gustului rece de icre. Solitudinea penetrantă a mănunchiului de cimbrişor. Mirosul de păr ars. Sîngele alb-gălbui de rosto-pască. Bale de varză murată. Bule de aer în paharul cu ghiocei. Aerul iute al coteţului de găini. Buze

sprujite de vînt. Gustul lăptos al ciupercilor perpelite pe jar. Dîra de sulf din mirosul de ou. Igrasia pereţilor. Roşul organic al ciorchinelui de rozincini. Vopseaua încinsă a sobei cu rumeguş. Ceapa sticloasă. Pîinea de orz. Aţele cărnii. Badijonarea amigdalelor cu violet de genţiană. Asprimea de cenuşă a săpunului de rufe. Dulcele fad al castanelor coapte. Aşa creşti tu...

177

Avea 17 ani si-şi dădea seama că trebuie să se ocupe cu şi mai multă insistenţă de Leon. N-avea dreptul să-l uite pe acest năzuros locatar al organismului ei ce-i adusese faima de mare sportivă. Pentru a merge mai departe pe drumul ei de meduză aflată la cheremul unor valuri de apă sărată, Tina se vedea obligată să-l regăsească, la fel ca altădată, în carnea ei de ţărăncuţă semicivilizată, pe acest băiat de treabă, tenace şi răbdător, orgolios si îndărătnic, tăcut dar foarte demn. *La vie etait dure,* ea trebuia să devină o dură. Nu mai încăpea nici o glumă aici. Nu mai era nimic de comentat. Viata o silea tot mai mult să-i îmbrace cămaşa de forţă.

In ce o privea pe Marusia, nevasta lui Oraviţan, rusoaica dolofană si blondă, prietena ei cu 20 de ani mai mare, la ea era vorba despre cu totul altceva. Mai degrabă de o ştiinţă a şantajului pur feminină decît de o reală putere copiată după nu ştiu ce model de reuşită al sexului slab, femeia-comisar din filmele sovietice, să spunem. Pe Marusia o ajuta şi trupul ei impunător, rubensian, incredibil de bine proporţional, în ciuda masivităţii slave a torsului şi a sinilor enormi, uşor prăbuşiţi spre pîntece. Şi totuşi, gesturile îi erau mlădioase, sigure, conotate de o nobleţe imposibil de explicat, venită poate din străfundurile obscure ale originii ei moscovite. Marusia era o femeie care iubea viaţa şi ştia să aibă pretenţii. Fustan-giul de Oraviţan era un bărbat care ştia ce înseamnă frica de nevastă. Cuminte ca un mieluşel, concesiv, casnic de-a dreptul şi extrem de prevenitor cînd se întîmpla să rămînă acasă, şi nu era plecat în turnee. Cîteodată se îmbătau împreună cu şampanie amestecată cu votcă, amintindu-şi de iubirea lor „rusească" din perioada cît el fusese student la Moscova. Cîntau atunci pînă la epuizare cîntece ruseşti, începînd cu marşurile muncitoreşti si sfîrşind cu celebra *Kalinka,* sau sfî-şietoare

jelanii de stepă. Leontina asculta totul cu cea mai mare plăcere şi era tulburată mai ales de un cîntec ce începea cu aceste patru versuri:

Razveciali iabloni i grusi, Po pîli turnam nad rekoi Vîhadila na bereg Katiuşa, na vîsoki bereg na krutoi.

178

Nu înțelegea nimic din aceste cuvinte, nici nu ştia dacă le reținuse corect, dar o atrăgea sonoritatea lor aparte, pădu-roasă, foşnitoare, fluidă, fetidă, fibroasă. Cuvîntul *razveciali,* de pildă, o făcea să se gîndească la ceva luminos şi încurcat ca un tufiş de căline cu fructe roşii dar si la rîsul femeilor de la țară, late în şolduri şi cu fuste crețe, strînse la vorbă în fața unor case acoperite cu stuf, în *gruski* ea *auzea* vîntul moale înfoiat în pînzele corturilor întinse în stepă, în iarba scurtă cu flori galbene şi alb-lăptoase cît un vîrf de chibrit. *Razveciali* era un cuvînt palid albastru, sățios şi feminin, în timp ce *gruski* îi spunea ceva despre o virilitate decisă, tăioasă ca o lamă de sabie, consistentă prin vegetalitatea ei mişcătoare şi întunecată, amenințătoare ca o mişună de şoareci de cîmp cu pielea cenuşie. *Gruski* era un cuvînt negru ca smoala şi *rekoi,* alt cuvînt viril, țărănesc, care îi aducea aminte de gustul bulzului de mămăligă frămîntat în palme, seara, după mulsul vacilor, şi de înseninarea cerului deasupra surii, cerul ei de acasă cu stele mari cît pumnul. *Katiuşa* era o fată uşoară ca respirația, nevăzută ca ea, proteică şi puternică, frumoasă şi lenevoasă, iar *vîhadila* venea, dacă venea, din Finlanda, un pămînt al făgăduinței austere, cu roci acoperite de zăpadă, cu sate ascunse în păduri de mesteceni, cu fiorduri oceanice şi cu o promisiune de forță rece şi ocrotitoare.

Toate acestea erau nişte prostii, îşi spunea ea de fiecare dată cînd ajungea în acest punct în care se lăsa paralizată de sonoritatea unor cuvinte pe care nu le înțelegea, răsărindu-i în minte ca nişte viermişori aurii într-o bucată putredă de carne. Nu în votca amestecată cu şampanie si în povestea Katiuşei se afla secretul posibilei sale izbînzi. Nici în sufletul ei de parafină uscată, nici în aerul tern, tot mai tern, al oraşului în care învăța. Nici în cuvinte, nici în lucruri. Dar unde?... Şi mergea mai departe la întîmplare, încrezătoare în instinctele ei, ca şi pînă atunci.

Nu evita să dea curs întîlnirilor pe care i le propunea Pa-raschiv dar refuza de fiecare dată să scrie, îi era imposibil să-şi toarne prietena. Semnase angajamentul de frică. Prezentase la început cîteva note informative mărunte despre persoane vag cunoscute (cîțiva colegi de an), cu care venea

179

aproape zilnic în contact la cursurile de la facultate. Dar îşi dăduse seama că aceste prime hîrtii reprezentau simple probe. Paraschiv se juca cu ea, o încerca, îi

primea hîrtiile şi le arunca în mapa lui de piele fără ca măcar să le privească. Era limpede că nu-l interesau. Iar ea continua să rămînă prizoniera lui.

— Şi Lu-y, pisica blondă, ce mai face? o provoca el. Tot nu vrei să-i asculți miorlăitul si să ne spui si nouă de ce miorlăie ea?...

— Domnule (şi el îi tolera zîmbind acest apelativ), Lu-y e prietena mea. Aşa ceva nu pot să fac...

— Vorbe, iubito, vorbe... Ce ştii tu despre ghearele ei ascunse sub permite?... Dar şi cînd o să le scoată!... o amenința el şi reuşea s-o descumpănească.

Cine era Lu-y, de fapt, dacă interesul lor pentru ea se dovedea atît de mare? Că avea un iubit în Italia, cu care şi spera să se căsătorească? Asta? Numai atît? Şi întîlnirile lor continuau tensionate, tăcute, amuzante, ca în jocul de-a pisica si şoarecele, într-un amestec de emoție şi frică, repulsie şi vrajă, începuse să-i placă ceea ce se întîmpla şi ajunsese să aştepte cu un fel de nerăbdare speriată aceste întîlniri. îl sedusese sau se lăsase sedusă? N-ar fi ştiut ce să spună. Se întîlneau prin barurile Bucureştiului, niciodată în acelaşi loc. Cîteodată se plimbau pe aleile Cişmigiului sau printre copacii bătrîni, cu trunchiuri negre, din jurul Operei, pînă la fostul Hipodrom. Formau o pereche frumoasă, aproape firească. Paraschiv nu avea aproape nimic din semnalmentele băieților de la Secu. Părea un tînăr ca oricare altul. Era un bărbat manierat, stăpîn pe sine, cu o vorbire aleasă, din care nu lipseau ironiile şi aluziile. Citea cu plăcere literatură, cunos-cînd chiar şi cărțile unor autori la zi ca Buzura sau Paler. îi plăceau filmele bune, mai ales cele ruseşti, poloneze şi italiene, şi avea o pasiune specială pentru biliard, „cel mai complex joc al mintii mâinilor", cum explicase el odată în glumă si ei formula asta îi plăcuse.

în timp, discuțiile lor îşi pierduseră încordarea inițială, alunecînd încet spre lucruri intime. Căpitanul Paraschiv ştia multe despre ea, nu însă şi amănunte simple de viață pe care Leontina simțea nevoia să i le spună crezînd că astfel el o

va înțelege cu adevărat şi o va lăsa în pace. O asculta atent şi binevoitor, cu o privire liniştită, de posibil prieten. Nu purta întotdeauna ochelari şi atunci fața lui devenea luminoasă. Crispările ei dispăreau si nu-şi mai ferea ca la început ochii de irişii lui pătrunzători. Privirile li se întîlneau din cînd în cînd în aşteptări confuze, întrebătoare, infuzate de o căldură ciudată.

Vorbindu-i şi explicîndu-i nu ştiu ce, cîteodată el îi atingea mîna. într-o zi, cînd stăteau pe o bancă în parc, i-a desprins din păr un puf de păpădie pe care îl ținea încurcat între degete nestiind ce să facă mai departe. Veselă ca un copil, ea şi-a apropiat fața de degetele lui şi a suflat. Sămînța zburătoare s-a înălțat brusc în aer,

pierzîndu-se printre frunzele unei ramuri. „Gata, ți-au zburat toate necazurile!" a rîs el. „Necazul meu eşti tu!" a replica ea, vrînd parcă să spună altceva decît spusese.

Astfel de gesturi şi replici se adunau mereu într-un spațiu numai al lor, de inconştiente complicități afective. După o vreme aceste întîlniri aproape că-şi pierduseră obiectul. Nu mai vorbeau despre Lu-y, nu mai vorbeau despre nimeni, doar despre ei doi, ca şi cum acel angajament şi relația lor inițială nici n-ar fi existat.

într-o după-amiază, după ce intraseră în zadar în cîteva localuri în căutarea unei cafele adevărate (peste tot li se oferea acelaşi *ness* subțire ca o spălătură de vase), el aruncase într-o doară: „Ce-ar fi să te invit pînă la mine? Si-aşa nevas-tă-mea nu-i acasă... Ştiu să prepar o cafea pe cinste, în ibric de aramă..." Ce urmărea, de fapt? Acceptase. Era curioasă să vadă unde voia să ajungă, în realitate, Paraschiv nu era însurat. O pusese încă o dată la încercare. Garsoniera lui din centrul Bucureştiului era o tipică locuință de burlac, cu mobilier auster, curată şi ordonată. S-au aşezat pe canapea în fața unei măsuțe cu rotile şi au băut cafea şi whisky. Au mîn-cat alune americane şi iarăşi au băut cafea şi whisky. Apoi el a deschis frigiderul şi a încropit o gustare. Au desfăcut o sticlă de vin *Lacrima lui Ovidiu* şi au început să-si povestească amintiri din liceu.

Si-a petrecut noaptea aceea la el şi din noaptea aceea a devenit amanta lui. Se întîlneau rar, se dezbrăcau imediat

181

si făceau dragoste fără să-şi spună nici un cuvînt, ca într-un ritual obligatoriu pentru buna desfăşurare a relației lor. Nu-l iubea. Simțea pentru el o atracție pe care nu şi-o putea explica. Ar fi trebuit să-l urască, dar nu era în stare. Nu-i păstra nici un fel de fidelitate. De cîte ori i se ivea ocazia se culca si cu alți bărbați, cu el însă o făcea constant şi fără nici o re-muscare. Uneori, prinsă în cîte o îmbrățişare ce părea să nu se mai sfîrşească, îşi aducea aminte aceeaşi scenă de film cu o rusoaică din serviciul de spionaj sovietic care-si scoate din coc un ac de seringă pe care i-l înfige în ceafă ofițerului neamț care o călăreşte cu ochii închişi, exact în momentul orgasmului, îi venea să rîdă sau se speria. Ea n-ar fi fost în stare de gînduri criminale. N-ar fi putut să-i facă nici un rău lui Paras-chiv, în ciuda răului pe care i-l făcuse el.

Viața mergea înainte. El o căuta la cămin si cînd nu o găsea îi lăsa bilețele pentru o viitoare întîlnire. îi plăcea discreția lui. Cînd între întîlnirile lor trecea prea mult timp, îl căuta ea, cu frica să nu descopere că o pîndeşte vreo nouă amenințare. Constata că totul e bine, că Paraschiv o doreşte ca şi înainte şi se linіştea. Se simțea protejată şi parcă şi lumea din jur se schimbase. Era privită cu mai multă simpatie. Situația din ultimul an de liceu părea să se repete milimetric. A fost abordată de cîteva persoane cu funcții de răspundere în facultate şi i s-a făcut propunerea de a se implica în coordonarea unor

activități studențești. N-a stat pe gînduri. N-avea ce pierde. Era o şi mai bună ocazie de a se pune la adăpost. Şi astfel a ajuns responsabila cu probleme sportive în U.S.C.R. A bănuit tot timpul că la mijloc era mîna lui Paraschiv dar nu l-a întrebat niciodată.

Titlu

MULIER

Tovarăşa instructor Leontina Guran avea acum această calitate. A terminat facultatea si a ales. I s-a părut că decît profesoară de sport în vreo mizeră şcoală comunală, la dracu-n praznic, mai bine activistă U.T.C. în fond, avea deja o anumită experiență. Era *o* tînără de viitor, ce inspira încredere, aşa i se spusese. Şi atunci de ce nu? N-a ezitat nici o clipă. O energie inconştientă care o mîna înainte. Unde dracu' decît înainte?

A revenit în S., oraşul în care-si făcuse liceul, mobilizată şi de o undă de nostalgie. Luase în primire activitatea de propagandă. Munca cu tinerii, educația conştientă, omul nou, tra-la-la! N-o mai speriau cuvintele ca altădată. După întîm-plarea cu Paraschiv n-o mai speria aproape nimic. Totul se putea aranja. Uneori lucrurile îşi găseau rezolvarea de la sine. Si munca ei? O muncă interesantă, obositoare, aproape plăcută, nu lipsită de dificultăți si primejdii, îşi amintea o altă poezie de circumstanță din cartea de română: *Din istorie vine / Ca pe-o aspră cărare de munte /pîndită de capcane, de primejdii...*

Se afla pe o astfel de cărare de munte. Mergea spre vîrf, era tînără şi antrenată, avea plămîni puternici, se afla la începutul urcuşului şi încă nu vedea în jurul ei prăpăstii, urşi, lupi, pisici sălbatice. Călca apăsat, cît poate să calce de apăsat o femeie, cu toată talpa. Drumeții experimentați obişnuiesc să fluiere încetişor în timpul mersului. E modul lor secret de a-şi regla respirația. Şi ea fluiera încetişor în gînd. Fluieratul din gînd era limbajul ei ascuns, de supraveghere şi avertizare. Nu mai era o naivă, învățase să-şi controleze pornirile nesăbuite. Se ținea bine pe picioarele ei splendide, ştia

183

să zîmbească, să îmbrace bluze si fuste decente si excitante în acelaşi timp, să-şi mlădieze vocea si trupul, să fie demnă directă delicată dominatoare dubitativă exigentă expresivă expeditivă, din cînd în cînd incoloră inodoră şi fără gust. Era adevărat că, uneori, aici, în păienjenişul acestor structuri, trebuia să devii pur si simplu o ființă fără gust, care nu se pricepe dar vrea să ştie. Dacă era nevoie, putea să simuleze si că ea ştie mai mult decît ştie. Esențială era linia albă trasă cu creta prin mintea ei de domnişoară ambițioasă. Si puțină psihologie, puțină ştiință a vieții în spațiile deschise. Ştiință de care nu ducea lipsă.

Ce trebuia să facă? Să modeleze natura umană adolescentină în procesul ei de trecere spre natura umană definitivă. Să cunoască limitele mari si să le stabilească din

mers pe cele mici. Să ştie să organizeze să conducă să răspundă să aprecieze să folosească principiile esenţiale ale muncii cu omul. I se cerea să raporteze situaţii. Le raporta. I se cerea să scrie materiale. Le scria. Lucra cu cifrele, cu ziarele şi broşurile de propagandă pe care încerca să le umanizeze puţin, lucra cu vorbe mari şi coloranţi sintetici de partid şi de stat pentru 16 şi 18 ani.

Experienţa ei de jucătoare de baschet îi folosea si de data aceasta. Exersa driblinguri iuţi, pase scurte, tehnici si fente. De multe ori trebuia să dribleze probleme întrebări subiecte situaţii reclamaţii cazuri. Şi coşurile marcate cu răbdare, unul după altul, scorul final. Totul după nişte scheme de relaţii pe bază de coordonare si subordonare. Nu-i plăcuse niciodată gramatica, o deruta caracterul aseptic al exemplelor, refuza mecanismele prea bine unse ale conjuncţiilor, nu-i plăceau frazele condiţionale, optative, eventive. *Cristina şi-a cumpărat o rochie nonă. Dacă as fi avut bani, as fi mers la film. Ai mei ar trebui să plece azi la ţară. Cînd ea a ajuns la agenţie, funcţionara închisese deja ghişeul.* Şi aşa mai departe.

O enervau răsfăţul lăcuit al cuvintelor, strălucirea polisată a formulelor, balamalele sintactice ale ordinii verbale imanente. O etalare frigidă de propoziţii corecte, precise, definitive ca nişte directive istorice, inestimabile. Si peste tot numai posibilităţi condiţii judecăţi de existenţă forme de posesiune scopuri cauze modalităţi. Ea studia directivele, le memora,

184

le mesteca cu răbdare în creier şi le scuipa din gură în fiecare zi. După care nevoia unui periaj dentar energic, cu efect răcoritor. Nu mai era o naivă, sigur că nu. înţelesese de la bun început. Lumea de care trebuia să se ocupe nu exista în realitate. Realitatea era cu totul alta şi ea trebuia să producă o lume albă lină netedă luminoasă curată geometrică vie entuziastă îndrăzneaţă neabătută neslăbită exactă ca un grafic.

Administra o lume compusă din hîrtii, indicaţii, articole de ziar, reportaje, seturi de adjective, grămezi de conective, verbe modale, ţîţîni gramaticale grosiere, o lume gramaticală şi ea, triumfalistă, fasonată, şlefuită, cu punct si virgulă la orice cotitură, cu întrebări si răspunsuri ca în tabelele de logaritmi. Totul se repeta cu precizie de ceasornic. In anul şcolar X colectivul de elevi al liceului Y se angajează să Q. Ea întocmea de toate: planuri de activităţi, planuri de măsuri, grafice cu activităţi si grafice cu termenul de îndeplinire a măsurilor, liste cu responsabilităţi şi probleme, rapoarte despre şedinţe, sinteze trimestriale ale rapoartelor curente şi sinteze anuale ale rapoartelor trimestriale cu privire la rapoartele curente.

Se prezenta la liceul Y, vorbea cu directorul, cu diriginţii si cu profesorii de ştiinţe sociale. Se întîlnea cu secretarul U.T.C. pe liceu care era un băiat cu ochelari şi coşuri pe faţă sau o fată cu pieptul mare şi obraji cărnosi de ţărăncuţă, îi lua deoparte le explica le

dădea pliante broşuri materiale le prezenta sarcinile cu privire la abonamente sticle şi borcane viermi de mătase concursul de alergare în saci curăţenia din parcuri portul uniformei campionatele sportive interclase excursiile la monumentele istorice aerisirea sălilor de curs concursul *Tinere condeie.* Le dădea termene le cerea dosarul cu probleme situaţia la zi a cotizaţiilor, îi mobiliza. Se mobiliza. Se prostitua cu bună ştiinţă. Trăia şi ea ca toată lumea.

Bărbatul rămăsese în pat sprijinit într-un cot. Ea se agita prin cameră în căutarea unei clame de păr. Acuplarea cu el îi sensibilizase pielea. Părul desfăcut îi gîdila umerii. Bărbatul o privea pe sub pleoape, cu o palmă sub falcă. Mîna cealaltă, cu degetele răşchirate, i se odihnea moale pe pînte-cul gol. Leontina nu găsea ce căuta şi trupul ei se mişca fără

185

rost pe curbura ochilor lui. El nu era curios să afle ce caută, îşi făcuse treaba şi gata. Dar ea rămăsese ca de atîtea ori *neterminată.* Resemnată, excitată, tulburată în continuare de vechea ei curiozitate. De aceea si avea nevoie de clama de păr, i-ar fi fost mult mai bine cu părul strîns în vîrful capului. S-ar fi destins, predispusă la lene, înfrigurată poate din nou de mîngîierile lui.

Privirea lui se lipea fără sens de trupul ei gol. N-o mai dorea, nu-şi mai auzea pulsul pompîndu-i în urechi acea ameţeală vătuită care devenise pentru el semnul de recunoaştere a dorinţei. O privea. Şi ea avea acum în mînă clama cafenie de baga pe care si-o înfigea în cocul din creştet, dezgolindu-si brusc ceafa, desenul vertebrelor cervicale, umerii.

Da, erau umerii ei de sportivă, umerii ei mult prea largi si lipsiţi de obişnuitele catifelări adipoase ale feminităţii. Rămăsese nemişcată în mijlocul camerei, nemişcată şi gîndi-toare. Avocatul Daniel Raicu, bărbatul cu care ea trăia de cî-teva luni, îi urmărea profilul, linia dreaptă a sinilor, desenată de muşchi puternici, invizibili, coşul pieptului cu relieful pronunţat al coastelor, pîntecul lins, întins, de femeie cu bazinul înalt şi picioare fără sfîrşit. El era un brunet muşchiulos, cu trupul îndesat şi pielea acoperită de o pilozitate abundentă, pe cînd Leontina era o femeie prea albă, prea fragilă. Pielea ei s-ar fi potrivit mai degrabă cu lascivitatea unei blonde. Şi totuşi, părul ei negru ca smoala (sau se vopsea? Da, el era sigur că se vopsea!) părea podoaba unei femei oacheşe din naştere. Nici ochii ei verzi ca urzica de primăvară nu contraziceau această constatare, înseamnă că de aici îi vine farmecul, îşi spunea Daniel, sincer mirat de această descoperire, iar ea rămînea mai departe în aceeaşi atitudine, studiind, cu gîndul dus aiurea, calendarul de pe perete.

Privirea lui continua să coboare, curgea ca o apă ce nu se mai poate opri pe coborîşul coapsei laterale, pînă la fluierul dur al piciorului. Era soare în încăpere şi pielea ei albă, expusă nemilos privirii lui, se înfrigurase, avea o culoare de smîntînă şi amidon, îi învelea fraudulos trupul, într-un contrast insuportabil cu părul negru, greu ca melasa, acum strîns în şuvițe bogate, impetuoase, deasupra adînciturii gîtului. Daniel vedea această adîncitură umbroasă, cu virtuți erogene,

186

si se mira încă o dată de albeața pielii ei, un simulacru de sugativă, o căptuşeală fadă de azbest, dar şi un fel de catifea frisonantă, alunecătoare, mîngîioasă la privit, netedă ca marmura lustruită.

Cu ea făcuse dragoste, cu această femeie ce nu se sinchisea prea mult de masa lui de carne tolănită în pat şi care devenise visătoare, inaccesibilă, intangibilă, ireală. Nu se putea reține să nu-i admire încă o dată trupul. Se pomeni cal-culînd în minte distanța de la buric pînă la începutul labi-ilor ei acum retrase în găoace ca două spinări lipite de melc. Atît de mare ar fi trebuit să fie membrul lui în erecție. Ce oroare! I se făcea jenă, ruşine, frică, se simțea umilit, desființat de statura acestei femei pe care n-o va avea niciodată cu totul. Trupul ei gol continua să se decupeze în aer. Femeia îşi desprindea privirea din calendarul de pe perete, concentrîndu-se asupra unui avion care-i trecea prin minte ca o dîră de foc pe o urmă prelungă de praf de puşcă. Avionul străpunge norii, iese în luminişul cerului, trece printr-un bloc lamă de o sută de etaje, îşi mişcă umbra peste oraşe şi sate, fluvii cu vapoare şi țărmuri cu castele, oraşe enorme străbătute de bulevarde. Nu se va urca niciodată în acel avion, n-a zburat niciodată cu avionul, oricît de curajoasă ar fi ea pe pămînt, in aer îi era frică... Aşa se consuma acest postludiu.

Iar mai tîrziu va veni un moment cînd Daniel Raicu va ridica de lîngă piciorul patului cămaşa mototolită şi va începe să-şi încheie naturii, îşi va trage ciorapii, va descoperi pantalonii aruncați pe un scaun si va spune meditativ: „Ştii, Leontina, tu ai o piele atît de albă, care nu seamănă deloc cu tine..." „Cum adică nu seamănă deloc cu mine?" va întreba ea. „Uite, aşa bine, nu seamănă, pentru că tu eşti o femeie cu părul negru, o femeie energică vreau să spun, o brunetă ca temperament." „Acum te înțeleg, ştii am avut şi eu sentimentul ăsta de cînd eram mică. Da, l-am avut şi adevărul e că tu eşti primul care mi-o spui..." „N-am observat asta de-cît acum, pentru că tu stăteai aşa gînditoare şi te-am privit ca pe o femeie care nu-mi mai stîrneşte nici un fel de dorință..." „Şi mai departe?" s-a apărat ea de privirea lui nepă-sătoare, sătulă. „Mai departe e că aici se ascunde o parte din

farmecul tău, eşti ca o blondă deghizată, pe cuvînt, ca o blondă greşită, cu sînge sudic..."

După care va veni seara, va veni noaptea şi în încăpere se va stinge lumina. Bărbatul se va dezbrăca din nou, hotă-rît să nu se mai ducă acasă, în garsoniera lui de holtei, cum mai făcuse şi altădată. Iar degetele lui nerăbdătoare vor mîn-gîia din nou pielea femeii, îi vor frămînta sînii, îi vor atinge buzele, bărbia, încheieturile brațelor, gleznele, fesele tari si puternice, pulpele calde, coapsele netede, tălpile fine, maxilarele si pomeții obrajilor, ceafa si gîtul, mijlocul ei subțire de furnică, palmele ei vibrînd încă o dată de emoție, curiozitate şi aşteptare. Nu va fi altfel.

Apoi în cameră va fi cald, tot mai cald, şi ei nu se vor mai atinge cu aceeaşi plăcere, Daniel se va enerva din nimic, Tina va tăcea îmbufnată şi atunci vor veni reproşurile, suspiciunile, întrebările. Va începe să plouă si ploaia se va auzi în frunzişuri ca un ronțăit iritant de lăcuste. Se vor scula, vor bea apă, vor sta la masa din bucătărie şi vor vorbi pe rînd. Vocile lor se vor suprapune, vor creşte în intensitate, vor amuți. Cerul va fi brăzdat de fulgere intermitente. Ploaia va deveni o răpăială monotonă. Vor destupa ultima sticlă de vin. El va vorbi din ce în ce mai precipitat. Ea va afla încă o dată că nu-l merită. Că suferă de o mîndrie prostească. Va afla că prea face f ițe. Că prea se alintă. Că prea trişează. Că prea îl crede tîmpit şi îl duce de nas. Că are apucături de femeie uşoară. Că nu-i pasă de el. Că e absentă absentă absentă chiar şi atunci cînd face dragoste. Cuvintele vor exploda pe rînd în aer, în mirosul de fum de țigară, şi totul va fi clar.

Dacă iei într-o mînă un măr şi în cealaltă mînă un cuțit, poți să te bucuri de această măruntă iluminare: cuțitul are un tăiş, mărul are o coajă. Mărul e bun de mîncat, cuțitul e bun de tăiat. Gestul de a tăia mărul în două, în patru, ca să-l transformi în felii. Sau pur şi simplu intenția de a curăța mărul de coajă.

Mînă cealaltă simțea greutatea cuțitului, palma strînsă în jurul plăselelor, privirea ți se odihnea pe îngustimea lamei de oțel inoxidabil. Mărul era un produs vegetal alcătuit

188

din straturi de materie suprapusă. De la coaja lui roşie pînă la sîmburii negrii, mărunți ca nişte dinți de copil, mărul continua să fie măr. Şi te gîndeai la tăişul subțire al cuțitului, la coaja mărului desprinsă roată de pe întinderea lui sferică, pînă cînd ea devenea o lungă spirală de stofă, o piele rigidă, zemoasă care cade pe farfurie. Să decojeşti mărul de înveliş, să-ți lepezi prima piele a ființei. Ajungi la adevărul lui dulce şi făinos si mărul pare acum mai uşor de mîncat, scapi de coaja ființei tale şi această ființă ca un embrion vegetal pare acum mai uşor de atins.

Dar nu era aşa. Nu puteai fi sigură că e aşa. Ai fi putut să ai în poală un pulover de lînă aspră, neagră, împletit de mama sau de mătuşa ta, şi puloverul acesta să nu-ți mai placă, nici modelul, nici gulerul prin care iese gîtul, nici mîne-cile în care se ascund mîinile, nici piepții care ți se mulează pe sîni. Ai reuşit să descoperi un capăt de fir, tragi de el şi puloverul începe să se destrame, degetele tale de la mînă dreaptă şi degetele tale de la mînă stîngă sînt acum ocupate cu ghemul negru de lînă care-ți creşte în palmă. Din cînd în cînd palma ta simte înțepătura cîte unui vîrf minuscul de sca-iete ascuns între fibrele groase. Te laşi purtată de această operație de deşirare, ca şi cum puloverul făcut ghem ar fi chiar pielea ta. Si nu doar pielea, ci şi nervii, muşchii, pădurea de păr a capului, țesuturile, oasele amestecate într-o pastă scîr-boasă pe care degetele tale experte o subțiază, o uniformizează, o înfăşoară. Iată ghemul ființei tale şi posibilitatea de a împleti din firul lui o altă ființă. Ai vrea acum să-ți poți tricota o altă făptură pe care s-o lepezi în lume ca pe o momîie cuminte si bleaga, încă lipsită de darul vorbirii, care deschide ochii si-şi mişcă mîinile.

Te-ai ascuns în spatele perdelelor şi priveşti, momîia ta scoate limba, plînge, iese la lecție, dă din picioare, îşi lăcuieşte unghiile subțiri ca sticla, bălăngăne din cap, îşi rade axilele abia acoperite de păr, îşi turteşte nasul de oglindă, foloseşte pentru prima dată un tub cu ruj, sare şi fuge, face şpagatul, răsfoieşte o carte cu poze, îşi scoate bluza si-şi pune cămaşa de noapte, se întinde pe spate cu burta în sus. Vine doctorul şi-i face o injecție, vine o altă momîie si produce o interjecție. Bărbații vin şi pleacă. Interjecțiile sînt temelia vorbirii. Mo-

189

mîia e nefericită. Ea nu ştie să curețe mărul de coajă, ea nu ştie să țină în mînă un cuțit, ea nu ştie să deşire un pulover. Scenariul tău e absurd. Tu eşti o păpuşă de cîrpe, o păpuşă de zdrențe şi sfoară. Tu eşti păpuşa Tina, păpuşa Ti, păpuşa Tatiana (mai ştii?), zbori cu cocorii, spargi norii, cobori cu paraşuta, ataci reduta, eşti fata care cucereşte cazemata, îți deschizi sexul ca o gură de peşte, eşti o mică păpuşă dintr-o mică poveste, păpuşa Titi, Titina, păpuşa Titiana de la Avrig, acum ți-e frig, ți-e lehamite, ți-e nu ştiu cum, în tine orice corp străin se face scrum.

îşi lua munca în serios. Devenise o ființă mobilă, i se cerea forță mobilizatoare şi o avea. Participa la şedințele lor U.T.C. îi aduna după ore în cîte o sală de clasă. Se aşezau pe scaune. Aveau în față caiete, carnete, foi. Ea le dicta. Ei notau, îşi ridicau privirile. O vedeau, o priveau. Obosiți nemîncați plictisiți uniformi îndărătnici. Avuseseră extemporal la chimie, proful de mate le umpluse catalogul de 4, febra musculară de la ora de sport, frica de ora de română, morala de la ora de dirigenție.

Situaţii prin care trecuse şi ea ca elevă. Ar fi trebuit să fraternizeze cu ei şi nu putea. Nici nu simţea nevoia.

îşi lua munca în serios, dar fără suflet. Privea totul ca printr-un geam. Era ţestoasa din acvariu, hamsterul din borcan, păianjenul din cutiuţa de sticlă. Sentimentul de izolare. Achitarea de sarcini, îşi propunea şi încerca să facă. Făcea pentru că trebuia, înţelegea ce trebuia şi se străduia să arate că a înţeles. Trebuia să-i facă pe alţii să înţeleagă ce trebuie cum trebuie de ce trebuie. Trebuie să trebuim, nu? îşi zicea ea cîteodată, cînd era debordată de probleme.

Trebuie să fie necesar să se poată.

E necesar să trebuiască să descoperim că am făcut ceea ce era necesar să facem.

Trebuia să nu se lase furată de peisaj şi să meargă mereu înainte trebuia să nu precupeţească nici un să orice efort uman să fiecare clipă să fiecare sarcină îndeplinită.

Noi trebuie să muncim. Trebuie să tresărim.

Trebuie să trambulină trimbulindă.

190

Trebuie să trepidăm să transpirăm să elev silitor viitor fericit realizări sacrificii.

Oamenii muncii trebuie ţăranii trebuie copiii trebuie voi elevii trebuie să tractoare zumzăitoare să schele de ţiţei combinate avicole piscicole porcicole şi întreprinderi energie muncă şi pîine nădejdea noastră de mîine.

Trebuie să participaţi să produceţi si să susţineţi să societatea viitorului crucialele înfăptuiri să zi si noapte să prin furtuni şi ploi cu mîinile voastre manuale de eroi cu intelec^ tul vostru inteligent cu capacitatea voastră capabilă cu mintea voastră minuţioasă cu sufletul vostru însufleţit de măreţele idealuri.

Aşa *se* ocupa ea de îndrumarea drumului şi de coordonarea coordonării. Mărea prin munca ei măreţia măreţelor urmărea elevarea elevilor elevaţi edificarea unor noi edificii edificatoare progresia progresului progresist. Le prezenta principii principiale cauze cauzale programe programatice planuri planificate probleme problematice.

Ei o urmăreau cu atenţie. O studiau de sus în jos sau de jos în sus cu priviri circulare razante tangente secante. O privire i se agăţa de un sîn, o altă privire i se agăţa de un genunchi. Şi să fi vrut să fugă, avea gleznele înlănţuite de privirile lor. Şi să fi vrut să închidă ochii, peste pupilele ei erau lipite alte pupile. Cînd ridica o mînă, ridica în realitate mai multe mîini pentru că o dată cu privirile lor cădeau pe trupul ei şi mîinile lor. O privire îi descheia bluza, o privire îi ridica fusta si mînă altei priviri îi atingea pielea. O privire îi mîn-gîia un braţ si alta o ciupea de coapsă. Degetele lor i

se plimbau prin păr îi deschideau sutienul si îi scoteau pantofii. Ea rămînea în ciorapii ei subţiri de nailon şi simţea cum i se duc firele.

Era prizoniera lor prietena lor putana lor colega lor paz-nica lor animatoarea lor mama lor sora lor era sora lor mai mare verişoara lor mai experimentată vecina lor mai trecută prin viaţă şi poliţista lor medicul lor femeia lor de serviciu bucătăreasa lor bona lor cea care aprinde lumina stinge lumina le şterge nasul şi le aduce oliţa le pune farfuria pe masă şi le spune poftă bună. Era iubita lor urîta lor frumoasa lor teroarea lor oroarea lor medicamentul lor amar învelit într-o

pojghiţă dulce era dresoarea lor pescarul lor poştaşul lor moaşa lor era mamosul lor gîdele lor prezentatoarea de circ trapezista înghiţitoarea de şerpi şi femeia cu barbă era pitica si piticloanţa bobinatoarea de vorbe si sudoriţa de fraze filatoarea de nume si ţesătoarea de responsabilităţi o scolo-pendră şi un sarcopt o spirochetă şi o holomeră un helgor hialin şi o hampră harfetică o hahaleră un haham un har-moniu un harmăsar hipolactic un androgin catoptric un ca-camiţi de instructor U.T.C.

Cu o zi înainte de plecarea la tîrg, bunicul Tase cobora în pivniţă să umple sacii cu cartofi, în pivniţă mirosea a zeamă de varză şi castraveţi muraţi, a făină udă, mere care încep să putrezească si grăsime sărată. Tu coborai scările pe urmele bunicului, curioasă şi temătoare, scufundîndu-te de dragul lui în acel miros care-ţi convulsiona stomacul. Pivniţa era o hrubă umedă de piatră, săpată într-un pămînt moale si nisipos, prea aproape de pînza freatică. Tot ceea ce se păstra în ea peste iarnă (cartofi, murături, slănină afumată, fructe, saci cu grîu) era depozitat acolo de nevoie. Primăvara, cînd umezeala din interior creştea şi pardoseala de cărămizi, îmbibată de apă, devenea alunecoasă, pivniţa rămînea goală. Trecuseră gerurile cele mari, aşa că totul era mutat în magazii şi într-o încăpere a casei rămasă de multă vreme neten-cuită, în care se păstrau şi cîntarul pentru saci, vasele de făcut brînza, sculele de reparat hamuri, roţi de căruţă, butoaie, sarici de oaie.

Interiorul pivniţei îţi făcea teamă. N-ai fi intrat singură acolo pentru nimic în lume. îţi era frică de melci şi broaşte şi în mintea ta melcii si broaştele nu puteau să trăiască decît acolo sub pămînt. Dar îţi plăcea să-l ajuţi pe bunicul şi să simţi în palme suprafaţa catifelată de praf a cartofilor, atingerea aspră a ţesăturii de cînepă atunci cînd îţi apropiai pe bîjbîite mîna de sac.

în pivniţă nu exista instalaţie electrică. Nu puteai să cobori în întunericul ei fără lampa cu gaz. Pe tine flăcăruia fitilului tremurînd unsuroasă şi galbenă în interiorul sticlei murdare cu gîtul lung te captiva. Mirosul din care izvora lumina pîlpîitoare a lămpii te liniştea, îţi plăcea să simti în nări

mirosul ars al gazului lampant care avea puterea de a înghiți imediat toate celelalte mirosuri. Te cuprindea un sentiment de siguranță. Lumina lămpii îmblînzea totul în jur şi umbrele care dansau pe zidurile pivniței nu reuşeau să te sperie. Era ca un spectacol de teatru din care lipseau oamenii vii. Capul bunicului Tase se proiecta pe pietrele zidului ca un ciubăr enorm cu toarte de urechi clăpăuge, iar brațul tău mişcat în dreptul lămpii devenea ceva lung si subțire, un fel de furcă de adunat fînul cu coarnele în sus. Umerii bunicului erau doi bolovani negri de cărbune şi codițele tale țepoase se zburleau în apropierea lor ca două coarne fragile de berbecuț.

Bunicul îşi mişca mîinile cu mare rapiditate. Cei şapte-opt saci cu cartofi erau umpluți repede. La sfîrşit, le sugruma gurile cu *sfoara de şbilt* si arunci tu trebuia să-l ajuți, înconju-rind cu amîndouă mîinile floarea groasă de pînză de cînepă strînsă deasupra lor. Apoi bunicul deschidea poarta mare a şurii şi trăgea căruța afară. Urmau unsul roților cu vaselină şi peticirea vechiului coviltir de papură cu bucăți de carton asfaltat. Sacii erau urcați în căruță şi deasupra lor era aşternut un strat gros de fîn. Mireasma dulce-amăruie a finului făcea să-ți bată inima cu şi mai multă putere.

Şi cînd peste stratul de fin era aruncată sarica mițoasă de oaie, cu mirosul ei greu de fum şi vînt, praf şi brînza dospită, bucuria ta nu mai avea margini. Ştiai că veți pleca în curînd. Erai ca amețită de fericirea întîlnirii cu necunoscutul şi tot ce-ți doreai era să devii cît mai repede stăpîna acelei încăperi mişcătoare, urcînd în legănările ei drumul de munte, îngropată în fîn şi pe jumătate vîrîtă sub sarica ciobănească. Să stai acolo cu ochii închişi, să auzi vocea bunicului îndemnînd caii, pe Murgu şi pe Cezar, şi mersul acela cu zdroncănitu-rile roților pe pietre să devină o călătorie fără sfîrşit. Nu exista o fericire mai mare.

Trecuseră aproape doi ani de cînd ea revenise în *S.* Vechile prietene şi colege de liceu se risipiseră care-ncotro. Internatul fusese închis, nu mai renta. Elevi tot mai putini şi cheltuieli tot mai mari. Tot mai multe familii de saşi emigrau !n Germania. Lumea oraşului părea alta, mai ternă, mai vul-

193

gară, mai simplă. Cele trei pedagoge, Mergelina, Adriana si Hilde, plecaseră de mult din oraş. Vechii profesori? Unii dintre ei erau pensionari, alții în cimitir, într-o zi se întîlnise pe stradă cu Matilda, dar aceasta se prefăcuse că nu o mai cunoaşte.

Munca de instructor U.T.C. o plictisea. Nimic din vechea ei spontaneitate. Rutină, şedințe, rapoarte, tabele, şlagăre politice de dimineața pînă seara, rutină şi fals. Mici aventuri erotice, prudente, cu unii „tovarăşi" mai tineri, o încercare nereuşită de a rămîne mai multă vreme cu Daniel Raicu, un avocat plin de nazuri care o părăsise pentru o altă femeie. Puțină suferință, puțină silă. Şi cam atît. Din cînd în cînd, la sărbătorile populare, de 23 August şi l Mai, cînd trebuia să participe

si ea la mobilizarea cu mic si mare a întregii suflări a oraşului, pe stadioane sau la defilări, se lăsa prinsă în chefurile prelungite ale conducerii. Muzică populară, bancuri porcoase, toasturi îngălate, agramate, rînjete, aplauze şi prostie, lichelism şi nesimțire, burți grase, unghii neîngrijite de bărbați de la țară, costume cenuşii, ca de carton, femei robuste, cu picioare de rață şi părul făcut „permanent", *Peri-nița* şi *Sîrba,* risipă de mîncare şi băutură, avansurile deşănțate venite din partea oricui. O deprimau profund, abia se stăpînea să nu-şi exteriorizeze dezgustul.

Părăsită de Daniel, căzuse într-un fel de melancolie nisipoasă, amorțitoare. Ceva nu mergea bine în viața ei. Era prea exigentă? Era prea mîndră şi prea egoistă? Micile compromisuri de fiecare zi? Dar compromisuri făcea toată lumea... Poate natura ei prea disponibilă. Poate credința ei că plăcerile vieții sînt totul. Ce o nemulțumea, unde greşise? O tot mai pronunțată iritare interioară. Şi o continuă dorință de fugă. Sentimentul insuportabil că nimeni nu te-a obligat, dar că tu ai devenit un om slab, la cheremul oricărei în-tîmplări. Şi că nu mai poti face nimic, încerca tot mai des acest sentiment.

Iată de ce se abandona cu disperare în cărți. Căuta ceva care să semene cu viața ei. Nu era seară în care să nu deschidă o carte, orice carte, extrasă din bibliotecă absolut la întîm-plare. Citea şi se gîndea, făcea pauze lungi şi atunci rămînea

multă vreme cu ochii pironiți în pereți. De unde începuse toată mizeria asta?

Se chinuia să înțeleagă mai bine ce se întîmplase cu ea în perioada liceului. Plecarea de acasă. Internatul. Mediul străin. Ritualurile obscene din pod, camera cu lumină verde a Brun-hildei, intimitățile dintre ea şi Matilda. Nu şi-a dat seama. Şi poate că nici acum nu-şi dă seama. Experiențe imposibil de mărturisit. Şi doctorul Horațiu Mălinas, ce nebunie! Cîl de absurd se terminase totul, ca într-un film de prost gust. După care veniseră răzbunările ei. Cu tot felul de țipi. Şi tot felul de căutări. Fumuri şi gărgăuni. Mersul victorios înainte.. . Ceva ca un *bildungsroman* (cum le explica Emil Giurgiu, proful lor de română). Printre femei şi bărbați, antrenori şi profesori, mironosițe şi stoarfe, lorzi şi borfaşi. O fată de ia țară, aproape ca oricare alta. Aruncată-n bazin si înotînd cîineste să nu se înece.

învățase atunci, în liceu, că pentru a reuşi în viață trebuia să devină o femeie nu atît provocatoare, cît imprevizibilă, stăpînă pe înzestrarea ei nativă. A înțeles acest principiu repede, pe cînd era doar o copilă de 16 ani, în clasa a X-a. învățase că o femeie trebuie să se simtă femeie, şi nu bibelou, hazna, floare, gaură de ocazie, învățase asta de la Mă rusia, soția lui Oravițan, antrenorul. I-ar fi fost greu să spună cum de ajunsese în relații atît de apropiate cu această femeie frumoasă, trupeşă,

grijulie şi atentă ca o cloşcă, dar în aceeaşi măsură şi aprigă. Se lipise de ea cu ocazia unui cantonament, unul din rarele cantonamente în care Marusia îşi însoţise bărbatul. Şi se lipise de ea din instinct, speriată de avansurile profesorului, condusă poate de ideea obscură că cea mai bună tactică de apărare în faţa unui vînător exersat e să te ascunzi chiar în casa lui, lîngă ce are el mai de preţ.

Dar mai învăţase de la Marusia si că uneori, în momentele de mare dificultate, cînd simţi că totul se prăbuşeşte în jurul tău şi că nu mai ai nici o scăpare, trebuie să nu eziţi să devii agresivă ca o fiară. Sau ca un pui de fiară, pentru că ea aşa reacţionase, cu ghearele si dinţii, la prima încercare a lui Oraviţan de a-i săruta gîtul şi de a-i pune mîna la. I-a însîn-gerat pieptul cu unghiile. A simţit atunci, în faţa lui, ca şi nu mai tîrziu în faţa cîtorva băieţi ce încercaseră s-o răs-

195

toarne de-a dreptul pe salteaua din sala de sport, că acest tip de reacţie înseamnă de fiecare dată dezgroparea lui Leon de sub straturile ei de haine parfumate cu colonie ieftină. Din cînd în cînd viaţa ei devenea un fel de materie buretoasă, spongioasă si ea uita de Leon, credea că nu mai are nevoie de el. Apoi, brusc, îşi revenea, era pusă în situaţia de a-şi reveni. *La vie etait dure,* si ea era obligată să devină o dură, o femeie care uitase brusc toate nuanţele.

Titlu

DIES EST

O săruta şi-i mîngîia crispat sînii (de parcă sînii ei ar fi fost nişte banale mingi de cauciuc) şi nu putea să-şi dea seama prea bine cît instinct masculin de duzină şi cîtă pasiune adevărată se ascundea în gesturile lui. Erau gesturile unui bărbat care, oricît de multe ar şti, se emoţionează de fiecare dată atunci cînd dezbracă o femeie. Se aprinsese şi ea de dorinţă. Creierul ei îşi căuta un loc numai al lui, ca o crevasă între două senzaţii: o palmă strecurîndu-i-se pe sub elasticul chiloţilor şi vîrfurile degetelor unei alte mîiru bărbăteşti mîn-gîindu-i o tîmplă. Mintea fierbinte şi trează dar şi un neplăcut sentiment de uşurătate, îi cedase atît de repede, încît el ar fi putut crede că a făcut-o din pur respect, din frică să nu-l supere, dintr-un fel de interes birocratic de subalternă obişnuită cu stereotipia răspunsurilor necondiţionate.

Ideea îi venise brusc, pe o stradă mai puţin luminată din spatele cinematografului central, în timp ce bărbatul de lîn-gă ea, Dorin Mareş, se străduia să pară indiferent la ideea că unii tovarăşi din aparatul local (cei pe care tocmai îi inspectase de dimineaţă) l-au putut vedea împreună cu această femeie frumoasă,

Tina de la sectorul cultură, în cîrciumioara deocheată de sub deal unde se retrăseseră în cele din urmă. Puțini ştiau însă că în liceu ea îi fusese colegă. Stînd cu el la masă şi discutînd de toate, Leontina se înduioşase de nepriceperea şi timiditatea lui în relația cu femeile. Dar a fost Şi un fel de instinct, n-avea cheile decît de două zile, garsoniera Adinei, care plecase în concediu la mare, era liberă, tocmai udase florile de dimineață. Fusese ceva atît de neaşteptat Şi pentru ea, că a simțit pe loc cum gura i se umple de o salivă

197

caldă, dulce şi nu mai are aer. S-au oprit în fața blocului ei. Ea a urcat *un* minut şi a coborît cu un pachet de cafea. Dacă escapada de la restaurant nu fusese prea reuşită şi el stătuse tot timpul ca pe ace, atunci de ce să nu bea ei doi o cafea bună, fiartă într-un ibric adevărat, la nisip, de ce să nu-i pună ea un concert cu *Pink Floyd* sau un disc de chitară clasică, de ce să nu-i arate broasca țestoasă care sare să-ți mănînce degetul prin geamul acvariului, de ce nu?

In primul moment, Dorin Mareş, noul inspector de la centru şi fostul ei coleg de şcoală (pe atunci ea nici nu-l vedea că există), a fost surprins de propunere (plus că peste nici două ore avea tren de întoarcere la Bucureşti), apoi a acceptat bîlbîindu-se si fără să ezite. Totul s-a petrecut nespus de repede, ca într-o transă, abia dacă băuse fiecare cîte o gură de rom cubanez. Se dezbrăcau cu gesturi febrile si el o mîn-gîia ca un orb. îi săruta pleoapele, îi mîngîia bărbia şi gîtul, s-au răsturnat pe pat şi sexul ei umed şi proaspăt, umflat de sînge, a simțit apăsarea membrului lui tremurător, tare ca piatra. Se urcase pe ea şi îi freca inconştient pulpele cu vîrfurile degetelor de la picioare, se sprijinea într-un cot gî-fîind de emoție, îi vîrîse o mînă pe sub mijloc şi o strîngea ca prostul. Surescitat peste măsură, ar fi vrut să facă mai multe gesturi în acelaşi timp, să-i palpeze coapsele pline, să-i cuprindă în palme rotunjimile sinilor, să-si plimbe îndelung degetele răşchirate peste întunericul minunii ei şi să-i despartă buzele mari cu un deget, punctîndu-i cu apăsări delicate bo-bîrnacul clitorisului. Nu-şi vorbeau (si ce naiba să-si spună, după atîția ani, doi oameni care nu fuseseră niciodată prieteni?), si atunci toată această tăcere, ca într-o încercare de a suplini vorbirea, se precipita în dezordinea gesturilor lui reprimate, fraterne aproape, de om care se simte răspunzător.

Ar mai fi întîrziat multă vreme, dar ea a fost aceea care i-a atins-o cu degetele. Palma ei ca un manşon fierbinte ră-sucindu-se şi lujerul lui ca un sfredel în această strîmtoare de carne, brusc muiat la atingere, umezit de un fel de transpirație rece, apoi tare pînă la durere şi deodată înăuntrul ei, fără ca ea să înțeleagă cum, de parcă

ar fi avut-o largă şi adîn-că, de viţică. Era prea mare, se intra prea uşor, ca într-o femeie de o sută de kile. Asta l-a şi înnebunit, că a intrat prea

198

uşor, că s-a simţit deodată înghiţit pînă la rădăcină. Nu mai avea scăpare şi trebuia să se repeadă în ea cu tot trunchiul, cu toată disperarea crispată de care muşchii lui dorsali şi muşchii lui abdominali şi soldurile lui tinere erau în stare, zdrobindu-i fesele între degete, muşcîndu-i pometii si bărbia, umplîndu-i pletele de salivă şi flocii castanii de o spumă subtire, uleioasă ca glicerina, izbindu-i peretele superior al vaginului cu lovituri furioase, îngrozite, prea scurte, de bărbat care o are prea mică şi se va simţi toată viaţa marcat de această ruşine. Ii ridicase picioarele pe umeri si, în acea mişcare sacadată de du-te-vino a acuplării, fesele ei se izbeau de încheietura pulpelor lui cu plescăitul unui peste care sare din apă. Nu mai ştia ce să facă, se pierduse cu totul şi se grăbea să termine fără să-i pese de ea. Apoi s-au desprins unul de altul şi s-au îmbrăcat pe întuneric.

Au aprins lumina şi au băut rom cubanez cu lămîie. Ea a făcut două cafele, el s-a uitat la ceas si a întrebat cît de departe e gara. Leontina l-a privit în ochi şi i-a propus să rămî-nă peste noapte împreună, în garsoniera Adinei. Dorin a tresărit şi s-a uitat la ea cu o neaşteptată răceală. Se temea că-i întinde o cursă? îşi adusese brusc aminte de raporturile oficiale dintre ei? în timp ce-şi îmbrăca pardesiul în hol nu s-a putut abţine şi a avertizat-o. El trebuia să facă un raport, dar nu asta era problema, nu de aici venea pericolul. Dar cineva ciripise, băieţii de la secu se interesau de ea. Nu-i putea spune mai mult. Să se gîndească la turneul de baschet din Austria din perioada cînd era studentă. Ce prostie făcuse atunci? Ce avea la dosar? I-a întors spatele si a coborît precipitat, fără să mai aştepte liftul. Ea nici măcar nu apucase să-i explice cum se ajunge la gară...

Duminica după-amiază, cînd marna se retrăgea pe verandă, la soare, cu igliţa de croşetat macrameuri în mînă şi cu ghemul de mătase în poală, şi cînd la radio începea tras-rnisia meciurilor de fotbal, ea intra în magazie şi scotea bicicleta. Ii ştergea de praf roţile şi cadrul metalic (era o bicicletă bărbătească, cu cadru orizontal, ceva destul de incomod pentru o fată, noroc cu picioarele ei cele lungi!) şi îi cobora şaua. încăleca şi ieşea pe strada mare, pedalînd fericită prin faţa

199

bătrînilor stînd la poartă pe bănci şi pe scăunele lor de bucătărie aduse din casă.

Oamenii vorbeau, povesteau, mulţi îşi lungeau curioşi gîturile după cei care treceau pe trotuar, gătiţi de duminică, dar ei i se părea că în acelaşi timp toată lumea

era legată prin fire nevăzute şi de vocea exaltată a crainicului vibrînd din difuzoarele deschise în aproape fiecare încăpere de la stradă, lăsată cu geamurile date de perete. Era stăpînită de o nelinişte îmbătătoare, ca înaintea unei mari migrații colective spre tărîmuri necunoscute.

Geamurile deschise ale caselor, hainele de sărbătoare împodobind trupurile aşezate pe bănci si pe scaune cu aerul nefiresc al imobilității, sporovăială liniştită a oamenilor purtau cu ele o stare tulbure, veselă, din pragul unui viitor plin de promisiuni pe care nimeni nu l-ar fi putut ghici. Iar vocea impetuoasă şi tînără a crainicului, însoțită în fundal de vuietul, fluierăturile şi uralele stadionului de pe care se făcea transmisia sportivă, vocea aceasta se confunda cu mirajul unei teribile aventuri.

Ea pedala cu părul răsfirat de vînt, cu fusta fluturîndu-i deasupra genunchilor, şi graba cu care crainicul relata ceea ce se întîmpla pe terenul de fotbal părea stirnită de un dezastru imposibil de ocolit care urma să se petreacă undeva, departe, nu ştia unde, dar fără nici o legătură cu lumea lor. îşi savura senzația de siguranță, se scălda fericită în sentimentul unei mari libertăți, strîngînd în pumni ghidonul bicicletei, privindu-şi degetele de la picioare, care urcau şi coborau sub ochii ei, din împletitura de vinilin a sandalelor, o dată cu pedalele de cauciuc. Ce se întîmpla acolo, pe stadion, avea şi n-avea legătura cu viața ei si tocmai asta o înfiora de plăcere si o făcea să se simtă teribil de bine pe şaua coborîtă a bicicletei.

Cauciucurile fîşîiau pe asfalt şi ea vedea grădini, garduri, ziduri vechi, meri încărcați de fructe, femei în rochii de mătase, cîte o căruță cu cai sau cîte o pereche de tineri pe motocicletă, o încăierare de țigani în fața unei bodegi, biciclete rezemate de zid, iarba crescută pe şanțuri, firma sediului CAP., podețele de la intrarea în curti, storuri trase, găini şi rațe ciu-

gulind prin fața caselor, fațade cu tencuiala căzută pe care încă se mai putea citi

Votaţi soarele!

geamuri sticlind în lumină ca nişte oglinzi în care silueta ei se reflecta o clipă, locuri virane, fetițe sărind coarda, perdele fluturate de vînt, străduțe ulicioare şi hude care se desfăceau din strada principală, vrăbii care se scăldau în băltoace, case în construcție şi cocioabe dărăpănate, năpădite de mărăcini si urzici.

Era nespus de bine. Lumea continua să existe, umplîn-du-se de o frumusețe ciudată, veche şi nouă în acelaşi timp, şi dacă ea se trezea pedalînd, fără să vrea, mai repede, aerul căpăta un gust de bomboană spirtoasă, de iarbă verde înghețată de ger. Auzea vocea surescitată a crainicului, ştia ce e un meci de fotbal, cunoştea şi cîteva nume de echipe şi fotbalişti, însă transmisia în sine o interesa prea puțin. I se

părea de ajuns să descopere că prin înfruntarea aceea de pe teren lumea mergea înainte spre un punct pe care nu-l cunoştea nimeni. Important era faptul că cineva trebuia să cîştige şi altcineva să piardă, iar oamenii care stăteau strînşi la porţi, sporovăind sau căscînd gura la cei care treceau pe stradă, cunoşteau de mult acest adevăr şi de aceea erau arît de liniştiţi. Descoperea şi ea această linişte pe care o simţea impregnată în piatra zidurilor şi în buruienile uscate de pe şanţuri, în placiditatea pisicii încolăcite la soare pe stîlpul de beton al unui gard sau în încetineala cu care un cîine negru trecea strada, în ciuda unei maşini care se apropia în viteză.

Era liniştea soarelui care apunea înmiresmînd aerul verii de răcoare, scoţînd din ascunzişuri neştiute umbrele lungi ale caselor si ale stilpilor de telegraf, transformînd vocea crainicului ce-şi înceta transmisia de pe stadion, într-o pulbere grunjoasă de sunete fără rost. Seara venea grăbită şi cîteva minute mai tîrziu, cînd ea intra în curte, ducînd bicicleta de coarne, mama dormea pe verandă, cu lucrul în poală, în aerul întunecîndu-se vînăt peste garduri şi pomi.

200

201 Sau pleca de la birou, se închidea în garsonieră, scotea telefonul din priză si, în loc să se refugieze în cărţi, asculta muzică. Asculta muzică din disperare. Căuta nu vindecarea, oricum imposibilă, ci măcar cîteva zeci de minute în care să uite. Dar ce să uite? Fugea de sine, se păcălea cu plăceri de care nu era aptă. îşi cumpăra mereu discuri, muzică simfonică mai ales, coruri din opere, *blues-un,* jazz. Căuta o experienţă care s-o liniştească. Poate că trebuia să se mărite. N-avea idee ce-ar fi însemnat asta. Paleative. Iluzii. Sclifoseală de femeie singură. Simţea muzica venind spre ea agresivă, haotică, străină, prea clară, prea evidentă, înverşunată, inumană.

Muzica era o fiinţă cu labe moi, cu degete umede de vată, îmbrătişînd-o pe nesimţite, un fel de Brunhilde cu halat violet si buze lacome, arîndu-i trupul cu dinţii şi limba, încolă-cind-o cu braţele şi picioarele, pînă la sufocare. Muzica era un lichid uleios, adeziv. N-o simţea în urechi, ci mai degrabă învăluindu-i pielea, astupîndu-i porii, făcînd din ea o creatură surdă care pierde legătura cu lumea. Rămînea întotdeauna în prag, nu reuşea să experimenteze senzaţia de ieşire din timp şi de aceea audiţiile ei muzicale erau nişte încleştări enervante cu un duşman nevăzut, monstruos.

Se retrăgea din faţa muzicii, n-o lăsa s-o atingă, o ţinea departe, la suprafaţa timpanului, ca pe o peliculă benignă de formol. Se închidea prudentă într-o găoace de aşteptare şi curiozitate. Refuza să se lase învăluită de melodie şi încerca ridicol să citească tocmai ceea ce nu ştia să citească, structura piesei muzicale. Voia să afle

cum e făcută muzica, de unde se năştea paralizia ei nostalgică, ce-i acorda acea consistență eterică, puritatea de drog cu efect imediat. Se descoperea dezarmată, o ignorantă. Deschidea picapul şi punea la întîmplare orice disc. Nu putea să reziste fără să audă că în jurul ei se întîmplă ceva. Pornea aparatul de radio, magnetofonul, televizorul, uneori îi venea pur şi simplu să apese pe butonul aspiratorului numai ca să-l audă că merge. Muzica şi televizorul deschis, bolboroseala verbală a buletinelor de ştiri de la radio umpleau golul ce se căsca în jurul ei.

202

Sau intra în sala de baie şi închidea uşa, izolîndu-se în spațiul acela curat si intim. Ritualul privitului în oglindă nu mai avea nimic inedit. O femeie tînără care îmbătrâneşte, asta vedea acolo. N-ar fi trebuit oare să-şi caute cu adevărat pe cineva? Să se mărite, adică? Ce va fi mîine? In apa fierbinte a căzii trupul ei obosit şi ros de întrebări îşi pierdea realitatea presantă. Scufundare în apă însoțită de mîncărimi, un asalt al băşicuțelor minuscule de aer, tegumentele de culoare verzuie, cu porțiuni brusc sensibilizate, năvala zecilor de senzații punctiforme în tălpi si la încheieturile brațelor, în jurul sftrcurilor şi pe liziera părului de pe ceafă, senzații aspre si iuți, năpădindu-i în grabă învelişurile femurale, urcînd ca o turmă de furnici colinele tari ale soldurilor, rotundurile de zăpadă ale muşchilor fesieri.

Se aşeza în fund şi-si asculta inima. Uneori îşi culca fruntea pe genunchii ridicați, îşi lăsa fața în apă pînă mai jos de urechi, îşi ținea respirația şi deschidea ochii. La o depărtare imensă, ca si cum ar fi fost vorba de un cu torul alt trup, unghiile ei roşii, ca nişte bucățele de piatră caldă, picioarele ei rahitice, de copil hemiplegie, şi labele picioarelor ei ca nişte mulaje friabile de ceară. Alarmată, îşi urmărea respirația. Auzea vîntul prin fînul aspru, ieşit în smocuri printre scîndu-rile din şura bunicilor, *auzea* şuieratul aerului prin acele bradului din colțul grădinii, horcăiala subțire a mării sub digul înghețat de la Constanța. Apoi o greutate frunzoasă undeva la capătul respirației, deasupra stomacului, o apăsare a tra-heei, nevoia de a tuşi şi de a-şi umple cu aer, pînă la refuz, alveolele. Capul smuls brusc din apă. Aerul gros, friguros ca un fel de compensație la căldura carbonică ce se zbate în cotloanele obscure ale viscerelor. Senzații imposibil de înțeles, liniştea că si tu vei muri.

Cu capul scufundat în transparența albastră si fără să respiri. Nu ti-ai pierdut instinctul de conservare şi nu te sperii. Apa clipoceşte, şiroieşte, cîntă, plînge, vibrează la atingerea ta, izbeşte cu zeci de săgeți peretele de faianță, fața ta cu gura căscată, gingiilelimbadintiicerulgurii, si în momentul cînd simți că te sufoci şi-ți

cobori instinctiv mîna cu furtunul flexibil în jos: povîrnişul pîntecului, sexul deschis, pulpele una cîte una, expuse biciuirii de stropi, îi plăcea zgomotul apei,

203

muzica apei, bolboroseala ei în bulboane (Mursa şi Runcu, rîurile din copilărie), mugetul ei izbit de stînci (furtuna admirată din cazinoul de pe malul mării, cuibărită ca o pisică la pieptul lui Sorin, băiatul de la *Salvamar),* vuietul ei înfundat în canalele de scurgere, ţiuitul ei în burlanele oraşului, picuratul ei de pe streşinile casei, alunecarea ei tăcută pe pardoseala bucătăriei din ţeava fisurată.

Cînd te piaptănă cu pieptenele ei de aluminiu pe care si-l ţine înfipt (ca să nu-l piardă? te-ai întrebat tu) în cocul cărunt de deasupra cefei, bunica Anuţa, căreia tu îi mai spui şi „bunica bună", e neatentă sau vrea să fie drăgăstoasă cu tine şi te trage de păr fără să vrea. Tu ţipi, spui „au! buno, mă doare!" dar ea, săraca, n-are nici o vină. în părul tău sînt rămăşiţe de scaieţi, fire de paie, floare de iarbă, seminţe de buruieni ca nişte mărunte ghemuleţe păroase, în părul tău e cîmpul, e şura, sînt tufişurile întunecate din spatele grădinii, dar poate că bunica bună nu ştie asta şi, cufundată cu totul în plăcerea nostalgică a pieptănatului, ea nu mai e în stare decît să murmure, legănîndu-se, un rest de poezie de care tu deja te-ai plictisit: *O fetiţiicu f undiţă /'Se ducea la grădiniţă, o* dată şi încă o dată, fără să-ţi audă strigătul, fără să-i pese de icnetele tale scurte si de ochii ce ţi se împăienjenesc de lacrimi.

Nu-ţi vede ochii, n-ai cum s-o vezi. Tu ştii doar că pieptenele ei alb de aluminiu, un pieptene fără coadă şi cu dinţi lungi dispuşi pe amîndouă părţile, sclipeşte în soare, arătind aerului fierbinte de vară o femeie-sirenă zgîriată în chip de desen pe nervura centrală. Simţi cum pieptenele ei îţi desparte pletele scurte în două codiţe incerte şi caraghioase. Pe linia lor despărţitoare apare o dungă subţire, inegală, roza-cee de piele ce coboară din creştet spre adîncitura gîtului, o dungă abia vizibilă, ca o fragilă cicatrice de curînd vindecată, iată rondelele groase şi roşii de cauciuc - roşul acela lăptos, foarte cald, pe care îl vedeai sclipind inelat şi în pletele altor fetiţe de pe strada voastră, aceleaşi codiţe ţepoase şi obraznice, acelaşi roşu anonim şi elastic, de parcă în tot satul cineva s-ar fi ocupat special cu secţionarea transversală în cerculeţe subţiri a unei imense camere de bicicletă. Faţa

204

ta pare alta, e mai ascuţită şi mai seriosă, gîtul ţi-a devenit mai lung şi mai firav, soarele ti se cuibăreşte aprins în pavilioanele murdare ale urechilor.

Stai în poala bunicii, ştii că mîinile ei sînt uscate şi aspre, si părul tău se trezeşte din sălbăticia lui de animal al văzduhului care zboară în toate părţile, şi părul tău cel scurt, abia crescut - încă un cuvînt învăţat pe propria ta piele: *pecingine -* descoperă înfiorat, temător, asprimea degetelor ei de bunică bună, stai în picioare între coapsele ei,

bunica e aşezată într-un jeţ desfundat, cu arcuri care scîrţîie la orice mişcare, şi coapsele ei te strîng ca într-un cleşte, n-o vezi dar îi auzi respiraţia deasupra creştetului, îi simţi foşnetul fustelor, buzele pergamentoase atingîndu-ţi capul în dese porniri de tandreţe, si nu doar capul, ci şi tîmplele, cu dîre cenuşii de transpiraţie, *O fetiţă cu/undiţă/se ducea la grădiniţă* -asta cîntă bunica buna, bolboroseşte sau mormăie cu vocea ei gîjîită pe care ar vrea s-o şoptească într-un prelung alint. Cîntă şi te găteşte.

„Hai să te facă buna frumoasă!", te prinde de mînă şi tu ştii că nu mai ai nici o scăpare, te pregăteşti deja să strîngi din dinţi, să înduri resemnată tot supliciul gătitului, urăşti pieptenele alb de aluminiu, te-ai gîndit de multe ori văzînd-o pe bunica bună dormind să i-l furi şi să-l ascunzi, n-ai avut niciodată curajul, te întoarce autoritară cu spatele, te prinde între coapsele ei descărnate şi te priveşte cu încîntare, dar tu n-ai cum să vezi luminiţele din ochii ei lăcrămoşi, nici zîm-betul tîmp de pe buzele ei vinete, nasul cîrn înconjurat de zbîrciturile obrajilor, firele lungi de păr din negul de pe frunte pe care, din cînd în cînd, de sărbători, înainte să plece la biserică, şi le taie cu foarfecă de croitorie.

îţi muşti buzele şi rezişti, închizi ochii şi aştepţi, nici nu te doare chiar aşa de tare. Apoi bunica bună se va scula de pe jeţ şi te va învîrti de cîteva ori să te vadă - cîteodată ochii ei cei miopi descoperă cît eşti de murdară pe faţă sau pe gît şi atunci un colţ al prosopului de cînepă muiat în lighean şi pielea ta frecată bine pînă se înroşeşte - îi place cum te-a gătit, şi va deschide dulapul din perete, căutind printre pungile ei cafenii, mototolite şi foşnitoare, punga cu bomboanele lipicioase, violete ca nişte ochi de animal mort, bomboanele

205

rotunde şi lunguieţe, pe jumătate topite de căldură, de care s-au prins bucăţele scîrboase de hîrtie, un fel de praf amar de celuloză pe care limba ta îl caută plimbînd bomboana prin cavitatea gurii, coagulîndu-l în frecăţei scuipaţi cu oroare pe bolovanii din pardoseala curţii. E în tine o cutremurare în acelaşi timp de greaţă si de plăcere, senzaţia că bagi în gură ceva murdar ce trebuie curăţit, desfăcut dintr-o pojghiţă de materie fadă, descojit cu grijă si scîrbă, apoi eliminarea învelişului, micile tale expurgaţii cleioase, pentru a descoperi, în sfîrşit, savoarea aceea de zmeură îngheţată, de zmeură tăvălită prin zăpadă, de zmeură lichidă ce-ţi amorţeşte limba.

Ajunsese în cele din urmă si în bîrlogul lor de partid şi de stat. Nu mai era „fătuca aia de la U.T.C.", avansase. Fusese promovată. Descoperea acum noile mecanisme, îşi depăşise vechea plictiseală. Sau devenise poate ceva mai insensibilă. Prindea curaj, zîmbea. De unde îi venea această siguranţă? De fapt, nu-i mai păsa. Nu căuta explicaţii.

Şi cîte n-ar fi putut ea să facă acolo, folosindu-se de curul ei înalt de baschetbalistă. Ar fi putut să mute lumea din loc, s-o înfăşoare ca pe-un caier de lînă pe picioarele ei muş-chiuloase şi fine, otrăvitoare şi pline de draci, fremătînd de impulsuri neaşteptate. Ar fi putut să-i ia pe toţi la rînd, unul cîte unul, cum ai înşira inelele pe un deget subţire şi agil, nervos şi tandru, de curtezană. Să-i fenteze şi să-i dribleze să le ia piuitul cu pase pe la spate, să-i termine rapid, din cîteva mişcări de maestră, părăsindu-i în ceaţa terenului de înfruntare ca pe nişte statuete aztece cu zvîrluga sculată degeaba. Ezita însă. Sau evita. Expecta. Rahatul de Mociorniţă, nespălatul de Baghiu, nefututul de Carp, gogeamitea bărbatul însurat, şi japiţa de Boerescu, o sulă bleaga cu creierul de rumeguş. Activiştii lu' Peşte!...

îşi acordase o lungă perioadă de studiu. Stătea în expectativă, picior peste picior, cu fusta trasă în sus peste pulpa bine expusă, fără nici o intenţie, aşa în dorul lelii, cu vreo ceşcuţă de cafea ţinută în echilibru pe farfurioara de pe genunchi - şi ce genunchi! - cu vreo ţigară lungă între degete, abandonată în această poziţie chemătoare şi rece, cu ţîţele înfipte înainte - şi ce tiţe! -, ca un cuirasat stationînd în apele

206

teritoriale ale tuturor posibilităţilor, abandonată în vreun fotoliu pluşat, răsturnată în vreun scaun rigid de birou sindical, somnolînd pe vreo banchetă de tren în incursiunile de rutină prin judeţe, pe la organizaţii şi comitete, direcţii si servicii sau chiar la ea acasă, în *neglije,* tolănită în pat, leneşă sau obosită, sictirită de toate, simulînd migrena în faţa vreunui preopinent plin de gînduri obscene, venit în vizită, dar îngheţat cuminte pe colţul canapelei sub privirea ei verde, metalică.

Răsucea visătoare ţigara între degete, s-o aprindă sau să n-o aprindă, să-şi întindă mrejele ei de mătase si crăcanele ei irezistibile spre blegul ăsta de Boerescu sau să nu şi le întindă? Să-l facă praf pe boul din faţa ei (care chipurile a venit s-o consulte în nu ştiu ce problemă extrem de importantă) cu o mişcare ca si întîmplătoare de dezgolire a unei coapse de sub halat sau să-l lase dracului să saliveze mai departe închis în subiectivitatea lui jegoasă de mascul de baltă? Apărea cîteodată în carnea ei şi un fel de drăcusor pus pe şotii, dar un drăcusor sceptic, suspicios, pudic, leneş chiar. Tipul nu merita. O obosea pînă si gîndul de a ajunge în punctul ăla. Si atunci se bloca, nu mai voia nimic. Poate doar să-l vadă naibii plecat pe idiotul care o sorbea din ochi cu ţigara aprinsă cu tot.

Pentru că ei nu-i plăcea de fapt să, adică să se, nu-i plăcea atunci cînd, adică treaba aia urîtă murdară scîrboasă, urîtă şi mizerabilă, împuţită şi urîtă, mizerabil de populară, ei nu-i plăcea sclavia instinctului sexual. Sau îi plăcea? Nu, nu-i plăcea,

nici vorbă. Nici dacă? Nu, nici dacă! Ba da, cu toate că. Ba nu, proasto! Ba da, pentru că uite, vezi tu? Ce dracu să vadă? Si tocmai o femeie ca ea. Cu dorințele ei. Mai bine spus, ei nu-i plăcea treaba asta făcută aşa. Pentru că făcută aşa treaba asta nu i se părea mare lucru. Nici nu era mare lucru. Nu, nu era nimic. Chiar nimic. Adică ar fi fost ceva, ceva cumva, un fel de.

„Si nu e mare lucru nici la pitecantropi, darmite la oameni"- îi explicase odată Sami Muşină, un țîşbîşti cu pretenții de Don Juan ce prefera plăcerea solitară în locul fofo-loancei femeiuştilor din jurul lui căzute în limbă de dorință. „Draga mea, pu şi pi sînt, şi ele, părți ale corpului care se

207

pun în mişcare la stimuli, ca şi fălcile în mestecat, ca şi mucoasele, intestinele sau nervii cranieni, ca şi pancreasul şi splina, ca şi părul de pe piele sau muşchii de dedesubt. E o chestiune de atingere, frecare, dilatare, contracție, secreție, reacție, deschidere şi închidere. Pentru că totul se închide şi se deschide pe lumea asta, dragă tovarăşa, totul creşte şi se micşorează, totul intră şi iese, se umflă şi se dezumflă, pînă şi politica partidului, după cum poți vedea pe la şedințele astea ale noastre de instructaj..."

Atunci se enervase, pentru că ea nu era o femeie vulgară să asculte nepăsătoare vulgarități, dar donjuanul de Sami Muşină avusese dreptate. Avea dreptate. Să te regulezi pur şi simplu, ce porcărie! ce chestie organică de doi lei, ca la cîini şi pisici. Să faci dragoste prin boscheți, pe sub poduri de cale ferată, pe tăblia biroului pătat de cafea, în magazii peste ba-loți de vată si haine, în oficiul laboratorului de analize, lîn-gă cuptorul de fontă, pe casa scărilor, în fundul şurii, în paie şi-n fîn, în cadă şi sub duş, pe bancheta maşinii şi-n strîm-toarea cuşetei, să faci dragoste fără să ştii de ce, trăsnită în moalele capului de ceva greu de explicat, să te aşa şi tu, de plăcere, ca toată lumea, ce mizerie!

Ea n-o făcea sistematic, dar o făcea, din cînd în cînd cădea şi ea într-un fel de confuzie de parcă i-ar fi luat Dumnezeu mințile şi simțea nevoia s-o primească în ea mare şi zdravănă, ceva aşa care să-i crape burta, să-i pună foc la cur şi curent electric în mameloane. Era şi ea o femeie cu draci, categoria rea de muscă şi plină de pofte. Numai că toată chestia asta, de carne frecată şi iar frecată pe toate părțile şi-n toate felurile era prea puțin. Voia mai mult, altceva, o beție adevărată, o prăpastie adevărată, nu un simplu orgasm. Ea nu voia expediente, plăceri scurte şi ieftine, ea voia totul. Totul.

Avea însă cu cine? îi venea pur şi simplu să rîdă. N-avu-sese niciodată cu cine. Toți bărbații erau nişte porci care doreau acelaşi lucru ieftin, eliberarea de spermă, excitarea fierbinte a propriului sex umflat de sînge şi mozolitul unui trup cu țîțe, prăbuşirea în hău, apoi zvîcnerul ultim, îndestularea, fornăiala finală, cornul în pernă, țigara, un pahar cu rachiu, un sforăit împăcat.

Pînă şi adolescenții lingavi şi cu coşuri pe față voiau acelaşi lucru, pînă şi poştaşii, şoferii, gunoierii, băgătorii de seamă, şefii de sindicat, portarii şi securiştii, secretarii şi conțo-piştii. Toți voiau s-o atingă, toți voiau să-şi pună mîinile pe ea, să-şi lipească degetele lor murdare de pielea ei de fildeş şi stearină. Toți visau în secret să se apropie de coapsele ei imposibile, să-i sfîşie rochia, *linges-urile,* aura energetică şi să-i frămînte carnea. Toți bărbații o devorau din ochi, toți aveau priviri lubrice, de fiară domesticită, toți se gîndeau la aceeaşi şi aceeaşi minune dintre coapsele ei.

Şi toți i s-ar fi tîrît la picioare, i-ar fi lins tălpile, numai să poată avea pe limba lor groasă senzația învelişului ei, numai să-i simtă carnea cu buzele lor de moluşte, carnea ei de aur topit şi de marmură alunecoasă, carnea ei nesupusă, nemuritor de tînără, intangibilă. Şi toți cu gîndul să ajungă la finețea chiloților ei de dantelă neagră, trăind în turma lor de nespălați aceeaşi mare obsesie, înconjurînd-o ca o haită cu poftele lor ancestrale, cu mizeria lor de ființe atîrnate de o pereche de coaie, cu civilizația lor de animale pofticioase, niciodată sătule.

Toți nişte libidinosi, toți, dar absolut toți nişte jalnice ființe vorbitoare, dialogînd cu ea şi dezbrăcînd-o în gînd, dezve-lindu-i sînii şi fesele şi pipăindu-i sexul cu degetele lor umflate şi boante, vorbind despre politica partidului si smul-gîndu-i fusta dintr-o singură mişcare, desfăcîndu-i picioarele cu brutalitate şi prăvălindu-se asupra ei în spasme şi grohăituri, bîlbîind nu ştiu ce despre mărețele înfăptuiri si înfi-gîndu-i-o ca un ciomag. Ca o vergea lustruită de steag, ca o bîtă artistic cioplită de cioban mioritic!

Titlu

BELLO DOMIQUE

Pe franțuzoaice le-am bătut la scor şi Leontina a făcut un meci de zile mari, a dat tot din ea, pînă la ultima picătură. La sfîrsit era ca o rufă stoarsă... Da' cînd să-nceapă meciu, noi eram speriate ca dracu, pentru că asta, mă-nțelegi, cu neamțul... Antrenoru, nea Petrică profesoru, el nu ştia nimic, săracu, că dimineața la micu dejun avea Tina nişte cearcăne, nene... Şi nea Petrică: ce-i, mă fată, cu tine? ai avut insomnie? Ei, ce să fie, m-a-nțepat toată noaptea țînțarii, zice asta de-a dracului. Mai să pufnesc de rîs, că eram lîngă ea... Păi, hotelu avea aer condiționat şi era o curățenie că ți-era şi frică să calci...

Şi neamțu ăsta... Cum adică, de ce un neamț? Un neamț, dragă, ce, ei nu sînt în stare? Nici nu ştiu ce dracu era cu el, l-am văzut si io în tren, băiat fățos, prezentabil, şi blond, păi sigur că era blond cu ochi albaştri, s-a ținut de capu ei pînă la Viena. Ba să nu-ți spun, n-a slăbit-o pînă la autocar, că vine şi el cu noi la Krems. Şi n-a venit? A venit. Şi-n tren atîta au boscorodit pe coridor, de-o dureau pe asta mîinile, ea-i dădea pe

engleză, el cu germana lui, *vasmahănzifroilăn libețuza-mănslafănințug,* chestii de genu ăsta, limbă pentru handicapați, pe cuvînt! Da tu, şi a aşteptat-o la Krems, si-a luat şi el cameră la hotel... Şi crezi că prostu de nea Petrică a simțit ceva? Păi i-a tras-o neamțu lu asta pînă-n faringe, că avea bă-iatu un echipament de muşchi pe el...

Da' pe teren a fost magnifică, rar am văzut la o baschet-balistă atîta poftă de joc! Parcă-i băgase benzină în buci, cos după coş, uite-aşa le-nşira şi le lăsa cu mucu-n soare... Şi toate „realizări personale", că fata asta era, defectu ei major,

cam egoistă... Bon! Şi terminăm noi meciu şi cînd ne îndreptam spre vestiar, hop un tip! Era unu burtos, cu păru sur şi cu-o geacă de piele, da' impozant bărbat! care o ia pe franțuzeşte, că *madmoazel* în sus, că *madmoazel* în jos, că *savevu,* că *voaievu,* vrăjeala de rigoare... Da' n-avea treabă numai cu ea, m-a luat pe franțuzeşte şi pe mine, că şi io jucasem bine... Pînă să apară nea Petrică şi să se dea la noi că ce facem, ăsta i-a şi strecurat în mînă o hîrtie cu o adresă. Ca-n filme, tu!

Păi dacă era *randevu,* atunci *randevu* să fie, nene, mai vedeam şi noi lumea, că ne făcuse nea Petrică un regim... puşcărie, nu alta!... Era un restaurant pentru tipii cu bani, ne-am dat seama imediat. Foarte şic, ce să-ți spun, un fel de cabaret, întuneric, veioze, chelnări în frac, muieri mişto, totu la patru ace... Da, foarte elegant, şi un program ca lumea, cu pițipoance goale şi țipi care dansau step, am băut, am mîncat, şi francezu ne-a atacat la fix, n-a stat mult la poveşti. Ne lua pe amîndouă la echipa lui, plecam cu ei cu microbuzu în Franța (a rîs cînd i-am spus că paşapoartele noastre le ține nea Petrică) şi după doi ani ne făcea franțuzoaice, adică cu buletin şi tot restu... Şi cîstigam o groază de bani, plus casă, maşină, servici la el la firmă...

Nu era multă lume acolo, da' numa lume bună, țipi cu bani, se vedea după cum erau îmbrăcați, gagicile numa mătăsuri şi bijuterii, şi bărbații cu papion, păi cine dracu să se gîndească la... De unde pînă unde? Şi tocmai în Austria? Exclus. Da' nu era exclus deloc, nici nu credeam că sînt atît de tari băieții ăştia cu ochi albaştri... Ştii, era un fel de sală în trepte, şi lîngă masa noastră, pe treapta de jos cum ar veni, la altă masă, totu în semiîntuneric, şi nişte lămpi micuțe, cu o lumină verde sau violetă, nu-mi mai amintesc exact... Da, tu, l-am văzut, da' l-am văzut aşa din întîmplare, că la un moment dat am vrut să mă duc la toaletă şi cînd m-am ridicat mi-au sărit în ochi pantofii lui, stătea picior peste picior, fuma, ziceai că-i de-al lor... Mi-a fulgerat pur şi simplu prin minte: „ăştia-s pantofi româneşti", da' atît, o secundă, şi m-am întors, si iar şoşo-şoşo pe franțuzeşte cu francezu... Da' ce crezi tu, că la plecare ăla s-a sculat după noi, l-am văzut cu coada ochiului, si-n clipa aia am înghețat. Mi-era aşa de frică, de-mi tremurau picioarele...

Si-am luat-o noi pe jos, *era* noapte, încă mai era lume pe străzi, şi francezu ne-a condus la hotel, că nu era departe. Io nu mai aveam nici un dubiu că eram urmărite, iar Leontina de lemn Tănase, nu se prinsese de nimic, timpita! Si nici francezu. .. Păi cum, că eram io mai cu moț şi speriată de bombe? Am verificat, dragă, ce crezi, era acelaşi tip, ăla care se sculase de la masă, că la un moment dat m-am prefăcut că-mi cade batista din mînă, si m-am aplecat si ăla era în spatele nostru, cică se uita la vitrine... Copilării, păi cine dracu se uită la vitrine noaptea?...

Domnu Favel, francezu (patronu clubului, era patron şi-avea o fabrică de țesături), ne-a dat timp de gîndire o zi, că franțuzoaicele ieşise din competiție si se cărau acasă, da' nu era o problemă, cu microbuzu lor din Austria-n Franța... Si ne-am întors la hotel, si-mi-țîțîia curu de frică, da' am zis că poate a fost o iluzie, sau poate că era un tip care-l păzea pe patron de la distanță, dracu ştie, i-am spus lu asta da' ea nimic, „Stai dragă liniştită, ți s-a părut, ce treabă are ăla cu noi?" Şi iar cu neamțu ei, c-a aşteptat-o în hol... A, da! acuma ştiu, îl chema Klaus, auzi ce nume la el! I-a pus-o ca la carte si-n noaptea aia, şi crezi că eu am reuşit să-nchid un ochi pînă spre dimineață? Parcă mă deochease cineva, şi-aveam un leşin în stomac... M-am dus la baie şi-am vomitat toată mîncarea aia scumpă, păcat de ea... A doua zi n-aveam meci... Şi dacă n-am întrebat-o de zece ori pe Leontina: „Ce facem, fată, cînd plecăm, luăm şi bagaje cu noi?" Şi ea holba la mine ochii de parcă nici nu pricepea ce-o întreb...

Făcea pe filozoafa, da' cred că nu ştia nici ea ce vrea... Sau poate că simțea si ea ce simțeam ieu, că umblă după mine o pereche de ochi şi că ăştia erau ochii lu nea Petrică, omu' lor. Ce-a făcut boşorogu, ce n-a făcut, da' ne-a blocat în hotel. Ba că şedință tehnică, ba că studiu tactic la tablă, ba că nu ştiu ce casetă video cu adversarele noastre... N-am putut face nici cea mai mică mişcare. Stabilisem cu francezu o oră şi un loc, aşa că s-a ales prafu de tot aranjamentul nostru...

Şi peste trei zile s-a terminat, n-am făcut noi mare brîn-ză acolo, ne-au rupt danezele şi sîrboaicele, da' tot am prins locu IV, şi iar cu trenul, la vagonul de dormit... Ei, în vagonu de dormit, că io eram în acelaşi compartiment cu Leontina,

212

acolo am înțeles toată tărăşenia, că nea Petrică, după ce-a fumat pe coridor vreo trei țigări si ne-a spus bancuri cu ardeleni, cică hai că intru şi io două minute la voi, că vreau să vă spun ceva... Ştia tot, ce să-ti mai spun! Cum ce înseamnă că ştia tot? Păi tu nu înțelegi? Ştia ce-am mîncat, şi cum era îmbrăcat francezu, şi că m-am dus la toaletă şi că acolo mi-am refăcut ruju, şi la cît ne-am întors la hotel...

Da' n-a spus al naibii o vorbă, că ce-am discutat noi acolo şi că voiam să fugim cu microbuzu lor... în sfîrşit, că el unu nu ştie nimic, da' ne-a făcut atente, şi că va trebui să-i dăm cu „subsemnata" la băieţii, la secu... Asta a fost, de fapt. Noi două l-am luat pe NU în braţe. Ne-am ţinut tare, si pînă la urmă ne-au lăsat în pace. Şi uite, au trecut atîţia ani, şi-abia acum îmi dau seama că n-am mai deschis niciodată discuţia cu ce-am păţit noi acolo, la Krems, în Austria, nici eu nici Tina... N-am avut noroc, asta e! Că-n anu următor, da' noi două nu mai jucam, io eram deja măritată si mă lăsasem, păi a rămas atunci în Italia jumate din echipă! Şi rămase sînt pînă-n ziua de azi, pune-le sare pe coadă, nea Petrică!...

Toţi voiau s-o posede, s-o includă în palmares, s-o taie fericiţi de pe listă. Toţi voiau, fără nici o excepţie. Sigur că toţi voiau. Să se suie pe trupul ei insuportabil de viu si s-o rupă-n bucăţi. Să-i sfîşie combinezonul şi pielea, tinereţea si nesupunerea, frumuseţea şi farmecul, uterul si stomacul, nervii şi venele! Amuşinare şi mursecare, rupere în bucăţi şi zdrumicare, dezmembrare şi sfîrtecare, dinamitare si ex-cavare, mărunţke şi bătucire, victoria finală. Prin defileu înainte! Pentru că ei nu voiau să-i sfărîme ţeasta, să-i spargă ochii, să-i reteze limba cu dinţii. Nu voiau s-o strîngă de gît, să-i înfigă cuţitul în burtă, să-i bage acul de seringă în ceafă. Ei toţi voiau un singur lucru, acelaşi şi acelaşi lucru, toţi se gîndeau la aceleaşi mişcări, la aceleaşi zvîcniri, la aceleaşi horcăituri. S-o răstoarne dintr-o mişcare peste biroul cu dosare şi acte, peste covorul plin de scrumul atîtor şedinţe, pe linoleumul sălii de sport, în iarba crudă, pe şanţul drumului, în paiele saivanului, pe şinele de tren, pe ziarele partidului Şi pe tarlalele ţării, peste teancul de note informative şi pe covorul persan din camera de protocol, pe dealul de cărbune

213

şi-n puţul cu petrol, peste cărnurile albastre din abatoare şi-n vagoanele de tren cu grîu vrac, în avioanele lor sovietice de vînătoare şi-n casa scărilor din blocul proletar, în văzduh şi pe mare, îh aer si pe uscat, la sate si oraşe, în fabrici şi uzine, pe marginea strungului si pe şenila de tanc. Trîntită la pă-mînt, despicată în două, străpunsă. Lovită cu măciuca, împunsă cu suliţa, pătrunsă cu sabia, zdrobită cu buzduganul, trăsnită cu maiul. Toţi cu aceleaşi priviri, cu aceleaşi insinuări, aceleaşi bale şi aceleaşi rînjete.

Palmele lor strîngîndu-i fesele ca într-o menghină, dinţii lor tociţi de carnasieri, sexul lor ca un piron înroşit în foc, moluscă zbîrnîitoare şi flămîndă a mădularului lor, botul de linx, ciocul de vultur, gura de peşte răpitor a mădularului lor, pivotul, osia, ştangă, berbecele si preduceaua, dornul şi ţepuşa, picamerul şi dalta, ciocanul si barosul. Şi asta era tot. Năucitor de simplu, dar asta era tot.

Toți nişte imbecili şi nişte mizerabili gîndind acelaşi lucru. Nu s-o omoare, nu să-i scoată dinții unul cîte unul, să-i smulgă unghiile, să-i taie sînii cu briciul, să-i spintece stomacul cu fierăstrăul. Nu s-o sufoce cu prosopul, să-i încolăcească în jurul gîtului funia de rufe, firul de telefon, sîrma electrică. Nu. Ci să i se arunce în spate ca nişte armăsari, să-i sară în față ca nişte satiri cu respirația duhnitoare, să-i prindă gleznele în palme şi să-i ridice picioarele să-i pîngărească pîntecul cu burțile lor slăninoase, păroase, încă o dată Victorie! S-o izbească cu ştoiul lor de masculi complexați direct în esofag, direct la rădăcina limbii, direct în creier. Toți nespălații ăştia voiau acelaşi lucru, toți ar fi fost în stare să-şi piardă mîinile, picioarele, materia cenuşie, şira spinării, pozițiile sociale, averea, numai să intre cu totul în floarea ei carnivoră, în pizda ei de catifea şi glicerina si să adoarmă acolo senini şi fericiți. Şi dacă nu cu mădularul învîrtoşat, arunci cu gura, cu striațiile buzelor, cu alveolele gustative, cu pielea nasului şi cu părul de pe obraz, cu dinții sănătoşi şi cu dinții de viplă, cu cariile şi mirosul lor de mîncare de la cantina partidului, dar să intre acolo şi să-şi găsească un loc în mizdra ei fierbinte de iapă tînără, în lăcaşul Dumnezeului lor ocrotitor şi extatic, în piua ei ca o orhidee şi ca o moluscă, în matca ei ca o flacără şi ca un ghețar, prefăcută în casa ființei lor

214

înspăimîntate, în palat şi cavou, criptă, cloacă, culcuş şi castel. Să intre toți acolo, cu costumele lor cenuşii şi cu pantofii lor cu şireturi late şi groase, cu şepcile lor de teren şi cu servietele lor de vinilin, şi cu pistoalele, cu legitimațiile lor, cu carnetele lor roşii în dinți, umili şi rugători dar să nu rămînă afară, să nu rămînă nemîntuiți, să se pună la adăpost în prăpastia ei primitoare ca o casă de oaspeți. Ei si crescătoriile lor de porci, ei şi prietenii lor de turnătorie si beție, ei şi damele lor de consumație, cu limuzinele lor negre şi cu nepoții lor cei flămînzi, cu autobuzele lor pline de haidamaci, cu tancurile lor camuflate şi cu uniformele lor de camuflaj, să-şi găsească un liman de linişte în cuprinsul sexului ei de femeie ucigătoare şi să-şi deşerte acolo averea. Asta era lumea în care trăia.

Trăia şi se adapta. Intrase în politica lor de curve şi trebuia să devină şi ea o curvă. Toată lumea spunea că e o curvă, toți se uitau la ea ca la o curvă. Dar ştia în ce lume intrase, cunoştea veninul de viperă al gurii lumii. Si o durea în cî, i se rupea în lî, prea puțin îi păsa, o durea pur şi simplu în pix. Tocmai pe ea, o purtătoare de pix care mergea înainte fără să-ntoarcă ochii înapoi. Şi de ce i-ar fi întors? Nu era clar? I se rupea în paişpe, se adapta. Se adapta şi lăsa impresia unei femei disponibile, uitase larma galeriilor din sălile de sport, mirosul de transpirație tînără, huiduielile tribunelor şi pupăturile colegelor de echipă, descoperea acum agitația şi somnolența birourilor, mirosul de sudoare muncitorească impregnînd sălile de şedințe, zgomotul uzinelor,

lălăiala deşănţată a chefurilor ideologice la care lua parte, mirosul de gaze arse al maşinilor de teren, scremetele lingvistice ale sfer-todocţilor înscrişi la cuvînt, înjurăturile groase ale momentelor de paroxism în redactarea urgentă a unor documente de extremă importanţă, frigul de hrubă al căminelor culturale, mirosul de piele al hainelor de piele şi mirosul de ceapă al mîncătorilor de ceapă, coridoarele lungi, birourile înalte şi reci, WC-urile mizere duhnind a cloramină. Se adapta, îşi schimba parfumurile, felul de a se îmbrăca, îşi schimba mersul şi gesturile, zîmbetul şi clipirea pleoapelor, stările interioare, aspiraţiile, amintirile, lucrurile despre care vorbea, ideile în care credea, covorul din hol, garderoba, televizorul

215

şi trusa de machiaj, prietenele şi semnătura, încă o dată totul. Sigur că ea făcea toate acestea cu o mare rapiditate care să nu-i lase prea mult timp de gîndire. N-avea vreme de re-muşcări. Se săturase să tot facă pe filozoafa. înşirase unul după altul vreo trei-patru tovarăşi din aparat şi reuşise. Avea acum un standard şi o poziţie, intrase în competiţie.

Prin întuneric, pe bîjbîite, cu mîinile întinse înainte, cu ochii măriţi de atenţie, călcînd peste scîndurile acoperite cu mortar uscat ale schelei şi încercînd să faci cît mai puţin zgomot. Cu paşi moi de pisică, încălţată în tenisii tăi chinezeşti cu pînza roasă la vîrfuri, încet de tot, aruncîndu-ţi privirea în toate părţile, cu auzul la pîndă. Strigai din toate puterile *Cine nu e gata îl iau cu lopata!* si începeai căutarea. Nu plecai imediat, te rezemai cu spatele de zidul netencuit de cărămidă si încercai să descoperi umbrele lor mişcătoare, să auzi zgomote, rîsete, chicote înfundate, respiraţii. Ştiai că unii se vor ascunde cît mai aproape de tine. Aşa aveau mai multe şanse *să te scuipe.* Puteau ţîşni din spatele tău ca nişte strigoi şi să atingă cu mîna peretele. *Pui-pui, Tina! Pui-pui, Tina!* Si gata. Dacă erai *scuipată,* trebuia să mijeşti încă o dată şi să iei totul de la capăt.

Te lipeai mai întîi cu spatele de zid, simţind prin bluză materia zgrunţuroasă a tenciului dintre cărămizile calde încă de la soarele de peste zi, şi începeai să scotoceşti întunericul. Vînătorul care îşi caută prada, ceva asemănător cu jocul de-a uliul şi găinile, dar cu mult mai pasionant. Privirea ta de bufniţă străpungea aerul negru şi transparent. De multe ori îţi venea să rîzi. Toni se ascunsese la cîţiva metri de tine, lîngă de un stîlp al schelei, îi vedeai umerii ascuţiţi, de copil slăbănog, ridicîndu-se şi coborînd în ritmul respiraţiei. Era încordat ca un arc şi pregătit să zboare spre locul tău exact în clipa cînd tu ai fi plecat de acolo. Dar cum să te desprinzi de locul în care ai mijit, cînd Tuţi şi Sanda erau şi ele foarte aproape de tine? Le ştiai obiceiurile. Sanda se ascundea pe sub tufele de agriş de lîngă gard, fără

să-i pese că-şi murdăreşte hainele. O şi vedeai, la cîțiva metri în fața ta, culcată pe burtă si încercînd să se facă una cu pămîntul. Tuti era impre-vizibă. Nu pleca niciodată departe şi cunoştea ca nimeni alta

216

arta de a-si camufla zgomotele. Era agilă ca o nevăstuică dar nu te putea întrece la fugă. Apărea din întuneric de unde nu te aşteptai, dar tu reuşeai de fiecare dată să atingi peretele înaintea ei. De multe ori o păcăleai, strigînd *Pui-pui, Tuți!* fără s-o fi văzut şi ea ieşea ca proasta din ascunzătoare.

Iar Tăvică şi Ghinea intrau întotdeauna în jocul ăsta ca să se poată cățăra pe schele şi să te sperie. La fel făceau Vaier, Adiță si Muscan (un băiat pe care nimeni nu-l striga cu numele mic) şi nebuna de Jeni, cînd se întîmpla să apară si ea în grupul vostru. Aşa că *i-ai scuipat* pe Toni si Sanda, ai pă-călit-o încă o dată pe Lili şi acum eşti pe schelă în căutarea celorlalți.

Mergi cu mîinile întinse, din cînd în cînd atingi cărămizile zidului să te asiguri că nu te-ai depărtat prea tare spre marginea platformei de scînduri unde începe golul, ridici picioarele cu mare grijă, simți bucățelele de mortar întărit sub talpa tocită a tenişilor, te înconjoară o linişte încordată, albastră, de lînă şi cioburi de sticlă, o linişte răcoroasă, compusă din straturi de sunete ascuțite şi înfundate, ce pare să ți se lipească de piele ca o haină de pînză cauciucată. Deasupra capului, de sub grinzile acoperişului pe care n-a fost încă aşezată țigla, se aude un greiere, din bucătăria de vară a vecinilor de peste drum răzbate zgomotul de vase spălate, de furculițe şi linguri izbite de ligheanul de tablă, într-o curte se taie un buştean şi hîrsîitul înfundat al fierăstrăului se amestecă cu foşnetul pomilor din curte şi deodată, în întunericul străveziu, limpede ca albăstreala de rufe, cineva rîde.

Jetul acela de rîs izbucneşte lîngă urechea ta, chiar lîngă muchia zidului de care ți-ai sprijinit umărul. E un rîs de copil care aici, în întuneric, nu mai e un copil, ci un fel de diavol răutăcios cu aripioare şi gheare, e un rîs de băiat pus pe şotii, rîsul unei ființe din altă lume, e rîsul ascuțit, gîjîit, enervant al prietenului tău Tăvică, e rîsul unei vietăți ucigaşe care l-a omorît pe Tăvică, i-a luat sufletul şi rîde acum cu vocea lui, îşi bate joc de tine, aşteaptă să te-înghită, şi atunci tu te scurgi încet în jos, ca o plastilină topită, ca un om beat pe care nu-l mai țin picioarele, cu spatele frecat de cărămizile aspre. Leşini pentru prima dată în viață.

217

Femeia-ceapă, poftim! Nu trebuie să subestimezi niciodată înțelepciunea poporului, îşi amintea bancul ăsta cu femeia-ceapă care după ce ai dezbrăcat-o te face să plîngi. Îl auzise la un chef cu „tovarăşii" si rîsese şi ea, cum să nu rîdă? Erau de fapt mai multe

tipuri de femei: femeia-purice care sare dintr-un pat într-altul, femeia-leu care se vinde pe nimic, femeia-iapă care... Nu-şi mai amintea definiţia. Parcă mai era vorba si despre femeia-păpuşă, care cum o iei în braţe îşi dă ochii peste cap şi zice... Dar si despre femeia-foar-fecă... da, ceva cu desfăcutul picioarelor... Insă ea rîsese cel mai tare de poanta cu femeia-ceapă, spusă la o masă de protocol, la care mai toate participantele (diferite tovarăşe care reprezentau judeţele ţării) erau nişte femei-ceapă. Ea însăşi ajunsese să se simtă o astfel de femeie.

Nu că îmbătrînise prea tare (cîţi ani avea? nici 28!) însă dusă de valul experienţelor întîmplătoare prin care trecuse ajunsese să-şi simtă pielea ca o foaie de ceapă pergamentoasă, friabilă şi incomodă. Ghicea sub acest epiteliu un nou înveliş, ar fi fost în stare să redevină fiinţa care fusese (dar cum fusese, cum *nu mai erai}* însă cu condiţia să se poată elibera de vechea-i piele. Se gîndea la pielea ei tînără, plină de prospeţime cîndva, zgîriată de unghiile lungi şi fine ale lui H, pe care S, băiatul de la *Salvamar,* scrisese la mare cu nămol TE IUBESC, învineţită de furiile lui O, de care se frecase zvîc-nind sexul lui M, mozolită de limba aspră a lui T, fierarul betonist (poftim, de aventura asta chiar uitase!), mîzgălită cu carioca pe fese şi pe coapse de D, sărutată milimetru cu milimetru de K. Istoria scîrboasă a pielii ei, devenită o coajă murdară, tot mai insuportabilă. Să scape de această îmbrăcăminte tocită, extrăgîndu-se dintre cusăturile ei ca dintr-un sac, pentru că acum ea îl iubeşte pe C, îl iubeşte adică pe Codrin Cârstocea, pe ticălosul ăsta de inginer geolog care şi el o iubeşte în felul lui brutal şi tandru, aşa cum nu iubise niciodată o altă femeie.

Dar cu o zi în urmă murise bunicul. Abia aflase. Avea telegrama în mînă. Ca să ajungă la înmormîntarea lui, în satul acela nefiresc de frumos în care ea îşi petrecuse o parte din copilărie, a trebuit să se scoale din patul lui Codrin, să se

218

închidă o jumătate de oră în baie, să ia într-un pahar cu apă tonică două-trei pastile energizante şi să ajungă repede acasă unde să-şi îmbrace în silă hainele negre.

Se deschisese un nou restaurant, cu specific vînătoresc, Codrin era prieten cu mandatarul, mîncaseră acolo tot felul de bunătăţi, stropite din belşug cu vin roşu. Apoi s-au întors la garsoniera ei, bine dispuşi amîndoi. Asta fusese ieri, cînd nu ştia ce-o aşteaptă şi se gîndea cu încîntare la sfîrşitul lor de săptămînă. Numai ea şi Codrin, pierduţi de lume... Intraseră în holul garsonierei, văzuse imediat telegrama vîrîtă pe sub uşă (potrivit înţelegerii cu Tudorică poştaşul, pentru a evita sustragerile din cutia poştală, toată corespondenţa îi era remisă aşa) şi i-a tresărit inima. Se aplecase s-o ia, dar bărbatul de lîngă ea, surescitat şi de tăria vinului, nu mai avea răbdare şi a cuprins-o în braţe.

Prin rochia subțire de mătase coapsa ei înfrigurată simțea sexul viril întărindu-se cu rapiditate. Ştia că ar fi putut să aştepte aşa, în brațele lui, cu telegrama nedeschisă în mînă, fără să cedeze dorinței, nespus de multă vreme. Nu mai era copila de pe vremuri. Devenise o femeie calmă şi calculată şi uneori, cînd descoperea în unele reacții ale ei această nouă calitate, aproape că i se îmbujorau obrajii de mîndrie. îşi repeta în gînd că stăpînirea de sine e o virtute la care nu ajunge oricine.

Nu desfăcuse încă telegrama, dar o senzație nelămurită de leşin îi spunea că s-a întîmplat ceva rău. Toată ființa ei se concentra în degetele care strîngeau acea bucată de hîrtie împăturită. Refuza. Orice i-ar fi fost dat să citească, ea refuza. A intrat în sufragerie, avea mersul precipitat si se mişca spre geam (de ce spre geam?), ca şi cum ar fi fost singură în casă. Codrin s-a aşezat într-un fotoliu. Şi-a privit o clipă mîinile cu degetele unite la vîrfuri sub formă de coif, s-a sculat tacticos, a deschis compartimentul de băuturi al bibliotecii şi Şi-a turnat un coniac. Nu el urma să decidă.

A privit o vreme fereastra balconului. N-avea stare să se aşeze. Apoi a citit peticul acela de hîrtie cu o înfiorătoare răceală, simțindu-se o mare ticăloasă. Moartea bunicului Tase îi strica toate planurile. Uite ce sfîrsit de săptămînă! De ce tocmai acum? Nu putea renunța! îl dorea pe Codrin cu toți

219

porii, poate că, în sfifşit, de data asta... Să rămână peste noapte la ea? Şi mîine dimineață să se scoale din pat si să îmbrace hainele negre?

— Hai să mergem la tine! i-a spus bărbatului. Avea încă geanta pe umăr. A scos din şifonier *deux-pieces-ul* de doliu şi l-a pus pe un scaun. Nu trebuia călcat, arăta bine. Bunicul era mort şi ea ştia că toată noaptea aceea va face dragoste cu Cârstocea. Chiar nu-i era ruşine? Era o răzbunare, un protest (protest față de ce, tovarăşa?), un mod al ei de a-şi biciui conştiința? Poate că era un omagiu, un ultim omagiu adus bătrînului. Gîndul ăsta o liniştea, îi uşura cît de cît sufletul. Ultima ei complicitate cu bunicul...

Doar toată suflarea familiei ştia că Anastase Ruzmănică fusese un bărbat aprig şi nestăpînit. în ultimii ani de viată bunica Profira, a doua lui nevastă, nu se mai putea reține să nu-l ponegrească în fața cui se nimerea. Nu-l mai scotea din „curvaru ăl bătrîn". El n-avea treabă cu bombănelile ei, o lăsa să turuie verzi şi uscate şi-şi vedea liniştit de treburi. Trăise bine pînă la cincizeci de ani, pentru el casa fusese casă, chit că avea ibovnice pe şapte sate. Nu se uita la bani cînd îi venea lui bine să chefuiascâ, dar ştia şi să-i strîngă. Muncea pe rupte. Apoi venise colectivizarea. Se ascunsese si el prin păduri, în beciuri şi bordeie de pămînt, ca mulți alții. L-au urmărit şi l-au prins. L-au bătut şi l-au obligat să semneze.

Din ziua în care i-au luat pămîntul, caii, plugurile, maşina nemțească de recoltat cartofi n-a mai fost om. Ceva se frîn-sese în el. Uitase parcă şi să se spele şi să mănînce

şi să rîdă. Bea cu cine se nimerea la bufetul din sat, se pîrţîia de faţă cu toată lumea, scuipa tot timpul si înjura printre dinţi. N-a mai vrut să se tundă si să se bărbierească, în doar cîtiva ani îşi pierduse aproape toţi dinţii dar nici n-a vrut să audă de proteză. N-a putut îndura bătaia de joc a oamenilor (semăna tot mai mult cu un călugăr smintit) şi după un timp şi-a ras barba, încet-încet, obrajii i s-au scofîlcit, sprîncenele cărunte au început să i se zburlească, buzele i s-au tras tot mai înăuntrul gurii, nasul i s-a lungit plin de fire sîrmoase de păr. îm-bătrînea ca o babă şi nefiresc de repede. Se acrise de tot. Singura lui iubire era micuţa Leontina, nepoată-sa, pe care vara o purta peste tot după el, pe cîmpul cu cartofi, prin pajiştile 220

cu ciuperci şi tufe de alun, dar şi prin crîşmele satului. Cîte-odată o suia pe spinarea lui Cezar, un cal bătrîn şi blînd care a murit orb, si o ducea la plimbare pînă în marginea aşezării, lîngă cărămidăriile ţiganilor din Tabără.

Apoi timpul a trecut si ea a devenit domnişoară. Venea acasă rar, doar în vacanţe, si nu mai simţea ca altădată nevoia să-l vadă pe bunicul Tase. însă de cîte ori şi-l amintea pe Cezar, calul care o purtase de atîtea ori în spinare, o podidea plînsul.

Şi chiar şi acum, intrînd în curtea bunicului, cu buchetul de flori în mînă, şi gîndindu-se că el a murit si n-o să-i mai simtă niciodată palma aspră mîngîindu-i creştetul, ar fi plîns nu pentru moartea lui, ci pentru că în grajdul gol - în care seara se mai adăposteau trei-patru găini rebegite - coada lui Cezar nu mai şfichiuia aerul, ferindu-i burta de muşte.

Vizitele ei tot mai dese acasă la Oraviţan, sporovăind cu Marusia verzi şi uscate... De unde această atracţie? De ce îi plăcea pe vremea aceea să asculte *Katiuşa?* S-ar fi putut gîndi cel mult la o sensibilitate a ei particulară pentru limba si muzica rusă, nimic altceva. Nu se putea însă lăuda cu o astfel de înzestrare, la rusă avusese note proaste.

Fusese şi ea un soi de personaj din bancul ăla cu elevul si profesorul: *Samaliot mişto zburaiet. - Eta vraja ne ţinaiet!,* si de multe ori, la internat, în miştocăreala lor tîmpită, de fete care se simt bine cînd îşi dau în petic, făcuse şi ea pe nebuna cu formule de genul *Kakaia situaţia? Kakoi celavek? Spasibo, Sasa, naşa ucitelniţa! Sto eto aceasta? Davaikarandaş că ia pişu.* Iată, îşi aminteşte acum pînă şi o poezie pionierească învăţată la ora de rusă, în clasa a V-a, şi pe care Marusia, la rîndul ei, o ţinea minte din primii ei ani de scoală moscovită. Nevasta antrenorului i-o recitase cu mare emoţie, cu privirea pierdută într-o depărtare numai de ea ştiută, iar ei îi plăcuse încă o dată muzica mobilizatoare a versurilor:

Mî Pervoie maia vstreceaem. Na plosceadi mî idiom. Mî v baraban udarim I pesniu zapaiom.

221

Mî krasnîifîag padnimaem I kriknem vse: - Ura! Da zdmvstvuiet rodnaia, Liubimaia strana!

într-adevăr, ca elevă de şcoală generală, participase şi ea la demonstraţiile de 7 noiembrie şi I Mai, cu cravata roşie la gît, scandînd lozinci şi cîntînd cîntece pionereşti, îi plăcuse, pe cuvînt că-i plăcuse. Un spectacol care-i furnica pielea! Nu există copil să nu iubească circul, sărbătoarea, ieşirea din obişnuit. Cînd la şcoală profesoara de limba rusă le cerea să şi traducă textele pe care le citeau, în clasă începea febrilitatea căutării prin caietele-vocabular. Si ce foşnet, ce zarvă prin bănci! Se luau în serios şi se simţeau liberi...

Ea rămînea de fiecare dată cu gura căscată descoperind că lumea prezentată acolo, în manualul de *Ruskii iazîk,* era aproape aceeaşi cu lumea din cartea ei de citire din clasele primare. Si pionierii sovietici se jucau cu mingea în pauze, mergeau în tabere la mare, hrăneau pisicuţa cu lapte, alergau cu căţelul pe malul gîrlei, scriau pe tablă propoziţii cu ţara si partidul, se aşezau pe scaun, la masă, şi alcătuiau compuneri despre părinţii lor care munceau cu spor, răspundeau la lecţia despre Lenin si Smolnîi şi-aveau păduri umbroase pantofi făcuţi cu cremă zăcăminte bogate lanuri de grîu haine de uniformă *bleu marin* livezi lopeţi fabrici furnale sonde steaguri roşii trompete biciclete undiţe trotinete penare ceasuri cu sonerie care îi trezeau dimineaţa să facă gimnastica de înviorare. Dar era posibil aşa ceva, ca două ţări, una mare şi alta mică, să semene ca două picături de apă? Uite că era posibil! şi cît de posibil! pentru că şi pionierii sovietici învăţau poezii (dar ce poezii! mult mai mobilizatoare!), beau dimineaţa cafea cu lapte (în timp ce copiii negri din Africa, săracii!.. .), creşteau porumbei (mult mai bine dresaţi), ajutau bătrînii să treacă strada, mîncau cireşe şi pere (dar cît de mari!), îngrijeau viermii de mătase (cu cîtă dragoste!), deschideau geamul trenului şi făceau cu mîna (fără să obosească nici un pic!), desenau hărţi (toate colorate cu roşu), răsuceau globul pământesc pentru a învăţa continentele (şi nu le mai uitau toată viaţa). Şi ei făceau şedinţe de grupă si de

222

detaşament, mergeau la magazin după cumpărături, ajutîn-du-si mama în gospodărie, vizitau cooperative agricole de producţie, îşi puneau cărţile şi caietele în ghiozdan pentru a doua zi, culegeau spice, se dădeau iarna cu sania pe der-delusul special amenajat, si ei aveau un bunic care citea ziarul (dar ce ziar plin de învăţăminte!) şi o bunică ce spunea povesti si împletea mănuşi pentru nepoţi.

De la minunaţii pionieri sovietici ei aveau multe de învăţat, aşa le explica tovarăşa profesoară Liuba Mohora, o oche-laristă mioapă, mititică si agitată, fără nici o autoritate (pe care, de cîte Ori trecea printre bănci, copiii o stropeau cu cerneala din stilouri pe bluză şi fustă, de sus pînă jos), plimbîn-du-se prin clasă şi comandîndu-le înainte de cîntec: *raz, dva, ir i,* ca o găinuşă mîndră de oul pe care urma să-l facă.

Leontina îşi aminteşte acum (e o după-amiază însorită de vară şi ea e „ofițer de serviciu" la județeană de partid din S., are în față un ziar deschis cu ultima cuvîntare a celui mai iubit fiu al poporului, ar trebui să facă un conspect, dar mintea îi zboară aiurea) nu doar numele profesoarei ei de rusă din scoală generală, ci şi faptul că într-o primăvară, înălțată în vîrful unei piramide de trupuri (colegii ei de şcoală, toți în maieuri şi şorturi, Doamne si ce frig era!), în fața tribunei oficiale din orăşelul de lîngă satul ei, urmărită de fețele grave ale unor bărbați care făceau eforturi vizibile să pară importanți, ea recitase o strofă dintr-o poezie de Eugen Frunză, o strofă solemnă, plină de patosul şi adevărul acelor vremuri, pe care n-a uitat-o nici acum:

Măreț pămînt al patriei iubite, De steaua libertății luminat, Cu sprijinul poporului sovietic Din jugul greu pe veci te-am liberat.

Dar gîndurile ei au început s-o ia razna. Citeşte ce citeşte din ziar, se opreşte, priveşte pozele cu tribuna oficială, se uită îndelung la poza lui minuțios curățată de cute şi riduri, revine, o salivă amară îi umple gura, regăseşte rîndurile, încearcă să meargă mai departe, se împiedică în cuvinte, alunecă pe suprafața lor lucioasă, se scufundă în rumeguşul lor înecă-se lasă sufocată de praful lor roşu de zgură şi deodată

223

mintea ei sare, ca un ac de patefon pe o placă stricată, în şanțurile unui alt cîntec, format întîmplător în carnea creierului ei ca un pîrîiaş după ploaie. Ah, unde era acum Paraschiv? De ce o cuprindea aceeaşi spaimă, de ce şi-l amintea?

Ocupată de bătrînele în haine negre, vorbind în şoaptă aşezate cuminți pe scaunele desperecheate împrumutate de prin vecini, camera din față a bunicilor (pe care şi-o amintea atît de bine din copilărie) o întîmpină cu un miros discret, mult prea discret (si ea simțea mirosul ăsta ca pe o insatisfacție a ei personală) de putrefacție. Nu era apăsătoarea fadoare a florilor uitate zile întregi, cu vîrfurile tulpinilor deja putrezite, în apa lor verzuie, băloasă. Nu era nici mirosul mănun-chiurilor cenuşii de cînepă puse la topit în iazul morii, acel miros grețos din copilărie pe care mintea ei continua să-l asocieze, de cîte ori si-l amintea, cu spaima de lipitori, şi nu era nici duhoarea pisicii moarte aruncate de un vecin mai al dracului într-un colț al grădinii şi pe care ea a descoperit-o scîr-bită, împiedicîndu-se de stîrvul ei tărcat, într-o zi cînd s-a dus să rupă din strat castraveți pentru salată. Era mirosul dulceag de trup uman în descompunere, un miros ireal şi amenințător tocmai prin lipsa lui de consistență.

Puse calele albe, ca de lapte închegat, lîngă obrazul bunicului, îşi făcu grăbită cruce si aprinse luminarea pe care o aşeză apoi în stativul de la capătul sicriului, cu nenumăratele lui orificii, îngălate într-o scursură opacă, murdară. Pe o măsuță, lîngă stativ, văzu un vas emailat plin cu boabe de porumb în care ardeau alte lumînări

galbene. Se strînsese des rulă lume. Urmau poate clipele cele mai grele, cele cîtev, minute de reculegere în fața trupului inert din sicriu, în car< toată lumea, inclusiv maică-sa, prăbuşită de durere pe un scaun, va fi cu ochii pe ea.

N-avea însă nevoie să joace nici un rol. I se făcuse cald, lacrimile îi curgeau liniştite pe obraz, fără să ştie de ce. Capul tras parcă într-o peliculă unsuroasă al mortului din sicriu avea ceva de obiect artificial, îi privea țeasta pe jumătate pleşuvă, galbenă ca de piatră şlefuită, cu puful prea subțire al părului din jurul tîmplelor, cu mustața rară, căruntă, uşoară ca un abur - un element de recuzită de evident prost gust,

224

lipit stîngaci dedesubtul nărilor. Pleoapele ochilor închişi luceau stins, fără gene, cerate şi ele, fibrilate de capilare verzui ca pielița unor ouşoare fără coajă. Şi gura lui uşor căscată, nasul numai zgîrciuri şi coborînd abrupt către buza superioară, bărbia îndreptată înspre buza de dedesubt, subțire ca o dungă.

Nu mai putea să-l privească, nici nu îndrăznea să sus-f ine. Trebuia să fie tare, să tină capul cît mai mult plecat, pînă !a senzația că o greutate nedefinită îi presează vertebrele cer- \ icale. îşi ştergea des obrajii şi ochii ei verzi trimiteau pe sub rîeoapele coborîte fulgere scurte, umede. Liniştea încordată n încăperii o făcea să tremure de neputință.

Apoi a ieşit în curte, între zidurile celor două rînduri de case, în soarele năucitor al amiezii. Sub o fereastră acoperită pe din afară cu o bucată de pînză neagră era înfiptă în pământ o creangă rămuroasă de măr, cu fructe verzi şi pricăjite, în care două femei puneau colaci, covrigi, căni de lut, batiste cu cîte o monedă înnodată în colț. Tocmai în mijlocul curții, aproape de intrarea în şură, fierbea pe o vatră improvizată de cărămizi o oală imensă cu ciorbă. O voce de bărbat striga: „No, acuma m-am dus după popă!"

La umbra prunilor de lîngă gardul grădinii zări cîteva mese lungi de brad, puse una peste alta, şi lîngă ele bănci la fel de lungi. Fuseseră descărcate din căruța care tocmai ieşea pe poartă. Cel care strigase avea într-o mînă un bici cu ciucur roşu. Era chel şi pielea netedă a capului îi lucea în soare. S-a uitat după el şi arunci a descoperit, rezemată de zidul de lîngă trepetele ce duceau în camera mare cu sicriul bunicului, crucea galbenă de lemn. îşi simțea sufletul la fel de rece ca atunci cînd intrase pe poartă. Curtea i se părea un loc străin. Avea senzația că urmăreşte o scenă de film, că ea devenise o spectatoare invizibilă care putea trece nestingherită prin cadru.

Trecea prin cadru. Oala de pe vatra de cărămizi era supravegheată de o femeie grasă, încinsă peste fusta neagră °u un şorț înflorat. Pe cap purta o basma decolorată, mai mult cenuşie decît neagră, care îi acoperea toată fruntea. Fața albă ca aluatul, buzele fără sînge şi ochii duşi în fundul capului.

225

N-o cunoştea. O vedea cum îşi şterge întruna obrajii transpirați si cum amestecă cu polonicul în vasul de pe foc.

Apoi pe poarta şurii a țîşnit un copil în pantaloni scurți cu bretele. Avea o chică deasă si blondă şi urmărea un cățe-landru cafeniu, cu părul sîrmos. Animalul alerga în salturi, se oprea, lătra, se arunca cu botul spre pieptul băiatului, o lua din nou la fugă. „Ionică, mă, păi ce ți-am spus io ție, să aduci nişte lemne din sură, fi-ți-ar al dracu' cîinele ăla!" striga femeia de lîngă foc. Celelalte două femei tocmai terminau de împodobit creanga de măr si ridicau de jos coşurile goale de răchită. „Lasă că vin io să te-ajut, Anetă!" se oferea una din ele. „Uite-o şi pe donşoara", spunea cealaltă, descope-rind-o în spatele ei pe Leontina. „Apăi să ştii, donşoară, că atîta te-a tot pomenit. N-a vrut să moară fără să te vază şi uite că n-a apucat!" Ea îşi strînsese batista în pumn şi îşi simțea pielea picioarelor iritată de ciorapii negri sintetici. „Şi mie îmi pare rău, Dumnezeu să-l ierte..." a îngăimat. Toată lumea tăcea iar ochii copilului o priveau cu insistență. „Nu mi-e prea bine. Am ieşit să iau puțin aer..." a mai adăugat si a pornit hotărîtă printre straturile de flori către poarta grădinii.

Titlu

NOTA AUCTORIS

Era vară şi mă aflam în gara unui orăşel din Transilvania, aşteptam trenul. Sosisem prea devreme, mă plimbam pe peron şi mă gîndeam cu neplăcere la garnitura mizerabilă în care trebuia să urc, printre ţărani şi paporniţe, sacoşe de vinilin şi muncitori abulici, cu mintea înecată în *bitter* şi bere. Păşeam surescitat pe cimentul cariat al peronului, simţeam că trebuie să urinez, o bere băusem şi eu pe o terasă urîtă şi pustie în drumul spre gară. Să folosesc closetul trenului care trebuia să apară în cîteva minute? Numai cînd mă gîndeam la eventualitatea asta, şi mă lua cu frig. De aceea am căutat locul cu pricina acolo, în gară. N-a fost greu să-l descopăr. Soarele năucitor de peste zi făcuse şi mai penetrante şi mai insuportabile toate mirosurile. Am părăsit peronul, am dat de o alee cu pietriş, eram pe drumul cel bun. Muştele leneşe cu aripioare albastre bîzîiau îmbătate de dulceaţa urinei şi consistenţa fetidă a materiei prin care-şi tăvăliseră piciorușele. Cabina pentru bărbaţi era închisă, nu mai avea nici clanţă. Nimeni în jur, lumea era ascunsă în aerul putred şi vag răcoros al sălii de aşteptare. Am împins cu piciorul uşa compartimentului pentru femei. Acelaşi miros trăsnitor de dejecţii umane, aceleaşi urme de degete în-tinzînd pe pereţii de faianţă

aceeaşi materie cafenie. Aceiaşi aburi iuţi de amoniac cotropindu-ţi fără scăpare alveolele. Nu mi-era greaţă, dar m-am simţit brusc dezgustat de propriul meu trup - un fel de burduf de carne plin cu toate mizeriile din lume. Nu era prima dată cînd descoperem în mine această stare.

Clasicul veceu turcesc, fără scaun, al gărilor din scumpa noastră patrie, cu lăcaşurile striate pentru tălpi. Priveam pe-

227

reţii. Vedeam inscripţiile. Aproape aceleaşi inscripţii, încremenisem acolo, pierdut între oroare şi fascinaţie. Aceleaşi oferte, aceleaşi promisiuni, aceeaşi dorinţă de a o face în toate felurile şi în toate locurile, prin toate orificiile, aceleaşi şi aceleaşi obscenităţi mîzgălite pe pereţi de anonime mîini feminine. Cum puteau arăta aceste mîini? Unele litere erau nişte semne ilizibile, aflate undeva la marginea analfabetismului, altele se aşterneau pe var la înălţimea ochilor mei cu siguranţa scrisului tehnic, îndelung exersat.

Stupoarea îmi bloca orice reacţiei. Experienţa mea de viaţă lăsa mult de dorit. Eram un om matur, împlinisem de mult 30 de ani şi nu-mi venea să cred. Nu ştiusem să fiu atent la ceea ce se întîmpla în jurul meu, nu ştiusem să văd cele mai simple lucruri. Am înţeles acolo, în gara din vara aceea, că-n jurul meu totul se reducea la aceeaşi obsesie şi că singura diferenţă ţinea de situarea sexului: înăuntru sau în afară. Golul sexului dinăuntru - teaca sexului din afară. Plus frecările de rigoare. Ceva din idealismul meu feminin s-a prăbuşit atunci. Nu pot să spun că iremediabil. Dar n-aş putea să explic nici acum, după atîţia ani, de ce acele mesaje aşternute imperativ pe pereţii incintei publice numite WC FEMEI mi s-au părut mult mai descumpănitoare decît tot ceea ce-mi fusese dat să citesc pînă atunci pe garduri, pe spetezele băncilor din parcuri sau prin unele cărţi clandestine, cu copertele rupte şi marginile paginilor unsuroase, care începuseră să circule în cercul meu de prieteni spre sfîrşitul adolescenţei. Văzusem şi eu în copilărie garduri şi ziduri dosnice de case sau, în vacanţa mare, pereţii şcolii pe care scria mare cu creta PIZDĂ sau PULĂ, citisem în studenţie cîteva romane pornografice franţuzeşti scrise fără nici o perdea. Ştiam exact ce porcării sînt mîzgălite pe pupitrele amfi-teatrelor, ştiam ce scriu toţi bărbaţii din lume în WC-urile lor de bărbaţi care urinează la rădăcina zidurilor şi care în lipsa unei femei se masturbează isteric pe colacul veceului din baie. Dar latura de vulgaritate sexuală a naturii feminine îmi scăpa, îmi scapă şi acum.

Mi-am tras fermoarul de la şliţ şi am ieşit. Venea trenul. Descopeream în mine o stare destul de urîtă, un fel de dezamăgire ruinătoare pe care n-o mai cunoscusem niciodată pînă atunci, înţelegeam ca un prost că şi în natura feminină există zone de

228

vulgaritate, murdărie şi instinctualitate brutală. Deşi mai tîrziu, de-a lungul anilor, pe măsură ce mă gîndeam la ce descoperisem în acea mică gară transilvană, mi-am dat seama că exagerasem mult şocul acelor inscripţii şi că nu vulgaritatea naturii feminine alcătuia substanţa revelaţiei mele. Nu era vorba de aşa ceva, ci de un adevăr cu mult mai fin şi - aş zice - cu mult mai normal.

îmi pare rău, am să devin abstract, dar simt nevoia să spun că femeia nu e prin definiție o ființă pasivă şi gingaşă, cum ne place nouă bărbaților să credem. Puritatea naturii feminine nici n-ar fi cu putință decît ca rezultat al unei îndelungi decantări. Obscenitatea stă în chip firesc la baza acestei purități, aşa cum alcoolul cel mai curat se naşte din fructele terciuite, dospite în borşul scîrbos din vasul alambicului. Puritatea naturii feminine, ca şi sfințenia pustnicilor, se înalță pe un strat originar de murdărie şi animalitate. Aşa sîntem făcuți noi, oamenii, înclinația lubrică, impudoarea şi neruşinarea sînt peste tot, şi în aerul care îmbracă cele mai fine epiderme, şi dedesubtul celor mai vaporoase rochii. Iată de ce întotdeauna e nevoie de un Dumnezeu.

Am intrat într-un compartiment. Am salutat. Singurul pasager era o femeie tînără, volubilă şi inteligentă, fără prejudecăți, cum aveam să constat doar în cîteva minute. Terminase psihologia, era întreținuta unui tip cu bani şi se simțea bine aşa. La un moment dat, dintr-una într-alta, am avut curajul să-i mărturisesc stupoarea ce mă cuprinsese în fața mîzgăliturilor de pe pereți. A fost de acord cu mine, a calificat şi ea aceste obiceiuri ca oribile, dar cu o convingere artificială, de femeie predispusă purului libertinaj teoretic, care nu urmărea decît să-mi facă mie plăcere. De fapt, toate acele chemări, provocări, propuneri şi promisiuni ei i se păreau fireşti. Am intuit imediat asta. Aveam în față un adevărat psiholog. In fond, inscripțiile acelea îi aparțineau şi ei, făceau în mod firesc parte şi din mediul ei sexual şi poate că şi ea nutrea o admirație secretă

pentru vulgaritatea femeilor, aşa cum nici mie nu-mi displace vulgaritatea scabroasă a bărbaţilor dintr-o bucată.

Mărturisesc aici că alături de această categorie de bărbaţi mă simt mai apărat, pentru că astfel mă pot considera şi eu un mic ticălos supus greşelii ca şi ei şi astfel conştiinţa mea se linişteşte. Dar am fost şocat să constat, în momentul în care ne-am despărţit, la coborîrea din tren - tovarăşa mea de comparti-

229

ment fiind întîmpinată de un bărbat elegant, cu gesturi protectoare, şi eu luîhd-o agale pe scările ce duceau la pasajul subteran al gării - că modul ei de a gîndi era chiar modul meu de a gîndi, în ciuda diferenţei de sex. Mergeam prin lumina chioară a culoarului pustiu, prin mirosul stătut de urină şi substanţe dezinfectante, ocoleam măturătoarele în salopete subţiri de doc ieşite la curăţenia de noapte, şi mă gîndeam la ceea ce descoperisem. A mai trecut o vreme, am publicat cîteva cărţi. Cuvintele referitoare la sex şi fiziologia iubirii mi se tăiau din manuscrise, îmbătrîneam şi într-o bună zi mi-am spus că n-ar trebui să-mi fie prea greu să ies o vreme din natura mea masculină, cu toate prejudecăţile ei, pentru a încerca să aflu ce înseamnă să îmbraci, scriind o carte, pielea celeilalte naturi. Mă gîndeam la o carte atît de necruţătoare şi de directă, încît să mi se facă ruşine de toată lumea, mai ales de femeile care m-au cunoscut ca pe un bărbat tandru şi pudic. Iar acum e o zi însorită de mai şi eu am împlinit de mult 40 de ani. Continuu să scriu cartea asta.

titlu

PRORSUS

Am avut-o elevă, ce să vă spun mai mult, nu era deloc proastă, *şi* nu era o din aia, să se nu ştiu ce cu băieţii... Nu, era o fată chiar elegantă, şi respectuoasă, atentă la ore. Mie în nici un caz nu mi-a făcut probleme, n-am prins-o copiind niciodată. Păi dragă, erau în clasa ei unele ca nişte vaci, vaci pur si simplu. Nesimţite, dragă, şi proaaaaaaste!... Să te ferească Dumnezeu! Da' nu Leontina. Io una n-am ce să-i reproşez, purta cordeluţă, avea ciorapi de aţă, saluta, nu stătea cu mîinile în buzunare, nu se trăgea cu hăndrălăii pe coridoare. N-a fost o elevă model, da' nici o d'aia... Dragă, şi ori-ce-ar zice lumea, că am auzit şi io tot felu de bîrfe, asta n-avea în creieri numa hormoni, ca tîmpitele alealalte, s-o vezi că umblă toată ziua după... pardon de expresie! Era o fată cuminte, ştiu ce spun, ambiţioasă foc, cu spiritu dreptăţii, nemulţumită de ea şi asta era bine, că era curată, era civilizată, bine crescută, modestă, simţită, curată, cu unghiile tăiate frumos, tot liceul ea n-a ştiut ce-i aia ojă, purta bentiţă, da. Sigur că da. Eee, şi că-i mai cădea ei bretonu în ochi, că-i plăcea să poarte breton, ce să-i faci, fiecare are cîte ceva!... Da' ce păăăr avea fata asta!... Coajă de castană coaptă, nu alta, şi

bogaaat, frumooos, o invidiam pentru păru ăsta. Cînd le dădeam extemporal, mă uitam la ea, să fi avut si io păru ei! Da' nu le poţi avea pe toate, nu le poţi... Asta îmi zice mereu bărbatu-meu, Ti ti, care şi el o ştie...

Păi Leontina a si stat la noi în casă vreo trei luni, la sfîrşi-tul clasei a XH-a, mi se făcuse milă de ea, ajunsese slabă ca o scîndură, era surmenată, că nu se poate si carte şi sport, şi ea săraca le făcea pe amîndouă... A avut ea atunci şi un ne-

231

-f, v

efe- / /»

caz, nu ştiu si nici n-am vrut să aflu, poate ceva cu taică-său care făcuse puşcărie si care după ce s-a-ntors de-acolo le-a părăsit si pe ea şi pe mă-sa, că nici bani pentru meditaţii nu-i mai trimetea... Şi fata n-a mai putut, făcea pregătire cu Mă-linaş, cel mai bun profesor, nu mai avea cu ce, asta cred io, că ea în primu an nici n-a intrat la facultate... Aşa am auzit. Da' cît a stat la noi, n-am ce să-i reproşez, mă ajuta să duc caietele de teză, să-ntind rufele în pod la uscat, că ştii, io cu sciatica mea mă mişc greu... Ba şi cu Titi, în grădină, îl ajuta să ude florile, să dea mîncare la găini... Si Greavu ăsta al meu: Leo în sus, Leo în jos (că noi aşa îi spuneam), o mînca din ochi, de parcă era fata noastră. Asa-i cînd n-ai copii... Da' mă şi intriga fata asta, era prea altfel, zău, nu ştiu cum, părea să ştie mai multe decît ştie, avea în ea un fel de mîndrie... Ziceai că ei nu-i pasă de nimic şi că îţi face o favoare, că ea e mai cu moţ decît toţi. Da' asta numa după ce-o cunoşteai bine. Că nu pot să nu spun, era si un pic cam şmecheră. Deh, ca oinu printre străini!... însă ambiţioaaasă!... Ambiţioasă foc. Titi o aprecia mult. Ba de cîteva ori s-a si dus s-o vadă pe teren, că ea juca baschet... Am văzut-o şi io, era talentată, era ca un băiat, nu ştiu de unde atîta putere la ea... Si să nu mai tot dea lumea din clanţă, că ce ştiu io despre profesoru de sport, porcu si lăudărosu de Oraviţan, nu ştie nimeni. Păi ce, crezi că nu s-a dat si la mine? (Greavu al meu nu ştie nici acum, că mi-a fost şi ruşine să-i spun...) Nu mi-a pus mîna unde nu trebuie? L-am pîrît la nevastă şi s-a liniştit. I-am spus lu rusoaica aia a lui că dacă nu-i în stare să si-l ţie acasă io îl plesnesc peste bot. Aşa că nu ştiu cu săraca Leontina, Leo îi ziceam noi, ce-a fost, ce n-a fost, că ce putea ea să facă si dac-a fost... A terminat liceu şi n-am mai văzut-o. Cine ştie pe unde se chinuie săraca!... La cît e viaţa asta de grea... O vecină mi-a spus într-o zi că a văzut-o pe stradă. Da' io nu cred, poate a confundat-o... Titi mereu îşi aduce aminte de ea, i-a părut rău c-a plecat... Pentru că cine ştie, cum n-avem noi copii, pînă la urmă o şi înfiam...

Trecea pe lîngă tubul de beton al fîntînii de care era rezemată o coroană de cetină cu garoafe roşii şi albe şi cu lente gălbui de mătase. Abia acum ar fi plîns cu adevărat. Ştia că

are dreptate şi că totul era un joc fals, un fel de teatru cu păpuşi de lemn. Mai mare decît toate e frica. Preţuirea pentru cel dispărut... frica de spiritul mortului... Nu există frică mai mare! In astfel de ocazii toţi au gesturi mecanice şi priviri fixe, calcă cu paşi măsuraţi si se uită unii la alţii ca nişte spectre. Sîngele le-a fugit din obraji si vocea lor e gravă, şoptită, înăbuşită în interiorul pieptului, vorbele se îngroapă într-un ş oi de bolboroseală smerită, solemnă.

„Dumnezeu să-l ierte!" „Dumnezeu să-l odihnească!" şoptesc bătrînele cu gura ştirbă, moşii cu încheieturile ţepene, bărbaţii cu mustaţa căruntă şi nevestele în putere. Mortul trebuie să plece liniştit de pe lume, fără regrete, fără datorii, fărâ dorinţe, fără nădejdi, împăcat, rupt de toţi şi de toate, r u rât ca un copil nou-născut. Si fără să mai tulbure viaţa celor care rămîn... Frămînta fără rost într-un pumn batista umedă . Păşea deja prin iarba grasă a pajiştii, auzea ţîrîitul cosa-şiîor, bîzntul musculiţelor, zumzetul gros al bondarilor şi din cînd în cînd cîrîitul unei ciori pe care o şi descoperi imediat in vîrful unui prun, pe o creangă uscată.

înainta *pe* potecă, trecu pîrleazul grădinii, se aşeză pe un I rutierii retezat de la baza dealului de sub pădure. Avea acum în iată acoperişurile celor două rînduri de case, vedea din cînd ic: cînd cîte o căruţă cu cai trecînd pe strada principală. Era *o '.'* i frumoasă si oamenii se duceau la strîns finul, în spatele a ^uzea foşnetul tufelor bătrîne de păducel cu fructele încă ¦-'or./i. O acopereau cu umbra lor vînătă, amăruie şi, aşa cum - f Itvi acolo, cu picioarele întinse în faţă şi capul retras între i"' ieri, epuizată de îmbrăţişările nopţii şi lipsită de orice apă-¦->;<\ Leontina începu să picotească, să suprapună sunetele •••in jur peste sunetele din mintea ei şi în cele din urmă adormi. Il visa pe Tăvică, prietenul ei din copilărie. Băiatul se căţăra într-un copac, agil ca o maimuţă. Dar şi ea era o maimuţă cu braţele zgîriate şi cu faţa murdară de zeama murelor. fugea cu Tăvică prin pădure, pe urmele lor gonea vîntul şi vîntul avea labe mari de căpcăun. Se ascundeau de el în copaci, aveau agilitatea veveriţelor, îndemînarea puiului de jder care-şi înfige gheruţele în trunchiul bradului şi se pierde în sus printre cetini. El întîi, apoi ea. Tăvică era îmbrăcat într-o pereche de şpilhozeni largi, din care picioarele lui arămii ie-

şeau ca nişte beţe. Ea se uita la gleznele lui oţelite de fugă si sărituri, urca cu privirea în sus pe sfoara pulpelor şi-ntre picioare, în umbră, îi zărea puţulica de copil ca un ciot chircit de carne. Deasupra, între frunzele fagului, Tăvică tipa, făcîndu-i în ciudă: Nu mă prinzi! Nu mă prinzi! Apoi cu o voce lălăită, cîntată, în doi timpi:

Ti-na prosto-vina! Tina puto-rina! Tina umflă-ţina! Tina nu mă prin-de! Tina nu m-ajun-ge!

Şi ea se lipea de scoarţa copacului, punea mîna pe o creangă, piciorul pe alta, urca, pieptul i se freca de epiderma plină de crăpături, mugurii pieptului ei erau

fierbinți, palmele amorțite. De sus se uitau împreună, ca nişte cercetaşi, la tot ceea ce li se părea lor important. Vedeau printre tulpinile de pin de la marginea pădurii limba de apă neagră a rîului şi primele case ale satului. Asta e casa lui Arnăut. Şi asta e casa lui Briotă. Acolo stă Gobjilă si lîngă el Miclăuş. Si lîngă el Bobinca si lîngă el Răcaru. Apoi o grădină fără casă, moara, gaterul, şura lui Trancotă, şura lui Muşat, şi căsuța lui Ghi-nea, si livada cu pomi a naşulului ei Bucerzan. Se plictiseau să identifice casele şi se mutau cu privirea mai sus, la Piatra Albă, o stîncă înaltă, cu o mică adîncitură la bază, în care te puteai adăposti de ploaie. Pe stîncă erau scrise prostii, toți copiii ştiau că acolo sînt scrise cele mai mari prostii din lume. Unele cu creionul, altele cu fum de luminare, unele zgîriate cu cuiul, altele cu creta furată de la scoală. Dar cel mai mult lor le plăcea să se uite de sus la balta înconjurată de papură, trestie, arini pitici, tufe de soc şi răchită. Vedeau acolo broaştele care săreau de pe mal, libelulele cu aripi de sticlă albastră, păsări care ciuguleau în mocirlă, din cînd în cînd cîte un şarpe cu burta galbenă, lucios ca o curea.

Acum ea se ținea de o ramură si plonja cu privirea peste crețurile vînzolite de adieri ale apei. în mijlocul apei stătea ; întins pe spate bunicul. Plutea cu ochii deschişi fără să facănici o mişcare. N-avea curajul să-si desprindă privirea de lo- \ cui acela, o săgeată îi trecuse prin inimă, o mie de săgeți îi •

234

străbăteau tălpile. Corpul bunicului se clătina încet deasupra apei ca o păpuşă de cauciuc. Apoi a început să se scufunde, îi dispăreau sub apă pieptul, mîinile, bărbia, gura, nasul, nu-l mai vedea. Si deodată pînza apei s-a spart si capul bunicului a țîşnit în sus şi a deschis gura. N-a înțeles ce striga, s-a speriat atît de tare, că şi-a pierdut echilibrul. Cădea printre crengile fagului ca un animal împuşcat. Fata îi sîngera şi i se făcuse atît de cald, că a deschis ochii. „Tanti, a zis mama matale să vii, că acuşi vine popa", s-a repezit să-i spună copilul blond din fața sa, pe care-l văzuse mai devreme în curte aler-gînd cîinele.

Sîmbătă. Fereastra deschisă. Dormitorul comun. 7 paturi . Linişte lichefiată, liniştea ca o apă în care tac scufundate păturile, noptierele, hainele, tenişii murdari de sub pat, lingurița nichelată cu urme de gem uscat de pe noptiera supraaglomerată de toate mărunțişurile din lume, inclusiv scobitori, sîmburi de prună, cercei de tablă şi bucăți de cretă colorată. Cu dinții strînşi şi o senzație continuă de leşin care-ți coboară din creştetul capului prin ascunzişurile medulare şi se opreşte catifelată, grețoasă, în pliurile senzitive ale sfincte-rului. O oprire în loc a mintii tale, şi ochii imobili, ca de şarpe dresat, de parcă astfel de clipe ți-ar putea spune ceva despre anii ce vor veni.

De parcă internatul pustiu, cu fetele ieşite în oraş sau plecate acasă, prin sate, după provizii de slănină şi brînză şi schimburi de lenjerie curată, ar fi o imensă pistă de zbor. Tu peste zece ani. Te şi vedeai locuind într-o casă mare, cu un living enorm, însorit, cu ferestre uriaşe, aproape înlocuind pereţii, cu fotolii pluşate, încăpătoare, în culori pastelate, nespus de comode, şi camere acoperite de covoare adinei şi curate pe care să calci cu picioarele goale, pe care să umbli în ciorapii tăi de mătase fumurie primiţi din Grecia de o vecină din sat şi cumpăraţi de mama ta ca dar pentru ziua de naştere, da, să dansezi îmbătată de muzică şi confort, aşa cum a fost la petrecerea lui Ghiuri Nemeş, barosanul dintr-a doişpea, fiul procurorului-şef pe judeţ, atunci ai intrat pentru prima dată într-o vilă construită şi aranjată după standarde occi-

235

dentale şi vila asta a devenit în mintea ta modelul absolut al bunăstării.

Dansul şi muzica, *blues-uri* şi *rock-uri,* o pronunţată senzaţie de beţie, oglinzile şi lampadarele de cristal, ochii închişi, braţele ce-ţi încolăcesc gîrul, îmbrăţişările cu Ghiuri pe divanul de piele, buzele arse, votca *cujuice degrapefruit* si golul din stomac. Iată baia strălucitoare, cu pardoseala albastră de plută si pereţii lucioşi, insuportabil de curaţi, năpădiţi şi ei de acelaşi albastru care păleşte înălţîndu-se spre tavanul cu nori pufoşi, dolofani, învolburaţi, bombastici, rotocoale si rotocoale de nori, spumă si abur gros, virginal, cerul alburiu al tavanului spre care ai ridicat uluită ochii, cu fesele încremenite pe colacul de stejar, şi atunci ai simţit pentru prima oară nodul din gît.

Atunci ai înţeles si mai bine mizeria în care te scăldai, urîţenia lumii tale de fată născută la ţară, înfiorătoarea banalitate a traiului de internat, o nouă dorinţă de fugă ţi-a realimentat venele, nu mai puteai să înduri atmosfera idilică a sălii de baie şi te-ai simţit condamnată, dispreţuită, zdrobită, aruncată la marginea marginii, călcată în picioare ca un om călcat în picioare în plină stradă, strivită, anulată, scuipată, murdărită, ruptă-n bucăţi şi-mproşcată cu zoaie, bătută cu frînghia de rufe, pocnită peste moacă cu MĂTUROIUL CU CARE SE FACE CURĂŢENIE ÎN GRAJD.

Nu mai stăteai cu fundul gol pe colacul lustruit al WC-ului, ci în patul de nori de pe tavan, dar şi acolo erai tot tu, acea fiinţă de care ţi se făcea încă o dată silă şi milă, tu, cu inhibiţiile tale de ţărăncuţă, cu zîmbetul tău ambiguu de fiinţă elementară, cu privirea ta verde ca o lamă de brici, cu gesturile tale stîngace sau prea directe, de care cui îi pasă, cînd oricine te poate lovi peste bot, şi cu dorinţele tale de evadare şi libertate, de care ţi-e ruşine şi frică, lehamite si groază, cu minciunile tale, cele dulci şi cele sărate, cele găunoase şi cele zemoase, cele urzicătoare şi cele parfumate, şi cu ambiţiile tale de pisică, scorpion, peşte, taur, fecioară, leu, leopard, săgetător, gazelă, tigresă, porumbiţă, aligator, vărsător, vasilisc,; cu ezitările tale de broscoi, burniţă, vrabie cu aripa ruptă/l

capricorn, dromader cocoşat, gîscă grasă şi proastă, guşti verde şi veninos, gheonoaie şi gaiță. Erai încă o dată o fă]

236

tură pe care o mînau înainte ambiții instincte aspirații nădejdi ce-ți depăşeau ființa fragilă, şi-n tine reîncepea aceeaşi luptă obscură, declanşată fără nici o somație (un fel de hărțuială fratricidă) dintre Leon şi Tina: cine să pună stăpînire pe teren, mintea sau inima, cum să te porți pentru a nu fi ridicolă şi pentru a-ți întări sentimentul că nu te înşeli în pornirile tale? Dar Leon era peste tot.

Leon cu gesturile lui smucite şi mersul prea energic, prea apăsat, Leon cu apucăturile lui reductive, eliminând nepăsător nuanțele, trecerile de la o mişcare la alta, el cu înjurăturile lui printre dinți de puştoaică de mahala, el cu rictusurile lui obraznice în care-ți tremură buza de sus repede şi foarte uşor ca o buză de iepure. El care are ambiția de a te vedea o gagică frumoasă şi dură, de o frumusețe care să sperie, Leon care-ți şopteşte că e nedrept ca o femeie să nu aibă aceeaşi libertate de a face orice doreşte cu viața ei ca orice bărbat. Scîrbosul, lucidul, mizerabilul de Leon, ghearele lui de pisică pestriță isterizată de purici, limba lui de şarpe argintiu sîsî-ind printre buruienile şanțului, apucăturile lui suprapuse peste apucăturile tale, pînă cînd tu devii un fel de Tina băr-bătina, o femeiuță fatală, febrilă, focoasă, cu țîțe de carbid si picioare de dinamită, picioare tari, înalte, cu glezne mici şi fine, oțelite de alergătura de pe terenul de baschet, amețitoare prin liniile lor de basorelief asirian.

Dormitorul e gol, sfîrşit de săptămînă, şi tu şezînd pe pat sau măsurînd încet, într-o uitare stupidă, distanța dintre paturi. Ziua se stinge încet şi curge în auz. O pîlnie imensă, întunecată - urechea ta. Bubuit de covoare bătute de praf, sonerie de bicicletă, clacson, tuse, strănut, frunze izbite de zid, avion cu reacție, o pisică, un cocoş, o mierlă, un sticlete, o vrabie rămasă o clipă pe pervaz. Lumea e chiar timpanul tău, e pielea ta, te-ai transformat într-un conglomerat de sunete fără nume, într-o durată fără timp şi fără sens. Unde să fugi?

Se afla pe o scenă. Oamenii din jurul ei erau actori, figuranți, recuzitieri, bucătari, clasificatori de hîrtii, şoferi, su-fleuri, satrapi, dansatori, ventriloci, femei-peşte şi bărbați-pă-ianjen purtători de cădelniță, scribi, măscărici, judecători, arhivari, detectivi, dresori, instructori, programatori, măs-

237

luitori de cărți. Ceea ce nu putea să înțeleagă era graba continuă din gesturile si cuvintele lor. Jucau de-a valma o piesă fără sfîrşit, intrau şi ieşeau din scenă pe rînd sau în grupuri, vorbeau, țipau, înălțau mîinile, răvăşeau hîrtiile si le puneau la loc, ridicau privirile, se încruntau, urlau în receptorul telefonului, păşeau importanți sau umili pe covoare, pe coridoare, se aşezau pe scaune şi se sculau de pe scaune, dar mai ales

salutau, se înclinau, rămîneau țepeni, dădeau din cap, aşteptau şi spuneau tot timpul *poporul nostru, tara noastră, județul nostru, tovarăşul a zis, oamenii muncii, sarcină de partid, trebuie să realizăm, am îndeplinit, trebuie să facem, trebuie să ne îmbunătățim munca.* Toată lumea lucra şi toată lumea aştepta ceva într-un amestec de siguranță si nesiguranță, de ordine si dezordine. Era şi ea acolo, printre ei. Numai unii bărbați aveau dreptul să țipe, numai unele femei aveau dreptul să plîngă. Bărbații se intersectau pe coridoare şi spuneau „Să trăiți", femeile se intersectau pe coridoare si spuneau „Bună dimineața, tovarăşa". Dimineața femeia de serviciu avea în mînă o mătură, portarul avea ziarul local desfăcut în față, secretara ridicase de pe mapa roşie cu ultimul raport al tovarăşului prim-secretar o ceaşcă de cafea şi o ducea la gură, tovarăşa Ecaterina Spoială arbora o coafură nouă, tovarăşul Vasile Baghiu un aer de păpuşă mecanică, domnişoara Constanța Trofin îşi etala frumoasele picioare, Boerescu făcea pe boierul şi tipa la toți subalternii, tovarăşul Ilie intra îngîndu-rat şi striga „Dosaru cu manifestările folclorice!", şoferul Voicu Ion plimba o scobitoare între buze şi aştepta în picioare, ju-cîndu-se cu cheile maşinii, tovarăşa Areta Bozovici nu mai avea cerneală în stilou şi mormăia agasată, Anghel Carp scotea din servietă noile materiale de propagandă ateistă şi jubila ca un copil, tovarăşa Ileana izbucnea „Dragă, dar aşa nu se mai poate cu ăştia!" pentru că peste noapte plouase şi la intrarea în sediu, din nebăgare de seamă, o stropise un bou cu maşina.

Plouase dar acum cerul era senin. Din aparatul de radio deschis se putea asculta emisiunea O *melodie pe adresa dumneavoastră,* macaralele argintii urcau în soare, ciocârliile erau mai vesele ca niciodată, privighetorile scoteau triluri entu-.. ziaste, ploaia dansa împreună cu noi şi cu Doina Badea, Ser

238

giu Cioiu, Margareta Pîslaru, Luigi lonescu, Lili Bulaesi, Mi-haela Mihai, Dan Spătaru, ploaia dansa şi fugeam amîndoi pe cîmpuri şi pe străzi, pe magistrale şi pe bulevarde, să ştii măicuța mea, aşa era! Era bine si era zor. începea descuiatul fişierelor, trasul sertarelor, deschiderea mapelor, fîşîitul hîr-tiilor, nebunia telefoanelor, venirile şi plecările, şedințele operative şi discuțiile între patru ochi, chematul la ordine si trasul la răspundere, țăcănitul maşinilor de scris si răcnetele lui Maxim Enache, şeful cel mare.

Leontina era si ea acolo, printre dosare, rapoarte, planuri de muncă, dări de seamă, liste de sarcini, în fața ei se aflau programe, indicații, cuvîntări, directive, grafice, tabele, planuri de măsuri, fraze, paragrafe, pasaje, paranteze, alineate, titluri. Era şi ea grăbită ca toată lumea si nu ştia ce să facă să fie si mai grăbită, si mai responsabilă şi mai convinsă. Pe biroul ei se afla un teanc de hîrtii şi pe toate birourile se aflau teancuri de hîrtii. Hîrtiile stăteau cuminți la locul lor, totul trebuia să fie clar si exact. Pe unul din pereți se afla un tablou. Fața tovarăşului, părul lui, haina şi cămaşa, cravata şi urechile

bine conturate erau clare si exacte. Ştiau ce aveau de făcut. Privirea lui spunea totul. Ei trebuiau să facă totul. Spuneau VOM FACE TOTUL şi începeau să scrie. Ceea ce scriau ei trebuia să pornească de la realitatea imediată, să satisfacă principiile date, să ilustreze cît mai exact gîndirea tovarăşului. Gîndirea lui era complexă şi clarvăzătoare, luminoasă şi limpede. Gîndirea lui model se transforma în cuvîntări magistrale, în indicații prețioase, în programe mărețe. Gîndirea lui inunda ziarele ca un fluviu fără sfîrşit şi fluviul acesta ducea cu el fotografii şi grafice, tabele şi statistici, cuvinte, paragrafe, propoziții, puncte, subpuncte, paranteze, urale, aplauze prelungite, slogane. Avea în față noua cuvîntare, avea în față relatarea despre noua vizită de lucru, avea în față pro-cesul-verbal al şedinței de la întreprinderea de compresoare Şi dările de seamă de la I.C.R.T.I. sau D.J.T.P. Noua cuvîntare cerea un nou plan de măsuri. Şi noul plan de măsuri trebuia să fie pus pe hîrtie, văzut, corectat, refăcut, citit, ştampilat, prezentat şi transformat în fapte. Şi toate faptele deveneau nişte mărețe înfăptuiri şi ea trebuia să-şi aducă aportul însu-

flețit. Toți trebuiau să-şi aducă aportul însuflețit. Căci dacă aport însuflețit nu era, nimic nu era!

Căruța înaintează, scîrțîie din toate încheieturile, bleon-căne, se opinteşte la deal şi potcoavele cailor lasă urme în pămîntul umed, bolovănos. Drumul urcă şerpuitor printre brazi si molizi si pielea cailor scoate aburi, năpădeşte aerul din jurul căruței cu izul ei iute de sudoare caldă, vegetală. Mirosul cailor rămîne în urma crupelor mari ca nişte bolovani lucioşi de sare murdară, se strecoară sub peştera întunecată a coviltirului, îți cotropeşte nările, intră în somnul tău şi zăboveşte acolo într-o ultimă frîntură de vis. Ai făcut ochii mari, te-ai trezit şi te-ai sculat în capul oaselor. Spatele nemişcat al bunicului Tase, căciula lui țuguiată de mocan, gîtul mişcat încet în ritmul zdruncinăturilor drumului, o mînă ține hățurile, cealaltă biciul. Sudoarea izvorîtă din pieile de catifea curge în pîrîiaşe de pe coaste spre burțile lucitoare, aspră şi caldă ca mirosul de iarbă dospită. „Hii, Cezar, mîncate-ar boala! Hii, Murgu, hii gloabă!" Şi biciul subțire cu ciucur roşu al bunicului Tase zboară prin aer, atinge burta lui Murgu, se împleticeşte în coada stufoasă a lui Cezar si caii se opintesc cu si mai multă nădejde în curelele tari ale hamurilor.

Camionul care vine din deal bîrîie ca un tractor şi trage după el o dîră de fum puturos, negru si dens. Aerul muntelui e o apă tulbure, o apă rece şi groasă, albastră, grea ca uleiul, ca gelatina, ca o zeamă de fructe zdrobite în butoiul din pivniță şi în zeama aceasta murdară, întunecată, care aşteaptă primele raze ale soarelui, se răspîndeste mirosul de fier. Camionul miroase a fier şi a motorină, a praf pietrificat şi rumeguş de fag. „Ce faci, bă prostule? Ține dreapta!" urlă şoferul scoțînd capul pe geam

si maşina vă depăşeşte, dispare după cotitura drumului, bunicul Tase mormăie ceva, bălmăjeşte cu dinții strînşi o înjurătură şi loveşte cu furie, de cîteva ori la rînd, spatele cailor. S-a ridicat în picioare, agită hățurile, „Hii, boaitelor, mînca-v-ar lupii!" Vîrful biciului e acum o rădaşcă o viespe un țînțar o viperă cu limbă ascuțită şi caii zvîcnesc înainte, îşi încordează piepturile mari, despică aerul, se-nea-că în spumele de miresme ale pădurii.

240

Drumul urcă şi roțile căruței macină nisipul, pietrişul drumului, imensitatea vegetală a locului, aerul umed. Pluteşti înfiorată în acest aer necunoscut, copleşită de o stare de linişte pe care n-ai mai cunoscut-o niciodată. Bunicul e în față, pe capra, în pantalonii lui de dimie păroasă si în pulovărul lui roşcat de lînă, cu sarica pe umeri şi căciula pe cap. Tu eşti în spatele lui, sub coviltirul de papură cîrpit cu bucăți de carton gudronat, înfofolită în pături, îngropată în grămada de lai, învăluită de aburul somnului din care abia te-ai smuls. Ai deschis ochii si ai văzut acoperămîntul de blană de oaie al bunicului, căciula țuguitată, biciul care zbura prin aer ca o libelulă nervoasă, Ți-era frig şi te-ai ghemuit şi mai bine în culcuşul de fin şi lumea a început să curgă înghețată prin fața ta pînă cînd aerul a devenit galben ca o petală ofilită de floare, galben ca mierea de tei, galben ca miezul de păpădie al oului. Apoi deodată soarele roşu a izbucnit de peste deal si obrazul ți s-a topit, surîzător si cald, în acea strălucire de sînge.

Scena pe care trebuia să-şi joace rolul, să stea pe scaun în fața biroului, să-şi țină pleoapele plecate şi să zîmbească la toată lumea scîrțîia din toate încheieturile. Toată lumea muncea pe brînci. Se repeta pe rupte şi se dădeau spectacole non stop. Nu se precupețea nici un efort. Rolurile erau scurte, actorii mediocri şi cenuşii la față. Actorii principali se închideau după uşile capitonate. Rolurile învățate pe de rost se spuneau repede. Spuneai rolul, ieşeai din scenă, te aşezai pe scaun, chemai maşina şi plecai pe teren, te întorceai şi deschidea! carnetul, dădeai raportul. Toți sufereau de o grabă eroică, epuizantă, partea cea mai dificilă a fiecărui rol. Importanți, ocupați, vineți la față, debordați de probleme, cu pungi sub ochi şi cu părul din ce în ce mai rărit, cu pieptul supt sau cu burta revărsată peste curea, toți se grăbeau să facă ceva: abandonau un dosar şi luau un alt dosar, închideau o broşură şi deschideau o altă broşură, îşi încrucişau sub scaun picioarele sau si le întindeau în față, întorceau capul la stîn-ga sau la dreapta, ridicau o mînă de pe hîrtie şi-o coborau la loc. Toți erau treji şi toți dormeau, se uitau la ceas, se ridicau, plecau la cantina partidului, veneau de la cantina partidu-

241

lui, se aşezau, se uitau la ceas, puneau mîna pe pix si scriau. Toată lumfa scria. Toți aveau pixuri, unii aveau stilouri, numai unii foloseau creionul roşu, numai unii aveau dreptul să facă sublinieri, acolade, săgeți, să taie şi să adauge, numai unii avea

dreptul la *Volga* neagră, nimeni nu fuma şi toţi fumau, nimeni nu înjura şi toţi înjurau, nimeni nu se uita după femei şi toţi se uitau după femei.

Mişuna prin birouri o adevărată armată de femei. Sobrietatea lor vestimentară era atît de precisă, că multă vreme i-a fost greu să le distingă. Le confunda feţele şi nu le putea reţine numele. Saluta în stînga şi-n dreapta, privea în jur, se acomoda, avea gesturi din ce în ce mai sigure, surîsuri din ce în ce mai familiare. Nuanţele se impuneau singure. Nu toate foloseau acelaşi ruj, nu toate purtau aceeaşi cercei, nu toate scoteau din geantă aceleaşi oglinjoare. Unghiile lor se deosebeau, erau mai lungi sau mai scurte, mai înguste sau mai late, mai roşii sau mai puţin roşii. Părul lor bine aranjat respecta aceeaşi coafură, dar fiecare coafură etala o altă nuanţă de păr. Unele aveau părul galben, altele aveau părul roşu, unele aveau părul negru-albastru, altele aveau părul şaten-violet. Toate aveau aceeaşi faţă gravă, uneori împietrită, alteori destinsă, toate ştiau să rîdă, să zîmbească, să rînjească şi toate ştiau să asculte cu capul nici plecat nici ridicat. Dar una era gravă pentru că nu pricepea, alta era gravă din îngîm-fare, pe una o bătuse bărbatul şi pe alta n-o bătuse încă, una rîdea pentru că-i venea să rîdă şi alta rîdea cînd rîdea toată lumea. Toate îşi mişcau şoldurile, toate îşi înălţau ţîţele cu sutiene de bună calitate de la magazinul partidului şi toate se lăsau ciupite de cur. Maxim Enache le ciupea de cur, Vasile Baghiu le ciupea de cur, tovarăşul Ilie le ciupea de cur şi una se lăsa ciupită pentru că-i plăcea, alta se lăsa ciupită pentru că trebuia, alta pentru că nu avea curajul şi alta pentru că avea prea mult curaj. Formau o lume a lor, de nuanţe imperceptibile şi aceste nuanţe se vedeau în culoarea pantofilor, subţirimea ciorapilor, forma genţii de pe umăr, croiala fustelor, jocul cu inelul pe deget în şedinţele de lucru, înclinaţia scrisului de pe statul de plată.

Toate aceste nuanţe *stass* ale vieţii se întîlneau cu nuanţele *stass* ale documentelor pe care le întocmeau, întîlnirea

decurgea potrivit aşteptărilor. Le era frică şi se simţeau bine. Amanta lui X se temea de amanta lui Z. Z se temea de amanta lui X pentru că şi X se temea de amanta lui Z. Z se temea de X. Tovarăşa îl înfrunta pe tovarăşul, bărbatul-păianjen dădea ordine femeii-peşte, recuzitierul se împiedica de ventriloc şi-l pocnea în moalele capului cu ameninţarea că-i face raport, dresorul construia o piramidă de cuvinte şi se cocoţa în vîrful ei, contabila se certa cu şoferul pentru restul de banie la cumpărături, clasificatoarea de hîrtii era la un moment dat violată în magazia cu lozinci de I Mai si 23 August şi nu zicea nimic, arhivarul cînta la trombon şi cînta bine, măsluitorul de cărţi îl invita pe măscărici la o bere şi bîrfeau pînă noaptea tîrziu (a doua zi erau deja sancţionaţi), bucătarul şi trei purtători de cădelniţă răspîndeau corespondenţa pe etaje fără să greşească nici un destinatar, instructorii, programatorii, figurantul şi detectivul

oficial al instituției aveau ochii albaştri la orice oră, dimineața şi seara. Şi brusc se anunța o vizită de lucru şi totul exploda. Toți săreau de pe scaune, puneau mîna pe telefoane, se aruncau în maşini, urlau cu o şi mai mare intensitate. Apoi furtuna trecea. Premianții, morții şi răniții se numărau la sfîrşit. Aşa era acolo, deşi obişnuința devenise pentru ea o a doua natură.

Din cînd în cînd creierul ei ca o mîna chircită acoperită de praf se opreşte blocat de cîte o întîmplare care i se derulează în minte stranie ca o scenă de film. Sînt alte scene decît acelea pe care ea le vedea în copilărie pe peretele cu tencuiala măcinată a Căminului Cultural. Acum e noapte şi nu poate să doarmă. Pulsul îi bate vătuit în urechi. N-a mai putut să citească, se făcuse tîrziu. Cartea abandonată pe noptieră. Pleoapele coborîte, ochii încețoşați, o venă care-i zvîc-neşte rebelă în pielea gîtului, salt înainte, mocirlă. Iată acum un bătrîn masturbîndu-se în fața balconului lor de la cămin, cu bluze şi *dessous-uri* întinse la uscat.

Un bătrîn masturbîndu-se, seara, în lumina spectrală a neonului, ea vede şi acum părul lui albăstrit de lumină, umerii lui prăbuşiți, mîna care ține o pungă de plastic cu ziare, aude foşnetul ei repetat, în timp ce palma celeilalte mîini se zbuciumă înnebunită deasupra şlițului deschis. Poate reface

243

din memorie umbra boscheților, bulevardul cu foşnetul electric al pneurilor, perechi de tineri, curve şi peşti cu priviri pîn-ditoare, bețivi. Uşa de la balcon e deschisă şi fumul de țigară e absorbit încet în întuneric. Lu-y iese pe mozaicul răcoros al balconului, e în picioarele goale, e doar în bikineii ei albi, foarte fini, primiți din Italia de la iubitul Carlo, iese să arunce restul țigării - avea scrumiera aproape, pe linoleumul duşumelei, mai s-o atingă cu piciorul - dar poate că a ieşit şi să ia o gură de aer. Apoi țipătul ei.

— Nu ți-e ruşine, porc bătrîn! Labagiu nenorocit, idio-tule! Țara lu' Peste, că miliția nu vă vede. Umblă prin parcuri după studente şi le caută de chiloți. Fir-ați ai dracului cu țara voastră! S-a întors precipitată în cameră. E roşie la față şi țipă din nou: Mi-e greață, tu, mi-e greață. Nu mai pot nici să mă-nînc cînd mă gîndesc la ăştia!

Piri s-a repezit imediat pe balcon să huiduie, să fluiere, să-l vadă şi ea pe „porcu bătrîn", a revenit în cameră cu fața strîmbată de dezgust. Şi ea, Leontina, ce face? Ea nu zice nimic, nu s-a sculat de pe pat, dar scuipă guma de mestecat pe duşumea, se ridică, face doi paşi, trînteşte uşa de la balcon şi trage perdeaua.

însă în cel mult o jumătate de oră zăpuşeala încăperii va deveni insuportabilă. E posibil ca scena să se repete cu un alt individ, nu neapărat un bătrîn. Transpirația li se va scurge din nou implacabilă pe adînciturile dintre sîni, va broboni pîntecele lor elastice, va năpădi axilele lor cu miros de *Rexona.* Fetele sînt în chiloți, au aruncat cît colo sutienele. Aproape că nici nu-si dau seama ce fac, le-a zăpăcit căldura. Ele învață,

repetă în gînd, beau cafele şi sucuri, se întind pe burtă peste cearşafurile umede, se înfundă în perna rezemată de tăblia patului, îşi lipesc tălpile de varul pereților si bolborosesc paragrafe din cursul jerpelit pe care-l țin în brațe. Leontina nu si-a scos încă fusta si poartă o bluziță de mătase violetă, răcoroasă crede ea, înnodată artistic deasupra ombilicului... E incredibil cît *de* bine vede în minte această scenă! Şi toată atmosfera acelui timp...

Bucureşti, iulie, sesiune, luminile aprinse toată noaptea, bătrîni libidinos! si decrepiți, unii din ei cu papion şi cravată, în boscheții din fața căminului. Frecîndu-şi sexul lor abia

244

întărit şi privind pe ferestrele de la parter. Şi-ar putea aminti nenumărate alte secvențe, unele triste, altele comice, legate de perioadele lor de examene. Dar poate că în îmbrăcămintea lor atît de sumară era şi o mică provocare - îşi spune ea în-cercînd să-şi înăbuşe un căscat - poate că trupurile lor despuiate sufereau atunci de un fel de *voluptate a sârbei* (îşi aminteşte că a şi folosit expresia asta într-o discuție din camera lor), de aici împăcarea cu promiscuitatea specifică oricărui cămin studențesc de fete. Stăteau pur si simplu în pielea goală, uneori şi fără slipuri, aveau grijă să vorbească cît mai vulgar şi oricine ar fi trecut pe poteca dintre boscheți si balcoanele de la parter le-ar fi putut vedea, le-ar fi putut cu siguranță auzi. Şi ce frison de excitație sterilă în această ieşire afară, cu trupul despuiat, ca să smulgi în grabă de pe sfoară un alt chilot, pentru că cel de pe tine e ud de transpirație...

A cunoscut si ea această plăcere puțoistă de a sfida, acest soi de *jemanfişism* iresponsabil şi simpatic al primei tinereți. Da, studenția ei. Simte nevoia să-si înalțe perna. Să se ridice în fund, acoperită de pătură, cu capul sprijinit de perete. Ia de pe noptieră bricheta, pachetul de țigări, scrumiera. Şi le aşază în poală. Trage primul fum. Pieptul primeşte senzația cu uşurare. Ia te uită la ea! Şi ce-i cu asta? Ce e condamnabil aici? Cum ar fi trebuit să trăiască? Nu sîntem toți la fel? Ce legătură are tinerețea ei cu politica partidului? Şi pînă la urmă, ce vrea partidul? Să ne reducă la tăcere, asta vrea? Să ne oblige să gîndim toți la fel? De ce tăvălugul acesta de vorbe? De ce aproape în fiecare zi o nouă cuvîntare care repetă cu-vîntarea de ieri, pe care o va relua cuvîntarea de mîine? Ei, cum de ce, de ce, iar eşti proastă, iar vrei să-ți bagi picioarele în viitor, iar ai luat-o pe arătură? Te-ai tîmpit, fată dragă? Ți s-a urît cu binele, tovarăşa?... Ce e cu tine?... Eşti bolnavă cumva?...

Leontina stă o clipă în cumpănă, stă o clipă cu privirea fixată în gol, se vîră mai adînc sub pătură, îşi potriveşte perna sub cap, apoi întinde mîna şi stinge veioza...

Titlu

CIRCA MEA PECTORA

Avea mişcările ei largi şi foarte apăsate de femeie de cauciuc, felul ei de a se apropia şi depărta de tine prin volute încete, legănătoare, înecate în efluvii de carne fierbinte, atin-gîndu-ți toracele cu sînii si cu limba, avea ştiința ei de a ți-o plimba prin toate cotloanele, făcîndu-te să-ți joace în creier, ca nişte protuberante electrice, asprimi şi netezimi năucitoare. Nu-i ajungea propriul înlăuntru şi te ardea cu fesierii ei versați şi afară, deasupra testiculelor, de parcă ar fi vrut să le înghită şi pe ele în văgăuna ei fără sfîrşit...

Cel puțin asta spuneau toți bărbații care se lăudau că trecuseră prin patul ei şi asta ar fi vrut să probeze acum şi tovarăşul Anghel Carp, marele boş de la „culte". Tovarăşul se îmbătase criță şi acum zăcea pe canapeaua de piele, cu prohabul deschis. Avea pleoapele ca nişte capace unsuroase căzute peste bulbucarea ochilor si picioarele desfăcute în lături, ca şi cum el ar fi fost acela care se oferea violului.

Leontina dansase în brațele lui, băuse si ea direct din aceeaşi sticlă de whisky, dar el căzuse brusc pe canapea, ținîn-du-se de gît, începuse o criză de astm. îi căutase, la gesturile lui disperate, în servieta de pe birou sprayul antiasmatic şi i-l dăduse, *el o* împinsese cît colo să nu-l vadă cum se chinuie si atunci ea se plimbase o vreme desculță prin birou, simțind cum i se lipeşte de tălpi murdăria persanului prost măturat în fiecare dimineață la ora şase. Primele pe care trebuia pus biciul erau femeile de serviciu. Ar fi urmat secretarele, şoferii, personalul de la cantină, toate curvele de prin birouri. Se şi vedea cu un bici lung în mînă, ca o dresoare de lei. Ar

246

fi lovit fără milă, aşa cum ar fi fost si ea lovită fără milă dacă o altă ființă din lumea lor ar fi gîndit în locul ei.

Carp reuşise să se liniştească şi acum picotea, aproape adormise. Nu-i era milă de el, doar îi simțise labele înfipte în carnea soldurilor, abia reuşise dansînd să-i anihileze o mînă ce încerca să-i dezgolească un sîn. Rămăsese cu el după orele de serviciu (la rugămintea lui să-l ajute la încheierea unor situații) din curiozitate şi poate şi din calcul. Şi dacă s-ar fi în-tîmplat ceva, n-ar fi ezitat să țipe, să fugă cu rochia sfîşiată, pe jumătate goală, pînă la poartă, la cabina milițianului de serviciu.

Ei, şi? i-ar fi rîs în nas Anghel Carp, ăla nu vede şi n-aude decît ce vrem noi, el n-are ochii si urechi decît pentru duşmanii poporului, pentru trădători şi bandiți. Păi ce, n-are şi el o familie, n-are şi el copii, n-are şi el nevoie de casă, maşină, bilet pe litoral, prime de sărbători şi o pensie bună să nu-l mai doară capul? Nu prea eşti dusă la biserică, tovarăşa, şi asta nu e bine, nu e bine... Partidul e ceva ce nu poate fi reclamat, pentru că partidul nu greşeşte, nu minte, nu calcă pe delături, nu uită şi nu iartă. Acum ai înțeles, frumusețe? Chiar trebuia să-ți explic lucruri la mintea cocoşului?!...

Poate că asta ar fi fost replica lui Carp, în cazul în care ea s-ar fi repezit într-adevăr pe scări cu rochia sfîşiată şi ar fi descoperit că uşa masivă de stejar de dinaintea holului cu ghereta milițianului e încuiată. Ar fi izbit în uşă cu picioarele şi cu pumnii si milițianul n-ar fi auzit nimic, pentru că milițianul ar fi dormit dus, sforăind liniştit.

Aşa că, aşezată pe scaunul ergonomie de dinapoia biroului încărcat cu tratate de patristică, vechi ceasloave, broşuri de propagandă ateistă, documente ferfenițite şi teancuri de caiete cu note şi conspecte, Leontina îl priveşte pe Carp batjocoritoare, zîmbind cu buzele strînse, acidă, fără să-i pese de criza lui, marcată de un tremur abia perceptibil al obrazului sting, chiar deasupra pometului, dispreţuitoare, stăpînă, abandonată într-un fel de reverie cinică, arătîndu-i pe față că-l dispreţuieşte, impunătoare ca o regină a dezmățului, frumoasă, fină, moleşită de alcool, dar vie încă, excitată, dornică dar nu cu nenorocitul ăsta cu bale la gură, liberă, absolut liberă, inexpugnabilă.

247

Şi Carp, care deschide ochii şi *se* uită la ea siderat, de parcă acum o vede pentru prima dată, Anghel Carp, tovarăşul de la „culte", începe să sughiță privind-o țintă de sub unsoa-rea palidă a pleoapelor:

— Uite ce, Leontina, zău că vorbesc serios: vreau să te fac femeia mea şi să le dau afară pe toate boarfele astea! Că te aduc aici, de mîine eşti aici, secretară, şefă de cabinet! Ba nu, adjuncta mea, că postu e în schemă. Şi-ti dau şi cheia de la garsonieră, nevastă-mea habar n-are, e garsoniera mea de serviciu. Le dau afară că m-au omorît ticăloasele, boarfele astea împuțite, cu lindicu lor de iepe grase, păi tu nu vezi ce cururi au toate si cum şi-l freacă de scaune balabustele astea perverse, m-au distrus, sînt distruuuuuuuuuuus de îmi vine să urlu, da' n-am ce face, că am răspunderi mari, foarte mari, si asta, cum îi zice? Vreau să spun... Că io numai cu tine, io fără tine... Ai viitoru-n fată, fata mea, nu te holba la mine ca o bufniță proastă, că eu te iubesc, lasă-mă numa să-ti arăt cît de mult te iubesc! Tu-l ai pe dracu-n tine, i-ai terminat pe toți...

Leontina îl asculta, îl privea impasibilă, zîmbea, îşi strîm-ba buzele, îşi înălța sprîncenele si se gîndea. Iată un popă care nu e popă, iată un prăpădit de seminarist care părăseşte şcoala, îl bate de-l snopeşte pe chiaburul de taică-său, fuge pe şantier, îşi reneagă părinții, bunicii, sora, primeşte carnetul roşu, se bate cu pumnul în piept, ajunge pontator, administrator, şef de cantină, si mai o brînzică pentru tovul cutare, mai o cărniță pentru tova de la cadre, se pune pe turnat şi tras cu urechea, şopocăieii în stînga şi-n dreapta, bancuri nevinovate, slogane, acțiuni, lozinci pictate alb pe roşu noaptea, la lampa cu gaz, prin tot soiul de şandramale de şantier, facultatea muncitorească, promovarea şi noile răspunderi, vorbăria şedințelor, noroiul deplasărilor în teritoriu, chiol-hane, şprițuri, sticle de băutură proastă golite cu tovarăşii prin cantine cu miros de rîntas şi prăjeală, apoi prin satele si comunele patriei, prin încăperi de

primării puțind a gaz lampant şi a excremente de şoarece, prin case de chirpici conspirative întocmind liste de semnături, prin beciuri, lîngă butoaiele cu vin confiscate, şi prin barăci de lemn acoperite cu carton gudronat, prin încăperi prăfuite de moară şi prin şuri 248

mari de piatră la numărat căruțe pluguri grape semănători batoze hamuri roți stricate tălpici de sanie şarete şi trăsuri sape si furci cositoare mecanice şi tăvăluguri de fier saci cu nuci şi lăzi cu sculuri de lînă, prin grădini şi livezi la număratul stupilor merilor prunilor, prin cotețe şi grajduri, după găini si porci, prin aşezările țării cu pistolul sub haină, cobo-rînd din remorca tractorului, din camionul hodorogit, din *Vdga* neagră, din tancheta verde şi arătînd hîrtia, milițianul cu puşcă, primarul cu pălărie, învățătorul cu ochelari, contabilul cu creionul după ureche, să-mi sugă mie pixul toți chiaburi cu tot neamu lor, că acum s-a schimbat calimera, la zdup cu ei! să-i beliți pînă le iese ochii din cap ca la broscoi, ați auzii, mă? ordine si dispoziții, indicații şi inițiative, distincții şi o nouă avansare, si laga-laga prin şedințe, maca-maca pe la colțuri, pe la cabinete, prin secții, județeană de partid, hop în căruță, şi responsabilul cel mare cu cultele, hop în trenul democrației populare, specialistul nostru în problemele lui F3umnezeu, liru-liru crocodilii, uite-aşa îi învîrte el pe degete cu anii lui de seminar, cu cunoştințele lui ateiste şi repertoriu! lui de romanțe şi porcărele de chef... Mişto tovarăş'

Bucureşti şi examenul ei la Facultatea de medicină. Mirosul împuțit al Dîmboviței. Iarba îngălbenită în plină vară. AtTul irespirabil. Praf şi cîini vagabonzi. Şi tocurile înalte ale pantofilor înfipte în asfaltul topit. Picase a treia sub linie. Nu ĸî venit să creadă. Un soi de căldură sărată i-a invadat piep-ti:! şi ceafa. Leşinul, greața, tremurul crispat al brațelor, min-

•":' '-.-SUIf...

^ :ata, se terminase. Un fel de film tîmpit în care cineva ;! îrage cîncl te aştepți mai puțin covorul de sub picioare. A umblat la întîmplare pe străzi pînă seara, în fața ei nimic. Nimicul aerului îmbîcsit de benzină, al pantofilor prăfuiți din picioarele trecătorilor, al sifonului cu gust de leşie. Nimicul palmei late a porcului de Oravițan lipită peste fesele ei fierbinți, după victorie, cînd inima încă îi bate în gît. Nimicul masturbărilor ei disperate după ore în şir de toceală pe manualele de anatomie. Nimicul gesturilor ei fără sens.

S-a întors la tanti Teo cu tălpile amorțite şi cu gura uscată de sete. La un moment dat, pe drum, mîncase o *merdenea*

249

(cînd a văzut cuvîntul scris pe un carton din vitrina unei patiserii fusese şocată, ştia bine ce înseamnă în franceză cuvîntul *merde)* si imediat i se înfipsese în creier senzația că respirația ei exhală mirosul uleiului rânced. Doctorița nu era acasă. A intrat în baie si

si-a băgat capul sub jetul de apă rece al chiuvetei. S-a aplecat deasupra strălucirii albe de faianță a WC-ului şi a vomat un fel de pastă gălbuie, cleioasă.

Nu mîncase aproape nimic toată ziua, o năpădise emoția încă de dimineață, poate un fel de presimțire. Ar fi fost groaznic. De fapt, chiar era groaznic. Privirea ei şerpuind pe suprafața mesei, peste caiete si cărți, pînă cînd întilnea unghiile fine ale profesorului Horațiu Mălinaş la orele de meditație, sînii ei speriați de labele butucănoase ale necioplitului de Didi Zăgreanu, si gălăgia recreațiilor, hruba duşurilor de la internat, cataiful cu frişca al ieşirilor duminicale în centru, mirosul de pătură încinsă al călcătorului, Hilde şi Cami, Arme si Miha, febra tezelor, cizmele de grădinar neamț ale inginerului Greavu, sala de meditație cu foşnetele ei de pădure care aşteaptă ploaia, papițoiul de Tăvi Lohon, încrezutul de Ro-land, neputinciosul de Mircea Neamțu, tăcerea de pîslă a oraşului medieval, noaptea, pe lună plină. Toate acestea... Ei bine, de ce-i rămăseseră ei în memorie toate acestea?

In dimineața examenului de anatomie băuse un pahar de calciu efervescent şi luase o pastilă calmantă. Sfatul mă-tuşii ei. S-a simțit bine. Şi-a amintit totul, a scris pe rupte. A cerut foi în plus. Era aproape sigură că va intra. Au urmat cîteva zile relaxate de filme devorate în lanț la cinematografele de lîngă Casa Armatei (a doua zi nu mai ştia nimic despre subiectele lor), dar şi dimineți de lenevеală în pat, plimbări năuce pe Magheru şi Lipscani, tot soiul de mirări de copil prost prin sălile Muzeului Antipa, televizor, sporovăială, vise, melancolii desuete de elevă întîrziată. Plus un băiat brunet, deosebit de vesel şi făcînd-o tot timpul să rîdâ, cu bretonul tăiat oblic pe frunte (ca-n filmele cu adolescenți englezi de familie burgheză) ce dăduse examen la drept doar de gura părinților. Cu el se sărutase într-o seară, pe o ban-că, în parcul Cismigiu. I-ar fi plăcut ca el să fie blond. A doua, zi îl condusese la gară, la acceleratul de Timişoara. Promisi-uni că-şi vor scrie... Mai s-o înece plînsul la despărțire.

250

Nu aflase încă rezultatele şi rămăsese senină, încrezătoare, îşi făcea planuri în legătură cu toamna. Cursuri, colegi, distracții, magazine, o altă echipă de baschet. Bucureştiul i se părea un oraş suportabil, scandalos de agitat, surprinzător de calm pe largile trotuare umbrite ale străzilor ce se desfăceau în evantai la ieşirea din oraş, spre lacul Herăstrău.

Apoi a ieşit din baie cu părul ud, cu apa şiroindu-i pe gît, pe sub strînsoarea sutienului de silon, pînă-n chiloți, şi nu ştia ce să facă. A început să-şi adune lucrurile. Le-a aruncat în sacoşa sport. S-a repezit spre *Mersul trenurilor* de pe măsuța pe care în fiecare noapte, înainte de culcare, îşi aşeza cerceii de platină (cadoul inginerului Greavu), frecîndu-şi urechile iritate. Pleca acasă. Unde în altă parte decît acasă? Nu putea sta pe capul lui tanti Teo. Sau ce altceva ar fi putut face? Se însera. Aerul fierbinte din jurul

blocului şi o pîclă liliachie ce învineţea totul. Mirosea a gaze arse, a vegetaţie ofilită şi a gunoi menajer. Şi ca întotdeauna, în clipele ei de neîncredere totală în ce va urma, o senzaţie şi o dorinţă de pierdere. Să iasă pur şi simplu pe stradă, în aerul ce se înnegura.

în Republica Socialistă România inima partidului bate tot mai tare si tot mai des. Congresele înveşmîn-tează ţara în aerul de sărbătoare măreaţă. Forţa conducătoare capătă noi dimensiuni vitale. E chezăşia acestui meleag de legendă. Totul asigură dobîndirea si marea varietate de sortimente, nevoile si neamul, gama de noi produse, utilaje Şi agregate. Si fără preget. Totodată masele de oameni ai muncii. Care Şi ele zi de zi şi tot mai numeroase, neobosite şi nezăgăzuite. Cu hotâ-rîre arzătoare, în amfiteatrele muncii de veacuri. Cu dăruire muncitorească. Si nespus de victorioase. Lupta e plină de abnegaţie. Noi trebuie din ce în ce mai mult. Proce-

sul înaintării incumbă. Partidul nu doarme. Partidul înaintează în ordine. Partidul veghează destoinic si avîntat. Mutaţiile esenţiale îşi exercită atributele nestrămutate. Pionierii aduc prinosul lor pur. Minunata învăţătură. Condiţiile fără egal. Viitorul de aur. Totul e luminos pînă la ultima picătură, în Republica Socialistă România elementele cele mai avansate fac parte cu hotărîre si se disting. Ele exprimă ataşamentul nezdruncinat, călit de secole, înnobilat de sîngele eroilor. Si neprecupeţit. Cerinţele obiective asigură participarea umăr la umăr. Producţia creste. Omul nou se avîntă cu pieptul ca un scut. Si oţelitîn furtuni. De două mii de ani.

251

Burebista şi Decebal. Pătura intelectualităţii progresiste şi ea. Emi-nescu şi Nicolae Bălcescu. George Coşbuc şi doinele din fluier si din caval. Toţi proletarii condeiului. Si realizări uriaşe, supreme, cu dragoste fierbinte, cot la cot, pînă la sacrificiul cel mare. Necesitatea asigurării precedă în mod ştiinţific asigurarea necesităţii. Factorul om e avut în vedere si ridicat zi de zi pe alt plan, către mîndrele piscuri. Si grandioase. Schimbările profunde se încadrează firesc. Dinamica dezvoltării se transformă necontenit, pînă în ultimul colţişor. Si plină de eroism, neştirbită, inviolabilă, cu toată ardoarea, nebănuită. De la Dunăre la Marea cea Mare. De la Carpaţi la Urlaţi. De la Bucureşti la Săvinesti. Si alte citadele ale muncii, bob lîngă bob. Misiunea istorică. Rolul conducător al partidului îi conferă capacitatea. Trăsăturile noi îi asigură participarea. Si umanistă, spre noi orizonturi. Tehni-co-stiinţifică si în ritm susţinut. Pe toată scara progresului. Cu inegalabil elan. Revoluţia socialistă cuprinde toate forţele. Ceas de ceas pînâ la ultima brazdă. Si caracterul monolitic, indestructibil. Toate verigile cunoaşterii. Cucerirea e un proces din ce în ce mai deplin. Si vajnică. Nesovăielnică. Pămînt de vis, patrie neţărmurită şi neclintită spre noi fruntarii. Epocală, ardentă,

visul de aur al omenirii, recunoştinţa eternă.

în Republica Socialistă România ţelul statornic îşi conturează acţiunea neobosită. Si tot mai conştientă. Hotârîri legendare, de o excepţională însemnătate. Gîndirea de fiece clipă si cu braţele tari. Cincinalele se succedă. Energiile clocotitoare se înscriu si ele. Experienţa izvorîtâ are menirea şi ea se defineşte în cadrul larg. Omul şi nevoile sale, recoltarea la timp şi de calitate, capitalul cel mai de preţ. Binele tuturor. Preţioasele indicaţii. Imensele realizări si neştirbite. Comandantul vizionar. Avangarda luptei pentru progres, chintesenţa intereselor fundamentale. Magistralele muncii. Planificată si tovărăşească, suverană şi fără preget, făurită şi materialist-dia-lectică. Implicaţii covîrsitoare care impun noi relaţii. Sarcina valorificării optime survine mereu şi cres-cîndă. Necesitatea elaborării trebuie să cuprindă. Creşterea importanţei trebuie să ia în considerare. Experienţa de viaţă găseşte terenul şi terenul acesta ne aparţine neobosit, nemuritor, nepreţuit şi apărat cu viaţa. Pe aici nu se trece. Vijelii si ne voi. Exemplul mobilizator. Dăruirea de zi cu zi. Piatra de temelie. Si neînvinsă, vitează. Cu fruntea sus, de oţel. Cu dragoste convinsă, nestâ-pînită, tenace, credincioasă si aprigă, pînă la unul.

si

Insă tovarăşul Carp e beat criţă, zace pe canapeaua oficială a biroului său de la direcţia Culte, cu sliţul desfăcut s minutele lui de egumen abandonate în lături, inelul bon bat de pe degetul mic (pe care la şedinţe şi-l scoate) luceşt

252

stins, degeţelele lui de copil dolofan freamătă şi abia aşteaptă să se plimbe pe trupul ei, că io şi numai să mă gîndesc la ţîţele tale, Leontino, şi mă ud tot, nu contează că la

viața mea am pîrlit io destule, şi grase şi slabe, şi tinere şi bătrîne, da' tu mă spargi la creier, aşa că mîine, gata, te fac secretară, să stai aici sub ochii mei si să nu-ți mai pună toți mitocanii mîna pe cur...

„Nenorocitule, dacă te-ar auzi nevastă-ta sau fiică-ta sau şi mai rău soacră-ta, te-ar jupui de viu, ți-ar lua piuitul, tîm-pitule!" îi venea ei să spună. Deşi nu îndrăznea să deschidă gura si să-l pună la punct, era destul de speriată, prea întinsese coarda, şi apoi cînd mai ajungea ea acasă? Simțea în ceafă un început de durere, ar fi luat un somnifer şi apoi să găsească un loc unde să se arunce cu fața în perna moale.

Poate băuse prea mult. Nu-i era bine. în încăpere mirosea a praf de cretă şi a tămîie, a cauciuc pînzat şi a clei, vedea în vitrina din stînga lui Carp cotoarele roşii, cu scris aurit, ale cărților celui mai iubit fiu al poporului, aliniate frumos, ca nişte exponate de muzeu, iar deasupra vitrinei portretul lui color, cu costum şi cravată, de bărbat care veghează, ştie si poate. Ceauşescu într-o ureche. Un portret în semiprofil care intrase în bancuri. Toți le ştiau şi toți se prefăceau că nu le ştiu.

— Te uiți la nea Nicu, frumoaso? Păi degeaba te uiți, că aici io sînt şef u! Hai încoace, hai pe genunchii mei, să facem un seminar ideologic, ha, ha, ha! Că toată lumea zice că tu... mă-nțelegi... doar de la foarte bine în sus, ca o iapă... Hai, Leontina, vino!

Carp vorbea şi rîdea fără prea multă convingere. Făcea pe grozavul dar nu părea în stare să se scoale de pe canapea. Transpirase, fața îi strălucea rîncedă. îl privea dezgustată şi-l lăsa să vorbească, îl bănuia murdar şi nespălat. Nu-i mai auzea cuvintele, simțea că adoarme şi se uita la el ca la un hoit, ca la o carne flască şi desangvinizată, numai țesut adipos, numai plastilină somatică, pe cale de a putrezi chiar atunci, în lumina de pucioasă a încăperii.

Pînă la urmă aşa fusese. Ea adormise pe scaun. Nu ştia cît. Poate o oră. Poate un minut. Şi cînd a deschis ochii i-a văzut capul, fruntea năpădită de o sudoare grasă, lăptoasă,

253

obrajii căzuți, i-a simțit buzele lipite de gît. O cuprinsese între brațele lui de halterofil ieşit la pensie, cu palmele bine strînse de speteaza scaunului pe care ea adormise, să fie sigur că nu-i va scăpa, îi simțea respirația furnicătoare, fierbinte, febrilă, fetidă, îi vedea costumul cenuşiu umflîndu-se şi dezumflîndu-se pe trupul lui de larvă. Un cap enorm de vierme, cu ochii ficşi. Dar privirea lui era blîndă, aproape rugătoare. Privirea unui om care n-ar fi putut să-i facă nici un rău, privirea unui bărbat gata să-i lingă umerii, pielea, puful blond de pe brațe.

Si mirosul acela insuportabil, de ce o speria atît de tare mirosul lui? Aerul care-i atingea nările mirosea poate a piele de om gras, mirosea poate a hîrtie si ceară de luminare, a prescură şi indigo. Nu-şi dădea seama. Dar un miros acid, dulceag, dement, de motorină solidificată, de cădelniță cu pereții arşi de tămîie, de haine purtate si

răspurtate pe coridoare, prin pivnițe, clopotnițe, cimitire, birouri, hale, depozite, suri si hrube, cavouri şi săli de şedință, beciuri şi celule de puşcărie, un miros de haine cenuşii şi de cămăşi uscate cu fierul încins, de şosete găurite şi indispensabili flauşați, de vinilin roşu si clei de oase. S-a trezit speriată de mirosul acela respingător, deşi el nu voia să-i facă rău. Dimpotrivă, încerca să-i zîmbească. îi săruta gîtul, a ridicat o mînă să-i mîn-gîie părul (şi atunci ea l-a plesnit cu toată forța peste obraz, încercînd să fugă), ar fi vrut să-şi apropie pieptul de sînii ei si s-o stringă în brațe pînă la răsăritul soarelului, pînă la prăbuşirea peste ei a acelei clădiri mohorîte, cu steaguri roşii pe turnuri. Ar fi vrut să-şi lipească obrazul de obrazul ei, ar fi vrut poate să-şi atingă sprîncenele, cu rufele lor sîrmoase de păr, de mînecile pensate ale taiorului ei cu guler de dantelă. Anghel Carp devenise un monstru cuminte, o dihanie blîndă si supusă, un cățeluş cu ochii înecați în grăsime. Dar ea începuse să-l tragă de păr, îşi înfipsese unghiile în obrajii lui rotunzi, vedea sîngele scurgîndu-i-se pe pielea groasă ca şoriciul, îl auzea cum geme de durere, pe degete îi apăruse \ un lichid roşu şi lipicios. Iar el continua să o roage, o priveai ca un coiot hămesit, ca o rîmă flămândă, o implora.

Ea îl lovea, îl împingea, îi apăsa cu ghearele deschise pi< tul de cauciuc putred. Simțea că se sufocă şi se zbătea

254

scape din mîinile lui care-i cuprinseseră umerii s-o liniştească. Aşa a fost. S-a repezit într-adevăr pe scări cu rochia sfîşi-ată şi a descoperit că uşa masivă de stejar de dinaintea holului cu ghereta milițianului e încuiată. Â izbit cu picioarele şi cu pumnii în lemnul masiv şi milițianul n-a auzit nimic, pentru că milițianul dormea dus, sforăind liniştit. A doua zi s-a declanşat ancheta.

Iarbă neagră cu frunza aspră, iarbă udă din care ies aburi, iarbă ca nişte cioburi albastre de gheață, iarbă păioasă, iarbă de catifea, iarbă de lînă, iarbă înaltă pînă la umeri în care te pierzi, iarbă subțire de mlădițe crude, iarbă uscată si foşnitoare ca hîrtia de ziar, iarbă de zdrențe, iarbă de spini, iarbă deasă în care înoată picioarele tale desculțe, iarbă care-ți urzică pulpele, iarbă de toamnă cu smocuri sure, iarbă vîs-coasă în care intră coasa ca într-un fel de zăpadă cu frunze, săbii de iarbă si ace, sulițe groase şi pumnale mici cu vîrf roşu, iarbă țîşnind primăvara cu milioane de degete, iarbă nervoasă, solzoasă, transparentă ca sarea, iarbă cu colți de lînă, iarbă rea şi amară pe care n-o mănîncă vitele, iarbă de păpădie şi de gleojdean, iarbă de cale ferată şi de pietriş de rîu, iarbă tasată sub pietre şi unsuroasă ca firele de păr, iarbă sopotitoare în vînt, crescută între ziduri, în scocuri, pe lemnul putrezit, printre pietre şi plăci de beton, iarbă roşie ca fibrele de hematină, neagră ca motorina, cotropitoare ca valul de ploaie, mări de iarbă şi oceane de frunze, mlădițe crude mestecate în dinți, rămurele de volbură, păienjeniş de ri-zomi, iarbă arsă, iarbă de sîrmă, iarbă cu gust de cafea, iarbă mustoasă,

poroasă, îmbălosată de ger, iarbă de vară care-ţi biciuieşte genunchii, iarba cîinelui si iarba pisicii, iarbă şuierătoare pe deal, iarbă adormitoare sub merii din livadă, iarbă cu baligi şi căcăreze de oaie, iarbă cu ciuperci şi buburuze, iarbă cu fluturi şi rime, iarbă albă de spermanţet, iarbă însîn-gerată de soare, adunată cu grebla şi risipită cu furca, făcută rotocoale, strînsă ghem, clădită în căpiţe, iarbă pentru căpriţe Şi iezi, iarbă în care zac vaca şi bivolul, iarbă grasă pentru raţe si bibilici, strînsă în poala rochiţei, iarbă ca un burete elastic, iarbă de plumb şi de zinc, iarbă pitică, iarbă pestriţă, iarbă mică, iarbă din iesle, iarbă rece din car, iarbă cu o mie

255

de dinţi şi zece mii de unghii, iarbă de puf, iarbă cîrlionţată, iarbă pletoasă, iarbă unduitoare ca o coadă de cal, rigidă ca o mătură, scînteietoare ca un cîmp de siliciu, iarbă prin care alergi, pe care o netezeşti cu piciorul, iarbă cu gust *de* vin si de oţet, iarbă acră, iarbă de zahăr, iarbă de matostat, iarbă l cu gheare si pernuţe de pisică, săbiuţe de iarbă, aţe de iarbă, l pădure de iarbă, corzi de iarbă, fire de iarbă electrică, iarbă ' smulsă si ruptă tocată mărunţită şi amestecată cu mălai în ligheanul găinilor, iarbă de clorofilă otrăvită, iarbă sălbatică, iarbă regală de ametist, iarbă cu paşi înceţi si respiraţie grea, iarbă de stîncă si iarbă de mare, iarba dracului, iarba popii, iarba fecioarei, iarba morţii, iarbă de bumbac şi borangic, iarbă de ţiplă şi celofan, iarbă-beteală, iarbă-barbă, iarbă-perie, iarbă de leac si de dureri de burtă, iarbă de vrăjitoare si dof-toroaie, iarbă năpădită de rîie, sufocată de nisip, îngropată sub dărîmături, adormită printre stive de lemne, crescută pe drum părăsit, veştejită sub poduri şi garduri, iarbă aspră cu frunza neagră prin care tu mergi acum.

Titlu

VERTIGO

.. Cînd am văzut-o, am simţit că mă opresc brusc din... şi ctl nu mai am aer. Da, domnule, parcă voiam să ies definitiv din viaţa mea de pînă atunci. Bine, aşa ceva mi se în-tîmplă doar în... cînd sînt în orchestră vreau să zic. Vorbesc de chestia aia cu sunetele *melc,* pe care numai degetele *mele,* numai vioara *mea...* Ai avut vreodată senzaţia că eşti unic? Ei: am avut-o, adică o am, nu des, da' o am, şi atunci vreau să fug din... Pa şi puşi! Altă lume, altă muzică, altă *inteligi-l'ilitate,* cred că ăsta-i cuvîntul... Normal, stric totul dar n-am ce /ace! Dirijorul se uită la mine urît si eu... Gata, stop, mă băiete! Mă opresc şi îmi vine să... Pentru că singur nu pot. De unul singur nu pot nimic...

Exact la fel a fost şi cu Leo, cu Leontina. Am avut brusc senzaţia că e *a mea.* Că ea s-a născut pentru mine. Şi că singur nu mai... Cînd am văzut-o era tristă, obosită, fără chef, îngîndurată, îmbrăcată aşa ca să fie, părea o femeie ca toate femeile, abia ieşise de la sanatoriu. Ei bine, chestia asta m-a-nnebunit de fericire. Pentru că numai eu... O

vedeam ca e unică. Şi nici măcar nu-mi luasem doza. Eu unul fără doza zilnică... 200 de grame, hai 300, şi totul merge ca pe roate. Ca din viteza trenului. Da' atunci nu. Am simţit imediat că asta n-are nici o legătură cu...

Intrasem la... să-mi iau porţia de dimineaţă, şi ea era la ° masă, singură, cu o cafea... Aşa am văzut-o. Adică mai în-tîi n-am văzut-o pe ea. Nuuu! Mai întîi... O dureau picioa-[re]le, moşule, avea pantofi cu toc înalt, şi era fără ciorapi... Ei/ chestia asta, că n-avea ciorapi... şi cu picioarele ei aşa de... Mi-a făcut pielea găinii, pe bune. îşi scosese un picior din

257

pantof şi-şi tot mişca degetele, avea unghiile vopsite cu...| şi unghiile alea parcă mă rîcîiau în stomac, direct pe maţe. f Cînd nu-mi iau doza, totul mi se întîmplă într-o fracţiune de secundă. Dup'aia începe căcatu, rahatu, pişatu. Murdăria! Nu pot să-not în rahat toată ziua, d'aia beau, moşule! Păi, ia gîndeste-te, meseria mea e să cînt la vioară, am si eu nişte... nu?... am si eu o sensibilitate, nu? M-ai văzut vreodată pe mine la... cu toţi ţambalagiii?... Doamne fereşte, nu m-ai văzut! Mai bine crap de foame!

Uite, am cunoscut odată pe unu, un pictor, el zicea că nu mai poate să mănînce, că i-a distrus terebentina si nasul şi stomacul. Şi nu mînca, domnule! Puteai să bei cu el o noap- < te şi-o zi, şi el nimic... Iar mintea brici, mitralieră, rădea tot, i tot ce se nimerea la masa lui, pictori, sculptori, borfaşi, ziarişti, poeţi, cerşetori, tot, tot! Trei replici si... Nu mai suporta, asta e. Că nici eu nu mai suport. Da' am găsit-o pe femeia asta, adică ea m-a ... Că să vezi, după chestia din bufetu de la teatru, ne-am întîlnit la un... acasă la un tip care are cele mai bune discuri din oraş, Vică Serachitopol. Lumea e mică. A fost colegul ei de... Ei bine, jos pălăria, că băiatul avea toate marile formaţii de *rock,* toate pînă la una. Şi ea trecea prin-tr-o criză, o bătuse un... avea un ochi umflat, trăia cu el, un bou de inginer cu cap pătrat, cum dracu de stătuse cu el atî-ta vreme?...

Da, am întîlnit-o acolo. Ce căuta ea printre tipii ăia, nu ştiu, că pe atunci ea lucra ia... Se rătăcise săraca în postul ăla. Dup' aia au şi zburat-o tovarăşii, că a vrut s-o f u ta un grangure şi ea mai să-i scoată un ochi, pe cuvînt!... A umblat ăla bandajat vreo două luni, că tu ştii, zgîrieturn de unghia^ de femeie e mai rea ca aia de... Ce pisică, bă, îi vinzi tu li Corci Ambruş gogoşi? Mie, mă? Cînd femeia asta îl are pe clracu în ea! Nu rezişti, pe Dumnezeul meu dacă rezişti...

Moşule, şi-i atît de-nţelegătoare! Uite, cînd vin acasă (i s-a mutat la mine de vreo lună) prăfuit rău de tot, îmi ia ca] în ... si pisi-pisi, mişi-mişi, ţiri-ţiri, Corci-n sus, Corci-n jc mă linişteşte, mă adoarme, îmi... Cu ea suport, nu ştiu dac mă înţelegi. Cînd o femeie îţi umblă prin păr şi-ţi spune n ştiu ce din buze, muţi-muţi, cuţi-cuţi, si se face că tu nu roşi a băutură, nu poţi să nu mai... E o obligaţie morală.

fratele meu, da' cea mai tare chestie e că ei nu-i place muzica. Ba îi place, da' zice că pe ea... Puține lucruri care s-o atingă pe ea. Tocmai femeia asta cu mîinile ei atît de... Că are mîini de pianistă, nene, am studiat-o... Şi ce-mi mai place la ea e că a început să bea în rînd cu mine. Nu din prostie. Bea de dragul meu, moşule. Zice că...

Cîteodată ne facem beton, da' beton, ştii ce-i aia? Punem <_>n Coltrane sau un Amstrong, cu trompeta aia a lui câ-ți ia nuni, şi ne facem beton armat, *praf ghemaht,* cum zice prie-k-nul ăsta al meu, maşinistu de la teatru, Vasile (io-i spun V.isilka). Pe mine muzica asta care iese din plămîni... Ce mai, piftie! Mă rupe... Cu ea nu ştiu cum e, da' ascultă cot la cot cu mine. Aşa, şi-acasă la Serachitopol... Păi în noaptea aia ani ascultat în prostie *rock* şi *blues.* Numai *Deep Purple* si... Ce să dansezi, bă neică, stricai muzica... M-am matolit cu votcă, suc de lămîie şi gheață, că era o căldură... Stăteam ca un bou lîngă ea, nici ea n-avea chef să danseze, credeam că... Si brusc am descoperit... Da, atunci am descoperit-o. Asta a fost momentul, iluminarea...

Că tu ştii că eu sînt pe jumătate ungur. Plîng, bă, asta e, dnd simt eu că nimeni... adică ce simt eu... Uite, şi în orchestră. .. Da' cine să priceapă de ce-mi vine mie să... Dirijoru? Rahat! Orchestra? Şi mai rahat, că ăştia sînt nişte... Directoru filarmonicii? Hai sictir, neică! Tîmpiru ăsta n-a auzit de Jimmy Hendrix, el e cu nunțile şi cu tot felu de... Or, eu simt altceva . că-mi depăşesc condiția... Asta am simțit şi atunci. As-cultam o chestie de *Santana* şi începusem, bă, să mă duc, pluteam, şi toată muzica aia cu greieri şi copite de cămile şi tobe de negri, care îmi intra direct în... mă scormonea prin creier ca nişte viermi din ăia mici, mici de tot... în loc să simt că lîngă mine... Asta m-a rupt, că brusc am simțit-o cum miroase!

Transpirație amestecată cu parfum, transpirație de femeie, bă, parfum de transpirație de femeie, bă, adică nu ştiu dacă tu... ceva de sare si de zahăr, ceva ca morfina, efectul vreau să spun, care venea din subsuorile ei, din rochia ei, din... Nu ştiu, bă, că dacă aş şti ți-aş spune, da' a fost prima dată cînd... adică mă interzice, înțelegi, îmi anulează gîn-durile, pricepi, nu? Nu, moşule, nu mă gîndeam la... mă

259

gîndeam la degetele ei de... şi cum să ies din căcatu ăsta, bă, şi din viata asta de căcat, bă, şi-o simțeam cum...şi nu vedeam altă soluție decît cu ea... Cum să-ți explic mai bine? Io să plîng în brațele ei şi ea să-mi şteargă lacrimile şi să mă legene... I-am spus şi ei cum îmi vine mie să... la concert, vreau să spun, şi ştii că m-a-nțeles, moşule, că şi ea... Cînd se opreşte totul în jur şi cade într-un fel de gaură si timpul... La fel e si la mine, cu muzica *mea* vreau să spun, cu sunetele *mele,* că dacă prind nota aia... nu mai face nimeni cu mine nimic, devin adică eu însumi, s-a zis... da' scîrbă, vere, scîrbă, adică... Si numai Leontina ştie asta!...

Toată lumea aflase de întîmplarea ei cu Anghel Carp. Cuvinte de încurajare, zîmbete cu subînțeles, vorbe schimbate pe la colțuri, compasiunea răutăcioasă a colegelor, un fel de jenă încurcată ca un ziar mototolit pe care nu-l mai poți citi bine. Carp fusese retrogradat, ea a primit vot de blam. Pentru moment atît. Apoi, doar în două-trei săptămîni, aceeaşi plictiseală scorțoasă. Zilele treceau una după alta, banale, bolnave, bigote. Nu mai făcea nimic. Aştepta. Zăcea în ea ca o ființă cu simțurile amputate. Birou, şedințe, teren, dări de seamă, planuri de măsuri. Punct şi de la capăt. Lehamite şi scîrbă. Si un fel de frică amară ca o fiolă de algocalmin. Nu-i mai păsa, bănuia ce-o aşteaptă. Rutina rodea varul de pe pereți, aerul cu miros de hîrtie al încăperilor, lemnul masiv al meselor de lucru. Torpoarea muncii, muzica de fond a sarcinilor. Si aceiaşi actori ocupînd sau părăsind aferați aceeaşi scenă. Să tot priveşti...

Porcul de Anghel Carp, îndurîndu-şi cu stoicism *dizgrația,* zîmbind în dreapta şi-n stînga cu buzele lui de moluscă, țărănoiul de Maxim Enache, tovarăşul Uie, un fel de „cimpo-ieş din Cocorăşti" care le ştie pe toate, sau momîia de Vasile Baghiu, cu mersul lui rigid de Pinocchio de tablă. Plus mu-ieretul, matroanele, mămăițele, mămicile, micile curviştine de birou, cu unghii roşii şi cur de cursă lungă. Monotonie şi exasperare, nici o schimbare, nimic.

Apoi, într-un compartiment de tren de pe o rută periferică, în căldura murdară a unei zile de vară, ea cunoscuse pe cineva, un fel de monstru al cinismului de circumstanță. 260

Nici n-ar fi bănuit ce se ascunde sub pielea lui. Era un prăpădit de profesor de română, marcat de o accentuată cifoză, cu dantura precară şi slab ca un tipar. Făcea naveta de mai bine de zece ani, nu-şi mai putea închipui o altă condiție. O figură destul de ştearsă, colțuroasă şi încrîncenată. Numai ochii ce erau de el, nişte ochi exoftalmici care sticleau răutăcioşi ori de cîte ori posesorul lor se lăsa fascinat de vreo idee, fie ea şi absurdă.

Nu putuse rezista în fața pupilelor lui de un albastru umed, noptatic, limpede si agresiv, care-ți evoca ținuturi pe care nu le-ai văzut niciodată, taigaua siberiana, primăvara, să spunem. S-a lăsat curtată, căutată, locuită de tăcerile şi ex-pozeurile lui grimasate, grandomane. Nu era un farseur, asta se vedea de la o poştă. Era un bărbat adevărat, un orgolios care ştia să sufere. Cunoştea în amănunt literatura zilei despre care vorbea cu un dispreț virulent, încercase şi el să publice şi eşuase, se retrăsese în dezgustul lui cenuşiu de dascăl de țară pe care nu-l ştie nimeni. La scoală preda, asculta, punea note şi zilnic, pînă la plecarea trenului, îşi petrecea vremea în bodega din centrul comunei.

Din întîlnirile lor, unele puse la cale, altele pur şi simplu întîmplătoare (locuiau amîndoi în aceeaşi parte a oraşului), ea şi-a dat seama că profesorul Dan lacomir (aşa îl

chema) e un bărbat interesant, care merită toată atenția, într-o seară, el apăruse cu o sticlă de votcă rusească. Au umplut paharele şi-au ciocnit. Au băut şi li s-au aprins ochii. Numaidecît ciudatul ei vizitator a trecut la confesiuni.

— Viața mea, dragă Tina, au distrus-o femeile... Femeile şi băutura... Pentru că aşa cum sînt eu făcut... cu toate tîm-peniile mele... Dar nu, lasă... E inexact... Şi cărțile mi-au distrus viața... Mai ales cărțile... care mi-au arătat că, dacă nu vrei ceva, dacă nu cauți ceva, nu eşti om ... O prostie, dar o prostie care să-ți aparțină... O chestie în care să crezi... Un ideal, vezi, ăsta e cuvîntul... Frumusețea ca ideal, bah!... Frumusețea e un miraj... Femeile frumoase nu au timp... Iar cînd au timp, o fac să se amuze sau pe bani... Mă-nnebunes-te inconştiența asta a lor, de carne care înconjoară o gaură! Nu-şi înțeleg... cum să spun? nu-şi înțeleg măreția... Toate trăiesc cu impresia că bărbații se uită la ele doar pentru pos-

261

tenorul lor... scuză-mă!... că totul e adică dezbrăcatul, mîn-gîiatul şi ochii dați peste cap, că restul e un simplu joc. Ce prostie!... Sînt suspicioase... sînt proaste... n-au simț speculativ, asta e!... Se-ndrăgostesc ca nişte capre şi nu mai văd nimic în jur, chiar nimic... Sau nu, mint, mai rămîne ceva, poezia.... Lacrimile, sentimentele, vorbele, ele se îmbată cu vorbe... Or, dragostea, vezi tu, Leontina, e un fel de sclavie prin care specia îşi bate joc de noi... Femeile sînt nişte victime. Nevinovate, dar victime... Ele abia aşteaptă să iubească, să cadă-n limbă, să orbească de tot... Aşa apar toate dezastrele, exact aşa... Toate romanele se termină urît. Eu am citit sute, si tot degeaba... Viața e mai urîtă decît pare. Cărțile sînt nişte pungi cu otravă... Acum îmi pare rău. Am citit ca un prost şi n-am găsit nimic, nici un leac... Leacurile sînt la farmacie sau pe stradă... Femeile, că despre ele vorbeam... însă.., în situația mea... un bărbat care le admiră... Da, Leontina, chiar aşa, le admiră! Si care n-are nevoie de dragostea lor pentru că nu le suportă instinctul casnic...

Dan lacomir nu era deloc un bun vorbitor. Se exprima dezlînat, îşi căuta prea mult cuvintele, făcea pauze lungi, sărea de la una la alta, era o natură chinuită, dar pe ea tocmai aceste defecte ale lui o atrăgeau. Si dacă el îi spunea ce-i spunea, o făcea pentru că ea era o femeie deşteaptă. Tu eşti o tipa deşteaptă, Leontina. Te-am simțit de la început. Deşteaptă şi nefericită... Dar cîți oameni se pot declara fericiți?... Si ce-ar trebui eu să fac, să-ți plîng de milă, să te disprețuiesc? Nu-l deranja condiția ei de activistă si încerca să-i explice de ce. Ea ajunsese unde ajunsese dintr-o întîmplare a vieții, lui îi era limpede. Unii devin săpători de şanțuri, alții activişti, unele femei devin animatoare de lux, altele profesoare respectabile, dar asta nu înseamnă că... nu înseamnă deloc... Pot să-ți dau nenumărate exemple, iubito, nenumărate, oa-menii-şi fac tot felul de calcule imbecile, se lasă duşi de val, merg înainte ca oile, devin şefi, toți ştiu să facă pe şefii, toți

sînt în stare de cele mai mari mîrsăvii, fiecare vrea să păcălească pe fiecare, şi uite-aşa ne înfundăm cu toţii în noroi, în cel mai pur noroi... - filozofa el mai departe, plimbîn-du-si surescitat degetele în sus si în jos pe suprafaţa paharului aburit de răceala cuburilor de gheaţă.

262

Lumea era absurdă. Oamenii erau robii convenţiilor, unii mai buni, alţii mai răi. Chiar şi proştii se adaptau. Tu nu vezi? Toţi îşi urmăreau interesul. Uită-te la colegele tale! Cît despre morală... Morală, pe dracu! Ticăloşia sau bunătatea cuiva erau urmarea unei împrejurări care-l făcuse să fie ticălos sau bun. Asta, şi nimic mai mult, dragă Tina! în orice om era ascuns şi criminalul şi sfîntul. Totul era posibil. E la mintea cocosului, fată! Uite, chiar lumea ei de jigodii de la judeţeană de partid... Dostoievski ştia cel mai bine cum stau cu adevărat lucrurile... Da' citeşte-l, draga mea, citeşte-l! şi mai lasă dracului hîrţoagele alea ale voastre care put de la o poştă a minciună! - continua el să peroreze, fără s-o privească în ochi si fără să-şi mişte capul, sorbind din cînd în cînd din pahar.

Şi ea, ce dracu se întîmplă cu ea? De unde atîta nelinişte, ce-o apasă? Ce nu era bine? Omorîse pe cineva? Aruncase vreun om în puşcărie? Da, sigur, nu mai putea să dea înapoi, ei şi? Păi, alţii ce să zică, tovarăşa! Cine-o făcea de plăcere, ăsta era sistemul şi gata! Toţi fierbeau în acelaşi cazan. Toţi erau nişte cîrtiţe oarbe. Toţi nişte şoricei cuminţi, obişnuiţi să fugă repede, la aprinderea becului, exact în locul unde strălucea albă şi pură mult visata bucată de brînză. Toţi aceeaşi tocană, o apă şi-un pămînt. Nu cunoştea ea poezia?

Partidul e-n toate, e-n cele ce sînt Şi-n cele ce mîine vor rîde la soare...

— Nu vrei să rîzi la soare şi să te bucuri de viaţă? Vrei să te ofileşti prin cine ştie ce cotlon din creierii munţilor? N-ai decît, draga mea, n-ai decît, tu eşti proasta!... - o avertiza el şi răsturna paharul peste cap pînă la fund. îl ţinea multă vreme aşa, cu marginea rotundă de sticlă atingîndu-i dinţii de jos, în timp ce ultimele resturi de alcool se adunau în picături încete, leneşe, curgînd lipsite de greutate spre gura lui deschisă cu buze roşii care luceau drăceşte.

E o răcoare cu miros de cărămidă si fîn vechi, îmbîcsit de praf. Eşti în curtea interioară. Aceeaşi poartă înaltă de lemn, pe care ploile au desenat hărţi maronii, suprapuse. Cei doi pari lungi care proptesc poarta pe dinăuntru au adunat

263

pe suprafaţa lor de-a lungul timpului o strălucire galben-cenuşie de fildeş. Descoperi urmele de murdărie lucioasă, lustrul inelelor de coajă neagră, tocită şi ea, asperităţile roase de, palmele care au cuprins parii, mutîndu-i de la locul lor lîngă peretele casei - nenumărate căruţe cu fîn şi cartofi, cu scîn-dură si porumb, cu piatră si trifoi intrînd în curtea asta de cetate pentru a fi descărcate la repezeală - punîndu-i la

loc, proptindu-i în lăcaşurile lor din pămînt. Ochii revin la scîn-durile porţii, la culoarea lor caramelizată si nările îşi amintesc mirosul uscat, de materie vegetală deshidratată, al după-a-miezelor de vară în care lumina se prelinge, şiroieşte pe suprafaţa ca un planseu vertical de cretă albă. Aceasta e casa netencuită a bunicilor dinspre mamă, Profira şi Anastase, cu cărămizile ei inegale, roase de timp şi scoţînd la iveală stadiile diferite ale arderii lutului din care au fost făcute, de la gălbuiul albicios ca excrementele de cîine la rosul de teracotă a pîinii. Cînd soarele apune, zidurile casei devin catifelate şi moi ca tapiţeria de pluş a unui jilţ.

Apoi intri în camera din faţă şi descoperi acolo un miros greu de mobilier ros de cari şi scaune îmbrăcate în brocart vişiniu în care praful doarme de zeci de ani, amestecîndu-se cu mirosul de gaz şi de bomboane ieftine, tari ca sticla, cumirosul de prăjituri preparate cu amoniac şi cu mirosul deŞ hîrtie albastră, arsă de soare. Camera are la ferestre în loc de: jaluzele hîrtie groasă de învelit caietele şi întunericul ei înso-< rit te îndeamnă la somn. E camera în care se ţin actele, banii, bunătăţile dulci, hainele de duminica, sticluţa cu parfum,; pungile de hîrtie cu plante medicinale şi borcanele cu *dof-i* torii.

Te-ntorci în tinda cu ciment pe jos şi recunoşti geamurile duble ale bucătăriei cu un ochi de sticlă lipsă, geamuri înt care vara zbîrnîie viespile şi tăunii, locul unde se strîng la * tîmplare de-a lungul zilelor cutii de chibrituri, luminări, cui blacheuri, chiar şi potcoave, catarame de hamuri, nasturi ţigări scuturate.

în fundul curţii e şura în care noaptea, pe întuneric, plo răpăie leneşă pe acoperiş. Sau bate în polatra de scîndi intermitent şi aritmie, după cum vîntul îi modifică dire într-o parte sau alta. Aici sînt sania, căruţa, păturile cem

264

cazone, cu care se acoperă caii de frig sau de ploaie. Intri în şura veche, vezi dîrele de soare dintre scînduri, îţi aminteşti de magazia casei părinteşti în care te ascundeai să plîngi de ciudă sau de durere, îţi aminteşti de casa voastră cea nouă înălţată de tatăl tău într-o singură vară şi de palmele lui aspre ca şmirghelul şi de cuiul ruginit dintr-un laţ ce ţi-a străpuns laba piciorului şi de injecţia cu vaccin antitetanos.

Si mai ales vezi în minte lumina nichelată a încăperii dispensarului şi simţi în nări izul de iod al tamponului de vată cu care o mînă grăbită îţi curăţă rana şi te gîndeşti acum -chiar acum cînd bunica Profira iese pe poarta grădinii, cîn-târindu-te de departe cu privirea ei întunecată de femeie văduvă - la coaja nucilor verzi zdrobită cu piatra pe buşteanul de lîngă poartă (acum locul e gol), pentru a ajunge la miezul duice-acrişor, ascuns sub o cămaşă umedă pe care degetele tale de copil o sfîşie şi o preschimbă în pieliţe albe de lapte.

Da, simțea o nevoie atroce să se pedepsească. Ştia că trebuie să se întoarcă acasă, în sat. SAT, SATELIT, SATURAȚIE, SATANISM, SATRAP, SATURNISM, SATISFACȚIE... începuse să vorbească fără noimă. Ca în copilărie. Ca în magazia cu lemne, după ce lua bătaie de la tata.

Ta-ta-ta-taaaaaa! Ta-ra-ra-raaa! Cînta silabele, îşi auzea vocea. Astăzi nu vorbise cu nimeni. Nu mai găsea alte cuvinte în continuare. Dar se simțea, cum dracu se simțea? Să-si schimbe bluza, chiloții. Uite, cicatricea asta de pe genunchi pe care o va purta după ea toată viața!... Satul ei. Locul copilăriei. Meleaguri natale, aşa se spune. O aşezare, un aseză-mînt. Asază-te în bancă elev! Şorțulețul de dantelă de la grădiniță, jucării de lemn, păpuşi de cîrpă, abecedarul cu poze colorate, rochițele cu volănaşe îmbrăcate de Paşti, coji roşii de ouă pe drumul spre şcoală, țiganca şchioapă, calul orb, puii de iepure cu picioarele tăiate de coasă, coperte albastre de vinilin, fotografii de actrițe celebre, deschideți cărțile, scoateți o foaie de hîrtie, dezbracă-te, da, ai auzit bine, dezbra-că-te, domnişoară, aşa, acum respiră, trage aer în piept, ridică rriîinile, spatele drept, expiră, piciorul sus, inspiră, deschide gura, scoate limba, gata, următorul, proful de mate te priveşte pe deasupra ochelarilor, profa de engleză cu vocea ei

265

pițigăiată de vrabie, mişcîndu-şi fundulețul printre bănci, stingeți lumina, începem, o să vedeți acum toate frumusețile Londrei, cine n-a tras perdeaua la geamul din colț? Şi nu mai nechezați atîta, vacilor, ce vă mai place să vă pipăie hăndrălăii pe întuneric? Curată nesimțire! Asta nu mai e scoală! Andru, afară! Mociulski, afară! Zăgreanu, si tu! Afară imediat! Uite-l si pe dezmățatul de Serachitopol! Afară! Afară! Ați luat în mînă pipeta? Acum veți extrage din substanța albastră trei picături, nu mai mult, le puneți în eprubeta cu substanță albă, ce observați? Explicați pe caiete, timp de lucru zece minute, si coborîrea disperată pe scări, recreația, buluceala trupurilor, parfum si transpirație, mirosul de clor al budelor, păi auzi, dragă, vin putorile cu sticluța de oțet în geantă să le-o dezinfecteze, îți vine să verşi, în țara asta îți vine să verşi tot mai des, pe vremea mea, cînd eram şi eu fată, păi ştii tu cum era pe vremea mea? si ea se asază, în sfîrsit, pe canapea, poartă acum o bluză colorată, şi-a lepădat fusta, stă o vreme aşa, apoi se scoală şi deschide televizorul, vede o hală cu strunguri, oameni care muncesc preocupați, oameni care vorbesc, macarale, ziduri de beton, un avion, nişte bărbați în costume cenuşii care coboară din avion, spice, un tractor, o combină, zeci de combine şi de remorci, un munte de grîu, o bandă rulantă de pe care cad pîini, zeci si sute de pîini, se ridică si intră încă o dată în baie să se pieptăne, sigur că trebuie să plece acasă, era să uite periuța de dinți, da, şi papucii de casă, piaptănul, unde e piaptănul? să-i scrie un bilet, poate ar fi totuşi mai bine să vorbească cu tanti Teo, găseşte ea ceva, imposibil să nu găsească, ce să găsească? şi ți s-a făcut o foame de lup, aburul de mămăligă îți

umezeşte faţa, mămăliga din mijlocul mesei, în dreapta bunicul Marcu, în stînga unchiul Veniamin, lîngă el mama, tata tocmai a deshămat caii şi intră în bucătărie, bunica Profira pare o mogîldeaţă cu şorţ, tocana bolboroseşte în cratiţa de pe sobă, dar iată, copii, şi pisica, vedeţi pisica, o vedeţi cum vine şi se freacă de picioarele celor care stau în jurul mesei, o auziţi cum toarce, o auziţi cum miaună, iar afară e dinele şi el aşteaptă, latră, si lui i-e foame, vrăbiuţele s-au adunat pe coteţul acoperit cu carton asfaltat, porumbeii se odihnesc pe vîrful şurii, iar pe ecran defilează | în viteză stîlpi de înaltă tensiune, saivane, cirezi de vite, case

266

noi, depozite de cherestea şi cărămizi, brazde proaspete de pămînt, trenul pleacă peste o jumătate de oră, n-o mai aşteaptă pe tanti Teo, îşi trage pe ea o pereche de blugi, era să uite geaca în cuier, o îndeasă în geantă, e prea umflată, se suie cu genunchii pe ea, apasă bine, trage fermoarul, se chinuie să tragă fermoarul, a reuşit, gîfîie, se uită în jur.

Da, se uită în jur şi izbucneşte în plîns. Lacrimile îi curg ne obraz ca nişte goagăle mici, transparente şi fără greutate.

La Tecaru! Cînd auzea de acest loc, i se înfrigura pielea. La Tecaru, la pod, acolo unde se termina satul lor şi începea satul ţiganilor!... Fugea de acasă mai ales vara. Dispărea cîte o zi întreagă. Se întorcea flămîndă, murdară, cu pielea arsă de soare, plină de vînătăi şi de zgîrieturi. Şi cu frica în ochi. De multe ori era seara tîrziu. Ştia că o aşteaptă cureaua de ascuţit briciul sau făcăleţul de mestecat mămăliga. Unde-ai fost? La Tecaru... Cu cine-ai fost? Cu Tăvică, cu Tuţi, cu Toni .. Cu descreieraţii ăia? Păi, tu eşti întreagă la minte? Te-ai înhăitat cu toţi prăpădiţii? Stai că vezi tu! Şi jap! Peste gură sau peste ceafă. Cînd tata nu era acasă, scăpa mai ieftin. Mama nu avea timp de bătăi adevărate. Trei-patru palme zdravene şi gata. Iar mîna ei mirosea a morcov şi ceapă tocată, *a* săpun de rufe făcut în casă şi a buruieni rupte, a fasole uscată si a cartofi fierţi amestecaţi cu uruială pentru porci.

Ii punea în faţă o farfurie de mîncare si-şi vedea mai departe de treburi, mică şi slabă, încordată si cenuşie la faţă, cu gesturi de femeie supărată. Ea mînca şi mama o boscorodea. Mama turuia ca o moară stricată şi ea se gîndea la săriturile în cap de pe dig. Sărea din ce în ce mai bine. Totul era să nu stai ghemuită în aer, să-ntinzi picioarele cît mai mult Şi să ţii mîinile drepte. Nici o fată n-avea curajul ăsta, să sară de pe ultima bară de metal a digului. Dar ea descoperise deja plăcerea de a sfîşia ca o săgeată aerul, de a primi suprafaţa de apă în care se înfigea cu vîrful electrizat al degetelor şi de-a atinge apoi nisipul de pe fund, îmbîcsit de negreală şi scamă de hîrtie. De multe ori se ridica la suprafaţă cu mîlul acela Pislos strîns în pumni ca un trofeu.

La Tecaru, înainte de podul care făcea legătura între sa-tul lor şi satul ţiganilor, era un stăvilar care putea fi ridicat l sau coborît. Ea nu-l văzuse niciodată ridicat. Dar ea nu mergea acolo decît vara, să se scalde. Locul era ocupat de o puz-derie de copii. Se juca împreună cu ei printre roţi dinţate, lanţuri verticale ca nişte şenile înguste de fier, manivele cu mecanismul blocat, sine acoperite de rugină îngropate în betonul ros de vreme al structurii de rezistenţă.

Parapetii de ciment ai construcţiei îţi frigeau pielea. leseai din apa neagră, din spuma albă si te-ntindeai acolo, cu burta lipită de suprafaţa încinsă de soare, închideai ochii. Auzeai ţipetele copiilor, plescăiturile trupurilor aruncate în apă, sunetul solzos al vîntului în frunza tufelor de răchită, îţi propteai bărbia în pumni, strîngeai bine pleoapele şi deveneai o întindere de carne prinsă între două pături de fierbinţeală. Pieptul cu mugurii sensibili ai tîţelor abia conturate (pe arunci nu ştiai ce înseamnă cuvîntul *sutien),* stomacul, pulpele, genunchii plini de julituri se impregnau de căldura cimentului. Din părul răsfirat în batoane groase, lăţoase, de pe umeri şi de pe spate, cu gîdilături de furnică, apa ţi se scurgea, adunată într-o mică băltoacă, sub coşul pieptului. Deasupra ta, soarele. Razele lui se înfigeau în piele ca un milion de bobite fierbinţi de nisip.

Simţeai apa pe buze, lesioasă si acră, fadă si aspră ca atunci cînd mesteci în gură bucăţele de ziar. Apa rîului Mursa, neagră şi foarte alunecoasă, cu fîşii de spumă albă, uşoară, adu-nată-n conglomerate de balonaşe opace, mici şi mari, cît bobul de orez sau cît bobul de mazăre, venea de sus, de la fabrica de hîrtie şi celuloză, ca o cerneală amestecată cu funingine, mai grea şi mai fluidă decît apa curată, caldă şi moale. Iar voi vă scăldaţi în substanţa aceea murdară, vă bălăceaţi în moliciunea ei de catifea, trăind o stare aflată între încîntare şi scîrbă, descoperind plăcerea datului din mîini şi din pi-cioare ca să nu vă duceţi la fund. Nu prea ştiaţi să înotaţi-Ştiaţi să vă ţineţi gîtul întins si capul cît mai sus, ca apa sanu vă atingă buzele. Si smocurile mari de spumă care pluteau pe lîngă voi, prinse în palme şi aşezate pe cap ca nişt< coifuri umflate ce-si pierdeau repede forma si vi se scurgeai pe obraji.

268

Uite ce am eu! striga Sanda. Da' eu am una şi mai mare! ţipa Tăvică. Si a mea e cît pălăria lui Napoleon! se mîndrea Toni. Dar cine era Napoleon? Nu conta. Lor le plăcea numele ăsta de împărat. Se prăpădeau de rîs uitîndu-se la coifurile caraghioase care le împodobeau ciufurile de păr decolorate de soare, se stropeau cu apă, se loveau cu palmele peste spinare, se prindeau unul pe altul de călcîie si se trăgeau în adînc, se băteau cu nisip negru cules în pumni de pe fundul rîului. Vara, aproape toţi copiii satului se strângeau la Tecaru. Intrau în apa neagră plini de curaj, mîndri că nu ţin seama de ameninţările părinţilor, ca într-o soluţie subţire de sugativă. Se * bălăceau

acolo pînă apunea soarele. Pielea şi părul le rămî-neau acoperite de o peliculă fină de scamă albă. înainte să plece acasă, se frecau cu palmele pe tot corpul, îşi pieptănau cu migală părul îmbîcsit de hîrtie pentru a îndepărta cît mai bine urmele scăldatului în Mursa. Iar în cîte o zi, dacă nu era prea tîrziu, unii copii mai mari o luau pe jos, peste cîmpurile cu sfeclă si cartofi, pînă la celălalt rîu, Runcu, din cealaltă margine a satului, ca să se spele acolo în apa rece, îngustă, înțesată de bolovani şi plină de păstrăvi. Tina era întotdeauna

cu ei.

Conştiința e un căcat cu ochi adică un om - Sau o femeie ca ea - Pe ea o doare burta te doare burta băga-ți-ai -înjuri ca un miner - Sau şi mai rău - Ți se mişcă un dinte de sus i se mişca un dinte îl atingea cu limba - De cumpărat chiloți noi cu dantelă neapărat cu dantelă şi transparenți să se vadă ce dracu să se vadă? - Căcat într-o lume de căcat - Ea are ochii verzi e încă tînără dar verdele ochilor ei se-ntunecă o face mai rea - Tata o bătea cu cureaua mama o lovea cu palmele bunica o pupa şi-i dădea bomboane cleioase dintr-o pungă de hîrtie maro - însă dacă deschide acum fereastra dacă deschizi fereastra aceeaşi căldură - Vară aer fierbinte şi lînced - O vînătaie pe pulpa piciorului stîng ~ Colțul biroului futu-le că-i doare-n şpiț păi ăsta nu e spa-fru de lucru toți şefii cu partidu-n gură numai gura de ei şi ce condiții mizere - Colțul biroului ştrampii rupți - Colții todti ai fricii - Țesătura rărită elasticul slăbit îi aruncă - Chiloți noi poate mai pică ceva un fluture în plasă hi hi hi! nu

mai are nici o ruşine - Noaptea în curte în casa lor de la țară sub becul chior de sub coroana mărului - Şi dentistul urgent mai mult decît urgent - Neruşinata țipă mama cu vocea şoptită să nu se audă pînă-n vecini - Da' ce s-a mai cățărat ea prin toți pomii şi cîte mere verzi n-a mîncat o diaree continuă - Dinții îngălbeniți frecați cu sare - Eu te-am făcut eu te omor țipa mama n-avea curajul să ridice mîna -Să se îmbrace să se uite pe geam te uiți pe geam şi taxiuri din părți o pisică pe acoperişul de tablă o dugheană abandonată - Aşa că Baghiu Mociorniță Popa şi Boerescu ei şi acum numai s-o prindă undeva şi ce i-ar mai trage-o! - O vî-nătaie cu marginile îngălbenite şi miezul verde - Pisica urmăreşte vrăbiile pe acoperişul ruginit cad corcoduşe roşii zemoase sparte ca nişte spîrcuri de pasăre - Dintele i se mişcă împins cu limba - Are încă pulpe frumoase si tari da ai pi- 3 cioare mişto - Căcat cu ochi adică totul bărbați femei conştiință ruşine nu mai există ruşine doar frică - Ți-e frică şi să vorbeşti ea vorbeşte în gînd ca nebunii nu ştii cu cine ai de-a l face turnătorii sînt peste tot - Buzele umede gust de cafea şi țigară - Pisica sare vrăbiile zboară e soare - Şi unghiile ei roşii muscate strivite între dinți - Mintea ei care nu se înşală dacă Dumnezeu nu există mintea ei e stăpînă - Toate balabustele astea care o înconjoară tanti Areta tanti Câți tanti Tanța periculoase ca focul

sau Dorica Petruța Adina toate proastele astea cu vulvele lor tinere să ți-o lingă - Apucă bluza albă o priveşte mai să răstoarne scaunul e nervoasă - îți băga capul între picioare şi te croia la fund cu cureaua da' te croia nu glumă - Ar țipa şi acum ca din gură de şarpe paralizată de frică - Ți-e frică fă! - Pentru că îmbătrînesti tanti Gu imediat faci 30 de ani - Pentru că nu-ți mai ajunge - Pentru că te doare-n pipilică de toți şi faci pe politruca convinsă

- Pentru că pisica execută un salt imprudent şi cade de pe acoperiş în picioare ca orice pisică - Pentru că eşti o curviş-tină şi-o mincinoasă zice mama te-a-nnebunit daravela bărbaților ptiu neruşinata ce eşti - Rahat pişat viscere de om

- Mizeria din iarba cartierului - Dintele ei clătinat şi te şi doare putin da o doare - De cumpărat pastă de dinți săpun di zepam şi material pentru huse - De scris felicitarea aia -într-o după-masă cu un tip cu maşină (sînt atîția doar să-

întorci capul iar cu Codrin a terminat-o de tot) cît mai departe la marginea pădurii cu coapsele goale în iarbă ca o țigancă uite la ce visează băga-ți-ai - Eşti o destrăbălată zicea mama m-ai făcut de ruşine toată lumea vorbeşte tata murise de un an ea plîngea - Acum i-ar fi imposibil să plîngă ți-ar fi imposibil - Apoi vede un cîine vezi un cîine s-a apropiat de ceretele de tablă al dughenei şi ridică piciorul - Aude tică-Hul ceasului - Aude ticăitul creierului auzi totul chiar totul ;'a de pe scaun ştrarnpii îi rulează vîră vîrful unui picior -:.;•. dispari să dispari țipa mama nu vreau să te mai văd bu,:ul Tase nu murise încă l-a căutat a pîîns fără să-i explice ,;;. ce - Si cîteva bluze poate cîteva sutiene eşarfe o haină şic .it toamnă -Că ea împlineşte cincizeci de ani la optişpe ani *:* fvicut-o şi ce să-i scrie ce-ar putea să-i scrie - Sau Adrian care avea obiceiul să i-o pună atit de încet nici nu simțea cum ai împinge lichidul dintr-o seringă ce băiat priceput - A dever, u o obsedată nu mai poate iar Corci ăsta abia îl cunos-c'i: e ce bărbat complicat - Un cîine negru şi şchiop cu ure-rhiie mari - Trece un cîine negru îl vede de pe geam şi-a tras şt r :;mpii si picioarele ei cn ambalate îrvtr-o țiplă fumurie ~ Mersul e totul cum spunea George da' ăsta e un tip inaccesibil -- Mişcarea coapselor eleganța finețea taliei şi exhala-tiiV cărnii subsuorile părul - Şi factura de gaz banii pentru vk nt^t asHa să-i pună deoparte ca şi cum nici n-ar şti - Un '•-!:;•; ii de paradontoză domnişoară ireversibil îmi pare rău p-'v.U-' ca li părea rău - Parcă i-a băgat un cuțit în inimă parcă ț- L\nuu un cuțit - Şi iepele alea de Dorica Petruța Adina • : -> <:u floci albaştri ia te uită ce imagine ți-a ieşit! - *Puia • f "•:.>'!* cimi a aflat că şi-a intitulat lucrarea de absolvire un tiiu-r sculptor şi profu să moară de rîs — Să-şi schimbe totuşi bluza nu e prea groasă? - în baie intra în baie intri în baie acolo sa se pieptene studiul atent în oglindă rujul şi pudra riineiui ce piele fină! - Ce piele fină ai tu! se mira Adrian Uhaiiov taximetristul şi i-o punea pe obraz i-o plimba pe deasupra ochilor peste buze i-o înfunda între sîni un rafinat -Şi tanti Tanța şi Maxim Enache şi directivele alea statul în cur pe scaun şi să te

ţii telefoane asta-ţi mănîncă viaţa băga-ţi-ai ~ O plesnea peste gură cu verigheta aşa i-a rupt un dinte o Pocnea peste ceafă cu palma cristoşii tăi de copil n-a iubit-o

271

270

ştie că n-a iubit-o - Da' trebuie să ai răbdare proasta dracului pentru că ai intrat în horă şi trebuie să joci idioato trebuie să cîştigi eşti încă o fiinţă în toate minţile şi tu n-ai nici o vină - Să-ţi schimbi bluza si apoi un taxi ce grabă nebună - Tabloul ăsta cu brusturi de pe perete te enervează exact o enervează - Ar trebui schimbat păi schimbă-l naibii odată o escapadă la pictorul Vova că ştii bine că nu se sfieşte bă-iatu sarcină de partid - Da dragă un tablou cu tovarăşul din profil sau din faţă si unu cu semănători pe cîmp şi unu cu furnale albastre a înţeles maestrul s-a făcut - Iepe cu floci albaştri astea umblă prin şcoli şi şi-o trag cu tipii de sport pitipoance nenorocite — Păi le taie la mers le taie si e mîn-dră de fundul ei - Să-i scrie aşa *Calde felicitări cu ocazia împlinirii unei vîrstefrumoase* si să semneze? - Şi aia pe care o ştie tot satu c-a dat-o mă-sa în oraş la *gazda* si ea cu unu mai bătrîn cu patruzeci de ani şi n-o satisfăcea bine mersi? n-a fost colega ei si ea nu ştie? ăla nu era prof de mate cu gradu întîi? - L-a dat afară păi sigur că l-a dat afară vuia orasu şi n-a murit nimeni din asta - Să citească şi ziarul uzinei să facă un raport da să faci un raport o zi ca dracu - Cum se uita porcu de Carp la ea o japiţă un agramat da' papagal nene acum a belit-o şi el - Si Sorin seamănă cu Constantinescu de la uzina de radiatoare îşi aminteşte de el cum să nu ţină minte? în sala duşurilor la *Salvanwr* era în anul III atunci şi a simţit prima dată că moare de plăcere - Pe dracu că nu se moare aşa de uşor vrei tot mai mult îţi trăieşti viaţa şi pentru asta eşti o stricată? - O să-si pună bluza asta vernil da' repede repede că e tirziu - Dacă-l atinge cu limba dacă-l atingi joacă în lăcaşul gingiei s-a zis cu el să-ţi bagi pîul da'-ţi face o legătură aşa zicea - A luat pastila acceptabil o să reziste să nu uite vata - Şi Ilie pălărie cu broşurile lui de folclor nou cum îşi bate ăsta joc de toate şi nimeni nu-si dă seama - Are aşa o senzaţie că şi-ar vomita matele păi n-ai mîncat cretino de ce nu mănînci dimineaţa? - Stratul de pudră de pe obraz e prea gros da e prea gros iubitei - Nu mai ai timp vezi undeai pus cheile aşa sontoroago să-ţi rupi gîtul calci ca o vacăna că s-a blocat yala 'te-n cur pe mă-ta înjuri ca un bărbat i ai si de ce

272

Plus că ea nu era decît o biată femeie. O fiinţă pedepsită de viaţă. De regulile naturale ale vieţii. Aşa îi explica profesorul Iacomir. Pentru că dacă trecem acum la adevărata problemă, la raportul dintre expansiune şi remisiune, o să ne muşcăm mîinile de neputinţă. Şi tot degeaba... Să fim realişti, dragă Tina! Bărbatul şi femeia sînt doi poli. între ei circulă un curent... Dar nu e vorba aici de putere sau de iniţiativă... nu, nici nu se pune problema... E vorba pur şi simplu de făptui ca bărbatul o are în afară si femeia

înăuntru... Drama îi aparţicn femeii, pentru că existenţa înseamnă, cum spuneau latinii, ieşire în afară, *ex-sistere...*

Or, femeia nu poate decît să se deschidă si să primească... E ceva împotriva legilor firii, înțelegi tu?... E o adevărată tragedie. .. Existența nu e doar un fenomen de înghițire a lumii, ci şi un fenomen de asimilare... Noi trăim ca să mîncăm lumea si ceea ce mîncăm se face una cu noi, nu se mai întoarce afară, sau se întoarce, da, intri în budă si se întoarce, dar asta nu contează... Ce vreau să spun e că sexualitatea femeii constă într-o permanentă frustrare şi că frustrarea asta cuprinde tot, pielea, părul, ochii, unghiile, oasele... N-ai observat că femeile îmbătrînesc mai repede decît bărbații? Cînd o primeşti în tine şi apoi eşti obligată s-o dai afară e ca si cum existența ți-ar da cu tifla...

Vezi tu, e o suferință teribilă să vrei ceva ce nu poți avea tot timpul. De aceea femeile se bucură să rămînă gravide. E o păcăleală care le convine... Da, e vulgar, e urît, e o explicație îngrozitor de primitivă! Ştiu că nu-ți convine ce auzi. Dar, crede-mă, nici mie nu-mi convine... Şi eu aşa vrea ca viața să fie altfel croită, dar nu se poate... Nu se poate şi gata, ori-cît de deştepte ați fi voi. Partea sinistră a condiției voastre stă în faptul că abia aşteptați să vă îndrăgostiți, ți-am mai spus asta... Dragostea nu e altceva decît o compensație a golului perpetuu din vagin. Dragostea e plinul acestui gol, ca să vorbesc ca un înțelept chinez... Asta e toată rațiunea iubirii, dragă tovarăşă Leontina Guran!... Nu doar specia vă păcăleşte, C1 Şi psihismul vostru clădit pe nimic, anatomia voastră necompensată. .. îmi pare rău că sînt atît de cinic, însă tu eşti ° fată deşteaptă care nu se sperie nici de cuvinte nici de ex-

plicații... Aşa că femeile sînt negative prin definiție... prin tot ceea ce fac ele refuză lumea... Se spune că sînt rele şi încăpățînate, în realitate, ele se apără...

De multe ori, în astfel de situații, ar fi trebuit să vorbească si ea, să-i dea exaltatului ei oaspete o replică. Dar ea nu avea ce să-i spună, nu ştia ce să-i răspundă. Ea nu mai avea impulsuri memorie silabe să spună ce o durea. Ea nu mai suporta nu mai vedea nu mai striga după ajutor din groapa care-i ținea loc de inimă. Nu mai striga de mult. Nu-şi mai chircea ființa între pietrele abrazive ale speranței. Ea nu-si mai suporta propria abulie şi nu-l mai suporta nici pe Dan Jacomir nu-l mai putea urmări nu-i mai putea lipi pe față nici o imagine familiară. In astfel de clipe începea să-l urască. Si se sîndea fără noimă la caietul ei de însemnări de la sa-

' o

natoriul Brădet.

Nu crezuse niciodată în ideea jurnalului. Doctorul Minea fusese acela care *o* îndemnase să încerce să-şi noteze ce i se întîmplă. Scrisul putea fi o terapie. Ii dăduse si cîteva exemple de pacienți care trecuseră nesperat de repede peste stadiul amorf al bolii-

Totul e să aduni în jurul tău ca un magnet pilitura de fier a faptelor şi gîndurilor indiferent de semni- , ficația lor. îşi aducea aminte de aceste însemnări pe care nu î avusese curajul să ie recitească. Camera care o găzduise aproa-pe trei Juni avea o singură fereastră enormă, mare cît juma- / țațe de perete. Cu fereastra aceea ea reuşise să stabilească o] relație specială, deşi caietul nu reținuse nimic. Scria despre | secretara de partid Mioara, colecționara de ațe colorate şi tu- | buri gonie de medicamente, nota delirurile unor obsedați de putere, replici dc-ale doctorului Minea, mici observații personale despre eul interior, experiențe legate de lumea pavilionului de bolnavi si plimbările prin pădurea de lîngă sanatoriu, însă nimic despre CER.

Şi cu toate acestea, nu existase zi în care ea să nu privească întinsă pe pat, mai ales dimineața, acea tulburătoare imensitate pe care fereastra i-o aducea atît de aproape, cu voi mele si culorile ei mereu schimbătoare si care te făceau auzi în tine liniştea. Da, ea avea nevoie de linişte şi egoism de Dan lacomir nu simțea asta. încă o iluzie a ei care se sfă rîma în cioburi albe de ghips...

274

titlu

GLORIA

Raportez că m-am ținut după ea, tov colonel, prin tot ornsu, aşa cum mi-ați spus. M-a frecat ele m-a rupt... Ba-n magazinu cutare, ba-n magazinu cutare, ba la făcut unghiile, la manichiură, ba la muzeul de istorie, unde s-a tot uitat la pozele de pe pereți (mi-am notat sala) o zi întreagă... Am ajuns acasă zdrobit, nu mai puteam... Acu, io, tov colonel, am înțeles că femeia e bolnavă, are ceva la colivie, si cum mi-ați spus dumneavoastră că să vedem să nu facă vreo prostie si să ne ia prin surprindere... Păi da, s-a întîlnit şi cu persoane particulare, da' acolo ce mai era să fac, am reperat blo-cu si-am aşteptat. Păi sigur, ştiu si apartamentele, am toate datele. Iar ăla care ține cartea de imobil, ştiți dumneavoastră, e de-al nostru şi la o adică...

Don colonel, aşa ca între noi bărbații, da' ce muiere!... O fi ea amețită de medicamentele de la spital, cum ziceți, da-i o muiere mişto, cu nişte craci! iertați-mă, că nu pot să spun altfel... Io cred că una din alea două vizite a fost la... mă-nțe-legeți, că nu poate să stea o femeie ca asta fără... Păi, tov colonel, să fiu cinstit, şi io i-aş face-o!... Dumneavoastră mi-ați spus că individul ăla, Corci ăla sau cum îl mai cheamă, să-i fut în cur de unguri, mă scuzați, e un individ periculos. Da' ce periculos, tov colonel, că Iu ăsta .. .nici cu frectii..., e beat tot timpu, mi-a spus Vasile, maşinistu de la teatru (că-l mai Tivit şi io din cînd în cînd la un rachiu), nu-i mai stă lui capu la prostii.. Şi el zicea că nici nu mai sînt împreună, că ea i-a d[at] papucii... Ştiți, e păcat de ea, că femeia asta a fost o frumusețe, se vede, şi se vede şi medicamentele pe fața ei, efectu adică, obrajii, pielea, şi are nişte mişcări de mîini, cum să vă

275

spun, ca-n somn... Sau poate vrea să ne păcălească, mai ştii?Joacă teatru?...

Don colonel, da' de unde ştim noi că femeia asta nu-şi bate joc de... N-ar trebui să vorbim cu doctoru ăla de la Bră-det, că mai mi-a dat el referințe şi cu alte ocazii, cînd cu... Da să trăiți, da! Să fiu mai scurt! Da, tov colonel, sînt mai scurt. Raportez că la un moment dat s-a oprit pe stradă şi a vorbit cu o persoană, înalt, bătrîn, cu păru alb, 1,80 ca înălțime, cu palton, ochelari, mustață, chelie (era frig, da' n-avea nimic pe cap), profesor, îl ştiu, a fost profesor de fizică, elevii îi ziceau Coco, are rude în Germania, da, raportez, l-am avut si io profesor, care m-a şi lăsat corigent, da, tov colonel, un reacționar...

Şi am fost şi la ea la şcoală, am vorbit cu directoru (că şi ăsta-i omu nostru, şi încă de mult...). Nu, don colonel, el , zice că n-a auzit de nici un... de nimic... Iar de doctorul ăla, de grecu ăla de la Bucureşti... Da, don colonel, am înțeles, să trăiți, e o persoană importantă, am grijă, de doctoru ăla n-a auzit, habar n-are... Că asta nu spune, n-are nici o prietenă, lumea bănuieşte că i-o trage tipu de română, ştiți, ăla cu francezii, cum care francezi, păi nu mai țineți minte? francezii ăia cu *Renault-ul,* v-am adus şi poza, unul dintre ei lucra la un ziar, ăla care a şi scris dup'aia, că ştiți doar că v-a tradus Olga articolul, ăla cu situația din România, cu țiganii, cu țăranii, cu copiii pe cîmp, cu magazinele goale... Aşa, don colonel, aşa, uite că ştiți! Da, lacomir, ăsta e numele lui. Bun, deci lacomir ăsta i-o cam face din cînd în cînd... Cum? Să vorbesc cu directoru, să tragă el lumea de limbă, bine, da' vreți să vă spun io opinia mea, e cam pămpălău... Păi nu io l-am racolat, don colonel, l-am moştenit în rețea, da, e cooperant, însă e prost, sau face pe prostu, nu ştiu... l Aşa, şi ziceți că la Bucureşti... Şi cine-i supraveghează peăştia, don colonel? A, maiorul Colan! Păi, dacă e vorba de i nea Mişu Colan, nici o grijă, don colonel, ce, nu-l ştiu io penea Mişu? ăsta ți-i ia ca din oală, pe toți odată... Domle, dar ce idee pe ei, să *se* interneze în spital! Şi noaptea, în camerai de gardă, şopo-şopo, cu uneltirile lor... Aha, şi ofițeri dini armată, nu e de glumă? Vai de mine, cum să subestimez gra?f vitatea situației? da' ziceam si io aşa... Da, don colonel, r~

276

poate, orice se poate pe lumea asta, păi dacă domnişoara a lucrat la partid şi a făcut scandal pe-acolo şi-a dat-o afară... Exact, m-am interesat şi de familia ei şi de situația ei de la

şcoală.

Eee, aici sînt multe lucruri de spus!... Că taică-său a fost puşcăriaş, a complotat cu partizanii din munți, şi cînd s-a-n-tors le-a părăsit şi pe ea şi pe mă-sa. Iar ea a făcut sport de performanță, a fost în echipa de baschet, aici, la noi, păi nu-l ştiți

dumneavoastră pe Tăvi Lohon, antrenorul? şi-n lotu de junioare pe ţară... Cînd se întîmpla asta? Cam prin '68-'69... Da, exact don colonel, iar acum nouă ani individa a fost în Austria, era studentă, şi-atunci a vrut să fugă... Am toate datele. .. Cînd a făcut-o membră de partid? Păi n-a veţi în faţă dosaru ei? A făcut-o cînd era la U.T.C., a fost pe-acolo un fel de şefă cu timpu liber... Dar lumea zice că e rea de muscă, don colonel. Si că ce-a mai dat asta din fese pe unde nu te-aş-tepţi... Să nu călcăm pe bec, don colonel! Tre s-avem mare grijă, mare grijă... O să vedeţi, că fac acum o listă cu toţi amanţii ei... A, în liceu, păi e groasă don colonel, în liceu a fost ceva, nimeni nu ştie exact, cu beţivu ăla de antrenor, îl ştiţi, scandalagiu ăla, Oraviţan... Şi dup'aia la Bucureşti la facultate, acolo l-o fi cunoscut ea pe Darvari ăsta, că e profesor... Da, am înţeles, aveţi treabă. Raport în scris cu toate amănuntele. Gata, îl fac! Mă duc la şedinţa de tragere şi cînd mă-ntorc îl fac...

Şi iată iarna, cu frigul ei limpede şi cu mişcările ţepene ale braţelor şi picioarelor, cu ştrampii de bumbac si mereu aceleaşi maiouri groase năclăite de transpiraţie la sfîrsirul jocurilor de-a prinselea din curtea şcolii, iarna cu puloverele ei pe gît, ce caraghios şi cuvîntul ăsta *helanka*\ de unde naiba mai apăruse şi el? toată lumea îl folosea într-un fel de delir al evadării din obişnuit, iarna ca un corset obligatoriu, cu ar-rnura ei de linuri şi stofe, cu imbecilitatea puloverelor tale "ttbrăcate pe sub rochia de sarafan a uniformei. Ei bine, LEON era un băiat în uniformă de fată. Ea se numea în continuare LEONTINA, dar toată greutatea vieţii ei din acel prezent de o secundă, cînd înţelegea cine e de fapt LEON, se concentra

277

încet, ca un vin ce ţi se lasă în genunchi, în prima parte a numelui şi rămînea acolo.

Nu întîlnise nicăieri ideea asta a unei fiinţe care-şi schimbă senzaţiile si mintea după rotirea anotimpurilor. Poate că ea era o fiinţă anormală si anormalitatea ei trebuia ascunsă cu cea mai mare grijă. Mai ales iarna, pe frig, cînd trupul se îndepărta nefiresc de propria lui prezenţă tactilă, cînd dezbrăcatul şi îmbrăcatul se transformau în mişcări complicate şi enervante, faptul că în făptura ei de femeiuţă vorbeşte un adolescent răutăcios şi timid i se impunea cu evidenţă. LEON a fost mai întîi o jumătate de nume. Apoi chiar un alt corp. Corpul rece, difuz, uitat sub haine, redus la o funcţionare tăcută, indiferentă. Nu era totuşi cazul să exagereze prea mult. Eleva Leontina Guran era un LEON cu mersul săltat, elon-gat, cu unghii fine si întotdeauna bine îngrijite, un LEON cu pachetul de vată în geantă, clipind nedumerit din ochii verzi înconjuraţi de linia fină, abia vizibilă, a creionului dermato-graf. Cerceta neliniştită terenul fragil si minat de nenumărate puseuri de plîns al băiatului LEON - o fiinţă firavă, fragilă, aruncată undeva între străini, departe de casă. Pentru că ea era de fapt o băieţoaică, o haimana (bunica vitregă), o golăniţă de drum de ţară (propria ei descoperire), un mişel de copil (tata, la

mare supărare), o zburătăcită (mama). O în-cînta amintirea mă tuşii Elvira, cu vorbele ei de alint (n-a avut, nefericita, copii): „băiata Iu' mama", ea era băiata Iu' mama, „drac de copchil", ea era un drac de copchil, sau „puştulică", „ţînculeţ", „moţ mic", „păpuşică" (ea era păpuşica).

LEON era un caraghios, fireşte, îl ura dar se folosea *de* el. îi era frică să se gîndească, dar pînă la urmă acceptase că ei i-ar fi plăcut să fie un băiat, o fiinţă cu o altă putere şi de-a dreptul obraznică. Cu timpul devenise o agresivă. Prinsese repede gustul înfruntării pe viaţă şi pe moarte al competiţiei, era o cerebrală cu simţul terenului, cum ziceau „specialiştii" de pe margine, şi ce ţinută în joc! gestul agil, gîndul abil, săritura instantanee, driblingul cu paşi de uriaş, si cît de sigură devenise pe picioarele ei lungi şi rapide, pe viteza de percuţie a trupului ei cu coapse subţiri de femeie subdezvoltată, cît de încrezătoare ajunsese să fie în degetele ei care; 278

abia dacă atingeau mingea pentru a-i transmite acel fluid inteligent izvorît din privirea şi din mintea lui LEON!

Cos, plasa cu vibraţia ei violentă. Bravo, TINA! Rîdea, săgeata scurtă a privirii ei înfiptă în silueta antrenorului de pe margine. Dobitocul! Ticălosul de Oraviţan. Libidinos şi simpatic, dur si curvar, aşa spuneau fetele. Şi aşa si era. TINA-bă-iatul. Ea, un model de agresivitate pozitivă, realizarea lui, miza lui, o sportivă cu un destin de excepţie, era sigur. Oraviţan, proful ei, un lăudăros de calibru. TINA-maşina (se pricopsise şi cu porecla asta), cu vitalitatea ei năucitoare, cu tenacitatea ei elegantă de cîştigător invincibil. Acolo, pe terenul de sport, ea îşi descoperea încă o dată un alt trup, simţea vi-brînd în ea un soi de bărbăţie de care i se făcea puţin frică, aşa cum în copilărie i se făcea frică de vocea femeilor-comi-sar din aceleaşi şi aceleaşi filme sovietice proiectate pe peretele scorojit al Căminului Cultural, de gesturile lor hotă-rîte şi de privirile lor masculine, ucigaşe. Pe teren, devenise ea însăşi o astfel de femeie, driblingul ei irezistibil ca o rafală de mitralieră si-n urma ei cadavrele nătînge ale fetelor din echipa adversă, secate brusc de viaţă şi-ncremenite o zecime de secundă în poziţii de un caraghiozlîc nebun. Ii plăcea să dribleze să fenteze să sară. Braţele umerii torsul picioarele întinse, plutind prin aer, sintetizate într-o singură mişcare. Bravo, TINA! Şi LEON zîmbea scurt, îşi rînjea dinţii, îşi muşca orgolios buzele. Uneori, directorul Hermel se afla şi el în tribună. Aplauda mulţumit, îşi pusese semnătura pe transferul acestei fete şi nu greşise.

Timpul trecea, ea creştea. Alt trup, dar de fapt aceeaşi constituţie de femeie în devenire, cu sânii ridicaţi în sus ca nişte gheare, depărtîndu-se imperceptibil spre margini şi formînd o adîncitură prelungă numai bună pentru tricourile ei larg despicate în faţă. Şi muşchii umerilor care i se adunau în sus Iri rnănunchi pentru a-i pronunţa gîtul sveît, umerii ei puternici, întăriţi de miile de legănări cu braţele spînzurate de crengi prin livezile şi pădurile copilăriei, umeri rotunzi şi mari de băiat, de care întotdeauna

vara, la plajă, i se făcea PuUn ruşine. O vreme avusese tendinţa de a şi-i ascunde, Cu spinarea vizibil curbată şi ochii căutînd în pămînt, apoi Descoperise mîndria de a se vedea urmărită de privirile pof-

ticioase ale băieţilor şi pe negîndite mersul ei devenise şi rigid, mîndru de-a dreptul.

Rămînea nemişcată în faţa oglinzii, cu braţele lăsate mc pe lîngă coaste şi-si vedea sînii tari, cu vîrfurile roz, bubi roase. Nu era rău deloc. Umerii ei nu mai păreau atît de pr eminenţi. LEON nu mai era chiar atît de vizibil în carnea i Ieşea curajoasă pe stradă, mersul ei îşi pierduse timiditate învăţase să privească de sus. Timpul trecea, ea creştea şi iată-i axilele calde umbrite de subţirimea unui abur de păr roşcat aproape aprins după baie, în contrast izbitor cu pletele ei dfi| castană coaptă si cu ciuful plăpînd, de un brun metalic si dul| ce, al pubisului. Alt trup şi totuşi aceeaşi carnaţie albă, nelinistită, nesigură, de copil răzgîiat care fuge de soare. Piele ei pe care rămîneau toate urmele, toate atingerile şi lovit rile jocului, tot felul de zgîrieturi întîmplătoare. Ceva cu tul aiurea pentru o băieţoasă ca ea!

— Ce dracu caută o femeie frumoasă ca tine aici? Doctorul Minea era un bărbat înalt, cu o frunte extraordi nar de bombată şi mîini enorme. Ii pusese întrebarea fără nicf o intenţie, ca un fel de prelungire verbală, sincer mirată, a pri^ virii cu care o întîmpinase la intrarea în cabinet. De plictisea1*' probabil, în momentul acela mîinile lui se jucau cu trei mer pe care le arunca cu dexteritate în aer ca un jongleur. Atintisşl spre ea o privire deloc profesională, aprinsă brusc. Pur şi sim-l piu nu se aşteptase să-i intre pe uşă o pacientă atît de atrăţf gătoare.

Ii

Leontina trecuse şi ea printr-un şoc. Doctorul avea un cap| teribil de expresiv. Ochi negri, sprîncene groase, buze roşii| pline, bărbie feminină, rotundă. Sub nările largi şi subtiry o mustaţă stufoasă, foarte neagră, cu vîrfuri scurte, în f liţă. în rest nici un fir de păr. Capul ras, puternic bronzat, jinit pe un gît gros, prelung, cu artere vizibile.

„Dar ce dracu caută un mascul ca tine aici, printre nebt si epave umane?" i-ar fi venit ei să-i spună. Tot ca o reacţ| spontană. Apoi ea s-a aşezat pe un scaun şi el a deschis ţ| registru. Pereţii cabinetului erau acoperiţi cu tot soiul de p" turi aiurea, care nu reprezentau nimic, doar pete şi linii i o violenţă cromatică greu de suportat. Pe Leontina aceste J

crări, unele nici măcar înrămate, o surprindeau nu prin lipsa de subiect, ci prin aerul lor de veselie isterică. Ceva cît se poate de potrivit cu fiinţa doctorului, cum avea ea să constate în zilele următoare de şedere în sanatoriu.

Ce se întîmplase, de fapt? Trecuseră cîteva luni de la scandalul ei cu Anghel Carp. Venea toamna, începeau şcolile, în-tr-o zi a fost chemată în biroul tovarăşului prim-

secretar şi i s-a propus un post de profesoară suplinitoare la țară. Era prea mult. Ceva se rupsese în ea. Ceva o luase razna în mintea si carnea ei. O criză violentă, isterică. Se repezise la Maxim Enache înarmată cu statueta de bronz a unui oțelar care trona pe masa lui de lucru, deasvipra unui teanc de hîrtii. Gata să-i spargă capul ticălosului. Au imobilizat-o cu greu şi au chemat salvarea. Apoi spitalul, sedativele, perfuziile şi în cele din urmă sanatoriul de boli nervoase de la Brădet.

Acum era aici, la sanatoriu, îşi revenise aproape complet. Şi-n fața ei celebrul doctor Minea. S-a trecut mai departe la investigația clinică. A trebuit să răspundă la tot felul de întrebări şi să-i povestească pe îndelete bărbatului din fața ei întîmplarea cu Anghel Carp. El o privea cu ochii lui lucioşi (niciodată ochii lui nu vor fi altfel), fumînd țigară de la țigară, muşcîndu-şi buza de sus şi mustața, jucîndu-se cu obiectele de pe birou: cele trei mere, o sumedenie de pixuri de toate culorile, o pensetă de operație - ce naiba făcea cu ea? -, bricheta, pachetul de țigări, inelul cu cheile de la maşină. Privirea lui prietenoasă o îndemna să vorbească. Şi pe măsură ce povestea, ea simțea cum o cuprinde liniştea. O linişte ne-păsătoare, împăcată, primăvăratecă, răcoroasă ca o țigară mentolată.

Povestea şi parcă îşi spunea la fiecare propoziție *Acum tot nu se mai poate face nimic.* Doamne, dar ea rămăsese o femeie atît de vie! Cît de inutilă era în fond toată suferința ei, cît de puțin profundă era rana care-i îmbolnăvise sensibilitatea! Descoperea încă o dată, privind capul de sfinx al doctorului Minea, că frumusețea ei era o valoare stabilă, pe care nu o luase niciodată foarte în serios şi că tocmai această nepricepere a ei de a se şti tot timpul frumoasă îi adusese atitea "ecazuri.

281

Se uita la fața şi mîinile doctorului şi înțelegea că povestea ei nu era pentru el nici interesantă nici neinteresantă. Multe din pacientele sanatoriului avuseseră parte de întâmplări similare. Unele fuseseră chiar molestate fizic. Iar dumneata chiar ai avut noroc, domnişoară! Ce cazuri am întîlnit eu! N-ai dumneata atîta imaginație!... Aşa că el a simțit ime-diat nevoia să-i țină o mică teorie în legătură cu frumusețea 1 femeilor. Nu întotdeauna mintea si sensibilitatea femeilor \ erau la înălțimea acestei frumuseți. Nu, nici poveste! La mijloc era sau prostia sau incapacitatea de adaptare. Pentru căi femeile frumoase, dragă tovarăşa Leontina Guran, nu sînt | bune la pat. Lucru cert! Sînt prea mîndre, prea mofturoase... I Şi de fapt ce căuta ea acolo, în lumea activiştilor de partid? I La ce dracu se aşteptase? Aproape că îşi merita soarta! Aproa- ^ pe că ai meritat-o, scuză-mă! Da' sigur, el avea să-i prescrie / imediat o medica ție, însă esențială era relaxarea.

— Aici, la noi, domnişoară, toată lumea se relaxează. Fiecare după necesități. Ceva cu totul atipic pentru mărețele programe ale partidului. Dar ce să-i faci, partidul e una si

să- t nătatea fiilor săi devotați e alta. Iar el, doctorul Minea, e un , ostaş devotat al partidului care trebuie să aibă grijă de aceşti fii rătăciți. Da, dragă, relaxează-te cît poți de mult, du-te la sala de sport, plimbă-te prin pădure, nu ezita să... ştii tu ce, cînd se iveşte ocazia, ia şi medicamente dacă vrei, şi da-i în t pizda mă-sii! Nu doar că viața-i scurtă dar e şi una singură. Păi nu-i ruşine?

Ruşine față de ce? Ar fi vrut să-l întrebe pe doctorul Minea ce voise să spună de fapt, dar el tocmai primise un telefon si se ambalase într-o lungă discuție despre ultima etapă de fotbal din cupele europene. Gesticula şi vorbea, din cînd în cînd ochii lui îi măturau fără nici o jenă trupul, pipăindu4-; pe rînd gîtul, sînii, genunchii, gleznele. Şi pentru că dialogul acela nu se mai sfîrsea şi pe fața ei se citea deja un fel de netş linişte, el i-a făcut semn din ochi că poate să plece, seu du-se din umeri că n-are ce face.

A ieşit din cabinet şi s-a îndreptat spre salonul unde şese repartizată. La uşa doctorului aşteptau trei bărbați. Un dintre ei, un mititel între două vîrste, bine îmbrăcat, cu o p

282

vire fixă si sigură, de posedat, le explica destul de calm celorlalți:

— Eu sînt adevăratul Ceauşescu. Lumea crede că am murit, dar n-am murit. Nu pot ăştia să mă-mpuşte pe mine. Am piele antiglonț şi mațe de oțel. La mine nici otrava, nimic, păi n-au încercat să mă otrăvească de zeci de ori!... Acum, mai nou, vor să-mi reteze capul şi să-mi fure creierul. Da' nu ti no i Sînt tot timpul pe fază. Dorm cu pălăria pe cap. Şi nu rny mai tund. Am luat măsura să nu mă mai tund. N-am rourst, mă! Ceauşescu e nemuritor, mă! Asta nu înțelegeți voi, guguştiucilor!...

Auzise cvi claritate toată acea aiureală de vorbe care într-o altă situație ar fi făcut-o să-şi bage capul între umeri de frică. Nu se speriase prea tare, dar convingerea cu care bărbatul aceia bine îmbrăcat, cu fizionomie de om normal, spunea ce spunea i s-a părut atît de scandaloasă, că a simțit nevoia t>ă-şi facă cruce. Drace, în ce lume intrase!...

Frunza uscată a ştiuleților de porumb seamănă cu hîrtia de la alimentara. E galbenă, groasă şi aspră. Bunicul Marcu intră pe poarta cea mică a şurii, umple coşărcile pînă sus şi cară porumbul în bucătărie. Afară bate vîntul şi zdrențe înghețate de aer răzbat prin cercevelele ferestrelor. CERCE-VELE! Ce mai cuvînt!

Bunicule, şi cum se spune dacă e una singură? Cercevea, toacă mică. CERCEVEA? Dar cerceveaua asta nu e un fel de cercel de lemn? Nu, nu e un cercel, spune bunicul şi răstoarnă conținutul coşurilor pe duşumeaua bucătăriei. Bunicul Mărcii e morocănos şi n-are timp de ea. Aşa e el întotdeauna cînd munceşte. Şi tu trebuie să te gîndeşti singură mai departe, pentru că uite cuvîntul cercevea e aproape de cuvîntul PERDEA. Apoi urmează cuvintele SARDEA, JOC ARDEA (ăsta e un cuvînt țigănesc învățat de la Tăvică), PODEA, CUREA, RONDEA pe care le poți lega unul de altul în diferite feluri. w Iar frunzele care învelesc stiuleții de porumb se numesc PANUŞI. Ele sîrit un fel de MĂNUŞI

de hîrtie. Stiuleții sînt [ni]Ște PĂPUŞI lungi şi galbene, cu mustăți de PLUŞ aspru. *a* Cimentară hîrtia e tăiată cu cuțitul în două şi pusă pe cîn-[ar]- Pe ea e aşezată bucata de marmeladă cleioasă şi hîrtia

283

se umezeşte. Acul lung al cântarului începe să se mişte ca un nebun la dreapta şi la stingă pînă cînd se opreşte de tot. } Atunci nenea Carol, vînzătorul de la alimentara (unii copii zic *alimenfoame),* ridică hîrria cu bucata de marmeladă şi face pachetul. Tu duci pachetul acasă. In plasa cenuşie de ață pe care o tii în mînă se vede o pîine neagră, cu coaja ca o pojghița de rugină. Cuțitul intră în pîine si rugina se răspîndeşte pe masă în zeci de bucățele tari ca tabla.

Mănînci marmeladă pe pîine şi din cînd în cînd limba ta descoperă cîte o codiță de fruct, cîte o coajă aspră şi fărîmi-cioasă pe care le mâruntesti cu plăcere în dinți. Mănînci şi cauți cu limba aceste resturi amestecate cu pasta groasă. Cîte-odată limba ta descoperă şi bucățele de hîrtie galbenă. Te gîn-deşti la frunza porumbului. Si te gîndesti la vîntul care foşneşte prin porumbul uscat, necules încă, în ziua în care bunicul Marcu desjugă vacile si lasă carul în capătul locului sub paza ta. Seara porumbul e adus acasă.

Stiuleții de porumb sînt galbeni ca păpădia ofilită. Boabele de porumb sînt tari si stau înfipte în lăcaşurile lor ca nişte pietricele uşoare, în vîrful ştiuletelui de porumb se află mătasea neagră, mătasea roşcată ca părul de ață al unei păpuşi, mătasea castanie ca tutunul din cutia de tablă cu mucuri de țigări de pe măsuța bunicului Marcu. Ție îți place să apuci frunzele şi să le tragi în jos. Iți place să atingi cît mai repede dinții galbeni si încă umezi. încet-încet, stiuleții de porumb se adună în mijlocul încăperii. Grămada creste.

Au apărut şi vecinii bunicului Marcu, nenea lonas şi tanti Ionica, moş Coanta si tusa Lina, si mîinile lor lucrează repede. Grămezile de frunze le acoperă bocancii. Munceşti împreună cu ei. Iți place sunetul uscat şi umed al pănusilor. Asprimea care-ți furnică degetele îți dă o senzație de putere. Iți place aerul cald şi mirosul de vin cu scorțişoară care se răspîndeş- ^ te în încăpere. Bunica *Profira a* adus din pivniță o sticlă şi pune vinul la fiert în ibric. Tu ai vrea să te acoperi cu frunzele de pe jos, să-ți umpli brațele cu stiuleții galbeni. Apoi vinul cu scorțişoară este turnat în căni. Hai ia si tu, copilă, şi gustă, îți dă voie bunicul. La început simți ceva fierbine, apoi ceva pişcăcios, apoi un gust ca de sirop de tuse, ca de suc de *agrişe, ca* un ceai de sunătoare dulce şi gros. 284

Gustul vinului fiert ți se răspîndeste în carne, mai iei o eura si încă una si bunicul se face că nu te vede. Fierbințeala se risipeşte în mîini si picioare, îți amorțeşte stomacul. Te-ai încălzit si îți vine să te dezbraci. E atît de plăcut în bucătăria bunicului Marcu în care oamenii au prins chef de vorbă si povestesc tot felul de întîmplări. Te uiți la bunica

Anuța care ți început să frămînte aluatul pentru scoverzi. De ce se zice scoverzi, cînd ele nu sînt verzi? Şi scoverzile au gust de pîine, *nu* gust de untură încinsă si de *zahăr,* au gust de bob de grîu spart în dinți. *Scoverzi si scocuri verzi,* îți trece gîndul ăsta prin cap. 31 laşi să treacă, închizi ochii. Adormi.

în Republica Socialistă România a demonstrația de *23* August. Pentru venit vara. Oamenii muncii se duc el fructele noastre n-au gust. La la Amara. Noul plan cincinal dă din coadă. Holda va geme de roadă. Ziarul nou apărut străluceşte de curățenie si de cuvinte înălțătoare. Dm uzine se scurg tractoare. Bunuri de larg consum pornesc la drum. E din nou dimineață. Asta da viață!

-------_ ii i_nj yujit. l_d

muncă, bă! în țara asta nimeni nu stă. Pufoiaca vătuită vrea pace si bunăstare si cît mai multe blocuri si semănători si combine. Nu prin baruri cu tot soiul de putorine! Dar în sfîrşit... Televizorul fîşîie fericit. Nimeni nu stă cu crăcii în sus. E mult de produs. Minerul scoate instrumentul şi si-l vîră. Trepidează si el o țîră. Cărbunele negru ca untul îi motivează avîntul. Colectivistul si-o pune pe umăr. E sapa lui,

/^-'r •-'- ~—~ll <-

......._„?„. ,i_>i.u ua vidld J

Fusta colectivistei rîde la soare. Nu sînt motive de-ngrijorare. Poporul îşi plimbă buzele pe nai. Trai pe vătrai. Plutonul de soldați behăie vigilent marşul paşnic. Băieții cîntă , ____~^r~,~,,

straşnic. Trenul aleargă clipă de cli- Pa Fără pic de risipă. Bunicul pli- «este neobosit. E imponderabil de •encit.

Pantalonii de salopetă urcă pe sche- ie sau inîră-n hală. Brutăreasa e-n pielea goală pe sub halat, încă se

,

dar ce sapă! Scoate din piatră apă. Brutarul apucă lopata si-o bagă. Pîinea se rumeneşte întreagă. Tex- tilista o scarmănâ. Dar ce carpetă, cît de cochetă. Oțelarul o-ndeasă, oțel să iasă! Pictorul şi-o expune şi el. O lucrare model în care apare

mai gîndeste la hîrjoneala din pat. Pai ce pisici, oricine e liber să facă copii, să se tăvălească prin bălării. Partidul nu se supără. Nu! Sau ce

_ ..------. ..i wui i_ upaic

şi cel mai iubit fiu al poporului, tovarăşul Ceaşcă, cu şapcă şi rubaş-că, stabilind după plan noul peisaj al viitorului. Toată lumea îşi dă pri-

. c ai viitorului. Toată lumea îşi dă pri-

spui tu? A, uite-l si pe duşmanul po- Porului! Dar ce ştie el despre chi- nul ogorului şi bucuria muncii. Sau cum se poartă pruncii pe umeri, la

nosul, pune osul, totul pînă la ul- timul strop, fără să te scarpini sub dop. Raboteza dansează o horă bă- trînească, să se ştie. Totul e-nregis-

trat pe hîrtie si intră imediat în cartea de istorie. Gloria-i glorie! Căci iată, spicul de grîu s-a ridicat în picioare. Vrea să crească mai mare si cu mustața mai groasă. Stiuleții de porumb se-nfig în atmosfera bu-lănoasă de nori. Pe cer sînt mai mulți sori. Copiii veseli ascultă buletinul de ştiri. De ce te miri? Sînt maturi. Si curajoşi ca nişte vulturi. Iar mămicile ciripesc gureşe pînă la sacrificiul suprem. Ştiu să prepare din prune gem. Si din roşii fac bulion pentru bărbatul Ion. Furnalul zum-zăie gros. Tarlaua boscorodeşte mănos. Culturile de floarea-soarelui si ele, cu talgere mari şi grele. Se aude gînguritul entuziast al fabricii de pîî-ne. Grija față de ziua de mîine. Muncitorul munceşte cu spor pînă la ultima picătură. Sîmbăta iese-n natură şi se distrează, mănîncă mici, bea bere, visează la apartamentul cel nou. Păi cine să i-l facă cadou? El pune ban peste ban, mai are de strîns cureaua un an. Si uite că pisicuța îşi spală lăbuța şi dă pagina mai departe. Ai carte, ai parte. Pe dealuri se înaltă păduri răcoroase de strunguri. Gîştele gîgîie-n crînguri. La cîmpie pămîn-tul înghite un sac de fosfați si mai vrea. Va fi mîndru de producția sa. Sînt blocuri seculare peste tot. Capitaliştii au luat-o-n bot. La noi e fericirea. Noi nu ne

pierdem cu firea. Aici nimeni n-o freacă. Ei, da, si un pic de odihnă, o leacă. Activitatea *e* neobosită. Priveşte cîmpia cosită, cîmpul cules, borceagul cel des, strugurii din hîrdaie. Căci iată, cel mai iubit fiu al poporului iese si el din

286

baie. Oamenii merg. Sînt vii. Ţin (mină copii. Frumoşi si dolofani < capetele mari ca nişte bostani, mîntul strămoşesc rage de bui rie. Noi ştim să apărăm a noas glie. j

Nimeni nu arde gazul de pomana Toţi muncesc pentru hrană si nu d nici o clipă înapoi. Uzina are pre si agregate noi. Alimentara are g lantare curate. Cu sticla de o mie < carate. Tovarăşul are mapă şi pix. *k* meni nu dă la noi chix. Minunate înfăptuiri inundă orice meleag." întîmpină-n orice prag. Cozile sîr cuminţi şi ordonate. Cumpărate aşteaptă la magazin în spate. Nu ce mentează. Toţi se mobilizează. Ta zburdă peste plai. Ce alai! Mulţumirea de sine se umflă şi dă pe dirl afară ca aluatul în troaca din că-j marâ. Totul geme de bucurie ca uijj roi de albine. Vasile are o familie; care nu mai poate de bine. Ileana' are o steluţă roşie-n frunte si murK ceste la munte, face brînză şi caşcaval. Uneori oboseşte şi cîntă dir»î caval. Alţi ciobani au ghiulele între picioare şi sarici pe umeri. FaC'î la copii de nu poţi să-i numeri. Dar J e bine aşa. Si nu ne vom lăsa. Po-| porul va fi mare şi plin de mîndrie^ cu flori la pălărie. Măriuca ascun de în buzunarul de la piept un vi itor luminos. Tocmai a cumpăra pentru ciorbă un os. Aragazul *ty* roade smalţul de încîntare. E *săf* bătoare mare. Septelul creste. *Bat* ta e doldora de peste. Iar cel mai iubit fiu al poporulu deschide gura si spune. Se petre o nouă minune. El are sînge în vin

nu muci. Altul ca el nu mai poţi să produci. Pentru că mîna lui nu stă o clipă. Gîndirea lui nu cunoaşte ispită. Munceşte cît zece si pe toţi îj întrece. Si ca el tot poporul construind viitorul. Nimeni nu pierde timpul, dragii mei. Asta-i ţară de lei. Capitaliştii se aia pe ei de invidie si neputinţă. Păi, dacă n-au con-

ştiinţă! La noi victoria nu cunoaşte răgaz. Schimbăm orice macaz şi mergem înainte cu elanul în vintre. Munca e neslăbită si nimeni n-o evită. Măreţele realizări intră-n legendă. La noi nu există arendă. Si nici exploatare. Ne avîntăm cu co-rabia-n mare din pisc în pisc. Noi nu cunoaştem risc!

Devenise o creatură ciolănoasă, un fel de scîndură de carne uscată, cu ochi si gură. Cu urechi absurde, ascuţite, ca de evreu bătrîn, de care atîrnau două belciuge argintii, ieftine. Asta simţea. Se privea în oglindă si asta simţea. Asta simţise si ia sanatoriu. Apucă lanţul şi trase apa. îşi aranja fusta. Deschise uşa şi reveni în încăpere. Nu mai avea chef să-i citească nimic. Se aşeză la loc, direct pe mocheta îmbîcsită de praf, cu spatele sprijinit de dulap şi picioarele încrucişate băieţeşte în faţă, dar îşi vedea genunchii proeminenţi, bolovă-p.osi, numai genunchii mai rămăseseră din picioarele ei. Ca fulgerată, descoperi această transformare ca pe o realitate ireparabilă, deşi gura ei continua să articuleze cuvintele la fel de impetuos, cu acelaşi orgoliu, acum penibil (după cum o tăcea să înţeleagă un sentiment mîlos ascuns în străfundurile cărnii ei) al femeii cîndva admirate, irezistibile.

Era ridicol, se simţea o caraghioasă, îi părea rău că deschisese caietul cu însemnările de la Brădef, Ceorge o privea H.:cid pe sub sprîncene. Şi ea tot nu se lăsa. încerca să facă P'-' volubila şi pe stiutoarea si să arunce în urechile lui cuvinte cu două tăişuri, care nu-i prea ieşeau. Oaspetele ei rămăsese răsturnat în fotoliu, într-o atitudine sau ironic amuzată sau dispreţuitoare. O ascultase atent şi răbdător. Iar la sfîrsit îi spusese că e o fandosită si o bovarică, o coţofană caraghioasă, o deşteaptă de doi bani, o scîrboasă făptură egoistă, subjugată fără să-şi dea seama de înţelepciunea tîmpă a carpetelor de bucătărie gen *bărbătelului să-i faci fript urică, cozonaci.* O terminase scurt,

fără menajamente. Nici măcar nu ştia să scrie, avea cică o sintaxă de o eleganţă lustruită, sintetică, fără piele, darmite muşchi şi carne, cădea în bălţile liniştite

287

ale adjectivelor de duzină, *idealiza, făcea pe* filozoafa, era o kitschomană incorigibilă. Păcat de percepţie, care era ade* vărată. Ştia să vadă, însă degeaba, degeaba...

George o ascultase tot timpul, fără nici o tresărire a muşchilor fetei, cu scepticismul profesorului de retorică ce ştie totul, pe care nu-1 mai poate impresiona nimic, încă de la intrarea în casă, nu-i acordase nici o atenţie lui Corci, iubitul ei, care zăcea aproape adormit pe un scaun în faţa televizorului, si pe ea acest fapt o enervase cumplit. O enerva şi acum. Si o enerva cu atît mai mult cu cît dobitocul de Corci, stînd în genunchi în faţa ei, rîdea şi o înconjura cu gesturile lui de cîine beat, întinzîndu-şi capul şi atingîndu-i soldul cu fruntea, din cînd în cînd molfăindu-i fusta subţire într-un fel de sărut cleios de beţiv împăcat cu sine, fericit cu condiţia lui patrupedă.

Chiar aşa şi era. Doamne, cu cine ajunsese ea să trăiască! Pentru a căuta un pachet de ţigări pe raftul bibliotecii, Corci pornise prin cameră în patru labe, lovindu-şi palmele de parchet ca un elefant orb. Ea îl privea cum se apropie de oglindă şi peste spinarea lui curbată, în cămaşă cenuşie cu ape, îşi vedea într-un fel de întuneric luminos capul de paiaţă, de pa-ţachină. Era doar o umbră de cap cu urechi enorme şi bărbia ascuţită. Dermatograful îi contura ochii într-un fel de splendoare mortuară. Si carnea ei: cenuşă, lut cenuşiu. Curgeau pieile de pe ea. Deposedaţi de elasticitatea ţesuturilor subcutanate de sub bărbie, obrajii îi alunecaseră în jos, ca în desenele groteşti ale lui Munch. Sub maxilarul inferior putea zări un fel de guşă tremurătoare, numai bună de tăiat cu foarfecă. Se şi gîndea la pielea obrajilor ei trasă chirurgical spre tîmple, decupată în jurul urechilor, întinsă bine şi cusută la loc. Văzuse asta la televizor, la bulgari, într-un documentar american despre progresele medicinei.

Apoi Corci se întoarse rînjind, bălăngănindu-si capul, cu pachetul de ţigări în dinţi. Reuşise să-si aprindă o tigară, să-şi umple încă un pahar de vin şi să-1 dea peste cap dintr-o sorbire. Prăbuşit din nou pe covor, bărbatul cu care din cînd în cînd ea făcea dragoste, îşi întinsese capul în poala ei şi o privea pe sub sprâncene ca un drogat. „Hai, mă, că e deş-teap-tă. E deşteaaaaaaaaptă foc! De ce-ţi baţi joc de ea"" bolborosea 288

el, adresîndu-i-se de fapt lui George care continua să nu-1 bage în seamă, de parcă nici n-ar fi existat. Ea îi simţea capul greu apăsîndu-i sexul şi burta si nu-i vedea decît albul ochilor si resturile pupilelor pierdute sub pleoape. Ea o scîndură uscată de came, şi el o moluscă. De cîte ori, noaptea în pat, îi simţea sexul umed şi moale împins în labiile ei uscate trăia un fel de uşurare. Viaţa nu mai era la fel de urîtă. îl primea resemnată,

placidă între picioarele ei şi îi strîngea în brațe, năclăită de transpirația lui sărată, spatele gras.

Corci Ambrus, violonistul Filarmonicii din oraş, era un tînăr cu apucături boeme ce acceptase să trăiască împreună cu ea pentru nimic şi care nu făcea nici un efort să caute semnificația nimicului pe care ei îl trăiau împreună. O lăsa pe ea să generalizeze, să articuleze propoziții, să scrie, poftim, dacă ajunsese chiar în halul ăsta. In rest, totul era căcat. Repeta şi ea cuvîntul ăsta din cînd în cînd. însă ea îl articula sticlos, ca pe un glonț impecabil lustruit, de paradă, în scris nu avusese niciodată curajul să-1 folosească. Pentru că ea nici nu ştia cum ar putea descrie căcatul şi porcăria, fără a folosi cuvîntul „căcat" si cuvîntul „porcărie" care atunci cînd vorbea îi veneau imediat pe buze. Cînd scria, ea spunea cel mult „o chestie urîtă", *„o* treabă sdrboasă" etc. în sensul ăsta George avea dreptate. Prea multe fandoseli şi inhibiții...

Aşa că nu-i mai citi mai departe, cum avusese de gînd, si întîmplarea cu doctorul Minea, care se ocupase de ea. I se i'ăcuse ruşine. Simțea nevoia să se scoale în picioare şi să-i ardă un şut zdravăn lui Corci (unde să-1 lovească, în coaste sau în fesele lui puturoase?), pentru a rămîne singură în fața oglinzii, în fusta ei cloş, scurtă pînă deasupra genunchilor, de adolescentă ciolănoasă de la liceul maghiar. Să se privească iar, să i se facă silă, să mai constate o dată în ce hal ajunsese. N-o dăduseră încă afară. Li se făcuse milă de ea? îi speriase criza ei de nervi? N-o aruncaseră încă prin nu ştiu ce coclauri. Dar lucrurile erau clare ca bună ziua, o chestiune de timp. Surpriza putea să apară oricînd, un fel de şopîrlă leneşă ce iese din tufiş şi-ți taie calea, făcîndu-te să te opreşti în loc. însă nu-i mai păsa, nu-i mai păsa, şi ce dacă, şi ce dacă pentru că ei oricum nu-i mai păsa.

S îs.*

DA, O DUREA ÎN CUR. NU-I MAI PĂSA DE NIMIC SI DE NIMENI.

Cît despre George, la naiba! se săturase de cenzori.' cu cîtă bucurie se repezise astăzi spre el cînd l-a întîlnit în* tîmplător pe stradă si-l convinsese să-i facă o vizită! Nici < nu se gîndise la Corci, ca să vezi! Aşa stricase totul! Tot ce-il mai rămînea era să fugă din oraşul acesta atît de provinciali care o zdrobea cu amintirile lui, pentru că aici ea făcuse liceul.! Nu mai era în stare să-i vadă pe stradă pe vechii ei profesorii şi să-i salute zîmbind, cu ochii plecați ca o mironosiță. Nul mai era capabilă de atîta fățărnicie.

După scandalul cu Anghel Carp fusese criticată în sedin-l ța (fireşte, din cu totul alte motive), i se tăiase din salariu, f şese obligată să descopere perspectiva unor şi mai inter inspecții prin satele şi comunele județului unde să scoatătapet aceleaşi minciuni, aceleaşi bla-bla-uri, aceleaşi amenin-| țări şi planuri de măsuri. Dar ea nu ştia să amenințe. Ştiai poate să se răzbune şi răzbunîndu-se să se facă de rîs. Cort cubinajul ei

cu Corci devenise notoriu. Toată lumea vorbea,! toți o arătau cu degetul. Deci o depresie nervoasă cu multei cauze. Doctorul Minea o făcuse să aibă încredere în ea. Dări la ce i-a folosit sanatoriul?

Şi atunci, să fugă la Bucureşti, la tanti Teo (oare ce mail făcea această femeie teribilă?), să le caute pe Piri şi Lu-y, prie tenele ei din studenție, sau pe Mimoza Alexandra Sega, Ramona Palade, marea baschetbalistă din echipa națională,} să-l caute pe doctorul Darvari, bonomul ei profesor cu privire de morfinoman?... Sigur, era o soluție, ar fi fost o soliH ție... Ce dracu, doar nu se urîțise şi nu se tîmpise de tot! NiS decăzuse chiar în asemenea hal. Avea încă resurse. Avea înc în față viitorul. Şi cine se găsise să-şi bată joc de ea? Uite ci Corci şi George, adică doi proşti. Fiecare în felul său...

Numele ei ca o lentilă de contact între eu şi non-eu (dl era o formulă bine găsită), numele ei ca tina străzilor tine din cartierele proletare, numele ei ca o lentă de mielină înt jerbă funebră, numele ei leonin, leninos, leorpăit de gur prietenelor din copilărie. Leontina, Lenuş, Tinoşka. Ni

290

ei e o colină de senzații lascive, o Colentină de mucus primă-văratic. Numele ei catilinar, de hidrargir, e o mănuşă de ma-moş- Tina, Leona, Țînuta. Lestrigonii vocalelor din numele ei se înlănţuie-n marş, cantilena semitică a leprei vizionare cu steaguri roşii spulberă munții. Furtuna de aplauze a neofiților, țipătul daco-slavic al izbînzii dărîmă biserici.

Tina, tineta, titireza, tinoasa, tinbotoasa, o tilişca de gesturi şi instincte cameleo-iice, o tiară tiabulară, o tibulă ticăi-toare, tiduloforă, triformică, o tigvă imnică, o tildă timpurie, selvică. Şi tinerețea tipografică a goeletelor de propagandă, tirul tistolic al tinerilor prozeliți, triturarea tainului ideologic, trovantul filiform al încercărilor veneriene.

Stalineia Staleona, trotinela leontica. Tina tenola! Polenul lemnului dulce îți stă înainte, maleola letală a în-tîmplării îți pîndeste castelele ovariene, melena roşie ca sîn-gcle eroilor, calina cascadă de țepi, galena neagră de ebonită a radioului din dulap ies din coşmarul memoriei. Numele tău e napoleonul de aur al neînfrînării, numele tău sfîşie îmbrăcămintea de melană caldă a orizontului înghețat, şi din cătina rubinie a dealului abrupt, din botina piciorului fin al fricii de moarte numele tău ia viață.

Ceaulină cu aripi de barză, Ceauşină hrănită din lenea lemnoasă a leilor asirici, din lentoarea lipidică a primelor veri, adormită sub leandrul din curtea bunicului Marcu, tu arunci peste bord lestul nacelei adolecentine, tu propagi lepădarea de limitele pielii, tu ții în mînă lesa cîinelui de paradă, tu povesteşti legenda fraților de sînge albastru, tu te legeni nervoasă în lectica prințesei, dăruindu-ne nouă lepidoptera instinctului necenzurat, leontiazisul dorinței, leopardul de zgură al sărutului, lepidodendronul arctic al mîngîierii.

Tu eşti el. Leon sau leucomul privirii înainte, Leon ca o levură alcoolică de ametist, ca levitaţia levitică a lexiconului de partid şi de stat, ca tinctura amară a crizelor de creştere. Eşti vomitura ontică a visului viril. Leon şi noela canoei, Leo-ruca - olena lanorei, Leontina - tinolena notilena anelinca, Leon şi Tina, o fată pronunţînd cuvinte urîte în limba *oniie* Ş[1] un băiat pronunţînd cuvinte frumoase în limba *onate.* Ti-ena lenita, limbă torenţială de miere, limbă de oameni cu Patru urechi muzicale şi privire colmatată de sfinx.

291

Neţii oen.

Lait lela ino aii tanoe. Tena aion eli elio. Tonela eli.

Ona ana leona eli eli lama sabactami?

Mi te-o, ni te-na, itinol, nono, tita le nionl

Limbi băieţeşti şi fetiţoase, limbi muieresti şi bărbate promulgate de tine, coapte în creierul tău genital, limbi! care vorbeau personajele tale din jocul de-a personajele < la plicticoasele ore de tehnologie din liceu: Tîon din Alex dria, Antion de Avignon, Lena Leonarghia, Leti, femeia lu Yeti, Lea Lealitoglu, Lot Poliglot, Leta Ragheta, Lina de l bourg, Lia Liazulli-Lenormand, Loenia Lapona, limbi sic râie, amigdalitice, muezinice, scopilofage, meliflorale, infa tofile.

Colegul tău de bancă, Eleonor, trebuia să inventeze şi (personaje în numele cărora să se regăsească literele din nit mele lui. Şi din literele numelor voastre voi consrruiaţi o l sau două limbi, una masculină şi alta feminină, în care se baţi mesaje. Dar tu aveai mai multă imaginaţie, mai mult îndrăzneală, mai multă dorinţă de altceva şi întotdeauna < tigai jocul. Şi nu era normal?

Lena Leona, Lenita Lona, Lonina Lea! Tu singură poti s auzi alintul alunului singuratic, linula limbută a frunzele de migdal, laina lărmăitoare a licuricilor, vorbele pronunţaţi pe patul de moarte de Noemi Noe, soţia nevolnicului ne pont, de Nae din Niculiţel sau Nati de pe strada Pangrat de Ina lindiculina, de Gina Mena. Tu singură poti să auzi,] tru că tu eşti a mea. Taina Katina e o maşină de cusut, No Neumans e o umbrelă de soare, Nionel Nimens *e* alpinist torsului tău de cleopatră, Oelia Ofelia muscă, Nino Ploieştir promite, Anita Bonita e o marcă de cafea din Antile. Sing tu eşti liantul italo-galactic al odrăslirii, aloea de pe munt Etna, lumina de neon a olanelor roşii, tu şi elita poporul* Alien. Nona Nelitaşvili e o iapă de curse, Neţi Tinelos e i cocoş de luptă. Numai tu stai închisă ca un vierme ir în miezul lemnos, lenevos, lamelat al cărnii numelui tăm fată-băiată. Iîna-Betina, Leon-Eleonor. *Nonati oloe, eo ti, ni i elo ina toin, one li, lina ole. Tile-tile, ole! Olenita polena. No Latino. Leti-leti, leo!* Bocet şi cîntec.Tina Thanatos.

răci ea va rămîne închisă, ca praful de puşcă în glonţ în ful numelui ei. Căci ea va fi lipită pe eticheta murdara

SLtâ acolo pentru vecie. Aşa va fi să fie...

292

FRUCTUS LABORIS

Au urmat patru ani de navetă ca profesoară de sport în-tr-o scoală comunală din judeţ. Şi într-o zi, din pură întîm-plare, întîlnirea cu doctorul Darvari, fizioterapistul Spitalului Studenţesc din Bucureşti şi fostul ei profesor, îl remarcase surprinsă în mulţimea din piaţa medievală a oraşului, într-o după-amiază de vară, cînd ea ieşise după mici cumpărături. Doctorul se afla pentru cîteva zile în localitate la nu ştiu ce congres pe teme medicale si părăsise de unul singur hotelul să se plimbe pe străzile vechi. S-a bucurat fără nici o reţinere, nu cu mult timp în urmă se gîndise la el, cuprinsă de un fel de nostalgie amară. Ca să vezi potrivire! Dar si starea prin care trecuse atunci, cînd cu examenul de fizioterapie. Privirea lui de drogat... Incredibila lor escapadă la campingul de la Cernica... Se uita curioasă la bărbatul din faţa ei, nu se schimbase deloc... Ochii lui îşi păstraseră vechea senzualitate şi în ciuda vîrstei care se apropia vertiginos de 50 de ani, irişii de un albastru pătrunzător erau ai unui om tînăr. Părea la fel de timid şi neîndemînatic. Au vorbit tot felul de banalităţi, si-au notat numerele de telefon.

In seara aceleiaşi zile doctorul o sunase, iar peste cîteva luni, după mai multe descinderi ale lui în gara din S. (cobora din trenul de Bucureşti mai ales sîmbăta dimineaţa, încărcat cu toate bunătăţile din lume, şi pleca înapoi duminica seara, mai optimist şi mai liniştit decît venise), Leontina se mutase în capitală, pe strada Grădina cu Cai, într-o casă 011 etaj, deloc arătoasă. Faţada de cărămidă aparentă era chiar la stradă. Păşeai mai întîi într-un hol larg şi destul de în-unecos, dădeai imediat în dreapta de un cuier în care era

297

atîrnată o haină de pînză cauciucată, un juvelnic cu urr de plante uscate prinse în ţesătura de nailon, o pălărie i soare tip fermier american, si pe jos, într-un colţ, o perecr de cizme roşii de gumă, murdare de noroi uscat. Cînd a ii trat prima dată în casă fusese descumpănită, dar si-a adu aminte că şi în studenţie doctorul era considerat un extra vagant. Se ştia şi atunci de pasiunile lui de pescar.

La dreapta era o încăpere mare în care se mînca şi una serile se putea sta în faţa unui televizor color cu o cromatica ţipătoare, de proastă calitate. Un tapet de tafta, de un verd« cîndva strălucitor, îmbîcsit între timp de tutun si praf, ac perea

pereții. Perdelele de muselină gălbuie, tivite pe nu gini cu benzi late de mătase maro, se încrucişau de-a lung ferestrelor, patru la număr şi toate dînd într-o curte invada* ta de o vegetație neîngrijită, abundentă, tufe de zmeur, agrii şi liliac, printre care se ițeau îndrăznețe tije de crin, irişi: gladiole, bujori cărnosi si margarete cu flori mari cît paln De cealaltă parte a coridorului, vizavi de camera de era biroul doctorului, mai degrabă un loc în care el se trăgea după masa de seară să fumeze o țigară, să răsfoias o revistă sau o carte. Spațiul n-avea decît o destinație me cală formală. Si totuşi, pe unul din pereți fuseseră instai, te spaliere pentru gimnastica recuperatorie, într-un colț. camerei se vedea o halteră nu foarte grea pe care un bărb zdravăn ar fi putut-o ridica cu o singură mînă. Un birou i un scaun-fotoliu, a cărui tapițerie uzată lucea de prea lu ga-i folosință, şi încă două scaune joase, lîngă o măsuță i tăblia de sticlă. Tomuri grele din *Dictionnaire physiologiq des sciences medicales,* cu scoarțele de carton în bună sta umpleau, aproape numai ele, rafturile unei biblioteci ocazie.

Urma apoi, în fundul coridorului, dînd de-a dreptul.: curte, o încăpere mare, despărțită la jumătate de *unglasvai* în care domneau dezordinea şi murdăria. Prima parte a i căperii îndeplinea rolul de sală de baie, cealaltă jumate era în acelaşi timp magazie, pivniță şi cămară şi adăpost de toate, fiare vechi, sticle goale de ulei, o mătură de nui| şi o lopată de zăpadă cu coada ruptă, o maşină de spălați ginită, cabluri electrice şi un cadru de bicicletă, o mult

298

de alte lucruri prăfuite despre care era cu neputință să mai ghiceşti la ce au fost bune cîndva.

în prima zi au dormit şi au făcut dragoste în camera din stînga, pe un divan rabatabil. N-a ieşit în curte decît a doua zi si tot a doua zi şi-a aruncat ochii şi prin camerele de sus la care se ajungea pe o scară interioară care pornea din hol. Camerele erau aproape goale, pe pereți tablouri de un gust îndoielnic si pe lîngă pereți piese de mobilier desperecheate. Nu era ce-şi imaginase, dar nici nu făcuse această „combinație" pentru casa doctorului, care n-o atrăgea prea mult nici ca bărbat, ci pentru că se săturase de propria-i singurătate, de calvarul navetei cu trenul şi de nesfîrşitele scene plîngă-cioase ale bețivului de Corci Ambruş. Intr-un fel, fusese condusă si de gîndul să se pună la adăpost. Nu se mai simțea în siguranță, o stare nelămurită de teamă continuă îi spunea că intrase din nou în colimatorul băieților cu ochi albaştri. Or, Darvari era o celebritate a zilei, pe la care treceau, la nevoie, şi persoane sus-puse, bine înfipte în scaunele puterii, care la o adică n-aveau decît să ridice un deget si...

Dar acum tu dormi Leontina şi nu visezi nimic din cele prezentate de mine mai sus, tu dormi şi împreună cu tine dorm toate ale tale, cele bune şi cele rele, cele uitate si cele vii, ca nişte răni de cuie în palme. Tu dormi cu carnea şi pîl-pîirile galben-albastre ale creierului. Dormi cu mațele pancreasul diafragma si nervurile verzi ale splinei. Dorm ridurile tale de pe frunte şi dorm subțirile labe de gîscă din colțurile ochilor tăi. Doarme buricul tău cel adînc şi doarme falia groasă de catifea care desparte dosul tău în două.

Doarme pielița trandafirie ca o glazură a unghiilor tale violete, îți doarme părul şi îți doarme dorința de a te întoarce încă o dată acolo, în motelul de la marginea cîmpului de răpită, înfiptă o noapte întreagă în puia de oțel a lui Ghiuri ca un şarpe în cornul furcii. Acum tu dormi în patul doctorului Darvari cu umerii ca doi bulgări de sare şi axilele umede cu buzele uscate şi porii dilatați. Te doare capul în somn. Ai băut aseară *tequila,* o scîrboşenie în care nu ştiu ce dobitoc (unul din mulții voştri invitați) a avut sinistra idee de [a] [ar]unca, la fiecare pahar, măsline ținute-n ulei. Doarme

299

stomacul tău înfiorat, abia scăpat din convulsii. Dormi îm- i preună cu amintirile lui cu striațiile palmelor tale fără no-roc cu ousoarele vertebrelor şi cupele mici ale genunchilor. Tu dormi si ceasul ticăie musca bîzîie păianjenul țese. Tălpile tale roşii ca zmeura necoaptă ating cearşaful alb zvîcnesc în vis şi cearşaful foşneşte şuieră ca aerul rupt de sfichiul unui bici. Plesnetul biciului s-a impregnat acum în neuronii tăi care visează. E noapte şi tu dormi transpiri cobori cu pîn-tecul si urci cu pulpele spre propria-ți văgăună. Doarme întunericul ei şi doarme părul tău pubian. Sîrmos şi dulce neliniştit şi tandru asprit de buze şi degete pieptănat de dorințe timide ofilit de trecerea timpului. Tu dormi ca o bordură de pietre în jurul unui foc ca o cetate medievală în jurul fîntî-nii din piață ca Dunărea în jurul insulei Adakaleh. Doarme adînc pizda ta. Nu tresare şi nu zumzăie nu cîntă şi nu povesteşte. S-a închis toată în pliurile ei ca un creier naiv de copil. E austeră si mică e cenuşie şi cu aripile strînse ca o pitulice ascunsă în cuib. Doarme uitată si netedă ca o gură umflată si fără buze. Deasupra ei, ca un cort înstelat, e palma lui. Şi palma doctorului Darvari doarme si ea amorțită. Dar-vari doarme şi scrîsneşte din dinți, mişcîndu-şi degetele lipite de pîntecul tău transpirat.

Dimineața se trezeau devreme. Darvari trebuia să plece la spital sau la facultate, in zilele cînd avea cursuri. Ea fi pregătea micul dejun, se aşeza cu el la masă, dar nu mîn-ca nimic, mulțumindu-se cu o cafea şi o țigară lungă şi parfumată. Vorbeau, se priveau. El îi mîngîia părul, îi săruta tîmpla. Apoi ea rămînea singură, strîngea masa,

ciugulea în grabă cîte ceva în fața frigiderului cu uşa deschisă, mai mult dulciuri. Rămînea în capot si îşi căuta o ocupație oarecare. Ii plăcea să calce cămăşile lui Darvari sau să-i aran jeze hainele în dulap, în rest, plictiseală, melancolie, tot fe-f lul de visuri. Deschidea cîte o carte, o frunzărea cu privii pierdută, citea pe sărite unele pasaje, o punea pe noptieio* uita imediat de ea. De obicei lenevea toată prima parte a *zfa* lei. Se îngrăsaşe uşor. Noaptea, în pat, peste fesele, burta i * sînii ei degetele lui Darvari se plimbau împăcate, bucura se să întîlnească acele suprafețe noi, mai catifelate decît]

300

începutul concubinajului lor, de osînză subțire. Leontina devenise parcă şi mai frumoasă, trupul ei cîştigase în orice caz un mister pe care înainte nu-l avusese.

Avea acum timp destul să se privească în oglindă. Descoperea încîntată cum din dreptunghiul înalt de argint îşi trimitea privirea către ea o femeie frumoasă şi plină de farmec, chiar dacă nu aceeaşi pipiță atîțătoare de pe vremea muncilor ei de răspundere la U.T.C. si partid. Abia acum ochiul oricărui bărbat ar fi putut alerga în voie peste întinderea fără cusur a corpului ei. Cînd îi vedeai partea de jos a trupului, voiai s-o ai măcar o dată lîngă tine în pat si o studiai siderat, din spate şi din față, fără nici o ezitare că genunchii ei ar fi puțin prea mari, sau că, vezi Doamne, gleznele ei s-ar contura prea tăioase în tecile fumurii ale ciorapilor, că, în fine, coapsele ei rotunde ar fi suportul unui bazin prea larg şi care ar ascunde astfel un fund exagerat de ieşit în afară, ca suspendat pe catalige. Da, Tina rămăsese aceeaşi femeie irezistibilă, cu picioare monumentale şi bust amețitor de balerină. Cum să n-o vezi, cum să n-o vrei?

Se privea în oglindă, se răsucea în limpezimea ei de mercur cu capul rotit peste umăr, îşi ridica un picior aproape la orizontală, pentru *a* urmări întreaga curgere a liniei fe-să-coapsă-gambă-labă pînă în vîrful degetelor. Descoperea de fiecare dată o singură întindere de carne, imposibil de descompus în bucăți. Avea picioare lungi, atît de lungi, că ajunsese să se întrebe dacă nu există o disproporție între partea de sus si partea de jos a trupului ei. Codrin Cîrstocea, fostul ei amant, care o punea să umble goală şi desculță prin fața lui, nu sesizase niciodată această lipsă de armonie, îi spusese de cîteva ori că ea e o femeie cu un gît sculptural Şi că această trăsătură o distinge de alte femei, însă inginerul Cîrstocea, oricît de mult ar fi admirat-o, nu putea fi un rafinat al gustului. El o iubea nu atît pentru frumusețea ei, cît pentru mersul ei sigur, de femeie arogantă, si pentru buzele lacome şi pentru căldura ce emana din ascunzişurile ei erogene, în răbufniri fierbinți, tot mai intense pe măsură ce mîngîierile lui se întețeau.

Dar nu numai impulsivul de Cîrstocea simţea plăcerea s-o vadă umblînd goală prin casă, ci şi mult mai blîndul Dar-

301

vâri, care o urmărea fascinat, cu privirea bolnavă de dorinţă, găsindu-si în această formă de preludiu sexual o compensaţie la marea emoţie ce-i îneca pieptul de cîte ori făceau dragoste. Faptul că el ajunsese să străpungă trupul acestei femei, altădată ca si intangibilă, si că putea acum să se scufunde în voie în carnea ei dulce şi alunecoasă i se părea atît de neaşteptat, încît juisările lui veneau întotdeauna prea repede si fără satisfacţia unui adevărat orgasm.

îi plăcea să se mişte în sus si în jos, culcat peste burta ei primitoare, înfiorat de bobocii aspri ai sinilor, si s-o simtă si pe ea că-i răspunde. Dar prefera să alunece deasupra ei numai din coapse, ca un mascul priceput în drămuirea propriei energii. Ştia că mulţi bărbaţi de vîrsta lui încă se amăgeau cu tot felul de performanţe. Dar pe Darvari nu-l tentau deloc actele de bravură. Atît de impetuoasa gimnastică a acuplărilor sacadate, cu risipă de mişcări şi climaxuri consumate rapid, ca nişte flame electrice pe scoarţa cerebrală, nu-i putea oferi mai multă plăcere decît faptul că ajunsese, în sfîrşit, s-o ţină pe Leontina strîns lipită de trupul lui, ca pe o păpuşă docilă *si* vie, umplîndu-i vaginul pînă la limită, fără retrageri şi reveniri, dar excirîndu-se la cele mai mici desprinderi de pielea ei satinată, într-o somnolenţă de beţiv atins de extazul alcoolic. Iubea această stare de somnolenţă şi poate că acesta era pentru el extazul la care visase.

Dragi tovarăşi, După cum este bine cunoscut. Toate acestea arată că. însă aşa cum am menţionat. Subliniez aceasta. Trebuie să facem astfel ca. Avem tot dreptul *să* vorbim despre. Avem tot dreptul să vorbim de justeţea. Toate acestea demonstrează. *(Aplauze puternice.)*

Stimaţi tovarăşi,

Prevederile noastre arată încă o dată. în acelaşi timp s-a dezvoltat. Repet însă ceea ce. La baza întregii activităţi trebuie să se afle. Trebuie

302

să se pună capăt cu desăvîrsire. Nu avem nevoie de o asemenea. De aceea - repet - trebuie să se pornească obligatoriu de la. lată de ce. Acelaşi apel îl adresez şi. Am încrederea că. Dar este necesar ca în toate sectoarele. Trebuie să se intensifice activitatea în vederea. Se impun măsuri hotărîte pentru a. Trebuie să realizăm în întregime. Si aici se cere ca. O atenţie deosebită trebuie să se acorde. E însă necesar să se, acţioneze cu toată. Aceasta este unadintre problemele de bază. (urale *şi aplauze puternice; se scande*

îndelung.) Nu se poate asigura dezvoltarea fără. Acest lucru trebuie să fie bine înţeles. Spun aceasta cu toata seriozitatea, subliniind. Vom lua măsuri ferme. Desigur, aceasta nu justifică cu nimic, lată de ce atrag din nou atenţia si insist. Să facem totul care să contribuie la o rr.ai bună. Se impune aplicarea cu mai muită. Nu e suficient numai. Mai mult declt oricînd, acum este necesar să, *(Aplauze puternice, prelungite)*

Stimaţi tovarăşi,

Nu se poate concepe înfăptuirea fără. Ne aflăm în stadiul în care trebuie. Este necesar să realizăm neabătut. Se impune să acordăm. La aceasta trebuie să adăugăm. E necesar să îmbunătăţim. O importanţă deosebită revine. Trebuie să aplicăm ferm. Vreau să atrag serios atenţia că. Apreciez însă. Dar aceasta nu diminuează cu nimic

răspunderea. Desigur, aşa cum am mai discutat, dacă într-o întreprindere sau alta. Dar în unele sectoare se menţin. Şi aceasta fără nici o îndoială are repercusiuni, lată de ce trebuie să facem. Aceasta să constituie un stimulent. Aceasta impune însă măsuri hotărîte. Am convingerea că. *(Urale şi aplauze puternice; se scandează îndelung.)*

Stimaţi tovarăşi,

Dispunem de tot ce este necesar. vom învinge orice greutăţi si vom ajunge într-o perioadă nu prea îndelungată. *(Aplauze şi urale puîer-*n'ce.) Dar este necesar să acționăm

fără nici o. Să asigurăm buna. Să perfecţionăm în continuare. Să acționăm pentru îmbunătățirea, în mod deosebit doresc să subliniez faptul. Trebuie să se pornească de la folosirea integrală. Fiecare trebuie să poarte răspunderea asupra felului cum. în concordanţă cu aceasta e necesar să îmbunătățim întreaga noastră. Trebuie să organizăm în • cadrul formelor pe care. Acelaşi lucru în ce priveşte. Problemele noi care se pun cer o nouă. Aceasta constituie o cerință deosebit de. Se impune să se acorde o mai mare atenţie felului cum. Trebuie să facem în aşa fel încît. Am spus nu o dată că activitatea. Numai aşa se vor asigura. Noi construim socialismul cu poporul si pentru popor. Aceasta înseamnă că trebuie să facem totul cu cea mai mare. *(Aplauze si urale puternice, prelungite; se scandează îndelung.)* în acest cadru doresc să mă refer. Nu avem pretenţia că felul în care noi. Considerăm că ceea ce am făcut noi înşine porneşte de la. Toate acestea impun să fie intensificată. Să avem cadre care. *(Aplauze si urale prelungite, îndelungate; se scandează.)*

Stimaţi tovarăşi,

Situația este de asemenea natură încît. Este adevărat că. Am salutat si apreciem aceasta ca un pas important. De aceea noi credem că trebuie să se facă totul pentru realizarea de alți si alți. Este necesar de asemenea să acționăm - si vom acționa fără nici o ezitare - în di-

303

recţia. Sîntem pentru a se. Considerăm că este timpul să se ajungă. Ne pronunţăm ferm pentru. Sîntem hotărîți să participăm activ. Toate acestea impun mai mult ca oricînd. Este necesară creşterea rolului. Vom acorda si în continuare o. Din păcate nu acelaşi lucru putem spune despre. Am acționat si acționăm pentru a întări. Trebuie să se înțeleagă bine. *(Ura/e si aplauze puternice, prelungite: se scandează îndelung.)*

Am luptat întotdeauna si vom lupta împotriva. Afirmăm de asemenea că. Noi am vorbit de multe ori despre. Noi am susținut că. Noi am militat ca. Nu am cerut nimănui să. *(Aplauze şi urale puternice; se scandează.)*

Noi am propus. Noi sîntem gata. De altfel, o serie de. Dar aceasta este o altă problemă. Aceasta nu poa-

te şi nu trebuie în nici un fel. considerat necesar să ridic acea ta problemă cu atît mai mult cu < Trebuie să ne angajăm cu hotărîr_, de a acționa în aşa fel ca. Trebuie, să înfăptuim. *(Apiauze pu*ternice *prelungite.)*

Stimaţi tovarăşi,

în încheiere doresc să atrag din nou-atenţia asupra. Să facem totul pentru a asigura. *(Aplauze si urale* pu-! *ternice, prelungite; se scandează.)', Să* fim întotdeauna conştienţi de 1 lul în care. Am convingerea că dez baterile, hotărîrile pe care le-an adoptat vor da un nou. Cu aceas-f ta convingere, vă urez. *(Aplauzeurale puternice, prelungite; se < dează îndelung; intr-o atmosferăî de puternică însufleţire si de* sfr / n-f să *unitate toţi cei prezenţi în sală \ se ridică în.)*

Doctorul Hristu Darvari avea o mamă în vîrstă, cu de-l getele pline de inele de aur, pe Haricleea, văduva unui ne gustor de cereale care făcuse atac de cord în arestul miliţieiprin '50-'51 (Hristu avea pe atunci 13 ani, nu terminase încăgimnaziul). Sora sa, Visanta, femeie necăsătorită încă la 50 de ani, cu doi ani mai mică decît el, era profesoară de *franceză* la o scoală de cartier. O îndrăgise pe Leontina din priH mă clipă,

ca o adevărată femeie fără prejudecăți: „Lasă, dra-^î ga, o să vedeți voi, că în ziua de azi căsătoria nu mai e modă..." Iar bătrîna o trata pe Leontina ca pe un copil' ruia i se poate permite orice răsfăț şi era mîndră că fiul i se îndrăgostise de o femeie atît de frumoasă.

Visanta era o ființă deşirată, cu părul roşu, sîrmos, ca o mătură. Cînd n-avea ore la scoală, bătea librăriile şileriile Bucureştiului în căutare de noutăți. Cunoştea antic actori, pictori, meşteri de cruci, ghicitoare în ghioc din '. rentari, profesori universitari de drept şi literatură roma

o

furnizori de brînză autentică de Brăila, librărese, negustori de bijuterii, colecționari de tablouri. Toți ziceau despre ea că e o aiurită fără leac. Şi uşor într-o doagă...

De multe ori, seara, cînd îşi termina peregrinările prin oraş, Visanta se oprea în casa lui Hristu să-si deşerte sacul cu noutăți. Tîrîia după ea o enormă traistă de lînă, cum poarta tărăncile din Maramureş, şi îşi anunța sosirea intempestivă prin clincănitul nenumăratelor brățări de argint care-i acopereau brațele. Pentru că doctorul se plictisea repede de vorbăria soră-sii, găsindu-si pretexte pentru tot soiul de preocupări urgente, Leontina rămînea singură cu Visanta şi-i suporta cu stoicism sporovăială. De fapt nu-i displăcea să audă ce se mai întîmplă prin tîrg, chit că multe dintre personajele aduse în scenă ei îi erau cu totul necunoscute.

Afla astfel că Viki Popescu, profesor la Universitate şi o celebritate literară a zilei, avea o nouă amantă, pe Carmina, o proastă de o frumusețe răpitoare, pe care o scotea la sindrofii sau la premierele teatrale ale stagiunii de toamnă, srîr-nind în urma lui comentarii răutăcioase, invidii şi antipatii fățişe. Cică se făcuse o şedință de partid în care profesorul fusese acuzat de imoralitate iar el declarase textual că-l doare în cur de înscenările lor. Cota lui în fața studenților crescuse astfel vertiginos şi la cursurile lui aerul amfiteatrelor umplute la refuz devenea irespirabil. Poate doar la cursurile lui Călinescu să mai fi fost aşa ceva, spunea mîndră Visanta, ne-uitînd să adauge că, după toate probabilitățile, şi Viki şi Călinescu aveau origini greceşti. Sprîncenele lor stufoase, na-sui lor drept şi tenul măsliniu nu lăsau nici o îndoială în acest sens. Cît despre faptul că nonconformistul Viki se înconjurase de curînd de o gaşcă de foarte tineri poeți, necunoscuți deocamdată, dar al dracului de talentați şi răi ca focul, şi că unii îl suspectau că ar fi homo, cu atît mai bine, omul face ce vrea cu viața lui, că doar nici Platon şi nici Aristotel n-au fost uşi de biserică...

Visanta nu era doar o colportoare de ştiri, ci şi o comentatoare înfocată. Ea punea note, acorda calificative, aprecia. In general se dădea în vînt după băieții răi şi după întâmplările cu miros de subversiune. Era o obişnuită a atelierului lui Ion Dumitriu de pe strada Biserica Amzei, unde se adunau

tot felul de scriitori şi artişti, care de care mai original, mai revoltat şi mai plin de idei (o adevărată grupare de complotişti, ea n-avea nici o îndoială), bea acolo un ceai gruzin îndulcit cu miere, admira colecţiile de chei şi lacăte de pe pereţi si tăcea chitic, numai ochi şi urechi. Cel mai tare o speria un tip Voia care ţipa la toată lumea, vorbea în dodii, scuipa în batistă şi-şi mîngîia tot timpul mustaţa subţire, de terorist cu ochelari, altfel, ca fizic, un pumn de oase. Dar ea participa şi la conferinţele cu circuit închis ale unui anume Alexandru Paleologu, urmaşul uneia dintre cele mai vechi familii boiereşti din România, ieşit nu de mult din puşcărie, un tip adorabil care vorbea de te durea capul, ce vocabular elevat! ce gesturi, ce gusturi la el! un adevărat aristocrat!

Sora lui Darvari trecea săptămînal şi pe la *Cartea Românească* să-l vadă pe librarul Mircea (aşa a auzit că-l cheamă, lumea zicea că e şi prozator), un bărbat vesel, energic, de o masculinitate fascinantă, iubind jocul de table şi discuţiile cu tipii deştepţi. De Mircea era pur şi simplu îndrăgostită, îi plăceau pletele lui castanii, pupilele lui expresive, neglijenţa vestimentară afişată, felul în care punea mîna pe un pix pentru a nota ceva pe o foaie pe care o avea din întimpla-rc la îndemînă pe tejgheaua cu cărţi, felul în care, indiferent cine erai, el îţi întindea pachetul cu volumele abia cumpărate şi îţi primea banii ca pe cel mai puţin important lucru din lume, zîmbindu'ţi cu toată gura. Doamne, dar ce buze are omul ăsta! Iar ochii lui sînt atît de negri, că te-ar putea hipnotiza! zicea Visanta şi rămînea visătoare. Precis e şi el grec. Am auzit că ar fi din Fundulea şi că taică-său ar fi lucrat în tinereţe pe moşia lui Caragiale. Matei, nu ăl bătrîn, cu tutungeria...

Apoi Visanta pomenea alte nume. Foarte la modă era doi armeni, Tache Grosapian si Hora Sangian, scriitori de mare ^ talent, care dormeau prin săli de aşteptare şi circulau cu tre-l nurile de noapte, plini de mînie, iar cel mai tare pictor era Horia Bemea, ea îl văzuse o dată pe stradă, i l-a arătat cineva. . Ce bărbat! Ăsta stătea toată ziua pe dealuri şi lucra ca unapucat, mare om! Şi cică murise unul foarte tînăr, Mazilescu, care se hrănea cu votcă la Casa Scriitorilor şi tot la un minut */* îl băga în pizda mă-sii pe Ceauşescu, iar Florin laru, săracU/<

306

stătea într-o magazie cu cărţi şi scria poezii cu nebuni. Da, si la Păltiniş trăia un filozof care era supravegheat zi şi noapte, securiştii se ascundeau pe sub brazi şi înjurau de mama focului, că-i termina gerul, le crăpau blacheurile de la cizme. jvlai auzise si de unul Radu Petrescu sau Matei Iliescu, nu-si amintea prea bine, dar în orice caz unul mare de tot care ieşea rar din casă şi avea o nevastă pictoriţă cu rude tocmai în F fes ceea ce nu dădea bine deloc, iar cenzura se înăsprise ai dracului, ceva mai multă libertate pe la *Editura Militară,* Sultănica Gâdea, ministra, o vacă încălţată, cică nici nu trage apa în budă după ea, şi mai e un cuib de complotişti la Pietro-şiţa, condus de un

nebun, Mehaşes, (auzi ce nume!) care-si face singur o casă şi-n timpul liber cîntă la clavecin, acolo vin unii de la Tîrgoviste, beau ţuică şi critică situaţia din ţară, vor să se sinucidă în grădina botanică din Bucureşti, asta în semn de protest, că se fac scrisori şi se trimit la *Europa liberă,* aţi auzit de poetul Dan Deşliu, ei bine, ăsta s-a supărat în-tr-un restaurant şi a plecat acasă cu farfuria, că ştia că acolo îi puseseră băieţii microfonu, speranţa e Ştefan Andrei, da' cretina aia de Leana n-o suferea pe nevastă-sa că e actriţă, şi frumoasă pe deasupra! A, şi mai e unul Ţopa, unul care tot încearcă să devină scriitor şi nu reuşeşte, păi ăsta e pornit rău de tot, că într-o noapte mai era cu unul Crăciun, ăsta-i sculptor, şi cu unul Tutu Russu, care scrie poezii, toţi trei beţi pulbere, şi Ţopa ăsta urla pe stradă Nu *vreau să mă sinucid. Să mă-itipuste!* de s-a speriat şi miliţia şi pînă la urmă i-a umflat...

Aşa că situaţia nu mai putea să dureze, nu mai suportau ruşii, şi Iu Ceaşcă îi schimbă în fiecare zi sîngele, îi bagă sîn-ge de copil, păi altfel cum să reziste, americanii la Yalta, fusese o înţelegere secretă, şi cică mai era şi unu Iliescu (prietenii îi spuneau Ilici), pe la nu ştiu ce editură, unul de-al lor, u maziliseră, care făcea şi dregea, da, o lovitură de stat, cam aşa ceva, cu generali şi colonei, îi cunoştea şi pe toţi scriitorii, mergea în casă la Nichita şi bea cot la cot cu ei, şi nu lăsa cos-tumu nici mort, purta cravată roşie si într-o noapte un sîrb, °a nu, un român din Banatu de dincolo, Florea sau Flora, a yrut să-i taie Iu ăsta cravata cu foarfecă, pentru că la Nichita in casă nimeni nu intră cu cravată, doar cu sticla de votcă

307

în braţe şi nişte flori pentru Dora, nevastă-sa, o tinerică moi tal de frumoasă şi drăgălaşă, cuminte, amabilă, numai lapt şi miere, aşa zicea lumea...

Da' şi Nichita ăsta (cum îi mai zice, domnule, că am un lapsus!) care apare beat la televizor şi spune prostii!... Păi>| ăsta e scriitor naţional? Păi, se compară el cu Eminescu? Nu I se compară. Si mai e si un oltean cu mustaţă, care umblă al dracului prin toată lumea. Unul care a scris că Eminescu n-a existat!!! Sorescu, da, Sorescu!... Si care-si bate joc de Vlad Ţepeş în nu ştiu ce piesă... Dragă, da' scriitorii ăştia au luat-o razna cu totul!...Toată lumea a-nnebunit, pînă şi minerii!... Da, a auzit bine, minerii! Păi, clasa muncitoare *e* nemulţumită şi ea, sînt şi acolo oameni deştepţi, nu se poate, n-o să mai tină, a auzit ea ceva, nimic clar da' a auzit, în orice caz, Ceaşcă a fost în Valea Jiului şi a ieşit din nou cu scîntei, nu ca în '77, da' a ieşit, e groasă rău...

E o păpuşă grosolană de cauciuc pe care prima dată o atinge piciorul lui Didi. Capul rotund al jucăriei ieşea din iarbă ca o pată lăptoasă şi privirea lui îl descoperise de la distanţă. Didi Zăgreanu s-a desprins brusc de grupul lor, a luat-o la fugă, s-a oprit o clipă şi a şutat. Păpuşa s-a ridicat în aer, a zburat greoaie pe deasupra tufelor de urzici şi a căzut la cîtiva metri mai încolo. Uau, ce chestie! O păpuşă! Deşi gestul lui Didi, un

tip exagerat de fiţos si care agasa pe toată lumea (nici Leontina nu avea o altă părere), fusese un gest golănesc, cu totul nepotrivit. Toţi simţiseră asta, atinşi de o senzaţie de jenă, şi poate tocmai de aceea toţi începuseră sa ţipe, să fluiere, să-si agite mîinile. Ce gagică ai agăţat, şmechere! Gata, hai să jucăm! a strigat Isabella, colega ei cea răutăcioasă şi cu faţa plină de aluniţe, luînd-o la fugă după Didi, pe care l-a împins cu brutalitate într-o parte. A ridicat păpuşadin iarbă şi a aruncat-o spre ea. Leontina a prins-o în braţemai mult din instinct, speriată că vine în contact cu un obiect! murdar, scîrbos, vreo jucărie de copii de ţigani...

Păpuşa era grea şi urîtă iar ei se aflau în excursie cu şcoa la în dumbrava cu stejari seculari din apropierea oraşului Unii colegi erau deja răspîndiţi în grupuri sau cupluri prii pădure, alţii jucau fotbal şi volei pe pajiştea din faţa cab£ 308

Mica lor gaşcă se formase spontan şi pentru că băieţii voiau sa fumeze, se retrăseseră în spatele acestei construcţii rău famate (prin oraş se *auzea ca* aici era locul de chefuri şi escapade al profesorilor, mai ales cei de la secţia germană), pe terenul viran acoperit din loc în loc de cărămizi sparte, coji de cartofi si resturi menajere, nu departe de liziera pădurii.

Vai, Leontina, ce neîndemînatică eşti! a strigat Nini, pentru că ea scăpase păpuşa din braţe. O văzuse cum i se apropie încet de piept ca un proiectil leneş. Era o jucărie grosolană, cu vopseaua cojită, murdară, cu obrajii umflaţi şi cu picioarele butucănoase. Fără să vrea, îi dăduse drumul din braţe şi păpuşa a căzut în iarbă dar atunci a fost rîndul nesuferitei de Nini s-o izbească. Jucăria a făcut un scurt salt înainte într-o plutire la firul ierbii. Pe ea, băieţi! s-a auzit vocea lui Vică Serachitopol, care a scuipat chiştocul ţigării dintre buze şi a şutat aprig cu şpiţul. Momîia de cauciuc s-a ridicat în aer rotindu-se, scoţînd un sunet ca un mieunat de pisică călcată pe coadă, şi a căzut la mare distanţă în faţa lor.

Lica si-a aruncat geanta în iarbă şi a fugit după ea. Ar fi trebuit să ajungă înaintea bondoacei de Nini şi a fundului ei mare, înaintea lui Didi Zăgreanu care alerga în joacă, si-mulînd un fel de şchiopătat caraghios, de paralitic. Lica a ridicat-o dintre tufele de urzici si trifoi sălbatic şi a strigat Hai Isabella! iar Isabella a prins-o drăgăstoasă în braţe ca pe un copil. Era o păpuşă de mărimea unui copil născut prematur, cu mîini mobile în găoacele de cauciuc ale umerilor, cu picioarele drepte şi groase, încălţate în pantofi cu botul rotund, ca nişte galoşi de bătrîn. Colorată cîndva în roz (pielea), verde (ochii), *bleu marine* (fusta plisată de pionieră) şi negru (pantofii aceia oribili), purtînd pe cap o basma oarecare de sub care ieşeau în lături zulufii castanii de păr cârlionţat, coaptă de soare şi spălată de ploi, păpuşa avea în spate uri mic orificiu prins într-un cerculeţ de metal. Pe acolo ieşea aerul. Mecanismul ei sonor încă funcţiona.

Palmele Isabellei au început s-o apese ritmic pe burtă şi Păpuşa se smiorcăia jalnic, cu mereu aceleaşi sunete stridente şi monotone, cerînd de mîncare. Toti şi-au dus mîinile la urechi. Toți au început să se strîmbe. Termină, Iza, te rog, că-mi spargi timpanele! țipa Vică Serachitopol, aruncîndu-se

309

teatral în genunchi. Dar păpuşa era acum în brațele lui i şi acesta o legăna triumfător, apăsîndu-i gura cu degetul în vîrît printre celelalte două ca un biberon obscen. Hai că eş porc, mă Didi! Ce-i gestul ăsta? se enervase Lica. Păi de < sînt porc, dragă, dacă păpuşa plînge de foame? I-am pus l beronul. Sau tu te-ai gîndit la altceva...

Si arunci ea a simțit cum o cuprinde furia. O furie neag nătihgă, neputincioasă, nevrotică, nestăpînită. Acea furie Ce te face să-ți scrîşneşti dinții, să-ți încordezi spinarea ca o pi sică şi să-ți pregăteşti săritura, cu ghearele scoase. Nu-i mă putea suporta. Nu doar că joaca lor era o tîmpenie de copii mici, dar jucăria avea si o înfățişare mizerabilă care-i stîrne scîrba. Numai văzînd-o şi i se convulsiona stomacul. Ce oro. re! Şi ce adunătură jalnică de cretini. Asta era gaşca lor?

S-a repezit cu umărul în pieptul lui si i-a smuls păpuşa din mîini. Dar ce dracului să facă cu ea? Unde s-o arunce?! Sau s-o rupă-n bucăți? Trăgea furioasă de momîia aceea de cauciuc şi a reuşit să-i smulgă mîinile, picioarele, capul, pecare le azvîrlea, orbită de dezgust, în tufele de gleojdean şi \ *iarbă,* păioasă din marginea pădurii. Era răcoare, dar ea trans-pirase. Pielea ei caldă şi umedă se învelea în aerul rece al f vegetației din jur ca într-o haină străină, usturătoare şi ener vantă. îşi vîrîse degetele în gaura din care fusese dezghiocat| capul si se chinuia să sfîşie torsul de gumă groasă. Materia-. lul opunea rezistență, degetele ei erau prea slabe, mişcările; ei prea nervoase, liniştea care se instalase devenise deodată . prea adîncă, prea neaşteptată.

Nici nu-si dăduse seama că rămăsese singură. Gaşca ple- ,
case. Le stricase jocul. Şi ea acolo, în hățişul de buruieni, pa- J
răsită şi caraghioasă, cu trupul dezmembrat al păpuşii îfl|
mîini. Auzea strigătele celor care se jucau cu mingea pe pi
toul din fața cabanei şi tremura toată. Se purtase atît de pro
teste... Au trecut atîția ani de arunci, ea e acum o femeie i
toată firea dar îşi aduce aminte această întîmplare de pai
s-ar fi petrecut ieri. Atunci, în acea stare indescriptibilă i
furie, a simțit pentru prima dată că pielea ei e o supraf
de separație între căldură şi frig. Si că sensibilitatea ei pr
strunită o poate arunca în situații ridicole. Iar primul *f*

lovise păpuşa cu piciorul a fost Didi Zăgreanu, unul dintre colegii ei de liceu care-i făcuse curte cu insistență...

Ii simțea zvîcnetul egal al sîngelui ca şi cum rinichii lui ar fi absorbit pulsație cu pulsație mişcarea aceea fierbinte. Pîntecul ei cu pielea umedă, întinsă rigid, i se lipise de mijloc. Era învăluit într-o căldură nouă, dulce si acră în acelaşi timp, de femeie însărcinată.

In cameră era întuneric dar doctorul Darvari nu putea adormi, nici nu îndrăznea să se mişte. Ar fi vrut să-si întindă un picior, o venă începuse să i se zbată în încheietura brațului drept. Amorțea. Leontina respira uşor şi el simțea prea de aproape căldura expirațiilor ei. îi atingea gîtul, ceafa, i se răspîndea în păr, şi capul, zona bulbului occipital, se învăluia într-o durere moale, subțire, abia ştiută cu mintea, ca un fel de milă şi duioşie față de ființa vie de lîngă el.

Dragostea lui pentru ea, pentru trupul ei deformat de sarcină. Dragostea lui imprimată în fibra scaunelor, în strălucirea mată a parchetului, în catifelările covorului de lîngă pat.

Şi brusc o serie de apăsări zvîcnitoare si moi, o rafală măruntă de lovituri primite direct în rinichi. Tresărea şi în felul acesta devenea parcă şi mai conştient de propria sa prezență acolo, alături de Leontina. Se lăsase contaminat de respirația ei adîncă, fusese aproape gata să adoarmă. Dar a simțit deodată în pîntecul ei aceste răsuciri neaşteptat de energice, care aproape l-au speriat. A reuşit cu greu să-si stăpînească pornirea de a se trage mai spre marginea patului. Prin somn poate că şi Leontina înțelesese rostul acelor mişcări care acum făceau parte din viața ei, din întîmplările de fiecare zi ale trupului ei. N-a gemut şi nu şi-a mişcat capul. N-a dat din picioare, nu si-a scrîşnit dinții. A oftat o dată puternic, de parcă si-ar fi eliberat pieptul de o mare greutate, şi şi-a descleştat degetele de pe brațul lui. Copilul lui se miscase în pîntecul femeii si Darvari ar fi trebuit să se bucure sau măcar să se mire. N-a fost în stare.

De fiecare dată cînd, fără să vrea, descoperea semnele tot mai pronunțate ale maternității ei (o vedea cum se mişcă prin casă, cum se aşază cu grijă pe un scaun, o simțea alături de el în somn căutîndu-i inconştient prezența), aceeaşi reacție

311

de respingere care-l descumpănea. Pentru că această reacție» venea de undeva din negurile ființei lui interioare. Era neplăcut surprins să se întâlnească cu trupul ei într-o înfățişare atit de schimbată, lipsită de grația de altădată. Sila față de burta ei umflată, senzație pe care nu şi-o putea explica. Un sentiment apăsător de vinovăție, bolborosind acum în pieptul lui şi mai intens.

Apoi Leontina se întoarce în somn, încet, foarte încet, de parcă ar fi în stare de trezie. Sînt acum spate în spate si el îi recunoaşte netezimea omoplaților, curbura

îngroşată a mijlocului, îi primeşte cu uşurare această nouă atingere, îşi lasă pielea în voia acestui contact catifelat. Se destinde, deschide ochii si îşi simte obrajii îmbrăcați în răcoare. Se răsuceşte pe o parte şi brațul lui cuprinde mijlocul femeii. Viața neguroasă, certă si în acelaşi timp incertă, a organismului ei. In pal-] mă lui care se umezeşte repede se aude inima ei, se răspîn- | deşte vibrația colosală a celulelor. Se desluşesc seismele cărnii. Mai are puțin si adoarme. Mintea i se topeşte într-un fel de nămol care fierbe. O înălțare de platforme oceanice, o răsturnare de munți. Apoi întuneric complet.

Titlu

NOTA AUCTORIS

Era toamna lui 2000. Mă stabilisem în Bucureşti, îmi cumpărasem o garsonieră. Mă angajasem la revista *Observator cultural* şi nu-mi lipsea niciodată din geantă sprayul paralizant. Era noapte şi eu urcam împleticit de oboseală scările blocului F8C de pe strada Foişorului, mă prăbuşeam pe scaunul din fața calculatorului şi simțeam cum începe să înflorească în mine firul pervers de iarbă al acestei iubiri. O plămădeam din ce aveam mai bun, din sîngele ce-mi bubuia în timpane şi din respirația mea otrăvită de țigări şi nopți albe. O făceam să existe puțin cîte puțin, insuportabilă ca o obsesie, halucinantă ca un vis de dimineață, cînd soarele te bate drept în ochi cu un mănunchi de spini.

O prindeam cu putere de mînă ca pe un om care e gata să se arunce de la etaj, în timp ce ea se scufunda curioasă, nepă-sătoare, cu totul străină de mine, în negura unor instincte bărbăteşti pentru care nu există nici noțiuni nici intuiții sensibile, îi vedeam uneori o ureche, desenată în aer cu o precizie de hologramă. Alteori mi se părea că ştiu totul despre coapsele ei şi despre ascunzişurile ei axiale, despre gingiile ei de zmeură coaptă. Dar nu ştiam. Fața ei rămînea un oval neted de lut, înfăşurat în bandaje murdare, umede. Uneori mă gîndeam la ea ca la un copil născut prematur, alungat din pîntecul cald de nerăbdarea propriei existențe. Trupul ei de fetiță mi-era drag, părul ei de păpuşă mă atrăgea ca o materie curată, de la începuturile lumii, cu miros de lapte de capră şi porumb crud, sălbatic.

Era vară şi mă întorceam acasă cu geanta burduşită de corecturi şi recenzii inepte, treceam pe lîngă vînzătoarea de se-

minte, neagră şi nemişcată ca o statuie de antracit, pe lîngă băi torii de bere de pe treptele magazinaşelor non-stop de la pa terul blocurilor, derutat de ocheadele țigăncuşelor de 16 ai ieşite noaptea la agățat, cocoțate pe sandalele lor cu talpă gro, să,

de cauciuc ieftin. Deschideam monitorul calculatorului şi rămîneam blocat pe scaunul meu ergonomie, rămîneam sufocat de neputinţă, cu capul tăiat pe ecran, îi urmăream silueta în gînd şi mi-era silă de capul meu bătrîn, cu părul tot mai rar şi cu urechi păroase, mi-era silă de ochii mei placizi, ca de peşte oceanic, şi mai ales şi mai ales mi-era scîrbă de prezenţa mea acolo, în locul ei.

O căutam cu disperare mută printre maldăre de cuvinte,: printre sintagme cu iz de mîncare stătută, propoziţiile mele şei adunau în pagini ca nişte haine purtate şi aruncate de-a val** mă în pungile de plastic din debara. O căutam printre tufele de agriş ale grădinii mele din Tohan, printre băncile monstruos de înalte ale şcolii în care am învăţat să pun pe liniatura caie- . tului de clasa I bastonaşe şi linii oblice, mi se părea că o văd în mulţimea de femei ţipînd şi îmbrîncindu-se pe treptele magazinului de pîine de pe strada Fierăstrăului, nu departe de apa neagră a Bîrsei şi de gaterul de buşteni, unde pe vremea cînd eram copil ca şi ea cartela de pîine mi se umezea în mînă. MI se părea că o văd printre capetele ţigăncuşelor cu părul murdar, în picioarele goale, care nu stăteau niciodată la coadă si care coborau treptele prin înghesuiala de trupuri, huiduite de toată lumea, strîngînd la piept pîini negre ca fonta şi strigînd printre dinţii lor albi ca laptele Linge-mi-ai pizda!

O căutam în abecedarul meu din clasa I şi în cartea de rusă din clasa a V-a, în vocabularul de franceză şi în internatul meu de la Sighişoara, unde aveam doi prieteni, pe Marcel materna-] ticiamil şi pe Reini din Cloaşterf, specialistul în reviste germane | de fotbal. Ştiam că trebuie să plămădesc această femeie c"' amintiri murdare şi din visuri cu miros de cloramină pent a scăpa o dată pentru totdeauna de ticăloşiile mele de bărt şi de toate neputinţele şi neîmplinirile mele de ins duplicit Dar o năşteam încetul cu încetul, ca pe o vietate care te s[cu carnea ei zbîrcită şi ochii orbi.

Nimeni nu vrea să vorbească pe lumea aceasta despre m< struozitatea perpetuării speciei şi despre transformarea mi 314

strului în fiinţă cu ochi, creier şi gură. Nimeni nu are curajul, nici eu. Deşi simt cum mi se înfioară pielea, cum îmi tremură cîte un muşchi pe picior ca o lipitoare, deşi simt săgetarea fiorului de frică în testicule şi în venele tîmplelor. Ca să aduci pe lume un copil trebuie să treci şi prin momentul cînd sorbi licoarea inghinală a unei femei, cuprins de cele mai scîrboase plăceri. Un nou-născut e ca un liliac şi ca un vierme şi ca un şobolan fără coadă şi nimeni nu are curajul să spună asta. Da, nimeni.

I conţină era un nume pe care îl uram tocmai pentru a putea să iubesc fiinţa care îl purta. Ştiam că în materia lui se ascunde destinul acestui fetus de care toţi vor fugi cu oroare. Dar mai ştiam şi că atîtea cuvinte pedepsite, ascunse, uitate în dulapul secret al murdăriei din noi vor ieşi la suprafaţă şi vor începe să trăiască fără teamă. Să plămădeşti un om din furun-culi şi scrofule, din mucegaiuri şi scîrnă, din gunoiul stărilor tale de

care ţi se face ruşine, din pleava a nenumărate visări cu ochii deschişi, din jegul unor nopţi de cumplită beţie şi din oroarea ta de ridicol.

Să faci asta cu entuziasmul disperării şi calculul matematic al dezastrului provocat. Să intri în pat strîngînd fetusul la piept ca pe o progenitură de care ţi se face ruşine şi ca pe o amantă necredincioasă. Să-l încălzeşti sub plapumă ca pe un pui căzut din cuib, ca pe o creatură furată dintr-un bestiar medieval, ca pe un şoarece de cîmp lovit în burtă de coasă, cu maţele scoase.

Sau nici să nu strîngi în braţe un făt ci o mînă care abia şi-a conturat degetele, o inimă care palpită, un ficat mic cît o limbă de cîine, o pereche de picioare şi o cutie toracică peste care poţi oricînd lipi un cap cu orificii şi păr. Ce ai devenit tu, un tată care-şi apără copilul handicapat sau proxenetul de profesie care-şi vinde femeia producătoare pe străzile prăfuite ale literaturii?

Frumuseţea costă bani mulţi, ca şi puterea de seducţie. Le-ontina seamănă cu toate femeile din lume pentru că ea e femeia cu care vrei să te culci, pe care să o strîngi de mînă pe banca din parc, pe care să o terorizezi zilnic pentru păcatele ei, care sa-ţi pună pe umeri o cămaşă bine călcată şi să-ţi sufle aer rece 'n ceafă. Ea e femeia pe care o ciupeşti de fese şi pe care o mo-

315

zoleşti la un chef într-un colţ mai întunecat, pe canapeaua de. piele. Ea e femeia care-şi leapădă rochia şi rămîne în pielea goală şi se urcă pe tine ca husarul pe cal şi-ţi şterge obrazul cu ţî-ţele, şi-ţi umple de salivă urechea şi gîtul.

Cu ea pleci în vacanţă la mare, cu ea împărţi o umbrelă cu spiţele rupte, fugind din pridvorul mănăstirii Suceviţa spre autocar, cu ea te cerţi înnebunit de nervi pe plaja de la Neptun şi crezi că s-a terminat totul, ei îi rupi gura cu un dos de palmă, ei îi pui cuţitul în gît şi ei îi scrii scrisori interminabile, pe ea o strîngi în braţe cînd afară trăsneşte în castanul din faţa blocului.

Ea e o femeie irezistibilă şi atît de frumoasă, că-ţi vine s-o îneci în bale de cerneală, s-o acoperi cu sperma tuturor masturbărilor tale singuratice din adolescenţă, s-o speli cu limba din cap pînă-n picioare.

E femeia ta cu membre de miriapod, cu dinţi de animal de pradă şi vagin de tigroaică, e femeia ta ca un vierme de mătase pe care tu fl înveleşti în valuri nesfîrşite de muci şi scuipat verde. E femeia ta ascunsă în gunoaiele colorate din maşina salubrităţii, femeia ta cu fese obraznice de alabastru, putoarea ta cu care bei rachiu într-o crîşmă de cartier, iubita ta fără pretenţii şi fără ambiţii, care-ţi cade în genunchi şi-ţi sărută picioarele, pulpele varicoase şi rotulele ţepene.

Ea e femeia ta pe care n-ai curajul să o ucizi. Iei cuvintele bob cu bob şi faci din ele un conglomerat de granule, le laşi să-ţi curgă din palmă ca o dîră de praf de puşcă. Desenezi această linie care se tot închide pînă face un cerc. Aprinzi chibritul şi fugi.

Titlu

NOX

Nelule, Nelule, cum ți-ai bătut tu joc de mine, mă! Cum ți-ai bătut!... Şi-acu tu eşti sub pămînt, şi nu io. Că Dumnezeu e mare şi vede. Şi degeaba îți tot spuneam Mă, n-o mai bate, n-o mai bate, că e copil şi nu ştie! Nu ştie, mă, că nici tu nu ştiai şi uite c-ai ajuns om! Om, Nelule?... Păi ce om ai fost tu? Ai ştiut, mă, tu ce-i casa, ce-i curtea, că ai o fată şi-o nevastă? N-ai ştiut neam. Şi eu tot vin la mormîn-tu tău, că unde să mă duc, cu cine să vorbesc? Nu ție trebuie să-ți spun, mă, că ai o fată stricată de care vorbeşte tot satul? Vin, mă, şi-ți pun flori, şi-ți greblez, îți aprind luminarea, smulg buruienile. Că noi nu sîntem țigani, mă, Nelule, da' am ajuns mai rău ca țiganii!... In fiecare duminică o luminare, mă, mie cine-o să-mi pună? O cumpăr de la biserică pentru păcatele tale. Că multe ai avut, Nelule! Multe!... Şi că te-ai înrăit tu acolo, la stuf, că ți s-a înnegrit sufletu? Păi nu te-am înțeles io, Nelule, n-am stat io tot după tine, tot după tine, să-ți fac aia, să-ți fac ailantă? Şi mulțumirea mea, Nelule? Poți să-mi spui? Nu mai poți, mă, da' baremi să m-auzi şi să-ți recunoşti greşelile, Nelule, că tu toată viața te-ai luat în gură cu toți, te-ai crezut mai mare ca toți, şi-ai ajuns la puşcărie? Ai ajuns, mă! Că şi la ancheta aia, unde fata asta ştii că n-a fost vinovată. Şi la ancheta aia... Da' tu nu şi nu! Şi ce trebuia? Să vorbeşti frumos cu ei. Da, don colonel, aşa e, nu mai face, e un copil, ce ştie ea, don colonel? Ăilanți a fost de vină. Şi vi-i spun şi pe bandiții ăia, don colonel, de ce să nu vi-i spun, că io n-am avut de-a face cu ei, că doar îi ştiai Nelule, să nu-mi spui tu mie că nu-i ştiai! Păi nu-i ştiai tu pe alde Gârmacea şi Blendea şi Pivotă? Nu ştiai tu că ăştia?... Ce

ziduri, ce case si ce acareturi! Şi dulăii ăia ai lor, că ți-era sil frică să treci pe stradă!... Păi ăştia au avut averi, mă, nu cal noi!... A, că s-a mai luat cu ei si nişte prăpădiți ca Aldica şi Solovăstru... Păi, tu îi ştiai şi pe ăştia, care înjura toată ziua« si toată ziua cu americanii-n sus si americanii-n jos! Ce, nu ştii?... Da' tu ce-aveai de ascuns? Cămaşa de pe tine, izme- i nele, mă, Nelule? Că şi pe mine ştii cum m-ai luat, cu-o ro-chie şi-o cămaşă de noapte şi-o plapumă... Că ai mei nu te-a vrut, ştii că nu te-a vrut, asta a fost, că dup'aia ne-am împăcat, da' le-a mîncat colectivu toată averea, i-a bătut Cel de ; Sus, Nelule, că el nu iartă, nu iartă... Şi n-am făcut noi amîn-doi tot ce-am făcut cu mîinile noastre? Cu palmele noastre, Nelule, nu ca alții, căruțe cu pietriş, Nelule, si saci de ciment, si betoane, Nelule, şi bolovani pentru fundație, şi stinge, Mărie, la var si fă, Mărie, tenciul, şi cară, Mărie, cu găleata, pe schele, şi ține, Mărie, căprioru ăla, împinge, Mărie, în sus, stai aşa, ține-l bine, împinge, cară, ridică, sapă, pînă-ți cade rînza, Mărie, hai că acu vine noaptea!... îți mai aduci aminte, Nelule? Că tu cînd munceai erai ca o fiară, scoteai sufletu din om, mă, îl munceai pînă-l lăsai lat, aşa erai tu. Păi

uită-te, mă, la palmele mele, ăstea-s mîini de femeie, mă?... Că fiică-ta n-a ştiut, mă, niciodată, ce-i furca, ce-i sapa, să dea şi ea cu mătura prin curte, mă, ca orice fată. N-a ştiut, că nici n-a stat acasă, ai lăsat-o să plece de mică, nu ți-a păsat, ai vrut să scapi de ea, mă, şi uite, uite unde-am ajuns noi!... Bine de tine, că tu nu te mai consumi, am rămas io cu ruşinea, mă, că lumea mă tot întreabă, mă, şi tu nu ştii nimic, tu n-auzi, nu vezi, da' io ce să fac? Că nebuna asta e acu la Bucureşti, mă, şi trăieşte c-un doctor, mă, care prostu nu ştie nimic de ce-a făcut ea pe-acolo pe la partid, da' ce mi-a auzit mie urechile de curva asta de fiică-ta, că seamănă cu rine, mă, Nelule, cu cine să semene? Că io cu cine am făcut-o, dacă nu cu tine? N-are, mă, nici o ruşine, că ce, parcă tu ai avut, mă, cînd te-ai mutat cu aia, mă, cu baba aia care şi ea s-a dus în mormînt, cu verişoară-ta, mă, bată-te Dumnezeu să te bată, că n-ai avut, mă, nimic sfînt şi m-ai lăsat singură, ai vrut avere, acu na > avere!... Că asta, Leontina asta a noastră, nu scrie, nu în-' treabă, nu vine şi ea pe-acasă, nimic, nimic, o stricată, mă,J| de parcă n-aş fi făcut-o io! Mă perpelesc, mă, noaptea în aş*|

318

ternut şi mă tot întreb cu cine seamănă ea şi nu ştiu ca pă-mîntu, ca pămîntu!... Poate cu tata, Dumnezeu să-l ierte, ce poamă a fost si omul ăsta, ce-a mai călărit ăsta la femei, da' ce bărbat adevărat, ce gospodar, Nelule! că mie cu tata Tase nu mi-a fost niciodată ruşine, el o făcea, el ştia, şi-n rest muncă, mă, muncă pe brînci, şi porcii, şi caii, şi vitele, ce frumusețe de curte!... Iar hi cu zidăria ta, n-ai ştiut, n-ai vrut, Neiule, să ştii nimic, nimic. Aşa şi fie-ta, mi-a spus mie oamenii care-a văzut-o, o destrăbălată, Nelule, o din aia, acu să vedem cu doctoru ăsta, că poate îi mai vine şi ei mintea la cap, na! că ți s-a stins luminarea, că poate mă auzi şi tu, şi te gîndeşti şi tu cît mi-e de greu, bate vîntu, d'aia s-a stins, bate şi vîntu ăsta cînd nu te-aştepți!.. .O groază de mere, mi-a dat jos toate merele din pomu ăla de lîngă gard, şi ce mere frumoase! mi-era şi milă, le-am pus în butoi pentru oțet... Hai, uite c-am putut s-o aprind! o pun aici în spatele crucii că-i mai ferit, iar fie-ta să vină şi ea şi să-ți aprindă o luminare la mormînt, n-ai pomenit, o netrebnică, Nelule, a uitat tot, de unde a plecat, sau că io sînt bătrînă şi poate că mai am şi io acolo nevoie de aia, de ailantă... Nu! Că ai bătut-o şi degeaba ai bătut-o. Ai făcut şi tu ce-ai crezut mai bine, nu ştie niciodată omu ce trebuie să facă, nu ştie, că dacă ar şti, dacă ar şti...

Viața ei în casa doctorului Darvari se înşuruba liniştită în materia buretoasă a zilelor. Terminase cu mizeria şi chinul navetei zilnice, scăpase de îmbîcseala şi acra monotonie a şedințelor săptămînale de consiliu profesoral. Nu mai avea parte nici de țipete şi muştruluieli că iar întîrziase la ore, nici de avansuri brutale venite de la tot soiul de indivizi, la şcoală sau pe trenul de navetă, îşi părăsise postul de profesoară suplinitoare. Şi încerca să-i uite şi pe Dan lacomir cu sumbra lui filozofie de bodegă, şi

pe nenorocitul de Corci, alături de care ajunsese pentru prima dată în viață să simtă ce înseamnă cu adevărat decăderea.

în sufletul ei se instalase vidul. Nu mai era în stare de ni-rnic, vegeta. Suferea de o boală pe care nu şi-o putea explica. Pentru că nu era o boală care să-i roadă carnea şi nici măcar ° rnaladie abstractă a sensibilității ei prea obosite de insaris-

319

factii, cu explozii nevrotice si dorințe prosteşti de autoa lare, cum se întîmplă la naturile dezechilibrate. Era ceva < rîie interioară care-i înnebunea de mîncărime organele ar țite. Acum locuia în Bucureşti, undeva nu departe de < trul oraşului, si avea casa ei însă schimbarea asta nu-i a şese fericirea visată.

Doctorul o primise cu încîntare. Se îngrijise încă dinmele zile ale menajului lor să-i pună la dispoziție o fată bui la toate, pe Sofica, o nepoată de-a lui din Brăila. Nu se puți deci plînge din partea treburilor casei. Si deşi ar fi vrut să i pe străzi şi să umble prin magazine, mai ales acum, de cî rămăsese gravidă, zăcea în casă, uneori toată ziua în pat, î conjurată de cărți si reviste, alteori îngropată într-un fotolii enorm, foarte comod, cu o ceaşcă rece de cafea pe măsuf din lemn de cireş pe care îşi aşeza tacticoasă pachetul cugări şi bricheta, uneori si cîte o pungă de bomboane cu a hide.

Nu rămînea niciodată în cămaşa de noapte. Purta un c pot foarte larg, deschis la culoare, care lăsa să se vadă, înt reverele late, partea de sus a sutienului ei negru cu dante şi un trandafir roşu, de ață, între cele două cupe rotunde < ascundeau sînii. Se îmbrăca aşa de parcă ar *fi* vrut să corifei trupului ei de fostă sportivă, tăbăcit de nesfîrşite priviri! atingeri, o mai mare sobrietate şi chiar şi o mai mare g găşie, domesticindu-l şi obligîndu-l într-un fel să-şi uite l cu tul.

îşi cumpărase o trusă de stilouri, seturi de plicuri de ce respondență în culori pastelate şi un top de hîrtie cretată, alți necoasă si rece la pipăit. Descoperi surprinsă că nu avea < să-i scrie. Deşi ar fi dorit să-şi semnaleze prezența în Buci resti măcar mătusii Teodora (tanti Teo!), care putea însă! nu mai locuiască de mult în cartierul Floreasca. Pierdusega tura cu ea. Cît de repede trecuse timpul, cîte schimbări *t* care tanti Teo nu avea cum să ştie! Aşa că pînă la urmă i scrise nimănui, nici Cameliei, în Germania, nici lui Dorin I reş, fostul ei şef de la U.T.C. care ajunsese un personaj. portant în structurile superioare ale partidului, nici doct rului Horațiu Mălinaş, celebrul chirurg, *pe* care îl văzuse \ cîteva ori la televizor dînd interviuri despre marile pr 320

ale medicinei româneşti, îl văzuse şi de fiecare dată fugise în camera ei, să plîngă neştiută de nimeni, cu fața ascunsă în pumni.

Seara, cînd Hristu Darvari se elibera de toate obligațiile zilei, se aşezau împreună în fața televizorului fixat de obicei pe posturi bulgăreşti sau sîrbesti unde găseai pe alese tot soiul de filme străine. Titrajele şi dialogurile actorilor o enervau. Nu putea să le urmărească. Rareori se lăsa prinsă de vreun tilm. Mai mult căsca, picotea, se închidea într-o muțenie de convalescentă. Darvari adormea cu bărbia în piept, ea îl privea liniştită şi îşi trecea prin fața ochilor, pe rînd, în lumina fosforescentă a ecranului, unghiile abia lăcuite. Apucase obiceiul de a-şi răsuci absentă pe deget o şuviță de păr. Timp în care îşi plimba la întîmplare ochii pe pereți fără să-şi dea prea bine seama ce face. N-avea nimic din stările unei gravide, faptul că urma să aibă un copil nu-i tulbura în nici un fel viața interioară. Se simțea mai greoaie în mişcări şi în adîncul sufletului ei aştepta să se întîmple ceva cu totul şi cu totul nou. Voia poate o altă lume, o altă țară. în orice caz, Darvari ar fi trebuit să-i ofere mult mai mult, nici ea nu ştia ce. Fusese smulsă din locul ei (care loc?) într-o călătorie neaşteptată si încă nu ştia care-i va fi soarta, spre ce nou țărm o va duce vîntul. în fiecare dimineață cînd se trezea, nădăjduia că poate a sosit şi ziua aceea, a atingerii țărmului.

Asculta cel mai mic zgomot, o auzea pe Sofica trebăluind în bucătărie, cîinii lătrau prin curțile vecinilor, uneori de pe stradă pătrundea pînă în camera ei vocea vreunui țigan care cumpăra haine vechi, şi în cele din urmă, spre începutul du-pâ-amiezii, aşteptarea ei se topea într-o enervantă furnicătură a tîmplelor. Spre seară devenea din ce în ce mai tristă, dorea să vină cît mai repede ziua de mîine. Zilele, săptămî-nile treceau pe nebăgate de seamă. Şi chinul ei ca să găsească mereu cîte ceva pentru a-şi face aşteptarea mai uşoară. A încerca t să-şi omoare timpul tricotînd şi după două-trei zile a aruncat lucrul cît colo. Nici cusăturile pe gherghef n-o atrăgeau, încerca să-şi ghicească singură în cafea sau îşi dădea în cărți de zeci de ori la rînd, pînă cînd o apuca durerea de cap.

Nu credea o iotă din semnele care i se arătau acolo, înnebunea de plictiseală şi-i reveneau tot mai des în memorie

321

scene legate de turneul în Austria al echipei de baschet d:
care făcuse parte în studenție. Nu-l uitase pe Klaus. Poa
că de acolo începuse tot răul, de la faptul că ea nu avus
curajul să fugă cu Klaus. O încurcase şi antrenorul echip
franceze... Cum îl chema? Favel... Aşa, domnul Favel... D
trebuia să fugă atunci! Poate că de acolo începuse totul, d
la restaurantul cochet din centru oraşului Krems, cu barba,,
şi femei elegante, scăldați fntr-o lumină albastră, de film, şi
îmbătați de sunetele unei muzici tainice si abia auzite, prin-

care ea simțise cu adevărat că mai există si o altă lume...;,

'î Frigul înainta neauzit ca un şarpe îi atingea unghiile i,

se înfăşură pe laba piciorului frigul curgea nevăzut ca o spiK mă de vînt iar ea vedea acum clanța uşii ca un cuțit de bron& sclipind în razele lunii rămăsese în fund pe marginea part*»; lui cu picioarele atîrnate deasupra podelei încercînd să-şt* aducă aminte visul din care se trezise în capul ei domnea în- 7 tunericul cald al ruperii din somn si atunci a descoperit frigul năvala lui prin uşa rămasă deschisă se trezise cu gura arsă de sete intrase în bucătărie vîrîse cana de tablă în găleata cu apa băuse îşi auzise tălpile lipăind pe ciment si drumul înapoi pînă la pat umbletul ei de ființă învăluită de pro-pria-i căldură moale ca o cămaşă nevăzută de iarbă trecuse cu genunchii înghețați prin aerul aspru în care *auzea* sforăitul gros al tatălui ei răzbătînd prin uşa subțire de brad şi nu se mai băgase sub plapumă stătea acolo ca o mogîldeață albastră si-si lăsa ochii să înainteze peste podeaua acoperită cu covoare de cîrpă peste scîndurile din ceardacul casei să coboare pe treptele de ciment de la intrare să alunece peste pietrişul curții printre tot soiul de lucruri ca nişte căpițe de,, întuneric luminos şi în această singurătate apăsătoare frigUl era si mai viu înainta către piciorul ei ca un şarpe ca un *f"* gros de apă amestecată cu leşie si zoaie de săpun ca un cuf cu lama subțire şi ascuțită care îi decupa în aer laba cu vei* verzui glezna si ouşoarele oaselor întinderea trupului amor ți ta de somn în marginile lor cunoscute dar cu mai multă pr«Ş cizie cu mai multă ferocitate îi rotunjea genunchii urca spU pulpele fierbinți musca din materia ei ca dintr-un bloc *di* gheață slefuindu-i silueta de carne curgea în sus peste 322

tinderea ei de ființă cu sînge cald cu bandajele lui de tifon ca nişte cozi urzicătoare de peşte şi se oprea lîngă tivul de in al cămăşii de noapte se oprea acolo lîngă mirosul ei de fetiță cuminte şi somnoroasă cu izul lui de tencuială proaspătă şi de mîncare de la bucătărie cu puritatea lui de iarbă crudă acoperită de rouă cu gustul lui de alcool care nu te îmbată care te înfăşoară strat după strat în rotocoale groase țiuitoa-re din ce în ce mai groase şi mai țiuitoare contopite cu pielea ei cu intestinele ei cu păsărică ei ca o piersică înroşită de soare cu întunericul lichid al fricii ei care-i pulsa în piept şi în pupilele mari uriaşe ca dilatate cu atropină si în creierul văzului ei care înainta prin întuneric şi nu-şi mai putea aminti ce visase nu-şi mai putea aminti decît o pîclă un abur un fum gros şi alb o pălălaie de ierburi arzînd la marginea pădurii în locul unde ei au scos de sub pămînt o paraşută cu pînza cenuşie cu pînza cenuşie cenuşie cenuşie rece şi cenuşie moale cum e cenuşa unui foc părăsit.

Rodolphe şi tabachera de mătase verde - cadou de la amanta lui - ce femeie nefericită! - dar ea îi trimisese o adiere de dragoste prin ochiurile broderiei - fiecare împunsătură de ac prinsese acolo o speranță, o amintire... - Emma croşetase firul de mătase, ca o prelungire a aceleiaşi mute pasiuni... - Ah, să fugă amîndoi la Paris! - într-

adevăr, ce nume nemărginit! - Citea şi nu mai putea să lase cartea din mînă - Semăna în vreun fel cu femeia aceea care-si fura cu disperare bucuriile? - Ea se refugiase în casa lui Darvari, ca un cîine bătut, să-şi lingă rănile... - Se rătăcise în acest oraş pe care de fapt nu-l cunoştea - *Bucureşti, oraşul prăbuşirilor,* coperta unei cărţi ferfeniţite, citite pe ascuns în rirnpxil orelor la liceul din S. - sau *Invitaţie la vals,* cine era autorul? ah, uitase! - Rodolphe şi îmbrăţişările lui din grădină, în întunericul nopţii - cum a mai chinuit-o! dar ce bărbat puternic! repeta numele lui în şoaptă pentru plăcerea de a-i asculta consoanele - vocala O cu rostogolirile ei prin aer ca ftiste bile de fildeş lovindu-se una de alta într-un dreptunghi de postav - da, era un nume frumos, mereu îi răsuna în urechi - îi scînteia în faţa ochilor pe eticheta sticluţelor cu Parfum... - Parfumul ieftin al adolescenţei, sprayuri şi sam-

323

poane nemţeşti - sau vîrful degetului făcînd pe geamul al rit al dormitorului de la internat desene *bizare,* inconştien hărţi si drumuri imaginare - cel mai mare oraş al ţării, ace locuia tanti Teo la care-si petrecea o parte din vară - un i birint de străzi, vuietul bulevardelor, maşini si firme lui noase, magazine de cinci etaje - Apoi, în studenţie, cărnii „6 Martie", distracţii, aventuri, iubiri pasagere, toată net nia acelui timp - închidea pleoapele si vedea - Piri şi Lu-Sorin şi Ovidiu Certeze, frig si examene, campingul de] Cernica, discoteca de la Drept, cafeaua de la *Trocadero, Albin Colombo, Havana,* plimbările din parcul Cişmigiu... - Buc restiul în care locuia acum, casa doctorului Darvari, cam rele neprimitoare de la etaj, nostalgiile ei fără leac - Desci dea *Informaţia Bucureştiuliii,* singurul ziar suportabil, şi cit cu nesaţ, urmărea evenimentele zilei, se bucura să vadă i viaţa nu stă pe loc, că oraşul respiră şi oamenii ştiau să i distreze, să alerge după plăceri - articole de fond, cuvîntă comentarii politice peste care sărea dezgustată - adevăru era în altă parte, trăia într-o lume ciudată, tentantă, spectş culoasă, periculoasă în care nu avea curajul să-şi facă intr$ rea - premiere teatrale, filmele de la cinematecă, expozif şi cărţi, meciuri de fotbal, spectacole de operă, haine din inport, furturi si crime, fotografii, afişe, grabă, monotonie,,' agitaţie enormă si aparent lipsită de sens - ecouri, plac clandestine, griji si nevoi, duminici lîncede, melancolie, p< niri obscure - îşi aducea cartea cu Rodolphe şi Emma la mas| | şi întorcea filele, sorbea din cana de cacao cu lapte, ah, bietul tul Charles! - muşca din felia de pîine cu unt, o oră-dou^| uitarea completă, acvariul colorat al sufletului, cum tre timpul! vai cum trecea!...

îşi amintea de bărbaţii pe care-i avusese amanţi, de *'.* tîlnirile si nereuşitele ei - încerca să-i aşeze pe Horaţiu în linaş, Daniel Raicu, Codrin Cîrstocea sau chiar pe Darvs alături de personajele ei din cărţi - Simţea nevoia să-i < tărească? Doctorul era un om enorm de bun, deşi nu bărb tul la care visase - Si cercul al cărui centru era el

lărgindu-^ încetul cu încetul, aureola pe care o avea îndepărtîndu-se chipul lui, revărsată mai departe ca să ilumineze alte vis Bucureşti, viaţa grăbită ce fremăta în această învălmăse 324

jar putea ea să si-o închipuie cu adevărat? - Lumea oamenilor cu bani, medici, avocaţi, diplomaţi, cîntăreţi, sportivi de performanţă - bărbaţi dintr-o bucată, cu feţe de învingători, care ştiau să se distreze, capacităţi nebănuite sub aparenţe uşuratice -în separeurile restaurantelor rîdeau actori si actriţe, literaţi si femei tinere care iubeau poezia - bărbaţi risipitori, plini de ambiţii himerice şi de idealuri fantastice - Totuşi, cît erau ei de liberi? trăiau ei cu adevărat? cum era *dincolo?* - Sufocarea, tînjirea, disperarea lipsei de şansă, lehamitea şi scîrba - în fiecare zi alţii şi alţii care fugeau peste graniţă, unul furase un elicopter si reuşise, altul trecuse Dunărea cu hainele legate de piept într-o pungă de plastic - din cînd în cînd, la masa de seară, Darvari pomenea numele cîte unui cunoscut sau prieten al său care... -Nu, nu e uşor să ai acest curaj si să părăseşti totul, agoniseala ta de o viaţă, părnţi, prieteni, copii... - Fantasme, ambiţii şi încercări - însă oricine putea să audă scîrţîitul şurubului care se strînge - Şi ea, ce-ar fi trebuit ea să facă? - Cu cît lucrurile îi erau mai aproape, cu atît mintea ei se depărta de ele, cu cît ele deveneau mai intangibile, cu atît ele păreau mai uşor de făcut - Unde ar fi vrut să trăiască? la Paris, da, la Paris! sau la Roma, Londra, Miinchen, poate la Moscova, nu vorbea toată lumea ele *glasnost* şi *pcrcstwika?* în oraşul prietenei ei Marusia, moartă de mult, săraca... -dar de ce nu la Los Angeles, unde mătuşa ei Leontina are un magazin de mobilă şi trăieşte bine mersi? - sau de ce nu la Fraga, Budapesta, Cracovia? - Ah, altceva, altceva! doar *înt atîlea ocazii, excursii, vizite la rude, congrese medicale, şi l Jarvari nu e oricine... - Sau chiar si lumea lor estică, Bulgaria de pildă, vin roşu şi parfum de trandafiri, brînză de capră si ardei iute, şi litoralul lor cu rezervaţii de turişti străini, toată lumea ştia - da, în Berlinul de Est, acolo găseşti lucruri bune, că neamţul e neamţ, papetărie ieftină şi haine elegante, si sînt atîtea muzee... - nu, zidul nu se vede, nici nu te poţi apropia - soldaţi cu pistoale automate - miliţieni Şi secu rişti ca la noi aşa i se spusese - şi totuşi unii care re-uşesc să se caţăre... - căţărătorii de performanţă!... - Avea lacrimi în ochi, tot ce o înconjurase pînă la 33 de ani, mediocritatea propriei existenţei, trivialitatea si mîrlănia şefi-

325

lor, viaţa ca o pedeapsă, pedeapsa ei... - Revenea la pag nile cărţii, Rodolphe şi Ernma care în dorinţele ei confund senzualităţile luxului cu bucuriile inimii, eleganţa obicei^ rilor cu gingăşiile sentimentului — Şi arunci să se întrebe î ea dacă dragostea nu avea nevoie, ca si florile aduse *st* aclimatizare din ţinuturi îndepărtate, de un pămînt

anur pregătit şi de o temperatură anume? - Ea pe cine iubise?» lumea vulgară a sportului, promiscuitatea dormitoarelor < mune, birouri cu broşuri de propagandă, deplasări, cor rințe, şedințe si sensibilitatatea ei distrusă, tendința ei de i lua torul în uşor, uşurința cu care cedase în fața atîtor împr jurări... - Dar tot ce-i fior al trupului ori sfîrşeală de drage te nu poate fi despărțit de o anume bogăție ca în vila Matilda dei — storuri închise ermetic, lumini discrete, covoarevase cu flori exotice, combina muzicală, discuri din R.F.G^ sala albastră de baie... - Aşa că ea ştergea praful de pe et jere, se uita în oglindă, lua o carte, în ultima vreme mereii aceeaşi carte, apoi, visînd printre rînduri, o lăsa pe genunchi-Pofta ei să călătorească, să vadă lumea - Şi Brunhilde? şl| Cami si lise, Anne, Mari? - împrăştiere, uitare, singurătăți şi inconştiență - Dacă ieşea în oraş, îşi cumpăra vaze de ştie albastră, pahare cu picior, scrumiere, fructiere, holuri pen» tru pietricele şi scoici, casete de bijuterii, suporturi inutile de lumînări... - Aştepta să se întîmple ceva - unde era sple doarea visată? - viitorul, un coridor îngust întunecat nesfîr>'| şit - întunericul amintirii - flaşnetarul din copilărie (văzt o singură dată în viața ei un flaşnetar), vînzătorul de înghe țață, omul cu toba de la primărie, ciurdarul cu biciul - țiga nul care strîngea haine vechi, ascuțitorul de cuțite şi bric vînzătorul ambulant de păcură, vînzătorul de peşte şi st guri - *frizeria* din satul ei în care bărbații jucau table pe ba - unde si cînd? - linişte zgomot - linişte zgomot - pustii zilei...

Cureaua de ascuțit briciul era lată şi grea. Stătea atîrnat în cui după uşa bucătăriei. Multă vreme ea n-avusese curaji să o atingă. Un şarpe lung şi murdar, cu pielea arzătoare, adc mit pe peretele casei. Ura cureaua de ascuțit briciul a tat lui ei. Prin unele locuri netezimea cafenie de piele dever

326

lucioasă, catifelată, sclipind în lumină ca bronzul diluat. Pe acolo trecea lama de gheață a briciului în acel du-te-vino al mîinii care ei îi amintea de fiecare dată ungerea pîinii cu unt. Vara tatăl ei se bărbierea în verandă. Ei îi plăcea să doarmă cu fereastra deschisă, fără perdelele trase. Cînd deschidea ochii, lumina de afară părea că izvorăşte din pămînt şi curge în sus, spre geamurile mari, împreună cu ciripitul nebun al vrăbiilor. Primea lumina asta în ochi ca pe o apă rece, plăcută, proaspătă şi rămînea multă vreme aşa, ascunsă sub cearşaf, înfăşurată ca o nimfă de fluture în cîntecul păsărilor.

Uneori, duminica, îl vedea prin fereastră pe tata şi atunci ea strîngea bine pleoapele şi-şi potrivea respirația să pară că doarme în continuare, învățase să privească printre gene, tatăl ei avea mişcările greoaie ale omului abia trezit din somn, se apropia de masa cu ghivece de flori şi-şi pregătea tacticos castronaşul de aluminiu, pămătuful, cilindrul de săpun învelit în ambalajul lui de staniol, oglinda şi o bucată de ziar pentru ştersul briciului de clăbuc. Tuşea uşor, îi auzea respirația grea, de om gras, îi vedea mîinile cu

degete scurte, umflate de muncă, cu unghiile groase, neîngrijite, tăiate în carne. Punea instrumentele de bărbierit pe masă, deschidea briciul şi începea să-l ascută.

Cureaua din bucătărie îşi schimba locul doar vara, dimineaţa devreme, atunci cînd tata se bărbierea în verandă, în pantalonii lui albaştri de zidar, fără cămaşă, cu pieptul gol şi părul nepieptănat, căzîndu-i peste frunte. Trecea lama subţire a briciului peste curea înainte şi înapoi, îngîndurat, cu muşchii braţului jucîndu-i sub piele, trimiţînd în fereastra deschisă a camerei ei sclipiri fulgerătoare de lumină, un fel de aşchii lungi de oţel, mereu aceleaşi. Felul cum lama briciului prindea lumina din aer şi o izbea mai departe în transparenţa ferestrei întredeschise a încăperii ei o fascina şi ea uita să mai respire ca un copil care se preface că doarme.

Tata nu era departe de ea, îl vedea cum îşi trece buricul degetului mare peste tăişul abia ascuţit, cum moaie pămătuful în castronaşul cu apă caldă, cum ia în palmă săpunul Şi îl desface din învelişul lui poleit, dar privirea ei îngustă era furată de cureaua rămasă nemişcată în cui, deasupra mesei cu oglinda în ramă metalică, sprijinită de un ghiveci cu

327

muşcate. Ii cerceta curajoasă fruntea brăzdată de cîtevaduri, ţepii de pe obraz, părul cîrlionţat de pe piept, pal gră cît o alună de pe gît, apoi deodată fata lui se acoper de clăbucul alb, moale, gros ca smîntîna şi pielea lui arsă < soare părea şi mai roşie, abia aşa îi descoperea jupuiturile < pe nas, asprimea sprujită a pometilor. Nu-i vedea faţa întreaga, doar un singur obraz, mereu acelaşi, stîngul, si atuncii cuprindea remuscarea.

Tatăl ei nu era un om rău, poate că se supăra prea rep de, dar o bătea fără patimă, cu privirea oarbă, îngîndurat cenuşie ca oţelul, pentru că aşa trebuiau bătuţi copiii nea cultători. Iar ea era un copil neascultător, făcea prostii, vc bea urît, venea tîrziu acasă, îşi zgîria genunchii prin n cini, nu-si făcea lecţiile, nu dădea bună ziua vecinilor, era fetiţă obraznică, nesuferită si merita să ia bătaie. Aproape < îi venea să plîngă de ciudă că nu poate fi altfel şi, cum st, tea acolo nemişcată, respirînd egal, învelită în răcoarea cea şafului de in ca într-o piele încăpătoare, simţea că în adîi cui sufletului ei îşi iubeşte tatăl şi că ar fi groaznic să rămîn singure, doar ea şi mama. Acoperită de vata lichidă a clăbt cului, faţa tatălui ei părea faţa unui om neajutorat, iar miţfe cările cu care el se bărbierea ascundeau în ele o gingăşie din care ea nu l-ar fi crezut în stare. Nu vedea decît obrazul cup care tata sfîrsea bărbieritul, nu putea vedea niciodată cese întîmplă cu cealaltă parte a feţei lui, şi obrazul lui era o ÎRf* tindere acoperită de zăpadă pufoasă, denivelată de încheiffijH tura de sus a maxilarului, lină pînă la marginea bărbiei, po*ş vîrnită încet pe panta gîtului, pînă la omuşor. Acolo începea pielea lui zgrunţuroasă, pe care nu mai creştea părul, şi pe» ţiunea aceasta de piele se scurgea cafenie în jos spre tufiss rile încîlcite care formau pilozitatea pieptului.

Dar în clipa în care tăişul briciului se apropia de obr si cobora pe suprafaţa pielii, în jurul ei torul încremenea, p tru că i se făcea frică. Nu mai *auzea* ciripitul vrăbiilor i pomii de afară, simţea că amorţeşte de prea multă încor re. Lama subţire de oţel aluneca în jos trăgînd după ea > sistenţa păstoasă a săpunului, prin mişcări scurte, uşoa) apăsate, legate una de alta ca nişte paşi pe o suprafaţămejdioasă, trecea cu vîrful ei rotund pe lîngă înălţimea i

328

rniscată a nasului, foarte aproape de conturul buzelor deschise cu lucirea dinţilor de jos vag îngălbeniţi de tutun, se apropia de bărbie, descoperind în urma ei pielea netedă, curată, ireal de proaspătă, străbătea fără grabă relieful bărbiei şi se prelingea neliniştită pe arcuirea gîtului. Inima ei bătea acum să-i spargă pieptul de parcă gestul lui de neatenţie s-ar fi putut repeta exact în acelaşi loc. într-o dimineaţă de vară mina lui se oprise o clipă şi ea văzuse sîngele ţîsnind. O picătură înfiorător de reală, umflată brusc ca o bobită de strugure,. spartă în jos într-un pîrîias roşu, din ce în ce mai gros şi mai limpede. Limpede şi fierbinte ca durerea curelei de ascuţit briciul peste fesele ei speriate.

Nu, de prezent nu se putea fugi decît în plăcerea de a face tot timpul altceva (fusese una dintre marile ei descoperiri precoce) şi ea încercase pe rînd bucuriile meschine ale contra/.icerii cu prietenele de joacă, amuzamentele drăceşti ale jocului *de-a baba oarba,* satisfacţiile perverse ale minciunii, paroxismele sexului. Dar trecuse şi prin nenumărate stări de prostraţie, scurgîndu-se amorfe din carnea şi sufletul ei ca zerul din brînză. Nimic nu-i ajungea, nimic nu-i rămînea. Şi zilele vieţii ei se aşezau una peste alta ca foliile de gelatină în pachetul din dulapul bucătăriei. Străvezii, dar gata să se topească la căldură, în cratiţa de pe *aragaz,* într-o materie bă-loasă şi fără consistenţă.

Se mutase în casa lui Darvari căutînd un teritoriu de protecţie care să o salveze de toate aceste tare ale insaţietăţii. Doctorul - un monument de bonomie şi senzualitate - nu fusese curios să-i afle trecutul, ştiuse de la început că el n-o va întreba niciodată nimic. Şi crezuse că va putea merge înainte aşa, uitînd tot ceea ce trebuia să uite. Dar cum să-ţi uiţi carnea şi conştiinţa? Văzuse în indiferenţa lui Darvari faţă de viaţa ei de pînă la 30 de ani o garanţie a absolvirii de păcate, expresia unei filozofii a împăcării cu răul. Pentru că păcatele ei erau păcatele lumii în care trăiau cu toţii, ea şi Darvari Şi Maxim Enache si Brunhilde şi Carp, Oraviţan si Boerescu, doctorul Minea şi pacienţii sanatoriului de boli nervoase de la Brădet, o lume strînsă tot mai tare într-o plasă de frică si frig, o lume care fără minciună, laşitate şi nepăsare s-ar fi

329

prăbuşit imediat ca un castel de nisip, totuşi o lume împăcată cu sine, murdară si veselă, letargică si vitală în acelaşi timp, cu mari rezerve de îndurare, cu neaşteptate explozii de furie, gîlceavă, mîndrie, vanitate rănită.

Chiar şi marea diferenţă de vîrstă dintre ea si Darvari era un argument al liniştii la care rîvnise. Dar diferenţa aceasta, trăită zilnic, în toate formele de apropiere dintre un bărbat si o femeie, avea şi ceva surd, opac, tulbure, ca sticla go-frată a unei ferestre care desparte două rezerve de spital. Ea ar fi trebuit să devină o femeie mai ştearsă şi mai aşezată, el să întinerească. Şi dacă Darvari făcea eforturi evidente să pară mai tînăr, schimbîndu-şi cu îndrăzneală tunsoarea, culoarea cămăşilor, ochelarii si cravatele de profesor, ea încremenise într-un punct din care nici o schimbare nu mai părea cu putinţă. Singura ei certitudine era refuzul. Faţă de Darvari încerca un fel de compasiune de fiinţă nevolnică, îi părea rău pentru el, tatăl viitorului ei copil. Uneori nu se mai putea abţine si izbucnea în plîns. N-avea cum să-i răsplătească bunătatea, si decît să se chiniuie aşa, cutremurată de gîn-dul că viaţa ei nu mai poate fi întoarsă înapoi şi că nimic nu mai poate fi trăit încă o dată şi curăţat de toată zgura greşelii, mai bine să cadă în păcatul de a-l înşela rămînînd aceeaşi ticăloasă fără scăpare.

Nici nu i-a fi fost prea greu să-l găsească pe bărbatul cu care, din disperarea paraliziei vieţii ei interioare, să-l încornoreze pe Darvari. Acesta putea fi chiar vărul lui, Dimitri, un tînăr atletic cu care doctorul îşi pierdea din cînd în cînd vremea în lungi partide de şah sau în discuţii despre arta pescuitului. La puţină vreme după căsătorie, doctorul îşi scosese toate economiile de la C.E.C. şi îl angajase pe vărul său ca antreprenor al unor serioase lucrări de renovare a casei. Toată viaţa familiei se mutase la nivelul de sus al clădirii, în încăperile în care pînă atunci domnise liniştea pieselor vechi de mobilier înşirate pe lîngă pereţi. Renovarea începuse cu amenajarea spaţiilor de la subsol şi de la fereastra ei cu jalu- , zelele coapte de soare, ce-si deschidea dreptunghiul asupra *4* întregii curţi, pipăindu-şi din cînd în cînd pe sub halat, cu'" încîntare şi frică, pîntecul în care se zbătea deja fiinţa meta-*)* morfică a Bertei, Leontina îl putea urmări în voie pe energi-<

cui Dimitri, atrasă mai ales de strălucirea părului său negru si cîrlionţat, uns din belşug cu ulei de nucă (o modă sovietică ce trecuse de cîţiva ani buni, ceea ce făcea din vărul lui Darvari un bărbat cu gusturi uşor desuete) si fascinată de puterea sa fizică în situaţiile în care el şi lucrătorii au fost nevoiţi, de cîteva ori, pe căldurile cele mari ale Bucureştiului, să care cu braţele grinzi de stejar, saci de ciment şi rigle groase de fier pentru întărirea bolţilor subterane ale casei.

în Republica Socialistă România cuvintele înnebuneau de fericire. O luau razna si se dădeau cu capul de pereţi. Ieşeau isterizate din dicţionare si se pregăteau de paradă. Ca nişte oi molipsite de streche cuvintele ocupau străzile ziarele pădurile muşuroaiele de furnici spitalele ecranele depozitele de muniţii aerul Se rostogoleau decapitate la vale si la deal ca nişte bile colţuroase de beton ca nişte ghemuri de sîrrnă ghimpată ca nişte guguloaie de nisip întărit.

Spărgeau cu ciocul lor ideologic coaja de ou sub care dormeau si înfloreau ca nişte pui golaşi de struţ. Ca nişte hamsteri lubrici cu dinţi de che-ratină. Ca nişte mustăţi de rechin. Cuvintele fîsîiau fericite în aerul de sulf al stadioanelor în pisoarul ideologic al televizorului negru de sticla mată. Se învîrtejeau deasupra oraşelor de cenuşă

şi fier ca nişte păsări de pradă cu dinţi de sticlă. Putrezeau pe mesele sălilor de şedinţă în pivniţele de securit ale poliţiei politice pe buzele mîncătorilor de rahat. Intrau cu tine în pat şi te um-Pleau de rîie.

în Republica Socialistă România cuvintele erau cuprinse de boala Alzheimer si de morbul lui Pott de răscoala 1907 si de revoluţia per-

manentă a descojirii minţii de sens. Cuvîntul PARTID intra în biserici si cinematografe profana mormintele şi locurile dejoacă rupea sinapsele memoriei colective se aşternea ca un nisip invizibil peste farfuriile cu ciorbă muncitorească din cartiere cădea ca un insecticid infailibil în halbele cu bere ale uitării de sine se aşternea ca o peliculă de carbid peste şinele de tramvai ale vieţilor anonime.

Cuvintele hodorogeau pe drumurile vidnale ale ştirilor zilnice ca nişte camioane umplute cu fiare si cu sroturi de soia. Se clătinau în imensele rezervoare de petrol ale nebuniei politice. De fiecare cuvînt atîr-na inscripţia *Pericol de foc*. Cuvîntul PATRIE ardea gingiile rupea dinţii tăia degetele cu satirul punea gratii la geamuri. Cuvîntul CEAUSESCU se umfla ca o burtă ca maţe groase ca un ficat de mamut. Cuvîntul POPOR înghiţea nesătul spân si zgură ţărînă si cartofi fierţi oase de peşte si tobă de sorici. Era bătut cu barosul în pagina de ziar în creierul de gelatină al copiilor de grădiniţă în stîncile de granit ale defileului patriotic.

Toate cuvintele îşi părăseau pieile şi îmbrăcau cămăşile de forţă ale vorbirii în şoaptă. Toate cuvintele

331

se izbeau cu ţestele lor de cîini din-. go de zidul morţii de asfaltul cancerigen al impudorii naţionale de betonul armat al tribunelor oficiale. Se aruncau ciumate mute si oarbe în pîntecele subţire de plastic al aparatelor de radio în sosul telegramelor de presă si al halucinaţiei cotidiene în habitaclul blindat al minciunii cu urechi de măgar în respiraţia radioactivă a trupelor de intervenţie. Cuvintele sfîsiau aerul cu ţipătul femeilor însărcinate după grafic cu focul de napalm al blestemului biblic cu gheaţa si frigul de hrubă al caloriferelor mortuare. Rupeau în miliarde de schije alama trompetelor striveau între fălcile lor cu ghinturi de oţel materia organică a disperării. Cuvintele se devorau unul pe altul ca nişte şoareci flămînzi cu burţi de ghips. Ca nişte muşte oarbe izbite zadarnic de geamurile betonate ale puterii ca un roi de gîndaci cu

aripile roşii de scolopendră. în Re publica Socialistă România cuvin tele înnebuneau de fericire si-şi ui-f tău numele mumele mamele. Dar mai ales si mai ales cuvintele! crăpau de fericire ca nişte baloanecu heliu în familia prezidenţială în camera de baie prezidenţială în sera si piscina prezidenţială în capela cea-usie si rezidenţială în mantela mîn-cată de molii a soţiei rezidenţiale în coteţul sapienţial al cîinilor de pază în casa dezidenţială de vacanţă în bunkerul în parcul în pădurea în heleşteul cu peşti *piranha* si în a riul providenţial si româno-istoric rocondo-scitic daco-sistolic celto-sin-dolic ilirico-mitic. Cuvintele săreau ca floricelele de porumb din alveolele lor comuniste cominternisteceauşimnice. Intrau în camerele de gazare ale destrăr bălării faraonice si explodau acolo pînă la ultimul om.

Adusese pe lume o fetiţă brunetă, cu ochi negri şi plină de zbîrcituri, leită Hristu Darvari. Evenimentul stîrnise o enormă agitaţie în familia doctorului. Bătrîna Haricleea murea de fericire, iar Visanta avea acum un nou subiect *de* colportaj. Faţă de copilul abia desprins din propriu-i pîntec Le-ontina simţise o teribilă reacţie de respingere. N-a vrut să-şi vadă fetiţa, instinctul ei matern părea blocat dar se simţea purificată, eliberată de straturile succesive de zgură impregr na te în sensibilitatea ei nărăvaşă, nesăţioasă. Scăpase de sen* zaţia de alteritate a propriului corp si de mişcările greoaia de pînă atunci, descoperea că orice gest al ei e mai uşor şi se gîndea la copilul pe care nu voia să-l vadă ca la o fiinţă ce, trebuie să-şi desăvîrşească mai întîi forma şi trăsăturile, pert| < tru a da apoi ochii cu ea. Nu mai vorbea cu nimeni, se încbi-, şese într-o tăcere răuvoitoare, atîrnîndu-şi pe faţă un zîmbc tîmp. Alarmat, Darvari consultase un psiholog. După dis

cutia cu el nu mai era la fel de îngrijorat. Cazurile erau destul de frecvente, mai ales la prima naştere care e o încercare brutală a întregului organism, cu consecinţe psihice imprevizibile. Linişte, cît mai multă linişte - spusese doctorul.

Leontina părăsi maternitatea şi se întoarse pe strada Grădina cu Cai, în apartamentul de la etaj, iar fetiţei i se găsi o doică într-un sat din imediata apropiere a Bucureştiului. Doctorul Darvari o vizita zilnic pe această femeie de treabă care o îngrijea pe Berta ca pe propriul ei copil, aducîndu-i toate ceielrebuitoare, mai ales alimente, greu de găsit în magazine, procurate pe căi oculte. Leontina zăcea cît era ziua de lun<Tă cu ochii înfipţi în tavan. Din cînd în cînd îi răsărea în minte figura lui Dimitri.

într-un schimb de vorbe cu Darvari, care îi mărturisesc că înţelege situaţia, întrebînd-o cu ce ar putea s-o ajute, ea începuse să ţipe. Nu-i venise nici ei să creadă că în loc să vorbească ţipă, dar în acelaşi timp simţise că ţipetele acestea o eliberează si de ultimul rest din vechea ei fiinţă. „Nu vreau nimic, vreau să rămîn singură." *Vreau să rănrin cu mine,* precizase parcă fără să-şi dea seama ce spune. Cuvintele, propriile ei cuvinte, au curentat-o si în zilele următoare s-a chinuit să afle de unde venea acest ţipăt involuntar, în fiinţa ei zăcea ascunsă o forţă mai puternică decît mintea. Nu era vorba de Leon, dublul ei din copilărie şi adolescenţă, ci de ceva cu mult mai profund şi care ieşea la suprafaţa vieţii ei o dată cu vîrsta, ca un dinte atavic, perfect sănătos, şi încercînd să uzurpe locul dintelui bun.

Descoperea acum că fără grijile fiziologice ale sarcinii putea suporta mai uşor să rămînă faţă în faţă cu mizeriile ei multă vreme ascunse, uitate, bagatelizate, împinse la marginea conştiinţei. Abia acum avea răgazul să-şi rememoreze trecutul. Dar era ca şi cum s-ar fi aflat rătăcită într-un subsol, într-un labirint de ţevi, lipsită de orice plan al instalaţiei, cu obligaţia de a depista în cel mai scurt timp, pentru a evita catastrofa, o defecţiune ivită pe traseu. Unde să caute mai întîi, în ce ordine? Trăia acum o nouă neputinţă, ştiind însă ce stătea în puterile ei şi ce nu. Nenumărate amintiri disparate o scufundau în trecut.

333

Ea nu avea nici o vină pentru că era doar o mucoasă defată şi fura mere din grădinile vecinilor, fugea cu băieţii prin • pădure, se strecura pe sub gardul de sîrmă al gării din sat să caute plumbi de riscă, ea nu avea nici o vină pentru că tatăl ei fusese arestat si trimis să taie stuf în Delta Dunării, nici o vină pentru că unchiul Mitică şoferul îi sorbise licoarea puberă a sexului într-o după amiază de început de vară cînd nu era nimeni acasă si ea învăţa la istorie, ea nu avea nici o vină pentru minciunile din cartea de istorie si pentru virginitatea ei pierdută din ambiţie si orgoliu în şura bunicilor de

peste deal. Nici o vină pentru mirosul de rachiu puturos al bărbaților de la bodega din sat, nici pentru moartea nasului Sile Bucerzan sau a bunicului Tase, nici o vină pentru cartela de pîine umezită în palmă, în arșiță şi frig, la cozi interminabile pe treptele magazinului de lîngă făbricuța de oțet, nici pentru geamurile oarbe ale internatului din S. si vînătăile primite la fiecare meci pe terenul de baschet. Nici o vină pentru cureaua de ascuțit briciul a tatălui ei care-i înroşea fesele, nici pentru sensibilitatea ei curioasă, nici pentru minciunile trădările jongleriile destrăbălările timiditățile vieții ei de studentă, nici pentru abandonurile laşitățile insolențele nădejdile vieții ei de femeie matură.

Se întorcea cu fața la perete. Trăia un alt *acum,* era mamă. Dar acum ar fi putut să cîştige. îl vedea în fața ochilor pe Dar-vari, îşi aducea aminte ca prin vis chinurile prin care din viața ei se desprinsese o altă viață, se gîndea la copilul pe care îl născuse şi nu se putea stăpîni să nu zîmbească de fericire, în astfel de clipe se simțea din nou tînără şi carnea ei devenea deodată uşoară, uşoară ca un fulg. Fără să-şi dea seama de ce.

titlu

ET IN ARCADIA EGO...

Sînt aventuri de o noapte pe care nu le mai poți uita toată viața. Acum totul e consumat... Am ajuns o legumă în cărucior.. . Gata, cu mine e gata, ştiu că trăiesc prin dispensă. Alții au murit lîngă mine, în față la *Intercontinental* în noaptea aia... Eu m-am ales cu un glonț în şira spinării. E ca şi cum aş fi murit şi eu, nu mă mai interesează nimic. Da' am avut-o, bătrîne, pînă şi eu am avut-o. I-am tras-o lu Ceaşcă, da i-am tras-o şi ei!... Zău că a meritat! Nu mai era femeia de pe vremuri, se veştejise mult. Păi ia gîndeşte-te, prin '88 ea se apropia de 40 de ani. Era fanată, bătrîne, da' tot îl avea pe dra-

cu în ca!

Trebuia să ajungem la Cugir. Misiune... Luasem rapidu de noapte. Era vară şi trenul aproape pustiu. La două-trei compartimente mai încolo, un grup de maramureşeni. Beau spirt medicinal trecut prin pîine şi se certau pe banii cîşti-gați la coasă, în Bărăgan. Venise controlorul. Nu toți aveau bilet, din cîte mi-am dat seama, însă naşule-n sus, nnşule-n J0j>, hai ia şi matale un gît, ce nu eşti bărbat?... S-au făcut pulbere. Şi ei, şi controlorul...

Ieşisem la un moment dat pe coridor, prea se lăsase brusc linştea. Dormeau să tai lemne pe ei. Cînd am intrat, am simțit imediat că femeia mă privea cu o intensitate ciudată. Or, asta n-avea voie... De ce rîzi?... Chiar aşa, n-avea voie! Fiecare ştia foarte bine ce e permis şi ce nu în relațiile dintre noi. Nimic intim. Principiul era simplu: sentimentele deformează judecata, complică lucrurile, perturbează atenția şi aşa roai departe... Leontina ştia şi ea toate astea, dar în tren era cald, întuneric, dincolo de geamul compartimentului înce-

puse o ploaie rece de sfîrsit de vară... O atmosferă electri| zantă...

'

Eu cu Darvari sînt prieten si acum. Nu puteam, dom nule!... Zău că mi-era nu ştiu cum... Bine, ştiam si eu că în-l tre ei totul scîrţîia de multă vreme. Aproape toată lumea afla-l se de noul ei amant, unul Dorin Mares. Era si el în grup. Carn papiţoi băiatul, si fripturist... Fusese într-o vreme mare pe < la U.T.C. dar n-a reuşit să ajungă prea sus. Acum lucra la primăria capitalei, şef de birou şi secretar de partid peste serviciul lui. Doctorul, că are ăsta la relaţii, nene, cu cine vrei şi cu cine nu vrei, îşi plasase acolo podoaba. Secretară... Se măritase cu ea. A ţinut-o acasă pînă n-a mai putut. Că a avut-, si asta complicaţii, bătrîne, a lucrat si ea la partid... Da' au' zburat-o tovarăşii, cine ştie ce tîmpenii făcuse, n-a în pricepuţi niciodată motivele, a stat si prin spitale, în sfîrsit... Plus că şi copilul crescuse, aveau împreună o fată care stătea mai mult la maică-sa... N-o ştii pe maică-sa, pe Haricleea! Ce cucoană!...

Iar gagica, bătrîne, nici nu ştia să bată la maşină, vai de secre...fiile ei!... Ba nu, la asta era bună de tot, că, vezi tu, doctorul, cu vîrsta lui... Iar Mares ăla... Eu îl cam mirosi-', sem... Bun de gură. Si un curvar!... Ranchiunos de nu poţi să-ţi închipui! Cred că ăsta a şi fost motivul pentru care ni s-a alăturat. Voia să se răzbune, înţelegi? Si nu era singurul. Cred că aici ne-am păcălit noi...

Păi cum adică ce făceam acolo, la Cugir? Ce, tu n-ai auzit ce fabrică ăştia acolo, eşti copil? Eu plecam în delegaţii cu acte în regulă si ea mă însoţea. Ştii, ca să nu bată prea tare la ochi... Mares îi ţinea spatele. Dracu ştie, lumea vorbeştevrute si nevrute. Cică n-ar fi fost prima dată, că pe vremea! cînd lucrau amîndoi la U.T.C. (ea într-un orăşel din Ardeaţ| şi el aici, la centru, şeful ei, cum ar veni) ăştia fuseseră ! atunci încurcaţi şi că la Bucureşti s-a refăcut brusc legături E clar că Darvari ştia şi n-avea ce face... Plus că nebunia ăst a noastră îl prinsese ca într-o plasă. Nu mai putea să dea îna poi... Exact un scandal îi lipsea...

Aşa că n-am stat prea mult pe gînduri, bătrîne! Am se* vit-o. Cum să ratezi o femeie de talia ei? Si era bună, bună de tot! Am tras perdelele şi am luat-o în braţe. A, i 336

era o isterică, ce zici tu!... Era, cum naiba să-ţi explic, era un fel de căutătoare... genul ăla de femeie cu sensibilitatea deficitară.. . Uite, încearcă să faci diferenţa între foliculină şi... satisfacţie... Aici avea ea probleme... Abia acum îmi dau seama!.. Cred că eu am fost pentru ea un simplu mijloc, un fel de adjuvant la... Nu ştiu, mă, nu ştiu, nici nu contează... Iar la Cugir, ce să-ţi mai spun eu ţie, ceva de comă!... Am ajuns la liotei şi acolo am luat-o sistematic la scărmănat. Mă excitase la culme. Dar treaba ne-am făcut-o. Adică misiunea pe ca re o aveam. M-am întîlnit cu cine trebuia, mi-a dat ce trebuia si m-am întors acasă liniştit.

Liniştit pe dracii! Parcă îmi luase minţile putoarea asta. Doar două zile cît stătusem împreună, şi nu mai puteam fără ea... Or, eu, ştii bine, sînt un tip echilibrat. Apoi mi s-a făcut frică. Totul se putea duce dracului numai şi numai din cauza mea. Şi mă simţeam ca un rahat, mi-era ruşine de ceilalţi. Mi-era ruşine de doctorul Minea, că el era şeful meu... Ai să rîzi, dar sentimentele mele patriotice au fost mai puternice... N-am mai vrut să fac cuplu cu ea. Şi multă vreme, pentru că băieţii nu găsiseră o altă femeie, m-am deplasat singur. Făceam eforturi să nu dau nimic de bănuit. Poate că am avut şi noroc...

Acum n-aş mai face-o, dar atunci mă purtam ca un copil inconştient. Eram mîndru de mine. Simţeam nevoia să mă sacrific... Mi-am căutat-o cu luminarea şi mi-am găsit-o, după cum vezi... Hai du-te tu pînă la frigider şi adu sticla aia cu apă minerală, că mi s-a uscat gura...

In cameră domnea un miros apăsat de piele încinsă de somn. De lenjerie multă vreme folosită. De unghii groase. De păr unsuros. De piele bătrînă, descuamată, pungită pe burtă si şolduri. Da, un miros greoi de lavandă şi praf pentru stîrpit moliile, mirosul şifonierului ros de cari, al huselor de pe fotolii îmbrăcînd o tapiţerie putredă, arsă de trecerea timpului. Un bărbat în vîrsta, energic încă, abia trezit din somn, închis în baie sub mitraliera iluzorie a stropilor, si o

(

lemeie care o-la-la! o femeie care, Dumnezeule mare, doar-rne cu el în pat, se veştejeşte, îşi pierde lumina pielii, se aco-

peră de pistrui şi *de* pete care vorbesc despre o proastă func ţionare a ficatului. Femeia aceea era ea.

Şi uite că acum e dimineaţă, bărbatul ei a ieşit din baie părul ud, din bucătărie se risipeşte în aer mirosul de pîine prăjită, iar ea e în pijamaua umezită peste noapte de trans piraţie, aerul închis al încăperii îi face rău, şi-a vîrît nasul! subsuoară si nările îi sînt cutremurate de o undă întunecată! de aer sudoripar care o face imediat să se gîndească la bunica ! Anuţa si la toate babele cu bulendrele lor închise la culoare *', pe* care le-a cunoscut în copilărie, ce oroare! Şi senzaţia că ea doarme lîngă un corp care-si pierde încetul cu încetul vitalitatea, parfumul de piele al vieţii. Oameni şi lucruri care îm-• bătrînesc împreună, nimic mai grotesc! De pildă să se gîn»ş dească la mersul lui, la felul în care el se chinuie să nu-şi < tîrîiască picioarele sau la pantofii ei cu toc înalt, abandonaţi prin dulapuri, pe care îi priveşte cu nostalgie şi cu un fel de durere de care rumeni nu o poate vindeca. Cine s-o vindece? Dimitri? Nu poate face asta. Aşa că rîde, trebuie să rîdă, altfel ar fi mai rău, ar deveni o păpuşă cu păr cărunt, cu buze vinete de cauciuc, cu bărbia căzută în piept, într-o după-amia-ză de vară, la umbră, în curtea ce vibrează de căldură.

Sau dosul palmelor lui, pielea zbîrcită cu păr gros pe degete, unghiile lui corecte, dezhidratate, cu dungi de bătrîneţe, urechile lui cu pilozităţi dizgraţioase, abundente,

pielea lor uscată, culoarea ei vînătă, suprafața lor împînzită de vinişoare de sînge. Tălpile ei cu bătături si urme de rosături, tălpile ei care nu mai sînt în stare să se cocoațe pe cataligele pantofilor cu tocul înalt, lățite acum în sandale, în încălțări cu talpa ortopedică, în papuceii roşii de catifea.

Prin urmare era dimineață si ea încă zăcea pe marginea , patului. Pe noptieră aceeaşi carte deschisă, ceasul cu brățarade argint, tubul de sticlă al parfumului de viorele, ochelarii^ (dar ochelarii ei erau încă un moft), penseta pentru sprîncene,! i pernuța cu ace, cîteva papiote colorate de ață. Iar mirosul depîine prăjită şi de ouă cu şuncă părăsea bucătăria şi se ame&* | teca acum cu mirosul trupurilor lor abia despotmolite dini somn, cu mirosul de frunze arse care venea de afară (pentrtf| că ea deschisese fereastra), amestecat cu alte mirosuri, d* urină de cîine, gudron, motorină, găinaț de ciori, tencuialî

338

abia spartă de pe pereți, cîrpe ude, ulei de motor scurs pe asfalt, zemuri de resturi alimentare, tablă ruginită, vopsea arsă cu lampa de benzină, ziare cu excremente de pisică, arcuri ruginite de somiere, pămînt răscolit de excavator, carbid, vaselină, roşu de zinc, hîrtie igienică, negru de fum, castane strivite de pneuri, vată cu sînge, celuloză, lături, ulei rînced, iarbă uscată, varză, boască de struguri, aluminiu

coclit.

Trebuia să aibă răbdarea ca el să mănînce şi să plece. Apoi să intre în baie şi să deschidă robinetele duşului să potrivească apa. Să se privească o vreme în oglindă si să se pieptene simțind cum dorința îi urcă prin vene pînă în țesutul capului. Şi iată părul ei ca un jar de plante filiforme țîşnind din laptele pielii. Celofibra oaselor parietale, dinții de porțelan şi conturul de cenuşă rozacee al gurii. Lenea pletelor ei îm-blînzite de colții piaptănului, lentoarea lenevoasă a sprîn-cenelor negre, nervoase, nerăbdătoare. Iată ca-n fiecare zi oglinda şi ființa ei care se naşte la capătul părului, în umbra părului, ca o iarbă de cheratină. Părul ei ca un lac de acumulare adînc şi limpede în care se topeşte aurul ars al soarelui... Şi gesturile lor dezlănțuite, îmbrățişările, murmurul buzelor, Sofica, sînii ei de fetişcană imberbă, carnea ei dulce şi alunecoasă, mirările ei necontrolate şi gesturile ei de supuşenie. Timpul trecea deja prea încet şi ea o aştepta pe Sofica gîndindu-se înfiorată la fericirea ei de a se şti luată în brațe şi mîngîiată, îmbrățişată, acoperită cu sărutări, cu muşcături, cu dîre de salivă, cu bale cleioase, cu zgîrieturi şi atingeri obscene, începea dimineața, chiar începea.

Sub f în sînt sacii cu cartofi, iar în spate de tot, pe fundul căruței, sînt lopata, toporişca, un fierăstrău de mînă, un colac de funie si o cutie de lemn cu marginile roase în care stau ciocanul, cleştele, cuiele, dalta, bucăți de sîrmă, piroane, scoabe. Bunicul Tase nu pleacă niciodată la drum nepregătit, nu Ştii niciodată ce ți se poate întîmpla, să ți se rupă vreo loitră, sa te lase vreo roată, aşa că în căruța lui găseşti de toate. Tu stai

cuminte în culcuşul de fin ca o cloşcă, adăpostită sub coviltirul de papură. Ţi-e foame, tu cochilă? se aude vocea bu-

339

nicului. Nu, nu ti-e foame... Da' poate că ți-e sete, hai i o țîr de zară, vezi că sticla-i acolo, în cos...

Căci bunica Profira a pregătit pentru voi un cos plin i mîncare, cîrnați scoşi din borcanul cu untură, o bucată gro să de slănină, brînză telemea si brînză de burduf, ceapă, ca traveti şi pîine de casă. într-o năframă o bucată mare de *d vie* galbenă, cu scorțişoară şi nucă. O sticlă cu zară. Damigeai cu apă. Iar bunicul are un bidon învelit în pîslă cenuşie pli cu rachiu. Cînd liniştea muntelui pare să devină prea apă sătoare bunicul spune: Ia mai dă, băiata lu moşu, bidonul ăla şi trage o duşcă bună. Si cît ține drumul, o zi şi o noapte, bu-4 nicul tace sau îşi aduce aminte de alte drumuri peste mun-f tele Păduchiosul, unele pline de peripeții, vorbeşte cu i te întreabă dacă nu ți-e frig, ai grijă, să nu răceşti, mă coc gîndeste cu voce tare cît drum mai rămîne de făcut şi cîți ban£ poate să scoată pe cartofii vînduți la tîrg şi ce o să facă cu ei* De-o parte şi de alta a drumului e pădurea şi din pădure valul de răcoare curge neîntrerupt ca o cascadă, pe lîngă voi-trec camioane cu buşteni, din cînd în cînd, pe la marginea-drumului apar bărbați nebărbieriți cu țapine sau topoare pe i umăr, e toamnă, început de octombrie, şi frigul se face simțit, aerul capătă o culoare de cenuşă şi bunicul Tase trage căruța pe o vale îngustă, sub buza malului, lîngă izvorul pe ţ care-l ştie de mult, e acelaşi izvor lîngă care si-a tras căruța. si anul trecut, în jur se văd urme de focuri, bucăți de ziar, sticle sparte, pietre înnegrite de fum, cutii de conserve, pachete mototolite de țigări *Mărăşeşti* şi *Naționale,* lemne arse pe ju- * mătate, no, aici ne oprim, că vine noaptea, si tu cobori din căruță şi aduni crengi uscate, te bucuri să vezi urmele altor | oameni care au înnoptat ca şi voi aici, asta îți dă o senzație| de siguranță, iar clipocitul izvorului rece ca gheața te înfio pentru că el te face să simți şi mai tare întunericul care cu prinde totul, dacă ridici privirea vezi norii care alunecă p cer, numai să nu plouă, tu cochilă, că mi-e milă de caii ăst' si bunicul a dezhămat caii, i-a acoperit cu păturile cenuş le-a mîngîiat coamele, le-a scos zăbalele, i-a lăsat prinşi d căruță doar cu şleaurile si le-a aruncat sub boturi două braj! zdravene de fîn, a construit o vatră rotundă de bolovanii care a aşezat tacticos rămurele subțiri de cetină uscată, i

340

eile aduse de tine, aşchii de brad adunate de lîngă o grămadă de buşteni.

E întuneric, trupurile voastre şi ale cailor abia se mai văd, întăriturile de fier ale loitrelor, cercurile prăfuite ale roților lucesc stins. Linişte. Vîntul de seară. Bolboroseala izvorului. Linişte. Caii cu boturile coborîte în fîn. Foşnetul finului. Țipătul unei păsări de noapte. Mîini aspre căutînd prin buzunare. Foşnet de piele bătrînă. Apoi chibritul sfîrîie peste catranul cutiei şi flacăra lui înaintează prin aer, atinge bucata de ziar de la baza

piramidei de crengi, se năpusteşte în pielea ei de hîrtie si se risipeşte în sus, tot mai sus, împărțită în alte flăcări şi flăcărui, roşii şi verzi, mari şi mici, dese şi moi ca nişte pene de pasăre răscolite de vînt. E noapte. Focul arde.

Acum ar trebui să încep de la această palmă pusă pe masă şi de la degetele tale cu inele şi de la unghiile acoperite cu ojă si de la cărpătorul cafeniu de lemn pe care o jumătate de pîine pare să înghețe în aer, uitată în nemişcarea ei casnică, în aşteptarea unei mîini care apucă în grabă cuțitul şi taie o felie subțire.

E mîna ta. Ai 37 de ani, Leontina, şi nu te mai priveşti în oglindă ca altădată, vînîndu-ți frumusețea de moment cu care vei zbura încă o dată în lume, printre băieți şi bărbați, provocări si tentații, animale de pradă şi ființe domestice. Ochii tăi verzi, buzele tale roşii, sînii tăi ascuțiți s-au scufundat de mult într-un fel de uitare placidă şi-n curtea casei unde stai acum se aud țipetele micuței Berta care se joacă cu cîi-nele şi țipetele ei ți se scurg dureros în auz, înnegurîndu-te.

Ai intrat în bucătărie, ți-era foame, nu mai mănînci dimineața, ai devenit un fel de automat, te scoli şi pregăteşti masa fetiței, o priveşti şi-i vorbeşti ca prin somn, nu mai ai timp pentru tine, nu mai vrei, nu mai poți, dar acum ți-era foame, iar eu ar trebui să încep această nouă pagină din viața ta de la greutatea cuțitului pe care-l ții în mînă şi de la mişcările tale de femeie cu tenul veştejit şi de la gustul pîinii amestecat cu gustul untului sărat, topit în mierea groasă, aproape zaharisită, pe care o dizloci cu lingurița din borcan.

Nu eşti atentă si lingurița îți cade din mînă, iar eu va trebui să privesc picătura de miere scursă lîngă borcan ca o len-

341

tilă minusculă, ca un strop de chihlimbar în care s-a minor» mîntat din întîmplare o fărîmă grunjoasă de pîine, s-o privesc şi să scriu despre ea.

De aici ar trebui să pornesc, de la arătătorul tău subțirel si trandafiriu care aderă la picătura de miere, o şterge de pe; suprafața albă a mesei, o simte cleioasă pe piele, o poartă înspre buze gălbuie, într-un gest automat de care pînă şi gura ta se miră, deschisă. Țipetele ascuțite ale fetiței sînt țipetele tale din curtea bunicului Tase si lătratul lui Dingo, fox-terrie-rul cu care se joacă Berta, e lătratul bătrînului Lupu, ciobănescul lățos din cotețul de lîngă şura bunicului Marcu. Fetița țipă fericită, adună merele viermănoase căzute pe jos şi > le aruncă în scîndurile gardului, cîinele fuge după ele, le prinde în gură si se întoarce în goană speriind găinile pitice de după plasa de sîrmă. Găinile pitice de China sînt pasiunea doctorului Darvari şi tu te-ai obişnuit de mult cu excentricitățile lui, doctorul se trezeşte dimineața devreme şi le hrăneşte, le pregăteşte terciul din mălai şi uruială, le umple li-ghenasul cu apă, seara, cînd are timp, iese pe terenul viran de pe marginea Dîmboviței si se întoarce cu un sac de iarbă, Berta îl

însoțeşte, îi place să se țină după tatăl ei, nu-l slăbeşte o clipă, pe el îl iubeşte mai mult, asta se vede imediat, pentru că el o giugiuleşte, o răsfață şi-i face toate mofturile. Tu n-ai răbdare, tu eşti o mamă rece şi exactă, copleşită de amintirile propriei copilării. Tu stai pierdută pe un scaun de bucătărie şi te-ai încordat toată, muşti fără nici o poftă din felia de pîine cu unt şi miere, carnea ta țiuie invadată de melancolie şi eu mă uit la tine şi mă gîndesc că ar trebui să încep de la unghia ascuțită a arătătorului tău cu care ai putea să-mi sfîrteci pielea, să-mi despici pieptul şi pîntecul, de la unghia ta trandafirie fibroasă metalică albastră ca o lamă brumată tăind orizontul globului meu ocular. Te-ai înrăit, te-ai acrit, nu mai suporți pe nimeni lîngă tine, Leontina, si chiar şi singurătatea ta impusă are în ea ceva suspect, de om slab, care nu ştie nici să cîştige nici să piardă.

Aşa că de aici as începe, de la revoltele tale sterile si de \ la ochii tăi aburiți în care străluceşte resemnarea şi de la sentimentele tale de mamă care îşi lasă copilul în curte, pe Berta, | să se joace singură printre straturile de flori şi tufele de agrişe^ 342

vorbind cu Dingo, strivind cu un pietroi merele viermănoase căzute din pom, scurmînd pămîntul şi murdărindu-si rochița albă cu flori roşii. E rochița cu care ai îmbrăcat-o cu nici o oră în urmă, cînd i-ai dat si două palme peste fund pentru că te-a mințit si iarăşi a furat ciocolată din frigider. Berta e un copil insuportabil de neascultător, iar tu zaci mai departe pe recamierul lat, toropită de somn, aproape trează deşi cu ochii închişi şi cu mintea înghețată de puterea unor imagini care te sperie prin concretețea lor nebuloasă.

Şi deodată aceeaşi nevroză, dezlănțuită acum cu o şi mai mare intensitate. O copleşeau remuscările. Nu mai putea îndura linişte țiuitoare a casei (Berta rămînea cu săptămînile în grija bunicii Haricleea) si evada, ieşea pe stradă, în lumina de cretă a verii. Era aproape la fel ca prima dată, înainte de internarea la sanatoriul de la Brădet. De la distanță totul putea fi străpuns cu degetul, iar mirosurile o năpădeau ca lăcustele, muşcîndu-i carnea de azbest. Strada i se scufunda sub paşi. Depărtarea dintre cap şi picioare creştea cu repeziciune. Trebuia să facă eforturi de zece ori mai mari decît înainte pentru a ridica o mînă la gură, pentru a coborî un picior pe asfalt. Mişcările deveneau dureroase. Orice efort, orice gest se termina deasupra cefei, sub curbura craniului, într-un fel de pîslă amorțită. Un loc insuportabil de enervant, chinuitor de străin. Palmele, pielea obrazului deveniseră un fel de oglinzi ale nărilor şi timpanelor ei agresate. Senzațiile se repercutau acolo ca într-o sală cu acustica proastă.

Totul fusese înfăşurat brusc într-o materie foşnitoare, spongioasă. Era de ajuns să-si îndrepte privirea spre ceva, o statuie, o casă, un copac sau o maşină, şi privirea ei descoperea în locul lor nişte simulacre de carton. Orice pornire de a face ceva o sleia de puteri. Era un ghem de carne care îşi pierdea forma, îşi lățea sau îşi lungea volumul, ciuruit de voracitatea senzațiilor exterioare. Ar fi stat tot timpul jos, ca să reducă cumva

acea înălţime de la care privea totul şi care nu mai era înălţimea obişnuită a văzului ei. Se aşeza pe o bancă şi închidea ochii. Se întorcea acasă, tîrîndu-şi paşii, convinsă că acolo, întinsă pe pat şi asteptîndu-l pe Darvari să

343

se întoarcă de la Universitate, îi va fi mai bine. Privea tava-| nul şi simţea că ameţeşte. 4

Doctorul venea acasă, o credea tristă sau supărată, îi vor- \ bea. Ea îl privea placidă şi ceea ce o chinuia cel mai tare erasŞ faptul că trebuia să vorbească, să asculte, să răspundă, săfacă gesturi de om normal. Şi umerii, sub gît, ca o sacoşă de sfoară cu ochiuri care se strîngeau în jurul coloanei vertebrale gata să o sugrume. Conştiinţa unor senzaţii pe care nu le mai încercase niciodată. Si sufletul, locul dezgustului, un spaţiu în care clipocea greaţa.

Se aşezau la masă, dar ea nu putea să mănînce. O enerva propriul ei mestecat. Sunetele se răsuceau în zgomote. Zgomotele deveneau vîrfuri de cuţit. Şi totul i se cuibărea în cap, nu în creier, ci în ceva mai adînc decît creierul: durere amorţeală lumină întuneric cădere scufundare. Pragul leşinului. Se ridica de pe scaun si se îndrepta spre sala de baie. Mergea şi dacă ar fi încetat să meargă genunchii ei s-ar fi unit cu gleznele. Capul i-ar fi coborît în stomac. La dreapta era stînga, deasupra devenea dedesubt, unghiile ei de sticlă puteau ori-cînd să se spargă. O senzaţie de respingere. Ca şi cum ai vrea să renunţi la propriul trup. Şi incapacitatea de a decide, neputinţa de a-ţi îndura morişca rotitoare a gîndurilor, cu ţăcănitul ei agasant de aparat de proiecţie cu pelicula ruptă, mergînd absurd în gol. Se curba deasupra chiuvetei, cu mîi-nile sprijinite de marginile ei reci, şi nu putea să vomite. Nu avea ce.

/v

In cele sase luni, cît stătuse din nou în sanatoriul de la Brădet, ea descoperise tot soiul de ciudăţenii pe care la prima internare nu le băgase în seamă. Stabilimentul doctorului Minea nu era doar un spital cu circuit închis pentru tratamentul şi recuperarea angajaţilor sistemului, ci şi un fel de casă de odihnă pentru boşii cei mari. Cine nu avea probleme cu stressul si oboseala? Pînă şi şeful ei de la partid, satrapul de Maxim Enache, trecea frecvent pe acolo. Sanatoriul adăpostea o lume deosebit de diversă, de la şoferi şi femei *de* serviciu la tovarăşi cu mari răspunderi, foşti şi actuali. Unii o luaseră razna de-a binelea, alţii veneau acolo ca într-un cimitir al elefanţilor să-si mai tragă sufletul înainte de sfîrşi*

344

tul carierei. Diagnosticele şi prescripţiile de şedere aparţineau în exclusivitate doctorului Minea, alte ierarhii medicale nu existau. El tăia si spînzura, el vorbea în dodii, el înjura pe toate drumurile partidul si guvernul si nu i se întîmpla nimic, îşi juca exemplar rolul de măscărici, făcea pe specialistul excentric, căzut într-o ureche, şi îi trata pe toţi cu superioritatea celui care deţine toate secretele posibilei lor reveniri ia

normalitate. Fapt care-i întărea poziția. Toți se simțeau aco-io prizonieri, nu-şi găseau locul, se plîngeau pe la colțuri de abuzurile lui, numărau zilele de şedere rămase, obsedați parcă să se întoarcă cît mai repede în infernul din care veniseră. însă pe coridoare, în cele două săli cu televizor şi filme video, în sala de lectură a bibliotecii, în curtea şi în parcul spitalului ea îşi încrucişa din cînd în cînd paşii şi cu indivizi deosebit de calmi, aproape imperturbabili în gesturile lor. Nu erau mulți, nu stăteau mult la sanatoriu, unii apăreau la sfîr-şit de săptămînă şi după cîteva zile dispăreau la fel de brusc cum apăruseră. Ea încercase mai în glumă mai în serios să le ghicească identitatea. Mutre bine hrănite de directori, fețe puternic bronzate de soare de ofițeri superiori runsi băiețeşte, dar şi oameni de bibliotecă, cu gesturi pedante şi priviri distrate, de inşi obişnuiți cu disciplina studiului, fizionomii fine de securişti, destul de asemănătoare cu figura lui Paras-chiv, ofițerul care, pe vremea cînd ea era încă studentă, o racolase, pentru a-i deveni în cele din urmă amant.

Oricît de obişnuit ar fi fost ei îmbrăcați, străinii răspîn-deau în jurul lor un aer de ciudățenie care ei i se părea de-a dreptul strident. Erau inabordabili pentru ceilalți pacienți, deşi între ei discutau, se întîlneau pe aleile parcului şi dialo-gau distant, exact, fără participare, ca nişte actori de mîna a doua distribuiți într-o peliculă fără miză. Uneori schimbau între ei cărți, casete video cu etichete viu colorate de *thriller-un* Şi filmulețe erotice. Poate că totul nu era decît un joc. Era teribil de derutată.

Dar de ce-ar fi trebuit să se mire atît de tare, cînd multă lume spunea că zilele lui Ceaşcă sînt numărate? Şi cum ar fi putut ca zvonul ăsta să fie adevărat, dacă nimeni n-ar fi făcut nimic? De multe ori seara străinii se adunau în cabinetul doctorului Minea. Toată lumea ştia că acolo se joacă poker

345

pe bani. Ea îşi dăduse seama că şi asta era o minciună ni ta a salva aparențele.

Apoi, într-o zi, doctorul a chemat-o în cabinet şi i-a făcut fără nici o introducere propunerea să se culce cu el. Se obişnuise cu apelativele lui insinuante („Ce faci, frumoaso, tot cuminte, tot cuminte?"), cu ciupiturile lui de fund (ca un semn de complicitate) si cu gestul lui impertinent de a-i aranja reverele bluzei pentru a-i atinge ca din întîmplare sînii cu palma. Crezuse că asta e totul. Nu era totul, pentru că nu numai el voia să se culce cu ea, ci şi cîțiva dintre prietenii lui. Aşa că el o invita la un chef. Urma să fie prezentă acolo si o tînără asistentă medicală, iar petrecerea lor putea să se încheie într-o mie de feluri. La sfîrşit ea n-avea decît *sa* aleagă. Sau să nu aleagă, adăugase cu şiretenie doctorul.

Nu putuse rezista tentației şi se dusese. Erau toți strînsi acolo, o adunare altfel foarte liniştită, suspect de cuminte. Fireşte, nici vorbă de chef. A făcut cunoştință cu fiecare, era însă convinsă că nu aflase numele lor adevărate dar că toți ştiau cine e ea. O tratau cu o familiaritate neaşteptată, vorbeau în grupuri de cîte doi-trei şi nu se fereau

să spună ce gîndesc. Analizau situația, calculau şansele, emiteau ipoteze. Toți îl urau de moarte pe Ceauşescu. Au băut whisky cu gheață, muzica se *auzea tare,* ventilatorul fusese acoperit cu un ziar si vocile lor se înecau într-un fîşîit continuu, enervant dacă stăteai să-l asculți. Aşa începuse totul, cu frînturi de vorbe, cu aluzii, cu exemple, cu întrebări directe care-i fuseseră adresate, cu sfaturi şi precizări, cu avertismente şi pilde, cu descrierea în amănunt a rolului ei de femeie de companie (va ține permanent legătura cu domnul Neagu Todor şi va primi de la el sarcini precise), cu vocea ei tremurată/ încîntată, melodioasă, şoptită, conspirativă, încrezătoare, de femeie deşteaptă care nu mai are nimic de pierdut, hotărîtă să-şi spele păcatele, să-si răzbune frustrările. Plus un mic, foarte mic sentiment de mîndrie...

Titlu

TERRA NOVA

Focul roşu al potcoavei abia scoase din cuptor te face să simți gustul de zahăr candel. Ciocanul mînuit de nea Donică fierarul izbeşte în potcoava incandescentă ca într-o plastilină tare şi moale care nu se sfărîmă. Ciocanul bubuie înfundat, țiuie cînd atinge nicovala, aruncă în jurul lui scîntei, zgură fierbinte, se înalță în aer şi cade. La fiecare lovitură a ciocanului corpul tău de gîgîlice („iar ai venit, gîgîlice? zice nea Donică fierarul, fugi de-aici să nu te arzi!") se face parcă mai mic, urechile şi ochii tăi se sperie. De fiecare dată te lipeşti de perete, îți tragi capul între umeri. Apoi încetul cu încetul te obişnuieşti.

Cînd ieşi afară, auzi fornăitul cailor, vorbele oamenilor care aşteaptă, vezi căruțele trase sub umbra duzilor. Potcoava prinsă în cleştele lui nea Donică e încă fierbinte. Omul ține îndoit piciorul calului iar potcoava aşezată pe rotundul copitei scoate fum. Mirosul lui năvăleşte în nări aspru şi îne-căcios, neplăcut, şi-n carnea ta de fetiță apare un fel de milă, un fel de revoltă tulbure, inexplicabilă ca un nod în gît. Dar nu-ți mai poți desprinde privirea de piciorul calului, de mîi-nile lui nea Donică, de dinții lui mari şi galbeni între care sclipesc cuiele albastre şi cenuşii, cu ascuțişul prelung. Ciocanul lui se mişcă repede, cuiele intră în găurile potcoavei, străpung unghia şi ies pe din afară. Acelaşi fior de durere închipuită, ascuns în sfincterul tău de copil, mila, pielea ca de găină, inima care ți se strînge în piept. Apoi cuiele sînt îndoite ca nişte negi de metal pe exteriorul copitei şi asta te linişteşte, începi să vezi lumea din jur. S-au adunat şi alți copii, ghionturi şi chirăieli, zîmbete, guri căscate. Toți sînt murdari,

toți se uită ca la un spectacol nemaipomenit la potcovitul calului, unii au palmele pline de dude strînse din praful drumului, zeama rosie-cenuşie care le murdăreşte obrajii.

Si Tăvică, băiatul potcovarului, grozăvindu-se în fața voastră cu o țepuşă cu mîner de lemn în vîrful căreia a-nfipt o bucată de slănină crestată. Te ia de mînă si te trage în fața cuptorului. Grăsimea care picură şi sfîrîie pe cărbunii aprinşi. Sudoarea murdară care-i curge pe față, privirea lui drăcească, fruntea luminată de foc. Oamenii sînt afară cu nea Donică si beau rachiu, povestesc, tăunii zboară pe sub burțile cailor, copiii sînt acum în apropierea căruțelor si joacă bîza, vîntul zgîlțîie frunzele duzilor şi în potcovărie miroase a şorț de piele plin de pete si zgîrieturi, a praf şi pînze de păianjen, a genunchi de copil plini de bube, a cărbune şi unghii carbonizate. Ai rămas cu ochii în foc şi în potcovărie miroase a zahăr candel, a ciocane cu gura strălucitoare, a gaz de lampă si slănină topită în foc. Te simți atît de bine, că plexul tău vibrează ca o elitră de libelulă.

Cum i se uscaseră mîinile! Avea mîinile unei bătrîne cu unghii vinete, sticloase si fără strălucire. Cîteodată îşi apropia obrazul de oglindă pînă cînd atingea argintul ei rece, inuman de adînc. Nu mai căuta de mult acolo plăcerea emoționată de a-şi absorbi chipul în fixitatea verde a ochilor. Nu se mai privea pentru a se vedea şi a se linişti. Frumusețea ei de altădată pierise si nu mai putea fi citită în carnea îmbujorată a pomeților. Dedesubtul ochilor mari, adînciți în orbite, oasele îi împungeau pielea, îşi lipea fruntea ridată de suprafața oglinzii, îşi apăsa arcadele cu sprîncene zburlite de sticla netedă, îşi turtea cartilagiul nasului pe acea întindere de gheață transparentă şi nu ştia de ce.

Nu-şi putea explica această nevoie de atingere. Rămînea cu ochii deschişi şi nu vedea nimic, în dreptul buzelor ei oglinda se aburea, se umezea ca un geam după ploaie într-o zi fierbinte de vară. De fapt, ea căuta o senzație la care nu mai simțise pînă atunci nevoia să se gîndească, o senzație din co-> pilărie. Un fel de urzicare a buzelor şi a țesuturilor dinăuntrul pieptului. Se înălța pe vîrfuri, îşi făcea cruce, apleca gî-tul şi abia atingea sticla întunecată a icoanei, în care fața ei

348

cu codițe țepoase se oglindea o clipă. Un cutremur de uşurare, şi-şi vîra repede mîna în palma pergamentoasă a bunicii Anuța care o trăgea lîngă perete, într-o latură a altarului, în rînd cu celelalte femei.

îar acum, de o vreme, de cînd se însingurase cu totul, de cînd fetița ei Berta devenise un musafir adus la masă de bunica Haricleea sîmbăta sau duminica şi ea nu putea ocoli plictiseala zilelor săptămînii, prinsese obiceiul de a se apropia de oglindă şi a-şi lipi fața de netezimea ei căutînd acel frig tulbure, uitat de zeci de ani prin cotloanele inimii. Nu mai avea curajul să intre într-o biserică. Mîinile ei uscate, articulațiile degetelor tot mai vizibile prin piele, ochii aceia stinşi, cu pupile rotunde şi irişii întunecați, poate că asta era, trebuia să ajungă în acest punct şi să-şi accepte resemnarea.

Abia acum înțelegea că toate fugile şi toate cedările şi compromisurile ei nu urmăriseră altceva decît să o țină cît mai departe de spectrul spaimei. Frica de

Dumnezeu, frica de bătrînețe. Era doar un copil care nu mergea încă la şcoală şi acolo, în biserică, cu mîna strînsă ca într-o menghină în palma bunicii Anuța, cu capul pierdut printre fustele negre ale bătrînelor, îngropată în mirosul lor de naftalină şi tămîie, de săpun de casă şi luminare topită, ea înțelesese că Dumnezeu n-avea nici o putere imediată asupra ei pentru că Dumnezeu era o ființă după care tînjeau doar oamenii bătrîni, spre capătul vieții. Ei nu-i plăceau bătrînii, nu-i plăceau pielea, vocea, părul, urechile, ochii şi mersul bătrînilor şi o iubea pe bunica Anuța de ruşine, ştiind că nu se poate altfel, pentru că între ele două era o legătură de sînge. Dar ea, Leontina, nu merita să fie bătrînă şi nu merita să ajungă să se roage doar pentru că era bătrînă. Nimeni nu merita asta, să fie bă-trîn, nici cîinii, nici pisicile, nici caii. Şi nici ea nu merita să i se facă milă de toate ființele din jurul ei.

Apoi crescuse, uitase, îşi luase în primire propria-i viață, scăpase din chingile familiei si descoperise uşurată că pentru a trăi aşa cum credea ea pe moment că e bine să trăiască • n-avea nevoie de Dumnezeu. Nu mai intrase într-o biserică decît de două-trei ori, la nunți şi botezuri. Cînd, într-un tîr-ᶻiu, primise să se căsătorească cu Darvari, acceptase ceremonialul religios, unirea în fața altarului, doar la insistențele

349

lui, apăsată de sentimentul că dă dovadă de o mane slăbiciu-ne. Pe atunci era încă tînără, îl privise sfidător pe preotul' care-i obligase să se supună acelui ritual caraghios. Rochia de mireasă îi îmbrăca bustul într-o peliculă de splendoare, reliefîndu-i sînii tari, avîntați, cu țesuturile încă puternice. Coapsele i se umeziseră sub voalurile suprapuse ale rochiei si această transpirație ascunsă a pielii ei sfida răceala icoanei pe care trebuise si atunci s-o sărute.

Se uitase tot timpul la gura preotului încercînd să citească în mişcarea buzelor lui adevărul sau minciuna a ceea ce el spunea. Nu descoperise nimic, o copleşise doar o senzație de monotonie, simțise că nu mai are răbdare şi i se face somn. Dar iat-o, ea e în continuare acolo, în holul casei de pe strada Grădina cu Cai, cu fața lipită de oglindă, cu ochii deschişi în abisul acelui întuneric strălucitor, cu părul ei de castană coaptă înconjurîndu-i pielea uscată, neputincioasă. Stă acolo si plînge. Din adîncimea ei uriaşă oglinda îi înghite lacrimile care i se scurg pe obraz. Totul e absorbit în gaura ei neagră.

Mulțimea mişcătoare vuia pe bulevard si pe trotuare şi ea se lipise de o coloană murdară, cu resturi de afişe rupte, în Piața Romană, pe gangul din fața magazinelor. Nu era tulburată prea tare de ceea ce vedea că se întîmplă, de mişcarea buimacă a oamenilor si de strigătele lor nedesluşite, de zvonul că dictatorul fugise cu un elicopter chiar de pe acoperişul Comitetului Central. Dar securiştii lui, ei unde sînt? Rămăsese cu întrebarea asta în minte. Unde erau gorilele lui? De ce atîta dezordine? Şi de ce atît de repede?

Nu-i venea să țipe de bucurie cum făceau unii indivizi care treceau pe lîngă ea în mare grabă, suspect de veseli (unii dintre ei chiar păreau beți), isterizați de vînzoleala în care se vedeau prinşi, de obligația de a nu sta pe loc şi a se mişca mereu înainte, ca nişte mormoloci duşi de valurile apei. în sufletul ei năvăleau acum liniştea şi uşurarea. Era acolo, în mulțimea aceea dezlănțuită, şi se gîndea la singurătatea ei din copilărie. Se gîndea la singurătatea ei de timp suspendat şi la fericirea acelui prezent din curtea bunicilor, care curgea împreună cu şuierul vîntului si cîrîitul găinilor scormonind

350

în țărînă, împreună cu mîinile ei care legănau păpuşile de cîr-pe, împreună cu bunica Anuța care adormise la soare cu basmaua căzută pe umeri sub pieptenele alb de aluminiu înfipt în coc. Ființa ei plutea deasupra lucrurilor ca o pasăre scăpată din colivie, liberă, nespus de liberă. Dar corpul o ținea prizonieră în mulțimea aceea forfotitoare şi zgomotoasă.

Privea în jur si carnea ei devenea tare ca travertinul coloanei de care se lipise. Chiar lîngă ea vedea un individ în-tr-un fulgarin cafeniu care se chinuia să aprindă cu bricheta un ziar făcut sul pentru a-l ridica apoi deasupra capului în mulțime. Era si el acolo, vesel şi agitat, liber şi tremurînd de frică. Se simțea foarte important si voia să arate asta. Mîna lui care legăna acum în aer ziarul aprins, fumegînd gros, era şi ea acolo, chiar mîna lui, chiar palma lui cu unghii murdare şi plină de bătături. Deşi numai ea îl vedea, numai ea îl îngăduia în starea lui de jubilație năucă, stupidă, atît de omenească. Şi toți ceilalți cu privirile lor halucinate în care se amestecau teama nervii speranța zîmbetul frica foamea satisfacția mizeria aşteptarea curiozitatea curajul. Sau femeia care se oprise la ieşirea din pasaj cu o pungă de bomboane ieftine în mîna şi care urla ca o apucată „Vreți bomboane? Luați bomboane!" deşi nimeni n-o *auzea,* nimeni nu-i dădea importanță, nimeni în căldura aceea miraculoasă de decembrie. Un copil cocoțat pe umerii cuiva şi urlînd ca din gură de şarpe „Vreau jos! Tată, vreau, jos! Mi-e frică!" Şi vocea care îl certa oțărîtă „Stai acolo, tîmpitule, că aşa ceva ți se întîmplă o singură dată în viață!" Un milițian cu vestonul descheiat la toți nasturii şi cu centura în mîna. Pe un obraz curgeau lacrimi cu urme de rimei. Un facies transpirat, o gură mare deschisă, cu dinți lipsă, care striga „Pe ei, fraților!", deşi omul rămăsese prostit în loc, cu fața la mulțimea ce se scurgea spre Universitate, pe tot bulevardul.

Se rătăcise şi ea în acea mulțime cenuşie, foşgăitoare ca o armată de gîndaci, ca un batalion de viermi flămînzi şi ar fi vrut să nu fie acolo. Prea multă linişte ivită aşa, pe nepregătite, în carnea ei. O linişte senină, placidă, ca o zăpadă caldă, mustind de apă. Liniştea vîntului zburînd prin pletele ei în verile din copilărie. Dictatorul se aruncase în elicopter Şi reuşise să fugă de nebunia acestei libertăți fără sens, care

351

nu-si găsea încă sensul. Toţi se grăbeau şi nu ştiau de ce. Unii duceau pe umeri, aşa cum mai făcuseră şi altădată la demonstraţii, pancarte şi steaguri. N-aveau curajul să le arunce sau poate le uitaseră rostul. Un grup de tineri strînşi în jurul unui steag găurit, fără stemă, si pînza spălăcită care fîlfîia deasupra capului lor. Mîinile strîngeau serviete, sacose, plase, pungi de plastic, genţi. Se auzeau de peste tot chemări si îndemnuri, fluierături şi huiduieli. Vitrine sparte, afişe sfîşiate, hîrtii rupte şi aruncate pe geam de la etajul unui bloc. Un individ cu hainele în dezordine ducînd triumfător în braţe portretul în sticlă al dictatorului. Mîinile care-l smulg si-l izbesc de trotuar. Cioburi şi bucăţi colorate de hîrtie. Rama goală prin care trece vîntul, alt vînt, noul vînt. Larma ce creste, picioarele, tropăiturile, agitaţia braţelor, feţele cenuşii, basmale şi şepci. Un vuiet de o mie de ori mai puternic decît vuietul unui stadion. Mîini ridicate, degete deschise în V, semnul victoriei. S-a desprins de stîlpul murdar şi a început să se mişte în aceeaşi direcţie cu ei. Furia şi exaltarea celor din jur trecea şi-n carnea ei ca un gaz otrăvit. Abia îşi tîrîia picioarele, abia mergea. Apoi din ce în ce mai repede. Mai repede şi cu pasul elastic. Aplauzele, fluierăturile, strigătul de pe margine al antrenorului, mulţimea din tribune isterizată de fiorul victoriei, saltul la înălţime, zbuciumul umerilor, zborul. Pentru o clipă Leonrina s-a văzut plutind deasupra mulţimii, cu palmele agăţate de sfera mingii de baschet, plutind perfect întinsă ca un resort de muşchi spre plasa murdară a unui panou imaginar. Apoi s-a auzit că la Universitate se trage şi mîinile ei au îngheţat brusc pe rotundul mingii portocalii.

Pe fetiţa cu codiţe ţepoase de la vîrsta de 6 ani, căznin-du-se să descifreze alfabetul pe paginile mototolite ale ziarului *Scînteia,* ar fi iertat-o. Ar fi luat-o în braţe si i-ar fi sărutat obrajii murdari de zeama dudelor, plîngînd cu tîmpla lipită de căpşorul ei blond. I-ar fi cumpărat o rochiţă nouă, cu volănase, şi-ar fi plimbat-o prin Bucureşti pe la magazinele de jucării. I-ar fi făcut cadou o minge mare adevărată sau un căţel de plus adevărat, o maşinuţă chinezească cu sirenă sau o păpuşă care-şi mişcă ochii. Ar fi iubit-o poate mai

352

mult decît o iubea acum pe micuţa ei Berta, pe răsfăţata, mofturoasa de Berta.

însă la Tina, pioniera de 10 ani, cu ochii ei alunecoşi şi verzi ca sticla, cu sînii ei abia înmuguriţi răsărindu-i buboşi de sub bluza de uniformă s-ar fi uitat ca la o creatură ciudată, primejdioasă, imprevizibilă. O copilă încă sălbatică, preferind compania băieţilor şi jocurile lor agresive, cu buze pofticioase şi gesturi prea smucite. Dacă ar fi fost mama ei şi-ar ii prins-o probîndu-i în oglindă pantofii cu toc n-ar fi ştiut cum sa reacţioneze. N-ar fi ştiut ce să facă nici cu adolescenta de la 14 ani care-şi părăsise de mult păpuşile şi ascundea prin caiete fotografii de actori şi actriţe, se arunca cu frenezie în zbînţuiala reuniunilor dansante de la şcoală, învăţa arta flirtului cu băieţii şi mişcările *twistuhii,*

începînd să semene tot mai mult cu o fetişcană năbădăioasă care tăinuieşte tot timpul ceva, care-ţi dă cu tifla şi minte, se laudă şi nu-şi mai încape în piele de mîndrie.

Dar ce să facă ea cu nimfomana naivă de la 18 ani, căzută în limbă după un profitor ca profesorul Horaţiu Măli-naş? La 17 ani era mai lucidă si mai hotărîtă, toate fetele de la internat se uitau la ea cu admiraţie. Nu ştiuse ce-i dragostea. Aflase asta abia la 18 ani. Dar oare îl iubise cu adevărat pe Horaţiu, acel profesor pedant pe care nu avusese curajul să-l tutuiască nici în cele mai intime clipe ale scurtei lor nebunii? Nu, *dragoste* nu era cuvîntul potrivit. Fascinaţie şi curiozitate, nerăbdare, prostie, comportament de gîsculiţă fără minte, ambiţii de muieruşcă perversă, cu capu-n traistă. La vîrsta de 18 ani, cînd devenise majoră, se prostise cu totul, credea că toată lumea e a ei, succesul i se suise la cap, cea mai bună sportivă din tot liceul, o gagică a-ntîia pe care toţi băieţii o mîncau din ochi, lotul naţional de junioare, deplasări şi cantonamente, experienţe sexuale şi .frustrări, stări nătîn-ge de melancolie, roluri jucate cu dezinvoltură, visurile care-i rodeau inima, gîndurile ei idioate de om matur, tîmpenia cu şefia la U.T.C.

Da, pe această Leontina cu breton castaniu şi craci de dansatoare de cabaret ar fi ucis-o. Ar fi strangulat-o în somn. Sau nu, ar fi ajutat-o să fugă! Să dispară din viaţa ei şi s-o lase în pace. Să plece în America şi să nu mai ştie nimeni de ea. De

unde pornise tot răul? De la rătăcirile ei din liceu, de la orgoliile ei de pe terenul de baschet şi de la sexul ei neadormit, nesăţios, înfierbîntat de aşteptare. De o continuă, neobosită aşteptare. Şi toate aşteptările ei, toate căutările ei ca o iradiere de căldură uranică. Căutare şi răzbunare. Răzbunare pe ce? Pe incapacitatea ei de a uita, pe foamea ei de mai mult. Aşa că ea ar trebui acum să redeschidă acelaşi vechi manual şi să găsească acolo răspunsuri, soluţii, adevăruri de totdeauna:

Dacă ţinem palmele întinse la focul dintr-o sobă, simţim căldură mare pe faţa palmelor. Aşezăm un carton sau o sdndură între palmă şi foc; nu mai simţim căldura prin conductibilitatea aerului, căci aerul e rău conducător de căldură. Focul si orice corp cald împrăştie în toate direcţiile raze de căldură, întocmai cum un corp luminos răspîndeşte raze de lumină.

Această propagare a căldurii prin raze se numeşte radierea căldurii.

De ce se pun iarna două rînduri de ferestre?

De ce ţine mai cald o haină vătuită?

De ce casele acoperite cu şindrilă sînt mai călduroase iarna şi mai răcoroase vara, decît cele acoperite cu tablă?

în ce vase apa fierbe mai repede?

Spuneţi cîteva corpuri rele conducătoare de căldură şi întrebuinţările lor practice.

De ce crapă un pahar de sticlă rece, cînd turnăm în el apă fierbinte?

De ce e bine să punem în pahar o linguriță de metal înainte dea turna lichidul fierbinte?

De ce metalele ni se par mai calde vara şi mai reci iarna, decît lemnele?

De ce cărbunii rămîn mai mult timp aprinşi dacă-i acoperim cu cenuşă?

Fantomele mereu schimbătoare ale trecutului tău. De aici ar trebui să încep. Astăzi, de pildă, ți s-a părut că auzi sunetul unor paşi furişați prin verandă, erau paşii unchiului Mitică şoferul, şi paşii lui se îngropau în covoarele de cîrpă din casa copilăriei. Era o după-amiază de vară si erai singură

354

acasă, în ultimul an de gimnaziu, te cuprinsese o moleşeală fără motiv şi n-ai mai putut învăța la istorie, ai închis cartea si te-ai întins pe pat, ai închis ochii şi ai simțit brusc nevoia să-ți ridici fusta pînă deasupra buricului si-apoi să-ți tragi chiloții în jos, pînă la glezne.

Privirea îți cobora fascinată printre umflăturile sinilor şi-ti atingea despicătura dintre picioare, cu taluzurile ei de piele roşie, turgescentă, dezgustător de vie. Apărată de triunghiul subțire al părului creț şi roşcat, ascunsă în tăcerea ei sălbatică de carne învelită în strălucitoarea aură a ruşinii, minunea ta părea o pasăre gata să-şi desfacă aripile spre un cuib primitor şi cald. Nu ştiai. Nici nu îndrăzneai să ştii. Dar te simțeai mîndră şi fericită şi ai fi stat aşa, cu fusta subțire de pînză ridicată deasupra buricului, paralizată de bucuria care se năştea atunci în tine, o viața întreagă.

Nu te-ai atins şi ai continuat să priveşti prăpastia aceea amețitoare cu ochii tot mai mari, împăienjeniți de efort. N-ai auzit nici paşii, nici ciocănitul lui în uşă, dar el te văzuse prin geam, era deja în cameră şi-ți cuprindea în brațe coapsele albe. I-ai simțit ca prin vis palmele groase strîngîndu-ți fesele de copilă, simți şi acum mustața lui țepoasă, mirosul lui de benzină şi vinilin încins de soare, pielea lui aspră de pe obraz, îți simți burta îmbăloşată de saliva lui cu gust de ceapă şi brîn-ză, gheață şi foc. Te zbăteai să te smulgi din plăcere şi frică, descopereai cu mirare că nu poți să țipi iar unchiul Mitică bolborosea întruna „E bine, Tina? Nu-i aşa că-i bine?" şi-ți mozolea în neştire pielea, mătasea dintre pulpe, răsfrângerea deschisă a vulvei, încheieturile picioarelor, pînă cînd ai simțit că te pierzi, te descompui în bucăți, începi să arzi pe rug, te scufunzi într-o apă uleioasă, fierbinte, verde ca oglinda opacă a iazului cu broaşte de lîngă moară.

Cînd ți-ai revenit erai singură în cameră, o senzație de foame atroce şi transpirația curgîndu-ți pe tîmple, se însera şi mama trebuia să se întoarcă dintr-o clipă în alta de la locul de fîn. Ai mai rămas o vreme aşa şi îți priveai pîntecul dezgolit, strîns parcă într-o pojghiță de sare uscată, ca după o baie în mare. A fost prima ta experiență, experiența atingerii acelui loc, buzele lui sorbindu-ti scoica înfiorată şi smocul scurt de păr năclăit de gura lui fremătătoare, plină de bale,

extazul pielii linse, mîngîiate, muscate. Abia peste un an ai l înțeles ce înseamnă să te laşi cu adevărat posedată de un bărbat, te aflai în vacanță la bunicii de peste deal si a fost o încercare aseptică, aproape neinteresantă, cu un băiat obraznic din Constanța care te enerva spunîndu-ți că tu n-ai curajul, eşti o biată provincială, o fată de la țară cu mintea plină de prejudecăți, îți povestea filme si cărți, îți vorbea despre colegele lui care nu mai erau de mult fete si o făceau oriunde si de cîte ori aveau chef, ca pe un sport, aşa că i-ai cedat din ambiția de a-i ceda, fără nici o ruşine, te-ai aşezat pe spate în fîn, el te-a încălecat şi totul a durat foarte puțin. Ai simțit o durere continuă şi asta a fost totul. Dar n-ai simțit nevoia să țipi si oricum vocea ta era a unei fete si nu a unei fetițe cum este Berta, un copil pe care viața ți l-a făcut cadou si pe care de multe ori îl priveşti cu surprindere de parcă nu tu l-ai fi născut.

Acum te văd cum mesteci alene aceeaşi bucată de pîine cu miere şi unt, cum stai gheboasă pe un scaun de bucătărie si privirea îți fuge afară, în curte, încețoşată şi umedă. Descopăr împreună cu tine realitatea curții. Berta are în mînă o stropitoare roşie de plastic şi aleargă pe urmele lui Dingo udîndu-l cu apă. Cîinele e nedumerit de ce i se întîmplă, dar latră vesel, se opreşte şi aleargă din nou, iar Berta țipă şi rîde, cuprinsă de o fericire fără seamăn. De la rîsul şi țipătul ei ar trebui să încep.

Ii vedea cum *se* scurgeau către Piață în grupuri, oameni de toate vîrstele în haine de vară, mulți tineri, mulți studenți. Unii se aşezau pe treptele din fața Teatrului Național, dar cei mai mulți rămîneau în picioare, cu tălpile bine înfipte în asfaltul muiat de căldura de peste zi si cu priviri serioase, impenetrabile, îngrijorate, în marginile pieței erau ridicate cîteva corturi, în fața lor bărbați bărboşi sau femei îmbrăcate neglijent scriau de zor pe nişte hîrtii liniate numele celor ce aşteptau să fie înregistrați şi să semneze. N-avea curajul să se apropie de ei si să vadă ce se întîmplă. Ea era oricum o intrusă. Si astfel sentimentul acela de inferioritate si rătăcire. Ce căuta ea acolo? Si aşteptarea, rumoarea vocilor, *ges-*turile crispate, zîmbete grăbite, saluturi scurte, fluturări de 356

mîini. Cine erau acei oameni? Avea impresia că nimerise fără să vrea într-o mulțime imensă de călători, strînsă pe puntea unui transatlantic, în aşteptarea furtunii.

Un fel de frig interior, o nelinişte luminoasă, plimbarea ei cu bicicleta pe strada principală a satului, sau fugile pe dealuri, jocurile *de-a baba oarba* printre copaci. Avea în minte aceste amintiri. Timpul trecea si în balconul Universității nu apărea încă nici un vorbitor. Dar începeau sloganele, scandările, huiduielile, uralele, protestele versificate acompaniate de chitară. Nu putea să-şi dea seama cine le inițiază, era probabil prea departe de nucleul protestatarilor dar vedea chipurile înflăcărate ale celor din jur, le auzea strigătele şi striga şi ea, fără să-şi recunoască vocea, striga şi ea fără să fie sigură de dorința ei de a striga, striga de frică, striga fără nici

0 încredere, cu vocea abia auzită, din vîrful buzelor, aşa cum

1 se întîmplase să strige şi înainte, pe stadioane sau în săli de şedinţă, la manifestările şi conferinţele partidului, îşi umplea pieptul cu aerul cald al pieţei şi striga si ea cu vocea gî-tuită de emoţie, fără să-şi dea prea bine seama ce face. Oamenii îşi aruncau pumnii în aer, zdrăngăneau inele de chei, fluierau, băteau din palme, întindeau mîinile după manifestele proaspete împărţite în stingă şi-n dreapta de cîţiva tineri famelici cu figuri obosite şi cu şepci americane de pîn-ză pe cap.

Se însera încet şi în balcon se aprindeau luminile, erau montate difuzoarele, apăreau alte steaguri, strigătele mulţimii, ivite parcă dintr-o stare generală de veselie pînă atunci ascunsă cu grijă, deveneau şi mai puternice. Cei mai mulţi dintre vorbitori îi erau necunoscuţi, cu figurile unora se obişnuise de la televizor, unii îşi rosteau cuvintele cumpătat si rar, lăsînd pauze de efect între idei, cu gravitatea unor preoţi în amvon, alţii erau patetici, nebuni, exaltaţi, furioşi, fiorosi, gata să înfrunte orice pericol. Toţi puneau comunismul la zid, toţi o loveau, o pălmuiau, o scuipau. Cuvintele lor îi pîroleau carnea, o rupeau în bucăţi, îi străpungeau ca nişte ace creierul, îi asculta şi organele ei bîzîiau ca un stup de albine înnebunite de fum. O cuprindea un fel de dîrdîit interior care-i spunea că nu mai are nici o scăpare, i se făcea ruşine, se speria încă o dată de toate prostiile ei de pînă atunci, şi

357

parcă ar fi vrut să se scurgă numaidecît în asfalt, ca o fiinţă murdară, scîrboasă, bună de aruncat la lada "de gunoi a istoriei. Ea n-avusese niciodată atîta hotărîre si puritate si în-dîrjire, ea nu înţelesese nimic, nu ştiuse să se opună, să lupte, să caute, să strîngă din dinţi, să tremure de frig, să sufere de foame. Trăise ca un vierme în brînză, surdă si oarbă la ce se petrecea în jurul ei. Ea, o nenorocită de politrucă, nu ştiuse să vadă, n-avusese curajul să spună, nu fusese în stare...

Cuvintele celor care vorbeau din balcon o ameţeau, îi ardeau pielea, îi întunecau mintea si ochii. In ce lume trăise? In ce lume intrase? Si ce dacă de la un moment dat încolo nu i-a mai fost frică si încercase să facă ceva? Se înhăitase încă o dată cu ei, era complicele lor, avea mîinile pătate de sînge, participase la un complot odios, la o îngrozitoare lovitură de stat fără vreo legătură cu oamenii strînşi în Piaţă. Revoluţia fusese furată. Furată furată furată. Furată si învăluită într-o perdea de minciună şi murdărie. Furată si înecată într-o mocirlă de secrete oribile si laşităţi strigătoare la cer. Comuniştii nu se lăsau. Politrucii si securiştii nu se lăsau. Lacheii ceauşisti nu se lăsau, îşi împuscaseră conducătorul şi mergeau înainte. Prin defileu înainte! Tot înainte! încă o dată victorie! Cei aflaţi la putere refuzau dialogul cu *golanii* din zona liberă. O sfidare neruşinată!

Da, o sfidare neruşinată, nici ea nu credea altceva. Şi pieptul i se umplea de mînie. De ruşine şi de mînie. Se întorcea acasă abătută, dezgustată încă o dată de viața ei, ruptă-n bucăți, strivită, cu mintea pîrjolită de speranță şi spaimă. Găsea casa pustie, cufundată în întuneric, cu poarta încuiată, Dar-vari era tot timpul plecat, noii şefi aveau nevoie de el. Se întorcea acasă pe jos, plîngînd, protejată de lumina chioară a felinarelor de pe cheiul Dîmboviței, se întorcea acasă abia tî-rîndu-şi picioarele, cu buzele amare, învinețite, subțiate de țesuturile înghețate ale feței, revoltată, îngrijorată, descumpănită. Oricît i-ar fi fost de ruşine, avea si ea în mînă un fiu-turaş primit în Piață pe care abia aştepta să-l citească.

Desprinde cîrligul de sîrmă, împinge poarta veche *de* lemn şi intră în grădină. Poarta hîită într-o rînă are partea de jos căptuşită cu o bucată groasă de cauciuc care atinge 358

pămîntul, se freacă de suprafața lui prăfoasă şi face *hrrmssss - zbruuuumm - țîrsssssssss...* Apoi se opreşte, încremeneşte în balamalele ei vechi, mîncate de rugină, începe iarba groasă si verde ca sticla, moale şi cu firul zemos, în care dimineața, pe rouă, se înfige coasa bunicului Marcu umplînd aerul de cuvintele *bmstî-crînt - dranț-şfrap! braşti-crînt - dranț-şfrap!*

Coasa bunicului cîntă pînă cînd el doboară la pămînt atîta iarbă cît să-i încapă în poala *suriului.* Bunicul Marcu se scoală cu noaptea-n cap si nu se lipseşte niciodată de *şuri.* Aşa îl ştie ea, aşa îl cunosc găinile, vacile, porcii, cîinele Lupu care stă toată ziua în lanț, iepurii închişi în cuştile lor cu plasă de sîrmă care mănîncă iarbă şi morcovi, pîine şi cartofi fierți. De cîte ori rămîne mai multe zile în casa bunicului Marcu şi ea mănîncă pînă simte că-i crapă burta cartofi fierți cu sare. Bagă lingura care abia îi încape în gură în castronul cu lapte covăsit şi se gîndeşte la răcoarea păstoasă care-i va învălui gingiile şi dinții, dar simte şi aburul fierbinte şi umed al cartofului fără coajă învăluindu-i fața. Phiii, ce fetiță mîn-căcioasă! se bucură bunica Anuța. Ptiu, să nu mi-o deochi! adaugă bunicul Marcu. Gataaa! acum mergem să vedem iepuraşii, mergem să le dăm si lor de mîncare.

Şi atunci ea are voie să-şi umple brațele cu iarbă din coşul din şură şi să-i hrănească pe iepuraşii țup-țup. Cînd era si mai mică aşa le spunea. Uite, ăsta, îl vezi cît e de gras, e Grigore, şi asta e mama lor, tanti Lia, io aşa-i spun, iar ăştia micii, ăştia n-au nume, că sînt prea mici, spune bunicul. Ba nu, nu sînt prea mici, strigă ea, ăsta e Titi, ăsta e Bobo, ăsta e Pepe si ăsta e Willi...

Willi este băiatul lui nenea Willi, vecinul bunicului Marcu. El vorbeşte săseşte şi româneşte şi toată lumea îl strigă *Willi cel Mic.* Iar ei îi place numele ăsta. îi place şi ei să spună

Wîlli cel Mic n-are buric! Willi cel mic e un limbric!

cum strigă după el copiii pe stradă. Cuvintele pe care nu le înțelege prea bine o fac să rîdă. Dar acum e singură, a lăsat poarta deschisă şi a intrat în grădina cu iarbă. E soare şi locurile cosite sînt nişte pete gălbui ca nişte chelii de bătrîni. Nu-i place să le vadă şi trece printre merii scuturați de floare, pri-

359

veste gardurile înalte, *de* scîndură nouă, îmbibate de catranul diluat cu motorină şi picioarele ei se *mişcă frîş-bij -frîj-biş* pînă la zidul din spate.

Grădina bunicului Marcu începe din spatele surii, înaintează printre merii si prunii bătrîni, cu frunza bolnavă, mărginită în laturi de două garduri solide de lemn, şi se termină într-un zid. Chiar „un zid părăsit şi neisprăvit", cum va învăța ea la şcoală nu peste multă vreme. Un zid vechi de bolovani cenuşii şi de lespezi subțiri, albe ca laptele, cu parte de sus neterminată. Portița de metal ruginit e tăiată în grosimea zidului ca o fereastră. Si mai departe linia ferată, cîmpul cu lucerna, sălciile de pe malul pîrîului Procovița care se văd departe-departe, în fumul orizontului.

Ii place zidul ăsta vechi, îi place să-l atingă cu mîna, îi place să-si frece obrazul de netezimea răcoroasă a bolovanilor. Şi pielea ei alunecînd peste piatră să facă *vmaaasi - țiiiiiiio - liooooon-tiiiiiiiiiino!* E sunetul pe care îl aude, si ceea ce aude seamănă parcă cu numele ei strigat într-o casă pustie, în casa părăsită din fundul curții lui Ghinea unde copiii se jucau *de-a v-ați ascunselea.* Iar ei îi place şi să urmărească drumul în sus si în jos al furnicilor roşii, coborînd în prăpăstiile formate de îmbinarea pietrelor, urcînd la lumină, ne-oprindu-se nici o clipă.

Apoi mai sînt şi *fluturii fluuu-flut! cu* zborul lor greoi şi aripile portocalii pătate cu negru, sau fluturii albi de varză, al căror zbor pare să spună tot timpul *truf-turi - truf-turi!* Mai sînt şi vrăbiile si pițigoii, gaițele şi porumbeii sălbatici. Iar bîzîitul albinelor, al muştelor şi al gîndacilor din tufele de zmeură se învîrtejeşte într-un sunet pe care ea nu-l mai poate auzi nicăieri.

Pentru că sunetul acesta e un bîzîit bizar şi bezmetic un murmur murdar de mirări membranoase o rumegare de ierburi uscate un ronțăit de dinți minusculi şi harnici o foşgă-ială fină de ființe mărunte cît vîrful unui ac un zbor zăbavnic de aripi zorite subțiri ca foița țigării. Iar cînd bunicul Marcu fumează din țigara lui groasă cît degetul, capătul roşu al țigării se înroşeşte şi tremură de străluciri pentru că fumul cald care intră în pieptul lui face *îîîwffffffffff!* iar fumul rece care iese din gura lui pe sub mustața căruntă şi galbenă e

lin zeomot care se aude *aşaifuuuuuuuutiihm!* Nu l-a văzut iciodată pe bunicul Marcu fumînd în grădină. *In grădină acrul cel mai curat.* Peste doi ani ea va scrie propoziția asta

oe tablă la ora de citire, şi tovarăşa învățătoare se va mira

în fața clasei că eleva Leontina Guran a scris o propoziție

atît de frumoasă.

360

titlu

AD ASTRAM

Să-ți povestesc despre ia? Ce să-ți spun?... Sînt atîtea de povestit... Aveam acolo un servici mişto, mai mişto nici că se putea... Nu c-as fi ieu o țipă econoamă, da' n-am ce face, strîng bani... Strîng bani, că nu se ştie, ieu n-am pe nimeni... sînt alte vremuri... pe ăla l-a-mpuşcat... şi ce-o mai fi... Că şi cu pensia asta... Maică-mia a murit, taică-mieu s-a-nsurat si a plecat în Germania, îmi tot scrie să mă duc la iei, are o nevastă tînără, da' nu mă duc, nu m-aş înțelege ieu cu aia... Că ce poate să fie? o nemțoaică înțepată şi proastă... Şi pe mine viața acolo nu mă costa nimic, cum să nu-i strîng? De bani vreau să zic... Dormeam la internat, mîncam la internat, vorbeam la telefon cînd mi se scula mie... E-he!... Da, ieram un fel de şefă. leu țineam cheile de la birou si mă aveam bine cu directorul, cu Hermel. Ernest Hermel, ăsta iera numele lui, s-a dus şi iei săracu...am fost la-nmormîntare... ce de lume!... ce de lume... Da' ce să-i faci, aşa ie viața... Eee, viața, viața!... leu mi-am trăit viața, dragă! Ieram tînără şi urîtă. Ce parcă ieu nu ştiam că sînt urîtă? Ştiam... Da' îmi plăcea să trăiesc şi nu mai simțeam... Că şi la internat... A, nu iera simplu deloc! Da' cu puțină minte... Vezi, ieram ieu urîtă, da' nu ieram proastă. E-he!... au fost vremuri mişto! Cînd îmi aduc aminte... Că acuma toate s-a dat peste cap... Şi vul-poiu ăla de Kolontay... Iera pedagogul băieților şi şeful nostru cum ar veni, da' nu-i dădeam atenție, un impotent, dragă!... Iera căzut în limbă după fete, după fetele mele, ha! ha! Viața face toti banii. Nu-mi pare rău de nimic, de nimic! Ieram ca o mămică, cîte prostii n-am făcut ieu acolo!... Cîte prostii... Păi parcă se putea să nu le faci... De distracții n-avearrt

362

nevoie. Distracția mea ierau fetele... Povesteam cu iele, rî-deam cu iele, mă uitam cu iele la televizor. Da, le țineam în brațe, le mîngîiam, aveam şi cîteva prietene intime, da' intime, ştii... Recunosc, prea le învățam toate prostiile. Ieram tînără si nu puteam altfel... Acu... leu toată viața mea n-am putut altfel. Nu m-am măritat că... nici nu ştiu cum să-ți explic. .. nu eram ieu în stare să mai fac şi copii!... Si după ce-am plecat de la internat am vrut să mă călugăresc, da' murise mama. Noi aveam cerere de plecare de mult... o groază de bănet... N-am avut banii ăia— Că ştii cum iera, venea gagiu de la secu şi-i puneai suma-n mînă... Țac-pac, şi după o lu-nă-două plecai... Lăsai casă şi lăsai tot şi plecai... Şi cît ar fi vrut mama săraca să plece, şi taică-mieu fără serviciu, că îl dăduse afară... Am stat să-i gătesc, iei se apucase de tîm-plărie, nu muream de foame... Da' la internat a fost viață! Şi nu că ieu... că nustiuce... aşa iese întotdeauna... Şi-a dracului să fiu cu cît iera una mai nevinovată, cu atît mă întărită mai tare!... Aşa sînt ieu... N-am

leac, am încercat da' n-am leac... Bine, acu sînt bătrînă, a început să mă lase auzu, văd tot mai rău, nu mai ie tinerețea de altădată... Da' cînd îmi plăcea cineva, tremuram, îmi curgea scuipatu din gură ca la animale, nu mă puteam abține... Ie o chestie de la natură, ieu aşa zic.... Şi dacă ie de la natură nu-i păcat. Nu ie, dragă, nici un păcat... Iar cu fata aia, cu Leontina, s-a întîmplat aşa, că ia venise la internat prin clasa a X-a... Hermel o descoperise, era înnebunit după baschet... O descoperise la nu ştiu ce turneu, făcuse ce făcuse şi a adus-o. Nu, Hermel nu i-a făcut nimic, dragă, saşii sînt altfel, au mai multă sobrietate, însă ceilalți bărbați de care am auzit ieu... A fost şi-a mea, mi-a plăcut, am avut multe aventuri, şi ce aventuri!... Ii plăcea şi iei, nu prea înțelegea ia bine, da' îi plăcea, iar ieu pe vremea aia aveam de toate... Aveam, că le învoiam în oraş, le mai lăsam să doarmă după-masa cînd iera meditația, şi fetele cînd se duceau acasă nu mă uitau... Păi cum adică să mă uite pe mine?... Aveam de toate, e-he!... Şi căpşuni şi cireşe si prăjituri, lichior şi vişinată, toate curgeau... Iar cine-mi plăcea mie devenea ca o soră, nu mai ştiam ce să fac pentru ia, asta simțeam în sufletul mieu că o iubeam ca pe-o soră. Fetele săracele, ce ştiau iele... Nici ieu nu prea ştiam, da' la

363

mine iera mai complicat, că nu mă puteam abține. La mine iera ca o boală... Aveam un obicei prost, de cîte ori mi se făcea ruşine de ce făcusem, luam un cuțit si îmi făceam o tăietură pe mînă. D'aia sînt plină toată de tăieturi.... Şi am suferit ca un cîine, ieu sînt din firea mea o ființă ambițioasă şi ce mi-am propus să fac, fac. Ca un cîine, dragă, mai rău ca un cîine, că fata asta îl avea pe dracu în ia! Nu-i rezista nimic, da' nimic, nici un bărbat... Că şi iera făcută ca naiba, iera si cu mine da' iera si cu o colegă de-a iei, fiică de mahări, ce vilă avea asta!... şi ce haine pe ia... Ca să nu mai vorbesc de antrenorii pe care i-a avut, că iera unu Tävi Lohon, care sărea pe ia prin vestiare, ca armăsarii. Ca armăsarii, dragă!... Iar despre ce-a făcut ia mai departe, aici numa zvonuri... Ieu am plecat la mine-n sat, că se îmbolnăvise mama si trebuia să stau cu ia. Apoi s-a-nchis internatu şi fata asta, Tina, iera la facultate si dintr-o dată pac la U.T.C.! Aşa am auzit... Tocmai una ca ia care-şi băga picioarele!... Că şi la partid, parcă nu ştiam noi cum iera cu partidu... Si cu nebunu ăla care ținea toată ziua cuvîntări de nu te mai puteai uita la televizor. .. N-am putut să suport, de parcă îmi furase cineva ceva din mine. S-o văd pe ia că face şi drege la U.T.C.... Că se dă în bărci cu ăia... Ştii cum, îmi muşcam unghiile de ciudă, ie-ram şi geloasă pe ia, si atunci cînd s-a-ntors în oraş n-am mai avut curajul s-o văd. N-am mai avut__Si cîte nu vorbea lumea!. .. S-a-ntins cu toți pe unde a putut, si cînd n-a mai putut a fugit la Bucureşti cu un doctor, sau cam aşa ceva... Nu, dragă, mai mul te nu ştiu!... Am auzit că pînă şi securitatea... Făcuse nu ştiu ce prostii, ajunsese şi prin spitale, şi-o urmărea securitatea... Urîtă treabă... Mi-iera şi milă de ia să tot aud că are parte tot de necazuri... Am vrut s-o caut si să-i dau nişte bani, poate că avea nevoie

de bani... Ieu vîndusem şi casa mătuşi-mii care mi-o lăsese moştenire... şi verii mei din Germania au zis că să-mi rămînă mie... Vîndusem casa, ieram singură ca si acum, singură cuc, e-he!... Da' ştiam că are să mă refuze... N-am căutat-o... Plîngeam de ciudă, pentru că o iubeam... Uite, trecuse atîta vreme şi încă o iubeam... Şi mi-era milă de ia, că n-a fost o fată fără suflet... N-a fost deloc! Iera prea mîndră, prea încrezută şi din cauza asta. Săraca!...

364

î

Starea de nemulţumire se instala brusc. I se umezeau ochii de ciudă. I se crispau degetele pe nu ştiu ce obiect, piap-tănul de exemplu, ţinut din întîmplare în mînă. Se simţea deodată murdară, vulgară, lipsită de vlagă, îmbrăcată într-o piele prea aspră, dureroasă la cea mai mică atingere. De fiecare dată, în cele mai neaşteptate situaţii: muscînd dintr-un măr, scoţînd portmoneul din geantă la cumpărături, închein-du-şi bareta subţire a sandalei sau copciile fustei, pregătind pijamaua pentru somnul de după-amiază al fetiţei.

Ştia că în ziua aceea viaţa va curge înainte la fel, cu laminatele ei de cuvinte, gesturi şi gînduri stereotipe dar că orele zilei vor fi scăldate într-o baie de oboseală endemică, ieşită pe neaşteptate la suprafaţă din ascunzişurile freatice ale fiinţei. Fiinţa? Dar ce era oare această vietate secretă înflorind în carnea ei ca o tenie? Şi care uneori purta numele Leon şi era un bărbat cu cuţitul în dinţi, iar alteori se numea Tina şi se confunda cu o femeie sugîndu-şi de durere degetul prins în uşă. I se făcea şi milă şi silă de propria-i fiinţă.

O irita amintirea întîmplărilor şi situaţiilor prin care trecuse, în mare grabă, i se părea ei, şi cumva împotriva voinţei, întîmplări şi situaţii pe care nu le mai putea aduce înapoi, ca să le retrăiască acum altfel, mai bine si mai prudent. Oasele capului ca o colivie fragilă de plumb, sînii o masă de carne grea si inutilă, trăgîndu-i umerii în jos, către picioarele cu unghii vinete. Vina era acolo, în materia trupului ei care începea să îmbătrînească, în miezul lucrurilor din jur şi-n coaja pămîntului pe care călca (de cîte ori nu se întrebase de ce viaţa ei era aşa cum era şi nu se născuse în altă ţară?), în carnea şi mintea celor pe care hazardul şi grotescul existenţei i-i scosese în faţă. Stările de nemulţumire şi neputinţă o cocoşau cu greutatea lor psihică, o chirceau în tăcerea ei interioară ca pe un animal doborît la pămînt de lovituri cu cizma în stomac. Se zbătea ca un vierme. Şi ea era un vierme în care creştea un alt vierme, chinuindu-se la rîndul lui să nască un alt vierme, mai mic. Iată viermele multiplicat al vinovăţiei, îşi spunea. Şi viermele acesta există în fiecare om. Iar fiecare om e făcut să sfîrşească în gura viermilor...

365

Descoperea apoi cum vinovăția îi strecura în suflet deznădejdea şi frica de necunoscutul anilor care urmau să vină, o stare de continuă alarmă, fluidă si grea ca întunericul încăperilor părăsite. Vina era în cureaua prinsă în cui, după uşă, în tăblia frecată cu şmirghel a băncii din ciclul primar, în isteriile ei precoce din magazia cu dîre de soare, în covoarele de cîrpă ale antreului pe care alergase într-o noapte în picioarele goale să-şi apere cu puterile ei de copil mama arestată de milițieni pentru tăinuire de aur (fusese totuşi o confuzie si mama se întorsese acasă a doua zi), în mucurile murdare de ruj ale țigărilor *Aroma* adunate în scrumieră după plecarea învățătoarei cu voce gîjîită, umblînd prin sat în vizită la domiciliul elevilor, în ochii înflăcărați ai băieților şi fetelor cu care se iubise, irezistibilă si exaltată, deşi mereu adusă cu picioarele pe pămînt de senzația că îi lipseşte ceva.

Fuga ei de prezent era un fel de fugă de casa în care se născuse, unde simțea că nu-i mai ajunge aerul. Se aruncase cu disperare oarbă în zbînțuiala şi jocurile copiilor de pe malul gîrlei, în bigotismul activităților pionereşti de la scoală, în mecanica ritualică a efortului fizic de pe terenul de sport. Şi ajunsese, în cele din urmă, o bună jucătoare de baschet, nu atît prin disciplină şi antrenament, cît prin voința de a străpunge plictisitorul blindaj al vieții de elevă şi de a trece dincolo de melancoliile foliculinare ale adolescenței, într-un spațiu de pură energie vitală şi care cu timpul devenise altceva, ambiție. Dar ce fel de ambiție? Unde voise ea să ajungă? N-avea nici un răspuns, asta era. Viața ei trecuse degeaba. Degeaba, degeaba, degeaba. Era absurd. Viața ei se confunda cu un cuvînt absurd, cu sunetele lui absurde, cu silabele lui ca nişte clopote sparte, cu muzica lui defensivă, degenerată, distrugătoare.

Trecea măcar o dată pe săptămînă prin Piață, ceva o atrăgea acolo ca un magnet, într-o zi i se năzărise că vede de departe, în mulțime, chica neagră şi fața de cîine mops a lui Paraschiv. De fapt nu era nici un secret pentru nimeni că zona era împînzită de securişti deghizați, poate că el fusese, dar să-l vadă vorbind din balcon chiar pe Horațiu Mălinaş i se păruse prea mult, aproape că simțise impulsul să-şi vîre două

366

degete în gură ca în copilărie şi să-l fluiere iar fluieratul ei să străbată ca un obuz prin frunzele nucului din fața casei, prin pereții încăperii cu lumina difuză în care ea gemuse de plăcere ca o proastă si să explodeze acolo, chiar în mijlocul patului, făcînd țăndări totul în jur. Marele chirurg, cum fusese prezentat, citise extrem de emoționat o hîrtie, o declarație de solidaritate a corpului profesoral de la Universitatea clujeană şi mulțimea izbucnise în urale de simpatie. Cei adunați în Piață îşi băteau joc de ea, de eleva din clasa a XH-a Leontina Guran, de emoțiile, dorințele şi stările ei, de foamea ei de viață, de naivitatea ei de puştoaică neapărată, neştiutoare, obraznică şi plină de curaj. A

strîns dezgustată din dinți. O clipă se gîndise să-l aştepte pe Horațiu şi să-l salute. Dar dacă el n-ar fi recunoscut-o? Şi a simțit nevoia să-şi îngroape fața în batistă.

Apoi, într-o seară, tîrziu, cînd mulțimea scanda obosită ultimele slogane ale zilei, a descoperit în fața ei o matahală de femeie care ținea de mînă doi copii. Unul din ei începuse să se smiorcăie şi să țipe că vrea acasă. Vocea care încerca să-l liniştească i s-a părut cunoscută şi după ce a privit-o mai bine pe femeie a descoperit că în fața ei se afla nimeni alta decît Mimi, Mimoza Alexandra Sega, colega ei de facultate. Frumoasa şi blonda Mimi devenise de nerecunoscut, dar rămăsese la fel de zîmbăreață şi pusă pe glume. Sarcina, dragă, am ajuns cît o batoză şi după naştere nu mi-am mai putut reveni, plus că mănînc ca o spartă, iar soțul ei era un libanez dintr-o familie de vază în Beirut, terminase stomatologia la Bucureşti, nu i-a plăcut să profeseze, se apucase de afaceri pe picior mare, ce să-ți spun, dragă Tina, murim de bine, aveau un magazin de covoare pe Calea Moşilor, numai lucruri de calitate, iar tu, Tina dragă, tu cum o duci, te-ai măritat? ai copii? A, o fetiță, să-ți trăiască! uite ai mei sînt mari, şi au un tată care-i răsfață cu toate mofturile, poate ne faci o vizită şi-ai să-l cunoşti pe Ibra al meu, îl cheamă de fapt Ibrahim, a învățat româneşte de te sperii, dacă n-ar avea tenul ăla al lui, ai zice că-i român get-beget, uite îi lasă o carte de vizită, stăm foarte aproape de centru, pa, pe curînd!

Mimi plecase grăbită ca una care cunoştea dinainte sfîr-şitul filmului şi ea nu ştia încă ce să facă, manifestația nu se

367

terminase, în balconul vorbitorilor apăruse un preot ținînd în mină o cruce strălucitoare de argint, cerea mulțimii să îngenuncheze şi să se roage împreună pentru succesul zilei următoare, cînd un grup numeros de *golani* urma să intre în greva foamei, în jurul ei începuse vînzoleala, unii chiar în-genuncheau, alții îşi îndoiau spatele cu gîtul plecat, persoanele mai simandicoase scoseseră din genți pungi de plastic si ziare si le asterneau pe asfalt. O clipă, dar numai o clipă, Leontina avu senzația că mai participase la o astfel de scenă. Se strecură în grabă prin mulțime si se pierdu printre maşini, în zona Facultății de Arhitectură.

Da, nu-ți convine, Piața Universității nu-i pentru tine. Acolo sînt oameni decişi si care ştiu ce vor, nu eşti de-a lor. Lor le curge prin vine setea de libertate, ei luptă pentru drepturi neviolate, nu mai vor comunism. Sînt un istm de curaj *şi* nouă istorie, oameni adevărați si cu multă gla-gorie. Pe cînd tu, tanti Gu? Leontina Guran, un fel de politrucă dezabuzată de Pizdustan, apoi o damă care tînjeşte, *se* vestejeşte, frumoasa lu' Peste! Da, ai avut noroc, o vreme te-ai aflat si tu în foc, ai complotat, te-ai remarcat si iar ți-ai dat pipilica la scărmănat. Cît pe-aci să-ți îmbunătățeşti condiția, ai sfidat securitatea, miliția, dar n-ai fost în stare de consecvență. Tot crăcii tăi care duc la demență au fost mai tari. Altele o fac pe biştari... Si acum? Stai ca proasta în drum. Simți că țara asta nu mai e si a ta, politrucă de mucava! Eşti cu nervii la pămînt, fetică! Hai repetă-ți proverbul cu buturuga mică si dă-te deoparte. Pentru asta n-ai nevoie de carte. Dacă ți-e ruşine, e bine. Si dacă nu mai vrei, inspiră mirosul

de tei, mergi pe malul Dîmboviţei spre casă prin aerul de melasă. Si nu mai înjura, noua lume va triumfa, chiar dacă asta te sperie. Trece-ţi părul prin perie si zîmbeşte. Hai, ia-o de la capăt, pioniereşte... Că viaţa nu ţi-a dat, deşi ţi-a promis? Se întîmplă, nu mai fă mutra asta de proscris cu figura tăiată în stîncă. Tot nu obţii nimic, cît despre mîncărknea ta din lindic... A, că porţi după tine tinichele şi zdrăn-gănei? Păi nu i-ai servit pe mişei? Si n-ai acceptat tu să-ţi futeceşti destinul? N-ai crezut că aşa îţi faci plinul? Si mai tîrziu, la partid, cînd directivele lui Ceaşcă vă băga în fese carbid? N-ai măcinat şi tu la moara de vorbe fără rost pentru poporul cel prost? Si partidul nu ţi-a dat blidul de stele roşii si rubiele sâ-ţi umpli fofoloanca cu ele? Nu ţi-a dat el coloşii industriali si microbii virali ai propagandei de partid si de stat, salamul cu soia, ogoarele fără hat? Ţi-ai pierdut minţile sau ai uitat?...

Eşti ca o oaie rătăcită de cîrd, ai ieşit ca tîmpita din . 'nd si vezi ce-ai

ajuns, vezi că fără rost te-ai ascuns? Partidul îţi dăduse privilegii si avantaje, iar tu ai refuzat aceste furaje. N-ai vrut să te supui, ai luat-o sui si nu ţi-ai mai găsit calea, credeai că alte alea... Dar aminteste-ţi, partidul ţi-a dat decoraţii, medalii, diplome si buchete de dalii, bărbaţi pe întrecute si rezoluţii, programe, hotărîri, mii si sute. Si ocazii peste ocazii, verticale ca brazii. Ai purtat fuste si rochii, ţi-ai fardat ochii, ai vorbit la microfon si ţi-ai spus păsul - se umflase în tine ovăzul -apoi ţi-ai pus pe ochi tifon şi n-ai mai vrut să vezi cum soarele răsare peste cîmpii si livezi. Te-ai retras în-îr-o singurătate de o mie de karate, cu aceleaşi flămînde dorinţe pe sub catrinţe. N-ai secretat si tu acolo un strop de ură, n-ai ştiut ce să faci cu

scuipatul din gură, ţi-a fost frică de moarte si-ai căutat libertatea în altă parte. Te-ai resemnat, dacă n-ai mai putut te-ai încuiat în baie si ai vomat. Ai tot fugit pînă ai obosit si-ai tot căutat pînă s-a înserat. Dar uite răsturnare de situaţie, uite din nou cum poporul se adună la demonstraţie! Lumea s-a-ntors pe dos. Iar tu te simţi o otreapă fără nici un folos.

Da, nu-ţi convine, Piaţa Universităţii nu-i pentru tine. Acolo sînt oameni decişi şi care ştiu ce vor, nu eşti de-a lor. Lor le curge prin vine setea de libertate, ei luptă pentru drepturi neviolate, nu mai vor comunism. Sînt un istm de curaj si nouă istorie, oameni adevăraţi si cu multă glagorie. Pe cînd tu, tanti Gu?...

Se izolase cu totul de Darvari. Locuiau în camere separate. De fapt, îl vedea rar, dimineaţa, cînd el abia dacă avea răbdare să bea o cafea si se precipita încruntat spre maşina parcată în faţa casei. Prins de euforia schimbărilor din jur, doctorul părea s-o fi uitat cu totul. Primise responsabilităţi mari în structurile noului guvern şi ajungea acasă foarte tîrziu, uneori dimineaţa, cînd se crăpa de ziuă, de multe ori uşor alcoolizat. Ceea ce ei începuse să-i facă silă. Ducă-se învîr-tindu-se, treaba lui! Şi nu-l mai băga în seamă.

Cînd se făcea seară, deschidea televizorul avidă de ştiri, urmărea dezbaterile din noul parlament, se plimba fără scop de pe un post pe altul. Surprizele se derulau cu nemiluita. Intr-o seară o descoperise pe Piti, colega ei de cameră din studenţie, vorbind în cadrul unui *talk show* despre activitatea femeilor liberale de la Ploieşti. Firi se îngrăşase, îşi vopsise părul în roşu şi-şi atârnase de gît un ditamai pandantivul sub formă de săgeată, îşi turuia convingerile cu aceeaşi repeziciune nervoasă, ca o femeie care ştie tot, într-un limbaj de o

369

perfectă eleganţă demagogică. Altă dată îl zărise preţ de cî-teva secunde, într-un reportaj publicitar, pe Tăvi Lohon, devenit peste noapte patronul celui mai elegant restaurant din S., amenajat în casa lui Vlad Dracul, o clădire istorică renovată si repusă în circuit, pe care ea n-o ştia decît din afară din perioada liceului.

In sfîrşit, de vreo două-trei ori ea văzuse la televizor protestele muncitorilor de la fabrica din marginea satului ei, de dincolo de rîul Mursa, care intraseră în şomaj tehnic şi nu-şi mai primeau salariile, în fruntea lor era Ghinea, prietenul ei din copilărie, care îşi lăsase o barbă sălbatică si ridica amenințător pumnul, urlînd în microfonul instalat în aer liber ca un apucat.

Aşa îşi trecea ea timpul, cu mirări şi surprize. Devenise insomniacă şi noaptea căuta, sărind de pe un canal străin pe altul, mai ales filmele de maximă impedanță erotică. Nu mai văzuse pînă atunci astfel de filme. Le urmărea curioasă cu privirea atentă a spectatorului exigent. Sigur că ea n-avea habar de multe elemente ale artei cinematografice, dar măcar atît putea să vadă limpede: dacă un film îi dă sau nu senzația de experiență trăită pe viu. Asta o interesa înainte de toate, viul, naturalețea gesturilor, mişcarea simplă a trupului prins într-o reacție, într-o atitudine, într-o pasiune.

O făceau curioasă mai ales scenele de pură acuplare, în care un bărbat călărea o femeie sau invers, fiecare lansîndu-se, după caz, în mişcări demonstrative de o artificialitate nebună. Se pomenea rîzînd de una singură. După nenumărații bărbați pe care-i cunoscuse ajunsese totuşi să priceapă că, atunci cînd faci dragoste, acest tip de experiență se construieşte în jurul unui ax care e mădularul erectat al bărbatului. Dacă o faci cu adevărat, nu-ți poți mişca fundul oricum ci într-un ritm care înseamnă exact treaba aia înnebunitoare şi nespus de adevărată. Restul e teorie prea subtilă si excitație pentru fraieri - constata ea. Şi sînt unii atît de fraieri încît să creadă că frecările, zvîrcolirile, răsucirile, răsturnările printre cuverturi şi cearşafuri în care se lasă prinşi doi actori cu nume de răsunet pot însemna chiar un alt mod de-a face dragoste. In fond nu era vorba decît de o lume de celuloid care aducea bani. Dar de ce îşi pierdea ea timpul cu astfel de prostii? Ce

370

căuta, ce mai căuta? Unde voia să ajungă? N-avea nici de data asta un răspuns, si nopțile ei de nesomn deveneau astfel b i mai chinuitoare. Slăbise ca o umbră si nu-şi mai găsea locul nicăieri. Părul ei castaniu ascundea o mulțime de fire albe. Simțea nevoia unei mari schimbări. îmbătrânea vizibil dar nu se sătura de căutat. Ştia, era convinsă că dincolo de plăcerile tuturor se află o altă plăcere, numai a ei. Ştia că adevărul ascunde sub coajă sLnburii lui de adevăr, că în voință e prizonieră dorința, că în instinct se zbate talazul de viscere, al cărnii, că în rărunchii ei doarme un animal fioros care se autodevoră.

Da, ea ştia de mult asta şi se putea juca mai departe aşa cu acest foc mocnit în care ardeau laolaltă cuvinte şi senzații, noțiuni şi reacții nervoase. Ar fi vrut să descopere în ea gîndurile care-i bîntuiau mintea mîinilor şi a picioarelor, ar fi vrut să-nțeleagă tăcerea sinilor ei melancolici, duhoarea animală din parfumul sexului ei. Căuta fenomene şi

lucruri tăinuite în fenomene şi lucruri la care carnea ei n-avea cum să ajungă. Le putea atinge cu mintea dar această atingere cu mintea nu o mulţumea şi atunci începea cu adevărat să delireze ca o fiinţă în agonie, zvîrcolită-n dureri, lipsită de fiola salvatoare de morfină. Vedea cu ochii minţii filamentele nervilor optici, peşterile roşii ale atomilor coagulaţi în papilele gustative, pielea sandalelor ei de vară îmbibîndu-se de sîngele pielii de viţel din care fuseseră croite, botul de şoarece înnebunit de foame al instinctelor ei chiţăitoare.

Veşnică, nesfîrsită tînjire. Mintea ei regăsea un vechi cîn-rec, aceeaşi muzică paralizantă, arctică. Căutare de cur legănat, căutare de craci longilini, leonini, căutarea credulă, concupiscentă, centrală în fiinţa ei fiinţială. Căutare dementă, dezlănţuită, dureroasă, dubioasă, destoinică, îţi cauţi eul, îţi vînezi zeul, si zeul acesta e sexul tău ca o prună tăiată în două, cauţi şi vrei să răzbeşti, să ajungi, să pricepi, să nu mori proastă ca orice nevastă. Tu cauţi calea calină, drumul drumos, păşeşti înainte, lupţi frumos, eşti călătoarea cu aripi la fese, cu elitre în loc de gene (şi de aceea toată lumea te vede şi plînge după tine şi geme), eşti o gînganie cu mers de miriapod care urcă înălţimi şi coboară, a zecea, a suta, poate a mia oară. Si tot nimic, tot degeaba. Mereu îţi cauţi treaba şi n-o găseşti.

371

Suferi ca o sirenă cu picioarele lipite din naştere, îţi cresc solzi pe organele interne, te umpli pe creier de bubele dorului după nemaivăzut, cazi în tristeţe ca orice făptură de lut. Pierzi torul şi mai ai multe de pierdut...

După garduri, lîngă linia ferată. Pe poteca din spatele grădinilor, între tufele înalte de bozii şi urzici.

Pe taluzurile de granit cenuşiu, cu pietre ascuţite, printre vrejii de mure. Sub sîrmele zumzăitoare ale stîlpilor de curent.

Rupînd nuielele elastice în care înfigeaţi guguloaie de lut ca nişte proiectile. Lovind cu ele zidurile surilor. Trăgînd cu praştia după turturele şi vrăbii.

Jucîndu-vă de-a calul şi vizitiul cu o sfoară petrecută pe după braţe şi gît. Căutînd sticle goale de plastic aruncate din tren, pachete cartonate de ţigări străine, dopuri de bere. Tăind tije de soc pentru puşcoace. Arşi de soare ca nişte ţigani. Cu buzunarele pline de pietre ca să goniţi ciorile adunate în nuci. Cu bani de metal puşi pe şină, striviţi de roţile trenului, subţiri cît foiţa de ziar.

Căţăraţi prin corcoduşii sălbatici, spînzuraţi de ulucile gardurilor, strecuraţi pe sub îngrăditurile de plasă de sîrmă, ascunşi prin şanţuri să vă feriţi de vînt, toamna, pe înserat. Jucînd *mingea la gaură*. Vîrîţi pînă la gît în frunzele moarte de plop şi mîncînd porumb copt. Cu palmele murdare de catranul stîlpilor pe care scrie

PERICOL DE MOARTE!!!

Spărgînd cu bîta muşuroiul de furnici. Furînd mere şi zmeură, căpşuni şi agrişe. Urmărind defilarea vagoanelor de marfă, cărămizii şi leneşe ca nişte omizi. Cu vîrfurile degetelor ieşind prin tenişii rupţi.

Cu cercei de cireşe la urechi, cu pălării din frunze de brustur pe cap. Scociorînd greierii din adăposturi cu fire lungi de pai. Pîndind şobolanii si popîndăii, asmuţind cînii pe urmele lor. Cu buzele sprujite de vînt si mîinile crăpate. Arun-cînd la ţintă cu briceagul în formă de peste.

Cu paşi de uriaşi alegînd pe traversele mustind de motorină. Punînd urechea pe şina fierbinte să auziţi trenul. După

372

grădini, pe poteca furişată prin valul înalt al buruienilor arse de prima brumă.

Cu sticle afumate cu luminarea în dreptul ochilor să priviţi soarele.

înarmaţi cu săbii de lemn, cu pistoale cu apă. Sărind peste băltoacele pline de mormoloci. Ameţiţi de viteza acceleratelor, de sclipirea ferestrelor incasabile. Măturaţi de curentul de aer al trenurilor rapide cu vagoane străine.

Cu părul năclăit de transpiraţie. Muscînd din bucăţile de nap dulce furat de pe cîmp. Desenînd cu creta pe garduri locomotive cu aburi şi cai cu coame fluturătoare. Cu dinţii încleiaţi de răşină.

Cu buzele înnegrite de cireşe sălbatice. Sub nas cu mustăţi galbene din mătase de porumb. Jucînd *capra* şi *lapte gros, turcă* şi *riscă.* Ascunzîndu-vă după copaci cu suliţa de trestie în mînă. Mergînd în echilibru pe linia trenului. Privind mărfarele care transportă cărămidă celuloză buşteni ţevi şi baloţi de tablă.

Biciuiţi de furtunile cîmpului. Udaţi pînă la piele de ploaie. Ascunşi în căpiţe de f în. Morţi *de* sete. Flămînzi. încleştaţi în nesfîrşite întreceri de trîntă. învineţiţi de frig. Fericiţi...

Cînd a intrat atunci în birou (ce repede trecuseră anii!) şi l-a văzut acolo, cu nasul înfundat în hîrtii, să cadă din picioare, nu alta. A fost de ajuns ca privirile lor să se atingă şi ea ştiuse totul. I se îmbujorase toată faţa. Dorin Mares părea neschimbat. La două zile după angajare au şi făcut dragoste. Exact ca în romanele proaste cu activişti, pe un birou, în încăperea arhivei. Apoi totul intrase în obişnuitul unor întîlniri clandestine în garsoniera lui. Se iubeau pătimaş, înnebuniţi de timpul scurt pe care-l aveau la dispoziţie si rămîneau de fiecare dată nesatisfăcuţi, încercaseră nenumărate poziţii şi se minţiseră că au trecut în sfîrşit dincolo, pentru a se întoarce de fiecare dată spăşiţi în punctul de plecare. Nu poţi să ajungi la orgasm dacă nu ştii să uiţi si să-ţi desprinzi fiinţa de tot ceea ce are legătură directă cu tine. Ea cunoştea asta, cîteodată chiar i se părea că reuşeşte, pentru că intra într-o stare în care sensibilitatea ei se

desfăşura sub strălucirea palidă a minții ca o plajă de nisip amorțit. Trăia plăcerea acestei

373

amorțiri, îi descoperea savoarea, nu si bucuria letală a anulării de sine. Se mulțumea să se legene încet, ca un copil bolnav în leagănul îmbrățişărilor lui. Dorin deschidea din cînd în cînd ochii şi o privea îmbătat de plăcere: „Ce bine mi-e cu tine, nici nu ştii..." si se lăsa în continuare amețit de drogul molcomei lor împreunări.

Ea îl privea pe sub pleoapele coborîte şi se gîndea încă o dată la senzația de neîmplinire. Asta făcea şi acum. Oare această infirmitate nu izvora din dubla ei natură de băiat si fată? Toată adolescența ei fusese la cheremul acestui conflict surd. Apoi crezuse că începe să-şi înțeleagă sensibilitatea, căzuse pradă unei feminități nimfomane si inutile, împinse pînă la marginea depravării. Nu reuşise să ajungă nicăieri. Se măritase dintr-o prostie. Făcuse un copil şi nu era în stare să-l iubească aşa cum ar fi vrut. Poate că nici acum nu era prea tîrziu să-si refacă viața.

Rămăsese cu privirea în gol. Gîndul de a-l părăsi pe Dar-vari o urmărea zi şi noapte. Viața lîngă el o sufoca. Indiferența lui îi încleşta maxilarele. El ştia de trădările ei şi nu-i spunea nimic. Nu mai putea să suporte, traiul lor împreună părea o farsă. Doctorul se lansase în afaceri cu aparatură medicală, plecase de cîteva ori la Paris şi Viena pentru semnarea unor contracte, se întorsese încărcat de cadouri scumpe, rochii, bijuterii, delicatese de toate felurile. Banii curgeau cu nemiluita. Pentru cine făcea el toate astea? O vilă în construcție la Băneasa, locuința lor cu mobilierul complet schimbat, *jcep-ul* din fața casei, cu interiorul capitonat în piele.

Poate că doctorul spera s-o recîstige. Chiar aşa, să-i înghită orice? Mărinimia lui o jignea. Şi apoi ea nu mai voia nimic de la el. Nu voia să se înscrie la şcoala de şoferi, nu voia să-l însoțească în călătoriile lui în străinătate, nu voia să se ocupe de firmele lui. Se ataşase tot mai mult de Dorin, aproape că-l iubea, şi asta îi era de ajuns. Nu-i plăceau întîl-nirile protocolare. Să se pieptene, să se machieze, să se îmbrace zilnic era o adevărată corvoadă. Nu-i plăcea noua lume în care doctorul se mişca cu atîta dezinvoltură, încă o dată senzația că i se oferă prea mult, că a fost luată pe nepregătite.

Era ca de obicei singură acasă şi simțise nevoia să răscolească prin cutiile ei cu hîrtii şi flecuştețe. N-ar fi putut spune

374

ce căuta. Printre degete îi treceau scoici, frunze presate, bilețele de pe vremea liceului, monede străine, semne de carte, fotografii îngălbenite de artişti, plicuri cu timbre, abțibilduri nefolosite, prospecte si cutiuțe de rujuri şi parfumuri. Dar cum era pe atunci, cînd trăia singură? Ce-şi mai aducea ea aminte? Aproape nimic, doar o senzație de frustrare, o imensă ambiție cu care nu ştiuse prea bine ce să facă. Mai bine i se întipărise în memorie perioada ei de navetă, cunoştința cu Dan lacomir, atmosfera din

cancelarie, cu cele două ierni extrem de friguroase cînd, dimineața, profesorii se strîngeau în jurul unui godin care scotea tot timpul fum, bînd ceai cu rom si spunînd bancuri.

Da, si îşi mai aducea cu drag aminte de Rița Vasiliu, învățătoarea, care de cîte ori o prindea într-o pauză ținea să-i citească cîte o temă pentru acasă a elevilor ei care i se păruse mai interesantă, într-o zi îi arătase o scrisoare a unui copil de 10 ani. O citise încet (o încurca şi scrisul urît al copilului), din ce în ce mai tulburată - n-ar fi putut să spună de ce -şi apoi a întrebat-o pe Rița dacă nu poate să păstreze foaia aceea liniată de caiet, scrisă pe ambele părți.

în tren, la întoarcerea în S., îl întîlnise pe Dan, bine alcoolizat ca de obicei. I-a arătat şi lui compunerea.

— Nu-i aşa că scrisoarea asta are în ea ceva care te emoționează fără să ştii de ce?

— Toată literatura ăstora nu face cît cuvintele copilului. Aici e viața. Aici e adevărul gol-goluț. Popor de retardați. Ăştia sîntem... i-a spus profesorul înapoindu-i hîrtia.

Dan îi dăduse un răspuns mult prea grăbit, în care ea descoperea încă o dată vechile lui frustrări şi asta o dezamăgise. Păstrase compunerea copilului, o regăsise de cîteva ori rătăcită printre hîrtiile ei şi de fiecare dată cînd o recitea simțea cum i se umpleau ochii de lacrimi. Poate că Dan Iacomir avusese totuşi dreptate. Dincolo de rîndurile naive ale acelui text se zăreau ca printr-un zid cu tencuiala crăpată cărămizile unei temnițe (şi ea fusese închisă acolo şi toți ceilalți), nelipsită însă de o oarecare veselie sumbră. Scrisoarea purta şi o dată: 17. III. 1980. Pe atunci ea avea 31 de ani si în dimineața aceea friguroasă de martie îi fusese dat să citească următoarele:

375

Dragii mei naşi

Eu cu şcoala merg bine, dar să ştiți că sîntem bolnavi toți. Eu de amicdalite, mama o doare picioru si tata are gripă. Naşă şi naşu vă rog să mai veniți pe la noi. Dumneavoastră cum vă mai simțiți? Vaca a fătat vițelul care ziceai mata că în Martie fată vaca un vițel? Cum mai e tinpul pe acolo că pe la noi este numai lapoviță şi ninsoare. Porc o să lom în Aprilie, mai avem numai o găină şi-un cocos porumbac. Mama şi-a spart ochelarii şi ia nu mai scrie că nu mai vede, de aceia v-am scris eu. Tata după cum v-am spus are gripă dar să ştiți că îşi face tratamentul cu băutură. Televizorul este stricat deo lună şi nu s-a mai interesat tata de el, doar azi a chemat pe cineva să-l repareze.

Eu la fel de 3 zile nu m-arn dus la şcoală din cauză de roşu în gît si de amicdalitele care le am. Nasule cînd vii vino pe la noi să ne mai aduci şi smîntînă, şi brînză si mălai. Că la noi smîntîna stai la coadă de la 7 ziua pînă a doua zi la 12 la prînz. Cocos» ăla rău la-i tăiat ori mai trăieşte sin zilele de azi. Că toată ziua mă ciupea si îmi sărea în umăr ori în spinare. Nasule să ştii că ți-am băgat zece lei în scrisoare casă îți iei țigări aşa a zis mama. Ăştia zece lei îi i-am luat lu mama si i-am băgat în plic numai după aceea iam spus. Tata cam de multe ori se mai ducea la restaurant. Şi nasule dacă nu fumezi să te duci să-ți ei de ei bomboane pentru amîndoi.

La mulți ani!

Mama, tata şi Florin

Acum recitise scrisoarea din nou. Aceeaşi reacție. Apoi o cuprinsese nostalgia, se scufundase iarăşi în acel amestec inefabil de durere milă regrete plăceri pierdute ciudă frustrare fericire şi slăbiciune. Ce să caute ea la Paris sau la Roma, unde insista s-o ducă Darvari? Se simțea prea bătrînă ca să se mai poată bucura de ceva. Timpul ei trecuse, viața avea o altă viteză, totul curgea nebuneşte în jur, lumea se colorase peste noapte, oamenii purtau deja alte haine, beau Coca-Cola şi mestecau *chewing-gum,* buticuri şi magazinaşe apărute ca din pămînt, agenții de turism cu oferte în toată lumea, magazine de calculatoare, parfumuri scumpe, sumedenie de reviste şi ziare, taxiuri,

brînzeturi din Franța, *sex-shop-uri,* cărți şi filme la care altădată nici n-ar fi visat, reclame enorme

376

pe pereții blocurilor, scandaluri de presă, încălțăminte italienească, băuturi exotice, cluburi de noapte. Darvari se simțea ca peştele în apă, cuprins de o energie nebănuită. Pe cînd ea? Ea se gîndea la planurile ei secrete de viitor, simțea că împreună cu Dorin îi va fi bine. Dar ar fi vrut şi să rămînă pe loc şi să aştepte clipa în care va înțelege totul la fel de bine cum înțelesese atunci, în urmă cu 15 ani, scrisoarea copilului. Fusese o fetiță crescută la țară si niciodată vindecată de rana asta.

titlu

VENI, VENI, VENIAS

Pe neaşteptate, ea şi-a smuls peste cap bluza de lînă albastră şi atunci i-am văzut sinii mari, obosiți, cu sfîrcurile îngropate moi în piele. Am simțit imediat că dacă pînă atunci, de-a lungul anilor, între noi nu se întîmplase nimic, nici ceea ce urma să se întîmple nu mai putea însemna mare lucru. „Ia te uită ce minunății ascundeai tu!" am zis ca s-o încurajez şi i-am prins vîrful sînului drept, cel care şi părea uşor mai lăsat, între dinți. Limba îl simțea întărindu-se. Atinse *de* fiorul excitației, papilele gustative începeau să-mi amorțească dar sexul îmi rămînea mai departe inert, neîncrezător în această posibilă plăcere.

Cu o mînă pătrunsesem deja dincolo de marginea austeră a fustei, spre coapsele ei fierbinți de puştoaică. Vîrsta n-o deformase ca pe alte femei si nu-i modificase forma bazinului. Nici stratul implacabil de grăsime al vieții sedentare nu reuşea să-i schimbe prea mult frumusețea de altădată. Dorința creştea în mine obosită, parcă doar pentru a-i face pe plac. Ştiam că voi fi dezamăgit si dacă în momentul acela voiam totuşi să fac dragoste cu ea, era doar pentru a-i respecta dăruirea spontană. Nu mă mira deloc faptul că dintre noi doi tocmai ea era mai curioasă să rupă misterul relației noastre. Aşa făcuse şi în alte împrejurări, cu alți bărbați. Aşa era ea.

Ajunsesem de comun acord în acest punct, lăsînd să vorbească în locul nostru privirile şi mîinile, dar nu mă aşteptasem să nu fie nevoie s-o dezbrac eu. îşi aruncase bluza peste cap ca pe vremuri, cînd abia ieşită de pe terenul de baschet se repezea fericită sub sita duşului, crezînd că astfel va reuşi să mă provoace cu adevărat. Bluza ei zăcea acum pe mocheta

378

de culoarea tutunului ca o băltoacă închegată de apă chimică, îşi imaginase poate că aveam nevoie de gestul ei de despuiere, pentru că şi eu păream un bărbat destul de frigid şi lipsit de inițiativă, aşa cum devin de la un moment dat încolo toate naturile interiorizate. Vai, drăgălaşa de ea voia să mă ajute! N-ar fi trebuit să-i fiu recunoscător?

Apoi mi-am dat imediat seama că-mi place mai mult să-i simt gura decît sînii. începusem să o sărut. Pufulețul abundent de deasupra buzei de sus avea o moliciune uşor grețoasă, dar felul în care ea îşi lipea de buzele mele gura umedă şi dinții albi cu gust de *Colgate,* muşcăturile ei delicate si iuți care mă făceau să-mi simt vîrful limbii ca pe o bucățică acidă de gheață, toate acestea mă atrăgeau. Nu foarte mult, dar oricum mă atrăgeau. Mîna care urca acum spre căldura interioară a coapsei ascunse sub fusta de profesoară (da, purta o astfel de fustă, surprinzător de sobră) îi simțea pielea umedă, acoperită de o brumă subțire de transpirație.

Cred că mai mult decît să facem dragoste pe canapeaua aceea incomodă, prea îngustă şi prea moale, mă interesa ce se întîmplă cu trupul ei, cum este ea cînd o atingi cu mîinile, cînd o pipăi, o mirosi şi o guşti, cum se manifestă zonele ei de intimitate şi ce promisiuni ascund ele. Se întinsese rigidă pe spate, iar părul i se răspîndea bogat în jurul chipului. Abia acum vedeam că Leontina avea un păr foarte des, țîsnind cu sălbăticie din pielea capului, in onduleuri mari, platinate, zbîrlite de nelinişte, ceea ce-i urîțea într-o oarecare măsură obrazul de păpuşă deteriorată de timp. De la o vreme ea începuse să se vopsească şi-şi lăsa părul să-i crească liber pînăa umeri. Nu-şi dădea seama că această nouă coafură nu era în avantajul tenului ei alburiu, voalat de trecerea anilor, ca marmura atinsă de imperceptibile crăpături. Țesuturile fizio-nomice îşi pierduseră prospețimea, porii i se măriseră obosiți de creme şi loțiuni. Şi astfel, de cîte ori îmi apropiam buzele de obrazul ei mă aşteptam să simt un uşor gust de praf alb, avînd fadoarea gramineelor măcinate.

Ceva mă contraria şi cum stăteam aplecat deasupra ei am simțit brusc nevoia să-i împlînt o mînă în pletele blonde, dez-golindu-i ceafa si urechile şi luminîndu-i în felul acesta chipul întreg. Părea din nou tînără şi frumoasă. O priveam acum

379

de la o apropiere hipnotică şi era prima dată cînd mi se în-tîmpla. Ochii ei verzi si umezi aveau ceva din catifelarea luminoasă a dtihlimbarului, devenind cînd privirea i se îndrepta spre mine mai mari si mai vii. îmi plăcea să o privesc aşa, să-i văd gîtul încordat, bărbia prelungă cu marginea rotundă în care timpul lăsase o abia vizibilă gropiță. Ii urmăream tremurul fin al buzelor şi mi se făcea milă de ea. Eram sigur că în mintea ei eu eram un bărbat care se lăsase sedus, de a cărui bunăvoință ar fi trebuit să profite şi nu era în stare.

„Să ştii, George, că m-am uitat în oglindă si eu nu sînt frumoasă decît de aici pînă aici", îmi spusese într-o zi (cînd stăteam de vorbă la o cafea şi ea purta o bluză foarte decoltată), arătîndu-şi gîtul, umerii şi pieptul pînă deasupra sîni-lor. Cred că avea dreptate. Acum îi puteam vedea bustul gol si făceam descoperirea că între gîtul ei sculptural si sînii mari cu forme coborîtoare apărea o nepotrivire. N-aş fi putut spune de

ce natură. De fapt, nu mi-era milă de ea dar simţeam că mă vrea şi că mă vrea fără să mă păcălească.

Nu voiam s-o dezamăgesc, nu merita. De aceea acum mă aşez în genunchi lîngă canapeaua aceea meschină, prea îngustă pentru două trupuri înlănţuite, şi mă apropii şi mai mult de ea. O ţin mai departe de păr si las cealaltă mînă să intre între coapsele ei şi să-i atingă chilotul cu etichetă franţuzească (cum voi vedea peste cîteva minute, cînd blestemata ei de fustă se va afla în shrşit jos, lîngă bluza albastră de lînă), las degetele să se nedumerească o clipă de puţinătatea părului ei pubian (da, mi-a mărturisit că şi-l rădea cu o grijă maniacală, speriată de bătrîneţe, nesuportînd să vadă pînă si acolo fire albe) şi o sărut încă o dată. îi simt cu degetele răceala umedă, curată a sexului, îi simt cu amprentele buzelor gura fierbinte şi nu pot înţelege această contradicţie. O parte din trupul ei e rece si nu vrea, cealaltă e fierbinte si abia aşteaptă.

Rămînem în aceeaşi poziţie, dar ea nu mă lasă să merg mai departe si îmi împinge mîna cu putere. Vrea poate să prelungim cît mai mult acest nesperat preludiu, îi dau dreptate, rîd. Ştiu că în felul acesta, trecînd dintr-o crispare în alta, nu vom putea ajunge nicăieri. Spun „Iartă-mă, m-am pierdut..." si-i eliberez capul din strînsoare. Părul îi cade din

380

nou pe umeri. Mă ridic de pe mochetă şi mă aşez lîngă ea, pe marginea canapelei, luîndu-i în braţe un picior şi săru-tîndu-i genunchiul. Ştiu, văd încă o dată că are picioare extraordinare, cu genunchi subţiri, ovoidali, tari, de copilă, îi mîngîi prin urmare picioarele şi palma mea se mişcă peste netezimea pielii ei cu o încetineală exasperantă. Nu mă opresc pe nici o rotunjime, deşi descopăr deodată cu neplăcere că si ea e o femeie care se epilează, o bolnavă închipuită care au s-a mulţumit niciodată cu frumuseţea ei naturală si a căutat tot timpul mai mult, nişte forme şi mai lustruite decît picioarele ei albe şi suple, înaintez mai departe aşa şi-i ating din nou chilotul prin care i se ghiceşte sexul umflat. Ea îşi ridică moale un picior sprijinindu-l pe talpă iar mîna mea e obligată să se îndepărteze.

Acum mi-am fixat bărbia pe genunchiul ei si o privesc plonjînd în *raccourci,* cu ceafa îndesată între umeri şi ochii măriţi. Stă ca o neruşinată în faţa mea, cu braţele date în lături, cu sînii goi şi mari. De la ombilic în jos pînă la jumătatea pulpelor, chiar sub nasul meu, e fusta ei neagră pe care nici acum nu vrea să şi-o lepede. Sub fustă străluceşte un misterios triunghi alb. Din acest ascunziş urcă spre nările mele mirosul de *Reve* sau *Jardin d'arnour* (nu-mi dau prea bine seama) amestecat cu mireasma sărată a sexului ei speriat. Stau aşa şi aştept. Nici nu-mi trece prin cap să duc eu la bun sfîr-şit operaţia de dezbrăcare, în încăpere pluteşte o lumină obscură. E cald şi mă cuprinde toropeala. Şi deodată îmi aduc aminte că în urmă cu cîteva zile prietenul meu MHS, cu

care am vorbit la telefon, mi-a spus la sfîrşit: „Auzi, George, si dacă o prinzi pe păpuşa rusească n-o ierta, mă, şi f...!"

Nu se făcuse încă dimineață, cînd smulsă brusc din frigul somnului, ea zări marea. Marea!

Se trezise buimacă. Doar ea şi Berta. Toți ceilalți călători coborîseră deja. Uşa crăpată a compartimentului lăsa să se strecoare înăuntru o boare uscată, răcoroasă, de aer salin, îi clănțăneau uşor dinții. Oboseala şi neliniştea. Plus că visase ceva urît, foarte urît. Se făcea că a fost prinsă de bulboana de la pod şi se îneacă în Mursa. Apa rîului din copilărie era

381

limpede şi groaznic de rece. I se părea nedrept că se îneacă într-o apă atît de curată. Voia să țipe şi nu mai avea voce.

Aşa deschisese ochii si văzuse imediat marea, decupată de fereastră, chiar lîngă tîmpla fetei adormite, peste fîşia îngustă de piatră a terasamentului. Berta îşi sprijinise obrazul de umărul ei, nici nu i se auzea respirația. Dormea sau doar stătea aşa, cu ochii închişi, nemişcată? Leontina îi simțea greutatea delicată a capului apăsînd-o ritmic si moale. Roțile trenului țăcăneau şi zgomotul acela vătuit se împletea cu legănarea continuă, grăbită şi misterioasă, a spațiului întunecat în care se trezise.

Apoi văzu cum, la ieşirea din oraş, dincolo de încîlceala ierburilor înghițite de viteză, străluceau albe şi înghețate luminile portului. Dar marea nu se mai vedea, nu mai putea fi recunoscută. Doar o întindere verzuie şi groasă de aer, ceva vîscos şi greu ca asfaltul topit, un fel de beznă albă si umedă. Văzuse marea ca întotdeauna, pe întuneric, dintr-un compartiment murdar de tren. Aşa i se întîmplase în copilărie, cînd a fost în prima ei tabără pionierească. Tot aşa, mai tîr-ziu, în studenție, cînd se dusese de cîteva ori la un iubit al ei care lucra la *Salvamar.* De fiecare dată călătorise noaptea.

Urmele foştilor tovarăşi de compartiment nu dispăruseră încă. Simțea în nări mirosul de mîncare (brînză, roşii, salam), de deodorant si de ruj abia folosit, de transpirație de oameni adormiți îmbrăcați pe banchetele de vinilin. Gara rămăsese în urmă. Berta dormea cu somnul ei cel prefăcut. Ei îi era foame si frig. Dar şi silă, teamă, ruşine, îşi luase fata şi fugise pentru totdeauna, îl părăsise pe Darvari, fără să-i lase măcar un bilet. Un sentiment confuz compus din tot felul de resturi, amintiri ale trupului, răni cicatrizate în suflet, căință, frustrare, conştiința că trebuie să meargă înainte cu tot curajul. Altă cale nu mai exista.

Berta nu se trezise încă, deşi ea se mişcase puțin, atît cît să poată extrage din buzunarul de la piept al bluzei de blugi o țigară şi să şi-o vîre între buze. Aceeaşi mînă coborî apoi şi pipăi buzunarul pantalonilor, după brichetă. Simțea o poftă nebună să

fumeze, îşi aprinse ţigara şi-şi aruncă privirea pe coridor. Descoperi o fată în fustă roşie, cu capul lăsat peste braţele sprijinite de bară. După culoarea părului şi confor-

382

maţia corpului, parcă ar fi fost ea, în urmă cu 20 de ani. Dormea, îi era rău, plîngea? Drumurile ei la Constanţa, aventura ei cu Sorin, îşi amanetase inelul, sau nopţile din campingul *Zodiac,* scurta ei pasiune pentru actorul Ovidiu Certeze, ce vremuri...

închise ochii. Să fumezi cu ochii închişi, cu aspiraţii lungi, ajutîndu-ţi trupul să se trezească definitiv. Cunoştea de mult acest remediu, îşi termină ţigara, aruncă mucul jos şi-l apăsă cu piciorul. Nu voia s-o trezească pe fată. îşi economisea mişcările, respira cu grijă. Braţul drept începuse să-i amorţească, îl simţea cum coboară în jos spre pulpa piciorului stîng ca un organ străin. Poate că tocmai din palma aceea care nu mai era a ei urca în sus spre umăr şi ceafă o moleşeală încordată, irezistibilă, care în cele din urmă o birui.

Şi astfel se trezi pentru a doua oară, în timp ce ultimii călători din vagon încă mai treceau pe coridor spre coborîre. Era lumină deplină, marea însă nu se mai vedea. Ajunsese în sfirsit la Mangalia şi aici trebuia să se întîlnească peste cîteva ore cu Dorin, îl aştepta să vină cu autocarul de la Istanbul, unde el bătuse palma cu căpitanul vasului şi pusese la punct toate amănuntele călătoriei lor clandestine. Se înseninase la faţă. încerca să-şi alunge vechile nelinişti. Era sigură că totul va fi bine. Trebuia să fie. Nu vedea încă marea, dar ea simţea în nări mirosul umed si alcalin al aventurii. O zgîlţîi pe Berta să se trezească si îşi rujă în grabă buzele, mai optimistă ca niciodată, încordată de ambiţia că trebuie să cîstige. Poate că ea mai cunoscuse cîndva această stare, în aerul electrizat al vestiarului din incinta sălii de baschet, cînd aştepta să înceapă, împreună cu colegele ei de echipă, tremurînd de emoţie, acelaşi meci pe viaţă si pe moarte.

Dar ea era acolo, în patul lui Dorin, si mergea pe acel drum legănat, clătinat al celor două trupuri împreunate, al lui şi al ei. în jurul ei, un relief simplu, neted, nisipos, liniştit, cu cer albastru, adînc. înainta prin culoarul de mulţumire al acelei stări ca o femeie tuaregă călare pe cămila ei credincioasă. Cu resemnarea acelei femei, cu ştiinţa ei de a-si camufla setea.

Dar şi în carnea ei se legănau două fiinţe îngemănate, Leon şi Tina, sclavul şi frumoasa stăpînă. Leon fusese tot timpul

383

o slugă perversă şi răzbunătoare, în realitate tocmai drăgălaşul de Leon îi îmbolnăvea sensibilitatea de frig. Tocmai el! Paznicul viscerelor ei, apărătorul ei din negurile cărnii. Nu o ţinuse el legată toată viaţa în chingile lui de răzvrătire si frustrare?

îl privea înduioşată pe Dorin şi se gîndea senină la faptul că actul sexual e, înainte de toate, o formă de ură faţă de carnea celuilalt. Da, chiar aşa. Pentru că el, celălalt, e

duşmanul care ar vrea să te preschimbe în carnea lui, în respirația lui egoistă. Nu te poate mînca, nu te poate sfîşia în bucăți si atunci te striveşte cu greutatea lui de urangutan, te zgîrie, te muşcă, te apucă cu colții de vîrfurile sinilor, îți strînge cu brutalitate coapsele în labele lui de animal pe două picioare, te apropie şi te depărtează cu violență de membrul lui ca o ciupercă vînătă, contorsionîndu-ți corpul după chef, de parcă tu ai fi o femeie de cauciuc.

Şi totuşi, ura aceasta poate cunoaşte de multe ori si formele ei de blîndețe şi amorțeală. Aşa simțea acum. Şi sălta mai departe pe spinarea legănătoare a acestei plăceri, se balansa mai departe între cele două cocoaşe ale numelui ei, între cele două crevase ale vîrstelor, tinerețea şi bătrînețea. Visa cu ochii deschişi, îşi lăsa mintea să zboare, ghiftuită de mulțumire şi împăcare, peste acea întindere calmă, senină, cu striații imperceptibile, de nisip auriu. Te obişnuieşti într-atîta să rabzi de sete, că apa la care ai ajuns în sfîrşit devine o substanță la fel de neutră ca şi nisipul. Bei încet, cu înghițituri mici, bei prudent, fără patimă, ca o ființă dublă, stăpînă pe cele două jumătăți ale sale. Dar ce război monstruos, ce măcinare îngrozitoare de forțe, pentru răsplata acestei oaze de verdeață pe care tu o vezi în sfîrşit în depărtare. Apoi orizontul se tulbură brusc şi bărbatul cel blînd de sub tine te răsuceşte sub burta lui, pornit în căutarea altui ritm. Leon, paznicul dinăuntru, se încordează în carnea ta. Dorin, duşmanul din *afară,* te loveşte cu măciuca lui primitivă de creatură a peşterii.

Si tu trebuie să devii o mică fiară care se apără şi atacă la rîndu-i. îi mursecă atacatorului buzele, obrajii şi gîtul, îi muscă degetele pînă la sînge, îi înfige unghiile ascuțite în spate, îl sufocă cu părul şi-i îneacă gura cu bale. Îl urăşti pe

384

bărbatul de deasupra ta pentru că şi el te urăşte, însă această ură inconştientă, animalică, e îndulcită de ceva la fel de animalic şi de inexplicabil, dragostea. Tu nu eşti o femeie credincioasă şi nu i-ai înțeles niciodată pe cei care propovăduiesc dragostea într-o lume atît de sălbatică. Tu nu te-ai gîndit niciodată că dragostea e un scut, un bordei de nuiele, o casă care te apără de frig şi de ploaie, un bandaj gros şi aseptic sub care zvîcneşte o rană pe cale de vindecare. Şi cine te iubeşte nu-ți poate face rău, chiar dacă gura lui ar vrea să te sfîşie, chiar dacă sexul lui ar vrea să se înfigă tot mai adînc în tine, rupîndu-ți mucoasele, membranele, muşchii, diafragma, plămînii, pentru a-şi linişti cumplita-i zbatere în apa cenuşie a creierului tău cald.

Dar cui îi umblă prin cap aceste gînduri, ție sau mie? Mie, desigur, mie şi numai mie, pentru că LEONTINA SÎNT EU. Eu ştiu că în carnea fiecărei femei singure se află ascuns un băiat, un bărbat, un domn Leon care se teme de moarte. De aceea femeile singure nu pot să iubească, nu ştiu să se dăruiască, nu sînt în stare decît să se lase violate. Violate violate violate ca nişte fetițe lipsite de ajutor. Hai, Tina, nu mai fi atît de revoltată, nu mai plînge în gînd, nu mai strînge din dinți si spune, dacă poți: tu ai iubit

vreodată pe cineva? Ştii ce înseamnă dragostea, iubirea? Sau tu eşti doar o biată ființă de mucava?...

Coborîse într-o gară aproape pustie. Mangalia nu era o stațiune prea căutată de turiştii estivali. Aerul lînced din holul de trecere, pereții cu vopseaua coclită, ghişeul de bilete protejat cu vergele groase de sîrmă creau impresia unei lumi părăsite, lăsate de izbelişte. Sentimentul acela de nesiguranță ivit în sufletul ei cu cîteva zile înainte de plecarea din Bucureşti, de care nu putuse scăpa nici în tren, sporea în intensitate. Dacă o urmărise cineva? Un zumzăit tulbure al corpului ei copleşit de oboseală, un fel de muzică celulară cu care nu reuşea să se obişnuiască. Poate că nu era decît emoția desfacerii ezitante din vechea ei carcasă de autism. Ce naiba, doar nimeni nu ştia unde plecase! Pînă si Berta aflase adevărata lor destinație abia după ce se urcaseră în tren.

385

îşi plănuise timp de mai multe săptămîni fuga. Se întîl-nise de cîteva ori cu Dorin şi discutaseră în detaliu ce aveau de făcut. El îi păruse deodată stîngaci, nesigur, neîncrezător şi parcă si mai reținut decît înainte. Nu prea reuşise s-o convingă. Vorbea prea cumpănit şi prea îşi căuta cuvintele, îi explicase ca un profesor ce extraordinară e viața în America şi cît de bine se vor simți ei acolo, în Ohio, unde îl aştepta prietenul său, un agentul de asigurări foarte bogat. Cît despre Berta, care deja ştia destul de bine englezeşte, era sigur că ea nu va avea probleme şi se va adapta repede.

Ultima oară se aflau într-o cafenea din Piața Amzei. El îi vorbea şi ea se uita la chipul lui gîndindu-se la ziua cînd se cunoscuseră, la garsoniera Adinei, la broasca țestoasă din acvariu şi la mutra lui de băiețică cu răspunderi care nu prea avea experiența femeilor. Simțea o strîngere de inimă inexplicabilă, nici el nici ea nu mai erau aceiaşi. Le rămăsese poate numai curajul acestei ultime aventuri.

Ieşind în fața gării, a trebuit să-i facă Bertei pe" plac si să-i cumpere o înghețată. Lîngă toneta frigorifică descoperi un chioşc de ziare. Alături de el, un țigănuş cu mîna întinsă. „Tanti, îmi dai şi mie un leu?" se milogea copilul. Pe prima pagină a unui ziar ei îi atrase atenția un titlu cu litere de-o şchioapă:

CRIMĂ CUTREMURĂTOARE LA PLOIEŞTI

Orbită de gelozie, doctorița Roxana Călin si-a ucis cu sînge rece rivala

Rămăsese blocată de cuvîntul *rivala,* avea senzația că nu mai ştie ce înseamnă. Prins în găoacea acelui titlu enorm, cuvîntul părea rătăcit acolo dintr-o altă limbă şi mintea ei se încurca neajutorată într-un păienjeniş de noțiuni incompatibile. Apoi fața i se lumină de toată simplitatea acelui sens. Da, înțelegea şi devenise curioasă să afle despre ce era vorba. Observă că aproape toate ziarele erau pline de această ştire de senzație şi cumpără la întîmplare cîteva.

Vîrî ziarele în geantă. Peste drum de gară zări un taxi liber şi se precipită într-acolo, trăgînd-o pe Berta de mînă să se mişte mai repede. Doamne, dar adormită mai era copila

386

asta! Nu-i semăna deloc. De fapt, Berta o şi ținuse în loc şi o făcuse să se zbată în ea ca un hamster într-un borcan de sticlă, împreună cu fata fuga ei devenea si mai complicată. De aceea nici nu avusese puterea să-şi ia gîndul în serios şi să pregătească din timp toate cele trebuitoare. Nu-si făcuse nici o listă de lucruri, nu se uitase prin dulapuri să vadă ce ia şi ce nu. Singurul gînd persistent era acela că nu trebuie să uite diploma de absolvire a facultății şi biletele de externare din sanatoriul de la Brădet. Ce obsesie prostească! îi era teamă şi încerca să se apere? Abia acum, simțind cu putere în nări, prin geamul deschis al taxiului, aerul sărat al mării, fără ca acest miros s-o tulbure ca altădată, putea vedea cît de grav i se împuținase capacitatea de a simți ineditul spațiilor necunoscute. Lîngă această senzație, sentimentul că în spatele ei rămîn tot timpul deschişi ochii cuiva.

Acesta nu putea fi Darvari. Plictisit de capriciile ei, în ultima vreme doctorul nu-i mai acorda nici o atenție, deşi îi declarase de nenumărate ori că nu doreşte să divorțeze. Aflase de relația ei cu Dorin Mareş, poate că înțelesese şi celelalte lucruri, legate de pulsiunile ei lesbiene, şi totuşi nu voia să se despartă. Ca un făcut, el îşi găsise un liman de linişte si desfătare tocmai în brațele nepoatei Sofica. Asta întrecea toate limitele! Gelozia îi ardea măruntaiele. Plus sentimentul că doctorul, cu toată bonomia lui imperturbabilă, îşi bătea joc de ea. A trebuit să se răzbune, într-o zi o pîndise pe fată, care urcase în pod să întindă rufele la uscat, şi năvălise asupra ei ca o harpie. A pălmuit-o şi-a tras-o de păr, i-a sfîşiat rochia subțire de vară şi i-a arat cu unghiile carnea de pe pîn-tece si de pe fese pînă la sînge. Un cadou pentru drăgălaşul de Darvari, să aibă şi el ce obloji! Dar şi o amintire pentru momentele lor de voluptate pur feminină, pentru diminețile lor fragede, sufocate de plăcere, înecate în efluvii de epidermă fierbinte şi înfiorate de sărutări impudice, dezlănțuite, care nu puteau fi uitate chiar atît de uşor.

Icnea satisfăcută, răpusă de oboseală, aşezată pe scăunelul folosit la întinsul rufelor. Nu-şi regreta violența şi încerca să se simtă mîndră de ceea ce făcuse, dar senzația că nu e singură, că e privită de la mare distanță de cineva apăruse exact atunci. Sofica suspina vinovată şi-şi ştergea lacrimile

387

cu dosul palmei, podul impregna aerul cu mirosul lui de fructe uscate, de tencuială macerată de soare, de ulei de măsline uscat în bidoanele goale, de praf amestecat cu

găinaț de vrăbii si păr de pisică. Ea privea suprafața umedă, albăstrie, grea si răcoroasă a unui cearşaf abia întins pe sîrmă, încercînd să răzbată dincolo de subțirimea lui luminoasă, în aerul obscur care umplea spațiile de sub panta acoperişului. Acolo. Aşa i se păruse şi în copilărie în podul casei părinteşti, aşa avusese senzația şi în podul internatului din S., că acolo, în spațiul acela al nimănui (din care Cami scosese şi tîrîse pînă sub ochii ei cufărul cu uniforma ofițerului neamț) se ascunde ceva, o privire, o putere indestructibilă. Doar o elucubrație de-a ei?

Speriată de ceea ce-i trecea prin cap, îşi ațintise privirea asupra fetei. N-o mai ura. Sofica suspina în continuare, aşezată în fund, sprijinită de hornul netencuit de cărămidă, cu coapsele desfăcute obscen, cu pieptul abia acoperit de rupturile rochiei şi expunîndu-şi pîntecul gol în balta de lumină pe care o forma luminatorul acoperişului. Excrescențele ca două creste de cocoş îngemănate ale sexului ei îşi pronunțau conturul prin chiloții albi, murdari de praf. I se făcuse atît de frică, încît s-a repezit încă o dată asupra trupului tînăr care-i stătea în față. Simțea nevoia s-o îmbrățişeze pe fată si să-şi ascundă obrazul între sînii ei plini de sînge. Trăia un sentiment confuz în care se amestecau mila şi dorința. S-a pomenit sărutîndu-i ca o nebună zgîrieturile pe care tocmai ea i le făcuse. Apoi s-au strîns în brațe delirînd de vechea lor dorință minute şi minute în şir.

Focul e ca o apă roşie şi albastră focul e un animal cu labe repezi şi cu viscerele moi ca nişte perdele cu franjuri el curge într-o mie de părți se zbate într-o mie de feluri se prelinge în sus şi în jos peste pereții de scîndură şi cărămidă ai surii si la trecerea lui totul pocneşte bolboroseşte pîrîie sfîrîie focul e o ființă care nu stă nici o clipă pe loc mocneşte învăluită în fum şi țîşneste în vîlvătăi ca nişte plete de uriaş se aruncă în vînt şi cade ca o floare de apă într-o fîntînă arteziană focul e moale şi îti vine să-i mîngîi pielea elastică vălurită

388

de adieri iar flăcările lui sînt nişte petale uriaşe de lalea sau de trandafir sau de bujor.

Focul aleargă neobosit în toate părțile înfăşoară grinzile acoperişului în manşoane portocalii trece ca o mînă uşoară pe clapele unui pian peste grămada de fîn şi lasă-n urma lui sunete vesele repezi ca o ploaie groasă de vară focul aleargă pe pămînt ca o armată de şerpi cu capetele ridicate cu limbile scoase se năpusteşte în sus şi îmbracă în sînge scheletul căpriorilor atinge acoperişul de țiglă şi se retrage pare să-şi slăbească puterea dar înfloreşte brusc într-o vîlvătaie nervoasă nerăbdătoare de pînze suprapuse creşte ca un aluat ca o placentă de mormoloci îşi înfige colții în lați şi în scînduri şi-n urma lui e jarul sînt coastele acoperişului spart în tăciuni bucățile carbonizate de lemn şi lut țiglă şi cărămidă scheletul de balenă al şurii.

Tu eşti acolo si priveşti ca în vis tu eşti acolo şi visezi că sura arde dar uite oamenii din jurul focului vecinii cu găleți de apă în mîini bărbații cu lopeți si hîrlețe dar uite femeile copiii cu fețele crispate de fascinație şi spaimă uite uite uite ce se întîmplă cum au încremenit cu toții ca în fața unei dihănii nemaivăzute un balaur cu o mie de capete şi nesfîrşite limbi vorbitoare un monstru cu blana păroasă care înghite aerul îşi înfige măselele în lemnele groase mistuie tot ce-i iese în cale sfîrîie şi împroaşcă scîntei.

Arde sura bunicului Marcu şi bunicul Marcu e o statuie de carne un stîlp de carne o sperietoare de ciori cu fața neagră şi ochii holbați ca nişte globuri negre de sticlă dar iată oamenii din jurul lui şi iată-l pe bunicul Marcu cu lacrimile groase pe obraji iat-o pe bunica Anuța iat-o pe mama iată-l pe unchiul Costel iată furtunul şi maşina pompierilor şi acoperişul care se prăbuşeşte iată-i cum se îngroapă cu toții în scrum si funingine în praf fierbinte şi întuneric.

Au intrat în cameră şi Berta s-a repezit imediat să aprindă televizorul. Dar aparatul era stricat. In locuința lor de pe strada Grădina cu Cai sau în apartamentul bunicii Harideea, Berta se obişnuise să stea tot timpul, indiferent ce făcea, cu televizorul deschis, de parcă ecranul lui colorat ar fi fost sursa

389

ei zilnică de energie. De multe ori adormea fără să-l oprească, pe muzica de la MTV sau MCM.

Iar acum Berta se trîntise bosumflată pe pat, uitîndu-se cu neplăcere în jur. Da, se aflau într-o cameră cu mobilier modest, de pe vremea răposatului O.N.T., recondiționată în pripă şi nu prea curată. Şi din afară hotelul *Păstoria* arăta ca un cămin de nefamilişti renovat de mîntuială şi fără nici un gust. Dar ea trăsese exact la hotelul de care-i spusese Dorin (ceva care să nu bată la ochi), iar fiica ei nu ştia asta.

Berta rămăsese întinsă pe pat şi Leontina aproape că tresări cînd îi văzu prin maieul subțire micile aure închise la culoare ale sfîrcurilor. Un copil care peste cîteva luni urma să împlinească 11 ani. Cumplit de repede trecuse timpul! Ar fi vrut să-i spună ceva care s-o facă să-i treacă supărarea si încerca să-si aducă aminte cum era ea la vîrsta ei. Aproape nici o asemănare. Sigur, şi lumea fetei era alta. Berta părea o ființă absentă. Simțea tot timpul nevoia unui fond sonor (de unde si *walkman-ul* cu căşti de *rocker* de care nu se despărțea niciodată), simțea tot timpul nevoia să se cupleze la o formă de singurătate exterioară ei.

In hotel era prea multă linişte iar Bertei îi era imposibil să suporte atîta tăcere şi nemişcare. Se sculă de pe pat si începu să se plimbe prin cameră, bălăngănindu-şi mîinile ca o maimuță. Poate că imita pe cineva. Dar Leontina avea încă o dată senzația că fiica ei e un copil lipsit de substanță interioară. Totul îi venea din afară: tristețile,

dorințele, mirările, ambițiile, îndărătnicia si indiferența. Dacă lucrurile n-ar fi stat aşa, probabil că n-ar fi reuşit s-o convingă atît de uşor să fugă împreună cu ea.

Timp de cîteva secunde fata se opri din scălîmbăială şi se uită pe fereastră la casa în construcție de peste drum, încă înconjurată de schele, şi la cei cîțiva muncitori care puneau țigla pe acoperiş, într-acolo se uita şi ea. I se umeziseră ochii. îşi adusese din nou aminte de tatăl ei. Fusese la înmormîn-tare şi atît. Nu mai deschisese niciodată poarta cimitirului măcar să-i vadă mormîntul. Apoi Berta descoperi aparatul de radio de sub măsuța televizorului, îl deschise şi în cameră se auzi imediat vocea repezită, afectată, băiețoasă, a unei femei tinere:

390

...în această săptămînă, înregistrînd cel mai important avans în clasamentul nostru. Da, dragi prieteni, un viitor hit! Dar cine e misterioasa Meredith Brooks? Cîntăreața a plecat din statul ei de origine, Oregon, pentru ca în anii '80 să se mute pe Coasta de Vest, în Los Angeles, California, unde s-a alăturat membrilor unei trupe numite The Graces, *formată de chitarista Charlotte Ceffey de la* Go-Gos... *Acum Meredith Brooks e fericita posesoare a unui cîntec de mare succes în topul nostru şi care face cel mai însemnat salt al săptămînii, de W locuri, pînăpe 15. Meredith Brooks cu* Biiiiiiiiiiiiiiiiiitch / / /

Melodia care se răspîndea din cutia de lemn furniruit a aparatului era bruiată de paraziți. Berta se legăna deja în ritmul ei simplu şi obsedant, cu mîinile ridicate deasupra capului, ca la concertele de pe stadioane. Pe Leontina ritmul acesta o agasa, ca toate melodiile de succes ale zilei. Plus că vocea cîntăreței părea lipsită de orice amprentă personală. Şi totuşi, de ce ascultase cu atîta curiozitate scurta prezentare a cîntăreței, ca şi cum ar fi fost vorba de o prietenă apropiată?

Nu mai putea să-şi scoată din cap America, as^a era! De multe ori noaptea, înainte să adoarmă, se gîndea că o dată ajunsă acolo va trebui să dea de urma mătusii ei, Leontina. Că va trebui s-o caute pe această naşă misterioasă care o legase de ea cu frînghia nevăzută a numelui ei repetat. Dar oare Leontina era pur şi simplu un nume ca oricare altul? Şi atunci ea începea să recapituleze în minte, de parcă ar fi răsfoit un dicționar numai al ei, scene, stări, senzații, sentimente, întîm-plări prin care trecuse, căutînd semnele lor ascunse, legăturile lor insesizabile, sperînd să descopere în vreun fel acea teribilă necesitate a vieții îngemănate cu cuvintele pe care nu reuşise niciodată s-o înțeleagă. Dar cuvintele făceau şi ele parte din trupul ei ca nişte organe vitale. Fără ele i-ar fi fost imposibil să trăiască. Urma să le ducă cu ea, aşa cum făcuse la rîndul ei si naşa Leontina, peste Ocean, în America.

Apoi ea văzu pe noptiera dintre paturi o broşură policromă de propagandă religioasă. Aşa cum i se întîmpla si pe stradă, cînd era abordată de cei care răspîndeau astfel de broşuri, imediat o năpădi o senzație de dezgust. O luă şi o aruncă la coş. Simțea

nevoia să rămînă singură si ieşi pe balcon. Muzica nu se mai auzea la fel de tare. In aerul de afară doar

391

zgomotul unei ţîşnitori rotative care uda peluza. Nu era încă soare plin, dar căldura zilei se simţea deja în aer. în iarba galbenă din faţa hotelului văzu un cîrd de raţe si abia atunci îşi dădu seama că hotelul în care se afla era înconjurat de case mici, sărăcăcioase, multe dintre ele din chirpici. Aproape toate casele erau ascunse sub perdele de viţă-de-vie. Prin unele curţi se vedeau coteţe, magazii, mici bazine de apă cocoţate pe platforme de metal. Simţea că se enervează şi mai tare. Era nervoasă pentru că trebuia să vorbească cu Berta, să-i explice, s-o pregătească pentru întîlnirea cu Dorin şi nu ştia cum să înceapă. Şi aşa amînase prea mult...

Se reîntoarse în cameră. O nevoie imperioasă să facă un dus, trebuia să scoată din geanta de bagaje trusa cu obiectele de toaletă, îşi aminti de ziarele cumpărate la gară. Ah, întâmplarea aceea oribilă! O să iasă din baie şi pînă i se usucă părul o să citească. Atunci se auzi o ciocănitură în uşă. Era funcţionarul de la recepţie, un tinerel brunet, cu barbison si perciunii ca nişte rădăcini subţiri de morcov. Completase formularul pentru cameră dar uitase să-si ia înapoi buletinul. I-l adusese el, cu scuzele de rigoare.

— Şi sînteţi singură, numai dumneavoastră cu fetiţa? întrebă pentru a nu părea nepoliticos.

întrebarea o făcu să tresară. Ce dracu mai voia şi ăsta, tîm-pitu ăsta? Exact admiratorul potrivit pentru o fufă ca Mere-dith Brooks! Cu cercel în ureche si cu părul vopsit în roşu si portocaliu. Avînd probabil în cap o lingură de creieri....

— Da, domnule, sînt singură, cu fiica mea. Mai aveţi si alte întrebări? Doriţi cumva să dau şi-o declaraţie? Aveam impresia că trăim într-o ţară în sfîrşit liberă!...

Si îi trînti uşa în nas.

Ana are mere. Tina este mică. Tata este rău. Sanda e cu Tuţi şi Nuţi. Ghinea are mure în cos. Şcoala e frumoasă si curată. Sîntem mîndri de ea. Trăiască 1 Mai. Cami înjură. Mina spune prostii. Anne e urîtă. Brunhilde e grasă si pofticioasă, lise are flori. Ea e o fata drăguţă. Lu-y are carie. Piri o ceartă. Sorin e cu ele. - Sorine, ai alune americane? - Am o pungă întreagă cu alune americane. Tina are codiţe. Ea e cu Tăvicâ. Ei fug pe cîmp. - Uite, bunicul ară. Tata duce un sac cu secară. - Tăvică, un cocor! - O, un cocor mare! Co-cor. Cu-cu. M**ă**-rul. Ca-lul. M**ă**-rar. Par-tid. Tr**ă**-ias-c**ă**! Cio-c**ă**-ni-toa-re. So-vi-e-tic.

Moara e la poalele dealului. Ea are o roată mare. Pe roată cade apa. Tacă, tacă, tac! Tacă, tacă, tac! Ma-rusia cere un toc. Serghei are o balalaică. Eu am o cravată de pionier. - Ce roşie e! Nenea Costel vine la noi. E unchiul meu. El are un camion. - Ce mare e! Ca-mi-on. Pa-ra-su-t**ă**. Sa-bo-tor. Im-pe-ri-a-list. Pus-**că**-ri-e. Mis-tri-e. Tina citea o carte. La ea a venit Sanda. - Ce carte e, Tina? O carte cu animale, abataje, lanuri de grîu, petrol si tractoare. Uite o vulpe, uite o sondă, un lup, un ţăran cooperatist, un arici, un pelican, o pitulice, o mamă fericită cu pruncul în braţe. Pi-tu-li-ce. Po-e-zi-e. Gn-t**ă**m. Con-stru-im. Pe cărare e vuplea cea rea. Noroc cu ursul care tocmai trecea. Vulpea a plecat. Povestea s-a terminat. Cu-min-te. Bandit. A-ca-s**ă**. B**ă**-ta-ie. Ma-ga-zi-e. Leon a adormit. Apare un pitic. El e mic, mic de tot. Piticul duce o lampă. El ridică lampa. Se uită la Tina. Tina sare din pat. - Cine este? Piticul dispare. Lam-p**ă**. Le-on. Ba-la-

lai-c**ă**. Ru-bas<**ă**. Oc-tom-bri-e. Re-vo-lu-**ţ**i-e. Noi cîntăm în cor un cîntec patriotic. Tovarăşa învăţătoare ne dă tonul. Ea ne conduce. Bunicul Tase a venit la noi. El duce

calul de frîu. îl întîmpină mama. -Ce bine ne pare! Bine ai venit bunicule! Uite, eu am o tobă mică. Mari se urcă în bob. Dorin e în baobab. Mircea e în plop. Vioara mea are o coardă nouă. E joi. Ne jucăm. Corci, Daniel, Horaţiu, Dimitri, Ma-tilda, Sofica si Dan se joacă împreună. Jucăria vîjîie. Leontina e vînoasă. Codrin porneşte jucăria. Vfj, vîj! Mi-ne-reu. Pa-pu-cei. R**ăs**-pîn-ti-e. Pes-te-r**ă**. In-ter-nat. Didi e harnic. El are un peştişor auriu. Găinuşa a găsit o rîmă. Rîn-z**ă**. Brîn-z**ă**. U-u-u! Trenul porneşte. Tata e zidar. Mama e acasă. Veveriţele au blăniţa frumoasă. Croitorul a croit hăinuţa. Dar-va-ri. Sa-na-to-riu. Pia-**ţă**. Via-**ţă**. Cu săpun mă spăl si cu apă rece. Peste faţa toată mult clăbuc îmi trec. Cl**ă**-buc. Bu-cluc. P**ă**-pu-s**ă**. C**ă**-tu-**şă**. **Că**-pu-s**ă**. Hilde priveşte la televizor. Horaţiu intră în horă. Pe chipurile lor e multă veselie. Ei trec cîntînd si jucînd. Ghetuţele stau ghemuite. Anghel iese tiptil din curte, îngheţata se mănîncă încet. Alexe îi dă Xeniei un pix. Ce pix mare. Ce băţ gros! Ce steag găurit! E-xer-ci-**ţ**iu. Ki-lo-me-tru. Ki-lo-gra-me. Va-por. A-me-ri-ca!

Mergea pe drumul principal al satului, printr-o lumină aburoasă, uscată, ca o cenuşă de paie. Trecea prin dreptul Căminului Cultural, vedea o bicicletă cu pneurile roşii rezemată de gard, uşa deschisă de la intrarea în sala mare, dar ce treabă avea ea acolo, parcă trebuia să întrebe ceva, să-l caute pe Ghinea, omul de serviciu, sau pe directorul Solo-văstru? Nu mai ştia, o cuprinsese neliniştea şi mersul ei devenea mai energic, mai apăsat. Lăsa astfel în urmă si clădirea

393

miliţiei, zărea prin geamul deschis mutra acră a plutonierului lovită moţăind la birou cu cascheta pe cap şi în fundal, pe un perete pe care altădată se afla portretul tovarăşului, harta decolorată, prăfuită a Republicii Socialiste România. • Timpul o luase *razna,* si ea se pomeni întrebîndu-se cînd se întîmplau toate astea. Se apropia de popicăria în aer liber, acolo ar fi putut să găsească pe cineva şi să întrebe, însă locul era pustiu, nici măcar obişnuita ceată de copii jucînd goa-găle sau lapte gros, ca-n fiecare vacanţă mare. Nimeni prin curţi, prin grădini. Un cîine lătra fără vlagă lîngă o stivă de scînduri, pe prispa unei case un bătrîn care avea statura şi umerii povîrniţi ai bunicului Tase moţăia înfofolit în cojoc, cu căciula bine trasă pe ochi, deşi era vară de-a binelea. Casa era totuşi alta şi totul se cufunda mai departe în liniştea caldă şi prea adîncă a amiezii, stîrnind în carnea ei frisonul unei emoţii fără nume. Mergea pe drumul principal al satului în care se născuse, fără să ştie prea bine ce vîrstă are, ce caută, de ce locurile nu mai sînt aceleaşi, minată înainte de vechea teamă din copilărie că imediat vine seara şi va ajunge prea tîrziu acasă. Se gîndea la pedeapsa care o aştepta, la palmele asprite de var şi cărămizi ale tatălui ei, la basmaua albită de soare a mamei şi la mirosul de gudron si vaselină uscată al magaziei în care se va ascunde să plîngă.

Cînd brusc, de după colţul unei şuri, dintr-o hudiţă îngustă şi noroioasă, întunecată de frunzişurile cîtorva meri, se ivi o femeie cu un copil în braţe. Femeia era îmbrăcată sărăcăcios, deşi purta pe cap o basma destul de nouă, în culori ţipătoare, de iarmaroc. Avea mişcările unei neveste trecute de prima tinereţe, cu braţe puternice,

obişnuită cu roboteala vieții. Cu o mină împingea în fața ei un cărucior rablagit, cu roti scîr-țîitoare şi spițe strîmbe, şi cu cealaltă ținea copilul la piept. Femeia înainta o vreme aşa, luptîndu-se cu cele două poveri, apoi întoarse capul şi se opri în loc cu fața ei roşie si lată, cu gura ei mare şi aspră, vînătă. Stătu multă vreme aşa. în căruciorul în care ar fi trebuit să se afle copilul *zăcea* culcat un sac mare şi greu, cu grăunțe. Leontina se pomeni că-si încetineşte mişcările, privind grăbită cadranul ceasului de la mînă (deşi ceasul ăsta nu-i aparținea, îl vedea pentru prima dată). Simți că i s-a făcut groaznic de sete, îşi plimbă limba

394

peste buzele uscate si descoperi acolo acel gust de praf şi de dulce ca la treieratul griului cu batoza pe arie. Ce să facă? Se aplecă să-şi înnoade un şiret (dar nici ghetele pe care le avea în picioare nu erau ale ei), mai bine să rămînă o distanță între ea si femeia aceea. Dacă ar depăşi-o, nu i-ar putea suporta în spate privirea curioasă şi scormonitoare.

Apoi trupul mătăhălos al femeii se puse în mişcare şi scîr-țîitul roților neunse se amestecă ascuțit cu foşnetul pomilor din jur. Culcată peste umărul femeii, fetița o pîndea cu ochi rotunzi, lucioşi, de o cumințenie opacă. Drumul se apropia de marginea satului, urca spre cimitirul de lîngă pădure şi mişcările femeii deveneau parcă şi mai încete. Fetița era grea, să fi avut vreo trei-patru ani, şi femeia o ținea la piept cu amîndouă mîinile. Obosise. Brațele i se strîngeau crispate pe trupul copilului, alunecau în jos. Şi ea păşea neînduplecată înainte lovind la fiecare pas minerul căruciorului cu burta. Micul vehicul zvîcnea scurt în față, era gata-gata să revină înapoi, dar următorul impuls îl punea din nou în mişcare. Pîntecul ei izbea minerul căruciorului cu o furie abia reținută. Erau gesturile obscene ale unei lupte caraghioase care-ți făcea milă. In plus, femeia avea un mers sincopat, de cocostîrc şi îți venea să crezi că asta e din cauza unui picior mai scurt care o făcea să şchiopăteze. Ar fi putut să lase fetița din brațe şi s-o ducă de mînă măcar o bucată de drum, dar se chinuia mai departe împingînd căruciorul la deal cu aceleaşi mişcări dezordonate. Chinul femeii i se transmitea si ei. Leontina se simți cuprinsă de sentimentul unei uşoare vinovății, mai ales că o cunoştea pe această ciudată călăuză, îşi dădu brusc seama că o mai văzuse prin sat, că s-a întîlnit odată cu ea pe drumeagul din spatele grădinilor, acea cărare ceva mai lată, prăfoasă si aurie din cauza nisipului, mărginită de tufe de alun şi pîlcuri albe de soc, care ducea pe malul pîrîului Procovița. Faptul că femeia pe care o urma fără să vrea îi părea cunoscută îi dădu un sentiment de linişte şi împăcare, îşi simțea capul uşor ca o băşică subțire umplută cu o materie gelatinoasă si rece, apoi în jurul ei începu să se facă lumină şi în cele din urmă visul se stinse. Cît timp să fi trecut? Afară începea să se întunece. Soarele se scurgea roşu pe uşa deschisă a balconului. Şi Berta, unde era Berta? Era încă buimăcită

395

de somn. De aceea nici nu auzise uşa de la intrare. Cineva intrase în cameră şi se apropia de ea cu paşi înceți, hotărîți, de pisică dresată.

Simți o lovitură în moalele capului. Fața i se schimonosi de durere. Cutia craniană pîrîi ca un pepene copt. Şi în locul în care fusese lovită apăru o gaură neagră, o gaură roşie, un abis cenuşiu de materie scîrboasă, băloasă ca mîzga apei stătute din iazul de la moară, o materie tulbure, moale, dezgustătoare ca noroiul din curtea găinilor după o zi cu ploaie, amestecată cu sînge şi filamente de nervi, împurpurată de ultimele licăriri ale apusului, de reflexiile de cărămidă nouă ale casei în construcţie de peste drum de hotel. Palmele tatălui ei se înroşiseră din cauza bulgărilor de var nestins pe care îi arunca în varnița din fundul curții. Mama se pieptăna în oglindă, îşi ridicase părul de pe ceafă şi pielea aceea era atît de albă si de plăpîndă că ei îi venea să plîngă. Apoi bunicul Marcu ridică parul şi lovi dihorul în cap. Gaura semăna ca o adîn-citură de pumn într-un pat de nisip, cu un culcuş de floare carnivoră, cu o bolgie mică şi caldă, cu o mitră de iapă intrată în călduri. Alte mii de imagini îi năvăleau în minte, su-focînd-o.

Ochiul oricui s-ar fi putut opri în continuare pe o banală daltă de spart gheața, ca în filmele americane de duzină, pe un levier de camion Molotov, ca în filmele cu şoferi din lumea comunistă sau pe o statuetă de bronz furată din muzeul de antichități al oraşului Mangalia de un țigănuş iute de mînă. Mai simplu chiar: un drug de metal, un par de lemn smuls dintr-un gard, o țeava de plumb umplută cu nisip, un topor de tăiat lemne, un piolet, o bîtă, un picior de scaun. Corpul delict. Şi cine fusese făptaşul? Era acesta recepține-rul hotelului? Era un criminal de meserie pus pe jaf? Sau Dimitri, Darvari, Dorin, doctorul Minea, George, Corci? în cameră era deja prea întuneric. Chiar si miliția, securitatea, poliția politică a lui Ceaşcă, nenumăratele servicii secrete ale celor care îl împuşcaseră pe dictator n-ar fi putut să dea repede un răspuns despre identitatea ucigaşului care poate că tocmai în momentul acesta îşi plimbă ochii pe acest roman şi rîde, ne dă cu tifla, jubilează.

396

Oricum, lista suspecților era cu mult mai lungă. Ea ar fi trebuit să-i excludă pe Dan lacomir, boschetarul despre care Leontina ar fi trebuit să citească în ziarele cumpărate în dimineața acelei zile că fusese călcat de tren în gara oraşului Victoria sau pe Horațiu Mălinaş, celebrul academician, aflat în momentul acela în Africa de Sud la nu ştiu ce congres de chirurgie laparoscopică, dar nu şi pe masculul de Codrin Cârstocea, pe ticălosul de Anghel Carp (a, nu, ăsta zăcea de ani buni într-un cărucior cu motor), pe inginerul Greavu cu eternele lui cizme de cauciuc sau pe barosanul de Tăvi Lohon, patronul restaurantului La Vlad Dracul din incinta cetății medievale a oraşului S. Şi alții, altele, posibilitățile erau nenumărate, nesfîrsite, nestăvilite, în cameră era prea întuneric.

Nimeni nu văzuse nimic. Tot ce se ştie e că înainte de gestul crimei în aerul acelei incinte meschine de hotel s-a auzit o voce care şuiera aceste cuvinte: — Na, curva dracului, să te saturi! Era o voce aspră, destul de melodioasă, aproape teatrală, duioasă şi plină de obidă, hotărîtă, spontană. Era o voce schimonosită, stîngace, apăsată şi palidă. O voce clară, stridentă, sufocată, şoptită, timbrată. Apoi bunicul Marcu izbi încă o dată dihorul în cap şi bunica Anuţa îşi duse mîinile la ochi. Mama îşi trase basmaua neagră pe frunte şi fugi. Venea seara. Se sfîrsea vara. Mijeau primele stele. Şi capul ei cel frumos de păpuşă rusească se sparse în mii de ţăndări, în mii de senzaţii si de idei şi cele 143 990 de cuvinte ale acestei cărţi se împrăştiară pe suprafaţa lucrurilor din jur ca resturile unui creier explodat.

Braşov - Tolwnu Vechi - Olăneşti - *Bucureşti 24 iulie 1994-l decembrie 2002*